Jaarstukken 2023

Jaarstukken 2023

Datum: 23-05-2024

De jaarrekening 2023 in één oogopslag

Uitgaven: waar ging het geld naartoe?

Totaal € -680.106 *bedragen x € 1.000*

Stedelijk beheer en milieu
€ -80.445

Veiligheid en handhaving
€ -16.234

Cultuur
€ -27.127

Ruimtelijke ontwikkeling
€ -68.950

Economie
€ -5.725

Bestuur en dienstverlening
€ -26.189

Wonen
€ -4.664

Onderwijs en jeugd
€ -29.735

Financiën en belastingen
€ -7.999

Mobiliteit
€ -18.219

Sport
€ -13.793

Bedrijfsvoering
€ -72.763

Sociaal Domein
€ -308.263

Meer weten? Kijk op amersfoort.jaarverslag-2023.nl

Inkomsten: waar kwam het geld vandaan?

Totaal € 711.059 *bedragen x € 1.000*

1 Gemeentefonds
€ 370.138 (Rijksmiddelen)

2 Specifieke uitkeringen
€ 83.481 (Rijksmiddelen)

3 Belastingen
€ 59.224

4 Reserves
€ 40.874

5 Overige opbrengsten
€ 59.574

6 Grondexploitatie
€ 37.050

7 Afvalstoffenheffing
€ 23.706

8 Leges en andere rechten
€ 12.038 (O.a. paspoorten, bouwvergunningen, etc.)

9 Rioolheffing
€ 15.559

10 Rente en dividenden
€ 7.403

11 Bijdragen derden
€ 2.013

Inhoudsopgave

Inleiding 7
Leeswijzer 7
Portefeuillehouderspagina 8
Terugblik 2023 13
Financiële terugblik 2023 15
IJkpunten financiële positie 16
Jaarverslag 18
Hoofdstukken 19
1. Duurzame en groeiende stad 20
1.1 Stedelijk beheer en milieu 22
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling 43
1.3 Wonen 55
1.4 Mobiliteit 63
2. Inclusieve en veilige stad 79
2.1 Sociaal Domein 81
2.2 Veiligheid en handhaving 118
3. Lerende, werkende en dynamische stad 124
3.1 Economie 126
3.2 Onderwijs en jeugd 137
3.3 Sport en bewegen 146
3.4 Cultuur 154
4. Bestuur en dienstverlening 164
4.1 Bestuur en dienstverlening 166
5. Financiën en belastingen 187
5.1 Financiën en belastingen 188
6. Bedrijfsvoering 195
6.1 Bedrijfsvoering 196
Paragrafen 202

Weerstandsvermogen en risicobeheersing 203
Verbonden Partijen 212
Overzicht verbonden partijen 215
Overzicht samenwerkingspartners 235
Onderhoud kapitaalgoederen 240
Financiering 248
Lokale heffingen 255
Grondbeleid 262
Bedrijfsvoering 268
Wet open overheid 275
Jaarrekening 277
Financieel resultaat 2023 278
Overzicht baten en lasten per programma 286
Overzicht incidentele baten en lasten 293
Rechtmatigheidsverantwoording 307
Balans 309
Waarderingsgrondslagen 312
Toelichting op de balans 320
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen 361
Gebeurtenissen na balansdatum 364
WNT-verantwoording gemeente Amersfoort 365
SISA 367
Gerealiseerde baten en lasten per taakveld 381
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 386
Bijlagen 387
Subsidies 388
Amersfoort in cijfers 391
Investeringen totaal overzicht 392
Risico's 416
Projecten 421

Indicatoren 426
BBV Indicatoren 442
Overzicht begroting na wijziging 448
Specificatie van de gegarandeerde geldleningen rechtspersonen 479
Verklarende woordenlijst 481
Disclaimer 490

Inleiding

Leeswijzer

In deze jaarstukken leggen wij verantwoording af over de gemeentelijke inspanningen en de besteding van middelen in 2023. De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening.

Voorafgaand aan de programma's benoemen we enkele belangrijke thema's en we blikken terug op 2023.

Per programma doen we verslag van belangrijke ontwikkelingen en financiële resultaten.

In de programma's vindt u de financiële analyses terug. Een kleine leeswijzer hierbij:
Alle bedragen in de tabellen in deze jaarrekening zijn in duizendtallen, tenzij anders vermeld. Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan ten opzichte van de begroting inclusief vastgestelde wijzigingen. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij, conform onze financiële verordening, doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

In sommige programma's komen grote projecten ter sprake. We vullen het overzicht van de (grote) projecten indien een project voldoet aan minimaal één van de volgende criteria:

a) ze worden geactiveerd (bijvoorbeeld investeringen) of komen ten laste van een voorziening en zijn groter dan € 4,8 miljoen;
b) ze komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie en zijn groter dan € 1 miljoen;
c) het zijn projecten die politiek / bestuurlijk van belang zijn, zoals de invoering van de omgevingswet.
Over de grondexploitaties rapporteren we via het MeerjarenProgramma Grondexploitaties (MPG) en vallen hier dus buiten.

Na de programma's volgen de paragrafen die wij verplicht zijn om op te nemen in onze begroting en jaarstukken. De programma's en paragrafen zijn onderdeel van het jaarverslag. De opbouw van de jaarstukken is conform de opbouw van de Begroting 2023-2027. Vanaf 2024 geldt een nieuwe programma indeling en opbouw van de begroting en jaarrekening.

Na het jaarverslag volgt de jaarrekening met een financiële analyse op hoofdlijnen, het rekeningresultaat per programma en de balans met een uitgebreide toelichting daarbij, waaronder ook een overzicht van de reserves en voorzieningen. Tot slot volgen nog bijlagen met diverse overzichten en achtergrondinformatie zoals Amersfoort in cijfers, indicatoren, het overzicht met verstrekte subsidies, overzichten met investeringen, projecten, incidentele baten en lasten en een overzicht met begrotingswijzigingen 2023.

Portefeuillehouderspagina

Het college van burgemeester en wethouders zorgt voor het dagelijks bestuur van de gemeente en bereidt de gemeenteraadsbesluiten voor. Als de gemeenteraad een besluit heeft genomen zorgen burgemeester en wethouders voor de uitvoering ervan. Het college heeft ook de bevoegdheid om zelf beslissingen te nemen, zoals het verlenen van vergunningen. Het college van Amersfoort bestaat uit de burgemeester en acht wethouders. De gemeenteraad benoemt de wethouders

Het college werkt samen met de raad en inwoners aan de opgaven en uitdagingen van Amersfoort. Het bestuur van de stad heeft daarin zowel een leidende als uitnodigende rol. Wij waarderen en stimuleren de inbreng van alle inwoners. Bij het zoeken van oplossingen hebben wij naast financiën oog voor maatschappelijke waarden.

Tyas Bijlholt

	Mobiliteit
	Kunst, cultuur en evenementen
	Onderwijs mbo/hbo
	Onderwijs en arbeidsmarkt
	Wijkwethouder Vermeerkwartier, Bergkwartier en Leusderkwartier

Willem-Jan Stegeman

	Financiën
	Economie en circulariteit
	Stadshart/Binnenstad
	Spoorzone Hoefkwartier
	Bovenduist (A1-zone)
	Vastgoed en grondzaken
	Wijkwethouder Binnenstad, Kruiskamp en Koppel

Astrid Janssen

	Wonen
	Spoorzone Langs Eem en Spoor
	Energietransitie
	Wijkwethouder Soesterkwartier, Randenbroek en Schuilenburg

Nadya Aboyaakoub-Akkouh

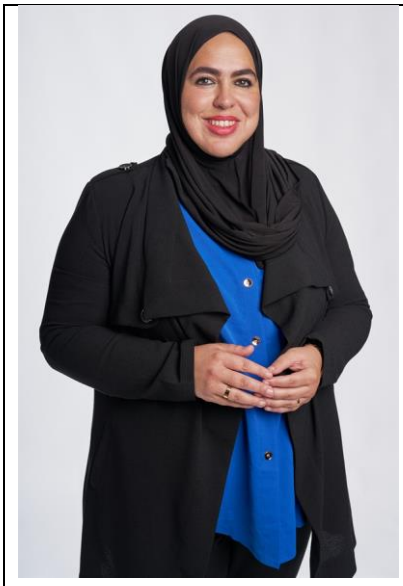	Jeugd(zorg)
	Onderwijs PO/VO (primair- en voortgezet onderwijs)
	Inburgering en integratie
	Werk, inkomen en armoedebeleid
	Wijkwethouder Liendert en Rustenburg

Micheline Paffen-Zeenni

	Wmo, wijkteams en sociale basisinfrastructuur
	Volksgezondheid
	Diversiteit en toegankelijkheid
	Interbestuurlijke samenwerking
	Gemeentelijke organisatie
	Nieuw stadhuis
	Wijkwethouder Nieuwland, Hoogland en Kattenbroek

Ben van Koningsveld

	Sport en bewegen
	Bestuurlijke vernieuwing en participatie
	Gebiedsgericht werken

Rutger Dijksterhuis

	Ruimtelijke Ordening
	Omgevingsvisie
	Erfgoed, monumenten en archeologie
	Toerisme, recreatie en citymarketing
	Wijkwethouder Vathorst en Hooglanderveen

Johnas van Lammeren

	Dierenwelzijn
	Duurzame leefomgeving en biodiversiteit (Klimaatadaptatie, Stedelijk beheer, Milieu, Luchtkwaliteit en Groen)
	Dienstverlening
	Informatievoorziening (IV, ICT, Archief en communicatie)
	Vergunningen en toezicht
	Crematorium en begraafplaatsen
	Wijkwethouder Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier

Lucas Bolsius

	Algemeen bestuur en juridische zaken
	Public Affairs
	Veiligheid en handhaving
	Asielopvang

Terugblik 2023

‘Amersfoort: Beste stad van Europa’ klonk het afgelopen jaar in binnen- en buitenland. Voor de inwoners van Amersfoort met recht een titel om trots op te zijn. Want samen maken we de stad. En dat is zeker niet alleen het resultaat van de inspanningen in het afgelopen jaar. Het is het resultaat van generaties lang samen bouwen aan de stad.

Wij kijken terug op een aantal mooie resultaten in 2023.

Zo is het in Amersfoort gelukt om ondanks de hoge bouwprijzen toch 900 woningen te bouwen. Daarnaast stelde de gemeenteraad de Omgevingsvisie 2030-2040 vast. Deze visie geeft ons houvast om de groei van Amersfoort op een goede manier vorm te geven. Gezond Samenleven is de leidraad. Een fijne leefomgeving voor mens én dier. Een mooie aanmoediging om door te gaan op de ingeslagen weg was de prijs voor meest diervriendelijke gemeente van Nederland. In december stemde de gemeenteraad ook in met de voorkeurslocatie van een islamitische begraafplaats, in Hoogland West.

Het jaar 2023 stond ook in het teken van de Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda bevat een pakket maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Vooruitlopend op deze afspraken en in de geest van de Hervormingsagenda, werkten we in Amersfoort al aan een nieuwe aanbesteding voor jeugdhulp. In juni 2023 tekenden we samen met de gemeenten in onze regio een overeenkomst met het jeugdhulporganisatie MetMaya. Het afgelopen jaar hebben we ook stappen gezet om de bestaanszekerheid van inwoners te vergroten. Naast inkomensondersteuning via de Energietoeslag en maatwerk, boden we hulp bij het verlagen van de energierekening zoals gratis spouwmuurisolatie. Het thema ‘bestaanszekerheid’ kreeg extra aandacht vanuit de landelijke politiek met de Tweede Kamerverkiezingen. We zijn nieuwsgierig naar de inzet van het nieuw te vormen kabinet. Een prioriteit afgelopen jaar en de komende jaren is de aanpak van ondermijning. Het college stelde in de begroting 2024-2027 voor om te investeren in de aanpak daarvan.

Voor de culturele sector was 2023 een bijzonder jaar. Het was feitelijk het eerste volledige jaar zonder coronabeperkingen. De bezoekersaantallen namen weer toe, er kwam extra geld voor cultuur vanuit het coalitieakkoord en er was weer ruimte om naar de toekomst te kijken. Tot slot maakte de gemeente in 2023 afspraken met de aannemer van het Huis van de Stad, wat ons een structurele besparing gaat opleveren door lagere energiekosten.

Kortom, in 2023 hebben we belangrijke stappen gezet in het bouwen aan een stad voor deze én volgende generaties. Maar er is genoeg werk aan de winkel om er voor te zorgen dat Amersfoort ook beste stad van Europa blijft, want dat er grote uitdagingen zijn is helder.

We zien bijvoorbeeld een dilemma in de noodzakelijkheden voor de toekomst en de noden van vandaag. Dat zien we terug bij het referendum over het nieuwe parkeerbeleid. Mensen zijn teleurgesteld of verliezen vertrouwen omdat ze het gevoel hebben dat er niet naar hen wordt geluisterd. Daarbij lopen emoties soms hoog op. Van ons als bestuur wordt nabijheid, menselijke maat en betrokkenheid gevraagd. Het vraagt ook om het gesprek met elkaar te blijven voeren. In 2024 gaan we hiermee door. Want besturen draait niet alleen om de inhoud, maar ook om de relaties die we opbouwen met inwoners.

Prioriteren en het maken van moeilijke keuzes zijn onvermijdelijk geworden, vooral wanneer we vooruitkijken naar nieuwe uitdagingen die ons pad kruisen. Het afgelopen jaar merkten we de eerste gevolgen van het overvolle stroomnet, netcongestie. Het is geen vanzelfsprekendheid meer

dat voorzieningen en bedrijven aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet. Het levert steeds meer uitdagingen op voor de woningbouw. Een zelfde uitdaging zagen we ontstaan voor water. Met het veranderende klimaat is er zonder maatregelen geen garantie op voldoende water in droge periodes. Maar ook de beschik- en herbruikbaarheid van grondstoffen is een grote uitdaging, gelet op de geopolitieke ontwikkelingen en de grenzen van de aarde. Daarnaast staan we voor de uitdaging om de grote opgaven van deze tijd uit te voeren binnen beschikbare capaciteit en middelen. Wederom zien we dit jaar een onderbesteding van middelen op sommige beleidsterreinen. Dat hangt direct samen met het tekort aan medewerkers die de gegeven taken uitvoeren.

We staan voor het dilemma gesteld dat niet alles kan en zeker niet alles tegelijk. Prioriteiten stellen betekent ook ‘nee’ zeggen wanneer verwachtingen niet waargemaakt kunnen worden, of als de prijs daarvoor te hoog is. Scherpe keuzes vragen ook om continuïteit van handelen en visie op de lange termijn, want alleen dan kunnen inwoners en organisaties hun eigen keuzes daarop afstellen.

Tot slot is 2023 ook het jaar waarin we als college zijn gestart met onderzoeken van bezuinigingsopties. Het Rijk bezuinigt vanaf 2026 op het Gemeentefonds, de grootste inkomstenbron van gemeenten. We blijven o.a. via de VNG en G40, voortdurend hameren op het van tafel krijgen van de bezuinigingen door het Rijk. Tegelijkertijd sluiten we onze ogen niet voor het financiële ravijn. We kozen er daarom voor om zelf stevig aan het roer te blijven staan, want besturen is ook vooruitzien.

Financiële terugblik 2023

Het jaar 2023 hebben we in financieel opzicht afgesloten met een positief resultaat van ongeveer € 31 miljoen. Dat betekent dat 95% van onze begroting 2023 conform is uitgegeven. Een resultaat van € 31 miljoen is hoger dan we bij de Zomerrapportage 2023 ingeschat hadden. Dat heeft deels interne en deels externe redenen. Zo hebben we het afgelopen jaar 'verdiend' aan de langlopende geldlening die we in 2022 afgesloten hebben. Die levert nu ruim € 3 miljoen aan rente op. Daarnaast zien we dat de wereld steeds veranderlijker is. Economische ontwikkelingen en de verwachtingen daarover veranderen snel. Zo zijn de negatieve verwachtingen bij de Zomerrapportage over de grondexploitaties, geen werkelijkheid geworden. De markt is weer aangetrokken, waardoor het destijds verwachte nadeel zich niet heeft voorgedaan. Daarnaast houden we bij het sociaal domein in 2023 geld over, onder andere vanwege een incidenteel voordeel op beschermd wonen en leverde de decembercirculaire van het gemeentefonds zoals gebruikelijk weer een positieve bijdrage aan het jaarrekeningresultaat. Aan de andere kant zien we tegenvallers in de vorm van een hogere voorziening juridische claims ten behoeve van de oude Westelijke Ontsluiting. Over de hele linie zien we (zowel intern als extern) de effecten van de personeelsschaarste, waardoor niet alle budgetten uitgegeven konden worden in 2023. Dat maakt ook dat een financieel resultaat van ruim € 30 miljoen positief klinkt; maar de keerzijde daarvan is dat niet alle plannen volgens de begroting uitgevoerd konden worden. Financieel gunstig hoeft dus niet altijd te betekenen dat het ook maatschappelijk gunstig is.

2023 is ook het eerste jaar dat ons College zich aan uw Raad zelf moet verantwoorden over het vraagstuk: hebben we rechtmatig gehandeld? Daartoe is vanaf deze jaarstukken de 'Rechtmatigheidsverantwoording' verplicht. Die is verderop in deze jaarstukken opgenomen. Tevens is door deze rechtmatigheidsverantwoording de paragraaf bedrijfsvoering belangrijker geworden. Daarin lichten we de geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden toe.

Voor een uitgebreid overzicht over de mee- en tegenvallers verwijzen wij u naar het onderdeel Financieel resultaat 2023.

IJkpunten financiële positie

De financiële ijkpunten geven aan hoe financieel gezond onze gemeente is. Daarbij maken we onderscheid tussen de ijkpunten waar we een norm aan verbonden hebben en waar we hard op sturen (het (structurele) begrotingssaldo en de weerstandsratio) en de overige ijkpunten, die weliswaar genormeerd zijn, maar die vooral van belang zijn om de trend over een reeks van jaren te volgen en ook in samenhang met elkaar te bezien. Voorbeelden daarvan zijn onder andere de schuldquote en de solvabiliteitsratio. Het is niet erg wanneer die niet aan de normen voldoen, als de andere financiële indicatoren maar goed zijn. Daarnaast zijn er ook financiële ijkpunten waar geen norm aan verbonden is, zoals o.a. de onbenutte belastingcapaciteit. Voor alle financiële ijkpunten geldt dat het goed is om de ontwikkeling in de loop van de tijd én in samenhang met elkaar te bezien.

De jaarrekening sluit met een overschot van € 31 miljoen. Dat is meer dan we bij de begroting en de zomerrapportage (nadeel € 6,4 miljoen) verwacht hadden. Voor een verklaring van dit saldo verwijzen we u naar het onderdeel 'Financieel resultaat 2023' in het onderdeel 'Jaarrekening'. Corrigerend voor incidentele posten is er in 2023 sprake van een positief structureel saldo van 3,8%. De reden van deze stijging ten opzichte van de begroting, is onder andere dat we in het loop van het jaar veel geld via het gemeentefonds hebben ontvangen voor taken die we uit moeten voeren voor het Rijk. Geld in het gemeentefonds wordt door de wetgever altijd als 'structureel' betiteld, vandaar dat het structurele saldo bij de jaarrekening beduidend hoger ligt dan we bij de begroting ingeschat hebben. Ook is het gros van de overige meevallers in de jaarrekening incidenteel, waardoor het structurele saldo relatief hoog uit komt. De weerstandsratio komt uit op 2,4 en valt daarmee boven de bandbreedte die uw Raad heeft meegegeven. Dit heeft twee oorzaken. Enerzijds is de saldireserve hoger dan geraamd bij de begroting 2023. Dat zorgt voor een hogere beschikbare weerstandsratio. Anderzijds is ons risicoprofiel vergeleken met de begroting 2023 gedaald. Samen leidt dit tot een hogere weerstandsratio.

De schuldquote is lager dan geraamd bij de begroting. Dit komt omdat in de begrote financieringsbehoefte al deels rekening was gehouden met het besteden van de aangetrokken langlopende geldlening. In de praktijk bleek deze lening ook in 2023 niet nodig te zijn en staat dit bedrag van € 100 miljoen bij 's Rijks schatkist. Samen met de reguliere aflossingen op onze geldleningen zorgt dat voor een lage netto (gecorrigeerde) schuldquote. Deze nieuwe geldlening heeft wel een negatieve impact op onze solvabiliteit. Het vreemde vermogen neemt hierdoor immers met € 100 miljoen toe. Het eigen vermogen (onze reserves) is harder gestegen dan verwacht bij de begroting 2023. Per saldo stijgt nu de solvabiliteitsratio. Die ligt nu boven de norm van 20%, wat financieel gunstig is en ook goed voor onze financiële wendbaarheid en weerbaarheid.

Vanwege de langlopende geldlening waarover we slechts 0,7% rente betalen, is ook de netto-rentequote lager dan geraamd. Vanwege achterblijvende investeringen, geldt dat ook voor de afschrijvingslasten.

De onbenutte belastingcapaciteit is afgenomen, omdat enerzijds onze WOZ-waardes lager zijn gebleken dan geraamd bij de begroting 2023; anderzijds was bij het opstellen van de begroting het artikel-12 tarief voor de OZB niet bekend; daarbij lopen we eigenlijk altijd een jaar achter. Bij de jaarrekening is dat tarief wel bekend en ligt doorgaans lager. Die twee elementen samen zorgen er voor dat de onbenutte belastingcapaciteit nu lager is dan geraamd bij de begroting 2023. Dat onze belastingcapaciteit is gedaald ten opzichte van de begroting is ook goed te verklaren: bij het opstellen van de begroting hebben we alleen onze eigen Amersfoortse gegevens met betrekking tot de stijging van de woonlasten; op basis van alle begrotingen van de gemeenten wordt vervolgens het landelijk gemiddelde bepaald. Nu, bij de jaarrekening 2023, blijkt dat ook de landelijk

gemiddelde woonlasten zijn gestegen, wat betekent dat naar verhouding tot de rest van de Nederlandse gemeenten, onze woonlasten in 2023 minder gestegen zijn. Een daling van onze onbenutte belastingcapaciteit heeft een negatieve impact op onze wendbaarheid.
De overige financiële ijkpunten bewegen zich rond het niveau van de begroting 2023 of jaarrekening 2022. Het *EMU*-saldo laat echter een grote sprong zien van € 108 miljoen negatief naar € 9 miljoen positief. Ons College stuurt op een sluitende begroting in termen van baten en lasten en niet op een sluitende begroting op kasbasis, waar het *EMU*-saldo op ziet. Vandaar dat dit *EMU*-saldo in de jaarrekening vaak afwijkt van het geraamde *EMU*-saldo uit de begroting. De oorzaak van deze behoorlijke verandering zit onder andere in de uitstel van investeringen, waardoor de aangetrokken langlopende lening niet direct nodig blijkt te zijn.
Per saldo kunnen we concluderen dat onze financiële positie ten opzichte van de begroting 2023 overwegend verbeterd is: zowel het (structurele) begrotingssaldo, de weerstandsratio en de solvabiliteitsratio zijn gestegen, terwijl de netto schuldquote gedaald is. We staan er financieel dus relatief goed voor. Dit is echter wel een momentopname van eind 2023. De komende jaren zijn financieel onzeker. Er is immers door het kabinet nog steeds geen passende oplossing aangereikt voor het financiële ravijn waar alle gemeenten vanaf 2026 structureel mee te maken gaan krijgen. Zolang dat financiële ravijn niet opgelost is, blijft de financiële toekomst ongewis.

Tabel: JP.01 IJkpunten

		IJkpunten	Eenheid	Werkelijk 2022	Begroting 2023 primitief	Werkelijk 2023	Norm / Signaal-waarde
Stabiliteit	1.	Ontwikkeling van saldo van baten en lasten	€ mln.	26,7	-12,4	31,0	> = 0
	2.	Structureel exploitatiesaldo	%	4,3%	0,0%	3,8%	0 - 1%
	3.	Saldo van baten en lasten (realisatie versus begroting)	€ mln.	21,6	n.v.t.	24,1	n.v.t*
Weerbaarheid	4.	Weerstandsvermogen	ratio	2,2	1,7	2,4	1,2 - 1,5
	5.	Netto-schuldquote	%	33,6%	71,3%	31,6%	100%
	5b.	Gecorrigeerde netto-schuldquote	%	28,2%	66.2%	26,1%	n.v.t.
	6.	Solvabiliteit	%	28,5%	21,6%	29,0%	20%
Flexibiliteit	7.	Netto-rentequote	%	1,2%	1,1%	0,4%	n.v.t.
	8.	Afschrijvingslasten	%	2,7%	3,7%	2,8%	n.v.t.
	9.	Belastingcapaciteit	%	95,9%	101,4%	96,7%	n.v.t.
	10.	Onbenutte belastingcapaciteit	€ mln.	4,9	11,5	3,8	n.v.t.
Overige verplichte indicatoren	11.	EMU-saldo	€ mln.	44,5	-108,2	9,0	n.v.t.
	12.	Grondexploitatie	%	3,8%	6,8%	5,8%	n.v.t.
	13.	Kasgeldlimiet	€ mln.	49,5	52,1	52,1	n.v.t.
	14.	Renterisiconorm	€ mln.	116,5	122,6	122,6	n.v.t.
	15.	Overhead	%	7,1%	8,3%	7,5%	n.v.t.

* De Raad heeft hier geen expliciete norm of signaalwaarde aan gekoppeld; dit geldt ook voor de andere n.v.t.‘s.

Jaarverslag

Hoofdstukken

1. Duurzame en groeiende stad

Inleiding

Amersfoort groeit en verandert. Tegelijkertijd én daarmee zijn er grote maatschappelijke opgaven die moeten worden aangepakt. Daarbij vinden we het belangrijk dat de stad zich ontwikkelt met zorg voor de leefomgeving van mensen, dieren en planten. De opgaven zijn groot, net als de ambities. Het gaat daarbij om complexe veranderingen die veel betekenen voor het alledaagse leven.

De opgaven in de fysieke ruimte zijn verder uitgewerkt in de Omgevingsvisie 'Gezond Samenleven' die in 2023 door de raad is vastgesteld. Een langetermijnvisie voor de leefomgeving met de ambitieuze opdracht om al het beleid dat gaat over de fysieke omgeving, en dus ook de aspecten van het leven waar de inrichting van de publieke ruimte invloed op heeft, met elkaar te verbinden. De Omgevingsvisie is de basis voor beleid en regels die meer gericht zijn op de uitvoering: de omgevingsprogramma's, -plannen en –vergunningen. Zo biedt het in 2023 uitgewerkte en in 2024 vastgestelde omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040 een leidraad bij het ontwikkelen, inrichten en beheren van de stad waarbij natuur, groen, water en bodem leidend zijn.

Een belangrijke uitdaging voor de ontwikkeling van de stad is de huidige woningnood. Veel mensen zijn op zoek naar een passende, duurzame en betaalbare woning. Daarom is het van belang dat de woningproductie niet stagneert. In 2023 zijn in Amersfoort ruim 900 woningen opgeleverd. Ook werkten we in 2023 verder aan grote woningprojecten zoals Langs Eem en Spoor, het Hoefkwartier en Bovenduist. Voor de ontwikkeling van Langs Eem en Spoor is in 2023 een Omgevingsimpactanalyse afgerond en zegde het Rijk ruim € 15 miljoen toe, bovenop het al eerder toegezegde pakket van € 95 miljoen voor grootschalige woningbouwlocaties in Amersfoort.
Om het woningtekort te bestrijden zet de gemeente Amersfoort ook in op de realisatie van tijdelijke woningen. Daarmee kan er relatief snel een oplossing geboden worden. Doelgroepen die het op de woningmarkt extra moeilijk hebben, bijvoorbeeld mensen die moeten uitstromen uit een (zorg)instelling of mensen met een verblijfsvergunning, krijgen daarbij prioriteit.

Een groeiende stad met meer woningen, voorzieningen en verkeer vraagt om een andere kijk op hoe we ons verplaatsen in de stad. Die mobiliteitstransitie staat centraal in het Omgevingsprogramma Mobiliteit. In 2023 is daarvoor een startnotitie vastgesteld. Onder het Omgevingsprogramma Mobiliteit komen verschillende deelomgevingsprogramma's te hangen. Over het deelomgevingsprogramma parkeren – deel 1, dat in december 2023 is vastgesteld, is een referendum georganiseerd. De uitslag, 74,2% stemde tegen, heeft geleid tot een aantal wijzigingen. Zo is er nu duidelijkheid over de prijs van de eerste parkeervergunning (€ 30,- per jaar) en worden de plannen pas in 2035 in Vathorst, Kattenbroek, Hoogland, Hooglanderveen en Nieuwland uitgevoerd.
Om in de toekomst autogebruik te verminderen geeft de gemeente ruim baan aan (veilig) fietsen. Er is in 2023 verder gewerkt aan doorfietsroutes naar Hilversum en Bunschoten.

Een andere prioritaire maatschappelijke opgave is de energietransitie. Het streven is dat in 2050 fossiele brandstoffen zijn vervangen door duurzame, hernieuwbare energie. Een grote uitdaging op dit moment is dat de grenzen van de capaciteit van ons elektriciteitsnetwerk in zicht komen. Dat raakt onze ambities voor economie, duurzame mobiliteit, gebiedsontwikkelingen en voor de energietransitie. We kijken samen partners als Stedin, Tennet en de provincie hoe de knelpunten aan te pakken.
Naast meer inzet op het duurzaam opwekken van energie, is het ook belangrijk de vraag naar energie te verminderen. In 2023 is er gewerkt aan de aanpak van het isolatieoffensief; deze is in het vierde kwartaal van start gegaan. Ook zijn we zijn gestart met een onderzoek naar deelname in een integraal publiek warmtebedrijf om publieke belangen op het gebied van betaalbaarheid, duurzaamheid, betaalbaarheid en veiligheid goed te waarborgen.

In 2023 zijn verschillende initiatieven verder uitgerold en opgestart op weg naar een afvalloze stad , zoals de inzameling van de grondstoffen PMD, GFT en OPK in de gestapelde bouw en een tweejarige pilot inzamelen grondstoffen op basisscholen. Ook is de inzameling van GFT door Rova in de binnenstad gestart en zijn er weer veel zwerfafvalprojecten uitgevoerd.
De stad werkt ook aan schone lucht door maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord en het lokale plan uit te voeren en te herijken. Verder wordt een deelomgevingsprogramma voor houtstook opgesteld. Daarin komen maatregelen te staan die overlast moeten tegengaan.

Amersfoort is in 2023 uitgeroepen tot diervriendelijkste gemeente. Een mooie aanmoediging om door te gaan op de ingeslagen weg. Er is in 2023 druk gewerkt aan het Omgevingsprogramma Dierenwelzijn. Daarop vooruitlopend is in 2023 het vissen met de weerhaak verboden. Amersfoort is de eerste gemeente die dat verbod gerealiseerd heeft.

De gemeente Amersfoort werkt volgens een wijkgerichte aanpak, waarbij samen met bewoners wordt gewerkt aan verschillende projecten. In het Soesterkwartier is bijvoorbeeld het Wijkperspectief Soesterkwartier ontwikkeld, terwijl in Liendert Omgevingsprogramma Liendert. In Schothorst is er gestart met een nieuwe aanpak voor de warmtetransitie, waarbij de gemeente samenwerkt met bewonersorganisatie Warmtestem, Stedin, Warmtebedrijf Amersfoort en woningcorporaties. In 2023 heeft de gemeente ook bewoners uit de buurten Luiaard, Kattekampen en Bergkwartier ondersteund bij de vorming van een gebruikerscollectief voor warmte.

1.1 Stedelijk beheer en milieu

Belangrijke gebeurtenissen

Energietransitie

De energietransitie is een complexe verandering die veel betekent voor het alledaagse leven. We kiezen voor een rol als regisseur om bedrijven, organisaties en inwoners te begeleiden en helpen bij het zetten van concrete stappen. Doel is in 2050 fossiele brandstoffen te hebben vervangen voor duurzame, hernieuwbare bronnen. Het tussendoel is 55 procent minder CO2 uitstoot in 2030. Daarbij is het belangrijk dat iedereen kan meedoen en dat er zoveel mogelijk begrip is voor de veranderingen die op ons af komen.

De gemeente geeft hier op drie manieren invulling aan: het stimuleren van duurzaam opwekken en slim gebruiken van energie, het verminderen van de energievraag en het stap voor stap duurzaam en betaalbaar verwarmen van de gebouwde omgeving. De mogelijkheden voor grootschalige opwek van duurzame elektriciteit staan in de Regionale Energiestrategie (RES, juni 2021). Daarnaast werken we eraan om te komen tot een slimme, efficiënte en integrale inrichting van ons toekomstig energiesysteem. Het verminderen van de energievraag doen we onder andere via het isolatieoffensief. Hierbij hebben we veel oog voor de inwoners met een kleine portemonnee of een complexe opgave, zoals monumenten of Verenigingen van Eigenaren, en een slecht geïsoleerde woning. Tegelijkertijd loopt de aanpak Energiearmoede. In deze aanpak worden huishoudens ondersteund met een laag inkomen, die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen. Hoe de warmtevraag wordt verduurzaamd is opgenomen in de Transitievisie Warmte (oktober 2021). We zijn gestart met een onderzoek naar deelname in een integraal publiek warmtebedrijf om publieke belangen op het gebied van betaalbaarheid, duurzaamheid, betaalbaarheid en veiligheid goed te waarborgen.

Het jaar 2023 stond in het teken van opschaling. Doordat er meer structureel geld beschikbaar is gekomen vanuit de gemeentebegroting en het Rijk middelen beschikbaar stelde, is de capaciteit flink uitgebreid. Er zijn meer projecten gestart en er was meer ondersteuning voor initiatieven uit de stad mogelijk. Zo werkten we samen met het gebruikerscollectief Warmte in oprichting en bewonerscoöperatie Warmtestem uit Schothorst-Zuid en gingen we met energiecoöperaties en dak eigenaren in gesprek om te komen tot een zonnepact.

Duurzaamheid

De gemeente maakt werk van zo min mogelijk CO_2 en afval. We besparen energie en onderzoeken waar we met zon, wind, water en andere natuurlijke bronnen nieuwe energie kunnen opwekken. We willen zoveel mogelijk inwoners en bedrijven stimuleren om energie te besparen en zelf energie duurzaam op te wekken. We scheiden afval, bouwen circulair en verleiden automobilisten om de fiets of het openbaar vervoer te gebruiken. We hebben daarbij iedereen nodig; inwoners, instellingen, ondernemers en initiatiefnemers. De gemeente helpt inwoners en ondernemers op weg met informatie, voorbeelden en subsidie.

Ook in 2023 hebben inwoners en bedrijven gestimuleerd een volgende stap te zetten in hun duurzame gedrag. Dit deden we door ze te inspireren met verhalen van inwoners en bedrijven zelf, door handelingsperspectief (wat kunt u zelf doen) en informatie te bieden via een digitaal platform duurzame stad: www.amersfoortduurzaam.nl. De gemeente bood een breed pakket van hulp, maatregelen, subsidies en activiteiten, waarbij intensief de samenwerking met bewoners en ondernemers werd gezocht, maar ook door ze met elkaar in contact te brengen. Ook werd in 2023

ingezet op directe hulp aan inwoners waarbij er sprake is dat zij hun energierekening niet of nauwelijks kunnen betalen.

Milieu

Wij streven naar een afvalloze stad in 2030. Amersfoort wil in 2025 minimaal 70% van het huishoudelijk afval gescheiden inzamelen.

In 2023 zijn we verder gegaan met de uitrol van de inzameling van de grondstoffen PMD, GFT en OPK in de gestapelde bouw. We zijn gestart met de nieuwe 2 jarige pilot inzamelen grondstoffen op basisscholen. Verder hebben we gewerkt aan het deelomgevingsprogramma Afval en grondstoffen, op weg naar minder huishoudelijk afval in 2040. In oktober is hier een peiling met de raad over geweest. De inzameling van GFT door Rova in de binnenstad is gestart. Er zijn weer veel zwerfafvalprojecten uitgevoerd met de stad en met de inwoners. De huidige zwerfafvalsubsidie stopt, we richten ons op de toekomst en op de nieuwe regelingen voor zwerfafval.

Een gezonde en schone lucht in Amersfoort. Hierbij hebben we aandacht voor de verschillende bronnen van verontreiniging.
In 2023 heeft Amersfoort het decentrale uitvoeringsplan voor het landelijke Schone Lucht Akkoord geactualiseerd en is gewerkt aan de uitvoering van de maatregelen uit het Amersfoortse plan 'Samen werken aan schone lucht - Aanpak Luchtkwaliteit'. Alle maatregelen die in het plan of in het SLA staan zijn of worden uitgevoerd. Er kan nu dus een extra stap gezet worden. Daarom is gestart met de herijking van het Amersfoortse luchtkwaliteitsbeleid. In deze herijking stellen we nieuwe doelen en zoeken we extra maatregelen om de luchtkwaliteit verder te verbeteren. De herijking luchtkwaliteit loopt vooruit op het integrale deel-omgevingsprogramma geluid, lucht en omgevingsveiligheid.

In 2023 is gewerkt aan het onderwerp houtstook. Er moeten regels worden opgesteld voor houtstook voor ruimteverwarming. En we moeten met maatregelen proberen te regelen dat er zo weinig mogelijk overlast is door houtstook.

Amersfoort is en blijft een gezonde en veilige stad. Ook de basiskwaliteit voor geluid, bodem en veiligheid is in orde. Waar mogelijk maken we Amersfoort stiller, schoner en veiliger, voor zowel mens als dier.

- In 2023 zijn veel werkzaamheden gedaan ter voorbereiding op de Omgevingswet. Er is gewerkt aan de milieu-inbreng in de omgevingsvisie en pilot omgevingsplan Hoogland voor o.a. de thema's geluid, bodem, omgevingsveiligheid en geur.
  Op basis van de eerder vastgestelde Geluidskartering werken we aan een nieuw Geluidsplan ter beperking van Omgevingslawaai (Actieplan geluid 2024-2028). Dit plan moet uiterlijk in juli 2024 klaar zijn. Op basis hiervan verbeteren we - daar waar mogelijk - de geluidsituatie en bevorderen we een gezonde leefomgeving.

- Vanwege ontwikkelingen op het stikstofdossier, werken hebben we met een stikstof werkgroep. De groep zet zich in om de organisatie te helpen en als vraagbaak te dienen op dit actuele veranderende dossier. Om te voorkomen dat bij elk initiatief een stikstofberekeningen gemaakt moeten worden, is er een generieke berekening gemaakt voor woningbouwprojecten.

- In 2022 is gestart met de voorbereiding van de volgende fase van de bodemsanering van NS Vetgas. In 2023 is met het aangelegde onttrekkingssysteem 7,5 m3 puur teerproduct verwijderd.

Onze inwoners hebben waardering voor, kennis van en inzicht in natuur en duurzaamheid en kunnen dat een plek geven in hun keuzes en gedrag.

In 2023 was Het Groene Huis open voor groene groepen en netwerken en voor Amersfoorters die graag meer willen doen voor natuur en duurzaamheid of er meer over willen weten. Groene groepen en netwerken organiseerden bijeenkomsten en vergaderingen in Het Groene Huis en presenteerden zich op de Groene Markt. Meer dan 10.000 mensen bezochten Het Groene Huis als bezoekerscentrum. Er waren onder andere drie exposities die natuur en kunst combineerden. Ook was er een door het CNME ontwikkelde expositie over Biodiversiteit. Deze laatste wordt inmiddels ingezet als reizende expositie en heeft in 2023 nog op drie verschillende locaties gestaan. Een daarvan, een VO-school, combineerde de expositie met veldwerk op Landgoed Schothorst. Ook zeven andere VO-scholen bezochten Het Groene Huis klassen veldwerk of een duurzaamheidsproject over biodiversiteit, natuurinclusief bouwen of het vergroenen van de schoolomgeving.

Dierenwelzijn

Om invulling te geven aan de dierenwelzijnsambities in de Omgevingsvisie en het Coalitieakkoord is er in 2023 druk gewerkt aan een deelomgevingsprogramma Dierenwelzijn. Er heeft een participatie-avond plaatsgevonden over dit onderwerp in het Groene Huis en het stuk kan naar verwachting in Q1 ter inzage worden gelegd.

Een aantal van de ambities zijn, vooruitlopend op dit beleidsdocument, al gerealiseerd. Zo zijn er nieuwe afspraken gemaakt ten aanzien van dierenwelzijn en ecologie met de Hengelsportvereniging, die per 1 januari ingaan. Amersfoort is hierdoor de eerste gemeente in Nederland die de weerhaak heeft verboden bij het vissen.

Verder hebben we een webpagina ontwikkeld over dier-gerelateerde onderwerpen om inwoners te informeren: amersfoort.nl/dierenwelzijn. Daarop linken we ook door naar de nieuwe webpagina met informatie over de vogelgriep. Met het Waterschap en de dierenambulance hebben we bovendien afspraken gemaakt over werkwijzen en informatiedeling op het gebied van vogelgriep. Op die manier houden we de stand van zaken in Amersfoort goed in de gaten. Op basis hiervan communiceren we richting inwoners via amersfoort.nl/vogelgriep en waar nodig via waarschuwingsborden ter plaatse.

Ook zijn we sinds dit jaar als gemeente nauw betrokken bij kennisplatform DierVizier, waar kennisdeling tussen gemeentes op het gebied van diergerelateerde zaken centraal staat. En de controle op stalbranden is opgenomen in de top-10 handhavingsprioriteiten van de gemeente.

Ten slotte is Amersfoort, op basis van alle stappen die we dit jaar hebben gezet, tijdens het Landelijke Congres Dierennoodhulp van Stichting Dierenlot uitgeroepen tot de Diervriendelijkste Gemeente 2023.

Stedelijk beheer, klimaatadaptatie en groen

Vaststellen Omgevingsprogramma Groen-Blauw
In 2023 zijn diverse activiteiten uit de uitvoeringsagenda Groen-Blauw 2023-2026 uitgevoerd. Heel 2023 is gewerkt aan het opstellen van het omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040. In dit omgevingsprogramma zijn de doelstellingen uit de omgevingsvisie uitgewerkt naar concrete doelstellingen en uitvoering. Het omgevingsprogramma integreert de thema's klimaatadaptatie, biodiversiteit en groen in en om de stad. Het programma Klimaatbestendige en Groene Stad (uitvoering Groenvisie) is opgegaan in dit omgevingsprogramma. Op diverse momenten zijn Raad en stad meegenomen in het proces van het opstellen van het omgevingsprogramma. Zo is in april 2023 een peiling gehouden in de Raad en in november 2023 met de Raad gesproken over het ontwerp omgevingsprogramma. Tijdens verschillende 'Groenvisie in Vogelvlucht'- avonden in Het Groene

Huis Amersfoort hebben inwoners meegedacht in de ontwikkeling van het omgevingsprogramma en de bijbehorende uitvoeringsagenda. Op 19 december 2023 heeft de Raad besloten tot ‘geen wensen en bedenkingen’ op het omgevingsprogramma. Welke daarna op 30 januari 2024 door het college is vastgesteld.

Subsidie voor groene daken
In maart 2023 is een verruimde subsidie groene daken van start gegaan, waarin nu ook subsidie beschikbaar wordt gesteld voor groene daken bij bedrijven, maatschappelijk vastgoed en woningbouwcorporaties. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met ondernemersorganisaties over het vergroenen en verduurzamen van bedrijventerreinen.

Planten bomen
In het najaar van 2023 zijn drie aannemers gecontracteerd voor het aanleggen van groeiplaatsen en het planten van bomen met extra middelen uit het coalitieakkoord. Circa 900 plekken in de stad zijn door deze aannemers onderzocht en geschikt bevonden om een boom te planten. Vanwege de extreem natte omstandigheden vanaf oktober 2023 is het planten van bomen nog beperkt van start gegaan.

Vergroenen van acht schoolpleinen
Bij 8 scholen is gewerkt aan het vergroenen van de schoolpleinen en het inrichten als buurtplein. Voorbeelden zijn de schoolpleinen van De Biezen en PWA Beekenstein. Bij deze scholen is verharding verdwenen, waarvoor groen in de plaats is gekomen. Vaak zijn ook nieuwe speeltoestellen geplaatst, waardoor aantrekkelijke speelplekken ontstaan. Bij de nieuwbouw van KC Talentum zijn we gestart met een nieuw schoolplein voor de middenbouw en bovenbouw. Ook hier wordt ontsteend en vergroend en ingericht als buurtplein. Enkele scholen, zoals PWA Randenbroek en De Horizon zijn al eerder groen buurtplein geworden maar hebben in 2023 nog een tweede of derde fase uitgevoerd.
Bij nieuwe schoolgebouwen streven we naar direct een groene inrichting zodat we niet hoeven om te bouwen.

Nieuwe asfaltdeklagen op 18 hoofdwegen
Tussen 2023 en 2025 wordt op 18 hoofdwegen een groot onderhoudsprogramma uitgevoerd waarbij nieuwe asfaltdeklagen worden aangebracht met nieuwe belijning en waar dat waar nodig is detectielussen en voorzieningen voor de VRI’s. De maatregelen zorgen ervoor dat de levensduur van de wegen wordt verlengd en er een goede kwaliteit wordt geboden aan de weggebruiker. Het werk is in 2023 aanbesteed en zijn de eerste deelopdrachten uitgevoerd. Op onder meer de Stoutenburgerlaan en de Gasthuislaan en de kruising Ringweg Randenbroek-Heiligenbergerweg kunnen weggebruikers weer comfortabel en veilig op pad. Aan het nieuwe asfalt zijn hoge duurzaamheidseisen verbonden om de milieuimpact beperkt te houden.

Herinrichting Liendert
Het meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte geeft een overzicht o.a. de geplande herinrichtingen . Een voorbeeld van een dergelijke herinrichting van de openbare ruimte is de wijk Liendert. In de komende jaren zullen hier meerdere herinrichtingsprojecten worden uitgevoerd in de (groene) hoofdstructuur en de buurten van deze wijk. Als voorbereiding hierop is in 2023 een visie op de openbare ruimte opgesteld als kader voor de verschillende deelprojecten. De visie is een uitwerking van het wijkperspectief en het omgevingsprogramma Liendert.
Gestart is met het eerste deelproject, namelijk De Horsten, waar de buitenruimte rondom de flats in zeer slechte staat is. In 2023 is een voorlopig ontwerp gemaakt, gericht op een prettige, groene buitenruimte, met parkeer- en speelplaatsen. Uitvoering van dit plan moet in 2024 starten.

Bestrijding van de Japanse Duizendknoop
In 2023 is 1.730 m2 op 37 locaties met Japanse Duizendknoop afgegraven en de grond gereinigd. Dit is slechts een deel van de plekken met Duizendknoop. Gekozen wordt voor plekken waar de kans op verspreiding het grootst is. Er wordt geen grond afgegraven als daardoor bomen in op bij de locatie beschadigd raken.
De beschikbare middelen zijn de grootste beperking. Conform het beleid van de Bodemkwaliteitsnota mag grond van 'industriekwaliteit' niet meer worden gebruikt. Dit betekent bij het afgraven van grond dat meer grond dan voorheen moet worden afgevoerd.

Crematorium en Begraafplaatsen Amersfoort

Er is veel aandacht geschonken aan het wegwerken van onderhoudsachterstanden, met name in de gebouwen, maar ook van het onderhoud van bomen op de begraafplaats (veiligheid). In de gebouwen is veel meubilair vervangen, dat afgeschreven en verouderd was.
Bij de parkeerplaats is een servicepunt gerealiseerd voor rolstoelen en kruiwagens.
Voorts is er een nieuw veld aangelegd voor asbestemmingen, het zogenaamde Vogelveld.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
1.1.1 Energietransitie		
We werken verder aan de ambitie om een CO2-neutrale stad te zijn. We werken samen en benutten kansen op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau.		1.1 We benutten subsidiemogelijkheden vanuit de provincie, het Rijk en Europa. In 2023 hebben we een aanvraag gedaan bij het Nationaal Isolatieprogramma. Ook werken we in de regio samen aan een aanvraag in het kader van het Programma Verduurzamen Bedrijventerreinen van het Rijk. Wij stimuleerden inwoners en bedrijven dit ook te doen. Zo heeft Warmtebedrijf Amersfoort in 2023 voor twee wijken een WIS-subsidie aangevraagd voor het afdekken van de onrendabele top van een warmtenet. De gemeente was deelnemer aan de regionale warmtetafel, waar ambtelijke uitwisseling plaatsvindt over regionale warmte-thema's. 1.2 Op basis van de in 2021 vastgestelde Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) werkten we samen met de regiogemeenten verder aan de uitwerking van de kansrijke gebieden voor grootschalige opwek van elektriciteit uit wind en zon. Belangrijk hierin is ons streven om minimaal 50% lokaal eigenaarschap te realiseren. Voor het project Wind op Isselt is het streven in 2023 zelfs op 100% lokaal eigenaarschap gezet. We leverden in 2023 de RES 2.0 op. Uit de voortgangsrapportages van de RES Amersfoort, de Tussenbalans van de provincie en de RES 2.0 kwam naar voren dat de regio het regiobod van 0,5 TWh in 2030 niet dreigt te halen. De provincie is in 2023 daarom een onderzoek naar kansrijke locaties voor windenergie gestart, het planMER windenergie. 1.3 We bouwden verder aan een bestendig bedrijvennetwerk dat duurzaamheidsonderwerpen onder de aandacht brengt (Duurzaam Netwerk Amersfoort). In 2023 gaven de leden van dit netwerk aan te willen formaliseren. We gaven in 2023 153 energieadviezen aan Amersfoortse ondernemers en startten met het bieden van hulp bij verduurzamingssubsidies.We maakten een aanpak voor aardgasvrije bedrijventerreinen. In de tweede helft van 2023 zijn we gestart met de aanpak voor bedrijventerrein de Hoef. 1.4 We voerden gesprekken in de wijk en maakten samen met bewonersorganisatie Warmtestem, Stedin, Warmtebedrijf Amersfoort en de woningcorporaties een nieuwe start met de wijkaanpak voor de warmtetransitie in Schothorst. De gemeente ondersteunde in 2023 bewoners uit de buurten Luiaard, Kattekampen en Bergkwartier bij de vorming van het gebruikerscollectief warmte in oprichting. Dit collectief is ontstaan omdat inwoners een aanbieding kregen van Warmtebedrijf Amersfoort. Het collectief wil de belangen behartigen van alle inwoners van Amersfoort, die op warmtenetten aangesloten gaan worden. 1.5 Bewonersinitiatieven zijn op verschillende manieren ondersteund. Vrijwilligers konden deelnemen aan trainingen over verduurzaming. We hebben financiële bijdragen verleend voor activiteiten als voorlichtingsavonden, inzet warmtecamera's en vrijwillige energieklussers die buurtbewoners helpen met kleine maatregelen. Om meer grote collectieve zonnedaken te kunnen ontwikkelen is vanuit één van de energiecoöperaties

		verzocht om toe te werken naar een zonnepact met de gemeente en eigenaren van grote daken. Dit is voorbereid in 2023. Ook is er een eerste FIXbrigade-team gestart in Kruiskamp-Koppel met steun vanuit de gemeente, dat bij bewoners diverse energiebesparende maatregelen uitvoer en advies geeft over energiebesparing.
We stellen kaders op voor de transitie naar duurzame warmte. We willen particuliere woningeigenaren ontzorgen bij het nemen van maatregelen voor verduurzaming van de eigen woning.		2.1 In Schothorst-zuid hebben we samen met stakeholders uit de wijk in 2023 een nieuwe start gemaakt. Daarnaast zijn we aan de slag gegaan met de wijkaanpak in Nieuwland en op bedrijventerrein De Hoef. We legden vast hoe dit proces eruit ziet in Amersfoort in de leidraad plannen en omgevingsprogramma's voor stadswarmte. 2.2 We voerden een aanpak gericht op energie besparen uit. Deze aanpak is erop gericht om bewoners te stimuleren en ondersteunen bij het energie besparen, isoleren en aardgasvrij-ready maken van woningen en andere gebouwen (zie ook 3.2), onder andere via informatievoorziening. 2.3 In 2023 is het Amersfoortse bronnenboek opgeleverd. Dit biedt een overzicht van wat de mogelijkheden zijn en faciliteert het gesprek over te maken keuzes in de bronnenstrategie. 2.5 . Het college vindt het belangrijk om publieke belangen op het gebied van betaalbaarheid, duurzaamheid, betaalbaarheid en veiligheid te waarborgen. Daarom heeft het college besloten om onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor het oprichten van een publiek warmtebedrijf. Onze rol in de markt voor warmtelevering verandert vanwege de Wet collectieve warmte. We krijgen straks de bevoegdheid om te bepalen in welke gebieden stadswarmtesystemen ontwikkeld worden en om te bepalen welk warmtebedrijf warmte mag transporteren en leveren binnen de gemeente. De wet schrijft voor dat op termijn enkel publieke warmtebedrijven hiervoor mogen worden aangewezen. Omdat stadswarmtesystemen veel invloed hebben op onze omgeving wordt er een deel-omgevingsprogramma stadswarmte ontwikkeld, waarvoor in 2023 een startnotitie is vastgesteld.
Het betaalbaar maken van de energietransitie voor particuliere woningeigenaren.		3.1 Door ROM Regio Utrecht, de Provincie Utrecht en de gemeente Amersfoort is een schaalbare en breed uitrolbare propositie voor woningverduurzaming (in de vorm van een gebouwgebonden energieprestatiecontract) ontwikkeld. In de praktijk blijken de financieel-juridische kaders echter niet eenduidig toegesneden op het integrale karakter van dergelijke energieprestatiecontracten. Het kabinet heeft in een Kamerbrief aangegeven dat ze het voornemen heeft om wettelijk kader te creëren op basis waarvan gebruik gemaakt kan worden van een uitzonderingsmogelijkheid die de Wet financieel toezicht biedt. Dit heeft aan de kant van BZK lange tijd stil gelegen. In 2023 zijn we (weer) in gesprek met elkaar. 3.2 In 2023 hebben circa 1.200 bewoners met lagere inkomens (tot 120% bijstandsniveau) bezoek gehad van een energiecoach, die hen heeft voorzien van energiebesparend advies en maatregelen en indien gewenst de installatie daarvan deed. Het betreft maatregelen zoals radiatorfolie, een waterbesparende douchekop, het isoleren van leidingen of dichten van kieren. Bij 184 van deze bewoners is de CV-installatie waterzijdig ingeregeld. En 90 huishoudens hebben via de witgoedregeling een koelkast ontvangen, waarbij met het Rijksbudget een duurder en daarmee duurzamer exemplaar kon worden aangeboden dan standaard wordt gedaan. In 2023 is bij 184 woningeigenaren met een besteedbaar inkomen tot maximaal 120% van bijstandsniveau kosteloos spouw-, vloer of bodemisolatie aangebracht. In het najaar van 2023 is het isolatieoffensief gestart waarmee we woningeigenaren in onze gemeente helpen met het besparen van energie en verlagen van hun energierekening. De basis is een subsidieregeling voor maatregelen (glas, spouw, vloer en dak) waar iedereen aan mee kan doen.

		Verschil zit in de bijdrage per doelgroep. Voor inwoners met een lager inkomens wordt is de isolatie kosteloos.
1.1.2 Duurzaamheid		
Het opwekken van energie is duurzaam.		4.1 In 2023 voerden we diverse onderzoeken uit voor het project Wind op Isselt. Door nieuwe jurisprudentie naar aanleiding van het Didam-arrest zijn we in 2023 gestart met het voorbereiden van een openbare selectieprocedure. Er vonden meerdere bijeenkomsten plaats om belanghebbenden en omwonenden te informeren. In de tweede helft van 2023 startte de Omgevingsadviesraad voor het project Wind op Isselt. Het Utrechtse deel van de A28, van knooppunt Hoevelaken t/m knooppunt Rijnsweerd is opgenomen in het Rijksprogramma OER (Opwek van Energie op Rijksvastgoed). In 2023 vond de ondertekening van een intentieovereenkomst plaats en daarmee de start van de verkenningsfase. Binnen de OER A1 wordt op het Amersfoortse gedeelte gekeken naar de mogelijkheden van zonne-energie langs de A1. Ook hier is in 2023 een intentieverklaring ondertekenden de verkenningsfase gestart. 4.2 In 2023 hebben we een inventarisatie gedaan naar de potentie voor zon op dak. De potentiële opwek geeft aan hoeveel zonne-energie er nog opgewekt zou kunnen worden op daken, in vormen van dubbel gebruik van ruimte en in ruimte langs infrastructuur. 4.3 We stimuleerden innovatieve toepassingen voor energie- of warmte opwekking. We toetsten de mogelijke inzet van (warmte)batterijen en experimenteren we met het aanbieden van balansdiensten voor het elektriciteitsnet (oa. een doorstart van het ACCESS project en een digital twin voor de Wieken). De pilots richtten zich vooral op toepassingen voor energieopslag en het voorkomen van netcongestie. 4.4 We namen deel aan de Energy board en werkte met Tennet, Stedin en buurgemeenten mee aan voorbereidingen voor het middenstation Amersfoort-Noord. We stelden in 2023 een adviseur aan specifiek om advies te geven over technische oplossingen waarmee Amersfoortse bedrijven ondanks de netcongestie-problematiek in staat zijn om zon-PV op daken te installeren. We starten de voorbereiding van een actieplan netcongestie. 4.5 We brachten in kaart gebracht welke gemeentelijke gronden (reststroken) geschikt lijken om duurzame energie op te wekken. Er zijn geen initiatieven gestart voor realisatie hiervan.
We nemen vanzelfsprekend als gemeente onze maatschappelijk verantwoordelijkheid en geven het goede voorbeeld op de verschillende relevante beleidsterreinen.		We besteden duurzaam aan en kopen duurzaam in. Daarnaast doen we mee met de CO2 prestatieladder (trede 3), waarbij we met concrete acties onze footprint in 2026 willen verlagen met 40%. Zo bespaarden we energie met de campagne “De knop om” door in de winter minder te verwarmen en in de zomer minder te koelen. In 2023 hebben 10 teams meegedaan met de workshops van Samen Duurzaam Werkt, waarbij teams gericht aan de slag gaan met de impact die zij binnen hun werk kunnen bereiken als het gaat om leven binnen de grenzen van de aarde.
We informeren bewoners, ondernemers en stakeholders		Uiteindelijk valt of staat het realiseren van een toekomstbestendige en duurzame stad met de bijdragen door inwoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld. Gemeente Amersfoort ondersteunt en ontzorgt met o.a. informatie, subsidies, persoonlijke gesprekken over energiebesparing met de bakfiets in de wijk, inspiratie en tips op Amersfoortduurzaam.nl en gratis advies via het lokale duurzaam bouwloket.

en werken actief met hen samen in de transitie naar een duurzame stad.		Daarnaast ondersteunen we actief de diverse duurzame bewonersinitiatieven, onder andere met opleidingen.
Samen met bewoners en ondernemers werken aan de verduurzaming van Amersfoort door het stimuleren van innovaties op het gebied van duurzame energie, energiebesparing en circulaire economie.		In 2023 organiseren we een Amersfoorts brede themabijeenkomst energietransitie. Hierbij werden ondernemers geïnformeerd en geïnspireerd op het vlak van wet- en regelgeving, zon op dak en energiebesparing. Dit doen we in samenwerking met een vaste groep lokale ondernemers (Duurzaam Netwerk Amersfoort).
We benutten de wettelijke mogelijkheden om duurzaamheid te verankeren. Deze doelstelling is nieuw opgenomen in 2021.		In januari 2023 is het 'Stappenplan handhaving Energielabel C verplichting kantoorgebouwen' vastgesteld. In dit stappenplan staat beschreven dat kantoorgebouweigenaren -indien zij volgens onze gegevens nog niet beschikken over minimaal een energielabel C- tot 1 juni 2023 de tijd krijgen om een Plan van Aanpak in te dienen bij de gemeente. In het Plan van Aanpak staat beschreven hoe ze per uiterlijk 1 januari 2024 wel over het vereiste label zullen beschikken. Vanaf 2024 wordt er gehandhaafd. Uiteraard volgen we continue de wetgeving vanuit het Rijk op het vlak van energiebesparing en collectieve warmte, zodat wij hier in de lokale context zo goed mogelijk gebruik van kunnen maken.
We monitoren de voortgang en toetsen dit aan het einddoel.		Jaarlijks werken we het Dashboard Duurzaamheid bij waarin de resultaten en opbrengsten van uitgevoerde projecten van voorgaande jaar worden opgenomen. Een voorbeeld hiervan is de hoeveelheid opgewekte duurzame energie en het aantal woningen dat van het aardgas is afgesloten. Cijfers per thema - Duurzaamheid - Amersfoort (amersfoortincijfers.nl)
1.1.4 Milieu		
Wij streven naar een afvalloze stad in 2030. Amersfoort wil in 2025 minimaal 70% van het huishoudelijk afval		Wij streven naar een afvalloze stad in 2030. Amersfoort wil in 2025 minimaal 70% van het huishoudelijk afval gescheiden inzamelen. In 2023 hebben wij gewerkt aan een deelomgevingsprogramma 'Afval en grondstoffen /Op weg naar minder huishoudelijk afval in 2040'. Wij verwachten deze visie in Q2 van 2024 aan te kunnen bieden aan college en raad. Daarin is het doel van 100 kg restafval per inwoner in 2030 en de ambitie van afvalloos in 2040 opgenomen. Hiermee sluiten wij aan bij rijksbeleid.

gescheiden inzamelen.		We stellen vast dat de gemiddelde kosten voor een huishouden € 29,11 hoger zou zijn zonder invoering van Omgekeerd Inzamelen. Op een gemiddelde (afvalstoffenheffing 2024) van € 346,14 is € 29,11 omgerekend 8,41%. Op 12 juni 2023 is een informatieve bijeenkomst geweest in de commissie bedrijvigheid over een lange termijn visie op ons vrijkomend organisch afval n.a.v. motie 2022-122M van 04-10-2022 (https://amersfoort.notubiz.nl/bijeenkomst/1064244/Commissievergaderingen_12-06-2023) Op 3 oktober 2023 heeft de raad met een kaderstellende peiling over het deelomgevingsprogramma 'Afval en grondstoffen /Op weg naar minder huishoudelijk afval in 2040' aangegeven welke sturingsmechnismen, doelgroepen en instrumenten zij graag uitgewerkt ziet. In de peilnota is ook aangegeven dat het eventueel invoeren van betalen per kilo restafval (diftar) een optie is om het doel van afvalloos in 2040 eerder te halen. Brede ervaring in het land laat zien dat de afvalscheidingspercentages beter zijn in gemeenten waar diftar is ingevoerd. Amersfoort is vergeleken met Deventer, Enschede en Ede. Deze drie gemeenten varieerden in 2021 van 86 tot 123 kg restafval per inwoner per jaar, met een scheidingspercentage tussen de 70 en 77%. https://amersfoort.notubiz.nl/bijeenkomst/1064298/Commissievergaderingen_03-10-2023). Op 25 januari 2024 zijn wij in gesprek gegaan met inwoners over de projecten op het gebied van huishoudelijk afval en grondstoffen die wij de komende jaren willen gaan uitvoeren samen met inwoners. In 2023 zijn we met een 2 jarige pilot gestart om grondstoffen op 10 basisscholen gescheiden in te zamelen. Deze pilot loopt tot 2025. Soms worden (grof) afval en grondstoffen naast de containers geplaatst, zogenaamde bijplaatsingen. ROVA ruimt bijplaatsingen binnen 48 uur na melding op. Het Focusteam treft maatregelen bij hotspots om bijplaatsingen te voorkomen. In 2023 zijn we verder gegaan met de uitrol van de inzameling van de grondstoffen PMD, GFT en OPK in de gestapelde bouw (https://dms13.amersfoort.int/_layouts/15/DocIdRedir.aspx?ID=AMERSFOORT-5-5445165). Voor de gestapelde bouw in de binnenstad is in 2023 een apart voorstel aangeboden aan de raad, inclusief financiële paragraaf. De uitrol in de binnenstad is gestart. Via de Afval Verwijdering Utrecht (AVU) regelen we dat de huishoudelijke afvalstoffen en de grondstoffen op een verantwoorde manier worden verwerkt. Jaarlijks ontvangt de raad de AVU begroting en de AVU jaarrekening (https://amersfoort.notubiz.nl/document/11384170/3) De laatste jaren merken we dat de kwaliteit van de afvalstromen de opbrengsten steeds sterker beïnvloedt. De gemeente heeft weer een aantal zwerfafvalprojecten uitgevoerd (https://amersfoort.raadsinformatie.nl/modules/5/Raadsinformatiebrieven/859062). Hiervoor ontvingen we subsidie van Nedvang. Ook preventie speelt hierbij een belangrijke rol. We gaan een programma voor afvalpreventie maken voor 2024. Vanaf 2023 komt er een nieuwe vergoeding beschikbaar voor de aanpak van zwerfafval vanuit de Single Use Plastics regeling. Die benutten we wederom voor zwerfafval projecten en afvalpreventie projecten. Het vernieuwen/aanpassen en/of verplaatsen van ROVA heeft hoge prioriteit. In 2023 is de nieuwbouw verder uitgewerkt. Voor de extra ambitie om op het terrein van de ROVA een sorteer- en demontagehal te realiseren zijn geen middelen beschikbaar, mogelijk komen we nog terug met een aanvullend raadsvoorstel.
Een schone lucht in Amersfoort. Hierbij		- We stimuleren en werken aan uitvoering van de maatregelen uit het plan Samen werken aan Schone lucht – Aanpak luchtkwaliteit (vastgesteld januari 2020). Hiernaast nemen we deel aan het landelijke Schone Lucht Akkoord. We zijn gestart met de herijking van het luchtkwaliteitsbeleid, waarbij we

hebben we aandacht voor de verschillende bronnen van verontreiniging.		onderzoeken welke extra maatregelen we kunnen nemen om de luchtkwaliteit verder te verbeteren. - Zie het onderdeel Mobiliteit voor hoe we werken aan innovatie en schone vormen van persoons- en goederenvervoer. - In 2023 hebben we gewerkt aan het onderwerp houtstook. Er moeten regels worden opgesteld voor houtstook voor ruimteverwarming. We moeten met maatregelen proberen te regelen dat er zo weinig mogelijk overlast is door houtstook. En de meldingsprocedure en handhaving en borging in de organisatie en de communicatie over houtstook moeten geregeld worden. Op 5 december 2023 heeft de raad een collegebericht over houtstook ontvangen (https://amersfoort.notubiz.nl/document/13580877/1#search=%22collegebericht%20houtstook%205%20december%202023%22) . Op 23 januari 2024 is er een commissievergadering over houtstook geweest. Er worden beleidsregels voor houtstook voorbereid zodat deze in werking zijn voor het stookseizoen 2024/2025.
Amersfoort is en blijft een gezonde en veilige stad. Ook de basiskwaliteit voor geluid, bodem en veiligheid is in orde. Waar mogelijk maken we Amersfoort stiller, schoner en veiliger.		- We zetten de geluidsanering voort van de laatste hoog belaste woningen op de zgn. B-lijst. Dit betreft woningen met een geluidbelasting tussen de 60-65 dB en die gebouwd zijn voor 1986. We hebben nogmaals subsidie ontvangen van het Rijk voor de sanering van de laatste 35 woningen, waarvan bij een gedeelte maatregelen nodig zullen zijn. - We werken aan een nieuw Geluidsplan ter beperking van Omgevingslawaai (Actieplan geluid 2024-2028) op basis van de Geluidkartering die eerder is vastgesteld. Dit plan moet uiterlijk in juli 2024 klaar zijn. Op basis hiervan verbeteren we - daar waar mogelijk - de geluidsituatie en bevorderen we een gezonde leefomgeving. - De raad heeft aandacht gevraagd voor excessief verkeersgeluid door hard rijdende en optrekkende auto's en motoren. Er heeft een gesprek plaats gevonden met de raad en het College heeft aangegeven wat hieraan gedaan kan worden. Er zijn echter weinig mogelijkheden. - Naar aanleiding van het van kracht worden van de Omgevingswet stellen we regels op voor het omgevingsplan voor o.a. de thema's geluid, bodem, omgevingsveiligheid en geur. - Met betrekking tot luchtvaart zijn er twee moties aangenomen in 2023: • Motie 2023-062M: Onze aanvliegroute van 4 juli 2023. De uitvoer van deze motie heeft op zich laten wachten door personeelswisseling. Conform de huidige planning zal in Q2 van 2024 de motie uitgevoerd zijn. Het klachtenloket is op de site geplaatst en onder de aandacht van de inwoners van Amersfoort gebracht en indien gewenst zijn de regio gemeenten hier ook bij aangesloten. • Motie 2023-014M: Vlieg op met je 4e aanvliegroute en bescherm onze natuur & inwoners van 7 maart 2023. Deze motie is afgedaan. Het dossier is in 2023 controversieel verklaard in afwachting van het te vormen nieuwe kabinet. De ontwikkelingen rondom de 4e aanvliegroute blijven we actief volgen. Wanneer zich belangrijke ontwikkelingen voordoen, zal de raad geïnformeerd worden.
Onze inwoners hebben waardering voor, kennis van en inzicht in natuur en duurzaamheid en kunnen dat een plek		We ondersteunden scholen bij het geven van Natuur en duurzaamheidseducatie. Zo kwamen acht VO scholen met 1 of meer klassen naar Het Groene Huis voor veldwerk of een excursie over biodiversiteit, natuurinclusief bouwen en het vergroenen van de schoolomgeving. 51 Basisscholen bestelden 1 of meer items via het CNME. Samen namen zij 524 leskisten, (thema)lessen, materiaalpakketten en excursies af bij of via het CNME. Vijf basisscholen en de vakantieacademie bezochten Het Groene Huis voor een eigen activiteit. Ook onze inwoners vonden informatie en inspirerende activiteiten over natuur en duurzaamheid in Het Groene Huis. Groene groepen, organisaties en netwerken organiseerden 260 bijeenkomsten en vergaderingen zoals

geven in hun keuzes en gedrag.		natuurlezingen, de natuuracademie en een vogelherkenningscursus. Los van deze activiteiten kwamen er 10.000 bezoekers naar Het Groene Huis voor de exposities, kinderactiviteiten en wandelingen. Er waren drie exposities die kunst en natuur combineerden: Mapping the Future, de kunstroute Hoogland en TWIG van Artist in Residence Denise Kehoe. Daarnaast ontwikkelde het CNME de reizende expositie Biodiversiteit in Amersfoort die in 2023 al op 3 andere plaatsen te zien was en die nog 1,5 jaar rond blijft reizen. Op de Groene Markt liepen ongeveer 2500 bezoekers langs 27 kramen over duurzaam consumeren, ecologisch tuinieren en groene wijken. Op de kabouterdag beleefden 750 kinderen van 2 tot 6 jaar, onder begeleiding van (groot)ouders / verzorgers de natuur en de herfst op Landgoed Schothorst. Met vrijwilligers werkten we aan het verhogen van de biodiversiteit op Landgoed Schothorst. Er zijn onder andere natuurlijke kruidenrijke mengsels ingezaaid en de ijsvogelwand is opgeknapt. We ontwikkelden twee nieuwe wandelroutes door Park Schothorst waarmee we inwoners vertellen over de natuur, de cultuurhistorie en architectuur. Medewerkers en vrijwilligers van het CNME zijn ook actief op het Middeleeuws erf. Tijdens de jaarlijkse vikingmarkt, ambachtsdagen en de 24 zondagmiddagactiviteiten konden mensen ervaren hoe we in de middeleeuwen omgingen met de natuur, energie, grondstoffen, spullen, kleding en voedsel.
Dierenwelzijn. Dieren horen bij onze samenleving en hebben recht op een goed leven.		- In 2023 hebben we afspraken over dierenwelzijn en ecologie gemaakt met de hengelsportvereniging Amersfoort. Deze zijn vastgelegd in het nieuwe huurcontract voor de viswateren die zijn ingegaan op 1 januari 2024. Amersfoort is hiermee de eerste gemeente die de weerhaak heeft verboden bij het vissen. Zie Collegebericht 2023-166. - Controle op stalbranden is opgenomen in de top-10 handhavingsprioriteiten. - Met het waterschap en de dierenambulance hebben we afspraken gemaakt over werkwijzen en informatiedeling rondom vogelgriep. Op die manier kunnen we de stand van zaken in Amersfoort goed in de gaten houden en inwoners informeren indien nodig. Zie Collegebericht 2023-065. - Gemeente Amersfoort is tijdens het Landelijk Congres Dierennoodhulp van de Stichting Dierenlot uitgeroepen tot Diervriendelijkste Gemeente 2023.
Groene stad en biodiversiteit. We werken aan een waarneembare toename van kenmerkende planten- en dierensoorten in Amersfoort per 2030.		In 2023 zijn we gestart met het schrijven van een biodiversiteitsplan. Half november zijn twee bijeenkomsten gehouden om input op te halen met respectievelijk collega's en externen (TBO's, andere overheden, vrijwilligers etc.). Tijdens deze bijeenkomsten werd de opzet van het beleid, waaronder de basiskwaliteit natuur en de inzet van gidssoorten, goed ontvangen. Ook is er toen al de eerste input opgehaald t.a.v. het uitvoeringsprogramma. In het Ontwerp Omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040, zoals voorgelegd aan de raad op 19 december, staat welke uitgangspunten per doel uitgewerkt moeten worden in een DOP biodiversiteit. Vervolgens zijn we gestart met het werken aan een DOP biodiversiteit. In 2024 wordt het uitvoeringsprogramma, bijbehorende bij het DOP biodiversiteit, opgesteld. Daarnaast zijn in de omgevingsvisie en in het omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040 de methodiek van gidssoorten en de basiskwaliteit. In het beheer van de openbare ruimte wordt gewerkt met de gedragscode soortbescherming gemeenten. Deze gedragscode op basis van de Wet Natuurbescherming vervangt de 'gedragscode Flora- en Faunawet'. Hoewel dus gewerkt wordt conform de gedragscode is de gemeentelijke regeling nog niet aangepast, zoals de bedoeling was in 2023. In 2024 passen we alsnog de "Leidraad toepassing gedragscode Flora- en Faunawet voor bestendig beheer van groenvoorziening in de gemeente Amersfoort" aan op de nieuwe gedragscode soortbescherming gemeenten op basis van de Wet Natuurbescherming.

1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen		
Wij voldoen aan onze zorgplicht voor een veilige en functionele openbare ruimte, zowel boven- als ondergronds.		We zorgen er voor dat de openbare ruimte voldoet aan een minimale afgesproken kwaliteit. Het programma groot onderhoud en vervangingen wordt uitgevoerd op basis van het MJP-OR 2023-2027. De uitvoering verloopt te langzaam, waardoor op plekken in de stad de kwaliteit te laag wordt. Door meer dagelijks onderhoud en kleine reparaties wordt de omgeving in ieder geval veilig gehouden. In een enkel geval, zoals bij de kade Grote Koppel zijn hekken geplaatst om te voorkomen dat men de openbare ruimte gebruikt. Een oorzaak van slechtere kwaliteit verhardingen is de opdruk door boomwortels. In 2023 hebben we een analyse gemaakt van deze opdruk in vier noordelijke wijken en onderzocht welke oplossingen er zijn. De resultaten verwerken we naar uitvoeringsprojecten. De bestrijding van Japanse Duizendknoop is aanbesteed. Het gaat om het afgraven van de groeiplaatsen en verwijderen van de wortels uit deze grond. In 2023 is een klein deel van de groeiplaatsen aangepakt en afgegraven. Knelpunt is dat een deel van de grond 'industriekwaliteit' heeft en daardoor moet worden afgevoerd conform de bodemkwaliteitsnota'
Onze inwoners zijn tevreden over (het beheer van) de openbare ruimte in de stad.		In 2023 is het reguliere dagelijks en groot onderhoud in de wijken uitgevoerd aan bomen en groen, speelvoorziening en straatreiniging, met name via de wijkonderhoudsbestekken. De tevredenheid over het wijkonderhoud scoorde in 2021 een score van 3,6 op de schaal van 1 tot 5. Dit cijfer was gelijk aan 2017 en 2019. Cijfers van 2023 zijn nog niet beschikbaar. De vernieuwing van De Draak is in uitvoering en begin 2024 gereed.
Bij het uitvoeren van beheer en onderhoud geven we invulling aan ambities en opgaven, om de openbare ruimte te verbeteren, toekomstbestendig te maken, voor te bereiden op veranderingen in het klimaat en te laten passen bij maatschappelijke behoeften. Dit doen we op een duurzame wijze. We nemen de realisatie van overige		Bij uitvoering van beheer en onderhoud en vervanging van de openbare ruimte geven we bredere invulling aan beleidsdoelen en ambities van de gemeente. Denk aan klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulariteit, toegankelijkheid, bewegen en ontmoeten. In een excursie hebben we de raad ook de gemaakte afwegingen laten zien. Er moet echter vaak worden gekozen omdat de ruimte ontbreekt om alle doelstellingen te realiseren. Daarom werkten we in 2023 ook aan het actualiseren van het handboek inrichting openbare ruimte. Door de diverse beleidsthema's concreet te maken voor de openbare ruimte kunnen we een scherpere kaderstelling maken en de afweging en keuzes in projecten transparanter maken. Heel 2023 is gewerkt aan het opstellen van het omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040, dat inmiddels is vastgesteld. In dit omgevingsprogramma zijn de doelstellingen uit de omgevingsvisie uitgewerkt naar concrete doelstellingen en uitvoering. Het omgevingsprogramma integreert de thema's klimaatadaptatie, biodiversiteit en groen in en om de stad. In 2023 is gewerkt aan het vergroenen van 8 schoolpleinen en de inrichting als buurtplein. Hiermee zijn er minder stenen, meer groen en hebben de pleinen een grotere betekenis en gebruikswaarde voor de buurt. De succesvolle subsidieregeling groene daken voor particulieren is in 2023 uitgebreid naar groene daken bij bedrijven, maatschappelijk vastgoed en woningbouwcorporaties. Na een uitgebreide planvorming met gebruikers is in 2023 de uitvoering van de renovatie van skatepark Vathorst is gestart. Het skatepark wordt duurzamer en groener.

ambities en opgaven in de openbare ruimte, als financieel mogelijk, mee.		
Wij stimuleren en faciliteren zelfbeheer en initiatieven van inwoners in de openbare ruimte.		In 2023 zijn er nieuwe kleinschalige zelfbeheercontracten afgesloten, met name bij steenbreeklocaties. Contacten met vrijwilligersgroepen en grotere zelfbeheerlocaties, zoals Elisabethgroen, zijn voortgezet.

Financieel overzicht

Tabel PF.1.1.01 Financieel programma overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
1.1.1 Energietransitie	-5.583	-6.100	-5.375	725
1.1.2 Duurzaamheid	-231	-239	-134	105
1.1.3 Luchtkwaliteit	-130	-130	-274	-144
1.1.4 Milieu	-21.066	-21.765	-19.544	2.221
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-52.662	-53.491	-52.253	1.238
TOTAAL LASTEN	-79.672	-81.726	-77.580	4.146
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.1.1 Energietransitie	0	0	981	981
1.1.2 Duurzaamheid	0	0	0	0
1.1.3 Luchtkwaliteit	0	0	168	168
1.1.4 Milieu	24.796	24.802	27.352	2.551
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	24.279	24.391	25.925	1.534
TOTAAL BATEN	49.074	49.193	54.426	5.234
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.1.1 Energietransitie	-5.583	-6.100	-4.394	1.706
1.1.2 Duurzaamheid	-231	-239	-134	105
1.1.3 Luchtkwaliteit	-130	-130	-106	24
1.1.4 Milieu	3.730	3.037	7.809	4.772
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-28.383	-29.100	-26.328	2.772
TOTAAL SALDO	-30.598	-32.533	-23.153	9.379
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	-2.680	-2.865	-2.865	0
Onttrekking aan reserve	3.319	3.562	2.613	-949
TOTAAL MUTATIES RESERVES	638	698	-251	-949
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-29.959	-31.835	-23.405	8.431

Tabel: PF.1.1.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
1.1.1 Energietransitie	725	981
1.1.2 Duurzaamheid	105	0
1.1.3 Luchtkwaliteit	-144	168
1.1.4 Milieu	2.221	2.551
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	1.238	1.534
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-949
1.1 Stedelijk beheer en milieu	**4.146**	**4.285**

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
1.1.1 Energietransitie			
Energietransitie Wij hebben als doel om minimaal 55% CO2 te reduceren in 2030. Hiervoor hebben we ons in 2023 gefocust op het aantrekken van personeel om die plannen te realiseren. Dit vroeg tijd vanwege de krappe arbeidsmarkt. Mede doordat gemeenten massaal hun capaciteit aan het uitbreiden zijn op het gebied van energietransitie. Pas eind 2023 is onze personeelsbezetting op sterkte gekomen. Ten opzichte van de begroting is hierdoor een onderbesteding ontstaan van € 1,2 miljoen. Hier staat ook een lagere onttrekking uit de reserve duurzame stad tegenover van € 862.000.	1.186		I
Aanpak energiearmoede Voor de aanpak energiearmoede zijn de baten en lasten € 633.000 hoger dan begroot. We hebben van het Rijk een specifieke uitkering ontvangen voor ondersteuning van huishoudens met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen, mogelijk in combinatie met een lage energetische kwaliteit van de woningen. De baten en lasten waren nog niet in de Begroting 2023-2026 geraamd.	-633	633	I
Isolatieoffensief In het Coalitieakkoord 2022-2026 is vanaf 2023 voor vier jaar incidenteel € 500.000 per jaar beschikbaar gesteld voor een isolatieoffensief. De middelen zijn bedoeld om onze inwoners	500		I

te ondersteunen. In 2023 hebben we gewerkt aan de aanpak van het isolatieoffensief en het aantrekken van extra personeelscapaciteit. Dit vroeg tijd vanwege de krappe arbeidsmarkt. Hierdoor vond de lancering van de subsidie in 4e kwartaal plaats. Voor 2023 hebben we hierdoor nog geen bestedingen gedaan op deze middelen. De isolatieoffensief aanpak betreft overigens een integrale aanpak voor komende jaren waarbij ook een deel uit Rijksbijdragen en motie 2023-071M wordt gedekt.			
Project voucher isolatiemaatregelen Voor het project voucher isolatiemaatregelen zijn de baten en lasten € 300.000 hoger dan begroot. Van de provincie Utrecht hebben we een subsidie ontvangen voor het isoleren van woningen van eigenaren met een besteedbaar inkomen tot 120% van bijstandsniveau. Er zijn inmiddels 201 woningen voorzien van spouwmuur-, vloer- of bodemisolatie. Deze baten en lasten waren nog niet in de Begroting 2023-2026 geraamd.	-300	300	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

1.1.2 Duurzaamheid			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

1.1.3 Luchtkwaliteit			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

1.1.4 Milieu			
Afval - concept eindafrekening ROVA 2022 De eindafrekening van de ROVA (inclusief kosten AVU) is ontvangen. Deze kent een positief saldo van € 1,2 miljoen. Ongeveer € 600.000 wordt veroorzaakt door een sterk gestegen papierprijs en ongeveer € 400.000 komt door lagere tonnages verwerkt (rest)afval. Dit is conform de Zomerrapportage 2023.	1.180		I

Afval - extra kosten inzameling oud papier We worden met extra kosten geconfronteerd door een toenemend aanbod van oud papier en karton (OPK), zowel in gewicht als in volume. Daarom is eind 2022 opdracht gegeven aan de ROVA om de huis-aan-huis inzameling van OPK met grotere mini-/rolcontainers te verbeteren. De kosten hiervan zijn iets lager uitgevallen dan in de zomerrapportage was aangekondigd.	-165		I
Afval - extra vergoeding PMD Bij het opstellen van de Begroting 2023 was de vergoeding voor PMD door het Afvalfonds nog niet vastgesteld. Daarom zijn we uitgegaan van de vergoeding per ton die gold voor 2022, te weten € 218. Uiteindelijk is deze vergoeding vastgesteld op € 245 per ton. Daarnaast hebben we nog een positieve afwikkeling over 2021 ontvangen van € 64.000.		268	I
Afval - project omgekeerd inzamelen gestapelde bouw De doorlooptijd van het project is iets meer dan een jaar langer dan voorzien, met name doordat de voorbereiding en gedetailleerde uitwerking complexer waren dan verwacht (zie ook RIB 2023-001). Hierdoor zijn er nog weinig nieuwe containers geplaatst. Daarmee zijn er ook nog weinig extra kosten gemaakt voor onderhoud, inzameling en verwerking.	467		I
Afval - indexering Met het Raadsvoorstel 'Verdeling van de stelpost voor de loon/prijsbijstelling over de programma's' van 7 maart 2023 is er aan diverse budgetten binnen de afvalstoffenheffing 2,5% extra indexering toegekend. Omdat deze budgetten jaarlijks al worden aangepast aan de werkelijk te verwachten kosten en de afvalstoffenheffing voor 2023 in december 2022 al was vastgesteld, was deze extra indexering niet nodig.	408		I
Milieubeheer Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft in 2023 een tegemoetkoming voor niet compensabele btw inzake verdere sanering van de Vetgasfabriek verstrekt. Dit was in 2023 niet begroot.		2.231	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
1.1.5 Stedelijk beheer, klimaatadaptie en groen			
Openbare verlichting De overschrijding van de energiekosten van € 1,2 miljoen voor de openbare verlichting wordt veroorzaakt door de gestegen kosten voor levering en de gestegen netbeheertarieven. Voor 2023 zijn de leveringskosten 3 keer hoger dan het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar. Dit is conform Zomerrapportage 2023.	-1.193		I
Kapitaallasten investeringen Zoals reeds in de Jaarrekening 2022 aangegeven zijn in 2022 diverse investeringen vertraagd. Dit betreft zowel investeringen in de openbare ruimte als investeringen bij het CBA. Hierdoor worden de kapitaallasten doorgeschoven en vallen ze in 2023 eenmalig lager uit. Het bedrag is hoger dan aangekondigd in de Zomerrapportage 2023. Dit komt doordat het BBV voorschrijft dat bij een grote afwijking het interne rentepercentage (omslagrente) herberekend moet worden. Aangezien onze financieringsbehoefte afwijkt ten opzichte van de begroting, leidt dit tot een daling in het rentepercentage.	915		I
Prijsindexatie beheer en onderhoud Er is sprake van een sterke prijsstijging in de uitvoering van beheer en onderhoud. De gemiddelde prijsstijging is 15-20%, waardoor deze niet meer wordt gedekt door de prijsindexatie die in de Begroting 2023 is opgenomen (6%). Deze overschrijding is lager dan gemeld in de Zomerrapportage 2023. Dit omdat er enerzijds zeer kritisch is gekeken naar welke werkzaamheden absoluut noodzakelijk waren in 2023 en anderzijds konden door het zeer natte najaar en capaciteitsproblemen bij externe leveranciers niet alle werkzaamheden uitgevoerd worden in 2023.	-261		I
Bomenonderhoud Bij de inspectie van de bomen bij het CBA worden we geconfronteerd met extra lasten vanwege noodzakelijke werkzaamheden die in verband met de veiligheid niet uitgesteld kunnen worden. Als gevolg van het natte najaar was het niet mogelijk om alle noodzakelijke werkzaamheden uit te voeren in 2023, waardoor het bedrag lager is dan eerder aangegeven in de Zomerrapportage.	-96		I
Werkzaamheden derden Er zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd waarvoor een bijdrage is ontvangen. Zo zijn er samen met scholen speelvoorzieningen gerealiseerd en schoolpleinen vergroend	-1.048	1.089	I

waar scholen ook zelf aan hebben bijgedragen en zijn er aanpassingen verricht in de openbare ruimte als gevolg van het veranderende klimaat waarvoor een bijdrage is ontvangen van het Waterschap. Daarnaast zijn er schades aan objecten in de openbare ruimte gerepareerd. Veel schades konden succesvol worden verhaald op ofwel de verzekeringsmaatschappij van de veroorzaker ofwel op het waarborgfonds motorverkeer.			
Straatwerk derden Vanuit de markt is meer vraag naar het verkrijgen van toestemming voor werkzaamheden zoals bedoeld in de Telecommunicatiewet en aanleggen van overige kabels en leidingen. Dit resulteert in meer vraag naar straatwerkzaamheden voor rekening van derden, waar ook bijdragen van derden tegenover staan. Een deel van de bijdragen van derden heeft nog betrekking op werk dat in 2022 is uitgevoerd.	-669	687	I
Bomen en vergroenen De aanbesteding van € 10 miljoen voor het planten van bomen 2023 t/m 2026 is pas aan het begin van het 3e kwartaal 2023 gegund. Hierdoor was het niet mogelijk om in 2023 voor de volle 100% te starten. Daarnaast zorgde ook het zeer natte najaar ervoor dat geplande werkzaamheden niet uitgevoerd konden worden.	2.237		I
Onderhoud wegen De gecontracteerde aannemers voor het wegonderhoud kampen met capaciteitsproblemen. Hierdoor zijn in 2023 niet alle werkzaamheden uitgevoerd waarvoor opdracht is verleend en is er sprake van een onderschrijding.	345		I
Japanse Duizendknoop Voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop is eind 2022 een uitvoeringsovereenkomst met één aannemer tot stand gekomen. Omdat 2023 het eerste jaar van uitvoering was, ging ook veel tijd zitten in het opdoen van ervaring met de aannemer en hoe om te gaan met bomen in groeiplaatsen van de Japanse duizendknoop. Daarom konden er minder locaties worden aangepakt dan vooraf ingeschat.	281		I
Personeelslasten Mutaties in de formatie leiden tot een voordeel op de personele lasten van € 274.000.	274		I
Beheer Park Elisabeth Groen In 2023 zijn er kosten gemaakt voor het beheer van het park. Bij de Jaarrekening 2020 is geld opzij gezet in de reserve onderhoud openbare ruimte voor het 10-jarige beheer.	-86		I

Hiervoor zijn geen middelen in de begroting opgenomen. Vanaf de Begroting 2024-2027 is dit wel structureel opgenomen.			
Rioolheffing De baten voor de rioolheffing zijn € 57.000 hoger dan begroot. Dit komt doordat we aan meer huishoudens een rioolheffing hebben opgelegd dan begroot.		57	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Reserve duurzame stad, Uitvoering van het klimaatakkoord 2022 Voor energietransitie onttrekken we € 862.000 minder uit de reserve duurzaamheid dan begroot. Vanuit het Rijk zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord (meicirculaire 2022, inclusief indexatie). Deze middelen zijn in 2022 in de reserve Duurzame stad gestort en begroot was om deze in 2023 hieruit te onttrekken. Deze middelen zijn niet ingezet in 2023, zie hiervoor ook de financiële analyse van energietransitie in programmaonderdeel 1.1.1 Energietransitie.		-862	I
Reserve bodemsanering Voor het saneren van de Vetgasfabriek is voor het jaar 2023 een onttrekking aan deze reserve begroot van € 500.000. De daadwerkelijke onttrekking bedraagt € 413.000. Dit is € 87.000 minder dan begroot.		-87	I

Beleidskaders

1.1 Stedelijk beheer en milieu
Transitievisie Warmte
Leidraad plannen en omgevingsprogramma's voor stadswarmte
Bronnenboek gemeente Amersfoort
Beleidskader zonnevelden
Regionale Energiestrategie regio Amersfoort 1.0

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Belangrijke gebeurtenissen

Ruimtelijke ontwikkeling

De samenwerking tussen Amersfoort en het Rijk om woningbouw mogelijk te maken hebben geleid tot nieuwe afspraken, waaronder de start van twee onderzoeken; een gebiedsonderzoek naar de Spoorzone Amersfoort, Heuvelrugzone en een Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort. Dit zal leiden tot meer zicht op maatregelen om gezonde groei richting 2040 mogelijk te maken. Aanvullend op de eerder toegezegde investeringen van 95 miljoen voor mobiliteitsmaatregelen heeft het Rijk in 2023 ruim € 15 miljoen toegezegd voor de ontwikkeling van Langs Eem en Spoor.

Om de gevolgen voor de bereikbaarheid, leefbaarheid en woningopgave van het pauzeren van het Rijksproject A28/A1 knooppunt Hoevelaken op te vangen wordt onderzocht welke maatregelen vooruitlopend op de realisatie van het project gerealiseerd kunnen worden.

De omgevingsvisie “Gezond Samenleven” is vastgesteld in december 2023. De Omgevingsvisie Amersfoort 2030-2040 geeft richting aan de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Amersfoort tot 2030 met een doorkijk naar 2040. De omgevingsvisie bevat de verstedelijkingsstrategie van levensaders en ontmoetingsplekken voor Amersfoort en maakt duidelijk wat de komende decennia de ontwikkelopgaven zijn, in welke richting Amersfoort zich zou moeten doorontwikkelen naar 2040. Daarnaast geeft de omgevingsvisie aan hoe we uitvoering willen geven aan de ambities uit de omgevingsvisie. Op basis van de omgevingsvisie worden de komende jaren omgevingsprogramma’s opgesteld en projecten ontwikkeld, zoals bijvoorbeeld het omgevingsprogramma Groen Blauw 2040 en het omgevingsprogramma Maatschappelijke voorzieningen dat opgesteld wordt komend jaar.

Alle Utrechtse gemeenten, Provincie Utrecht, vier waterschappen en verschillende partnerorganisaties tekenden in 2022 het Groen Groeit Mee Pact. Hiermee markeerden wij de gezamenlijke ambitie om ‘rode’ en ‘groene’ ontwikkelingen in balans te houden. Er is vervolgens stevig van start gegaan door via verschillende aanpakken in te zetten op een versterking van de landschappelijke kwaliteit van het groene en blauwe netwerk voor natuur en recreatie als randvoorwaarde voor de stedelijke groei van de regio. Zo is om het gesprek met het Rijk en andere overheids- en gebiedspartijen over potentiële groenblauwe ontwikkelingen te kunnen voeren, een catalogus opgesteld ter inspiratie. Samen met buurgemeenten is gestart met een plan van aanpak voor het voorbeeldgebied Zuidelijke Eemvallei.

In de Omgevingsvisie hebben we een verstedelijkingsstrategie ontwikkeld met levensaders en oriënteren we ontmoetingsplekken en voorzieningen aan deze levensaders. De levensaders zijn aantrekkelijke verbindingen tussen de bestaande wijken in de stad en de stad en buitengebied. Met onze inzet op deze levensaders versterken we zowel de samenhang in de stad als de verbinding met de nieuwe stadsdelen Langs Eem en Spoor en Hoefkwartier. De menselijke maat is één van de belangrijkste aspecten van de levensaders, met veel ruimte voor fietsers en voetgangers, ontmoeting, groen en levendigheid.

In het gebied Langs Eem en Spoor is een aantal mijlpalen gezet. Voor De Nieuwe Stad en Wagenwerkplaats-West en -Midden zijn de ontwerp-bestemmingsplannen ter inspraak vrij gegeven. Voor Eemplein 5 is een verklaring voor geen bedenking afgegeven door de raad voor de bouw van 200 appartementen. Tevens is het Samenbindend raamwerk voor bovenwijkse voorzieningen en verbindingen Langs Eem en Spoor en Soesterkwartier vastgesteld in de raad.

Voor heel Langs Eem en Spoor is een OmgevingsImpactanalyse opgesteld waarin de effecten van de ontwikkelingen van de verschillende deelgebieden samen in beeld zijn gebracht voor een aantal milieufactoren zoals, geluid, fijnstof, verkeer en tevens voor een aantal maatschappelijke voorzieningen. Voor de Nieuwe Stad en Wagenwerkplaats-West en -Midden zijn de ontwerp bestemmingsplannen besproken in de raad en vrijgegeven voor inspraak. Voor de Kop van Isselt en Amsterdamseweg 122 is het ontwikkelkader vastgesteld.

Daarnaast zijn voor een aantal andere woningbouwlocaties zoals, de Blomlocatie aan de Barchman Wuytierslaan, Amerhorst en de Bosweg uitwerkingsvoorstellen vastgesteld door de raad. In totaal zijn in 2023 900 nieuwe woningen opgeleverd.

Met de start in 2023 van het Gebiedsonderzoek Amersfoort Spoorzone & Heuvelrugzone en de Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort (onder U Ned), wordt een inhaalslag gemaakt om de opgaven voor verstedelijking en bereikbaarheid van stad en regio Amersfoort te verdiepen. Beide onderzoeken sluiten aan bij het Ontwikkelingsperspectief 2040 NOVEX-gebied Utrecht – Amersfoort "Gezond groeien in nabijheid", waarin het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort Centraal! (net zoals de verstedelijkingsstrategie van U10) integraal is opgenomen. De Metropoolregio Utrecht (MRU) heeft nu (BO MIRT 2023) een gezamenlijk perspectief waar we komende jaren aan door werken.

Het Rijk en de regio gaan de komende tijd verder in gesprek over andere voorwaarden van gezonde groei van de regio zoals, groenvoorzieningen en het energienetwerk. Ook wordt onderzocht welke maatregelen nodig zijn om ook na 2030 verder te blijven groeien. Het gaat hierbij o.a. om de verdere versterking van de spoorbereikbaarheid van Amersfoort en de aanpak van Knooppunt Hoevelaken.

Vastgoed

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
Naar aanleiding van de Routekaart verduurzaming vastgoed en het daarna opgestelde uitvoeringsplan is in 2021 gestart met verduurzaming van onze gemeentelijke vastgoedportefeuille. Bij de start van de uitvoering in 2021 bleek het lastig om aannemers te vinden. Uit een marktconsultatie bleek behoefte aan een integrale aanpak. In 2022 is een strategie uitgewerkt voor innovatieve samenwerking met aannemers, die in 2023 succesvol is aanbesteed. Met 5 aannemers zijn in september 2023 prestatiecontracten gesloten voor een periode van 4 jaar, met een optie om 3x met 1 jaar te verlengen. In de aanbesteding is rekening gehouden met mutaties in de omvang van de verduurzamingsopgave. Met de aannemers zijn afspraken gemaakt over capaciteit en voortgang, met als doel de opgelopen achterstand in te halen. Eind 2023 heeft elke aannemer voor de hem toegewezen gebouwen scenario's voor verduurzaming onderzocht. Het scenario met de optimale CO2 besparing binnen het beschikbare budget zal in 2024 verder worden uitgewerkt waarna de uitvoering kan worden opgestart. Er is tot nu toe 844 ton kg CO2 bespaard, dit is het totaal van de reducties door de verduurzamingsmaatregelen die zijn uitgevoerd in de periode 2020-2023, dit ligt in lijn met de eerdere berekeningen. Deze maatregelen zijn in 51 gebouwen gerealiseerd. Met deze maatregelen is indicatief 545 ton CO2 gereduceerd. Deze maatregelen bestaan onder meer uit het opnieuw inregelen van installaties, het vervangen van verlichting door LED verlichting en het aanbrengen van zonnepanelen.

In 2021 deden we reeds aan energiemanagement bij 17 van onze gebouwen met het grootste energieverbruik en dat hebben we in 2022 doorgezet. In 2023 zijn we gestart om bij de rest van de vastgoedportefeuille het energieverbruik in een digitaal portal op te nemen. Dit is grotendeels gelukt en met deze informatie kunnen we in de toekomst beter sturen op het terugbrengen van het energieverbruik.

Renovatie Bosbad
De renovatie van het Bosbad is in 2023 in uitvoering gegaan. Bij de uitvoering is naar voren gekomen dat de leidingen rondom het bad in een dusdanig slechte staat verkeerden dat (plaatselijk) herstellen niet meer mogelijk was en volledige vervanging noodzakelijk. Binnen het beschikbaar gestelde budget was nog enige ruimte om een deel van dit meerwerk te kunnen bekostigen. Het restant van de meerkosten konden worden gedekt uit de onderhoudsvoorziening.

Nieuwbouw sportzaal Schothorst
Twee gymzalen in eigendom van de gemeente in de wijk Schothorst (Reinaartpad en Koning Arthurpad) worden vervangen door één sportzaal. In 2023 is het definitief ontwerp voor de nieuwe sportzaal opgeleverd en zijn de voorbereidingen voor de te doorlopen ruimtelijke procedure in verband met de afwijking op het bestemmingsplan in gang gezet. Februari 2024 wordt dit voorstel aan de raad voorgelegd (WABO- Projectbesluit).

Hogere kosten en levertijden
De hoge inflatie, schaarste aan materialen en arbeidskrachten zorgt voor flinke verhoging van kosten en ook langere levertijden, inmiddels speelt ook netcongestie. Bij nieuwbouw en renovatieprojecten is dit na aanbesteding direct zichtbaar. Het onderhouden van gebouwen hangt samen van vele contracten, onderhoudsplanningen en -projecten, waar in het meerjarenonderhoudsplan en daarmee ook in de onderhoudsvoorziening rekening is gehouden. Hierdoor is de prijsontwikkeling niet direct zichtbaar en kunnen mogelijke tekorten in eerste instantie opgevangen worden. Op de (middel)lange termijn kan er toch een tekort ontstaan in de onderhoudsvoorziening. Het laat zich op dit moment lastig voorspellen hoe lang de hoge inflatie aanblijft, waarmee de effecten op de langere termijn zich ook lastig laten voorspellen.

Corona
In 2022 waren er alleen aan het begin van het jaar coronabeperkingen. In 2020 en 2021 is er aan groot aantal van onze huurders uitstel van de huurbetaling gegeven, zodat zij deze lastige tijden door konden komen. Aan diverse huurders is een gedeeltelijke kwijtschelding van de huurschuld verleend, zoals bijvoorbeeld aan Scholen in de Kunst (zie link) en voor de overige huurschuld is in 2023 een betalingsregeling afgesproken om binnen enkele jaren de schuld af te lossen. Tot op heden worden de betalingsregelingen door de betreffende partijen nagekomen.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
1.2.1 RO en Omgevingswet		
We zorgen voor een goede balans tussen wonen, werken voorzieningen en groen in de stad en buitengebied.		De omgevingsvisie bevat de ambities op hoofdlijnen voor alle thema's van het fysieke domein. De omgevingsvisie vraagt om verdere uitwerking in omgevingsprogramma's, een investeringsagenda en een 'Amersfoortse barcode'. D.m.v. monitoring willen we gaan volgen of de ambities gehaald worden of bijstelling nodig is.
We voeren regie in het realiseren grootschalige woon- werkgebieden met een hoge ruimtelijke kwaliteit.		Tijdens het BO Leefomgeving 2023 werd bekend dat het Rijk ruim € 15 miljoen bijdraagt aan het verplaatsen van bedrijven in de ontwikkeling Langs Eem en Spoor. De in het BO Leefomgeving aangekondigde heroriëntatie van het mobiliteitsfonds leidt helaas tot het pauzeren van het Rijksproject A28/A1 knooppunt Hoevelaken. In BO Mirt 2024 is afgesproken om, gezien de druk op de bereikbaarheid, leefbaarheid en de woningbouwopgave in de regio Amersfoort, te onderzoeken welke maatregelen vooruitlopend op de realisatie van het project gerealiseerd kunnen worden.
We zorgen bij de groei van Amersfoort voor een versterking van de identiteit en fysieke kwaliteit in stad en buitengebied.		Op 8 november 2023 is Amersfoort door de Academy of Urbanism uitgeroepen tot European City of the Year. De jury roemt Amersfoort om haar kwalitatieve groei met inachtneming van de menselijke maat. In BO Mirt 2023 is met het Rijk afgesproken om twee onderzoeken op te starten: Het gebiedsonderzoek 'Spoorzone Amersfoort en Heuvelrugzone' en de 'Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort' die bij zullen dragen aan gezonde groei tot 2040 en verder. Daarnaast werken we met provincie utrecht en regio Amersfoort aan het Handelingsperspectrief Buitengebied en Ultvoeringsplan Landelijk Gebied.
We zorgen voor een stad met ruimtelijke kwaliteit en heldere toekomstbestendige ruimtelijke structuren op niveau van concrete projecten en initiatieven.		In de intaketafel zijn meer dan 70 plannen van initiatiefnemers behandeld .
We zorgen voor een goede verdeling van de beschikbare		In de omgevingsvisie is een ambitieweb benoemd als hulpmiddel om keuzes te maken en prioriteiten

ruimte voor wonen, werken, voorzieningen, groen en natuur.		te stellen. Komend jaar wordt het ambitieweb uitgewerkt naar een barcode Amersfoort voor de belangrijkste functies.
In de omgevingsvisie hanteren we Gezond Samenleven als leidraad en sturen we via 6 ontwikkelopgaven op de gewenste ontwikkeling van de stad.		Dit heeft een plek gekregen in de omgevingsvisie. Ontwikkelopgave 6: we willen dat de voorzieningen meegroeien met de groei van het aantal inwoners Eind 2023 is het programma maatschappelijke voorzieningen opgestart. Het programma beoogt versterking van de bestaande voorzieningenstructuur in de stad en een voorzieningenniveau dat aansluit bij behoeften en de groei van de stad. Hiervoor kijken we o.a. naar combinaties van functies die elkaar kunnen versterken en nemen we voorzieningen bij de start van planvorming mee.
We versterken de kwaliteit van het buitengebied voor mens en natuur zodat deze meegroeit met de groei van de stad.		Voor “Groen groeit Mee” is een catalogus opgesteld met gesprekskaarten en is een financieringsstrategie opgesteld.
We leggen de gewenste inrichting van de stad en buitengebied helder juridisch vast in omgevingsplannen.		Er zijn 37 ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen of omgevingsvergunningen) opgesteld, waarvan er 22 in ontwerpfase zijn, er 8 vastgesteld zijn en er 9 onherroepelijk zijn geworden.
1.2.2 Grondexploitaties		
Wij hebben een goed beeld van de ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op onze grondexploitaties, beheersen de risico’s en stappen in projecten op het moment dat er ontwikkelingskansen zijn.		Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling en sturen op de financiën. Dit doen we met behulp van scenarioanalyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.
Wij zoeken bij per gebiedsontwikkeling naar passende ontwikkelingsvormen voor gebieden, die - vroeg of laat - rendement opbrengen.		In 2023 is de Hellestraat 24 getransformeerd van kantoor naar tijdelijke woningen voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Het gaat om een tijdelijke opvangvoorziening. De bedoeling is dat het pand vervolgens wordt gesloopt. De kosten voor de transformatie van Hellestraat 24 worden volledig gedekt vanuit de subsidie van het rijk voor transformatie van panden (Bekostigingsregeling Ontheemden Oekraïne). Raadsvoorstel :Beschikbaar stellen investeringskrediet Hellestraat 24. In november 2019 heeft de raad aan het college opgedragen om over te gaan tot verkrijging van de Molenstraat (Molenstraat 2- Westsingel 41 en de parkeergarage Stadhuisplein). Dit is in 2023 gerealiseerd. Voor de herontwikkeling van de Stadhuislocatie is het noodzakelijk om de eigendom van de Molenstraat te verkrijgen. Het volledige eigendom van de Stadhuislocatie zorgt ervoor dat de gemeente ook privaatrechtelijk de benodigde zeggenschap heeft over de locatie. Raadsvoorstel: Instemmen met het in eigendom verkrijgen van het deel van het Stadhuis, gelegen aan de

1.2.3 Vastgoed		
Wij willen met ons gemeentelijk vastgoed bijdragen aan de ambitie CO2-neutraal te zijn.		Op basis van de Routekaart verduurzaming vastgoed wordt er actief gewerkt aan het reduceren van de CO2 uitstoot van ons eigen vastgoed. De Routekaart is sinds 2021 in uitvoering en ook in 2023 zijn er in diverse gebouwen verduurzamingsmaatregelen uitgevoerd.
Wij bieden toegevoegde waarde met ons vastgoed voor de stad.		Het gemeentelijk vastgoed huisvest maatschappelijke instellingen en hun activiteiten die van belang zijn voor de stad. Onder meer sportverenigingen, wijkteams en culturele instellingen vinden onderdak in gemeentelijk vastgoed. We hebben monumenten in eigendom die van belang zijn voor de cultuurhistorische waarde van onze stad. Deze monumenten houden we in stand en onderhouden we zorgvuldig. Bovendien hebben wij strategisch vastgoed in bezit om gebieds- en infrastructurele ontwikkelingen mogelijk te maken.
Wij willen dat het gemeentelijk vastgoed integraal toegankelijk is.		Naast het fysiek toegankelijk maken van ons vastgoed voor een ieder besteden wij doorlopend aandacht aan de integrale toegankelijkheid van ons vastgoed door in samenwerking met de diverse beleidsafdelingen te kijken naar de behoeften van de gebruikers qua maatschappelijke voorzieningen om mogelijke verbeteringen door te voeren.

Financieel overzicht

Tabel: PF.1.2.01 Financieel programma overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
1.2.1 RO en Omgevingswet	-2.907	-4.238	-5.029	-791
1.2.2 Grondexploitaties	-25.107	-34.859	-46.748	-11.889
1.2.3 Vastgoed	-18.249	-18.585	-17.173	1.411
TOTAAL LASTEN	-46.263	-57.682	-68.950	-11.269
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.2.1 RO en Omgevingswet	292	299	799	500
1.2.2 Grondexploitaties	24.490	29.700	39.388	9.688
1.2.3 Vastgoed	12.681	12.997	14.093	1.095
TOTAAL BATEN	37.462	42.996	54.280	11.284
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.2.1 RO en Omgevingswet	-2.616	-3.939	-4.229	-290
1.2.2 Grondexploitaties	-618	-5.159	-7.360	-2.201
1.2.3 Vastgoed	-5.568	-5.587	-3.081	2.507
TOTAAL SALDO	-8.801	-14.685	-14.670	15
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	1.276	5.503	5.501	-2
TOTAAL MUTATIES RESERVES	1.276	5.503	5.501	-2
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-7.525	-9.182	-9.169	13

Tabel: PF.1.2.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
1.2.1 RO en Omgevingswet	-791	500
1.2.2 Grondexploitaties	-11.889	9.688
1.2.3 Vastgoed	1.411	1.095
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-2
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-11.269	11.282

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

1.2.1 RO en Omgevingswet			
Vitale wijkaanpak Soesterkwartier Voor de uitvoering van het Wijkperspectief Soesterkwartier, is in 2023 € 343.000 aan kosten gemaakt. Het grootste deel van dit bedrag is besteed aan subsidies voor verschillende projecten in de wijk. Hier staat dekking vanuit de provinciale subsidie tegenover.	-343	343	I
Binnenstedelijke Ontwikkeling In 2023 hebben we rekening gehouden met een uitgave van € 200.000 voor binnenstedelijke ontwikkeling aan o.a. supervisie project Langs Eem en Spoor. De werkelijke uitgaven bedragen € 465.000. In 2023 zijn een aantal belangrijke producten opgeleverd. Voor deze extra uitgaven is dekking beschikbaar binnen de Reserve Binnenstedelijke Ontwikkeling.	-265		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

1.2.2 Grondexploitaties			
Tussentijdse winst Het BBV schrijft voor om tussentijds winst te nemen op (deel) grondexploitaties op basis van een vastgestelde methode. Als gevolg daarvan is dit gebeurd bij de volgende grondexploitaties voor in totaal € 46.000. - Sportfondsenbad € 34.000. -Lichtenberg €12.000		46	I
Ook moet er tussentijdse winst genomen worden bij onderstaande deelgrondexploitatie. Omdat deze deelgrondexploitaties deel uitmaakt van een hoofdgrondexploitatie waarvoor een verliesvoorziening is getroffen moet deze winst beschikbaar blijven binnen deze hoofdgrondexploitatie. - Wieken Vinkenhoef € 327.000	-327	327	I
Verliesvoorzieningen grondexploitaties De verliesvoorzieningen voor de onderstaande grondexploitaties zijn gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022. Dit levert per saldo een nadeel op van € 2.803.000. Zie voor een toelichting van de voortgang per	-2.803		I

grondexploitatie het MPG per 1/11/2023. - BSG € -1.881.000 - Wieken Vinkenhoef € 642.000 (vrijval) - Vathorst Bedrijventerrein € -678.000 - De Birkt € -18.000 (afgesloten) - Engweg 9 € 28.000 (vrijval) - Zwembad Liendert € -280.000 - Leusderweg 249 € -102.000 - Kop van Isselt - ROVA € 828.000 (vrijval) -Hoefkwartier €-1.342.000 In de zomerrapportage was nog rekening gehouden met een verlies van € 6,25 miljoen.			
Verliesvoorziening Kavels over de Laak Conform raadsvoorstel 'Gewijzigde vaststelling chw bestemmingsplan Over de Laak, ’t Hammetje' is er in 2023 dekking aanwezig voor het verhogen van de verliesvoorziening met € 4.527.000. Deze is gedekt uit de reserve Over de Laak. Uit de herziening van het MPG volgt dat de verliesvoorziening met nog eens € 1.343.000 extra moet worden opgehoogd. Omdat in dit resultaat ook de kosten voor herinrichting en sanering van 't Hammetje zijn verwerkt van € 827.000 stelt het college voor om de kosten te dekken middels een onttrekking aan de reserve bodemsanering conform uw besluitvorming in 2023. Omdat de onttrekking aan de reserve bodemsanering niet in 2023 is begroot, maar in 2024, wordt dit als onderdeel van de resultaatbestemming aan uw raad voorgelegd.	-1.343		I
Vrijval voorziening Vathorst (OBV) In het verleden is de gemeente, als aandeelhouder van het OBV, samen met de andere aandeelhouders van het OBV een verplichte kapitaalsstorting overeengekomen in het OBV. De markt heeft zich tot 31/12/2023 in Vathorst toch goed ontwikkeld. De voorziening die per 31 december 2022 € 2,0 miljoen bedroeg, kan in het geheel vrijvallen op basis van de meest recente grondexploitatie. Zie voor meer toelichting het MPG 2023.		2.000	I
Inflatiecorrectie verliesvoorzieningen Bij het berekenen van de voorzieningen is uitgegaan van een rentepercentage van 2%. Dit betekent dat de toekomstige verliezen 'contant gemaakt worden' met 2%. Dit vereist ook dat de bestaande voorzieningen jaarlijks opgehoogd worden met 2% (los van mogelijke andere ontwikkelingen die spelen binnen de grondexploitaties). Doordat de verliesvoorzieningen zijn toegenomen, is ook de indexatie hoger dan begroot.	-457		I
Bijdrage verplaatsing LPG vulpunt	-500	500	I

Voor het verplaatsen van een LPG vulpunt heeft de gemeente € 500.000 bijgedragen. Hier staat een subsidie van de provincie Utrecht tegenover.			
Facilitaire projecten De gemeente faciliteert een aantal projecten van particuliere initiatiefnemers, waarvan de kosten worden verhaald op derden. Dit levert in 2023 een hogere last op van € 1,361 miljoen. Daar staan hogere baten tegenover, omdat deze lasten verhaalbaar zijn.	-1.361	1.392	I
Plangebied Vathorst In het kader van de ontwikkeling van plangebied Vathorst worden de gronden, welke in het bezit zijn van de gemeente, op aanvraag van het Ontwikkel Bedrijf Vathorst (*OBV*) geleverd aan het *OBV*. Dit gebeurt zodra het *OBV* deze gronden daadwerkelijk aan een derde partij gaat leveren. De afwijking ten opzichte van de begroting 2023 is budgettair neutraal.	2.362	-2.362	I
Afwijkingen grondexploitaties Diverse afwijkingen in de gerealiseerde lasten en baten van de grondexploitaties ten opzichte van de begroting 2023. Het betreft dan voornamelijk een andere fasering van de lasten en de baten. Zie voor een toelichting van de voortgang per grondexploitatie het *MPG* per 1/11/2023. De lasten en baten die horen bij de grondexploitaties worden via een tegenboeking naar de balans gemuteerd (de voorraadmutatie). Dit heeft geen budgettair effect.	-7.560	7.560	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

1.2.3 Vastgoed			
Lagere kapitaallasten verduurzaming gemeentelijk vastgoed Conform vermelding bij de zomerrapportage zijn, als gevolg van vertraging in de uitwerking en realisatie van verduurzamingsprojecten de kapitaallasten lager dan begroot. De afwijking bedraagt € 581.000. Dit is in lijn met de genoemde afwijking bij de zomerrapportage.	581		I
Kapitaallasten lager dan begroot Als gevolg van de verlaging van de omslagrente van 1% naar 0,2% zijn de kapitaallasten € 1,8 miljoen lager dan begroot.	1.785		I

MFA de Veencampus De baten en lasten voor tijdelijke onderwijshuisvesting MFA de Veencampus zijn voor 2023 niet begroot op programma 1.2. Ruimtelijke Ontwikkeling. Werkelijke lasten leiden daardoor tot overschrijding en de baten tot een klein voordeel. Deze (per saldo) overschrijding wordt gedekt uit onderbesteding binnen programma 3.2 Onderwijs.	-275	37	I
Exploitatie gronddepot Nijkerkerstraat In 2023 is vanwege de sterke groei op vraag en aanbod naar grond (toename van gemeentelijke projecten), een hoger volume van grond (in kuub) in het gronddepot geaccepteerd, verwerkt, geleverd en bomengrond geproduceerd.	-287	329	I
Initiële projecten Er zijn meer baten door hogere verhuuropbrengsten voor diverse panden en verkoop van een pand aan de Leusderweg.	44	605	I
Kosten Vereniging van Eigenaren Eemplein Gemeente Amersfoort is eigenaar van het Eemhuis en dit object maakt onderdeel uit van de Verenigingen van Eigenaren Eemplein. Deze bijdrage is noodzakelijk om kosten (oa sprinklerinstallatie, noodverlichting, riolering en verzekering) te dekken en tegelijkertijd voldoende reserves op te bouwen voor toekomstige uitgaven ten behoeve van de Verenigingen van Eigenaren. Er is sprake van een structurele overschrijding van de kosten.	-43		S
Lasten warmte koude opslag (WKO) Eemhuis De lasten voor de WKO van het Eemhuis bedragen over 2023 € 283.000. Deze lasten worden deels doorbelast aan de gebruikers. De lasten zijn niet geraamd, de doorbelasting wel. Tot 2022 kon de overschrijding gecompenseerd worden met diverse incidentele voordelen binnen de vastgoedportefeuille. Voor 2022 en 2023 heeft dit geleid tot een jaarlijks nadeel. Vanaf begroting 2024 is hiervoor budget opgenomen in de begroting.	-283		I
Daarnaast heeft de WKO een tijd niet gewerkt als gevolg van een storing. Dit heeft geleid tot een hoger gasverbruik en daarmee hogere kosten dan gemiddeld. Deze kosten zijn niet door te belasten aan de gebruikers wat heeft geleid tot extra kosten ter hoogte van € 70.000.	-70		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	
Nota Vastgoed	
Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed	
Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2024	
Hoogbouwvisie	
Visie Heuvelrugzone Gezond Groen	

Gerelateerde onderwerpen
De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

1.3 Wonen

Belangrijke gebeurtenissen

Woonbeleid

Onder de nieuwe Omgevingswet is het mogelijk om beleid uit de gemeentelijke omgevingsvisie concreter in te vullen voor specifieke gebieden, sectoren of onderwerpen. In 2023 hebben we een start gemaakt met dit nieuwe woonbeleid. Er is een startnotitie geschreven waarin is opgenomen op welke wijze we vorm gaan geven aan het Volkshuisvestingsprogramma. Het Volkshuisvestingsprogramma zal bestaan uit vier deelomgevingsprogramma's: nieuwbouw, bestaande bouw, ouderen en aandachtsgroepen. In 2024 wordt dit beleid verder uitgewerkt en vastgesteld.

In 2023 is gewerkt aan het beschikbaar krijgen van woningen voor inwoners die een woning zoeken. Hierbij gaat het om toevoegen van nieuwe woningen, zowel in de koop- als de huursector en ook om het beter gebruiken van bestaande woningen. Zo zorgen we ervoor dat er voor alle doelgroepen woningaanbod beschikbaar komt.

Daarvoor hebben we uitvoering gegeven aan het programma Woningbouw. In 2023 zijn in Amersfoort 904 woningen opgeleverd. Dit terwijl voor alle gemeenten de economische omstandigheden (gestegen rente, bouw- en energiekosten) voor de woningbouw momenteel niet gunstig zijn en landelijk sinds 2022 een terugval is te zien in het aantal opgeleverde woningen. Afgelopen jaar hebben we ons volop ingezet om ook de woningbouwproductie op de langere termijn zoveel als mogelijk zeker te stellen. We werken samen met de corporaties en andere partners volop aan de woningbouwopgave. In 2023 hebben we financiële ondersteuning van het Rijk gevraagd via de Startbouwimpuls regeling en ruim € 9 miljoen ontvangen om 8 nieuwbouwprojecten versneld te laten starten. Hiermee kunnen de komende 2 jaar 885 woningen gebouwd worden. Voor diverse locaties (Kop van Isselt en Hoefkwartier) hebben we actief grondbeleid ingezet en hebben we in 2023 tal van planologische kaders voor woningbouwlocaties door uw Raad laten vaststellen. Voor 400 woningen is in 2023 het bestemmingsplan vastgesteld en voor ruim 2.000 woningen is in 2023 een bestemmingsplan in procedure gebracht. Voor het aanpakken van knelpunten in projecten zetten wij regionale en landelijke versnellingstafels in. Voor de woningbouwopgave hebben we samenwerkingsafspraken gemaakt in de Woondeal.

Woondeal
In 2023 is de nieuwe woondeal getekend door de negen regiogemeenten (inclusief de Gelderse gemeenten Nijkerk en Barneveld), de woningcorporaties (verenigd in de Samenwerkende Woningcorporaties Eemland en Gelderse Vallei), de provincie Utrecht, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De woondeal vormt de basis voor een langjarige samenwerking rond de woningbouwopgave in de regio. Die samenwerking richt zich op vier hoofdthema’s: het op orde brengen van de randvoorwaarden voor woningbouw (denk aan de uitdagingen rond netcongestie of bereikbaarheid), de ambities van corporaties om 1/3^{e} van de te bouwen woningen te bouwen, als regio toe te werken naar meer betaalbare woningbouw (2/3 betaalbaar) en het harmoniseren op thema’s als betaalbaarheid, woonruimteverdeling (fair share) etc. De uitvoering van de woondeal is inmiddels opgestart.

Bestaande woningvoorraad
Naast de realisatie van nieuwbouw is er gewerkt aan het beschikbaar houden van betaalbare koopwoningen en aan het beter gebruiken van de bestaande woningvoorraad. Daarvoor is een begin gemaakt met het opstellen van een deelomgevingsprogramma. Met het beter benutten van de bestaande voorraad kunnen we meer mensen laten wonen in huizen die er al zijn. Daarbij gaat het om: het mogelijk maken van wonen in de achtertuin, doorstroombevordering en leegstandsbestrijding.

Opkoopbescherming
De opkoopbescherming die in 2022 is ingevoerd, is in 2023 tussentijds geëvalueerd. Hieruit volgde dat de regeling heeft bijgedragen aan het verbeteren van de beschikbaarheid van betaalbaar koopaanbod en dus het gewenste effect heeft. Daarom wordt opkoopbescherming doorgezet. Voor de regeling zijn middelen gereserveerd tot en met 2025, waarna geëvalueerd wordt of de regeling nog langer nodig is of niet.

De Starterslening
Om meer beweging in de woningmarkt te krijgen en om beginnende kopers een kans te geven, verlenen we startersleningen. Dat waren er 83 in 2023. Hiermee voorziet het in instrument een behoefte en is het voor die groep starters mogelijk gemaakt een woning te verwerven.

Doorstroming
De pilot doorstroming op de woningmarkt verloopt succesvol. Het grootste deel van de verhuizingen gaat via de Van Groot Naar Beter regeling waarbij vooral senioren een grote huurwoning (min 4 kamers) achterlaten en naar een kleinere (max 3 kamers), beter passende woning verhuizen. Daarnaast verhuisden er ook veel mensen van een sociale huurwoning naar een vrije sector huur- of koopwoning van een corporatie. Bovendien ontstaat bij het vrijkomen van een grote woning een keten van verhuizingen (2-3 verhuizingen extra) waardoor gemiddeld 284 verhuizingen per jaar plaatsvinden. We behoren landelijk inmiddels tot de koplopers op het gebied van doorstroming.

Wonen en zorg
In 2023 was de druk op de woningmarkt ook voor de diverse aandachtsgroepen groot. Er zijn een aantal mensen via directe bemiddeling uitgestroomd vanuit de zorg naar een sociale huurwoning. Er zijn regionale afspraken gemaakt over terugkeer naar de gemeente van herkomst bij uitstroom uit zorg of opvang om de druk in Amersfoort te laten afnemen. Maar dit is helaas nog onvoldoende om iedereen vlot te kunnen laten uitstromen uit zorg of opvang. Daarom is ook ingezet om extra woonplekken voor de doelgroepen te creëren, zoals in Het Plot, waar mensen vanuit de maatschappelijke opvang samenwonen met statushouders en anderen in een gemengd wonen project. Ook het project “samenthuis” is van start gegaan waarin huurders een kamer kunnen onderverhuren aan iemand die uitstroomt uit zorg of opvang. We zijn ook begonnen met “kamers met aandacht”. Hiermee zetten we in op het beter benutten van de woningvoorraad en tegelijk sociale meerwaarde te creëren voor de huurder en verhuurder van de kamer.

Om mensen die uitstromen goed te laten landen in de wijk, maken partners werkafspraken “thuis in de wijk” waarmee gezorgd wordt voor een goede begeleiding.

Ook in 2023 is extra ingezet op het langer zelfstandig wonen voor ouderen. Partners van zorg, welzijn en huisvesting hebben samen met de klankbordgroep het uitvoeringsprogramma wonen en zorg voor ouderen opgesteld. Partijen zijn aan de slag gegaan met; meer en gevarieerde aanbod wonen (zorg) voor ouderen, passende ondersteuning en zorg en een inclusieve wijk. De plannen worden komend jaar verder uitgewerkt maar nu al worden er diverse nieuwbouwplannen ontwikkeld met speciale aandacht voor ouderen, zoals de Amerhorst en monseigneur Blom. Het afgelopen jaar hebben we al verkennende gesprekken gevoerd over meer ontwikkelingen.

In 2023 ontvingen we ruim € 200.000 subsidie van BZK voor de realisatie van 26 nieuwbouwwoningen voor aandachtsgroepen (Plotterweg 30, nu Netwerklaan) in het Hoefkwartier, gerealiseerd door woningcorporatie Portaal.

Ook is het gelukt om tijdelijk woonruimte te bieden aan 23 dak- en thuislozen en de winteropvang op het terrein van Zon en Schild van GGZ Centraal in samenwerking met verschillende zorgpartijen.

Huisvesting statushouders
In 2023 hadden we te maken met een verhoogde taakstelling voor de huisvesting van statushouders. In de eerste helft van 2023 moesten er 191 statushouders gehuisvest worden en in de tweede helft van 2023 158. In de eerste helft van 2023 hebben we de taakstelling helemaal kunnen voltooien, mede dankzij de inzet in het najaar van 2022 toen locatie het Plot is geopend waar onder andere 43 statushouders zijn gehuisvest en de versnelde toewijzing waarbij in een periode van 5 weken alle vrijkomende woningen aan statushouders zijn toegewezen. Met deze actie hadden we een voorsprong op de taakstelling van 2023.

Helaas is het niet gelukt om de realisatie van de taakstelling in de tweede helft van 2023 vast te houden. Aan het einde van 2023 zijn we geëindigd met een achterstand van 84 te huisvesten statushouders, een achterstand die in de eerste helft 2024 ingelopen zal moeten worden. We onderzoeken welke maatregelen genomen moeten om de taakstelling in 2024 weer volledig te realiseren. Dit zal ook voor het nieuwe jaar een uitdaging zijn, omdat de verhoging van de taakstelling door blijft zetten.

Goed verhuurderschap
Per 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden. Deze wet geeft een normering voor het gedrag van verhuurders en verhuurbemiddelaars en biedt gemeenten meer mogelijkheden om huurders te beschermen tegen misstanden bij het huren van particuliere woon- of verblijfsruimten. Een onderdeel van de wet is het inrichten van een meldpunt door gemeenten. Daarvoor hadden gemeenten tot het einde van 2023 de tijd voor. Gemeente Amersfoort heeft per 1 januari 2024 een meldpunt particulier huren ingericht, waar huurders van particuliere huurwoningen meldingen maken over het gedrag van particuliere verhuurders. Aan het einde van 2024 worden de resultaten van het meldpunt geëvalueerd.

Naast het meldpunt heeft de gemeente sinds het voorjaar van 2023 een samenwerking met het Huurteam. Het Huurteam pakt verschillende meldingen voor de gemeente op die gaan over de huurprijs, onderhoud, servicekosten, het huurcontract, intimidatie en bedreiging door verhuurders. De inzet van het meldpunt is in 2023 georganiseerd vanuit een pilot, in 2024 wil het college verkennen of de samenwerking structureel kan worden vormgegeven.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
1.3.1 Wonen		
Aantrekkelijke en inclusieve woonstad: zorgen voor voldoende, betaalbare en passende woningen voor iedereen (zie onderstaand 1.A, 1.B, 1.C als uitwerking hiervan).		
1.A Voldoende woningen: we hebben de ambitie van 1.000 extra woningen per jaar tot 2030.		Via het Programma Woningbouw werken we doorlopend aan woningbouwplannen in de stad. Ieder jaar zien we daarvan de resultaten in de vorm van nieuwe woningen die worden opgeleverd en dat plannen verder worden uitgewerkt zodat daar uiteindelijk gebouwd kan worden.
1.B Betaalbare woningen: er is van 2018 - 2030 behoefte aan minimaal 4.000 extra sociale huurwoningen en ongeveer 3.000 extra woningen in het middensegment.		In de uitwerking gelden regels voor het realiseren van 35% sociale huur en 20% middensegment. We werken aan plannen op verschillende plekken in de stad waardoor er variatie is van woonmilieus en soorten woningen.
1.C Passende woningen: diversiteit aan woningen en woonmilieus, passend bij de woonbehoefte van verschillende doelgroepen. Speciale aandacht is er voor kwetsbare doelgroepen met een zorgbehoefte. Wonen en zorg: passende woningen en ondersteuning voor kwetsbare doelgroepen die langer of weer zelfstandig wonen.		De werkwijze “thuis in de wijk” is gestart. Dit betreft een set werkafspraken tussen woningcorporaties, zorgaanbieders, wijkteams, indebuurt033 en de gemeente, die gericht zijn op een zo goed mogelijke landing van mensen die uitstromen uit zorg of op opvang in een zelfstandige woningen. In de regio zijn afspraken gemaakt over de verdeling van mensen die moeten uitstromen uit zorg en opvang. Er heeft een netwerkbijeenkomst plaatsgevonden waarin een breed scala aan partners en betrokkenen hebben gesproken over het zelfstandig wonen van jongeren en de vraagstukken die daarbij aan de orde zijn. Ouderenhuisvesting is opgenomen in diverse kaderstellende notities voor woningbouwprojecten waardoor er meer geschikte woningen beschikbaar zullen komen.

		De doorstroommaatregelen van groot naar beter zijn doorgezet. In de Eemgaarde werken de woningcorporatie, indebuurt033 en beweging3.0 samen aan een totaalconcept voor wonen, ontmoeten en zorg/ondersteuning voor een prettig woonklimaat waar bewoners meer naar elkaar omkijken. -De samenwerken tussen woningcorporaties, zorgpartijen, zorgkantoor, inderbuurt033, gemeente en andere betrokkenen is doorgezet. Hierdoor kunnen partijen elkaar steeds beter vinden en wordt en in diverse projecten samengewerkt. Er heeft een netwerkbijeenkomst met het thema jongeren plaatsgevonden.

Financieel overzicht

Tabel: PF.1.3.01 Financieel programma-overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
1.3.1 Wonen	-4.714	-5.339	-4.664	674
TOTAAL LASTEN	-4.714	-5.339	-4.664	674
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.3.1 Wonen	188	1.058	263	-795
TOTAAL BATEN	188	1.058	263	-795
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.3.1 Wonen	-4.526	-4.281	-4.401	-120
TOTAAL SALDO	-4.526	-4.281	-4.401	-120
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	553	570	0	-570
TOTAAL MUTATIES RESERVES	553	570	0	-570
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-3.974	-3.711	-4.401	-690

Tabel: PF.1.3.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
1.3.1 Wonen	674	-795
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-570
1.3 Wonen	674	-1.364

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

1.3.1 Wonen			
Project Nijkerkerstraat In 2023 is geld vanuit het rijk ontvangen voor het project Tijdelijke woningen Nijkerkerstraat. Dit project is in 2023 gestart en voor slechts een beperkt deel gerealiseerd, waardoor nog weinig kosten zijn gemaakt en een beperkt beroep is gedaan op de inkomsten.	719	-839	I
Verwerking Deltaplan wonen Bij het Coalitieakkoord 2022-2026 zijn middelen voor de verlenging van het Deltaplan Wonen toegekend vanaf jaarschijf 2023. Voor 2023 stond dit budget al geraamd op basis van het vorige coalitieakkoord. Hierdoor is er in 2023 teveel formatie toegekend voor een bedrag van bijna € 1,5 miljoen. De personele lasten over 2023 zijn voor een bedrag van € 729.000 lager uitgekomen dan in de begroting opgenomen.	-1.494 729		I I
Reserve Woningbouw In de begroting is door middel van een onttrekking aan de reserve Woningbouw budget opgenomen voor projecten die bijdragen aan (sociale) woningbouw. De projecten waaraan bijdragen worden toegezegd kennen een onzeker verloop door plan- en bouwontwikkelingen. Dit maakt dat de werkelijke lasten in 2023 € 500.000 lager zijn dan begroot. In 2023 hebben we geen onttrekking uit de reserve Woningbouw gedaan. De geraamde middelen blijven in de reserve beschikbaar.	500		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Reserve woningbouw Voor het jaar 2023 was een onttrekking aan de reserve woningbouw van € 500.000 begroot. Door het onzekere verloop van plan- en bouwontwikkelingen was voor het jaar 2023 deze onttrekking niet noodzakelijk en is daarom niet gedaan.		-500	I
Reserve woningbouw		-53	I

Voor het jaar 2023 was een onttrekking aan de reserve woningbouw voor de rente en kosten van de startersleningen van € 52.500 begroot. Door de lage rente was de onttrekking in 2023 niet noodzakelijk.			

Beleidskaders

1.3 Wonen
Deltaplan Visie en Aanpak Woonopgave Amersfoort (2019)
huisvestingsverordening (2022)
Huisvesting middeninkomens (2019)

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

1.4 Mobiliteit

Belangrijke gebeurtenissen

Om onze groeiende stad leefbaar en groen te houden, de lucht schoner te maken, klimaatverandering tegen te gaan en beter op te kunnen vangen, is het hard nodig om op het gebied van mobiliteit een grote omslag te maken. Dit jaar heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie 2030-2040 vastgesteld waarin de lange termijn visie voor de leefomgeving is beschreven.

Een stad met duurzame mobiliteit is één van de ontwikkelopgaven uit de omgevingsvisie met als leidend principe; “we kiezen voor duurzame en actieve mobiliteit met prioriteit voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer”. Om de stad bereikbaar en leefbaar te houden staat de auto niet langer centraal. Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten om als uitwerking van de omgevingsvisie een Omgevingsprogramma Mobiliteit op te stellen. Met deze uitwerking is in 2023 gestart, de afronding is in 2024.

Fietsen is schoon, stil en gezond. De Laan der Hoven is ingericht als fietsstraat, voor de Vermeerstraat is met bewoners een plan uitgewerkt voor een fietsstraat en ook op andere locaties zijn of worden verbeteringen aangebracht voor fietsers. Zo is de doorfietsroute naar Bunschoten dit jaar voor een groot deel gerealiseerd. Verder is de planologische procedure voor de doorfietsroute Amersfoort-Utrecht afgerond en kan deze in 2024 worden gerealiseerd. Ook is een samenwerkingsovereenkomst getekend voor de route naar Hilversum.

De evaluatie op de ontheffing voor speed-pedelecs op het fietspad heeft ertoe geleid dat men ook in de toekomst de keuzevrijheid krijgt om te kiezen voor het fietspad of de rijbaan. De uitkomsten van de evaluatie en gesprekken met andere gemeenten hebben ertoe geleid dat de provincie en bijna alle buurgemeenten het ontheffingenbeleid hebben overgenomen. Hiermee wordt de speed-pedelec nog aantrekkelijker ten opzichte van de auto.

De OV-klantenbarometer leverde voor de streekconcessie waar Amersfoort binnen valt een rapportcijfer van 7,9 op. Dit komt overeen met de landelijk gemiddelde waardering. Om het openbaar vervoer voor meer mensen aantrekkelijk te maken werken we hard aan de toegankelijkheid. Samen met de provincie hebben we in beeld gebracht welke haltes toegankelijk gemaakt kunnen worden. Waar nodig willen we in 2024 starten met aanpassingen. Om de doorstroming voor de bus en het comfort voor de reizigers en chauffeurs te verbeteren, hebben we in Vathorst aanpassingen gedaan bij acht rotondes. We hebben ons lang ingezet voor een structurele nachttrein tussen Amersfoort Centraal en Utrecht Centraal in de weekenden. Vanaf december 2024 worden de nachttreinen definitief opgenomen in de nieuwe hoofdrailconcessie.

Om het Stationsgebied en Piet Mondriaanplein aantrekkelijker te maken, zijn we met ProRail gestart met de voorbereidingen voor het uitbreiden van de fietsenkelder aan de zuidzijde én de noordzijde van station Amersfoort Centraal. Op station Schothorst is in het kader van de ontwikkeling van het Hoefkwartier een tijdelijke selfservice fietsenstalling gerealiseerd ter vervanging van de huidige stalling die als gevolg van de ontwikkelingen moet verdwijnen. Hiermee wordt ook tijdens de gebiedsontwikkeling de OV-reiziger die de fiets als voor-/natransport gebruikt comfort geboden.

In 2023 waren diverse aanbieders van de deelvervoer actief in de stad: MyWheels en Greenwheels (deelauto’s), TIER (deelfietsen) en Check (deelscooters). Om de toegankelijkheid van stoepen te verbeteren zijn begin 2023 in de binnenstad 18 hubs voor deelfietsen en deelscooters aangelegd. Gebruikers mogen in de binnenstad alleen nog parkeren in de daarvoor ingerichte vakken. Later zijn er ook nog hubs in Kruiskamp en De Nieuwe Stad aangelegd. Eind 2023 is bij de nieuwbouwlocatie

HIER! aan het Aalscholverpad een hub gerealiseerd, met twee deelauto's en deelscooters. Ook zijn er veel gesprekken gevoerd met ontwikkelaars en aanbieders van deelvervoer om het beleid rondom deelvervoer en gebiedsontwikkeling verder vorm te geven.

In mei is in Amersfoort het eerste waterstoftankstation geopend op De Wieken-Vinkenhoef. Hier kan zowel waterstof worden getankt als elektrisch worden geladen door verschillende soorten voertuigen. In oktober zijn de eerste sleutels voor waterstof- bestelbussen aan ondernemers overhandigd. Samen met onze partners wordt hiermee invulling gegeven aan het Waterstofconvenant van 2021.

In 2023 is het nieuwe Parkeerbeleid als kaderstellend besluit aan de raad voorgelegd, om daarna in gesprek te gaan in de wijken over de concrete uitwerking en invulling. Naar aanleiding van een burgerinitiatief is er op 22 november een raadgevend referendum gehouden over het nieuwe parkeerbeleid. Na de uitslag van het referendum heeft de gemeenteraad met elkaar gedebatteerd en zijn moties en amendementen ingediend. Uiteindelijk heeft een meerderheid van de raad, na aanpassingen, met het raadsvoorstel ingestemd en zijn de kaders voor het parkeerbeleid vastgesteld. Bij de verdere uitwerking worden bewoners betrokken.

De verkeersveiligheid rondom de Nieuwe Poort is al langere tijd een punt van zorg. Omdat er veel woningbouwontwikkelingen rondom de Nieuwe Poort zijn moet deze op termijn fors worden aangepakt. Om nu al de verkeersveiligheid te verbeteren is in 2023 een proef uitgevoerd waarbij is gekeken naar de verkeersafwikkeling, de doorstroming van het OV en de verkeersveiligheid. De conclusie is dat door de tijdelijke maatregelen van de proef de verkeersveiligheid verbetert en dat dit niet ten koste gaat van de verkeersafwikkeling en het OV. De tijdelijke maatregelen worden in 2024 definitief gemaakt. Ook op andere punten in de stad is de verkeersveiligheid verbeterd, zoals bij station Vathorst en Lovink. Hier komen voetgangers die van en naar het station lopen, fietsers op de doorfietsroute Amersfoort – Nijkerk, OV en verkeer van en naar winkelcentrum Vathorst bij elkaar. De aanpassingen houden ook rekening met de woningbouwontwikkelingen in de omgeving van het station en maken vergroening van het stationsgebied mogelijk. Veel aspecten om de groeiende stad leefbaar, bereikbaar en groen te houden komen hier bij elkaar.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
1.4.1 Mobiliteit		
Voorrang geven aan innovatie en schone vormen van personen- en goederenvervoer.		1.1 In 2023 is een start gemaakt met het loopplan. In 2024 wordt het verder uitgewerkt als integraal onderdeel van het programma Mobiliteit. 1.2 De fietsroute Kattenbroek – Nieuwland is afgerond waarbij de Laan der Hoven is ingericht als fietsstraat. Op de kruising met het Masker is een rotonde aangelegd met fietsers die voorrang krijgen. Het fietspad langs het Masker is verbreed. Voor de Vermeerstraat is samen met de bewoners een plan gemaakt voor een fietsstraat en op de aansluitende rotonde Gasthuislaan – Everard Meysterweg worden voor voetgangers- en fietsoversteken plateaus aangebracht. De uitvoering is in 2024. Op diverse plekken in de stad zijn kleine verbeteringen aangebracht om het comfort of de veiligheid te verbeteren. 1.3 In 2023 peilden we in de raad welke suggesties we Syntus wilden meegeven voor het opstellen van het concept Vervoerplan. Door ons ingediende suggesties zoals oplossingen voor het verbeteren van de bediening van Amersfoort Zuid en de inzet van een wijkbus in het Soesterkwartier, zijn door Syntus in het Vervoerplan 2024 opgenomen. In de nieuwe aanbesteding voor OV worden emissievrije bussen voorgeschreven, vanwege de hoge kosten en beperkte beschikbaarheid van waterstoftankstations in de provincie Utrecht lijkt de voorkeur vooralsnog uit te gaan naar batterij elektrische voertuigen. Er zijn geen experimenten rond waterstofvoertuigen gedaan. Wel is na de opening van het waterstoftankstation (zie 1.7) zichtbaar dat de markt het langzaam overneemt, bijvoorbeeld met de feestelijke overhandiging van sleutels van waterstofbestelbussen aan Amersfoortse ondernemers door wethouder Bijlholt in december 2023. Samen met de provincie hebben we in beeld gebracht welke haltes toegankelijk gemaakt kunnen worden. Afhankelijk van een positief subsidiebesluit door de provincie wordt in 2024 gestart met aanpassingen van bushalten. 1.4 Het aanbod aan deelauto’s is iets toegenomen en zal naar verwachting aankomend jaar verder toenemen als gevolg van nieuwbouw en lagere parkeernormen. Bij herinrichtingen van de

		openbare ruimte en bij nieuwbouwontwikkelingen binnen de bestaande stad reserveren we ruimte voor deelvervoer, zowel voor deeltweewielers als voor deelauto's. Het aanbod van deelfietsen en deelscooters is helaas afgenomen. Partijen hebben hun vergunning niet verlengd, vanwege onvoldoende rendabele markt, financiële uitdagingen bij de (moeder)organisaties en hoge mate van vandalisme. Vanaf 2024 zijn er vooralsnog alleen nog deelscooters in Amersfoort. Eind 2023 zijn Nadere regels deelfietsen/deelscooters vastgesteld waarin is opgenomen dat de deelvoertuigen én de bedrijfsvoering (o.a. verplaatsen van de deelvoertuigen) uitstootvrij moeten zijn. 1.5 Het aantal openbare laadpalen is in 2023 gegroeid tot ruim 500 (=1.000 laadpunten). Ook zijn vier nieuw openbare snellaadpunten op twee locaties gerealiseerd. We werken aan een Toekomstverkenning elektrisch laden Amersfoort om aan de veranderende en toenemende vraag naar laadpunten te voldoen. Daarnaast is de Clean Energy Hub op De Wieken/Vinkenhoef geopend waar ook laadinfrastructuur beschikbaar is voor onder meer goederenvervoer. 1.6 In 2023 zijn twee stadsbrede bijeenkomsten georganiseerd voor zero emissie stadslogistiek, met beide keren 100-150 deelnemers. Er zijn het hele jaar door maandelijkse infographics gestuurd aan belanghebbenden en er is gestart met een logistiek makelaar die bij ondernemers aan de keukentafel meekijkt en meedenkt wat zij moeten doen om klaar te zijn voor 2025. 1.7 In mei 2023 heeft staatssecretaris Heijnen de Energy Hub van Fountain Fuel geopend in Amersfoort. Hier kan er zowel waterstof getankt worden als elektrisch geladen worden. Het is het tweede waterstoftankstation in de provincie Utrecht. Dit is mede mogelijk gemaakt door intensieve samenwerking vanuit de Energy Hub (waterstoftankstation) aan De Wieken-Vinkenhoef. 1.8 De subsidieregeling voor het inruilen van je benzinebrommer is eind 2022 vernieuwd. Het aantal aanvragen voor de subsidie is in 2023 enorm toegenomen. Inmiddels is de subsidiepot op. De afgelopen jaren zijn bijna 650 vervuilende brommers van de weg gegaan.
Voorrang geven aan voetgangers, fietsers en OV, onder andere door het inrichten van de openbare ruimte voor voetgangers, fietsers en groen.		2.1 Het college van B&W heeft in 2023 besloten om een Omgevingsprogramma Mobiliteit op te stellen als uitwerking van de omgevingsvisie. Hiermee is een start gemaakt om de uitvoering van deze grote, urgente en complexe opgave mogelijk te maken. 2.2 De maximum snelheid op Nijkerkerkerstraat is verlaagd van 80 naar 60 km/u en de weginrichting is hierop aangepast. Op een gedeelte van de Leusderweg de maximum snelheid verlaagd van 50 naar 30 km/u. Voor andere wegen heeft het college van B&W een concept Wegencategorisering

		opgesteld dat in 2024 ter peiling wordt voorgelegd aan de raad. Met deze wegencategorisering wordt voor iedere straat bepaald wat de toegestane maximum snelheid is. Hierbij is het uitgangspunt dat binnen de bebouwde kom op wegen waar fietsers op de rijbaan rijden de maximum snelheid zoveel als mogelijk 30km/u is, op overige wegen binnen de bebouwde kom de maximum snelheid 50 km/u en op alle gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom 60 km/u. Ook wordt de mening van de raad gepeild over het principe om eerst de maximum snelheid aan te geven met borden en de weginrichting later aan te pakken. 2.3 De verkeersregelinstallaties met lange wachttijden en/of hoge verliestijden voor fietsers en voetgangers zijn geïnventariseerd. Eenvoudige optimalisaties zijn inmiddels uitgevoerd. In 2024 wordt voor de top 15 onderzocht welke mogelijkheden er zij voor verdere optimalisaties. 2.4 Het voorlopig ontwerp voor de Noordewierweg is op 1 november in een bijeenkomst gepresenteerd aan belanghebbenden en omwonenden. Dit ontwerp wordt in 2024 uitgewerkt naar een definitief uitvoeringsontwerp. Medio 2024 is de verwachting dat gestart wordt met de werkzaamheden. 2.5 De doorfietsroute Amersfoort – Bunschoten is voor het grootste deel gerealiseerd. De afronding is in 2024. Dit is de eerste formele doorfietsroute in de provincie Utrecht. Voor de doorfietsroute Amersfoort – Utrecht zijn in 2023 de planologische procedures afgerond, de realisatie start in 2024. Voor de doorfietsroute Amersfoort – Hilversum is de samenwerkingsovereenkomst getekend. Start werkzaamheden is voorzien in 2025. 2.6 De openingstijden van de bewaakte fietsenstallingen in de binnenstad zijn verruimd en de vindbaarheid en aantrekkelijkheid zijn verbeterd. Op diverse locaties zijn kortparkeervakken aangebracht om fietsen te stallen. In de weekenden is er een pop-upstalling en wordt gehandhaafd op foutief gestalde fietsen. Uit een tussentijdse evaluatie blijkt dat de maatregelen over het algemeen effectief zijn. 2.7 We zijn in gesprek met het burgerinitiatief Van Ring naar Park over mogelijkheden om de Stadsring autoluw te maken. Met het verkeersmodel zijn hiervoor analyses gemaakt om de mogelijkheden en effecten in beeld te brengen. Aankomend jaar worden verdere analyses gemaakt. Samen met ondernemers wordt gewerkt aan zero emissie stadslogistiek, zodat vanaf 2025 het kernwinkelgebied in de binnenstad schoon wordt bevoorraad. Om de overstap voor ondernemers haalbaar te maken geldt er een overgangsregeling. 2.8 Per 2024 worden inwoners van de stad uitgedaagd om 1 jaar lang samen met de buren deelmobiliteit uit te proberen zonder gebruik te maken van een eigen auto. De vrijgekomen

		parkeerruimte wordt dan ingezet voor extra groen in de straat.
Stimuleren van alternatieven voor autobezit.		3.1 Bij twee nieuwbouwprojecten aan het Aalscholverpad is in overleg met de ontwikkelaar en aanbieder van deelmobiliteit een openbare hub geplaatst waar deelauto's en deelscooters staan. Nieuwe bewoners hebben een voucher ontvangen om deze voertuigen uit te proberen. Ook bij andere nieuwbouwprojecten zijn we met ontwikkelaars in gesprek om mee te denken over mobiliteitsplannen en het aanbod van deelvervoer. Ook faciliteren we contacten tussen aanbieders van deelmobiliteit en ontwikkelaars. Bij de ontwikkelingen Langs Eem en Spoor en het Hoefkwartier wordt besluitvorming voorbereid om met een lage parkeernorm deelmobiliteit verplicht te stellen. Besloten is om niet meer in te zetten op het MaaS-platform, maar we werken wel samen met gemeente Utrecht en provincie Utrecht en het Ministerie van I&W aan mogelijkheden voor een MaaS-platform zodat MaaS toegepast kan worden bij gebiedsontwikkelingen of voor het stimuleren van deelvervoer. 3.2 We hebben nieuwe Nadere regels vergunning deelfietsen en deelscooters opgesteld waarin de leerpunten uit de evaluatie zijn verwerkt. Deze regels zijn ook gebaseerd op de landelijke modelteksten waarover we intensief hebben meegedacht. Eén partij heeft inmiddels een vergunning ontvangen: Check voor 150 scooters. Om de toegankelijkheid van stoepen te verbeteren zijn begin 2023 in de binnenstad 18 hubs voor deelfietsen en deelscooters aangelegd. Gebruikers mogen in de binnenstad alleen nog parkeren in de daarvoor ingerichte vakken. Later zijn er ook nog hubs in Kruiskamp en De Nieuwe Stad aangelegd. In 2023 is een start gemaakt om kansrijke locaties voor buurthubs aan te wijzen. Op basis van dit onderzoek wordt in 2024 een planning gemaakt voor het aanleggen van buurthubs. 3.3 Voor het particulier autodelen en de Mobility Challenge zijn uitgangspunten vastgesteld. Inmiddels is een interessepeiling uitgegaan naar de inwoners in de stad, om tot concrete projecten te kunnen komen voor het gezamenlijk gebruiken van een 'eigen' deelauto met meerdere bewoners in een buurt, of tot het uitproberen van deelvervoer tegen het een jaar lang inleveren van de eigen auto, waarbij een tegemoetkoming in de autokosten wordt verstrekt, alsmede een probeertegoed voor deelvervoer (de Mobility Challenge, zoals bij motie door de raad besloten). Met geïnteresseerden wordt besproken welke voorwaarden belangrijk zijn, waarna we de regels gaan opstellen, met het doel medio 2024 de projecten van start te laten gaan. 3.4 Het effect van de ontheffing voor speed-pedelecs op het fietspad voor onder meer de verkeersveiligheid is geëvalueerd. Op basis van

		deze evaluatie is besloten om ook in de toekomst ontheffingen te verlenen. Inmiddels zijn ook de provincie Utrecht en diverse gemeenten overgegaan tot het verlenen van ontheffingen. 3.4 Met Stichting Integratiewerk zijn afspraken gemaakt over het aanbieden van fietslessen voor Nieuwe Nederlanders in de gehele stad. Met SRO zijn afspraken gemaakt voor het aanbieden van activiteiten op basisscholen die het fietsen stimuleren. 3.5 Voor de fietsenkelder Stationsplein is de aanbesteding voor het verleggen van kabels en leidingen zo goed als afgerond. De daarvoor benodigde vergunningen zijn inmiddels verleend. De verkoopovereenkomst voor de grond is door NS ondertekend en de projectovereenkomst tussen ProRail, NS en de gemeente is in de afrondende fase. In samenwerking met ProRail worden verkenningen uitgevoerd naar inpandige stallingen bij Amersfoort CS Mondriaanzijde, en Amersfoort Schothorst. Voor station Vathorst blijkt uit geactualiseerde prognoses van ProRail dat hier voor 2040 geen tekort aan fietsstallingsplaatsen wordt verwacht. Toch blijven er wel degelijk opgaven rondom het station. Daarom hebben we met OBV en ProRail afgesproken om samen te studeren op een gebouwde fietsvoorziening nabij station Vathorst.
Bereikbaarheid van de stad verbeteren.		4.1 Door gemeente Bunschoten en Amersfoort is een bestuursovereenkomst aangegaan voor de aanleg van een verbindingsweg ter verbetering van de ontsluiting van Vathorst en de ontsluiting van gebiedsontwikkeling Bovenduist. Hierbij wordt uitgegaan van de noordelijke variant die verder wordt uitgewerkt. 4.2 Samen met de regio Amersfoort en het Rijk onderzoeken we de mogelijkheden om de gevolgen van de vertraging van Knooppunt Hoevelaken voor de leefbaarheid, bereikbaarheid en de woningbouwopgave zoveel als mogelijk te beperken. 4.3 In 2023 is een vervolg gegeven aan de voorbereidingen om te stoppen met de Westelijke Ontsluiting en om de opvolger daarvan, Fiets Veilig Westzijde Amersfoort op te starten, gestart. In april is daarvoor een informatiebijeenkomst gehouden. 4.4 Op de Nieuwe Poort is een pilot uitgevoerd om in drie fases te onderzoeken welke effecten ze hebben op de verkeersveiligheid en de doorstroming voor alle verkeer en het OV in het bijzonder. De proef is afgerond en de conclusie is dat de maatregelen de verkeersveiligheid verbeteren en een goede overbrugging zijn naar lange termijn oplossingen die voor de toekomst nog uitgewerkt moeten worden. 4.5 De samenwerkingsovereenkomst Regionaal Multimodaal Verkeersmanagement is met een jaar verlengd. In 2023 is binnen deze samenwerking

		onder andere een nieuwe beheercentrale voor verkeerregelinstallaties gerealiseerd. 4.6 We hebben een studie gedaan naar HOV vanuit Bovenduist. Hierbij zijn verschillende varianten onderzocht, zowel qua route als qua bediening. Bij de kaderstelling Vathorst Bovenduist is deze studie met de raad gedeeld. Met provincie Utrecht zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd over de bediening van de verplaatsbare woningen in Bovenduist en het Hoefkwartier. Ook over een goede OV-verbinding tussen de nieuwe ontwikkellocaties, de bestaande stad en Utrecht Science Park worden via verschillende bestuurlijke lijnen op regionaal en provinciaal niveau gesprekken gevoerd. In Vathorst zijn op 8 rotondes aanpassingen gedaan om de doorstroming en het comfort van de bus te verbeteren. 4,7 ProRail is in 2023 gestart met de voorbereiding van het uitbreiden van de fietsenkelder aan het Mondriaanplein. Ook de start van het project om de fietsenkelder aan de kant van het Stationsplein te vergroten komt dichterbij. We sloten daarvoor een projectovereenkomst. 4.8 Behoud IC waar nodig en mogelijk brengen we een goede bediening van onze stations bij verschillende partners onder de aandacht. Dit is een lopend aandachtspunt. 4.9 De HOV verbinding USP- Amersfoort is onderdeel van diverse studies die in opdracht van de provincie Utrecht en in het kader van U Ned worden uitgevoerd. 4.10 Vanaf december 2024 worden de nachttreinen tussen Amersfoort Centraal en Utrecht Centraal in de weekenden definitief opgenomen in de hoofdrailconcessie. Vanaf die tijd betaalt gemeente Amersfoort niet meer separaat voor de inzet van de nachttreinen.
Verkeer op een veilige manier laten doorstromen.		5.1 In 2023 zijn twee VRI's vervangen door een iVRI. Hierbij is gebruik gemaakt van een subsidie van het ministerie van I&W. Op de kruising Ringweg Kruiskamp met de Holkerweg is een proef gestart om met detectiegroepjes fietsers sneller groen te geven. Deze proef loopt door in 2024. 5.2Gemeente Amersfoort heeft zich formeel aangesloten bij het Regionaal Datateam (RDT) en hiervoor een Samenwerkingsovereenkomst getekend. Naast het ontsluiten van mobiliteitsdata worden verschillende informatieproducten voor wegbeheerders en weggebruikers ontwikkeld. 5.3 Voor het Borneoplein is in 2023 een participatietraject gestart om de verkeersveiligheid voor fietsers te verbeteren. Hieruit zijn negen oplossingsrichtingen gekomen die na weging tot een voorkeursoplossing moet leiden die verder doorontwikkeld wordt tot een ontwerp. Voor de entrees van winkelcentrum Schothorst is een conceptontwerp voorgelegd aan de bewoners en de ondernemers van het winkelcentrum. In 2024 wordt een definitief ontwerp opgesteld. Uitvoering van de aanpassingen

		aan de entrees van het winkelcentrum en het Borneoplein zijn voorzien in 2025. Alle obstakels op de fietsinfrastructuur zijn in beeld gebracht en getoetst op noodzaak. Veel obstakels kunnen weg. Onderzocht wordt of er subsidiemogelijkheden zijn om zoveel mogelijk obstakels aan te kunnen pakken. Het verwijderen of aanpassen van obstakels in fietspaden start in 2024. Door de ontwikkeling van het Podium is rotonde R9 van Vathorst omgebouwd tot een voorrangsplein. Hiermee kan het verkeer goed en verkeersveilig worden afgewikkeld. Op de Barneveldseweg is de Kopermolenbrug vervangen door een bredere brug. Zowel het gemotoriseerde verkeer als het fietsverkeer kan hierdoor veiliger worden afgewikkeld.
Parkeren en parkeerbeleid.		6.1 In 2023 is door de raad een besluit genomen over het nieuwe Parkeerbeleid. Besloten is om in de gehele stad betaald parkeren in te voeren met als kanttekening dat de noordelijke wijken pas na 2035 aan de beurt zullen zijn. Het tarief voor de eerste vergunning in de uitbreidingswijken is vastgesteld op 30 euro en de tarieven voor de 2e en 3e auto worden verhoogd. De uitwerking van dit beleid in concrete maatregelen, planning en financiën vindt plaats in 2024 en hiervoor wordt input uit de stad opgehaald. Ook de besluitvorming over het verhogen van de parkeertarieven straatparkeren, verlagen van de bezoekersnorm naar 0,05, de lage parkeernormen en een plan van aanpak voor de ontwikkeling van hubs komt bij deze uitwerking in 2024 aan bod. 6.2 Op station Schothorst is in 2023 een tijdelijke selfservice fietsenstalling gerealiseerd. Deze is ter vervanging van de bestaande stalling die komt te vervallen om plaats te maken voor woningbouw. Samen met onder meer ProRail wordt gestudeerd op een gebouwde fietsenstalling bij station Schothorst en wordt ook gestudeerd op een betere oplossing voor fietsparkeren bij de andere stations.

Financieel overzicht

Tabel: PF.1.4.01 Financieel programma overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
1.4.1 Mobiliteit	-9.260	-9.946	-16.465	-6.519
TOTAAL LASTEN	-9.260	-9.946	-16.465	-6.519
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.4.1 Mobiliteit	4.525	4.815	3.134	-1.681
TOTAAL BATEN	4.525	4.815	3.134	-1.681
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.4.1 Mobiliteit	-4.736	-5.131	-13.331	-8.201
TOTAAL SALDO	-4.736	-5.131	-13.331	-8.201
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	-2	-1.756	-1.754	2
Onttrekking aan reserve	169	2.031	1.905	-125
TOTAAL MUTATIES RESERVES	167	275	152	-123
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-4.569	-4.856	-13.180	-8.324

Tabel: PF.1.4.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
1.4.1 Mobiliteit	-6.519	-1.681
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	2	-125
1.4 Mobiliteit	-6.518	-1.806

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
1.4.1 Mobiliteit			
Lagere kapitaallasten De kapitaallasten zijn ca. € 783.000 lager dan begroot (27%). Dat komt deels door het slim combineren van projecten waardoor ze incidenteel vertraagd zijn en de kapitaallasten later dan verwacht volgen (€ 348.000). Daarnaast zijn bijvoorbeeld investeringen fietsplan 2018 en 2020 (€ 49.000), vervanging parkeerautomaten (€ 72.000) en aanschaf abri's (€ 37.000) nog niet volledig uitgevoerd, waardoor ook hier een incidentele vertraging in kapitaallasten is ontstaan. Tot slot is de uitvoering van de vervanging van de verkeersregelinstallaties (VRI's) ook vertraagd, waardoor de kapitaallasten later volgen dan verwacht (€ 128.000).	783		I
Misgelopen baten straatparkeren De begroting is opgehoogd met € 1,5 miljoen voor extra baten implementatie scanauto en uitbreiding fiscalisering. Ten opzichte van voorgaande jaren was de verwachting dat de gerealiseerde parkeerbaten in 2023 hoger zouden zijn dan de voorgaande jaren. Maar zowel de implementatie van de scanauto als ook de uitbreiding fiscalisering hebben nog niet plaatsgevonden. Hierdoor is er een tekort van € 1.9 miljoen. Dit is een hoger tekort dan de schatting van € 1,1 miljoen vermeld in de zomerrapportage.		-1.927	I
Naheffing Parkeerservice 2022 In 2023 hebben we over het jaar 2022 een nadelige nacalculatie ontvangen inzake de dienstverlening parkeren conform uitvoeringsopdracht Parkeren 2022. Een groot deel van deze stijging is het gevolg van de invoering van de autoluwe binnenstad. Onder andere de lasten voor het verlenen van ontheffingen zijn gestegen. De totale naheffing bedraagt € 425.000.	-425		I
Aanpassing uitvoeringsovereenkomst 2023 Om te voorkomen dat we in 2024 weer een (forse) naheffing krijgen over 2023 is in overleg met Parkeerservice Amersfoort onlangs de uitvoeringsovereenkomst 2023 aangepast op nieuwe ontwikkelingen. De nieuwe uitvoeringsovereenkomst stijgt met € 200.000 met ingang van 1 juli 2023. Met deze stijging is geen rekening gehouden in de Begroting 2023-2026.	-200		I
Stelpost Knooppunt Hoevelaken Om op termijn aan onze financiële verplichtingen voor knooppunt Hoevelaken te voldoen, wordt jaarlijks een bedrag	-300		I

gestort in de reserve Knooppunt Hoevelaken. De dekking van deze storting komt deels uit verkeersbudgetten (€ 300.000).			
Project Westelijke Ontsluiting In het Coalitieakkoord 2022-2026 is het huidige plan voor de Westelijke Ontsluiting zodanig is aangepast dat we alleen door gaan met de diverse verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten, passend bij onze nieuwe manier van denken over mobiliteit. Dit resulteert in afwikkelingskosten die niet gedekt kunnen worden door de subsidie VERDER en dit leidt tot een overschrijding van € 548.000 in 2023.	-548		I
Storting in voorziening m.b.t. juridische claims Conform BBV artikel 44 lid 1a wordt een bedrag van € 5,4 miljoen in de voorziening juridische claims gestort, voor afrondingskosten van het oude project Westelijke Ontsluiting. Op basis van de Telecomwet en de Verlegregeling Kabels en Leidingen 2012 hebben de nuts- en telecombedrijven recht op compensatie van gemaakte kosten. Dit, in combinatie met het raadsvoorstel Fiets Veilig Westzijde maakt een reële inschatting van de omvang van deze claims mogelijk. Het in de begroting opgenomen risico voor afronding van dit project komt hiermee grotendeels te vervallen. Deze budgetoverschrijding is in overeenstemming met de nieuwe kadernota rechtmatigheid separaat toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering in deze jaarrekening.	-5.389		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Reserve toekomstige vervangingsinvesteringen De werkelijke kapitaallasten van de investering "fietsplan 2018", "aanpak Leusderweg" en VERDER 2022/2023 zijn in 2023 lager dan begroot. Hierdoor heeft er een lagere onttrekking aan de reserve toekomstige vervangingsinvesteringen plaatsgevonden. Zie ook analyse lagere kapitaallasten programma 1.4.1 Mobiliteit.		-125	I

Tabel: PF.A.1.4.3 VERDER Amersfoort, bevoegd gezag, in uitvoering

Proj.	Omschrijving	Budget	Lasten < 2023	Lasten 2023	Totaal lasten	Afspraken (bestuurs) overeen-komst	Saldo	Soort maatregel	Stand van Zaken
9	Fietsroute Afrt-Centr - Nrd	1.167	1.167	0	1.167	0	0	No Regret	Uitgevoerd. Financieel in afronding.
10	Fietsnetwerk Leusden-Amersfoort- Soest	2.018	665	5	671	0	1.347	No Regret	In voorbereiding
11	Fietsroute Leusden-Amersfoort Noord-Baarn	12	12	0	12	0	0	No Regret	Afgerond
12	Fietsroute Hoevelaken-Amersfoort Noord-Soest	232	232	0	232	0	0	No Regret	Ingeruild (uitvoeringsprogramma fietsplan)
16	Fietsverbinding Dorresteinse- weg A'rt - Leusden	130	130	0	130	0	0	Basis	Afgerond
26	Stedelijke Distributie	17	17	0	17	0	0	No Regret	Afgerond
40	Capaciteits- verbetering Westelijke Ontsluiting Amersfoort	60.000	27.882	210	28.091	0	31.909	Aanvullend	In afronding. Project krijgt een nieuwe scope.
88	Uitbr. fietsparkeer - voorzieningen bij Stations A'frt / A'frt Schothorst en A'frt Vathorst	3.700	150	0	150	0	3.550	Basis	Deels afgerond (Schothorst), deels ingeruild (Vathorst), deels in voorbereiding (Station A'foort)
112	Fietsverbinding Amersfoort - Nijkerk	4.084	3.628	256	3.884	0	200	Basis	Uitgevoerd. Financieel in afronding.
114	Aanleg en uitbr. fietsenstalling A'frt Centrum	311	311	0	311	0	0	Basis	Afgerond
115	Aansluiten Heideweg op Ringweg oost	466	466	0	466	0	0	Aanvullend	Afgerond
116	Ontw. Station Amersfoort tot regionale OV-knoop	2.093	1.912	0	1.912	0	181	Aanvullend	P&R afgerond, bussluis Laak 3 in voorbereiding
123a	Aanleg (H)OV A'frt Station - Centrum - A'frt Vathorst	1.652	1.652	0	1.652	0	0	Aanvullend	Afgerond
131c	Ongelijkvloerse verbinding N199	160	160	0	160	0	0	Aanvullend	Afgerond
159	Stimuleren gebruik deelauto's	108	108	0	108	0	0	Aanvullend	Afgerond
184	Ontsluiting Vathorst-West op A1	7.500	890	96	986	0	6.514	Aanvullend	In voorbereiding

Proj.	Omschrijving	Budget	Lasten < 2023	Lasten 2023	Totaal lasten	Afspraken (bestuurs) overeen-komst	Saldo	Soort maatregel	Stand van Zaken
191	Fietsverbinding Hoevelaken / Amersfoort Centrum via Hogeweg	870	870	0	870	0	0	Aanvullend	Afgerond
192	Fietsroute tussen Amersfoort-Vathorst en Bunschoten	550	550	0	550	0	0	Aanvullend	Afgerond
199	Kortsluiting Energie - Outputweg	20.300	6.265	0	6.265	14.000	35	Aanvullend	Afgerond. Opm. project is ondergebracht bij Knooppunt Hoevelaken. Dit is geregeld via BOK2. Knooppunt Hoevelaken is vertraagd a.g.v. PAS. Uitvoeringsjaar nog niet bekend.
v11	Doorstroming Bergen-boulevard Vathorst	4.264	4.330	3	4.333	0	-69	Aanvullend	Afgerond
V12	Aansluiten Danzigtunnel Vathorst	3.105	2.428	0	2.428	0	677	Aanvullend	In voorbereiding
V13	Vrouwenpolder	298	298	0	298	0	0	Aanvullend	Afgerond
V14	Pilot fietsverkeers- licht rotonde 6	242	205	0	205	0	37	Aanvullend	Afgerond
V15	Kruispunt Heideweg-Caraiben	58	58	0	58	0	0	Aanvullend	Afgerond
V18	reistijdwinst fietsers verkeerslichten	550	134	0	134	0	416	Aanvullend	In voorbereiding
V19	Nieuwe schakels in het fietsennetwerk	350	243	0	243	0	107	Aanvullend	In voorbereiding
V20	Verkeers-veiligheid verbeteren	1.050	241	-25	216	0	834	Aanvullend	Deels uitgevoerd. Verbeteringen aan Borneoplein, Abraham Blankaartsingel en Mendelsohnstraat in voorbereiding.
V21	Verbeteren doorstroming ov Julianaplein	1.000	19	0	19	0	981	Aanvullend	In voorbereiding
Totaal		**116.285**	**55.022**	**546**	**55.568**	**14.000**	**46.717**		

Voortgang projecten VERDER:

1. VERDER 10 Fietsroute Leusden - Amersfoort - Soest: het verbeteren van het deel Amsterdamseweg is opgenomen in de doorfietsroute Amersfoort-Hilversum. Het voorlopig ontwerp wordt begin 2024 ter inzage gelegd. De start van de eerste werkzaamheden is in 2025.
2. VERDER 40 Capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting: Het huidige plan is financieel onhaalbaar gebleken. We gaan alleen door met de verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Dit voldoet niet aan de scope waarvoor de VERDER-subsidie is verstrekt. Dat betekent dat het huidige plan wordt afgerond en dat voor de nieuwe scope van het project een nieuw (subsidie) traject wordt opgestart bij de provincie Utrecht.
3. VERDER 88 fietsparkeervoorzieningen station Amersfoort Centraal: er is een start gemaakt met het verleggen van kabels en leidingen.
4. VERDER 112 Fietsverbinding Amersfoort - Nijkerk: de verbreding van het fietspad in de fietstunnel wordt gecombineerd met aanpassingen die gedaan moeten worden in het kader van de gebiedsontwikkeling Hoefkwartier.
5. VERDER 184 Ontsluiting Vathorst West op A1: met gemeente Bunschoten is een overeenkomst aangegaan waarbij wordt uitgegaan van de noordelijke variant. Deze variant wordt nu verder uitgewerkt.
6. V11Doorstroming Bergenboulevard Vathorst: Afgerond.
7. V12 Aansluiten Danzigtunnel Vathorst: Als gevolg van het pauzeren van Knooppunt Hoevelaken blijft de aanleg van de Danzigtunnel voorlopig uit. Een deel van de aanpassingen van de wegenstructuur wordt uitgevoerd omdat dit bepalend is voor de verkaveling van het bedrijventerrein. Onderzocht wordt wat het beste moment is om Rotonde 1/Danzigweg te reconstrueren.

Tabel: PF.A.1.4.4 Amersfoort uitvoerder, VERDER partner

Proj.	Omschrijving	Budget	Lasten < 2022	Lasten 2022	Totaal lasten	Afspraken (bestuurs) overeen-komst	Saldo	Soort maatregel	Stand van Zaken
28	DVM	658	658	0	658	0	0	No Regret	Afgerond
97	Buslijn Leusden - Amersfoort Noord	58	58	0	58	0	0	Aanvullend	Afgerond
102	Mobiliteits-management	269	260	-19	240	0	29	Basis	In uitvoering
Totaal		**985**	**976**	**-19**	**957**	**0**	**28**		

Tabel: PF.A.1.4.5 Projecten Beter Benutten

Project	Omschrijving	Bijdrage excl. BTW	Goedgekeurde verschuiving	Bijdrage excl. BTW na verschuiving	Uitgaven t/m 2022
MNBB45	Fietsparkeren stations	2.773	250	3.023	2.346
MNBB46	Westelijke Ontsluiting	4.202	0	4.202	0
MNBB49	Groene Golf	1.297	-226	1.071	1.063
MNBB48	Doorstroming Hogeweg	904	-200	704	704
MNBB74	Busstation Schothorst	745	176	921	905
Totaal		**9.921**	**0**	**9.921**	**5.019**

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
1.4 Mobiliteit	
Verkeer en vervoerplan 2030	
Fietsplan Amersfoort Fietst	
Voetpaden voor iedereen	
Nota Parkeernormen 2009	
Beleidsregel Toepassing Parkeernomren 2020	
Parkeerverordening 2022	
Verordening Parkeerbelasting 2022	
Beleidsregels uitbreiding vergunninggebieden	
Beleidsregels voor oplaadinfrastructuur	

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

2. Inclusieve en veilige stad

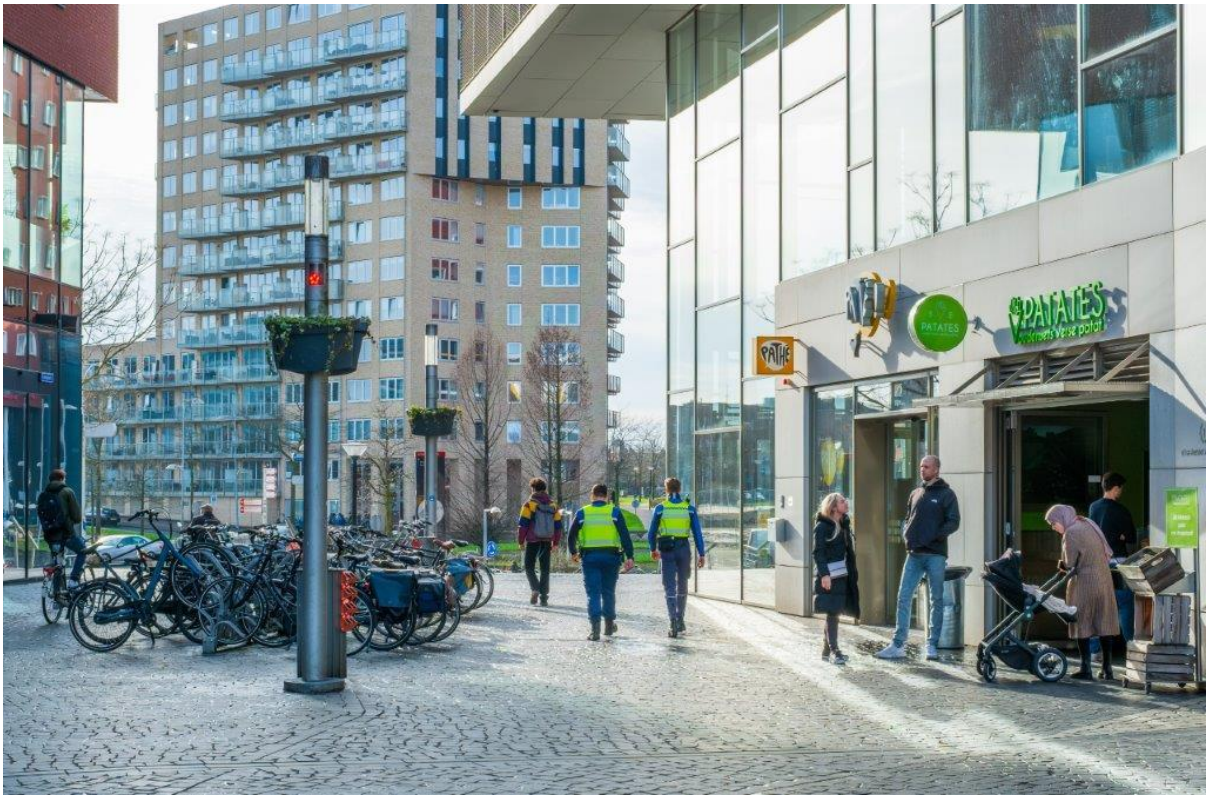

Inleiding

Amersfoort is een inclusieve stad waar mensen zichzelf kunnen zijn en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Een stad waar niemand tussen wal en schip valt. En waar de welvaart en het welzijn zo rechtvaardig mogelijk wordt verdeeld. Deze ambitie uit het Coalitieakkoord 2022-2026 is samen met het beleidskader Inclusieve Stad 2021-2026 en de diverse uitvoeringsprogramma's ons uitgangspunt. We focussen ons in onze ondersteuning op doelgroepen die dat nodig hebben en het omzien naar elkaar. Dat doen we met maatwerk en compassie. Hierbij staat de mens centraal en werken we vanuit vertrouwen. We betrekken ervaringsdeskundigen en andere inwoners al dan niet via de denktank inclusieve stad en cliëntenraden bij ons beleid, zodat onze inzet aansluit op de behoeften van inwoners. In dit hoofdstuk verantwoorden wij onze inzet van het afgelopen jaar. In de periodieke Monitor Inclusieve Stad belichten wij uitgebreider de resultaten en effecten van het beleid op basis van onze doelen.

In het onderdeel 'belangrijke gebeurtenissen' van dit hoofdstuk nemen wij u mee in de belangrijkste onderdelen van 2023 per beleidsdomein en wat wij concreet gedaan hebben. Een aantal ontwikkelingen met impact op het sociaal domein in 2023 willen wij ook alvast in deze inleiding benoemen.

Een belangrijke ontwikkeling was het akkoord met het Rijk en partners over de Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda bevat een pakket maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Vooruitlopend op deze afspraken, en in de geest van de Hervormingsagenda, werkten we in Amersfoort al aan een nieuwe aanbesteding voor jeugdhulp. In juni 2023 tekenden we samen met de gemeenten in onze regio een overeenkomst met het jeugdhulporganisatie MetMaya.

Een andere ontwikkeling was de druk op de maatschappelijke opvang. Met corporaties zijn er afspraken gemaakt om de uitstroom richting een sociale huurwoning te versnellen. Ook is er afgelopen jaar extra veldwerk ingezet en probeerden we met winteropvang en- regelingen er voor te zorgen dat in de winter geen mensen tegen hun zin op straat hoefden te verblijven. Daarnaast stelde de raad begin 2023 de uitgangspunten vast waarbinnen het project Skaeve Huse moet worden uitgevoerd.

Bestaanszekerheid was afgelopen jaar één van de grote thema's voor de Tweede Kamer verkiezingen. Door de gestegen prijzen voor energie en levensmiddelen is bestaansonzekerheid en schuldenproblematiek toegenomen. Naast inkomensondersteuning via de Energietoeslag en maatwerk, boden we hulp bij het verlagen van de energierekening. Bijvoorbeeld via gratis spouwmuurisolatie voor inwoners met een laag inkomen. Om er voor te zorgen dat onze inzet landt daar waar dat het hardst nodig is, werkt het college aan de doorontwikkeling van het armoedebeleid. Werk hebben is een belangrijke voorwaarde voor bestaanszekerheid. De nieuwe en versnelde leerroute voor het werken binnen de kinderopvang is een mooi voorbeeld hoe onderwijs beter kan aansluiten op de arbeidsmarkt en tegelijkertijd bijdraagt aan bestaanszekerheid.

Amersfoort heeft zich in 2023 ook weer getoond als een gastvrije stad. Toen de nood in Ter Apel weer hoog werd, hebben we meegewerkt aan noodopvang aan de Plotterweg. Ook vangt Amersfoort ruim 600 Oekraïners op. Daarnaast werkten we met partners als woningcorporaties, Integratiewerk en COA aan het versneld huisvesten van statushouders. Met een stevige inspanning hebben we de taakstelling over 2023 grotendeels behaald.

Een inclusieve stad betekent ook een stad waar iedereen zich thuis en veilig voelt. Dat is een uitdaging in een tijd waarin de tegenstellingen tussen groepen in de samenleving groter wordt. Het college stelde in de Begroting 2024-2027 voor om te investeren in de aanpak van ondermijning. Deze middelen zijn incidenteel tot en met 2026 beschikbaar. Tot slot was het tegengaan van nachtelijke overlast in de binnenstad een prioriteit in 2023. We merken dat het inzetten van susteams de uitgaansnachten gemoedelijker en veiliger laat verlopen.

2.1 Sociaal Domein

Belangrijke gebeurtenissen

Versterken sociale basis

In de sociale basisinfrastructuur kunnen inwoners terecht voor informatie en advies, ontmoeting en lichte ondersteuning. Door laagdrempelig en dichtbij in te kunnen gaan op vragen, de weg te wijzen naar ondersteunende voorzieningen en inwoners te betrekken bij sociale activiteiten, kunnen veel problemen in een vroeg stadium verholpen worden.

IndeBuurt033 voert deze basisfuncties uit. Hierbij ligt de focus op ondersteuning van kwetsbare groepen en transformatie van het aanbod. O.a. door een bijdrage te leveren binnen scholen en te werken aan laagdrempelige ondersteuning in de wijken. Voor het goed benutten van het sociale netwerk werkt IndeBuurt033 samen met organisaties en vrijwilligers op het gebied van sport, cultuur en veiligheid.

Een belangrijk middel voor de verbinding en de leefbaarheid in de wijken is de subsidieregeling Projecten#InDeBuurt. Daarnaast ondersteunen wij een aantal wijkcentra in de stad. Hierdoor faciliteren wij vrijwillige inzet van inwoners in wijken. Via de website www.samenindebuurt033.nl worden vraag en het aanbod van ontmoeting in wijken samen gebracht. Eind 2022 zijn we gestart met de vernieuwing van de projectenregeling en de regeling ondersteuning wijkcentra. Aanleiding hiervoor is het voornemen in het Coalitieakkoord om voldoende ontmoetingsmogelijkheden te realiseren en de ambitie in het beleidskader Inclusieve Stad om subsidiemogelijkheden in wijken aan elkaar verbinden en de procedures voor aanvragen en toekenning te vereenvoudigen. Er zijn verschillende gesprekken met partners en initiatiefnemers in de stad gevoerd om te horen wat er beter kan. Op basis hiervan ontwerpen wij een nieuwe regeling in 2024.

Kansrijk Liendert
In 2022 zijn we in de wijk Liendert gestart met een nieuwe aanpak om problemen in de wijk anders aan te pakken (als onderdeel van het wijkperspectief Liendert). Omdat wij de oorzaken willen aanpakken die leiden tot gezondheidsproblemen, armoede en kansenongelijkheid is een integrale domeinoverstijgende aanpak nodig. Op basis van een verdiepingsslag op de data uit het wijkperspectief, aangevuld met ervaringskennis van inwoners en professionals, is in 2023 gezamenlijk met betrokkenen in de wijk een voorstel gemaakt voor een vernieuwd programma van activiteiten. Dit moet vanaf 2024 leiden tot de benodigde integrale aanpak.

Dementievriendelijke wijken
In 2023 geven we verder uitvoering aan Amersfoort dementievriendelijke gemeente. Belangrijk daarin is de realisatie van dementievriendelijke wijken. In twee nieuwe wijken is hiermee een start gemaakt.

Versterking preventie

Het versterken van preventie is een ambitie in het Amersfoortse Coalitie Akkoord 2022-2026. Deze ambitie sluit nauw aan op het beleidskader Inclusieve Stad, het Regionale Gezondheidsakkoord Samen Sterker Eemland en het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Om gezondheidsverschillen weg te werken is effectieve preventie nodig. We hebben daarbij vooral aandacht voor inwoners in kwetsbare situaties, om hun gezondheidsachterstanden te verkleinen, kansen te vergroten en zo een stevige en gezonde basis te leggen voor toekomstige generaties. Sport en bewegen dienen daarbij nadrukkelijk als middel en de openbare ruimte draagt eveneens bij aan gezond leven. In september 2023 heeft het college het plan van aanpak vastgesteld voor het versterken van preventie (zie Raadsinformatiebrief 2023-111). Wij zijn in oktober gestart met de

uitvoering van het plan van aanpak, gericht op een effectieve, wijkgerichte uitvoering van preventie.

Regionaal plan Integraal Zorgakkoord

Eind 2022 werd op landelijk niveau het Integrale Zorgakkoord (IZA) gesloten. Het IZA heeft tot doel om de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Over de uitvoering van dit akkoord hebben we in 2023 in regionaal verband afspraken gemaakt met onze partners in het medische domein in een zogenaamd Regioplan. Dit is het vervolg op het regionaal Gezondheidsakkoord Samen Sterker Eemland. Het regioplan is tot stand gekomen middels werksessies, schrijfsessies, achterbanraadpleging en formele besluitvormingsroutes bij alle betrokken partners. Het regioplan vormt de basis voor nog in te dienen transformatieplannen voor de regio, die de komende jaren worden uitgevoerd. Het regioplan is gepubliceerd op www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl.

Programma Betaalbaarheid van ondersteuning en zorg

Om duurzaam passende ondersteuning en zorg te kunnen blijven bieden en de kostenstijgingen structureel op te vangen, is in de periode 2019-2022 het programma Betaalbaarheid van ondersteuning en zorg uitgevoerd, bestaande uit 15 maatregelen. In 2023 is het programma afgerond. Een groot deel van de maatregelen is structureel geborgd in de uitvoering.

Specialistische jeugdhulp

Hervormingsagenda
In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 definitief vastgesteld. De Hervormingsagenda bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Niet alle afspraken uit de Hervormingsagenda zijn even concreet en zullen de komende jaren verder uitgewerkt worden. Waar mogelijk, hebben wij de afspraken al opgepakt, denk aan sterke lokale teams en afbouw gesloten jeugdzorg.

MetMaya
In juni 2023 tekenden de gemeenten in de regio Amersfoort de overeenkomst met jeugdhulpconsortium MetMaya. Dit is het resultaat van een aanbestedingstraject waarbij de regio Amersfoort heeft gekozen voor langdurig partnerschap met één aanbieder in plaats van kortlopende contracten met veel aanbieders. Met één partner kunnen we intensief samenwerken en goede afspraken maken. MetMaya is een nieuwe organisatie voor de regio en komt voort uit jeugdhulporganisaties Youké, GGZ Centraal en De Rading. Vanaf 1 januari 2024 biedt MetMaya specialistische jeugdhulp in de regio Amersfoort. Deze hulp is aanvullend op jeugdhulp door onder andere lokale (wijk)teams, praktijkondersteuners jeugd en welzijnswerkers.

Ontwikkeling vraag naar jeugdhulp
Na een jaar van lichte stabilisatie, mede als gevolg van corona, is in 2023 sprake van een verdere stijging van de aantallen cliënten, met name bij ambulante (dag)behandeling en dyslexie. Enerzijds een gevolg van de stijgende vraag, zoals ook landelijk het geval is en anderzijds een gevolg van het weer ‘op peil’ komen van de formatie binnen de teams van de zorgaanbieders door een lager ziekteverzuim. Ook bij dyslexie is die ontwikkeling zichtbaar.
Daarnaast bleek in 2023 dat meer jonge kinderen niet terecht kunnen in de reguliere kinderopvang, vanwege achterstand in de ontwikkeling en daardoor ook met vier jaar nog niet de overstap naar school kunnen maken.

Maatschappelijke ondersteuning

In 2023 zijn de nieuwe contracten met de aanbieders huishoudelijke hulp gestart en is de groei van inwoners die huishoudelijke hulp afnemen gestabiliseerd.
De transformatie dagbesteding voor ouderen van 67+ is doorgezet en er zijn nog slechts een beperkt aantal inwoners van 67+ die gebruik maken van geïndiceerde dagbesteding.

De aanbesteding Wmo begeleiding & beschermd wonen is in het voorjaar van 2023 zonder resultaat geëindigd. Gemeenten hebben de contracten voor Wmo ambulante begeleiding, respijtverblijf, beschermd thuis en beschermd wonen met een jaar verlengd t/m 31 december 2024. De gemeenten doen een verkenning hoe de inkoop Wmo op deze onderdelen een vervolg te geven voor de jaren 2025 en verder.

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
In 2023 was de druk op de maatschappelijke opvang hoog. Rond de zomer is de locatie Amergaard gesloten. Voor de mensen vanuit de Amergaard zijn er op de IJsselberch extra plekken gecreëerd. Daarnaast is het aantal verblijfsplekken op het Smallepad afgenomen door minder mensen per kamer op te vangen. De inzet op door- en uitstroom blijft onverminderd belangrijk. Met corporaties zijn er afspraken gemaakt om de uitstroom richting een sociale huurwoning te versnellen. Ook is er afgelopen jaar extra veldwerk ingezet.

- Extra winteropvang
Om er voor te zorgen dat er in de winter geen mensen tegen hun zin op straat hoefden te verblijven is er in december een tijdelijke winteropvanglocatie geopend. De tijdelijke locatie De Es bevindt zich op het Zon & Schild-terrein en wordt tot eind maart 2024 ingezet als winteropvang. Het Leger des Heils zorgt voor de dagelijkse begeleiding en beveiliging. Daarnaast is in het kader van de winterregeling besloten om de openingstijden van Motiva straatadvocaten te verruimen.

- Aanbesteding Maatschappelijke Opvang
In mei 2023 is er een besluit genomen over het vervolg van de inkoop maatschappelijke opvang. In de aanbesteding maatschappelijke opvang is het vinden van een geschikte locatie centraal gezet. Najaar 2023 is de onderhandelingsleidraad gepubliceerd. Planning voor definitieve gunning is eind april 2024.

- Skaeve Huse
In het voorjaar van 2023 nam het college het besluit dat locatie Palestina Oost de meest geschikte locatie is voor Skaeve Huse Amersfoort. Op verschillende momenten zijn de gemeente Amersfoort, Omnia Wonen en zorgaanbieders met omwonenden en andere belangstellenden in gesprek gegaan over het initiatief. Er is een klankbordgroep ingericht om mee te denken met de plannen. Deze gesprekken hebben input geleverd voor een concept kaderstellende notitie waarin de kaders van het project Skaeve Huse staan vermeld. In 2024 wordt deze kaderstellende notitie vastgesteld en kan er verder gewerkt worden aan onder andere het woonzorgplan.
Wonen en zorg

In 2023 was de druk op de sociale huurwoning onverminderd groot. Ook voor de diverse aandachtsgroepen. Toch is het gelukt om de gemiddelde maximale wachttijd voor directe bemiddeling terug te brengen naar zes maanden. Dit betekent dat mensen sneller konden uitstromen uit zorg of opvang. Vanwege de enorme druk op de beschikbare woningen zetten we ook in op het beter benutten van de bestaande voorraad. Het project kamers met aandacht is in Amersfoort van start gegaan. Hierbij worden jongeren gekoppeld voor een woonplek bij mensen thuis.

In veel gebiedsontwikkelingen zijn stappen gezet voor een breder aanbod aan passende (zorg geschikte) woningen voor ouderen en kwetsbaren doelgroepen. Zoals bij de ontwikkeling van de AH-locatie Leusderweg, de locatie Monsignuer Blom, De Amerhorst en de Skeave Huse.

Naast de realisatie van de woonplekken hebben zorgpartijen, corporaties, indebuurt033, de wijkteams en de gemeente ook gewerkt aan de verbetering in de zorg en ondersteuning als mensen zelfstandig gaan wonen. Sinds 2023 wordt iemand bij de uitstroom naar zelfstandig wonen begeleid volgens de "werkafspraken Thuis in de wijk". Hiermee zorgen we voor een betere landing in de wijk en goede afspraken als het toch even iets minder goed gaat.
De veerkracht van woningcomplexen staat soms onder druk terwijl juist steeds meer kwetsbare mensen langer thuis wonen. Zij hebben behoefte aan omgeving waar mensen naar elkaar omkijken en waar nodig elkaar ondersteunen. In verschillende complexen is daarom een communitycoach ingezet. Daarnaast is in het gebied Juliana van Stolbergh gestart met een gebiedsgerichte aanpak waarbij samen met inwoners en andere betrokkenen wordt gewerkt aan opgaven op het snijvlak van fysiek, sociaal en veilig.
Maatschappelijke voorzieningen
In december 2023 is de omgevingsvisie 2030-2040 vastgesteld. Voor de uitwerking van ontwikkelopgave zes - een stad waarin voorzieningen meegroeien- is het laatste kwartaal van 2023 het programma maatschappelijke voorzieningen opgestart. Het programma beoogt versterking van de bestaande voorzieningenstructuur in de stad en een voorzieningenniveau dat aansluit bij behoeften en de groei van de stad. Hiervoor kijken we o.a. naar combinaties van functies die elkaar kunnen versterken en nemen we voorzieningen bij de start van planvorming mee.
Tekorten op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt in zorg en welzijn wordt steeds nijpender. Vacatures zijn moeilijker in te vullen waardoor inwoners soms langer moeten wachten op hulp en ondersteuning. Partners in Amersfoort bundelen hun krachten op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie.

In het regioplan Samen Sterker is de arbeidsmarkt ook als thema opgenomen. In dit verband zal een coördinator worden aangesteld, die gaat werken aan prioriteiten en het samenbrengen van initiatieven van verschillende organisaties. Dit gebeurt in nauwe samenwerking Health Hub Utrecht en Utrechtzorg op bovenregionaal niveau.

Opvang vluchtelingen

Amersfoort heeft zich ook in 2023 een gastvrije stad betoond. Eind 2022 heeft het COA 40 alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV's) in het Van der Valk hotel opgevangen. Als gemeente hebben we ons er hard voor gemaakt dat deze jongeren in de stad konden blijven wonen, niet meer door moesten verhuizen en naar een nieuwe school moesten gaan. Het COA heeft gehoor gegeven aan ons verzoek en op het AZC ruimte gemaakt voor 80 AMV's. Toen de nood in Ter Apel weer hoog werd, heeft Amersfoort meegewerkt aan noodopvang aan de Plotterweg.

Amersfoort vangt ook ruim 600 Oekraïners op. Ongeveer 230 van hen wonen bij gastgezinnen, de overige ontheemden in de gemeentelijke opvang. In 2023 hebben we twee nieuwe opvanglocaties geopend aan de Hellestraat en de Utrechtseweg. In deze nieuwe locaties kunnen mensen zelf koken, een grote wens van de bewoners. De voorbereidingen voor een derde locatie aan de Hardwareweg zijn in volle gang. In 2023 zijn we ook druk geweest met de zogenaamde derdelanders. Zij zouden per 4 september het land en onze opvanglocatie moeten verlaten. Uiteindelijk is de datum van 4 september een half jaar uitgesteld naar 4 maart 2024.

De opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden vraagt ook veel van onze onderwijs- en zorgorganisaties. Zo zijn de taalscholen van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs enorm gegroeid. Inmiddels zijn daar wachtlijsten ontstaan.

Huisvesting en integratie nieuwkomers
Net als veel gemeenten in Nederland heeft Amersfoort jaarlijks moeite om de taakstelling voor het aantal te huisvesten statushouders te behalen, als gevolg van de druk op de woningmarkt. Door het versneld huisvesten van statushouders hebben we onze achterstand uit 2022 ingehaald en een voorsprong genomen op de verhoogde taakstelling 2023. Deze actie vroeg een grote inspanning van onze partners (woningcorporaties, Integratiewerk, COA) en de gemeente. Uiteindelijk is de taakstelling over heel 2023 grotendeels behaald.

Via het Participatieverklaringstraject (PVT) maakt de inburgeraar kennis met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Het traject wordt afgesloten met het ondertekenen van de participatieverklaring. Het PVT is in 2022 succesvol doorlopen door 211 inburgeraars. Dat zijn minder mensen dan in 2022 omdat de PVT-trajecten langer zijn geworden sinds de start van de nieuwe Wet Inburgering (voor asielmigranten 20 weken i.p.v. 8 weken). Er zijn in 2023 wel meer inburgeraars gestart met de PVT dan in 2022.

In 2023 hebben 89 inburgeraars voldaan aan hun inburgeringsplicht bij Integratiewerk. Bij het afsluiten van hun inburgeringsroute gingen 18 mensen aan het werk, 15 volgen een opleiding, 12 doen vrijwilligerswerk of zijn bezig met activering en 2 volgen er een hulpverleningstraject. De overige zijn op een andere manier bezig bijvoorbeeld het zorgen voor de kinderen. Ook zijn 8 personen verhuisd na afloop van het traject.

<u>Samen leven in diversiteit</u>
Toegankelijkheid

De Inclusie Agenda - Amersfoort Toegankelijk, is in 2023 opnieuw vastgesteld voor de jaren 2023-2024. Dit doen wij samen met ervaringsdeskundigen. Deze agenda helpt ons om Amersfoort stapsgewijs beter toegankelijk te maken. Daarmee voldoet Amersfoort aan de verplichtingen uit het 'VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap/chronische aandoening.' We bereiken hiermee dat meer mensen met een handicap of chronische ziekte zo veel mogelijk zelfstandig kunnen meedoen. Onderdeel is het Toiletplan, waarmee het besluit is genomen om binnen deze collegeperiode één openbaar integraal toegankelijk toilet per jaar te realiseren. Daarmee kwam gemeente Amersfoort in 2023 op de tweede plaats van toilet-vriendelijkste gemeente van Nederland.

Met de MKB-toegankelijke route hebben 170 ondernemers (winkels, horeca en attracties) gebruik gemaakt van de gratis toetsing van hun locatie op toegankelijkheid. In de week van de toegankelijkheid en diversiteit konden met de Ongehindernisbaan ondernemers en inwoners ervaren hoe het is om een beperking te hebben, besteedden wij aandacht aan een Obstakelvrij Amersfoort en de knelpunten in de openbare ruimte. Organiseerden wij samen met Onbeperkt Amersfoort de talkshow, Welkom in Amersfoort? Op 15 maart 2023 waren de verkiezingen voor de Provinciale Staten en het Waterschap, op 22 november 2023 de Tweede Kamer verkiezingen voorzien van vijf extra toegankelijke stembureaus én een prikkelarm stembureau.

Regenboogaanpak
Samen met de ervaringsdeskundigen, het Regenboogplatform en partners in de stad is in 2023 de Inclusie Agenda – Regenboog voor de periode van 2023-2026 vastgesteld. De komende vier jaar zetten we in op veilig zijn, volledig jezelf zijn, meer sensitieve en persoonsgerichte hulp en ondersteuning.
In 2023 organiseerden we een stadsbijeenkomst, hesen we de vlag tijdens Coming Out dag, vierden we coming out dag met een ontbijt en reden we rond in een roze limousine langs zorginstellingen om aandacht te vragen voor roze ouderen. We werkten in 2023 hard aan de zichtbaarheid door aan

te sluiten bij evenementen, georganiseerd op IDAHOT, de Pride in Amersfoort en bij de provinciale leernetwerkbijeenkomst.

Antidiscriminatie
De anti-discriminatie agenda is in 2021 vastgesteld. Het is een agenda met 39 toezeggingen op negen beleidsterreinen. In 2023 rondden we 15 van die 39 toezeggingen af. We richtten ons op het Herdenkingsjaar Slavernijverleden, de Diversiteitsweek en andere activiteiten gericht op verbinding, zoals het wijkseminar 'Multicultureel Vakmanschap'. Ook stonden we op twee momenten met een kraampje van Art.1MN in een Amersfoortse wijk om aandacht te vragen voor discriminatie ervaringen.
Verder namen we onze interne organisatie onder de loep. Het onderzoeksrapport over institutioneel racisme kwam in 2023 uit en vroegen we binnen de ambtelijke organisatie aandacht voor inclusie en diversiteit.

Bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid onder druk
Door de gestegen prijzen voor energie en levensmiddelen is bestaansonzekerheid en schuldenproblematiek toegenomen. In 2023 hebben we nogmaals een Energietoeslag verstrekt. Iedereen die de energietoeslag in 2022 heeft gehad en nog aan de voorwaarden voldoet, heeft de energietoeslag automatisch gekregen.
Daarnaast hebben we in Amersfoort een brede aanpak energiearmoede, waarin de coaches Participatie en Inkomen een belangrijke rol spelen. Inwoners die geen recht hebben op de Energietoeslag, maar wel problemen hebben met rondkomen, kunnen contact opnemen met de coach Participatie en Inkomen. De coach bekijkt de gehele gezinssituatie en het besteedbaar inkomen en kan zo nodig hulp via de maatwerkaanpak verstrekken.
Behalve inkomensondersteuning via de Energietoeslag en maatwerk, bieden we hulp bij het verlagen van de energierekening. Inwoners kunnen een afspraak maken met een energiecoach die thuis langs komt en gratis persoonlijk advies geeft. De coach brengt ook gratis energiebesparende producten mee. Voor woningeigenaren met een laag inkomen liep de actie voor gratis spouwmuurisolatie in 2023 door. Met woningcorporaties en Duurzaam Bouwloket zijn afspraken gemaakt over het inregelen van cv installaties. Er is extra budget beschikbaar gesteld om huishoudens die onder de doelgroep van de witgoedregeling vallen en een nieuwe koelkast nodig hebben, een duurzamer exemplaar te verstrekken. In november 2023 is de isolatie-actie voor koopwoningen gestart.

Naast de hierboven genoemde maatregelen voor de tegemoetkoming van gestegen energieprijzen en inflatie hebben we onze bestaande maatregelen om armoede tegen te gaan. Via de website www.geldcheck033.nl kunnen inwoners met een laag inkomen snel checken of ze recht hebben op een bijdrage voor sport, kleding, witgoed, gratis financieel advies etc. en ook regelingen aanvragen. In onze communicatie geven we ook meer aandacht aan de mogelijkheden van maatwerk. De campagne Geldcheck033 is in 2023 voortgezet met posters en advertenties. Gezien de positieve ervaringen en resultaten krijgt de campagne in 2024 een vervolg en gaan we maandelijks de wijken in met Amersfoort Dichtbij.

In 2023 bracht het Nibud met de Minima-Effectrapportage inzicht in de effecten van onze inspanningen op de verschillende huishoudens in Amersfoort. Deze zijn besproken in de raadscommissie Sociaal.

Met het netwerk Samen tegen armoede volgen we de effecten van ons beleid nauwgezet en halen we signalen op om het beleid verder aan te scherpen.
Bestaanszekerheid wordt ook bereikt middels goede huisvesting. De inspanningen op dit gebied zijn te lezen onder het kopje 'wonen en zorg'.

Schuldhulpverlening
In januari 2022 stelde het college een pakket aan maatregelen ter preventie van problematische schulden vast. We zetten in op het aanpakken, voorkomen en verhelpen van (beginnende) schulden onder inwoners. Met de preventieaanpak schulden sporen we samen met Stadsring en andere partnerorganisaties beginnende schuldenproblematiek of risico's op schulden bij onze inwoners op. We bieden daarbij gerichte oplossingen en ondersteuning aan. Om ervoor te zorgen dat jongeren zonder problematische schulden een goede start kunnen maken als volwassene nemen we extra initiatieven. Zo is er een saneringskrediet voor jongeren, een schuldregeling om jongeren versneld uit de schulden te halen en een project 'Bouwdepot' voor veelal thuisloze jongeren in kwetsbare situaties. Middels een basisinkomen krijgen zij rust en ruimte om hun leven op de rit te krijgen. In 2023 is de eerste pilot met tien deelnemers afgerond en succesvol geëvalueerd. De gemeenteraad heeft 28 november 2023 besloten om het Bouwdepot te continueren met 30 deelnemers en met een motie verzocht om ook de komende vier jaar de aanpak te integreren in de begroting.

Participatie

Banenafspraak
Regio Amersfoort heeft de afgelopen jaren flink voorgelopen op de (indicatieve) doelstelling met betrekking tot de realisatie van de banenafspraak. De coronacrisis zette de realisatie van dit akkoord echter onder druk. De participatie van mensen met een indicatie banenafspraak in de arbeidsmarktregio Amersfoort is door corona in de jaren 2020 en 2021 minder toegenomen dan beoogd. Dit is ook het landelijke beeld.
Hoewel de plaatsingen weer zijn toegenomen, wordt het behalen van de doelstelling richting 2026 een grote uitdaging. In 2023 is besloten hierop extra in te zetten. Dit betekent onder andere dat in 2024 en 2025 extra jobhunters worden aangenomen om meer plaatsingen te realiseren. Jobhunting is een intensief proces, dat op de langere termijn moeten leiden tot meer plaatsingen. Daarnaast is in het huidige werkgeversnetwerk uitvraag gedaan naar potentiële nieuwe werkgevers voor deze doelgroep.

Hoofdzaak Werk
Begin 2022 zijn we met arbeidsmarktregio Amersfoort aangesloten bij het project Hoofdzaak Werk. Het doel van het project is om meer mensen met een psychische kwetsbaarheid duurzaam en betaald aan het werk te helpen. Doel is om tenminste 100 nieuwe begeleidingstrajecten per jaar in de arbeidsmarktregio te realiseren waarvan 25 trajecten voor Common Mental Disorders (Champions league niveau). In arbeidsmarktregio Amersfoort werken de volgende organisaties inmiddels samen binnen Hoofdzaak Werk: UWV, de gemeenten Amersfoort, Leusden, Nijkerk, Baarn, Bunschoten, Soest, Woudenberg, uitvoeringsorganisatie BBS, GGz Centraal, Kwintes, WerkgeversServicepunt regio Amersfoort en zorgverzekeraars.
Het resultaat van eerdere inspanningen, maar ook van deelname aan het project, is onze arbeidsmarktregio uitzonderlijk groot is. Het project had tot en met het derde kwartaal 118 trajecten gerealiseerd, waarvan 105 IPS-trajecten. In werkelijkheid zijn dit meer trajecten. In fase 3 zal ook het aantal trajecten meegenomen worden die vanuit UWV/gemeenten en re-integratiebedrijven zelf worden uitgevoerd. Trajecten waarbij de deelnemer tegelijkertijd ggz zorg ontvangt en deze door een professional naar werk wordt begeleid.

In 2023 zijn stappen gezet in het verbreden van het netwerk, het samen optrekken met het WSP richting werkgevers en verbeteren van de samenwerking om de kans op werk voor deze doelgroep te vergroten. Destigmatisering en ervaringsdeskundigheid hebben een centrale plek binnen Hoofdzaak Werk arbeidsmarktregio Amersfoort. Het project is inmiddels dusdanig succesvol dat besloten is de aanpak te integreren in de reguliere uitvoering.

Werkcentrum regio Amersfoort
Op 26 januari 2023 heeft het Werkcentrum regio Amersfoort zijn deuren officieel geopend. Het Werkcentrum regio Amersfoort is de plek in de regio waar we samen met de regionale partners vanuit één loket fysiek en digitaal hulp bieden aan alle mensen met vragen over loopbaan, werk of scholing. In 2023 hebben in totaal 1147 individuele inwoners uit de arbeidsmarktregio Amersfoort het werkcentrum bezocht. De grootste groep bezoekers zijn werkzoekenden zonder uitkering (30%), gevolgd door inwoners met een WW-uitkering en werkenden die nadenken over hun loopbaan. De belangrijkste redenen waarvoor mensen om naar het werkcentrum te komen betreffen loopbaanadvies en oriëntatie op werk. Van één op de drie individuele bezoekers konden de vragen meteen in het werkcentrum worden beantwoord. De overige inwoners zijn verwezen naar of hebben een vervolgafspraak gekregen bij bijvoorbeeld het werkgeversservicepunt, het Leerwerkloket of UWV-afdeling uitkering en één van de partners binnen het sociale domein.
Behalve individuele bezoekers kwamen er groepen, zoals leerlingen uit het Praktijkonderwijs en uit mbo-4, en deelnemers aan taalklassen van integratiewerk en Taal & Toekomst. Daarnaast is er in 2023 veel belangstelling geweest vanuit andere arbeidsmarktregio's en vanuit het Rijk. Landelijk wordt gewerkt aan een voorstel voor uitrol van werkcentra in alle arbeidsmarktregio's. Ons werkcentrum is hiervoor een belangrijke inspiratiebron.

Regionaal mobiliteitsteam (RMT)
Ook de dienstverlening van het regionale mobiliteitsteam (RMT) is in het werkcentrum ondergebracht. Met de samenwerkingspartners kijken we naar de beste aanpak bij een specifieke vraag van iemand die ander werk zoekt, zich verder wil ontwikkelen of extra ondersteuning nodig heeft. Hiervoor is ook door het Rijk RMT-budget beschikbaar gesteld. Dit budget kan ingezet worden wanneer er geen voorliggende voorzieningen zijn. Er wordt gekeken of de interventie leidt tot een verstevigde arbeidsmarktpositie van de klant en/of de kans op duurzame uitstroom vergroot. In 2023 is voor 206 inwoners uit de arbeidsmarktregio Amersfoort uit het RMT-budget een traject ingekocht. Het betrof met name scholingstrajecten, testen, werkfittrajecten en loopbaancoaching.

Volwasseneneducatie en laaggeletterdheid
In 2023 is het aanbod voor volwasseneneducatie door een formele taalaanbieder in de regio eenmalig vergroot met vier extra klassen. Er werd namelijk geconstateerd dat er in de regio wachtlijsten zijn voor formeel taalaanbod voor volwasseneneducatie. De wachtlijsten zijn onwenselijk, omdat daarmee een flinke groep inwoners in onze regio de eigen taalvaardigheid niet kan verbeteren.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
2.1.1 Basisinfrastructuur		
Meer mensen hebben grip op hun leven en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.		Resultaten: Kansrijk Liendert: - We hebben een startfoto Liendert gemaakt (verzameling van kwantitatieve en kwalitatieve data over de staat van de wijk jeugd&gezin) - We hebben de startfoto besproken met inwoners en professionals - We zijn gestart met de taalaanpak - We hebben werksessies met inwoners, jongeren uit de wijk en professionals georganiseerd om gezamenlijk te bepalen welke onderliggende factoren we willen beïnvloeden die positief bijdragen aan onze maatschappelijke doelen op kansrijk, gezond en veilig. - Er is een structurele inzet van ervaringsdeskundigheid binnen Kansrijk Liendert - Er is een adviesgroep met ervaringskennis uit de wijk opgericht Binnen het programma 'Nu niet zwanger' is voor de inhoudelijk coordinator opgeschaald naar in totaal 42 cliënten, waarvan 37 met een uitgestelde kinderwens en 28 met anti-conceptie geholpen zijn. Met het voorkomen van 28 onbedoelde/ongewenste zwangerschappen gaat het om in totaal € 700.000,- aan vermeden kosten. Voor inwoners in de regio Amersfoort/Eemland die te maken krijgen met psychische kwetsbaarheid, is er een toegankelijk herstelaanbod. Dit organiseren we in het Herstelnetwerk. Het netwerk biedt ondersteuning aan inwoners die na een psychisch ontwrichtende ervaring weer grip willen krijgen op hun dagelijks leven door middel van activiteiten en trainingen. Het Herstelnetwerk is een onderdeel van het IZA regioplan Eemland, thema Psychische kwetsbaarheid. In 2023 zijn er meerdere trainingen gegeven en een aantal activiteiten zijn toegankelijker geworden ook is er voor het Herstelnetwerk een Uitvoeringsplan 2024-2026 opgesteld. Samen met betrokken partijen in het sociaal domein [Leger des Heils, Kwintes, Indebuurt033, Abrona], GGz Centraal en huisartsen Eemland worden de actielijnen uit het uitvoeringsplan in de regio opgepakt.

Meer volwassenen en ouderen kunnen zoveel mogelijk zelfstandig (blijven) wonen.		Aanbieders Wmo hebben voor 1 januari 2022 maximaal gebruik gemaakt van de landelijke SET-Subsidie-regeling via ZonMw en hun cliënten gestimuleerd om (binnen de menselijke maat) digitaal vaardiger te worden. De inzet van de digicoaches loopt momenteel in Puntenburg (Soesterkwartier). Er wordt gekeken waar dit nog meer ingezet kan worden. Ondanks dat de inloopfuncties niet werken zoals ze bedoeld waren, is de werkgroep doorgegaan en heeft verder ingezet op initiatieven die er al zijn. Afgelopen jaar zijn naast de lopende wijken Kattenbroek en Soesterkwartier twee nieuwe wijken gestart met de voorbereidingen voor een dementievriendelijke wijk. De nieuwe wijken zijn Schothorst en Vermeer-Berg-Leusderkwartier. De dementievriendelijke wijken zijn gericht op het vergroten van de bewustwording, leren omgaan met dementie (training) en kennisdeling. Ook wordt in 2024 opnieuw de dementiescan uitgevoerd ism Alzheimer Nederland. Ouderenhuisvesting is opgenomen in diverse kaderstellende notities voor woningbouwprojecten waardoor er meer geschikte woningen beschikbaar zullen komen. We hebben de doorstroommaatregelen van groot naar beter doorgezet. In de Eemgaarde werken de woningcorporatie, indebuurt033 en beweging3.0 samen aan een totaalconcept voor wonen, ontmoeten en zorg/ondersteuning voor een prettig woonklimaat waar bewoners meer naar elkaar omkijken. De samenwerking tussen woningcorporaties, zorgpartijen, zorgkantoor, inderbuurt033, gemeente en andere betrokkenen is doorgezet. Hierdoor kunnen partijen elkaar steeds beter vinden en wordt er in diverse projecten samengewerkt. In 2023 is er gestart met een lokale en regionale werkgroep om de ketenaanpak valpreventie zowel lokaal als regionaal vorm te geven. Bovendien zijn er in 2023, 6 valpreventietrajecten ‘in balans’ gegeven in Amersfoort. Daarnaast zijn er valpreventielessen geweest tijdens de beweeggroepen ‘Blijf Fit’ en ‘Sociaal Vitaal.’ Tevens draagt de buursportcoach seniorensport zorg voor de coördinatie en uitvoering van preventieve beweeginterventies voor senioren in Amersfoort (+/- 60 beweeggroepen) en fungeren zij als beweegloket om senioren te verwijzen naar beweegaanbod.

Meer mensen leven op een prettige manier samen.		Buurtnetwerkers en Jongerenwerkers van Indebuurt033 zijn actief geweest in wijken en op scholen. In 2022 zijn er 256 aanvragen binnengekomen in het kader van de Subsidieregeling Projecten#Indebuurt, waarvan er 201 aanvragen zijn toegekend. Dit zijn er iets meer dan in 2022. In 2023 is incidenteel extra budget toegekend om de aanvragen toe te kennen. Het beschikbare budget om initiatieven voor wijkontmoeting te stimuleren is toegevoegd aan de subsidieregeling Projecten#indebuurt2022. In collegebericht 2023-131 van 7 juli 2023 is de raad geïnformeerd over de voortgang van de vernieuwing van de subsidieregeling projecten#Indebuurt2022. In de commissie Sociaal van 14 november is hier nader op ingegaan. De verwachting is dat met ingang van 2025 nieuwe regelingen zijn voor de ondersteuning van inwonersinitiatieven en ontmoeting. Het jaar 2024 gebruiken we als overgangsjaar. We gaan al zoveel mogelijk werken in de geest van de opgestelde uitgangspunten. Daarbij nemen we de signalen mee die we in de stad hebben opgehaald.
Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.		Met 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)' werken we op zeven voortgezet onderwijsscholen met een data gestuurde, community-based en evidence-based wijze aan het verbeteren van het welbevinden van jongeren en aan het voorkomen van het gebruik van alcohol, drugs en tabak door jongeren. We zetten in op beschermende factoren, waaronder een zinvolle vrijetijdsbesteding en het verhogen van de ouderbetrokkenheid. Met City of A bieden we naschoolse activiteiten aan voor jongeren van 12 t/m 18 jaar. Het aantal activiteiten en deelnemers is gegroeid in vergelijking met 2022. In 2023 zijn er vanuit City of A 186 activiteiten georganiseerd met in totaal bijna 7000 deelnemers. Er worden meer activiteiten wekelijks herhaald, vanwege een blijvende behoefte bij jongeren. In het voortgezet onderwijs zijn ook in 2023 jongerenwerkers ingezet. Ook is in 2023 de tijdelijke pop-up locatie in Nieuwland (Op Dreef) verlengd.
Minder mensen zijn sociaal geïsoleerd of eenzaam.		Indebuurt033 heeft in 2023 samen met 5 samenwerkingspartijen de programmatische dagactiviteiten voor ouderen in de sociale basisinfrastructuur uitgevoerd. Er is geconstateerd dat het bereik van de programmatische dagactiviteiten minder groot is dan verwacht. Samen met Indebuurt033 en betrokken partners wordt ingezet op vergroten van het bereik, door

		o.a. een betere verbinding met de wijkgerichte activiteiten rond ontmoeting en sport en door het aanspreken van een bredere doelgroep. Binnen Indebuurt033 zijn verschillende maatjesprojecten uitgevoerd. In 2023 zijn in totaal 232 maatjestrajecten uitgevoerd. Ook ontvangen verschillende maatjesprojecten subsidie uit de subsidieregeling projecten#Indebuurt voor hun activiteiten. Voor jongeren is het project Join Us in 2023 gecontinueerd. Met de subsidieregeling ondersteuning wijkcentra hebben we de ondersteuning van de 5 wijkcentra voortgezet op basis van maatwerk. Voor de Groene Stee is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om de toekomstmogelijkheden in kaart te brengen. Na een onderzoek naar ontmoetingsmogelijkheden in Schothorst en Rustenburg is in die wijken extra ingezet op het realiseren van ontmoetingsmogelijkheden.
Meer mensen hebben een gezonde leefstijl.		Binnen de Academie Inclusieve Stad zijn drie workshops 'werken met positieve gezondheid' georganiseerd voor professionals van de gemeente, sociale wijkteams, Stadsring en Indebuurt033. Voor professionals uit alle wijken van Amersfoort zijn daarnaast vier workshops positieve gezondheid gegeven en 1 vervolgsessie. Specifiek voor de wijken Binnenstad en Kruiskamp is voor professionals en actieve vrijwilligers vierdaagse training gegeven vanuit IPH. Dit is eind vorig jaar gestart, de laatste trainingsdag is in februari 2024. Met name op het gebied van jeugd is er meer samenwerking in de sociale basisinfrastructuur. Er wordt steeds beter en meer samengewerkt tussen de Praktijkondersteuner Jeugd-Ggz van de huisarts (POH-Jeugd) en de wijkteams ter voorkoming van behandeltrajecten bij aanvullende zorg. De samenwerking met de huisarts vraagt een voortdurende investering in het contact om te voorkomen dat ouders met een wens voor aanvullende zorg worden aangemeld. In de afgelopen drie jaar waarin het wijkteam meer is gaan ondersteunen, is hierin wel verandering op te merken in positieve zin. Zeker wanneer een praktijk ook een POH-jeugd heeft. Via Welzijn op Recept zijn er in 2023 357 verwijzingen vanuit de huisarts naar Indebuurt033 opgepakt. In 2023 is gestart met de aanpak Kind naar Gezonder Gewicht, één van de ketenaanpakken binnen GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord). De Centrale Zorgverlener (een daartoe opgeleide jeugdverpleegkundige) onderzoekt samen met het gezin welke uitdagingen ze het eerste gaan aanpakken. De Centrale Zorgverlener verbindt het gezin aan partners in de wijk, waarna het kind kan

		worden doorverwezen naar de GLI om te werken aan een gezondere leefstijl. Amersfoort is de eerste in de regio Utrecht die met deze aanpak is gestart. Er zijn in 2023 twee jeugdverpleegkundigen opgeleid tot Centrale Zorgverlener. Ze begeleiden nu samen 20 gezinnen, die zijn verwezen vanuit JGZ, huisartsen, kinderartsen en fysiotherapeuten. Amersfoort heeft als voorbeeldfunctie gediend voor de rest van de regio. De geleerde lessen over de ketenaanpak zijn vertaald naar o.a. het regioplan van Eemland. Stoppen met roken: In 2023 was de Stoptobercampagne zichtbaar bij zorg- en welzijnsorganisaties. Daarnaast is er een Stoptoberactie met de Stoptoberbus op het stationsplein en een actie bij het Meander MC uitgevoerd. Huisartsen zijn op de hoogte gesteld over hoe zij stoppen met roken bespreekbaar kunnen maken en kunnen doorverwijzen. Hiervoor kregen zij een training (Very Brief Advice) aangeboden en ontwikkelde de werkgroep Amersfoort Rookvrij een bureaubalk en sociale kaart. Rookvrije omgeving: In het Soesterkwartier is de actie TekenMaart gehouden, waarbij kinderen stoeptegels ontwierpen voor rookvrije zones. Bij het Meander MC, op het stationsplein en in het Soesterkwartier zijn deze nieuwe rookvrij tegels gelegd. Op het stationsplein in Amersfoort zijn, naast de Stoptoberactie, acties geweest over het rookvrije plein (31 mei) en over peukenafval (20 november) om de rookvrije zone onder de aandacht te brengen. Deze acties genereerden lokale media-aandacht. Ook is er overeenstemming bereikt over extra Rookvrij-borden op het stationsplein. Deze worden in 2024 geplaatst. Daarnaast hebben studenten handhaving van het MBO Amersfoort een project uitgevoerd waarbij zij mensen op de stationspleinen aanspreken dat dit een rookvrije zone is. Het informeren van meerdere gezonde-wijknetwerken heeft er daarnaast toe geleid dat het gezonde wijk netwerk in Nieuwland in 2024 actief aan de slag gaat met het thema rookvrije generatie. In 2023 heeft het onderzoek Tipping the Balance vooral op de achtergrond gedraaid en weinig interventies in Amersfoort uitgevoerd. Eind november heeft de WUR een geslaagde workshop georganiseerd in het Groene Huis met 23 horeca- en winkelmanagers en eigenaren en bewoners uit Amersfoort. Tijdens die workshop zijn ideeën ontwikkeld om de plantaardige voedselkeuze in Amersfoort aantrekkelijker te maken. De nadruk lag op de vraag: Wat kunnen we met deze groep deelnemers samen, als collectief, bereiken? Een volgende stap is om de haalbaarheid en draagvlak van deze ideeën verder te onderzoeken.

		Het thema Gezondheid, sport en bewegen is goed geland in de Omgevingsvisie. Daar waar vragen omtrent inrichting van de openbare ruimte spelen, geven we hierin advies of denken mee. Dit is op ad hoc basis.
Meer mensen helpen elkaar of zien naar elkaar om.		Stut & Steun is ook in 2023 uitgevoerd. Voor een aantal inwoners is dit een passend aanbod gebleken waardoor niet langer inzet van het wijkteam nodig was. Daarnaast is het wijkteam gestart met een pilot met het Begeleidingsteam Inclusieve stad. Binnen Indbuurt033 zijn verschillende activiteiten gericht op de ondersteuning van mantelzorgers binnen de GGZ. Voorbeelden zijn 'Naaste voor naaste' en een gespreksgroep voor ouders in de puberleeftijd met psychische kwetsbaarheid.
Meer mensen hebben grip op hun leven en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.		Er zijn belangrijke ontwikkelingen die het werk van het wijkteam raken of gaan raken. Er is door de wijkteams een ontwikkelagenda opgesteld, binnen het kader van het Beleidskader inclusieve stad. Belangrijk onderdeel hiervan is onder andere de effectieve samenwerking tussen partijen in de stad en in de wijken. Samen werken in de wijk. Binnen het programma preventie wordt gewerkt aan een samenhangende wijkgerichte wijkaanpak op het gebied van preventie, met een bijpassende efficiënte overlegstructuur.
2.1.2 Ambulante zorg		
Meer volwassenen en ouderen kunnen zoveel mogelijk zelfstandig (blijven) wonen.		In 2023 zijn er in totaal 35 doorbraakplannen in het zorgdomein en 10 doorbraakplannen in het domein werk en inkomen gemaakt. Primair zorgt een doorbraakplan voor (hernieuwd) perspectief bij huishoudens met een (complexe) hulpvraag. Daarnaast is er een gemiddelde verwachte besparing per casus op het domein zorg van ongeveer € 15.000. Naast de doorbraakplannen is er veel consultatie van doorbraakregisseurs door hulpverleners, het is onbekend wat het financieel effect hiervan is.
Meer mensen zijn fysiek, mentaal en sociaal weerbaar.		In 2023 heeft in opdracht van de gemeente door de Huisarten Eemland een onderzoek plaatsgevonden naar de werking van de POh (Praktijk ondersteuner huisarts)Jeugd GGZ in Amersfoort. Conclusies uit rapport: De functie van POH Jeugd is in Amersfoort breed geïmplementeerd en kent een duidelijke aansluiting in de gehele keten van jeugdzorg. Het draagvlak voor de functie binnen de gehele keten is groot. De functie wordt als essentieel en waardevol gezien. De functie POH jeugd voegt belangrijke expertise toe en kwaliteit van zorg aan de 1e lijn. De POH begeleidt kinderen zelf en normaliseert, speelt in op milde klachten en

		voorkomt erger. De POH is laagdrempelig (ook jeugd/ouders die niet open staan voor wijkteam krijgen nu hulp). Er vindt een betere triage plaats en daardoor een efficiëntere verwijzing. De POH spreekt de taal van het kind en heeft kennis van ontwikkelingspsychologie. De POH is goed thuis in de sociale kaart en verbetert daardoor de samenwerking in de wijk met de ketenpartners. De POH jeugd (GGZZ) neemt een aanzienlijk deel van de zorgvragen weg en handelt 66% hiervan zelfstandig af. Dit is meer dan initieel verwacht. Zonder de functie van POH Jeugd zou hoogstwaarschijnlijk het merendeel van de in 2.291 (2022) patiënten zijn doorverwezen. Dit zou resulteren in 1.255 meer doorverwijzingen naar jeugd GGZ en 257 meer verwijzingen naar het sociale domein.
Meer jeugdigen groeien op in een veilige en positieve (thuis)situatie.		We bieden steeds meer ondersteuning op school en in de kinderopvang. Aan iedere school en kinderopvang locatie is een wijkteammedewerker verbonden. Op 11 basisscholen en 2 VVE-locaties is een social worker actief. Op 3 vo-locaties wordt het jongerenwerk op school ingezet. Daarnaast is ook in 2023 extra ingezet op jongerenwerk met tijdelijke middelen. Daarmee is het jongerenwerk in de wijk versterkt.
Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.		Onder de naam Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is een doorstart gemaakt met het zgn IJslands model. In het schooljaar 2023/2024 starten 7 scholen met de implementatie van deze werkwijze.
2.1.3 Specialistische zorg		
Verbeteren organisatie en sturing.		De aanbesteding jeugd is succesvol afgerond. Met ingang van 2024 biedt MetMaya jeugdhulp in de regio Amersfoort. De Wmo-aanbesteding is zonder resultaat beëindigd. De contracten van de huidige aanbieders van deze ondersteuning zijn voor 2024 verlengd. BSA Jeugdhulp heeft haar opgave in 2023 uitgevoerd binnen de financiële kaders. De werkwijze van accountmanagers is meer gestandaardiseerd, er is een quick-scan uitgevoerd om de financiële gezondheid en rechtmatigheid van aanbieders te toetsen en er is actie ondernomen op signalen vanuit lokale teams over aanbieders. Het dashboard dat accountmanager gebruiken bij het voeren van de accountgesprekken is geactualiseerd. We hebben een Denktank Inclusieve Stad geïmplementeerd. Samen met de Denktank stellen we prioriteiten en maken we een agenda.

Meer mensen hebben grip op hun leven en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning. Meer mensen zijn fysiek, mentaal en sociaal weerbaar.		De bestaande contracten met aanbieders zijn voor 2023 verlengd. Voor huishoudelijke hulp zijn per 01-01-2023 in Amersfoort nieuwe contracten afgesloten na een aanbesteding in 2022.
Meer volwassenen en ouderen kunnen zoveel mogelijk zelfstandig (blijven) wonen.		De werkwijze “thuis in de wijk” is gestart. Dit betreft een set werkafspraken tussen woningcorporaties, zorgaanbieders, wijkteams, indebuurt033 en de gemeente, die gericht zijn op een zo goed mogelijke landing van mensen die uitstromen uit zorg of op opvang in een zelfstandige woningen. In de regio zijn afspraken gemaakt over de verdeling van mensen die moeten uitstromen uit zorg en opvang. Er heeft een netwerkbijeenkomst plaatsgevonden waarin een breed scala aan partners en betrokkenen hebben gesproken over het zelfstandig wonen van jongeren en de vraagstukken die daarbij aan de orde zijn.
Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.		Met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs (SWVen) geven we uitvoering aan onze gezamenlijke agenda 2023-2024 Enkele highlights zijn: Het privacy convenant thuiszitters voor gegevens uitwisseling op casusniveau is in 2023 door alle betrokken organisaties (alle schoolbesturen, regio gemeenten, GGDrU, sociale wijkteams, lokale teams ed.) in de regio ondertekend. De onderwijs en specialistische jeugdhulp (OSJ) is gestart in 2021. Vanuit het NPO zijn extra middelen beschikbaar gesteld (voor ong. 6 fte.) scholen met een wens voor een OSJ traject waarin een specialistische jeugdhulpverlener in de school is die aansluit bij de problematiek binnen de school.
2.1.4 Opvang		
Meer mensen leven in een veilige (thuis) situatie.		Met de regiogemeenten zijn afspraken gemaakt over terugkeer naar de gemeente van herkomst na tijdelijk verblijf in zorg of opvang. In 2023 is gewerkt aan het opzetten van een regionale urgentiecommissie voor de beoordeling van de uitzonderingsgevallen. In 2024 gaat de regionale urgentiecommissie van start. In het voorjaar van 2023 is een besluit genomen over een vervolg inkoop maatschappelijke opvang. Het vinden van een locatie die bijdraagt aan de transformatie van de maatschappelijke opvang staat hierbij centraal. In het najaar is de onderhandelingsleidraad gepubliceerd. Planning voor definitieve gunning is april 2024. Het omgaan met huisdieren wanneer mensen dakloos worden nemen we mee in de gesprekken die gevoerd worden met de gegunde partij in het kader van de inkoop maatschappelijke opvang, na definitieve gunning.

		Zoals voorgenomen, hebben we in 2023 extra plekken gerealiseerd voor slachtoffers van huiselijk geweld De kaderstellende notitie voor de ontwikkelingen van de locatie skaeve Huse heeft ter inzage gelegen en is begin 2024 vastgesteld. Op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling ontwikkelen de wijkteams, de jeugdbescherming, Veilig thuis en specialistische jeugdhulp hun samenwerking in lijn met het nieuwe scenario van de jeugdbescherming. Deskundigheidsbevordering op dit gebied en gezamenlijke scholing maken daar onderdeel van uit. Vanuit de regionale samenwerking met andere gemeenten (Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein) is in mei 2023 ingestemd met het werven en aanstellen van een transformatiemanager jeugdhulp die per 2024 aan de slag is gegaan, onder andere met het werken aan een uniforme werkwijze van de lokale teams. Ook in 2023 hebben we regiogemeenten en onze partners uit het zorg- en veiligheidsdomein ingezet op complexe casuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. Dit hebben we gedaan binnen de daartoe opgezette structuur van het zorg en veiligheidshuis. Hierbij werken we nauw samen met Veilig Thuis en het Centrum voor Seksueel Geweld. In samenwerking met de gemeente Utrecht hebben wij een zorgcoördinator aangesteld, die gespecialiseerd is in het optimaliseren van het zorg- en ondersteuningsaanbod in de regio voor slachtoffers, de coördinatie van de hulpverlening per (mogelijk) slachtoffer kan bieden en professionals kan bedienen van informatie en advies in relatie tot de problematiek van mensenhandel Samen met de gemeenten Utrecht en Hilversum hebben we in 2023 afspraken gemaakt met Belle. Belle is er voor alle (ex)sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel in de regio Utrecht en Gooi en Vechtstreek. Belle is gespecialiseerd in het contact leggen en ondersteunen van sekswerkers en biedt hulpverlening, onder andere bij uitstap.
Meer jeugdigen groeien op in een veilige en positieve (thuis) situatie.		In het kader van het toekomstperspectief kind- en gezinsbescherming is de SWA gestart met een nieuwe werkwijze. In deze werkwijze verwijst Veilig Thuis direct naar het wijkteam in Amersfoort en schakelt het wijkteam SAVE in als dit nodig is. De SWA heeft deze werkwijze ook uitgebreid naar andere wijkteams in Amersfoort.

		We hebben het netwerkoverleg versterkt. In het netwerkoverleg zijn de partners rondom jeugdbescherming en veiligheid aangesloten. Denk hierbij aan de gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis, een afvaardiging van de lokale teams en beleid van Eemland, MetMaya en de Raad voor de Kinderbescherming. In 2023 hebben we in dit verband een actieplan gemaakt.
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank		
Minder mensen ervaren discriminatie		In 2023 zijn meerdere bijeenkomsten geweest met ervaringsdeskundigen op gebied van toegankelijkheid, LHBTI en discriminatie. Daarnaast hebben we in de Diversiteitsweek met en voor de stad een prachtig programma opgezet met meerdere activiteiten met als doel verbinding. Daarmee maakten we discriminatie bespreekbaar. In 2023 hebben we de uitgangspunten van het diversiteitskristal binnen meerdere gemeentebrede aanbestedingen geborgd. Daarnaast zijn subsidieregelingen en beschikkingen aangepast hierop. De werkwijze rondom MVOI is geëvalueerd. Met Impact033 en werkgevers hebben we een Kennissessie en Ontwikkeltraject 'Inclusieve organisatiecultuur creëren' doorlopen. In 2023 hebben we op verschillende afdelingen binnen de gemeente aandacht gevraagd voor diversiteit en inclusie.
Meer volwassenen en ouderen kunnen zoveel mogelijk zelfstandig (blijven) wonen.		Voor ouderen en inwoners met een beperking zetten wij in op meer beschikbare en betaalbare woningen, zowel huur- als koopwoningen. Dit is onderdeel van het Programma Wonen en Zorg 2020-2023. In het nieuw op te stellen Programma Wonen en Zorg wordt dit verder geoptimaliseerd. De verlengde opvang 18 tot 21 jaar inclusief bijbehorende huisvesting en woonbegeleiding is in 2023 ontwikkeld en geïmplementeerd. Het plan om te komen tot een dekkend systeem aan opvang-plekken voor asielzoekers en de realisatie van de taakstelling huisvesting statushouders wordt aan de Provinciale Regietafel Migratie en Integratie vormgegeven en is onderhevig aan continue bijstelling wegens de aanhoudende asielcrisis. De Amersfoortse visie op deze opgaven is onderdeel hiervan.
Meer mensen zijn fysiek, mentaal en sociaal weerbaar.		We hebben gewerkt aan de weerbaarheid door onder andere trainingen aan te bieden zoals Overal Jezelf Kunnen Zijn (OJKZ), Inclusie-coaching (Artikel 1 MN) en door netwerkbijeenkomsten te organiseren voor ervaringsdeskundigen.

		Naast de jaarlijkse standaard trainingen zijn KCC-medewerkers specifiek getraind in hoe om te gaan met personen met dementie. Indebuurt033 biedt inwoners uiteenlopende trainingen via de Vrijwilligersacademie aan, o.a. over het versterken van netwerken, het stellen van grenzen, de kracht van het gesprek en Empowerment.
Meer mensen beheersen voldoende basisvaardigheden om mee te doen (geletterdheid, Nederlandse taal, digitale vaardigheden).		Standaardbrieven van verschillende gemeentelijke afdelingen zijn herschreven naar B1-niveau. De teksten op www.amersfoort.nl, in de stadsberichten en op onze socials en formulieren zijn op B1-niveau. Alle medewerkers kunnen de e-learning “begrijpelijk Schrijven” volgen. Inmiddels hebben 200 collega's de opleiding afgerond, en nog eens circa 200 collega's hebben een deel van de training gevolgd. Ons klantencontactcentrum is ook te bereiken via Teletolk. In 2023 hebben alle inburgeraars een programma kunnen volgen binnen de sporen van de Amersfoortse aanpak. Hierin was er aandacht op maat voor de diverse aspecten, zoals taalontwikkeling, deelnemen aan verenigingsleven, kinderopvang, (vrijwilligers)werk, leren over het onderwijs en zorgsysteem, financiële zelfredzaamheid en maatjesprojecten. Daar waar door specifieke omstandigheden, zoals zwangerschap of ziekte tijdelijk geen inburgering mogelijk is geweest, is bij DUO uitstel aangevraagd, en zal het programma, onder maatwerkbegeleiding, later worden hervat.
2.1.6 Werk en inkomen		
Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te doen.		1.1 In 2023 hebben we diverse campagnes ‘Amersfoort dichtbij’ gevoerd, in samenwerking met partners in de stad. Daarbij zijn we op meerdere plekken in de stad zichtbaar voor inwoners en kunnen zij terecht voor vragen en informatie. Dit doen we in nauwe samenwerking onder meer met Indebuurt033. Op verschillende scholen in de stad zijn in 2023 64 gastlessen door Moneystart gegeven. Het restant van lessen van in totaal 140 wordt ingepland in 2024, en uitgebreid met een nieuw ronde van lessen (280 in totaal). Onze maatwerkaanpak is in 2023 voortgezet. We zien een toenemend beroep hierop, als gevolg van onder meer inflatie en energieproblematiek. De volgende resultaten gaan over de periode 1 juli 2022 tot 1 juli 2023. Kenmerkend voor de jongerenaanpak is dat er sprake is van langlopende trajecten, hierdoor kunnen we nu nog niet op alle doelen en te verwachten effecten resultaten laten zien.

		In het derde kwartaal van 2023 zijn er 10 jongeren saneringskredieten gestart, een aantal dat gelijk is aan het aantal regelingen dat in het volledige eerste jaar van de jongerenaanpak is gestart. Dit zijn gedeeltelijk uitgestelde regelingen vanwege de verkorting van de looptijd, maar ook dossiers die al langer bij ons bekend waren maar nog niet eerder tot een totaaloplossing zijn gekomen. Dit bevestigt de verwachting, dat er in tweede jaar van het project meer jongeren saneringskredieten zullen worden verstrekt dan in het eerste jaar, vanwege de eerder genoemde opstartfase. Het afgelopen jaar zijn 43 inwoners die onder bewind staan gestart met een traject (via Plinkr) om zich voor te bereiden om uit te stromen uit bewind.
Meer mensen werken of leveren een maatschappelijke bijdrage (incl. mensen met een afstand tot arbeidsmarkt).		De trajectbegeleiders van het jongerenloket zijn voor scholen beschikbaar geweest voor ondersteuning en advies waarmee zij uitval van leerlingen in bepaalde gevallen konden voorkomen. Trajectbegeleiders zijn gekoppeld aan het MBO (of een cluster) zodat zij een bekend gezicht waren voor de leerlingen, docenten en begeleiders. Trajectbegeleiders sloten aan bij 1 op 1 gesprekken met de leerlingen op school die uitstromen naar arbeid met een MBO 1 en 2 profiel en geen duidelijk toekomstplan hebben. Ook bij de gesprekken over zorgelijk verzuim van leerlingen sloten trajectbegeleiders aan. De samenwerkende PRO VSO scholen hebben een aantal instrumenten ontwikkeld die de overstap van hun leerlingen van het PRO VSO naar arbeid kunnen ondersteunen. Een paspoort voor succes is hier een voorbeeld van. In januari 2023 zijn aan de Stadsring75 de deuren geopend van het Werkcentrum regio Amersfoort. Dit fysieke loket is in 2023 door 1147 individuele bezoekers bezocht, naast groepen vanuit o.a. verschillen scholen. Tegelijkertijd ging de site Home Werkcentrum regio Amersfoort live, waarin de dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers is samengebracht. Ook de dienstverlening door het RMT is via deze fysieke en digitale ingangen ontsloten. Op 19 december 2023 heeft de raad de raadsinformatiebrief 'De Amersfoortse werkwijze van re-integratie' ontvangen. Hierin wordt de werkwijze van gemeente Amersfoort toegelicht. We hebben een passend monitoringsinstrument ontwikkeld waarmee we inzicht krijgen in het bereik van doelgroepen binnen de arbeidsmarktregio Amersfoort en in de toeleiding naar het aanbod. Hier wordt gedoeld op het bereik van het Werkcentrum. Binnen het Werkcentrum

		wordt laagdrempelig informatie van de bezoeker bijgehouden om zo het bereik van de doelgroepen binnen arbeidsmarktregio Amersfoort te monitoren. In 2023 zijn, naast de frequente kleinschalige speedmeets en inloopspreekuren, een tweetal grote events georganiseerd voor ontmoeting tussen werkgevers en werkzoekenden, met daarin workshops voor alle deelnemers. Daarnaast zijn pilots geweest rondom talentgericht werven en het trainen van werkgevers voor de begeleiding van medewerkers met een speciale ondersteuningsbehoefte. In 2023 heeft de gemeente 4 nieuwe medewerkers uit het doelgroepenregister aangenomen.
1. Meer mensen hebben grip op hun leven en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning. 2. Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal		In 2023 hebben 203 kinderen via Stichting Leergeld gebruik gemaakt van huiswerkbegeleiding. Binnen het wijkgerichte project Taal&Toekomst zijn sinds juni 2022 14 groepen gestart die taalonderwijs ontvangen (hebben). Taal&Toekomst is inmiddels actief in de wijken Liendert & Rustenburg, Kruiskamp en Schuilenburg Randenbroek. De aanbesteding voor taallessen binnen dit project is verlengd voor 2024. Daarnaast zijn er 9 vrouwen vanuit dit project doorgestroomd naar het schakeltraject kinderopvang dat wordt aangeboden door MBO Amersfoort. Het bereik van mensen die Nederlands als moedertaal hebben en laaggeletterd zijn (NT1) blijft een aandachtspunt. Via Taal op de Werkvloer is geprobeerd deze doelgroep te bereiken. Momenteel loopt er een evaluatie van het bereik van deze doelgroep in de regio door Maurice de Greef, leerstoelhouder van de UNESCO Leerstoel Volwasseneneducatie. Ook is de inzet op NT1 binnen de arbeidsmarktregio Amersfoort in de jaren 2020-2023 onderzocht, en wordt het rapport “Vinden en binden” door Drs Hanneke de Bruin ingezet voor vervolgacties en beleid voor het bereik van deze doelgroep. Daarnaast is NT1-bereik een speerpunt binnen het lokale taalnetwerk, dat in 2023 een doorstart gemaakt heeft. De netwerkbijeenkomst van oktober 2023 was met 11 deelnemende organisaties een succes. De training signaleren, herkennen en doorverwijzen is in 2023 niet georganiseerd. In 2024 staat deze training elk kwartaal op de planning. De inzet van ervaringsdeskundigheid is een speerpunt binnen het Taalnetwerk 033. Bij de

		bijeenkomsten van het netwerk zijn ervaringsdeskundigen (zowel NT1 als NT2) betrokken. Ook is er een start gemaakt met een verkenning van een eventuele Taalambassade voor de regio Amersfoort.

Financieel overzicht

Tabel: PF.2.1.01 Financieel programma-overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
2.1.1 Basisinfrastructuur	-15.786	-16.544	-17.785	-1.241
2.1.2 Ambulante zorg	-25.883	-26.566	-25.820	746
2.1.3 Specialistische zorg	-105.210	-109.638	-104.192	5.446
2.1.4 Opvang	-21.169	-23.346	-19.994	3.352
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	-902	-3.283	-14.581	-11.297
2.1.6 Werk en inkomen	-102.613	-110.009	-118.934	-8.925
TOTAAL LASTEN	-271.563	-289.387	-301.306	-11.919
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
2.1.1 Basisinfrastructuur	247	254	3.241	2.986
2.1.2 Ambulante zorg	25	26	926	900
2.1.3 Specialistische zorg	1.751	1.766	2.969	1.203
2.1.4 Opvang	97	99	390	291
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	0	0	17.411	17.411
2.1.6 Werk en inkomen	53.865	53.888	58.252	4.364
TOTAAL BATEN	55.985	56.033	83.189	27.155
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
2.1.1 Basisinfrastructuur	-15.538	-16.290	-14.544	1.746
2.1.2 Ambulante zorg	-25.857	-26.540	-24.894	1.646
2.1.3 Specialistische zorg	-103.459	-107.873	-101.223	6.649
2.1.4 Opvang	-21.072	-23.247	-19.604	3.643
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	-902	-3.283	2.830	6.114
2.1.6 Werk en inkomen	-48.748	-56.121	-60.682	-4.561
TOTAAL SALDO	-215.577	-233.353	-218.117	15.236
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	0	-6.957	-6.957	0
Onttrekking aan reserve	2.464	4.055	2.175	-1.879
TOTAAL MUTATIES RESERVES	2.464	-2.902	-4.781	-1.879
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-213.114	-236.255	-222.898	13.357

Tabel: PF.2.1.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
2.1.1 Basisinfrastructuur	-1.241	2.986
2.1.2 Ambulante zorg	746	900
2.1.3 Specialistische zorg	5.446	1.203
2.1.4 Opvang	3.352	291
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	-11.297	17.411
2.1.6 Werk en inkomen	-8.925	4.364
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-1.879
2.1 Sociaal Domein	**-11.919**	**25.276**

De financiële analyses bij de deelprogramma's zijn opgenomen bij het onderdeel financiële analyses. In dit onderdeel geven we een samenvattend beeld bij de jaarrekening van het gehele programma 2.1 Sociaal Domein. Het Programma 2.1 Sociaal Domein sluit per saldo met een positief bruto resultaat van € 15,4 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen per deelprogramma benoemd die bepalend zijn voor dit saldo.

2.1.1 Basisinfrastructuur en 2.1.2 Ambulante zorg

Het programmaonderdeel 2.1.1 Basisinfrastructuur en 2.1.2 Ambulante Zorg sluiten respectievelijk met een overschot van afgerond € 1,8 en 1,6 miljoen. Bij beide programmaonderdelen wordt dat voor een belangrijk deel veroorzaakt door middelen die we ontvangen hebben voor nieuwe regelingen.

In 2023 heeft de gemeente Amersfoort een specifieke uitkering ontvangen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA) en voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Aansluitend op het Coalitie-akkoord 2022-2026, het Beleidskader Inclusieve Stad 2021-2026, de Sportnota, de Cultuurvisie en het regionaal gezondheidsakkoord Samen Sterker, bouwen we met het IZA en GALA voort aan een gerichte lokale en regionale aanpak van preventie, gezondheid en sociale basis. Aangezien deze uitkeringen in de tweede helft van 2023 zijn ontvangen, hebben wij daar waar sprake is van overlap met reguliere beleidsuitvoering en activiteiten in het kader van IZA en GALA, deze ten laste gebracht van deze specifieke uitkeringen. Niet bestede middelen van deze uitkeringen kunnen namelijk niet meegenomen worden naar 2024. Hierdoor is er sprake van een incidentele onderbesteding op deze begrote middelen. Deze regelingen lopen tot en met 2026.

Daarnaast zien we dat door de gespannen arbeidsmarkt ook in 2023 sprake is van een onderbesteding bij programmaonderdeel 2.1.2. Ambulante Hulp omdat de verwachte groei in personele bezetting bij de Sociale Wijkteams Amersfoort (SWA) niet geheel konden worden behaald. Als gevolg van bovenstaande laten de programmaonderdelen 2.1.1 Basisinfrastructuur en 2.1.2 Ambulante Zorg ten opzichte van eerdere jaren een grotere onderuitputting zien.

2.1.3 Specialistische Zorg

Het programmaonderdeel 2.1.3 Specialistische zorg sluit met een overschot van € 6,6 miljoen. Binnen dit programmaonderdeel is een zeer wisselend financieel beeld zichtbaar.

In het jaar 2023 zijn belangrijke stappen gezet in de transformatieopgaven die nodig zijn in het Sociaal Domein om het zorglandschap te vereenvoudigen die bepalend zijn voor het financieel beeld van 2023. Op 1 Juni 2023 is er een Europese aanbesteding gegund voor Specialistische Jeugdhulp. Samen met de gemeenten in de regio Amersfoort hebben we een nieuwe overeenkomst

met MetMaya gesloten voor specialistische jeugdhulp voor de komende negen jaar. Deze aanpak biedt stabiliteit en intensieve samenwerking met één contractpartner. Als gevolg van de overgang naar één aanbieder vanaf 1 januari 2024 zien we dat de p*q aanbieders versneld hun wachtlijsten hebben opgepakt in 2023. Hierdoor zijn de zorgkosten van Jeugd gestegen ten opzichte van 2022, wij verwachten dat deze stijging incidenteel is. Het tekort op jeugd is in 2023 € 7,6 miljoen. Met de nieuwe contractpartner MetMaya wordt verder gewerkt aan de transformatieopgave die nodig is om de jeugdhulp te kunnen hervormen (hervormingsagenda jeugd) om daarmee de structurele bezuiniging van het Rijk van circa € 13 miljoen op jeugdhulp te kunnen realiseren.

De besteding van de WMO middelen, exclusief beschermd wonen, laat een stabiel beeld zien ten opzichte van 2022. Het saldo op deze budgetten tezamen is € 1,1 miljoen. De functie beschermd wonen kent een positief saldo van € 12,1 miljoen. Dit overschot is incidenteel. Het overschot wordt deels veroorzaakt doordat het niet mogelijk is gebleken om in 2023 de wachtlijst van circa 50 plekken weg te werken. Aanbieders zijn niet in staat gebleken plekken aan te bieden. Daarnaast speelt dat het rijk een wetswijziging in voorbereiding heeft wat leidt tot het opheffen van de centrumgemeenteconstructie voor beschermd wonen. Dit betekent dat de taak evenals de budgetten verschuiven naar de centrumgemeenten. Tegelijkertijd wordt het verdeelmodel herijkt. Gevolg hiervan is dat de huidige centrumgemeente budgetten die Amersfoort ontvangt voor het Beschermd Wonen gaan wijzigen.

2.1.4 Opvang

Het programmaonderdeel 2.1.4 Opvang sluit met een overschot van € 3,6 miljoen. Op dit programmaonderdeel is er sprake van een transitie in de wijze waarop we de opvang vorm willen geven in de regio Amersfoort, namelijk ondersteuning en opvang zoveel mogelijk in de eigen omgeving, waarvan de effecten de komende jaren zichtbaar worden.

In 2023 is een belangrijke stap gezet in de beweging conform de Regiovisie Samen in de wijk met het opstarten van de aanbesteding van de Maatschappelijke opvang. In de toekomst willen wij door de transformatieopgaven vanuit de regiovisie te realiseren het aantal benodigde opvangplekken sterk verminderen. Hiervoor zijn met de landschapsschets 'Wonen en zorg' ambities vastgesteld. Ook wordt ingezet op Housing First en Skaeve Huse om de beweging naar wonen kracht bij te zetten in de hele regio. Gezien het traject van aanbesteding van de maatschappelijke opvang nog loopt is er sprake is van een incidentele onderbesteding op deze middelen. Op de middelen voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, hebben we een positief saldo van afgerond € 2,2 miljoen.

Door ontwikkelingen bij Samen Veilig Midden Nederland (SAVE en Veilig Thuis; afkorting SVMN) zijn de kosten afgenomen onder andere als gevolg van de dalende cliëntaantallen en een minder groot beroep op de preventieve diensten van SVMN. Tenslotte is het budget voor caseloadverlaging niet benut aangezien de hiervoor benodigde capaciteit pas eind 2023 op volle sterkte was. Al deze ontwikkelingen hebben geleid dat het aandeel van de gemeente Amersfoort in de kosten van Samen Veilig Midden Nederland (SVMN, jeugdbescherming) € 1,1 miljoen lager dan geraamd zijn.

2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid

Het programmaonderdeel 2.1.5 Diversiteit, integriteit en toegankelijkheid sluit met een overschot van € 6,2 miljoen. Dit saldo wordt grotendeels bepaald door de middelen die we ontvangen van het rijk voor opvang van Oekraïense ontheemden. Omdat de daadwerkelijk gerealiseerde kosten lager uitvallen dan de beschikbaar gestelde vergoeding valt een bedrag van € 5,1 miljoen vrij ten gunste van de exploitatie. Dit bedrag hoeft niet te worden terug betaald aan het Rijk.

2.1.6 Werk en Inkomen

Het programmaonderdeel 2.1.6 Werk en Inkomen sluit met een negatief saldo van € 4,5 miljoen. Dit saldo wordt veroorzaakt door met name onderstaande ontwikkelingen.

In 2023 hebben we ons beleid voortgezet van het verlenen van steun aan veel inwoners door middel van verschillende financiële regelingen, zoals o.a. de energietoeslag en het inzetten van het financieel vangnet in het Sociaal Domein. Ook vanuit het Rijk zijn hiervoor in stappen verschillende financiële compensatiebedragen ter beschikking gesteld. De middelen die wij ontvangen hebben voor de energietoeslag zijn volledig besteed. We hebben afgerond 8500 huishoudens een energietoeslag verstrekt. Op dit budget is een nadelig saldo te zien van afgerond € 5,5 miljoen. Dat komt omdat de middelen vanuit de decembercirculaire 2023 (€ 5,5 miljoen) voor de energietoeslag als baat staan verantwoord in programma 5.1.
Op de BUIG uitkeringslasten (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) is in 2023 een negatief resultaat gerealiseerd van € 3,8 miljoen. In de zomerrapportage 2023 was er op de BUIG reeds een nadeel aangegeven doordat de uitkeringslasten hoger zijn dan geraamd. Verder zijn er incidentele overschotten op basis van regionale middelen (onttrokken middelen uit de reserve regionale participatiegelden, ESF subsidies en middelen uit de circulaires) die in de begroting 2023 zijn opgenomen voor de arbeidsmarktregio Amersfoort van ongeveer € 3,5 miljoen.

Toelichting Analyses

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
2.1.1 Sociale basisinfrastructuur			
Specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord (IZA) Eind 2022 werd op landelijk niveau het Integrale Zorgakkoord "Samen Werken aan gezonde zorg" (IZA) gesloten. Over de uitvoering van dit akkoord zijn in regionaal verband afspraken gemaakt met onze partners voor een periode van 4 jaar. Eind 2023 is conform het IZA een regiobeeld en een regioplan opgesteld voor de regio Eemland (Amersfoort is centrumgemeente). Vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is er een specifieke uitkering (SPUK) verstrekt van € 2.387.000 aan de regio Eemland voor het jaar 2023 ten behoeve van de uitvoering van het regioplan. Deze middelen zijn vrijwel geheel besteed. Specifieke doelen uit het regioplan schuiven echter in de tijd door.	-2.387	2.387	I
Buurtwerk/Sociale Basisinfrastructuur In september 2023 heeft de gemeente Amersfoort een specifieke uitkering ontvangen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA) en medio 2023 voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Aansluitend op het Coalitieakkoord 2022-2026, het	1.499		I

Beleidskader Inclusieve Stad, de Sportnota, de Cultuurvisie en het regionaal gezondheidsakkoord Samen Sterker, bouwen we met het IZA en GALA voort aan een gerichte lokale en regionale aanpak van preventie, gezondheid en sociale basis. Daar waar sprake was van een overlap tussen reguliere beleidsuitvoering en de activiteiten in het kader van IZA en GALA zijn deze ten laste gebracht van deze specifieke uitkeringen. Niet bestede middelen van deze uitkeringen kunnen namelijk niet meegenomen worden naar 2024. Hierdoor is er sprake van een incidentele onderbesteding op deze begrote middelen.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

2.1.2 Ambulante zorg			
Ambulante Zorg en Wijkteams Conform de prognoses bij de Zomerrapportage 2023 hebben we een incidentele onderbesteding op de begrote middelen van de Wijkteams (SWA) van € 990.000. Dit betreft incidentele middelen die o.a. beschikbaar zijn gekomen voor versterking van de wijkteams (na de toeslagenaffaire circa € 400.000) en invoering van de maatregelen 'Betaalbaarheid van ondersteuning en zorg'. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt kan Stichting Wijkteam Amersfoort (SWA) deze middelen niet volledig inzetten (circa € 590.000).	990		I
Specifieke uitkering Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) Vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is er een SPUK verstrekt van € 2.233.000 (voor 4 jaar 2023-2026) ten behoeve van het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA). In deze SPUK wordt de financiering van 15 bestaande en nieuwe onderdelen op het gebied van sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis gebundeld in één (nieuwe) uitkering. Doordat deze regeling pas medio 2023 bekend is geworden is eind 2023 een start gemaakt op de aanpak van een aantal onderdelen van het GALA. De uitkering kan daarom niet geheel besteed worden in 2023. Activiteiten die in 2023 niet zijn opgestart schuiven in de tijd door.	-688	688	I
Overige eerste lijnszorg Doordat de regeling van het GALA pas medio 2023 bekend is geworden zijn diverse activiteiten van de reguliere begroting (middelen overige eerste lijnzorg) incidenteel onder deze	414		I

regeling geplaatst (totaal ongeveer € 339.000). Hierdoor is er een onderbesteding op dit budget in de begroting.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
2.1.3 Specialistische zorg			
Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) Algemeen In de begroting hebben we een budget voor inzet van de algemene kosten gerelateerd aan de Wmo. Het gaat dan bijvoorbeeld om kosten voor (medisch) onderzoek, inzet specifieke deskundigheid rond bijvoorbeeld preventie, clientervaringsonderzoek etc. De besteding van deze middelen fluctueert per jaar. In 2023 hebben we afgerond € 343.000 niet besteed.	343		I
Huishoudelijke hulp Bij Huishoudelijke Hulp is er sprake van een overschrijding van de lasten met € 1.319.000. In 2019 is een (maximum) abonnementstarief van € 19 per maand ingevoerd voor de eigen bijdrage. Hierdoor is het aantal cliënten toegenomen. De hogere lasten worden met name veroorzaakt door de aanzuigende werking en door vergrijzing. Dit tekort is incidenteel omdat er middelen vanuit het Coalitieakkoord 2022-2026 beschikbaar zijn gesteld ten behoeve van de vergrijzing en het Wmo abonnementstarief die oplopen tot 2026.	-1.319	25	I
Dagactiviteiten volwassenen De lasten voor dagactiviteiten volwassenen zijn € 800.000 lager dan geraamd. De lagere besteding in 2023 komt door de implementatie van de maatregelen betaalbaarheid zorg (Meer begeleiding door wijkteams) waardoor het aantal cliënten en het aantal voorzieningen aanzienlijk is gedaald. Het betreft een open-einde regeling waardoor de realisatie per jaar fluctueert. Door de afwikkeling oude jaren is er een vrijval van de voorzieningen van € 119.000.	800	119	I
Dagactiviteiten Jeugd De lasten voor dagactiviteiten Jeugd vallen € 340.000 hoger uit dan geraamd. De hogere lasten worden voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten per jeugdige stijgen.Het	-340		I

betreft een open-einde regeling waardoor de realisatie per jaar kan fluctueren.			
Ambulante (dag) behandeling jeugd De gerealiseerde lasten voor ambulante begeleiding Jeugd zijn afgerond € 1.027.000 hoger dan geraamd. Dit betreft de hogere lasten die veroorzaakt worden door een subsidie die aan de GGZ is verstrekt voor praktijkondersteuners (POH). In 2022 werd dit tekort nog eenmalig gedekt vanuit beschikbare middelen ten behoeve van de maatregelen betaalbaarheid zorg. Zie ook Raadsinformatiebrief 'Verantwoording maatregelen betaalbaarheid van ondersteuning en zorg 2022'. In 2023 is dit incidentele budget niet beschikbaar. De praktijkondersteuners bieden laagdrempelige zorg wat vaak voorkomt dat jeugdigen instromen in zwaardere (en duurdere) vormen van Jeugdhulp. Het betreft een open-einde regeling waardoor de realisatie per jaar kan fluctueren.	-1.027	11	I
Ambulante begeleiding volwassenen Voor Wmo ambulante begeleiding was er in 2023 een daling van het aantal cliënten en een daling van de ambulante zorgkosten. Voor ambulante begeleiding resulteert dit in € 846.000 minder lasten dan geraamd. Wij verwachten dat de lagere besteding in 2023 komt door de implementatie van de maatregelen betaalbaarheid zorg (Meer begeleiding door wijkteams). Het betreft een open-einde regeling waardoor de realisatie per jaar kan fluctueren.	846	7	I
Gezond verblijf (Jeugd) De lasten voor gezond verblijf zijn € 1.198.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een daling van het beschikbare budget naar aanleiding van de hervormingsagenda Jeugd en door hogere lasten die voornamelijk veroorzaakt worden door nieuwe instroom van jeugdigen met dure zorgindicaties. Het betreft een open-einde regeling waardoor de realisatie per jaar kan fluctueren.	-1.198	63	I
Maatwerkvoorzieningen (Jeugd, via BSA) De lasten met betrekking tot de maatwerkvoorzieningen zijn € 2.194.000 hoger dan geraamd. De lasten zijn in lijn met 2022. De hogere lasten voor de Jeugdzorg zijn ook landelijke een thema. Met de Hervormingsagenda Jeugd als basis wordt gewerkt aan het verbeteren van de jeugdzorg en deze financieel houdbaar te krijgen. Met de nieuwe jeugdaanbieder MetMaya wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan de transformatieopgave die nodig is om de jeugdhulp te	-2.194		I

kunnen hervormen en daarmee de structurele bezuiniging van het Rijk te kunnen realiseren. Het voordeel van de terugvordering BSA inzake 2022 van € 300.000 is verwerkt in het genoemde saldo.			
Landelijk transitie arrangement (Jeugd en Volwassenen) De lasten voor het Landelijk Transitiearrangement (LTA) zijn € 1.180.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een toename van het aantal voorzieningen bij cliënten met complexe casuïstiek. De LTA zorg (die landelijk wordt ingekocht via de VNG) kenmerkt zich doordat de kosten per individuele cliënt hoog zijn. Beperkte wijzigingen in de cliëntaantallen of voorzieningen veroorzaken hierdoor aanzienlijke ontwikkelingen in de bestedingen.	-1.180	64	I
Opstartkosten aanbieder specialistische jeugdzorg Op 1 juni 2023 is er een Europese aanbesteding gegund voor Specialistische Jeugdhulp. Vanaf 1 januari 2024 verzorgt MetMaya de Specialistische Jeugdhulp in de Regio Amersfoort. In 2023 zijn incidentele opstartkosten gemaakt om de organisatie op te bouwen van de gegunde aanbieder en hiermee de zorgcontinuïteit van de cliënten te waarborgen (dit betreft het Amersfoortse aandeel). Met MetMaya zijn afspraken gemaakt dat de gemaakte kosten in rekening gebracht mogen worden bij de regiogemeenten. Zoals gemeld bij Raadsinformatiebrief 2023-066 Gunning Specialistische Jeugdhulp worden de opstartkosten ter hoogte van € 1.626.100 van MetMaya gedekt binnen programma 2.1 Sociaal Domein; deelprogramma 2.1.3 Specialistische Zorg. Hiervan is € 410.000 niet besteed, dit voordeel is onderdeel van het totaal resultaat van beschermd wonen binnen 2.1.3..	-1.216		I
Beschermd wonen (inclusief PGB's en LVB) Op beschermd wonen (BW) wordt zowel op Zorg in Natura (ZIN) (€ 10.424.000), Opstartkosten aanbieder specialistische jeugdzorg (€ 410.000) als op de persoonsgebonden budgetten (pgb) (€ 1.597.000) in totaal € 12.400.000 (baten en lasten) niet uitgegeven. Dit is inclusief een bijdrage aan ambulante begeleiding inzake cliënten met een Licht verstandelijke beperking (LVB) van circa € 709.000. In zomerrapportage is uitgegaan van een nog voorzichtige raming van € 9.500.000. In de loop van het jaar is dit verder toegenomen. Het financiële voordeel is onder andere opgebouwd uit: • ambulantisering zorg • loon en prijsontwikkeling	12.361	70	I

• minder uitgaven aan PGB's • uitstroom uit beschermd wonen naar de Wet Langdurige Zorg • Minder opstartkosten specialistische jeugdzorg Het genoemde voordeel van € 12.400.000 is incidenteel. Dit in verband met o.a. het wegwerken van de wachtlijsten, de doordecentralisatie van de middelen beschermd wonen naar de regiogemeenten (gepland vanaf 2025) en een - naar verwachting tijdelijk - positief effect van het verdeelmodel beschermd wonen.			
Eigen bijdragen De eigen bijdragen voor Wmo zijn € 53.000 hoger dan geraamd. De inkomsten van eigen bijdragen in beschermd wonen zijn € 311.000 lager dan begroot en ook lager dan de afgelopen jaren. Dit is te verklaren doordat veel cliënten die een relatief hoge eigen bijdrage (door een relatief hoger inkomen) betaalden zijn overgegaan naar de Wet langdurige zorg (Wlz) en doordat veel cliënten op een wachtlijst voor Beschermd Wonen staan en dus geen eigenbijdrage betalen. Dit maakt dat de eigen bijdrage daalt. De eigen bijdragen Wmo/beschermd wonen zijn incidenteel € 258.000 lager dan begroot.		-258	I
Specifieke uitkering opzet expertisecentra jeugdhulp (Bovenregionaal) We hebben een specifieke uitkering van € 696.000 ontvangen voor de regeling "instandhouding en doorontwikkeling van het expertisecentrum jeugdhulp voor het bovenregionale gebied via een lerende aanpak". Deze uitkering heeft de gemeente Utrecht als coördinerende gemeente overgemaakt aan de gemeente Amersfoort (regio Eemland) voor de besteding van deze middelen conform deze regeling. Deze middelen zijn volledig verantwoord. Echter omdat een deel van de besteding valt binnen het taakgerichte budget van de Breed spectrum aanbieders (BSA), namelijk de meerzorgkosten, ontstaat er een saldo van € 258.264.	-438	696	I
Jeugd ambulante begeleiding De lasten voor ambulante begeleiding Jeugd zijn € 1.045.000 hoger dan geraamd, dit wordt veroorzaakt doordat er gemiddeld per cliënt meer uren zijn ingezet.	-1.045	8	I

Personele lasten Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	715	33	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

2.1.4 Opvang			
Jeugdbescherming (Samen Veilig Midden Nederland) Het aandeel van de gemeente Amersfoort in de kosten van Samen Veilig Midden Nederland (SVMN, jeugdbescherming) is € 1.139.000 lager dan geraamd. In 2023 heeft de gemeente minder justitiële maatregelen afgenomen. Dit betreft maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Ook is, zoals al in de zomerrapportage vermeld, een minder groot beroep gedaan op de preventieve diensten van SVMN veroorzaakt door een sterke daling in het aantal SAVE begeleidingen. Dit is te zien in de dalende cliëntaantallen. Tenslotte is het geraamde bedrag voor caseload vermindering niet ten volle benut, aangezien de hiervoor benodigde capaciteit pas eind 2023 op volle sterkte was.	1.139		I
Plan van aanpak Dak- en Thuisloosheid, Maatschappelijke opvang en Verslavingsbeleid Ten behoeve van de aanpak Dak- en Thuisloosheid en Maatschappelijke opvang zijn vanuit het Rijk regionale middelen beschikbaar gesteld. Samen met partners zijn hiervoor plannen opgesteld. Dit kost tijd en ook de aanbesteding van de Maatschappelijke opvang zorgt dat verschillende projecten vertraging oplopen, waardoor er minder middelen zijn ingezet in totaal € 1.282.000.	1.282	96	I
Regionale middelen Vrouwenopvang In de meicirculaire 2022 zijn voor de Vrouwenopvang ten behoeve van de regio Amersfoort extra middelen door het Rijk beschikbaar gesteld. Dit betreft regionale middelen (meerjarige reeks tot en met 2027) in het kader van kind- en gezinsbescherming. Van deze middelen is € 402.000 onder andere bedoeld voor het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de samenwerking in de jeugdbeschermingsketen. Tevens zijn niet alle reguliere regionale middelen Vrouwenopvang voor 2023 ingezet (voordeel € 398.000).	800		I

In totaal is van de Regionale middelen Vrouwenopvang € 800.000 niet besteed in 2023.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid			
Opvang Oekraïense ontheemden De gemeente Amersfoort vangt ook in 2023 Oekraïense ontheemden op. Gedurende het jaar maakt de gemeente gebruik van verschillende locaties en worden ontheemden opgevangen in particuliere opvang (gastgezinnen). De daadwerkelijk gerealiseerde kosten in de exploitatie over 2023 voor de gemeentelijke opvang, de uitbetaalde leefgelden en de uitvoeringskosten bedragen € 10,6 miljoen. De kosten voor het verbouwen en inrichten van de locaties zijn daarbij inbegrepen. Ter bekostiging van deze kosten krijgt de gemeente een vergoeding van het Rijk conform de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne van € 15,7 miljoen over 2023. Deels wordt dit vergoed op basis van normbedragen. Omdat de daadwerkelijk gerealiseerde kosten lager uitvallen dan de beschikbaar gestelde vergoeding valt een bedrag van € 5,1 miljoen vrij ten gunste van de exploitatie. Dit bedrag hoeft niet te worden terug betaald aan het Rijk.	-10.660	15.697	I
Verliesvoorziening grondexploitatie Hoefkwartier In verband met de aankoop van een pand aan de Hardwareweg voor de opvang van Oekraïners zou de verliesvoorziening met 1,5 miljoen worden opgehoogd. Dit blijkt lager uit te vallen dan begroot en levert een incidenteel voordeel op van 889.000. Hier tegenover staat ook een lagere onttrekking vanuit de reserve vluchtelingen.	889		I
Specifieke uitkering Wet Inburgering (besteding regeling) De gemeente Amersfoort heeft met stichting Integratiewerk een samenwerking in de uitvoering van de nieuwe wet Inburgering die per 1 januari 2022 is ingegaan en waarvan de ambities en doelen voor Amersfoort vertaald zijn in een gezamenlijke 'Amersfoortse Aanpak Inburgering'. De specifieke uitvoeringsmiddelen voor de bekostiging van de leerroute van de Inburgeraar (Specifieke uitkering Wet Inburgering) zijn op basis van de samenwerkingsovereenkomst overgemaakt aan Stichting Integratiewerk ter dekking van de lasten in 2023.	-1.838	1.838	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
2.1.6 Werk en inkomen			
De uitkeringslasten van de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) en uitvoeringskosten Het betreft de uitkering op grond van Participatiewet, IOAW, IOAZ, Tozo, BBZ en algemene kosten. De lasten hiervan zijn in de begroting 2023 op ongeveer € 52,3 miljoen geraamd. De werkelijke uitkeringslasten zijn op € 56,3 miljoen uitgekomen. Een nadeel van € 4,5 miljoen. Bij de inschatting van de lasten hebben wij rekening gehouden met het beleid van het Rijk. In de beschikking van het nader voorlopig budget ging het Rijk ervan uit dat het volumeaantal in 2023 met ongeveer 2% zal dalen. De werkelijke cijfers voor de gemeente Amersfoort bedraagt echter een stijging van 0,84 % tov de beginstand van het aantal cliënten die een uitkering ontvangen. Op de baten BUIG is een incidenteel voordeel van € 700.000.	-4.500	700	I
Vergoeding gederfde baten regelingen SZW Wij hadden nog recht op middelen m.b.t. 2021 uit de specifieke uitkering in verband met de hersteloperatie toeslagen in verband met misgelopen baten als gevolg van kwijtscheldingen. Deze opbrengst was niet begroot.		500	I
Exploitatieresultaat Regionaal-Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA) De gemeentelijke bijdrage aan RWA over 2023 valt ongeveer € 300.000 positiever uit dan begroot. Dit komt door het RWA resultaat, omdat de landelijke subsidie per sw-medewerker hoger is uit uitgevallen dan vooraf begroot. Zoals ook gemeld bij het raadsvoorstel 'Jaarrekening 2022 Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA)' is er een voordeel op de gemeentelijke bijdrage 2022 dat voor een deel ten gunste van het resultaat 2023 komt. Dit betreft een meevaller van afgerond € 435.000.	735		I
Regionaal arbeidsmarktvraagstuk In het Coalitieakkoord 2022-2026 is voor 2023 (en 2024) incidenteel € 400.000 beschikbaar gesteld voor het regionale arbeidsvraagstuk. Deze middelen zijn in 2023 niet besteed, omdat de werving van de kwartiermaker vertraging heeft	400		I

opgelopen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 400.000.			
Middelen arbeidsmarktregio 2023 Voor 2023 is een bedrag van € 1.400.000 aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, begroot. De daadwerkelijke besteding ten laste van de reserve ligt € 990.000 lager en komt uit op € 410.000. Dit heeft de volgende oorzaken: 1) het regionaal jongerenloket; in het kader van de gezamenlijke aanpak Jeugdwerkloosheid is het regionaal jongerenloket in 2023 voortgezet. De gemaakte kosten van € 298.000 zijn deels gedekt door de ontvangen middelen in de meicirculaire 2023 van € 160.000. Dit resulteert in een reserve onttrekking van € 138.000 ten opzichte van € 550.000 begroot. Het voordeel ten opzichte van de begroting bedraagt € 412.000. 2) Perspectief op Werk: Een aantal succesvolle activiteiten uit het regionale actieplan 'Arbeidsmarktregio Amersfoort Werk(t) voor iedereen' zijn ook in 2023 uitgevoerd. Hiervoor en voor een aantal prioriteiten uit de Toekomstagenda van het Werkbedrijf was € 500.000 begroot. De realisatie is lager uitgevallen, doordat het voor sommige projecten benodigde extra personeel niet kon worden gevonden. De uitvoering hiervan is doorgeschoven naar 2024. Dit resulteert in een voordeel van € 328.000 en daarmee een lagere reserve onttrekking van hetzelfde bedrag. 3) het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT): In 2023 heeft het Werkcentrum Regio Amersfoort zijn deuren geopend. De gemaakte kosten van € 417.000 kunnen gedekt worden met de ontvangen subsidie van het Rijk van € 689.000. Hierdoor heeft er geen onttrekking aan de reserve van € 250.000 hoeven plaats vinden.	412 328 -417 250	689	I I I I
ESF gelden Wij hebben een subsidie ontvangen van € 1.794.000 voor het project ESF arbeidsmarktregio Amersfoort 2020-2022. Dit geld is bedoeld voor extra inzet op het gebied van re-integratie van de gemeentelijke doelgroepen van alle gemeenten in de arbeidsmarktregio. Over de besteding in latere jaren worden met de andere gemeenten afspraken gemaakt.		1.794	I
Financieel vangnet Op het financieel vangnet is een incidenteel voordeel van € 533.000 gerealiseerd in 2023. Dit wordt veroorzaakt door de beschikbaarheid van incidentele budgetten van € 608.000 en een aanvullend incidenteel budget van € 417.000 uit de meicirculaire 2023. Gekeken naar alleen het structurele budget zou er een nadeel van afgerond € 500.000 gerealiseerd zijn in 2023.	533		I

Energietoeslag 2023 Bij de decembercirculaire 2022 en de decembercirculaire 2023 hebben we middelen ontvangen van het Rijk om in 2023 nogmaals een energietoeslag van € 1.300 aan huishoudens met een laag inkomen (tot 120% van de bijstandsnorm) te kunnen verstrekken. In totaal hebben we voor 2023 een bedrag van € 10,5 miljoen ontvangen. Deze middelen vanuit de decembercirculaire 2023 (€ 5,5 miljoen) staan als baat verantwoord in programma 5.1. Huishoudens kunnen nog tot 1 juli 2024 een aanvraag indienen voor de energietoeslag 2023. De ontvangen middelen van het Rijk zijn echter al volledig ingezet in 2023. Voor de dekking van de nog te maken kosten in 2024 kan een beroep gedaan worden op de compensatieregeling van het Rijk.	-5.530		I
Subsidie Sociaal Fonds Aan het Sociaal Fonds is een subsidie uitgekeerd van € 301.000. In de reserve Sociaal fonds en innovatie zijn hiervoor middelen opgenomen conform het raadsbesluit van 17-12-2013. Het uitgekeerde bedrag is onderdeel van de in 2013 toegekende subsidie van € 1.500.000. Deze middelen zijn nu volledig besteed.	-301		I
Personele lasten Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	-306	314	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
9. Mutatie reserves			
Reserve regionale participatiegelden Onttrekking reserve regionale participatiegelden ter dekking van Regionale aanpak jeugdwerkloosheid, Van werk naar werk dienstverlening (inclusief kosten werkbedrijf) en Perspectief op Werk is in totaal € 990.000 lager dan begroot (zie ook toelichtingen bij 2.1.6).		-990	I
Reserve vluchtelingen In verband met de aankoop van de Hardwareweg voor de opvang van Oekraïners zou de verliesvoorziening met € 1.500.000 worden opgehoogd, dit blijkt lager uit te vallen dan begroot en levert een incidenteel voordeel op van € 889.000. Hier tegenover staat ook een lagere onttrekking vanuit de reserve vluchtelingen.		-889	I

Beleidskaders

2.1 Sociaal Domein
Beleidskader Amersfoort Inclusieve Stad
Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling
Regiovisie Samen in de wijk
Regiovisie specialistische jeugdhulp
Toekomstagenda Regionaal Werkbedrijf
Fraudebeleidskader Sociaal Domein
Regenboogagenda
Anti-discriminatieagenda
Agenda Toegankelijkheid
Uitvoeringsprogramma Inclusieve Stad
Amersfoort Inkoop jeugdhulp en wmo
Beleidskader Integrale Schuldhulpverlening

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

2.2 Veiligheid en handhaving

Belangrijke gebeurtenissen

Zie voor de belangrijke gebeurtenissen de uitgebreide tekst hieronder als toelichting bij de 'zichtbare resultaten'.

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
2.2.2 Fysieke veiligheid		
Inzet op ondermijning		2023 laat zich kenmerken als overgangsjaar voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Na een periode van verkennen, pionieren en leren is in 2023 de start gemaakt met borgen en doorgroeien. Het uitgevoerde rekenkameronderzoek geeft ons in deze ontwikkeling specifieke handvatten mee. In 2023 is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak ondermijning met de prioriteiten; criminele aanwas, lokale integrale aanpak en weerbaarheid. De capaciteit om uitvoering te geven aan deze prioriteiten is toegenomen in 2023 en zal in 2024 verder toenemen. In de lokale integrale aanpak worden signalen van ondermijnende criminaliteit, bijvoorbeeld meldingen via Meld Misdaad Anoniem, opgepakt in lokaal of regionaal verband. In de loop van 2023 zijn er twee boa’s ondermijning gestart waardoor signalen sneller en laagdrempeliger opgepakt kunnen worden. Er wordt gewerkt aan de hand van uitvoeringsplannen en controlekalenders, maar ook ad hoc als casuïstiek daarom vraagt. Half 2023 is de projectleider criminele aanwas gestart. Aan de hand van pilot casussen wordt gezocht naar de optimale werkwijze om repressieve en preventieve interventies te combineren. Zo zorgen we ervoor dat jeugd niet in criminaliteit belandt of daar succesvol uit wordt gehaald. Het vergroten van weerbaarheid is een continue proces. Die aanpak is gericht op het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit. Dat doen we bijvoorbeeld door communicatie over de risico's die we als gemeente lopen, zodat mensen zich daar bewuster van worden. Afdeling burgerzaken heeft een training gehad op het herkennen van signalen van mensenhandel en ook bij samenwerkingspartners zijn workshops

		gehouden over het herkennen van ondermijnende criminaliteit. De voorbereiding voor het invoeren van de een uitgebreidere politiescreening voor mensen in bepaalde gevoelige functies is gestart en zal in 2024 toegepast worden.
Aanpak van cybercriminaliteit		Om beter inzicht te krijgen in de aard en omvang van het slachtofferschap van cybercrime, is cybercrime in 2023 wederom meegenomen in de monitor leefbaarheid en veiligheid. De uitslagen daarvan worden in april 2024 verwacht. Daarnaast kijken we naar cijfers van politie, het Centraal Bureau voor de Statistiek en het meldpunt fraude om een zo nauwkeurig mogelijk beeld te krijgen. Om inwoners en ondernemers te beschermen tegen cybercrime hebben we samen met politie en andere partners enkele activiteiten herhaalt die eerder succesvol waren. Zo hebben we met de bibliotheek workshops georganiseerd over internetangst en hebben studenten van het ROC Midden-Nederland ondernemers geholpen met hun internetbeveiliging. Om het bewustzijn bij hulpverleners rondom digitale criminaliteit te vergroten hebben we samen met de politie een voorlichtingsronde gehouden langs alle organisaties die meedoen aan onze persoonsgerichte aanpak. Jongeren wisten ons te vinden door twee campagnes waar we hen waarschuwden voor de gevolgen als je ervoor kiest om snel geld te verdienen met cybercrime. Ook intern blijven we bouwen aan bewustwording en cyberveiligheid. Om de gevolgen van cybercrime te beperken is er een cyberoefening geweest. Eind 2023 hebben we weer een interne phishing-actie opgezet waarvan de resultaten worden gebruikt om de organisatie nog beter te beschermen tegen de risico's van cybercrime.
Persoonsgerichte Aanpak		Het inrichten en implementeren van het triageproces in 2023 was succesvol. Voordat een casus wordt opgenomen in één van de persoonsgerichte aanpakken, geldt nu de volgende procedure; Er wordt bepaald of de casus voldoet aan de criteria. Daarna wordt met de belangrijkste ketenpartners besloten of de casus wordt opgepakt en wordt de cliënt geïnformeerd met een persoonlijk uitgereikte brief. Nadat de client is geïnformeerd start het opstellen van een integraal plan van aanpak waarbij de client zelf aanschuift of op een andere manier, naar eigen vermogen, zoveel mogelijk wordt betrokken. Daarnaast is in 2023 gewerkt aan het verduidelijken en afbakenen van de rol taken en verantwoordelijkheden van de diverse functionarissen binnen de keten van complexe veiigheidscasuïstiek. Daardoor is nu duidelijker voor cliënt en partners wie waarvoor verantwoordelijk is. Wederzijdse verwachtingen kunnen op voorhand gemakkelijker worden besproken. Het werken en denken met/vanuit

		rollen willen we in 2024 nog verder gaan implementeren. Omdat het triageproces en de rolverdeling in 2023 zijn verhelderd, konden ook de eerste stappen gezet worden om gestructureerd te gaan werken met de PGA monitor. Deze applicatie is bedoeld voor het vastleggen van informatie over het verloop van casussen en de effectiviteit van interventies. Het is de bedoeling dat we met behulp van deze applicatie uiteindelijk meer data-gestuurd kunnen werken. Ook deze ontwikkeling zal in 2024 verder worden voortgezet.
Brandveilige en veilige fysieke leefomgeving.		De VRU geeft advies, houdt toezicht en geeft voorlichting om de veiligheid te vergroten en (brand)veilig gedrag te stimuleren. In 2023 is het aantal brandveiligheidsadviezen conform jaarplanning gerealiseerd. Qua toezicht is er in 2023 extra aandacht geweest voor veestallen. Het programma Brandveilig Leven richt zich op het stimuleren van brandveilig gedrag van o.a. burgers en instellingen zodat zij beter brandgevaarlijke situaties signaleren en brand kunnen voorkomen. In dat kader is op 39% van de scholen voorlichting gegeven (streefcijfer 40%), hebben jonge ouders n.a.v. een geboorte aangifte een extra informatiepakket over de brandveiligheid in huis ontvangen, zijn bedrijventerreinen begeleid door deelname aan de werkgroepen 'Keurmerk Veilig Ondernemen' en zijn er diverse losse voorlichtingen gegeven. Met het plaatsen van een dagdienst op post Amersfoort-Noord zijn de opkomsttijden van de eerste eenheid (een tankautospuit met 4 mensen) in het noordelijk deel van de stad sterk verbeterd. Daarom wordt nu structureel gewerkt met een dagdienst op post Amersfoort-Noord.
Het verhogen van de constructieve- en bouwveiligheid van bouwwerken.		Berekeningen en tekeningen van constructies worden aan de hand van een toetsprotocol getoetst. Er zijn regelmatig onderdelen te vinden die onvoldoende aandacht van een bouwteam krijgen, dan wel reken- en/of tekenfouten bevatten, waardoor constructies onvoldoende of geen veiligheidsmarges hebben. Bouwteams worden dan gedwongen tot correcties op uitvoeringsdocumenten of het herstellen van reeds uitgevoerde werkzaamheden. Controle en toezicht op constructieve veiligheid is nodig omdat dit in de praktijk regelmatig niet in orde is. Zo ontdekte een buiteninspecteur het ontbreken van wapening in de rand van een verdiepingsvloer ten behoeve van balkonplaten (risico op afbreken van die balkonplaten). Dit bleek ook het geval te zijn bij alle reeds gestorte verdiepingsvloeren. Om dit op te lossen zijn extra versterkingen toegevoegd om een te grote kans op bezwijken van de balkonplaten te voorkomen (nota bene: normen zijn gericht op een kans op bezwijken van 1 op de 100.000).

		Nieuwe trends van de afgelopen jaren die extra aandacht krijgen zijn: houtskeletbouw (woningen met houten wanden en vloeren) en gelijmde steenstrips. Beide bouwwijzen brengen meer risico's met zich mee dan traditionele stapelbouw.
De leefbaarheid van de wijken en buurten verder te verbeteren.		In 2023 is er zowel aan de aanpak PGA-jeugd als de aanpak Noord verder gewerkt en zijn interventies gedaan In de PGA-jeugd kunnen jongeren tussen de 12 en 23 jaar worden aangemeld door partners als er sprake is van zorgen op diverse gebieden, zoals huiselijke sfeer, schoolverzuim of zorgelijk middelengebruik. De samenwerking met ketenpartners als politie, leerplicht en jongerenwerk is op peil gebleven. Er is een nieuwe adviseur veiligheid Jeugd die overlegstructuren in het leven heeft geroepen. Deze zijn gericht op de jonge aanwas en een apart overleg over jeugd die daarbuiten valt, zodat niemand tussen wal en schip valt. We ervaren minder overlast van jongeren in 2023. Dat is ook terug te zien in de meldingen die we voor jeugdoverlast hebben ontvangen:164 meldingen in 2023 versus 307 in 2022. Dit is mogelijk het gevolg van een effectieve aanpak in Amersfoort Noord door middel van goede afstemming tussen ketenpartners en daaruit volgende interventies, gesprekken van jeugdboa's met overlast gevende jeugd, huisbezoeken en de inzet van wijkboa's op straat. Het rapportcijfer dat bewoners aan hun buurt geven is al jaren stabiel op een 7.4 (Cijfers per thema - Leefomgeving - Amersfoort (amersfoortincijfers.nl)
Een crisisorganisatie die snel en adequaat reageert op crisis.		Ook in 2023 hebben gemeentelijk medewerkers met een taak in de crisisorganisatie en bestuurders individueel deelgenomen aan opleidingen en trainingen. Voor alle collega's met een taak in de crisisbeheersing is er een grotere oefening is geweest, waarin ook gebruik is gemaakt van een virtuele sociale-media-omgeving en waarbij de instorting van een pand werd nagespeeld. Deze oefening werd door de deelnemers zeer gewaardeerd en was nuttig om diverse kleine praktische puntjes in onze werkprocessen nog eens aan te scherpen.

Financieel overzicht

Tabel: PF.2.2.01 Financieel programma-overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
2.2.1 Sociale veiligheid	-3.406	-3.954	-3.915	39
2.2.2 Fysieke veiligheid	-12.821	-13.258	-12.922	336
2.2.3 Handhaving	259	473	602	129
TOTAAL LASTEN	-15.968	-16.738	-16.234	504
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
2.2.1 Sociale veiligheid	16	17	194	177
2.2.2 Fysieke veiligheid	66	67	138	70
2.2.3 Handhaving	0	0	4	4
TOTAAL BATEN	82	84	336	252
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
2.2.1 Sociale veiligheid	-3.390	-3.937	-3.721	216
2.2.2 Fysieke veiligheid	-12.755	-13.191	-12.784	407
2.2.3 Handhaving	259	473	606	133
TOTAAL SALDO	-15.886	-16.654	-15.898	756
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-15.886	-16.654	-15.898	756

Tabel: PF.2.2.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
2.2.1 Sociale veiligheid	39	177
2.2.2 Fysieke veiligheid	336	70
2.2.3 Handhaving	129	4
2.2 Veiligheid en handhaving	504	252

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

2.2.1 Sociale veiligheid			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

2.2.2 Fysieke veiligheid			
Veiligheidsregio Utrecht Het budget voor de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) is in 2023 niet volledig benut. In de Zomerrapportage 2023 is geen financiële afwijking aangekondigd. Per jaareinde is in 2023 wel een onderschrijding zichtbaar. Dit komt mede door vertraging ten aanzien van de geplande herhuisvesting.	475		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

2.2.3 Handhaving			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
2.2 Veiligheid en handhaving	
Integraal Veiligheidsplan 2023-2026	

Gerelateerde onderwerpen
De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen
De risico's kunt u hier vinden: Risico's
De projecten kunt u hier vinden: Projecten
De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

3. Lerende, werkende en dynamische stad

Inleiding

2023 is een jaar waarop we positief terugkijken. Het was het jaar waarin we Europese stad van het jaar zijn geworden naast het feit dat de Utrechtse regio weer de meest competitieve regio van Europa was. Veertien procent meer bezoekers dan in 2022 hebben onze binnenstad aangedaan. Het kunstwerk van Hofman: De IJsbeer, die symbool staat voor de huidige klimaatproblematiek, heeft menig bezoeker getrokken. Amersfoort staat goed op de kaart.

In het onderdeel 'belangrijke gebeurtenissen' van dit hoofdstuk nemen wij u mee in de belangrijkste onderdelen van 2023 per beleidsdomein en wat wij concreet gedaan hebben. Een aantal ontwikkelingen met impact op de lerende, werkende en dynamische stad in 2023 willen wij ook alvast in deze inleiding benoemen.

2023: een positief jaar

De jury van The Academy of Urbanism in Londen wees in haar juryrapport onder andere op het succes van de dienstensector in Amersfoort met wereldwijd opererende consultancybedrijven als Arcadis en Royal HaskoningDHV. Rutte prees de regio die als competitief te boek staat “Een sterke economie, een goede samenwerking tussen overheden en bedrijfsleven en een aantrekkelijk klimaat voor innovatieve ondernemers: het is allemaal belangrijk voor de toekomst van Nederland én voor die van Europa.” Ook de ROM zag potentieel en investeerde in de Amersfoortse bedrijven NEFTA en Tranzer.

Op het gebied van onderwijs is er een internationale school van start gegaan, wat aantrekkelijk is voor buitenlandse bedrijven. Daarnaast hebben twee middelbare scholen een nieuw pand betrokken: Het Element en het Trivium College. Er is gewerkt aan een plan van aanpak om het

aanmeldbeleid bij basisscholen eerlijker en transparanter te maken en zo kansengelijkheid te bevorderen. Ook op het gebied van sport en bewegen wordt gewerkt aan vernieuwing van het vastgoed. Zo wordt gewerkt aan zwembad Hoogland, het Bosbad en sporthal Midland.

In 2023 was er extra geld beschikbaar binnen de cultuurbegroting. Dat maakt het mogelijk om zowel de basis te versterken, als om meer geld beschikbaar te stellen voor projecten en kleinere initiatieven. In Amersfoort willen we dat iedereen kan genieten van —en meedoen aan— een uiteenlopend en inspirerend cultureel aanbod dat in de hele stad beschikbaar is. Daarom werd er onderzoek gedaan naar een nieuw podiumcluster op het Stadhuisplein, werd een verkenning voor het cultureel nachtleven opgeleverd en zijn instellingen en makers financieel ondersteund. Ook de Evenementenkalender 2023 was goed gevuld met herkenbare festivals en evenementen. Onze stad was het toneel van sportevenementen: Amerena was voor even het centrum van de Nederlandse zwemwereld, met de NK-lange baan. Andere mooie evenementen waren het Van Mossel KIA Dutch Open, de Marathon Amersfoort, de Keistad Triathlon. Ook de Open Monumentendagen trokken veel bezoekers. Sinds januari 2023 is het Archeologisch Centrum naast de woensdagmiddag ook op vrijdagmiddag geopend voor publiek. In totaal zijn er in 2023 op de open middagen en de open monumentendagen ruim 1900 bezoekers geweest. De opgravingen in Kruiskamp en de Leusderweg trokken veel bewoners en andere geïnteresseerden.

Uitdagingen in 2023

Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt en beperkt beschikbare bedrijfsruimte wordt het voor bedrijven moeilijker. In toenemende mate begint ook netcongestie een rol te spelen omdat bedrijven geen nieuwe elektriciteitsaansluitingen kunnen krijgen. Dit remt de ontwikkelingen van nieuwe locaties en de verdere verduurzaming van bedrijven.

Ook op het gebied van onderwijs blijven er uitdagingen. In 2023 was het voor scholen in het primair en voortgezet onderwijs een grote opgave om alle asielzoekers, statushouders en ontheemden onderwijs te kunnen bieden. De Rijke Schooldag staat onder druk. De rijke schooldag is een instrument om kansengelijkheid te bevorderen. Doordat het ministerie van OCW de subsidieregeling heeft gewijzigd, komen veel Amersfoortse scholen niet meer voor subsidie in aanmerking waardoor men moest stoppen. Om kansengelijkheid aan te pakken is een breder palet aan maatregelen nodig.

In 2023 heeft de festival- en evenementensector te maken met prijsstijgingen, een tekort aan vrijwilligers en nieuwe wet- of regelgeving (hergebruik wordt de norm). Deze ontwikkelingen geven extra financiële druk op de realisatie van evenementen, organisatoren zijn daarom op zoek naar nieuwe middelen en vormen om hun evenement en organisatie weerbaarder te maken. Ook binnen de gemeente zoeken we naar andere invullingen van vieringen zoals Koningsdag en de Sinterklaasintocht waar we met de raad over spreken. Daarnaast is de balans tussen levendigheid en leefbaarheid en tussen evenementen en natuur onderwerp van gesprek.

We doen het samen

Voor een lerende, werkende en dynamische stad moet er worden samen gewerkt. De organisaties, instellingen, bedrijven, scholen en studenten, de regio, verenigingen en vrijwilligers laten de stad bruisen. Zo wordt de stad een podium voor culturele- en sportevenementen, worden verenigingen draaiende gehouden en is onze economie en het onderwijs aantrekkelijk. Twee ontwikkelingen die we eruit lichten in 2023: het lokaal Platform voor de Ondernemende Sportaanbieders in Amersfoort opgericht, het 1ste lokale ‘POS-kantoor’ in Nederland. In het platform zijn veel aanbieders van sportaanbod verenigd. De andere ontwikkeling is de uitbreiding van de groep vrijwilligers bij archeologie en diverse studenten van onder andere de Universiteit Groningen, Saxion Hogeschool en de Reinwardt-academie die hun stage bij ons hebben uitgevoerd.

3.1 Economie

Belangrijke gebeurtenissen

2023 was een jaar met meerdere gezichten

Nederland verkeerde in 2023 in een milde recessie door drie opeenvolgende kwartalen met economische krimp (CBS 2023). De economie is nationaal slechts met 0,1% gegroeid, daarmee was de nationale groei lager dan de groei in 2022 toen nog een inhaalslag werd gemaakt vanwege corona. Daar staat tegenover dat de inflatie ten opzichte van 2022 flink is gedaald (DNB 2023). De nationale trends raken ook ondernemers in Amersfoort. Daarbij komt dat de regio ,net als Nederland als geheel, uitdagingen kent als het gaat om het vinden van het juiste personeel om de vorm te geven aan de grote maatschappelijke uitdagingen. De regionale arbeidsmarkt wordt door het UWV nog steeds gezien als zeer krap. Het aantal WW-uitkeringen is in 2023 ook gestegen, waar dit aantal in de periode 2021-2022 daalde. Of het economisch goed gaat of niet, hangt echter ook af van het gekozen perspectief, getuige de verkiezing tot Europese stad van het jaar 2023 en de nr. 1 positie voor de regio Utrecht in de European Competitive Index. Dat betekent dat Utrecht de regio is met de grootste concurrentiekracht.

European City of the Year 2023

Eind 2023 heeft Amersfoort de titel European city of the year 2023 gekregen. De jury schrijft het commerciële succes van de stad toe aan de goede bereikbaarheid via weg en spoorweg. De gunstige ligging van Amersfoort in het midden van het land maakt dat bedrijven graag in de stad ondernemen. De jury wees in haar juryrapport onder andere op het succes van de dienstensector in Amersfoort met wereldwijd opererende consultancybedrijven als Arcadis en Royal HaskoningDHV. Ook is sprake van goede publiek-private samenwerking om grote complexe stedelijke ontwikkelingsprojecten uit te voeren. Tevens werd de gemeentelijke inzet op duurzaamheid geprezen.

Nr 1 meest competitieve regio

2023 was ook het jaar waarin Amersfoort (als onderdeel van de Utrechtse regio (wederom)) werd uitgeroepen tot de meest competitieve regio van Europa. In totaal worden 234 Europese regio's met elkaar vergeleken op bijna 70 indicatoren (denk aan thema's als macroeconomische stabiliteit, instituties, hoger onderwijs, arbeidsmarkt en innovatie). Demissionair premier Rutte had daarbij lovende woorden voor de Utrechtse regio: “Een sterke economie, een goede samenwerking tussen overheden en bedrijfsleven en een aantrekkelijk klimaat voor innovatieve ondernemers: het is allemaal belangrijk voor de toekomst van Nederland én voor die van Europa. De regio Utrecht heeft laten zien hoe succesvol hun aanpak is. Een prachtig resultaat voor Utrecht en daarmee voor heel Nederland. De inzet van de regio blijft het stimuleren van een gezond vestigingsklimaat en brede welvaart voor onze inwoners.

Samenwerking Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) en Economic Board Utrecht (EBU)

De investeringen van de ROM in NEFFA en eerder in Tranzer tonen dat de ROM participeert in innovatieve bedrijven die we als gemeente koesteren. NEFFA heeft een productiemethode ontwikkeld om van natuurlijke materialen kleding te kunnen maken. Tranzer maakt technologie om gemakkelijker te kunnen betalen voor openbaar vervoer. De ROM heeft de financieringsinstrumenten en het netwerk om innovatieve bedrijven als Tranzer en NEFFA in de regio te helpen bij hun doorontwikkeling van start-up naar scale-up. De focus van de ROM ligt hier op het toevoegen van waarde voor de regio. Naast de investeringen die de ROM doet door kapitaal in te brengen, is de ROM van cruciaal belang voor het versterken van de regionale economie door

het inbrengen van kennis, netwerk en vaardigheden in de regio. Denk hierbij aan de activiteiten die worden opgezet rond ecosysteem Earth Valley. Naast de samenwerking met de ROM is de EBU van belang zodat de denk-, netwerk- en lobbykracht van de regio wordt versterkt, zowel nationaal als internationaal.

Ruimte voor Economie en Werkgelegenheid

De ruimte voor economie staat onder druk. De provinciale behoefteramingen en onze vastgoedmonitor laten zien dat het tekort aan bedrijfsruimte verder toeneemt. Dit tekort neemt verder toe vanwege de verwachte en noodzakelijke groei van circulaire activiteiten die ook een hogere milieucategorie vereisen. Ook is er een opgave is voor vervangende kantoorruimte (in het stationsgebied) als gevolg van transformatie van bestaande kantoorpanden (buiten de stationsgebieden). Deze opgaven en uitkomsten zijn vertaald naar een concept omgevingsprogramma werklocaties en regionale bedrijventerreinenstrategie die in het eerste deel van 2024 aan het College en raad worden aangeboden. Het aantal banen is in 2023 verder gegroeid, maar met name door toename van het aantal zzp-ers. Hierbij geldt de kanttekening dat dubbeltelling kan ontstaan, omdat veel zzp-ers ook meegeteld worden bij het aantal arbeidsplaatsen van bedrijven en instellingen die deze zzp-ers inhuren. Helder is dat arbeidsmarktkrapte en beperkt beschikbare en betaalbare bedrijfsruimte voor veel bedrijven een knelpunt is. In toenemende mate begint ook netcongestie een grote rol te spelen, omdat bedrijven geen nieuwe elektriciteitsaansluitingen kunnen krijgen. Dit remt de ontwikkelingen van nieuwe locaties en de verdere verduurzaming van bedrijven.

Amersfoort Business Team (ABT)

De ABT-accountmanagers zijn de linking pin in het netwerk van de ondernemers, onderwijsinstellingen en de gemeente Amersfoort. Het ABT heeft als doel het versterken van een toekomstbestendig ondernemersklimaat en het behoud van een optimale woon-werkbalans in de stad Amersfoort. In 2023 heeft het ABT zich wederom ingezet voor het versterken en onderhouden van de relatie met ondernemend Amersfoort. De focus is daarbij meer gericht op het behouden en faciliteren van de bedrijven die al voor Amersfoort hebben gekozen en niet op het acquireren van nieuwe bedrijven. Tevens is een regulier (kwartaal) overleg met lokale bedrijfsmakelaars opgezet om kennis en kunde met elkaar te delen over het vestigingsklimaat en het vestigingsbeleid in Amersfoort. Het ABT ziet een verdere toename van de vraag naar bedrijfskavels voor ontwikkeling in eigendom van ondernemers terwijl er nauwelijks aanbod is. Tegelijkertijd zijn er zorgen over (de kosten van) energie (-transitie) en belemmeringen veroorzaakt door de eerder genoemde netcongestie. Het ABT zet zich in om binnen de gemeente met de verschillende afdelingen en collega’s oplossingen te realiseren voor en met het bedrijfsleven. Het ABT is actief betrokken bij diverse bedrijvennetwerken en onderwijsinstellingen. Het ABT zet in op een goede relatie tussen overheid, ondernemers en onderwijs.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
3.1.1 Economie		
Koesteren van het huidige bedrijfsleven en aantrekken van nieuwe bedrijven om de werkgelegenheid te behouden en te versterken.		Vanuit het ABT wordt inzet gepleegd gepleegd op individuele ondernemersvragen. Dit kan bijvoorbeeld gaan over mobiliteit, nieuwe locaties, uitbreidingsbehoefte, subsidies, veiligheid of netcongestie. Bij elke vraag wordt er door het ABT gekeken intern of extern waar we de verbinding of doorverwijzing kunnen maken zodat de ondernemer zo snel en goed mogelijk geholpen wordt. Het ABT heeft in 2023 verschillende bijeenkomsten georganiseerd: tweemaal het ambassadeursontbijt en viermaal een makelaarsbijeenkomst. Daarnaast is het jaarlijkse AmersfoortBusinessEvent op de Dag van de Ondernemer, georganiseerd door ABT samen met VAB, door 150 ondernemers uit Amersfoort bezocht. Het thema was met een klankbordgroep van ondernemers gekozen, “de reis van de ondernemer”. Uiteraard sloten hier ook onze wethouders en raadsleden aan. Het ABT heeft in 2023 ook weer nauw samen gewerkt met Citymarketing waarbij het bedrijfsleven in verschillende campagnes zijn uitgelicht. Verder zijn door het ABT in samenwerking met de ROM Utrecht Region onder de vlag van Earth Valley verschillende goedbezochte Earth Valley Cafés en een landelijk event (GEOBUZZ met 1.600 bezoekers) georganiseerd. De HR managers van de internationale bedrijven zijn uitgenodigd om hen met elkaar in contact te brengen, hen te attenderen op de diensten van het International Welcome Centre Utrecht en de Amersfoort International School onder hun aandacht te brengen. De aanwezigheid van een internationale school is een belangrijk criterium voor internationale bedrijven om zich ergens te vestigen, omdat ze hiermee gemakkelijker talentvolle kenniswerkers met een gezin kunnen aantrekken. Na verschillende signalen uit het Amersfoortse

		bedrijfsleven hebben we in samenwerking met het onderwijs gewerkt aan de realisatie van een internationale school. De gemeenteraad heeft hiervoor in april 2023 een incidentele bijdrage beschikbaar gesteld. Met de bijdrage is het gebouw gereed gemaakt en in september 2023 is de school gestart met een eerste klas. De leerlingengroei verloopt boven de prognoses. Naar aanleiding van het aangenomen amendement Amersfoortse bakkers blijven bakken van 8 november 2022, is de subsidie Tegemoetkoming Gestegen Energiekosten MKB gemeente Amersfoort https://amersfoort.nl/mkbsubsidie, opgesteld en opengesteld van 24 november 2022 tot 15 januari 2023. In totaal is er door 103 ondernemers een subsidieaanvraag ingediend. Hiervan zijn 85 aanvragen gehonoreerd en is er voor een totaalbedrag van € 320.115,- aan subsidie uitgekeerd. Het subsidieplafond voor deze subsidieregeling bedroeg € 500.000,-.
Zorgen voor vitale werklocaties, waarbij voldoende en passende ruimte is voor groei en vestiging van bedrijven.		In 2023 zijn door de provincie nieuwe behoefteramingen uitgevoerd voor bedrijfsruimte en kantoren. Uitkomst voor regio Amersfoort is een verwacht flink tekort aan bedrijfsruimte en een opgave voor vervangende ruimte nabij de stationslocaties voor kantoorruimte. Voor de opgave voor bedrijfsruimte is voor regio Amersfoort een concept bedrijventerreinenstrategie opgesteld die in 2024 zal worden uitgewerkt en vastgesteld. Ook worden de uitkomsten verder vertaald naar het (concept) omgevingsprogramma werklocaties die eerste deel van 2024 aan het College en raad wordt aangeboden. Het aantal banen is in 2023 verder gegroeid, maar met name door toename van het aantal zzp-ers. Daarbij geldt wel de kanttekening dat daarbij een dubbeltelling kan ontstaan omdat veel zzp-ers meegenomen worden bij het aantal arbeidsplaatsen bij bedrijven en instellingen (er wordt vaak geen onderscheid gemaakt tussen eigen personeel of ingehuurd personeel bij het opgeven van aantal arbeidsplaatsen). Conclusie is dat de krapte op de arbeidsmarkt en beperkt beschikbare bedrijfsruimte voor veel bedrijven een knelpunt is. In toenemende mate begint ook netcongestie een grotere rol te spelen omdat bedrijven geen nieuwe elektriciteitsaansluitingen kunnen krijgen. Dit remt de ontwikkelingen van nieuwe locaties en de verdere verduurzaming van bedrijven.
Een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt in onze regio waar zowel jongeren als werkgevers van profiteren.		In 2023 is met een team van bestuurders uit onderwijs, bedrijfsleven en de gemeente gewerkt aan concrete invulling van het Manifest 'Amersfoort stad waar je een vak leert.' De nadruk ligt hierbij op het vakonderwijs en de aansluiting hiervan op

		het MKB in de stad. Eén van de plannen is het organiseren van Introductiedagen voor eerstejaars studenten aan de beroepsopleidingen in Amersfoort. Daarnaast wordt gekeken naar samenwerking met het Netwerk Onderwijs Arbeidsmarkt. Dit netwerk kent twee succesvolle activiteiten: 'Ondernemers voor de klas' en 'Docenten in bedrijf.' De participatie in de Utrecht Talent Alliantie (UTA) verder voortgezet. Dit regionale samenwerkingsverband richt zich op de onderwerpen krapte in tekortsectoren, leven lang ontwikkelen en digitale vaardigheid. Het Toekomstfonds Onderwijs Arbeidsmarkt is eind 2023 opgeheven. Het fonds heeft 8 jaar lang met succes een groot aantal (ca. 25) lokale initiatieven ondersteund om de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt te vergroten. De onafhankelijke selectiecommissie heeft dit geadviseerd na beoordeling van de kwaliteit van de aanvragen voor 2023. De commissie had afgelopen jaren al een negatieve ontwikkeling geconstateerd op kwantiteit en kwaliteit. In 2023 is gekeken naar alternatieve aanwending van de gereserveerde middelen. De aanwending van de jaarlijks beschikbare structurele middelen zal een nieuwe invulling moeten krijgen waarbij de oorspronkelijke vijf kerndoelen leidend moeten blijven.
Versterken van het regionale innovatieklimaat gericht op een groene, gezonde en slimme regio (smart city).		Onder het motto ‘Utrecht, Heart of Health’ deelt de regio Utrecht de ambitie om de regio te zijn die het meest bijdraagt aan een gezonde wereld. We bevinden ons in het hart van Europa en zijn de meest competitieve regio. Drie Utrechtse ecosystemen met nationaal aanzien werken aan een betere wereld voor een gezonde mens (Life Sciences & Health), een gezonde leefomgeving (Earth Valley) en een gezonde maatschappij in een steeds digitalere wereld (New Digital Society). In Earth Valley werken bedrijven, kennisinstellingen en overheden samen aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken op het gebied van duurzame leefomgeving, woningbouw, mobiliteit, klimaatadaptatie en energietransitie. Deze samenwerking stelt ons in staat om de juiste prioriteiten te stellen en innovaties en investeringen mogelijk te maken. Hierdoor ontstaan innovatieve oplossingen die nodig zijn om de maatschappelijke vraagstukken aan te gaan. In 2023 zijn rondom Earth Valley de volgende resultaten geboekt: - In juni 2023 is door de bestuurders het startsein gegeven voor het opstellen van een gezamenlijke roadmap. Deze roadmap wordt i.s.m. met alle partners in 2024 afgerond - Er zijn wederom tientallen bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden bij Earth Valley aangesloten,

		- Eind 2023 is Liendert - LIVE, het eerste project in lijn met de ambities van Earth Valley, afgerond. Het project behelst op de inzet van innovatieve geo-oplossingen bij de opgave om de openbare ruimte in de wijk Liendert klimaat adaptief en duurzaam te herinrichten, - Diverse netwerkevents zijn in samenwerking met de partners georganiseerd (‘Earth Valley Café’). Deze events worden structureel doorgezet in 2024m - In juni 2023 is het landelijke netwerkevenement voor de geo-sector ‘Geobuzz’ georganiseerd, - De samenwerking met lokale/ regionale technische onderwijsinstellingen en ondernemers is versterkt in het bestaande samenwerkingsverband ‘TisforTech’. De intentie is om in 2024 deze samenwerking te formaliseren. Het doel van deze samenwerking is om ‘levensecht’ te onderwijs te verzorgen, waarmee dit aansluit bij de maatschappelijke opgaven en zorgt voor een betere aansluiting van onderwijs op het bedrijfsleven, - Eind 2023 is de gemeente partner geworden van DigiC. DigiC is de aanjager van digitalisering binnen de circulaire bouw. Hierbij wordt gericht op fabrieksmatig bouwen, digitalisering van materialen en slimme bouwlogistiek. Samen versnellen we de circulaire bouw in Nederland.
Versterken van de aantrekkelijkheid van Amersfoort en de regio voor (toekomstige) bewoners, bedrijven en (zakelijke) toeristen.		In 2023 zagen we een stijging van het aantal bezoekers aan de binnenstad, retailbureau Locatus registreerde een stijging van bijna 14% van het aantal passanten in het kernwinkelgebied t.o.v. 2022. VVV signaleerde een stijging van het aantal buitenlandse bezoekers en de uitverkiezing tot ‘European City of the Year’ zorgde voor veel exposure in binnen- en buitenland. De Eemhaven (pleziervaart) en de camperplaatsen waren het gehele seizoen goed bezet. De matchmaker voor de binnenstad heeft door de inzet van zijn contacten binnen retail- en horecaondernemers en pandeigenaren meerdere ondernemers in de binnenstad laten landen. Dit helpt bij het tegengaan van leegstand en houdt het stadshart aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers. Stichting Citymarketing Regio Amersfoort heeft bijgedragen aan de groei van het aantal bezoekers aan de binnenstad, theaters en musea door in samenwerking met cultuurinstellingen en ondernemers Amersfoort op de kaart te zetten. Onder andere door een bijdrage tijdens het jurybezoek van de Academy for Urbanism in het kader van de verkiezing ‘European City of the Year en het genereren van veel (inter)nationale publiciteit na het behalen van deze titel. Verder was er veel aandacht voor het kunstwerk ‘De Pissende IJsbeer’ van Florentijn Hoffman en de

		door Citymarketing zelfontwikkelde Oogappels wandelroute. Meer informatie over de activiteiten van Citymarketing Amersfoort is te vinden op Terugblik Citymarketing Amersfoort 2023 - Jaaroverzicht 2023 (foleon.com)
We werken verder aan de ambitie om de transitie naar een circulaire samenleving te versnellen.		Ook in 2023 is hard gewerkt aan de transitie naar een circulaire samenleving, bijvoorbeeld op het vlak van **circulaire gebiedsontwikkeling**. In het jaar 2023 heeft het Convenant Duurzame Woningbouw (het Convenant) als duurzaamheidsbasis gediend voor alle startende nieuwbouwprojecten. De bovenwettelijke ambities uit het Convenant zijn al bij enkele projecten in de omgevingsvergunning opgenomen. Er zijn ook in de bestemmingsplannen van Wagenwerkplaats West en Midden en voor de Nieuwe Stad beleidsregels opgenomen die op het Convenant zijn gebaseerd. Om circulaire principes aan te jagen zijn we als gemeente toegetreden tot DigiC van ROM Utrecht. Data en digitalisering kunnen een versnelling in projecten realiseren. In 2024 onderzoeken we samen met partners welke projecten versterkte gaan worden met behulp van het netwerk van DigiC. Ook is een start gemaakt met de Circulaire Grondstoffen Corridor. Op dit moment verkennen we de haalbaarheid van het gezamenlijk werken aan het beschikbaar stellen van voldoende secundaire materialen met een groep enthousiaste opdrachtgevers en bouwers. Als gemeente dragen we ook ons steentje bij, bijvoorbeeld met de start van het circulaire kleedgebouw voor sportpark Liendert. Dit gebouw wordt in 2024 opgeleverd. In 2023 is hard gewerkt aan het concept Plan van Aanpak Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en Opdrachtgeverschap. Hiervoor is onder andere in beeld gebracht op welk niveau van volwassenheid (van afweging, via pilots, naar verbreding en borging en leiderschap) in duurzaam en **circulair inkopen** de verschillende inkoopsegmenten zich bevinden, waardoor we duidelijk hebben op welke wijze we de volgende stappen kunnen zetten in ons Plan van Aanpak. Uiterlijk kwartaal 2 van 2024 wordt het Plan van Aanpak vastgesteld door het college. Op het vlak van ondersteunen we in 2023 vanuit het Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling vier lokale ondernemers bij het ontwikkelen of opschalen van hun duurzame initiatieven. Cimoni Shelter, Albee light en building management, Stadswormerij 2.0 en Green Side Amersfoort. Werken aan een goede **infrastructuur voor een circulaire stad** gaat met ups en downs. Met de start van de winkel-werkplaats Retourboulevard in 2023 is ingezet op het verminderen van de hoeveelheid afval (consumptiegoederen) op de milieustraat, de beschikbaarheid en zichtbaarheid van duurzame alternatieven. Helaas is het college mei 2023 geïnformeerd over het voornemen van het bestuur en de raad van toezicht van Stichting

		Retourboulevard om de winkel-werkplaats Retourboulevard te sluiten wegens financiële moeilijkheden. Ook in 2023 werkten we volop samen met onze partners en stakeholders in de regio. Zo zijn er meerdere regiotours georganiseerd door de Alliantie Cirkelregio Utrecht om de bestuurlijke samenwerking te versterken. Maar hebben we ook deelgenomen aan meerdere overleggen over de vertaling van het Nationaal Programma Circulaire Economie naar de lokale en regionale context.

Financieel overzicht

Tabel: PF.3.1.01 Financieel programma overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
3.1.1 Economie	-5.558	-6.068	-5.675	393
TOTAAL LASTEN	-5.558	-6.068	-5.675	393
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.1.1 Economie	560	573	629	55
TOTAAL BATEN	560	573	629	55
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.1.1 Economie	-4.998	-5.495	-5.046	448
TOTAAL SALDO	-4.998	-5.495	-5.046	448
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	-50	-50	-50	0
Onttrekking aan reserve	50	50	50	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-4.998	-5.495	-5.046	448

Tabel: PF.3.1.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
3.1.1 Economie	393	55
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	0
3.1 Economie	393	55

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

3.1.1 Economie			
Amendement "Bakkers blijven bakken" In november 2022 heeft de Raad het amendement "Bakkers blijven bakken" aangenomen. De Raad heeft € 500.000 ten behoeve van tegemoetkoming van energiekosten voor het MKB ter beschikking gesteld. Door het MKB is in 2023 € 320.000 aan subsidie aangevraagd. Per saldo resteert € 180.000.	180		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Reserve Coronamiddelen In november 2022 heeft de Raad het amendement "Bakkers blijven bakken" aangenomen. De Raad heeft € 500.000 ten behoeve van tegemoetkoming van energiekosten voor het MKB ter beschikking gesteld. hiervoor is dekking gevonden vanuit de Reserve coronamiddelen. In 2023 is € 320.000 aan het MKB uitgekeerd. Daarom is € 180.000 minder onttrokken aan de reserve.		-180	I
Reserve Coronamiddelen In september 2022 heeft de Raad het raadsvoorstel Vervolg Corona Agenda aangenomen. De Raad heeft in totaal € 82.000 ten behoeve van het programma economie ter beschikking gesteld. De dekking hiervoor komt vanuit de Reserve Coronamiddelen. Dit geld dient besteed te worden aan de voortzetting Utrecht Talent Alliantie en het uitvoeringsbudget Impactondernemen. Hieraan is in 2023 € 58.500 besteed, waardoor € 23.500 niet benodigd is geweest.		-24	I

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
3.1 Economie	
Nota Detailhandel 2021	
Afwegingskader Transformatie kantoren	
RIB vervolg economische agenda	
Economische trends Amersfoort	
RIB Verkenning Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht	
Ruimte voor Ondernemen, actualisatie vestigingsbeleid Visie Werklocaties	
Horecanota Amersfoort - Ruimte voor ondernemers	
Amersfoort, stad om in te werken, Visie Werklocaties	
Regionaal Economische Agenda	
Visie Stadshart	
Amersfoort Circulair: evaluatie en bouwstenen	

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

3.2 Onderwijs en jeugd

Belangrijke gebeurtenissen

Amersfoort is in 2022 door het Ministerie van OC&W aangemerkt als voorloper ‘Rijke Schooldag’. Het doel van de Rijke Schooldag is om de (onderwijs)kansen van kinderen en jongeren te vergroten, door in aanvulling op het onderwijsprogramma extra ontwikkelactiviteiten aan te bieden. Naast een bijdrage vanuit het Rijk investeert de gemeente Amersfoort ook uit eigen middelen. In Amersfoort startten 10 basisscholen en 5 middelbare scholen met het ontwikkelen van een Rijke Schooldag. Medio 2023 heeft het ministerie van OCW de subsidieregeling ‘school en omgeving’, waarmee de Rijke Schooldag wordt gefinancierd, voor de schooljaren 23-25 ingrijpend gewijzigd. Een groot aantal scholen kon niet aan de nieuwe voorwaarden voldoen en was genoodzaakt te stoppen. De wethouder onderwijs en schoolbesturen hebben bezwaar aangetekend bij de minister. Dit heeft helaas niet geleid tot een aanpassing in de regeling. Een aantal scholen in het voortgezet onderwijs gaat zelfstandig verder met de Rijke Schooldag. In het primair onderwijs onderzoekt een drietal scholen met ondersteuning van de gemeente op welke wijze zij de Rijke Schooldag kunnen omvormen tot een 'dagarrangement' voor hun leerlingen. Dit ontwikkeltraject maakt onderdeel uit van Kansrijk Liendert.

Ook in 2023 was het voor scholen in het primair en voortgezet onderwijs een grote opgave om alle asielzoekers, statushouders en ontheemden onderwijs te kunnen bieden. De capaciteit, zowel qua huisvesting als qua personeel, was een grote uitdaging. Begin 2023 opende 't Element een aparte locatie in Amersfoort-Zuid voor AMV's uit Amersfoort en regio. Stichting Meerkring ontwikkelt met samen met andere besturen een plan van aanpak voor voldoende aanbod en kwaliteit in onderwijs aan nieuwkomers. Voor de kinderen op het AZC die niet meteen naar school kunnen organiseerde de gemeente dagactiviteiten.

In 2023 werd een onderzoek uitgevoerd naar het aanmeldbeleid op basisscholen. De gezamenlijke schoolbesturen ontwikkelen op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek een plan van aanpak om te komen tot een eerlijk en transparant aanmeldbeleid. Met het plan worden o.a. stappen gezet om de kansengelijkheid in het onderwijs te vergroten. Het plan is begin 2024 gereed.

In 2023 zijn de eerste twee voorgezet onderwijsscholen die zijn gebouwd na de door decentralisatie van de onderwijshuisvesting, opgeleverd. In de zomer 2023 betrad het Element haar nieuwe schoolgebouw. Het VMBO Trivium College opende op 12 oktober haar deuren. Naar aanleiding van de herijking van de onderwijshuisvesting (2022) is gewerkt aan een aantal aanpassingen van de raamovereenkomst, waaronder het uitbreiden van de mogelijkheden om kindgerelateerde voorzieningen in een school te bouwen en mogelijkheden om meer ambities op het gebied van duurzaamheid uit te voeren.

In het jaarverslag leggen wij verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten. In de jaarlijkse Monitor Inclusieve Stad belichten wij de effecten van het beleid op basis van onze doelen.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt		
Kansrijk Ontwikkelen: Amersfoorters ontwikkelen zich tot weerbare en competente volwassenen.		Bij de ontwikkeling en uitvoering van de focuspunten uit het Uitvoeringsplan Jeugd en Onderwijs (UPJO) werken we nauw samen met onze partners in de stad. Rond ieder focuspunt is een focusgroep van relevante stakeholders geformeerd. Eind 2023 is een apart bestuurlijk overleg tussen kinderopvang, primair onderwijs en gemeente ingesteld (LEA). Eind 2023 verscheen de tussenevaluatie van het UPJO 22-24. 1.Onderwijskansen Door gewijzigde regelgeving vanuit het rijk was ongeveer de helft van de deelnemende scholen genoodzaakt te stoppen met de rijke schooldag. Het onderwijs aan nieuwkomers is in 2023 verder uitgebreid. Toch is het niet mogelijk alle kinderen direct een plek op school te bieden. We constateren dat te veel jonge kinderen op school starten met een taalachterstand. M.b.v. een toeleidingsconsulent proberen we het bereik van de VVE te vergroten. Ook bekijken hoe we de taalontwikkeling van kinderen van 0-4 kunnen versterken. Hierbij leggen we de link met Kansrijke Start en Kansrijk Liendert. Het programma ‘Kansrijk funderend onderwijs: overstap po-vo' is goed op stoom. Begin 2024 verschijnt een onderzoeksrapport naar onder- en overadvisering. Er is een onderzoek uitgevoerd naar het aanmeldbeleid op basisscholen. Schoolbesturen stellen op basis van de uitkomsten een plan van aanpak op. Zij hebben inmiddels een website gelanceerd over mogelijkheden voor opvang en onderwijs in Amersfoort en de procedure van aanmelding: Amersfoort voor Kinderen - Opvang & Onderwijs in Amersfoort

Op 11 basisscholen en 2 VVE-locaties is een social worker actief. Op 3 vo-locaties wordt het jongerenwerk op school ingezet.

2. Ondersteuning dichtbij
Versterken van de ondersteuningsteams in het primair onderwijs en de samenwerking met de kinderopvang binnen de wijkgerichte aanpak is onderdeel van subsidieafspraken met SWV de Eem.

We constateren dat meerdere jonge kinderen vanwege de ondersteuningsbehoefte niet terecht kunnen in de reguliere kinderopvang en met vier jaar de overstap naar het onderwijs nog niet maken. Zij zijn aangewezen op plek in een dagbehandeling.

Op elke VO school is een AOJ team actief. Elk kwartaal is er overleg tussen gemeente (incl. leerplicht), wijkteams, SWV Eemland en de ggd. Vanaf 2023 sluit het jongerenwerk aan op bovenstaand kwartaaloverleg.
Ook de inzet van de jeugdartsen van de ggd op de v(s)o scholen voor ziekteverzuim in relatie tot de taken en rollen van de andere partners wordt op elkaar afgestemd.

De samenwerking tussen de specialistische jeugdhulp en het onderwijs in de school (OSJ) wordt gemonitord. Door de samenwerking is er meer zicht op wat er aan specialistische jeugdhulp in de scholen wordt ingezet en wordt per school gekeken wat er speelt en of andere partners mogelijk iets kunnen betekenen.

We verbeteren de ontwikkelkansen voor kinderen met een vrijstelling van de leerplicht door afspraken te maken tussen leerplicht / ggd / swven in de TOM tafels (Team ontwikkel mogelijkheden).

Er is een startfoto leerlingenstromen gemaakt voor de regio waar te zien is hoeveel leerlingen in een andere regio naar school gaan en andersom. Daarnaast is ook het leerlingenvervoer in beeld gebracht.

Op de regiosite verbinding jeugdhulp en onderwijs - Bureau Regio Amersfoort staan de thema’s/opgaven waarop we regionaal met elkaar samenwerken. Voor 2023 is een nieuwe samenwerkingsagenda opgesteld.

3. Wijkgericht werken
Kansrijk Liendert – zie 2.1.1
Onder de naam Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is een doorstart gemaakt met het zgn IJslands model. In schooljaar 2023/2024 starten 7 scholen met de implementatie van deze werkwijze.

		4. Integrale kindvoorzieningen De focusgroep Integrale Kindvoorzieningen heeft een concept visie op integrale kindvoorzieningen in Amersfoort opgesteld. Als vervolg wordt uitgewerkt welke voorziening(en) bij welke school komen, gebaseerd op de behoefte in de wijk. Door de gemeente en Samenfoort is gewerkt aan een aantal aanpassingen van de raamovereenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting. Hiermee krijgt Samenfoort bevoegdheden om ook voor kindgerelateerde voorzieningen in een school te bouwen. 5.Volwassen worden Er is een inventarisatie gemaakt van de ondersteuningsstructuur rond “volwassen worden”. Op basis van deze inventarisatie zijn met de partners in de stad mogelijke vervolgstappen benoemd: - Maak onderscheid tussen groepen jongvolwassenen in mate zelfredzaamheid - Organiseer langdurige betrokkenheid - Positieve benadering door professionals (wat wil je bereiken?) - Betrek jongeren bij vervolgstappen
Goede, duurzame en toekomstgerichte onderwijshuisvesting als gezonde, aantrekkelijke leer- en werkomgeving voor leerlingen en personeel.		In 2023 zijn de eerste twee scholen in het voortgezet onderwijs die zijn gebouwd na de doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting opgeleverd. Naar aanleiding van de herijking van de onderwijshuisvesting (2022) is gewerkt aan een aantal aanpassingen van de raamovereenkomst, waaronder het uitbreiden van de mogelijkheden om kindgerelateerde voorzieningen in een school te bouwen en mogelijkheden om meer ambities op het gebied van duurzaamheid uit te voeren.
Meer mensen beheersen voldoende basisvaardigheden om mee te doen (geletterdheid, Nederlandse taal, digitale vaardigheden).		Binnen het wijkgerichte project Taal&Toekomst zijn sinds juni 2022 14 groepen gestart die taalonderwijs ontvangen (hebben). Taal&Toekomst is inmiddels actief in de wijken Liendert & Rustenburg, Kruiskamp en Schuilenburg Randenbroek. De aanbesteding voor taallessen binnen dit project is verlengd voor 2024. Daarnaast zijn er 9 vrouwen vanuit dit project doorgestroomd naar het schakeltraject kinderopvang dat wordt aangeboden door MBO Amersfoort. Het bereiken van mensen die Nederlands als moedertaal hebben en laaggeletterd zijn (NT1) blijft een aandachtspunt. Via Taal op de Werkvloer is geprobeerd deze doelgroep te bereiken. Momenteel loopt er een evaluatie van het bereik van deze doelgroep in de regio door Maurice de Greef, leerstoelhouder van de UNESCO Leerstoel Volwasseneneducatie. Ook is de inzet op NT1 binnen de arbeidsmarktregio Amersfoort in de jaren 2020-2023 onderzocht, en wordt het rapport “Vinden en binden” door Drs Hanneke de Bruin ingezet voor vervolgacties en beleid voor het

		bereik van deze doelgroep. Daarnaast is NT1-bereik een speerpunt binnen het lokale taalnetwerk, dat in 2023 een doorstart gemaakt heeft. De netwerkbijeenkomst van oktober 2023 was met 11 deelnemende organisaties een succes.
We schatten het mbo op waarde.		Sinds 2021 hebben we in de gemeentelijke organisatie 145 stagiairs geplaatst, waarvan ongeveer 70 op mbo-niveau. In 2023 hebben we extra stappen gezet om de samenwerking tussen het beroepsonderwijs en de eigen organisatie te versterken: 1. Het bieden van meer kortdurende (snuffel)stages. Dit met als doel om mbo-studenten kennis te laten maken met het werken bij een gemeente en hen een breder perspectief te bieden in hun loopbaanmogelijkheden. Dit heeft geleid tot een nieuwe stageplekken voor studenten van de opleiding Servicedesk medewerker. 2. In onze stage-uitvraag gaan we in de organisatie -naast (meewerk)stages - meer aandacht vragen voor het bieden van praktijkopdrachten en hulp bij ondersteuning van evenementen (zoals nu ook al gebeurt bij onder meer de verkiezingen); 3. Het delen van meer mooie voorbeelden/ervaringsverhalen van mbo- stagiairs die bij onze organisatie stage hebben gelopen via onder andere social media en de website; 4. Meer inzicht en overzicht creëren in wat we in totaal aan stageplaatsen bieden zodat dit ook duidelijk gemaakt kan worden aan de onderwijssector. Omdat afdelingen ook direct stagiairs inschakelen, hebben we hier centraal niet altijd zicht op; 5. Zowel bij ROC Midden Nederland als bij MBO Amersfoort heeft iedere opleiding een eigen stagecoördinator. We gaan in beeld brengen wie de contactpersonen zijn van de verschillende opleidingen, zodat de contacten vanuit de afdelingen richting de mbo-opleidingen sneller en makkelijker gelegd kunnen worden.

Financieel overzicht

Tabel: PF.3.2.01 Financieel programma overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-31.384	-31.592	-29.627	1.965
TOTAAL LASTEN	**-31.384**	**-31.592**	**-29.627**	**1.965**
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	8.968	8.979	9.380	401
TOTAAL BATEN	**8.968**	**8.979**	**9.380**	**401**
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-22.416	-22.613	-20.248	2.366
TOTAAL SALDO	**-22.416**	**-22.613**	**-20.248**	**2.366**
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	-139	-139	-108	32
Onttrekking aan reserve	0	193	193	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	**-139**	**53**	**85**	**32**
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	**-22.556**	**-22.560**	**-20.163**	**2.398**

Tabel: PF.3.2.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	1.965	401
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	32	0
3.2 Onderwijs en jeugd	**1.997**	**401**

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt			
Kapitaallasten investeringen De kapitaallasten vallen in 2023 eenmalig lager uit. Dit komt doordat het BBV voorschrijft dat bij een grote afwijking het interne rentepercentage (omslagrente) herberekend moet worden. Aangezien onze financieringsbehoefte afwijkt ten opzichte van de begroting, leidt dit tot een daling in het rentepercentage. Deze daling is van 1% naar 0,2%. Dit resulteert in een onderschrijding van € 751.000.	751		I
Gymnastiekonderwijs Voor de klokurenvergoeding aan SRO voor het gebruik van sportaccommodaties door scholen is een lager bedrag aan lasten gerealiseerd dan in de begroting opgenomen. Dit leidt tot een voordeel van € 443.000.	443		I
Onderwijsachterstanden Voor de specifieke uitkeringen voor Onderwijsachterstandenbeleid vallen de baten lager uit dan geraamd, de lasten zijn wel conform begroting, in totaal levert dat een nadeel op van € 573.000.		-573	I
Voortijdig schoolverlaten De specifieke uitkering voor Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten (RMC) is € 369.000 lager dan begroot, de lasten zijn ook lager maar de onderschrijding daar is minder groot € 149.000.	149	-369	I
De specifieke uitkering voor Voortijdig Schoolverlaten (VSV) kent ook lagere lasten en opbrengsten, zij het dat de lasten meer achterblijven op de begroting dan de opbrengsten. Voor beide SPUK's geldt dat de verschillen worden veroorzaakt door minder subsidie aanvragen dan begroot.	438	-369	I
In 2023 heeft er een afrekening plaatsgevonden met de gemeente Ede met betrekking tot de subsidies (RMC en VSV) over 2021 en 2022 waarbij Ede € 396.000 heeft teruggestort en de gemeente Amersfoort deze heeft verrekend met het Rijk. Dit heeft als gevolg een voordeel in de lasten en een nadeel in de baten van € 396.000.	396	-396	I

Investeringsfonds onderwijs In de begroting 2023 zijn extra onderwijsmiddelen opgenomen voor het investeringsfonds Onderwijs. Er is in 2023 een onderbesteding van € 493.000. Dit wordt veroorzaakt door personeelskrapte en minder beroep op de subsidieregelingen.	493		I
Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) De specifieke uitkering Ventilatie in scholen is gericht op het op orde krijgen van het binnenklimaat in schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs in verband. In 2023 hebben we € 800.000 uitgegeven ten behoeve van de klimaatverbetering en ook ontvangen vanuit de SPUK regeling.	-800	800	I
Volwasseneducatie De opbrengst voor de SPUK-regeling Volwasseneducatie is in 2023 € 325.000 hoger dan begroot. De lasten zijn ook hoger uit maar deze overschrijding is minder hoog namelijk € 160.000.	-160	325	I
Sloop schoolgebouwen In 2023 is een aantal onderwijspanden buiten gebruik gesteld die nog een boekwaarde vertegenwoordigden met als gevolg een afwaardering van € 331.042. Conform raadsbesluit Investeringsplanningen onderwijshuisvesting kan de afwaardering van buitengebruik gestelde onderwijspanden ten laste gebracht worden van de reserve "toekomstige vervangingsinvesteringen". Echter de buitengebruikstelling, afwaardering en de daarmee samenhangende onttrekking aan de reserve was voorzien in 2022 en is daarom niet begroot in 2023. Hierdoor ontstaat een negatief resultaat in 2023.	-331		I
Middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO) In 2023 hebben we een specifieke uitkering voor onderwijs ontvangen (NPO, Nationaal Programma Onderwijs). Met die specifieke uitkering hebben we in 2023 lasten gedekt die oorspronkelijk ten laste van de reguliere begroting kwamen. Daardoor houden we reguliere middelen over en leidt dit tot een voordeel ten opzichte van de begroting van € 885.000	885		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
3.2 Onderwijs en jeugd	
Uitvoeringsprogramma Jeud en Onderwijs	
Sterke Basis! Aanpak laaggeletterdheid 2020-2024	

Gerelateerde onderwerpen
De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

3.3 Sport en bewegen

Belangrijke gebeurtenissen

Sport in beeld

De Amersfoortse sporters waren in 2023 bijzonder goed in beeld. Femke Bol op de baan, Puck Pieterse en Mischa Bredewold op de fiets, Tariq Osaro in de ring, Jesse Marlet op het podium, de rugbyers van Rugbyclub Eemland op het veld en de paralympische zwemploeg in het bad. Natuurlijk hebben we niet alleen deze topsporters in beeld. Daarom zijn veel sporters en vrijwilligers in de spotlights gezet tijdens de festival-editie van het Sportgala.

Oprichting Lokaal POS

Anders georganiseerde en/of ondernemende sportaanbieders verzorgen een aanzienlijk deel van het sport- en beweegaanbod in onze stad. Voor het verder verbeteren van ons beleid voor het sporten en bewegen in de stad, is het goed om structureel met elkaar in contact te staan. In 2023 is het lokaal Platform voor de Ondernemende Sportaanbieders in Amersfoort opgericht. Hiermee heeft onze gemeente het 1ste lokale 'POS-kantoor' in Nederland. In afstemming met de Amersfoortse Sportfederatie (ASF) en sportbedrijf SRO wordt bepaald op welke structurele wijze het POS Amersfoort kan adviseren over ons beleid voor sporten en bewegen.

Ontwikkelingen sportaccommodaties

Zwembad Hoogland
Zwembad Hoogland is ruim 40 jaar oud en sterk verouderd. Uit onderzoek blijkt bovendien dat er de komende jaren behoefte is aan extra zwemwater. Ingrijpende renovatie of nieuwbouw is nodig om het zwembad kwalitatief te verbeteren en om tegemoet te komen aan de toekomstige vraag. Na afweging van diverse scenario's heeft de gemeenteraad ingestemd met nieuwbouw in Hoogland. Daarbij is een aantal mogelijke locaties als potentieel kansrijk aangemerkt. Voor het opstellen van een programma van eisen en detaillering van het locatieonderzoek heeft de raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Daarmee zijn in 2023 het programma van eisen en de locatiekeuze verder uitgewerkt. Afronding van deze voorbereidingsfase volgt in de eerste helft van 2024.

Bosbad
In 2023 is gestart met het eerste deel van de renovatie van het Bosbad. Door de weersomstandigheden in het voorjaar is daarbij vertraging opgelopen. Tijdens werkzaamheden kwam bovendien aan het licht dat het leidingwerk in slechtere staat verkeerde dan eerder werd aangenomen. Het bleek niet mogelijk om de leidingen te herstellen vóór het zwemseizoen. Ondanks deze tegenvallers kon het Bosbad in juli open en is er ondanks een matige zomer een redelijk seizoen gedraaid. Na het zwemseizoen zijn de voorbereidingen getroffen voor het tweede deel van de renovatiewerkzaamheden, het vervangen van het leidingwerk. In 2024 worden deze werkzaamheden afgerond.

Sporthal Midland
Sporthal Midland is circa 40 jaar oud en vertoont technische gebreken, waardoor investeringen nodig zijn. De sporthal voldoet qua programmering en de verwachting is dat de urenbehoefte van de hal blijvend is. Na een studie voor nieuwbouw of renovatie is gekozen voor het laatste. De planvoorbereiding is gestart. Bij de renovatie worden niet alleen de technische gebreken opgelost. De hal en de aangrenzende openbare ruimte worden verbeterd zodat deze breder inzetbaar zijn.

Pilot non-infill kunstgrasveld V.V. Amsvorde
In november 2023 werd het nieuwe kunstgrasveld van V.V. Amsvorde geopend. In dit pilotproject is een milieuvriendelijk kunstgrasveld zonder rubber korrels toegepast. De oude velden waren ingelegd met rubbergranulaat. Hierin zitten schadelijke stoffen die vanaf de sportvelden in het grond- en slootwater terecht kunnen komen. De nieuwe kunstgrasvelden zijn duurzamer doordat deze geen korrels van rubbergranulaat bevatten. Gedurende een jaar worden de prestaties van het veld gemonitord.

Sport en bewegen als logisch middel in het sociaal domein

Sport en bewegen is onderdeel van het programma preventie, waarbinnen wordt toegewerkt naar een integrale aanpak van het thema preventie (in samenhang met GALA en IZA). Voorbeeld hiervan is de ketenaanpak valpreventie. Daar waar eerder valpreventie vanuit het Sport- en beweegakkoord incidenteel gefinancierd werd, is nu een ketenaanpak in ontwikkeling. Na het aanloopjaar 2023 wordt de aanpak in 2024 verder uitgebreid.

Verbinding tussen sport & bewegen en het sociaal domein krijgt steeds meer vorm. De goede ervaringen met de pilot 'één op één begeleiding naar bewegen' voor zowel jongeren als volwassenen hebben geleid tot verlenging in 2023 en inmiddels ook in 2024. Het project Out of the Box, waarin kwetsbare jongeren zich terugvechten in de maatschappij door middel van boksen, is in 2022 gefinancierd vanuit de subsidieregeling sport & bewegen. Een bijdrage voor 3 jaar is in 2023 georganiseerd wat het project ruimte geeft zich de komende periode te richten op de structurele borging binnen het sociaal domein.

Onderdeel van GALA is tevens Sportakkoord II. De evaluatie van het eerste Amersfoortse sport- en beweegakkoord was het vertrekpunt voor de herijking welke heeft geleid tot het nieuwe lokale sport- en beweegakkoord (2024-2026): Sport en bewegen versterkt Amersfoort! De basis uit het eerste akkoord is aangevuld met geleerde lessen, actuele ontwikkelingen en de hoofdlijnen uit het landelijke Sportakkoord II. Tevens is omschreven hoe het akkoord bijdraagt aan de lokale beleidsnota's, het coalitieakkoord en de landelijke doelstellingen van het Sportakkoord II; het fundament op orde, vergroten van het bereik en geven van zichtbare betekenis. Het herijkte sport- en beweegakkoord is onderverdeeld in vier thema's; sport en bewegen als middel, vitale sport- en beweegaanbieders, vaardig in bewegen en de maatschappelijke waarde van topsport.

Sportevenementen in de stad

Amerena was voor even het centrum van de Nederlandse zwemwereld, met de NK-lange baan. Een mooi evenement waar de nationale top, inclusief de zwemmers van ZPC Amersfoort, van de partij waren. Niet lang daarna plaatste TeamNL waterpolo heren zich hier voor het EK waterpolo tijdens het EK kwalificatietoernooi. Andere mooie evenementen waren het Van Mossel KIA Dutch Open, de Marathon Amersfoort, de Keistad Triatlon en diverse andere evenementen waar met veel enthousiasme aan deelgenomen werd. De organisatoren lieten veel flexibiliteit en improvisatievermogen zien. Ondanks bijvoorbeeld hitte en blauwalg hebben ze deelnemers op een veilige manier laten bewegen.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
3.3.1 Sport en bewegen		
Inclusief sporten en bewegen - Sport- en beweegactiviteiten moeten toegankelijk en bereikbaar zijn voor iedereen; laagdrempelig, dichtbij de eigen woonomgeving en aansluitend op de behoefte. - Zoveel mogelijk Amersfoortse scholieren nemen deel aan sport- en beweegaanbod georganiseerd voor, tijdens en na schooltijd. - Sport- en beweegactiviteiten zijn toegankelijk voor alle Amersfoorters in de breedste zin. Niemand mag op basis van leeftijd, achtergrond, inkomen, beperking of geaardheid worden uitgesloten.		De buurtsportcoach is in al onze wijken hét aanspreekpunt op het gebied van sport & bewegen en de verbinder tussen inwoners, verenigingen en sociale partners in de stad. Wanneer sociale partners in de wijk inwoners doorverwijzen naar de buurtsportcoach om meer te gaan sporten en bewegen is er vaak meer nodig om de drempel naar het regulier sport- en beweegaanbod te verkleinen. In 2023 is daarom, net als het jaar daarvoor, één-op-één begeleiding aan zowel jongeren als volwassen aangeboden. Ook in 2024 wordt dit weer aangeboden. Sociaal Vitaal in kleur heeft in 2023 vorm gekregen. Het project is in samenwerking met de interventie eigenaar, IndeBuurt033 en NOOM werd het project opgezet. De buurtsportcoaches voerden de beweeglessen uit. Het project is een dusdanig succes dat borging en uitbreiding naar meer wijken in 2024 wordt uitgewerkt. We willen de informatie over sport en bewegen zo laagdrempelig mogelijk beschikbaar stellen. Daarom is in 2023 een pagina ontwikkeld waar informatie over sport en bewegen terug te vinden is: https://www.amersfoort.nl/sport-en-bewegen Buurtsportcoaches onderwijs verzorgen in vier stadsdelen naschools aanbod, tevens organiseren buurtsportcoaches wijk in samenwerking met ABC activiteiten samen met de vakleerkrachten van de basisscholen (veelal in dienst van SRO). Door middel van Kies je Sport kunnen kinderen laagdrempelig kennis maken met sportmogelijkheden bij sport- en beweegaanbieders en via Schoolsport Amersfoort gaan de Amersfoortse PO scholen de sportieve strijd met elkaar aan. Een gezond en veilig sportklimaat vinden we zeer belangrijk. Daarom is in de eerste helft van 2023 een netwerk voor vertrouwenscontactpersonen van Amersfoortse verenigingen opgericht. Er zijn al veel verenigingen aangesloten met in totaal 85 vertrouwenscontactpersonen.

		De rijksmiddelen van het sport- en beweegakkoord zijn verlengd. In 2023 heeft een traject plaatsgevonden rond herijking van het Sport- en beweegakkoord met de betrokken partners uit het kernteam. De focus op diversiteit en inclusie, vitale verenigingen en sportaanbieders en jong en vaardig in bewegen wordt in het nieuwe akkoord gecontinueerd. Daarnaast is er extra aandacht voor een sociaal veilig sportklimaat, de specifieke doelgroep van jongeren tussen de 12 – 23 jaar, talentontwikkeling en de maatschappelijke waarde van topsport.
Sportverenigingen - de sportverenigingen passen zich aan naar de behoeften van de moderne sporter. - stellen zich open voor hun omgeving. - en vervullen een centrale rol in de wijk.		Ook in 2023 hebben onze verenigingsadviseurs van SRO geholpen met vraagstukken die spelen bij de verenigingen in Amersfoort. In oktober werd het sportcafé georganiseerd met als onderwerp 'De toekomst van de Sportvereniging'. Meerdere verenigingen hebben een OldStars-team opgezet i.s.m. het Nationaal Ouderenfonds. Een sport- en beweegvorm volgens de ASM-methodiek voor de 55+'er. We constateren dat veel verenigingen samenwerken met de wijk en partners in hun wijk. Zo zijn bijvoorbeeld verschillende GLI groepen vanuit de fysiotherapeut geborgd bij de vereniging. We willen extra aandacht geven aan talentontwikkeling. Daarom is vanaf 2023 de buursportcoach talentonwikkeling gestart. Deze buurtsportcoach wordt de schakel tussen onderwijs en verenigingen. In eerste instantie wordt ingestoken op het herkennen van talent en talentontwikkeling tot 12 jaar. Met ingang van 2024 starten we met de buurtsportacademie. Hier worden, samen met verenigingen, breed motorische activiteiten aangeboden voor kinderen die een extra uitdaging kunnen gebruiken.
Sportaccommodaties - het voorzieningenaanbod past bij de groei van de stad, is evenwichtig verdeeld en sluit aan bij de trends en ontwikkelingen op het gebied van sportbeoefening in Amersfoort. - Sportvoorzieningen worden zo multifunctioneel en intensief mogelijk gebruikt.		In 2023 is met een aantal bijeenkomsten met voetbalverenigingen, buitensportverenigingen en binnensportverenigingen de ontwikkeling van een meerjaren investeringsplan voor de sportvoorzieningen (MIP Sport) gestart. Via deze participatie werden knelpunten en ideeën opgehaald. In 2023 is besloten tot nieuwbouw van het zwembad Hoogland op een nieuwe locatie binnen Hoogland en voor de vervolgstappen een voorbereidingskrediet ter beschikking te stellen. Verder is in 2023 deel 1 van de renovatie van het Bosbad afgerond. Het tweede deel van de renovatie vindt plaats in 2024.

		Per 1 september vertrok de sportparkmanager. Diens werkzaamheden werden herverdeeld binnen SRO. Het Plan Binnensport is uitgevoerd, waarmee de meeste hoofdgebruikers een betere positie in 'hun' vaste locatie hebben gekregen.
Openbare ruimte - in alle plannen voor gebieds(her)ontwikkeling komt ruimte voor sporten en bewegen in de openbare ruimte. - op minimaal 4 tot 8 locaties in de stad zijn nieuwe sport- en beweegplekken gerealiseerd, aansluitend bij de behoefte van inwoners (N.B.: gehele beleidsperiode).		In 2023 is met een aantal bijeenkomsten met voetbalverenigingen, buitensportverenigingen en binnensportverenigingen de ontwikkeling van een meerjaren investeringsplan voor de sportvoorzieningen (MIP Sport) gestart. Via deze participatie werden knelpunten en ideeën opgehaald. In 2023 is besloten tot nieuwbouw van het zwembad Hoogland op een nieuwe locatie binnen Hoogland en voor de vervolgstappen een voorbereidingskrediet ter beschikking te stellen. Verder is in 2023 deel 1 van de renovatie van het Bosbad afgerond. Het tweede deel van de renovatie vindt plaats in 2024. Per 1 september vertrok de sportparkmanager. Diens werkzaamheden werden herverdeeld binnen SRO. Het Plan Binnensport is uitgevoerd, waarmee de meeste hoofdgebruikers een betere positie in 'hun' vaste locatie hebben gekregen. Door deelname aan en advisering in de Projectgroep Openbare Ruimte Hoefkwartier kwam een beweegvriendelijk ontwerp voor de openbare ruimte tot stand, waarin sport-, speel- en beweegplekken zijn opgenomen (m.n. Hoefpark). Meer en meer weten vakcollega's de weg naar het opgaveteam voor Sport & Bewegen te vinden, zo werd ook voor andere gebieds(her)ontwikkelingen om advies gevraagd (o.a. Beekdal, Liendert) Aan de hand van de jaarlijkse projectenlijst werden in 2023 drie locaties verbeterd met toegevoegde beweegvoorzieningen en één nieuwe locatie toegevoegd, dan wel werden hiervoor de werkzaamheden gestart (participatie en beschikbaarheid van personeel en materialen bepalen tempo). Meest in het oog lopend project is de Renovatie Skatepark Vathorst | Gemeente Amersfoort, waarmee in het 3de kwartaal werd gestart.

Financieel overzicht

Tabel: PF.3.3.01 Financieel programma overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
3.3.1 Sport en bewegen	-13.737	-14.158	-13.793	365
TOTAAL LASTEN	-13.737	-14.158	-13.793	365
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.3.1 Sport en bewegen	42	43	1.639	1.596
TOTAAL BATEN	42	43	1.639	1.596
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.3.1 Sport en bewegen	-13.694	-14.115	-12.153	1.961
TOTAAL SALDO	-13.694	-14.115	-12.153	1.961
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	50	150	150	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	50	150	150	0
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-13.644	-13.965	-12.003	1.961

Tabel: PF.3.3.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
3.3.1 Sport en bewegen	365	1.596
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	0
3.3 Sport	365	1.596

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
3.3.1 Sport en bewegen			
Sportstimulering/Specifieke uitkering (SPUK) Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) Zoals gemeld in de zomerrapportage, werd een onderbesteding verwacht op het budget voor de sportstimulering. Door veranderingen in financieringsstromen zoals de introductie van de SPUK regeling Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) en het efficiënter inzetten van middelen, is er een voordelig resultaat van € 660.000 op het budget voor de sportstimulering. In de SPUK GALA wordt de financiering van 15 bestaande en nieuwe onderdelen op het gebied van sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis gebundeld in één (nieuwe) uitkering (zie ook 2.1.2). Omdat de regeling pas medio 2023 bekend werd gemaakt zijn niet alle beschikbare middelen besteed aan nieuwe activiteiten, maar deels ook aan activiteiten van de reguliere begroting, waardoor er een incidenteel voordeel is op dit budget.	-442	1.102	I
Subsidies sportactiviteiten en sportinvesteringen In 2023 zijn de lasten € 851.000 lager dan begroot voor subsidies sportactiviteiten en sportinvesteringen. Dit is een gevolg van de afwikkeling van subsidies die verleend zijn in voorgaande jaren. Dit heeft geresulteerd in een positieve bijstelling van de nog te betalen subsidies. Daarnaast zijn er minder subsidies verleend dan begroot. We zien dat het aantal aanvragen nog niet op het niveau is van vóór corona. Er lopen verschillende acties om verenigingen te informeren en ondersteunen om méér gebruik te maken van de subsidiemogelijkheden.	851		I
Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ) De specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ) was niet opgenomen in de begroting 2023 omdat het Rijk in mei 2023 tot deze regeling heeft besloten. Het betreft een tegemoetkoming ter compensatie van de gestegen energiekosten 2022 en 2023 voor de zwembaden Hoogland, Bosbad en Amerena. In totaal bedragen de meerkosten voor energie € 364.000.	-364	364	I
Specifieke Uitkering Noodfonds Energie Amateur Sportverenigingen (NEAS) De specifieke uitkering Noodfonds Energie Amateur Sportverenigingen (NEAS) was niet opgenomen in de begroting 2023 omdat het Rijk in mei 2023 tot deze regeling heeft	-138	138	I

besloten. Het betreft de tegemoetkoming aan sportverenigingen ter compensatie van de gestegen energiekosten. In totaal is € 138.000 uitgekeerd aan 19 sportverenigingen.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
3.3 Sport	
De sportnota Amersfoort in Beweging	
Het nationaal Sportakkoord - Sport verenigt Nederland	
Het lokaal sportakkoord - Sport- & beweegakkkoord van Amersfoort	

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

3.4 Cultuur

Belangrijke gebeurtenissen

Per januari 2023 is er extra geld beschikbaar binnen de cultuurbegroting. Dat maakt het mogelijk om zowel de basis te versterken, als om meer geld beschikbaar te stellen voor projecten en kleinere initiatieven. Dat was brood nodig, want in Amersfoort willen we dat iedereen kan genieten van —en meedoen aan— een uiteenlopend en inspirerend cultureel aanbod dat in de hele stad beschikbaar is, maar dan moet dit wel haalbaar en betaalbaar zijn.

Met de ambitieuze uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur 2022-2026 als vertrekpunt, zijn we inmiddels voortvarend op pad om de schaalsprong te realiseren. Binnen de beschikbare middelen van de cultuurbegroting wordt zorgvuldig afgewogen welke stappen gezet worden richting toekomst. De planning loopt zoals uitgewerkt in de uitvoeringsagenda. Dat betekent ook dat er grote dossiers aan de vooravond van besluitvorming staan, zoals op het gebied van podiumkunsten en musea. In september 2023 is de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering door middel van Raadsinformatiebrief 2023-115 (notubiz.nl).

En verder...

- heeft het college er voor gekozen om het onderzoek naar een nieuw podiumcluster in de stad qua plek te focussen op het huidige Stadhuisplein;
- hebben 34 creatieve makers een toekenning gekregen uit de subsidieregeling Flitsimpuls Makers en Talent 2023;
- wordt cultuuronderwijs structureel versterkt door extra geld beschikbaar te maken voor NEOS;
- is de intentie uitgesproken om de komende periode weer mee te doen aan het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit, waardoor veel kinderen in Amersfoort in contact kunnen komen met kunst en cultuur;
- is de tijdelijke subsidieregeling Impuls Jongerencultuur Amersfoort gelanceerd om actieve cultuurparticipatie onder jongeren van 14 tot en met 27 jaar te stimuleren;
- is er gestart met een serie raamprojecten op het stadhuis, waarbij de vier thema's uit het Coalitieakkoord 2022-2026 worden vertaald door de ogen van vier kunstenaars;
- is er een pilot gestart om een aantrekkelijke programmering neer te zetten in het ICOON theater. De programmering wordt verzorgd door Theater Flint en Filmtheater De Lieve Vrouw;
- is een verkenning naar cultureel nachtleven opgeleverd;
- heeft het college besloten om de vijver bij Emiclaer opnieuw te voorzien van een podium, zodat deze locatie als evenementenlocatie beter kan worden benut.

Archeologie

Bij de jaarlijkse audit in het kader van de certificering van het Centrum voor Archeologie (CAR) werd een zeer positieve waardering gegeven. Het certificaat is met een jaar verlengd.

Onderzoeken

- Leusderweg 249

Bij een opgraving op de locatie Leusderweg 249 zijn de resten van een grafveld uit de Late Prehistorie gevonden (circa 1200-500 v. Chr.). Het grafveld bestond uit crematiegraven die bedekt zijn geweest door kleine grafheuvels. Om de heuvels lagen greppels. Tijdens dit onderzoek is vol ingezet op publieksparticipatie; een open dag werd zeer goed bezocht (ruim 450 bezoekers) en tijdens de opgraving werden omwonenden en andere geïnteresseerden uitgenodigd om mee te helpen met de opgravingswerkzaamheden. Dit was een groot succes.

- Parkweelde

In de Kruiskamp, binnen het plangebied Parkweelde, is een tabaksplantage uit de periode 17de-19de eeuw opgegraven. Hierbij zijn resten van ten minste 5 tabaksschuren gevonden. In deze schuren werd de tabak, die op de omliggende velden verbouwd werd, te drogen gehangen. Tijdens het onderzoek is een open dag georganiseerd die ook weer druk werd bezocht.

Publieksbereik

Sinds januari 2023 is het Archeologisch Centrum naast de woensdagmiddag ook op vrijdagmiddag geopend voor publiek. In totaal zijn er in 2023 op de open middagen en de open monumentendagen ruim 1900 bezoekers geweest.

In juni is in het kader van de Nationale Archeologiedagen een middag georganiseerd in de Soester Duinen waar geïnteresseerden samen met de stadsarcheologen op zoek gingen naar vondsten uit de Vroege Steentijd (circa 15.000 jaar geleden). Een enthousiaste groep van ongeveer 30 deelnemers nam deel aan deze activiteit waarbij daadwerkelijk vuurstenen voorwerpen uit de Steentijd werden aangetroffen.

In september hebben we deelgenomen aan de Open Monumentendagen. Over het hele weekend hebben we meer dan 800 bezoekers ontvangen.

Vrijwilligers en stagiaires

De groep vrijwilligers is uitgebreid en zal in 2024 nog verder vergroot worden. Diverse studenten van onder andere de Universiteit Groningen, Saxion Hogeschool en de Reinwardt-academie hebben een stage uitgevoerd. Met de ontwikkeling van deze studenten leveren we een maatschappelijke bijdrage, andersom leveren de studenten zelf ook een bijdrage aan onze kennis van het Amersfoortse archeologische erfgoed.

Samenwerkingsovereenkomst met buurgemeenten

Het samenwerkingscontract voor het leveren van archeologisch advisering aan de gemeente Leusden is in 2023 vernieuwd. Hetzelfde doen wij voor de gemeentes Bunschoten, Leusden en Nijkerk.

<u>Monumentenzorg</u>

Het op een samenhangende wijze in stand houden van het onroerend, ruimtelijk en archeologisch erfgoed in Amersfoort en het inpassen van cultuurhistorische waarden in nieuwe ontwikkelingen (behoud door ontwikkeling). Daarmee versterken we de historische identiteit en aantrekkelijkheid van onze stad.

<u>Evenementen</u>

In 2023 heeft de festival- en evenementensector te maken met prijsstijgingen, een tekort aan vrijwilligers en nieuwe wet- of regelgeving (hergebruik wordt de norm). Deze ontwikkelingen geven extra financiële druk op de realisatie van evenementen, organisatoren zijn daarom op zoek naar nieuwe middelen en vormen om hun evenement en organisatie weerbaarder te maken.

De mogelijkheid van gezondheidsrisico's (hitteprotocol, zomerstormen of vervuild zwemwater) zijn ook lokaal merkbaar en vragen om alternatieve scenario's voor een evenement. Om hierover kennis op te doen, koppelt de gemeente deskundigen aan organisatoren en stimuleren we het delen van goede voorbeelden en ervaringen.

De Evenementenkalender 2023 was goed gevuld met herkenbare festivals en evenementen. Zo ook de derde en voorlopig laatste editie (pilot) van het centraal aftelmoment.

En verder...

- Heeft het college besloten om een toewijzingskader te hanteren voor plaatsing van evenementen op de Evenementenkalender in geval van schaarste;
- Is een pilot evenementen en stadslogistiek uitgevoerd (zero emissie zone 2025);
- Heeft de gemeenteraad het Evenementenbeleid 2023 vastgesteld;
- Is de uitvoeringsagenda Evenementen 2024-2026 opgesteld.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed		
Amersfoortse instellingen zijn toekomstbestendig en groeien qua programmering en professionaliteit mee met de omvang van de stad.		Vanaf 2023 hebben de zeven Amersfoortse basisinstellingen en ICOON een structurele verhoging van de begrotingssubsidie gekregen ten behoeve van de weerbaarheid en programmering. Daarnaast was er eenmalig € 900.000 beschikbaar voor het realiseren van maatwerkplannen gericht op het vergroten en verbreden van publieksbereik en professionalisering. Hiermee zijn 34 aanvragers financieel ondersteund. In 2023 was ca. € 350.000 extra beschikbaar voor diverse subsidieregelingen, zoals de subsidieregeling professionele kunst en cultuur en de Flitsimpuls Makers en Talent.
Uitvoeren van de visie op de podiumkunsten.		Het grootste onderdeel van de visie op de podiumkunsten van Amersfoort betreft een grootschalige investering in nieuwe huisvesting. Daarom wordt er komende periode een besluit genomen over de locatie van een nieuw, gezamenlijk podium op het huidige stadhuisplein. Ook wordt er uitwerking gegeven aan de inhoudelijke schaalsprong in aanloop naar een nieuw podiumgebouw. Om alle betrokkenen goed mee te nemen organiseren wij periodieke bijeenkomsten over podiumkunsten in Amersfoort. Het doel van deze bijeenkomsten is om samen te kijken naar de ontwikkelingen op het gebied van podiumkunsten in de stad. Deze opgave is tweeledig. Enerzijds gaat de opgave het komen tot nieuwe huisvesting voor Flint, De Lieve Vrouw en FLUOR, en anderzijds over de inhoudelijke opgave; de schaalsprong.
Het museale aanbod is versterkt en heeft daarmee de herkenbaarheid, profilering en aantrekkelijkheid van Amersfoort vergroot voor (inter)nationale bezoekers en de eigen inwoners.		Een onderdeel van de Uitvoeringsagenda kunst & cultuur 2023- 2026 is het omvormen van museum Flehite in een vernieuwd stadsmuseum. Hiermee wordt het museale palet - samen met Kunsthal KAdE, het Mondriaanhuis en het Rietveldpaviljoen - op een hoger niveau gebracht. Amersfoort in C en de gemeente werken gezamenlijk aan een plan uit waarin duidelijk wordt welke stappen gezet kunnen worden voor een vernieuwd stadmuseum dat passend is binnen de financiële kaders van de uitvoeringsagenda 2023-2026.

Amersfoort is aantrekkelijk voor kunstenaars en cultuurmakers, doordat er een goede infrastructuur is die inspeelt op de flexibele behoeften van kunstenaars en cultuurmakers.		We werken aan beleid en concrete projecten voor creatieve broedplaatsen met als doel om meer fysieke ruimte voor creatieve makers te realiseren. Een voorbeeld is de broedplaats OostWest-City van Stichting Kruisbestuiving, die zich in korte tijd heeft ontwikkeld tot een bijzondere creatieve plek en ruimte biedt om te maken, te experimenteren, te proberen en (van elkaar) te leren. Een aanwinst voor het creatieve en makers klimaat in Amersfoort. Voor het huren van werkruimtes bij OostWest-City is een wachtlijst. Niet alleen van Amersfoortse makers, maar ook uit de regio en daarbuiten. De Stichting Kruisbestuiving wil doorbouwen aan de broedplaats en het aantal werkruimtes uitbreiden. Die uitbreiding is ook nog om op termijn kostendekkend te zijn. Het college heeft een incidentele subsidie verstrekt, met als doel dat broedplaats OostWest-city voort kan bouwen op een stevige basis die er al ligt.
Versterken positie beeldende kunst in de openbare ruimte.		Er waren in 2023 diverse tijdelijke projecten ter versterking van de kwaliteit en leefbaarheid van de Amersfoort. Zo hingen onder andere de boombankjes er weer, dit keer met het thema ‘dieren’ in het kader van het jubileum van de dierentuin. Vanaf september tot en met december was het project Signs te zien. Signs is een kunstproject van Jojanneke Meester. Het project bestond uit een serie van 14 gele verkeersborden, die door Randenbroek Schuilenburg zijn verspreid. Dit project werd gedaan in samenwerking met het wijkteam.
Wij hebben een aantrekkelijk cultureel klimaat met een divers en toegankelijk aanbod voor iedereen.		Bij een goed cultuuraanbod hoort een bruisend nachtleven. Daarom is in 2023 is een verkenning naar cultureel nachtleven opgeleverd.
Cultuureducatie is breed toegankelijk voor alle kinderen en jongeren (0-23) in Amersfoort.		Vanaf 2023 wordt extra geïnvesteerd in cultuuronderwijs. Om dat te bereiken is onder andere de veelal tijdelijke capaciteit van NEOS structureel gemaakt. Hierdoor kan NEOS duurzaam bouwen aan relaties met zowel onderwijs als culturele aanbieders.
Samen met de stad dragen wij zorg voor ons (onroerend en ruimtelijk) erfgoed en voor de kwaliteit van het stadsbeeld als totaal. Cultuurhistorische waarden vormen een waardevolle inspiratiebron voor nieuwe ontwikkelingen.		Voor circa 400 initiatieven en verbouwplannen voor monumenten en panden in beschermde stadsgezichten werd door het Team Monumentenzorg (afdeling Stad & Ontwikkeling) advies uitgebracht en vooroverleg gevoerd. Dit, variërend van adviezen voor toepassing van isolatiemaatregelen tot totale verbouwingen of restauraties van monumenten. Een groot deel van de informatiebehoefte onder bewoners heeft te maken met verduurzaming van hun woning. Vergunningplichtige initiatieven werden op basis van deze adviezen beoordeeld in de Omgevingsvergunningprocedure door de onafhankelijke Erfgoedcommissie (onderdeel van de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit, voorheen CRK). Monumentenzorg vervult voor deze commissie de rol als ambtelijk secretaris, adviseur en

		plantoelichter. Ruimtelijke initiatieven werden -voorafgaand daaraan- in een vroeg stadium van de procedure eerst via de nieuwe Omgevingstafel integraal besproken met initiatiefnemers. Voor herstelwerkzaamheden aan monumentale onderdelen van gemeentelijke Monumenten en Beeldbepalende panden is een gemeentelijke subsidieregeling van kracht. Dit stimuleert eigenaren om monumentale waarden in stand te houden en voorziet in een behoefte.
We willen waardevolle historische structuren en gebouwen in stand houden en waar mogelijk verbeteren. Passende nieuwe functies zijn essentieel voor een goede toekomst (herbestemming en transformaties). De relatie tussen erfgoed en omgeving/openbare ruimte is van grote waarde.		Actuele ontwikkelings- en herbestemmingsopgaven zijn onder meer: Kloostercomplex Zuidsingel, Militair Hospitaal Hogeweg, Klooster Onze Lieve Vrouw ter Eem, Mgr. Blom Stichting, Huize Randenbroek, Zon en Schild, Kazernecomplexen, Rietveldpaviljoen Zonnehof, Industrieel Erfgoed Langs Eem en Spoor (waaronder Wagenwerkplaatsterrein, De Nieuwe Stad, Kop van Isselt) en Elleboogkerk. Monumentenzorg stelde hiervoor Cultuurhistorische analyses, kaders en inspiratiedocumenten op en participeerde in selectieprocessen en projectgroepen. Speciale aandacht is er voor her- en nevenbestemming van religieus erfgoed. De integrale Cultuurhistorische Waardenkaart is in 2023 op hoofdlijnen gereed gekomen. In overleg met het bestuur van de Amersfoortse Berg is een waardevol muurreliëf uit de wederopbouwperiode behouden en herplaatst op een alternatieve locatie.
We verbinden doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en cultureel erfgoed en passen daartoe waar mogelijk innovatieve technieken en materialen toe.		Bij vrijwel alle (ver)bouwplannen rond erfgoed vormde verduurzaming in 2023 een belangrijk onderdeel en aandachtspunt. Monumentenzorg adviseert hierbij. Innovaties werden toegepast, zoals bijvoorbeeld (dun) vacuümglas met een zeer hoge isolatiewaarde. In 2023 hebben diverse inwoners in vereniging zich gemeld bij de gemeente met een complexe hulpvraag voor verduurzaming, bijvoorbeeld in Muurhuizen. Monumentenzorg begeleidt deze initiatieven en verkent oplossingsrichtingen, ook in overleg met de erfgoedcommissie en het Rijk. Op de webpagina www.amersfoort.nl/duurzaamerfgoed is de informatie voor eigenaren over verduurzamingsmaatregelen voor erfgoed bijeengebracht.
Op basis van archeologisch en bouwhistorisch onderzoek verdiepen en verbreden we de kennis over de (ontstaans) geschiedenis van onze stad. Deze kennis maken we voor een breed publiek toegankelijk en beleefbaar (in samenwerking met Archeologie). Erfgoed draagt belangrijk bij aan de identiteit en verbondenheid van stad, inwoners en aan de aantrekkelijkheid van onze stad.		De Cultuurhistorische Waardenkaart is in 2023 op hoofdlijnen gereed gekomen. Deze zal in de toekomst ook raadpleegbaar worden voor inwoners. In 2023 vond in september de Open Monumentendagen plaats, waar in Amersfoort zo’n 20.000 mensen op afkwamen. De juniorgidsen vervulde hierbij een belangrijke taak als rondleiders in het Oude Stadhuis. Vanuit de gemeente werd daarnaast bijgedragen aan kennisoverdracht aan bijvoorbeeld de Waterlijn, de Erfgoedweek VO, de Erfgoedacademie en andere erfgoedorganisaties.

Behoud en bescherming van archeologische waarden in de bodem, conform onze wettelijke taak. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is behoud in de bodem lang niet altijd mogelijk. Na proefonderzoek kiezen we voor behoud door middel van opgraven of toch voor behoud in de grond.		Archeologische onderzoeken Leusderweg 249 Bij een opgraving op de locatie Leusderweg 249 zijn de resten van een grafveld uit de Late Prehistorie gevonden (circa 1200-500 v. Chr.). Het grafveld bestond uit crematiegraven die bedekt zijn geweest door kleine grafheuvels. Om de heuvels lagen greppels. Tijdens dit onderzoek is vol ingezet op publieksparticipatie; een open dag werd zeer goed bezocht (ruim 450 bezoekers) en tijdens de opgraving werden omwonenden en andere geïnteresseerden uitgenodigd om mee te helpen met de opgravingswerkzaamheden. Dit was een groot succes. Parkweelde In de Kruiskamp, binnen het plangebied Parkweelde, is een tabaksplantage uit de periode 17de-19de eeuw opgegraven. Hierbij zijn resten van ten minste 5 tabaksschuren gevonden. Ion deze schuren werd de tabak, die op de omliggende velden verbouwd werd, te drogen gehangen. Tijdens het onderzoek is een open dag georganiseerd die ook weer druk werd bezocht. Bij de jaarlijkse audit in het kader van de certificering van het Centrum voor Archeologie (CAR) werd een zeer positieve waardering gegeven. Het certificaat is met een jaar verlengd.
De resultaten van het archeologische onderzoek bekend maken aan en delen met zoveel mogelijk Amersfoorters en bezoekers van de stad. De beleving en kennis van ons archeologisch erfgoed dragen bij aan de binding met de eigen woonomgeving.		Sinds januari 2023 is het Archeologisch Centrum naast de woensdagmiddag ook op vrijdagmiddag geopend voor publiek. In totaal zijn er in 2023 op de open middagen en de Open Monumentendagen ruim 1900 bezoekers geweest. In juni is in het kader van de Nationale Archeologiedagen een middag georganiseerd in de Soester Duinen waar geïnteresseerden samen met de stadsarcheologen op zoek gingen naar vondsten uit de Vroege Steentijd (circa 15.000 jaar geleden). Een enthousiaste groep van ongeveer 30 deelnemers nam deel aan deze activiteit waarbij daadwerkelijk vuurstenen voorwerpen uit de Steentijd werden aangetroffen.
Wettelijke taak: verwerven, bewaren, beheren en tijdig beschikbaar stellen van de gemeentelijke archieven ongeacht vorm (dus zowel papier als digitaal) in de archiefbewaarplaats.		Dienen met onze wettelijk taak van het bewaren, beheren en beschikbaar stellen van overheidsinformatie voor de inwoners en bedrijven van onze stad en de aangesloten regiogemeenten en gemeenschappelijke regelingen door het toegankelijk maken van archieven voor de recht- en bewijszoekende inwoner, transparante overheid en het faciliteren van historisch onderzoek op onze studiezaal en online via de website.

		Het opzetten en inrichten van een digitale archiefbewaarplaats (e-depot) zodat de wettelijke taak ook voor de digitale archieven geborgd wordt. Een eerste pilot is het opnemen van de gedigitaliseerde bouwvergunningen van een regiogemeente, waarna de gedigitaliseerde bouwvergunningen van Amersfoort en de andere regiogemeenten in het e-depot opgenomen gaan worden.
Bijdragen aan de lokale en regionale historie door kennis te stimuleren en toe te voegen over de historie van de stad en de regio.		Verwerven, beheren en beschikbaar stellen van particuliere archieven en collecties die gezien de geschiedenis interessant zijn voor de stad en voor de regio op basis van een acquisitieprofiel. Van, voor en door de stad: samenwerkingen aangaan met personen en organisaties in de stad door middel van meer bekendheid van de taken en werkzaamheden van archief Eemland door het geven van rondleidingen in het depot, kennisdeling en samenwerkingen te onderzoeken op het gebied van digitalisering van interessante archiefstukken.
3.4.2 Evenementen en recreatie		
Gezelligheid, samenhorigheid van Amersfoort als Festivalstad zetten wij voort.		Om een vitaal evenementenklimaat te behouden is het Evenementenbeleid 2023 vastgesteld. Hier geven we de komende jaren samen met evenementenorganisatoren invulling aan.

Financieel overzicht

Tabel: PF.3.4.01 Financieel programma overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-26.235	-26.554	-26.736	-182
3.4.2 Evenementen en recreatie	-429	-439	-391	48
TOTAAL LASTEN	-26.664	-26.993	-27.127	-134
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	344	347	623	276
3.4.2 Evenementen en recreatie	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	344	347	623	276
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-25.891	-26.207	-26.113	94
3.4.2 Evenementen en recreatie	-429	-439	-391	48
TOTAAL SALDO	-26.320	-26.646	-26.504	142
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	10	10	10	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	10	10	10	0
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-26.310	-26.636	-26.494	142

Tabel: PF.3.4.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-182	276
3.4.2 Evenementen en recreatie	48	0
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	0
3.4 Cultuur	-134	276

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

3.4.2 Evenementen en recreatie			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
3.4 Cultuur	
Uitvoeringsprogramma Kunst en Cultuur 2022-2026	
Verordening fysieke leefomgeving Amersfoort	
Ruimtelijke plannen Archeologie	
Amersfoort in beeld - Archeologie	
Zonnepanelenbeleid	
FloA met daarin de Erfgoedverordening	
Subsidieregeling Monumenten en beeldbepalende panden	
Welstandsnota	
Amersfoort in beeld - Monumentenzorg	
Amersfoort op de kaart - Monumentenzorg	
Amersfoort.nl/Monumentenzorg	
Evenementenbeleid 2023	

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

4. Bestuur en dienstverlening

Inleiding

Amersfoort staat voor een open, transparant en toegankelijk bestuur dat de stem van haar inwoners waardeert en hen actief betrekt bij de uitdagingen van de stad. De stad staat voor grote opgaven en transities. We werken nauw samen met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties, om duurzame oplossingen te vinden voor de toekomst van Amersfoort, terwijl we ook de directe zorgen van onze inwoners serieus nemen.

In het onderdeel 'belangrijke gebeurtenissen' van dit hoofdstuk nemen wij u mee in de belangrijkste onderdelen van 2023 per beleidsdomein en wat wij concreet gedaan hebben. Een aantal ontwikkelingen met impact op bestuur en dienstverlening in 2023 willen wij ook alvast in deze inleiding benoemen.

Verkiezingen
Het afgelopen jaar was een bijzonder jaar voor de (lokale) democratie. Wij organiseerden maar liefst vier verkiezingen. Bij die verkiezingen viel op dat de opkomst in Amersfoort over het algemeen hoger was dan het landelijk gemiddelde. Wij vinden het belangrijk dat verkiezingen toegankelijk zijn voor iedereen. Daarom is het aantal stembureaus met extra voorzieningen uitgebreid. Om zo verkiezingen nog inclusiever te maken.

Alle vier de verkiezingen zijn organisatorisch goed verlopen, waarbij extra maatregelen zijn ingezet om de transparantie en de betrouwbaarheid van de stemming en uitslagvaststelling te vergroten. Extra bijzonder was dat Amersfoortse kiezers zich via een referendum ook konden uitspreken over het parkeerbeleid. De uitkomsten en de besluitvorming hierover hebben de nodige emoties losgemaakt die ook het komende jaar om aandacht zullen vragen in het gesprek tussen samenleving en bestuur/politiek. Het referendum wordt in 2024 samen met uw raad geëvalueerd en actief

betrokken. Om zo gezamenlijk lessen te trekken. Dat is belangrijk omdat hiermee ook gesproken kan worden over de wijze waarop dit instrument een plek heeft in de lokale democratie.

Dienstverlening
De waardering voor onze dienstverlening is groot. Toch blijkt dat de telefonische bereikbaarheid van het stadhuis nog steeds een aandachtspunt is. De gemeente is telefonisch onvoldoende bereikbaar, zo blijkt uit onderzoek. Dit vraagt niet alleen om acties bij het KCC maar een verbetering van de hele organisatie om vaker direct de telefoon op te nemen en op tijd terug te bellen. Het is belangrijk om daarom door te gaan met maatregelen om de wachttijden te verkorten en het doorverbinden naar de juiste medewerkers te versnellen. Uit eigen cijfers blijkt dat er bereikbaarheid van het centrale nummer 14033 eind 2023 weer op niveau was.

Het aantal verstrekte reisdocumenten en rijbewijzen steeg, mogelijk als gevolg van vertraagde vernieuwing tijdens de coronacrisis.
Een virtuele assistent is in 2023 op de website geïntroduceerd om mensen nog beter te kunnen helpen. Het aantal bezoeken aan de website is sterk gestegen. Het laat zien dat steeds meer mensen online informatie zoeken. We sluiten hierop op aan met de groei van het aantal digitale diensten. Uitgangspunt blijft dat wij inzetten op diverse kanalen waarlangs inwoners ons kunnen bereiken.

In het kader van vergunningverlening en toezicht was er extra aandacht voor brandveiligheid bij stallen en de voorbereiding op nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet. Ook zijn wij gestart met het verbeteren van een snellere afhandeling van meldingen openbare ruimte. We zien dat er steeds meer verzoeken voor handhaving komen. Tegelijkertijd worden ook vanuit de gemeente steeds meer (aanvullende) regels opgesteld om (beleids)doelen te halen. Dit zorgt voor spanning ten aanzien van de beschikbare capaciteit en zal vragen om prioriteitstelling.

Samenwerking met de stad en gebiedsgericht werken
Er zijn in Amersfoort tal van inwoners en organisaties die op allerlei manieren initiatief nemen. Daar zijn wij trots op. Bijzonder is dat initiatiefnemers elkaar – bijvoorbeeld via Bewoners033 – ook opzoeken om te leren van elkaar en de ander een stap verder te helpen.
Wij geven invulling aan bestuurlijke vernieuwing door aan te sluiten bij bestaande processen en trajecten. Het denken vanuit de relatie en samenwerking met de stad in plaats van te beginnen bij de inhoud is daarbij het uitgangspunt. Om te experimenteren met andere vormen van participatie en democratische vernieuwing is een plan gemaakt voor een gelote burgerraad. Dit is begin 2024 ook vastgesteld door gemeenteraad.
Op het gebied van gebiedsgericht werken zijn plannen van aanpak ontwikkeld en extra investeringen gedaan in gebieden met leefbaarheidsproblemen. Buurtbudgetten werden goed benut voor lokale initiatieven. Ook zijn wij gestart met het evalueren van de buurtbudgetregeling. Om nog beter te kunnen aansluiten op wat er leeft en speelt in de samenleving. De gemeente was actief in wijken en dorpen, met verschillende initiatieven om de aanwezigheid en zichtbaarheid van de overheid te vergroten.

Ten slotte stond 2023 ook nadrukkelijk in het teken van het verleden en de wijze waarop die nog steeds doorwerkt in de huidige samenleving. Het herdenken van 150 jaar slavernij en de onderzoeken naar de rol van het bestuur bij ontrechting van Joodse stadsgenoten tijdens en na de Tweede Wereldoorlog zijn daar voorbeelden van. Ook werd in 2023 de uitkomsten van het onderzoek naar mogelijke ontrechting van Sinti en Roma families gepresenteerd. De onderzoeken en de gesprekken die wij in afgelopen jaar met elkaar hebben gevoerd laten niet alleen een pijnlijke geschiedenis. Een geschiedenis die in sommige gevallen ook onderbelicht is gebleven. Het is van belang om hiervoor erkenning te bieden en aandacht te hebben voor de effecten waar mensen nu in hun dagelijks leven nog steeds last van ondervinden.

4.1 Bestuur en dienstverlening

Belangrijke gebeurtenissen

Bestuur

Vier verkiezingen in 2023

In 2023 hebben in totaal 494.000 kiezers samen ruim 345.000 stemmen uitgebracht bij vier verkiezingen (gemiddeld 69,8 % opkomst). Namelijk in maart bij de verkiezingen van Provinciale Staten en van het bestuur van het waterschap; en in november bij de tussentijdse verkiezing van de Tweede Kamer en het referendum over het voorgenomen parkeerbeleid op initiatief vanuit de bevolking. Door de gestage groei van onze stad is het aantal kiesgerechtigden van nog geen 97.000 in 2002 gegroeid met 23 % naar nu bijna 126.000 kiezers. De opkomst in Amersfoort blijft daarbij op een hoger percentage dan het landelijk gemiddelde. De opkomst bij verkiezingen van de Tweede Kamer is traditioneel nog steeds het hoogste van alle soorten verkiezingen.

Verkiezing	Opkomst in Amersfoort	Aantal kiezers
Referendum 2023	77,0%	125.496
Tweede Kamer 2023	82,0%	121.150
Waterschap 2023	58,7%	126.783
Provinciale Staten 2023	62,2%	120.420
Gemeenteraad 2022	56,4%	122.933
Tweede Kamer 2021	82,3%	118.081
Europees Parlement 2018	48,5%	116.688
Gemeenteraad 2018	59,8%	118.444
Gemeenteraad 2014	56,3%	113.699
Gemeenteraad 2010	57,8%	108.378
Gemeenteraad 2006	58,7%	101.869
Gemeenteraad 2002	57,5%	96.511

De verkiezingen zijn steeds georganiseerd in zo'n 95 stembureaus, verdeeld over 73 verschillende locaties in de gemeente. Alle vier de verkiezingen zijn organisatorisch goed verlopen, waarbij extra maatregelen zijn ingezet om de transparantie en de betrouwbaarheid van de stemming en uitslagvaststelling te vergroten. De kosten van deze democratie in actie bedragen per verkiezing gemiddeld € 2,84 per kiezer of € 4,06 per getelde stem.

Ook bij de organisatie van de verkiezingen is inclusiviteit een belangrijk thema. Daarom is het aantal bijzondere stembureaus met extra voorzieningen voor bepaalde doelgroepen (o.a. doof, slechthorend, blind, slechtziend, verstandelijke beperking) uitgebreid naar vijf Extra Toegankelijke Stembureaus en een Prikkelarm Stembureau ingericht. Doel hierbij is dat iedereen die zelf wil stemmen dat ook moet kunnen, zonder daarvoor een volmacht te hoeven af te geven aan een ander.

Referendum

Extra bijzonder was dat Amersfoortse kiezers zich via een referendum ook konden uitspreken over het parkeerbeleid. Daarbij werd voor het formuleren van de vraagstelling een onafhankelijke referendumcommissie geïnstalleerd, die o.a. ook de klachtenbehandeling op zich nam. De uitkomsten en met name de besluitvorming in de gemeenteraad na het referendum hebben de

nodige emoties losgemaakt die ook het komende jaar om aandacht zullen vragen in het gesprek tussen samenleving en bestuur/politiek. Het referendum wordt in 2024 samen met uw raad geëvalueerd waarbij ook de evaluatie door de onafhankelijke referendumcommissie wordt betrokken. Deze evaluatie kan bijdragen aan de actualisatie van de referendumverordening, die al langer was voorzien.

Nieuwe vergaderwijze

Per 1 januari 2023 is de raad in commissies gaan vergaderen. Er zijn vier commissies aan het werk gegaan: Omgeving, Sociaal, Bedrijvigheid en Bestuur. Daarnaast begon de raadsvergadering Het Besluit in 2023 steeds al in de middag, waardoor de raadsvergaderingen ’s avonds ook eerder klaar waren.

Raadspreekuur

Vanaf 2023 vindt het raadspreekuur plaats in de wijken en locaties van bibliotheek Eemland. Elke maand wordt er een andere wijk aan gedaan. De locatie wordt van te voren bekend gemaakt via diverse social media en op www.amersfoort.nl. Het blijft een laagdrempelige en toegankelijke manier om contact te hebben met raadsleden en gezien de positieve reacties blijkt het nog steeds in een behoefte te voorzien.

Kindervragenuur

Elk jaar wordt op 20 november de Dag van de Rechten van het Kind gehouden. Een dag waarop in de hele wereld gevierd wordt dat kinderen speciale rechten hebben. Dat vierde de Amersfoortse gemeenteraad dit jaar op dinsdag 21 november weer in Amersfoort met het derde kindervragenuur. De kinderen van tien tot twaalf jaar kregen de unieke kans om naar het stadhuis te komen, op de zetel van raadsleden te zitten en vragen te stellen aan de burgemeester, wethouders en raadsleden over onderwerpen die hen bezighouden.

Kinderburgemeester

Op 20 november 2022 werd bekend gemaakt dat Amersfoort een kinderburgemeester zoekt. Alle kinderen in Amersfoort die in groep 7 zaten mochten solliciteren op de baan van kinderburgemeester. De kinderburgemeester wordt aangesteld voor een periode van 1 jaar. Op 9 maart 2023 werd bekend gemaakt wie als eerste kinderburgemeester van Amersfoort, Hoogland en Hooglanderveen aan de slag mocht. Op 4 april 2023 werd de kinderburgemeester officieel geïnstalleerd tijdens de gemeenteraadsvergadering.
Deze gekozen kinderburgemeester is samen met de kinderwijkraden vanaf april 2023 aan de slag gegaan aan de hand van haar droom, een droom voor Amersfoort; geen eenzaamheid meer onder kinderen. De kinderburgemeester heeft diverse bijeenkomsten bijgewoond, zoals aa 4 mei, koningsdag, VIVA Vathorst, opening vredesweek, sinterklaasintocht, jubileum dierenpark, kerstmarkt en feest bij Kunstkids. Haar termijn loopt op 23 april 2024 af.

Jongerenraad

De jongerenraad is op 10 oktober geïnstalleerd en van start gegaan. Na hun installatie zijn ze hard aan de slag gegaan om leden te werven. Het bleek een complexe opdracht om een diverse jongerenraad samen te stellen, gelet op leeftijd, geslacht, sociaaleconomische afkomst en nog veel meer factoren. Inmiddels kennen de leden elkaar steeds beter en zijn ze begonnen met trainingen ten behoeve van hun ontwikkeling, onder het toeziend oog van hun begeleider. Aan de eerste gevraagde en ongevraagde adviezen wordt reeds gewerkt.

Cursus Politiek Actief

In oktober en november organiseerde de griffie een cursus Politiek Actief. Er deden 27 cursisten mee. De cursus – bestaand uit vier avonden - is bedoeld voor inwoners die meer willen weten over de gemeente en hoe de raad tot een besluit komt. Die willen weten hoe zij invloed kunnen uitoefenen. Of interesse hebben om zelf politiek actief te worden.

Public Affairs

In 2023 heeft Amersfoort de lobby voor het aantrekken van middelen ter ondersteuning van de groeiopgave van Amersfoort verder voortgezet.

In het voorjaar is tijdens het Bestuurlijk overleg Leefomgeving (BOL) een Amersfoortse propositie gehonoreerd om nieuwe stappen te zetten in de ontwikkeling van Langs Eem & Spoor (4.000-5.000 woningen), onderdeel van de spoorzone van Amersfoort. Het Rijk kent in dit kader € 15 miljoen toe ten behoeve van het verplaatsen van bedrijven die (vanwege hinderlijke milieucontouren) niet passen bij (grootschalige) woningbouw. Met deze bijdrage kan Amersfoort verder werken aan waardevolle nieuwe woonomgevingen. Deze middelen zijn aanvullend op de financiële steun, waaronder de € 96 mln eind 2022, die Amersfoort eerder van het Rijk ontving voor de ontwikkeling van de spoor- en A1-zone. In het najaar heeft Amersfoort ook een propositie ingediend voor een financiële regeling ('Startbouwimpuls') die het Rijk heeft opgezet om in tijden van veranderende economische omstandigheden (hogere bouwkosten, gestegen rente) de woningbouwproductie aan de gang te houden. Dit heeft geresulteerd in een toekenning van € 9,2 miljoen aan rijksteun voor zowel de spoor- en A1-zone als overige (binnen)stedelijke woningbouwprojecten. Met deze middelen kunnen 14 projecten (885 woningen) in deze gebieden op korte termijn worden gebouwd.

Naast deze toekenningen zijn, mede door samenwerking in U-Ned, ook aanvullende afspraken met het Rijk gemaakt over samenwerking op de grote opgaven waar Amersfoort en de bredere regio voor staan. Zo hebben Rijk en regio de handtekening gezet onder een ruimtelijke agenda voor de metropoolregio Utrecht ('Ontwikkelperspectief 2040 NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort), inclusief daarbij horende samenwerkingsafspraken (adaptief programmeren, regionale investeringsagenda). Ook is afgesproken om twee Rijk-regio onderzoeken op te starten: het gebiedsonderzoek 'Spoorzone Amersfoort en Heuvelrugzone' en de 'Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort 2040'. Door samen te werken op deze trajecten ontstaat tussen Rijk en regio een gedeeld beeld én daarmee gedeeld eigenaarschap op onze opgaven en ambities op het vlak van woningbouw, economie, bereikbaarheid, energie en groen. Daar waar onze opgaven raken aan bovenregionale/nationale opgaven kunnen deze trajecten ook leiden tot wederkerige (financiële) afspraken met het Rijk.

Met het oog op de verkiezingen en de daaropvolgende formatie heeft Amersfoort in 2023 in verschillende regionale en landelijke coalities samengewerkt. Zo voert de regio Amersfoort een intensieve lobby om de negatieve impact van de 'pauzestand' van knooppunt Hoevelaken als gevolg van een tekort aan stikstof-, financiële- en personele ruimte zo klein mogelijk te houden. Twee sporen staan daarbij centraal: (1) het creëren van een Rijk-regio overbruggingspakket van multimodale van OV-, fiets- en weg- maatregelen om de korte termijn bereikbaarheidsknelpunten aan te pakken; en (2) het z.s.m. realiseren van de definitieve aanpak van knooppunt Hoevelaken. Tijdens het Bestuurlijk overleg MIRT (BO MIRT) in het najaar hebben Rijk en regio afgesproken om de knelpunten nader in beeld te brengen en in het najaar van 2024 afspraken te maken over een overbruggingspakket.
Deze lobbyinzet op mobiliteit is overigens ook onderdeel van een bredere propositie van de metropoolregio Utrecht voor de verkiezingen en formatie. Deze MRU-propositie is o.a. via verschillende events (MRU-verkiezingsdebat, MRU-ontbijtsessie nieuwe TK-leden) onder de aandacht van Haagse stakeholders gebracht. Ook werkt Amersfoort samen met andere steden met een

prioritaire grootschalige woningbouwlocaties aan een propositie richting een nieuw kabinet om samen te werken aan de groeiopgave.
Hoewel bij deze en andere trajecten veel aandacht uitgaat naar de grote opgaven in het fysieke domein richten we ons op andere belangrijke thema's zoals bestaanszekerheid en kansengelijkheid. Zo hebben wethouder Aboyaakoub-Akkouh en directeur Peter Veeken van basisschool 'De Magneet' uit het Soesterkwartier tijdens het MRU-verkiezingsdebat over brede welvaart op 27 september 2023 aandacht gevraagd voor het belang van 'ongelijk investeren voor gelijke kansen' en steun gevraagd voor lange-termijn investeringen in wijken met veel kwetsbare groepen (kinderen), o.a. in het onderwijs (rijke schooldag).

- Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) - april 2023 - 8M voor 3 jaar;
- Subsidie Nationaal Isolatie Programma - september 2023 - 1,5M voor 4 jaar.

Subsidieverwerving

Amersfoort is actief in het werven van subsidies vanuit andere overheden, om maatschappelijke opgaven te realiseren. In 2023 viel daarbij het thema energietransitie op:

Daarnaast zijn vele kleinere subsidies verworven, dat wil zeggen: toegezegd. Een *definitieve* subsidievaststelling vindt immers doorgaans pas plaats nadat ook de betreffende projecten zijn opgeleverd. Actieve inzet op medefinanciering door andere overheden blijft belangrijk.

Communicatie en participatie

Bewoners033

Ook in 2023 organiseerde Bewoners033 in opdracht van de gemeente weer een aantal broedplaatsen en de burgerborrel waar initiatiefnemers, politiek, bestuur en ambtelijke organisatie elkaar ontmoetten en spraken over initiatieven in de stad. Bewoners033 heeft in 2023 als proef inwoners die tijdens een broedplaats een idee inbrengen zijn in 2023 een half jaar gevolgd, om hen te ondersteunen en te adviseren als dat nodig is. Dit wordt zeer gewaardeerd en daarom ook in 2024 voortgezet.

In 2023 is extra aandacht gegeven aan het bekendmaken van diensten en ondersteuning van bewoners033 aan initiatiefnemers. Daarbij is onder meer aandacht geweest voor een betere verbinding met de uitvoering van de projectenregeling en de buurtbesturen. Ook blijkt dat er bij initiatiefnemers in de stad behoefte om elkaar naast de broedplaatsen te kunnen ontmoeten over specifieke thema's zoals bijvoorbeeld fondsenwerving of energietransitie. Bewoners033 gaat hier in 2024 extra aandacht aan besteden.
Gelote burgerraad

Een groep actieve inwoners heeft het initiatief genomen om in Amersfoort te experimenteren met een gelote burgerraad als aanvulling op de lokale democratie. In 2023 heeft een werkgroep met raadsleden, inwoners en ambtenaren met elkaar gesproken over op welke wijze dit initiatief in Amersfoort concreet van start kan gaan. Hierbij is ook geleerd van andere experimenten die al zijn uitgevoerd in Nederland. Spelregels en een aantal uitgangspunten zijn uitgewerkt in een plan van aanpak dat ter besluitvorming is aangeboden aan de gemeenteraad.

Dienstverlening

Er zijn verschillende manieren om contact op te nemen met het Klant Contact Centrum (KCC) van de gemeente. Dat kan via het telefoonnummer 14033, via Whatsapp, Twitter, Facebook, livechat en Teletolk (voor mensen die doof of slechthorend zijn).

Het centrale nummer van het stadhuis (14033) is in 2023 in totaal 120.188 keer gebeld, dat is zo'n 20% minder dan in 2022. De bereikbaarheid steeg van gemiddeld 66% in 2022 naar 82% in het laatste jaar. De gemiddelde gespreksduur blijft oplopen; van 3:44 in '22 naar 3:57 in 2023. Er worden meer complexe vragen gesteld, ook zien we dat bellers vaker meerdere vragen stellen in één telefoongesprek.

In 2023 hebben we twee externe bureaus onderzoek laten doen naar de kwaliteit van onze telefonische dienstverlening. Onderzoeksbureau Telan kwam tot de conclusie dat de bereikbaarheid van het stadhuis onvoldoende is. Het duurde vaak te lang voordat op het centrale nummer werd opgenomen en te vaak kon niet (snel genoeg) worden doorverbonden naar een medewerker op een afdeling. Als reactie hierop zijn verschillende acties in gang gezet.

Daarnaast heeft Right Marktonderzoek in bellers van 14033 bevraagd op de *kwaliteit* van de dienstverlening. Uit dat onderzoek blijkt dat bellers positief zijn over de dienstverlening. Ze waarderen deze met een 7.76; dat is volgens de onderzoekers een goede score.

Er zijn in 2023 bijna 30.679 terugbelnotities gemaakt. Dat gebeurt als een KCC medewerker geen antwoord kan geven en de collega die dat waarschijnlijk wel kan niet bereikbaar is. Dat betekent dat 31% van de gesprekken die zijn geregistreerd in ons zaaksysteem eindigde als terugbel verzoek. Dat percentage is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Het aantal bezoeken (+50%) en het paginaweergaven (+20%) op amersfoort.nl is in 2023 behoorlijk gegroeid ten opzichte van het jaar ervoor.

Op Facebook hebben wij nu 11.626 volgers (+1,75%), op Instagram 9.802 (+22,75%), op LinkedIn 20.982 (+8,91%) en op X (voorheen Twitter) 14.861 (-1,75%).

Sinds begin juli 2023 staat de 'virtuele assistent' GEM op de website van de gemeente Amersfoort. In de laatste zes maanden van 2023 heeft de 'chatbot' 1251 gesprekken met inwoners gevoerd. Van deze 1251 gesprekken heeft Gem er zelf 541 afgehandeld en zijn er 710 gesprekken doorverwezen naar de livechat.

Het aantal 'meldingen openbare ruimte' stijgt al jaren. In 2023 kwamen er 34.529 meldingen binnen, dat is weer 9% méér dan in 2022. In vijf jaar tijd is het aantal meldingen ruim verdubbeld.

Programma dienstverlening

In 2023 zijn we begonnen met de uitvoering van een programma waarin we de kwaliteit van de dienstverlening verder op orde willen brengen. We richten ons daarbij eerst op de basis: betere telefonische bereikbaarheid, direct duidelijke en inclusieve klantcommunicatie op B1 taalniveau, het verbeteren van de website en het optimaliseren van de proces rond de melding openbare ruimte. Daarnaast is onder andere gewerkt aan een betere ontvangst van klanten op Stadhuisplein 3, is de bezetting bij Burgerzaken op orde gebracht en zijn er keuzes gemaakt m.b.t. hoe de dienstverlening er straks in het Huis van de Stad uit gaat zien.

Reisdocumenten

In 2023 is het aantal verstrekte reisdocumenten wederom gestegen. In totaal zijn 10.217 reisdocumenten verlopen en zijn er 15.851 reisdocumenten verstrekt. Dat is ruim 35% méér dan verwacht. Een verklaring hiervoor is dat dit nog een gevolg is van de coronacrisis waarin men heeft gewacht met het verlengen van het document vanwege de destijds geldende reisbeperkingen. Voor rijbewijzen was het aantal verlopen exemplaren: 10.127 en het aantal verstrekte rijbewijzen

12.565, dat is bijna 20% meer dan verwacht. Ook hier zou sprake kunnen zijn van een verlaat corona-effect.

We hebben de klantstroom voor de reisdocumentenpiek (2024-2029) getracht te spreiden door verlengingen vanuit de reisdocumentenpiek van 2024, naar oktober/november/december 2023 te halen. In oktober en november zijn 2023 inwoners aangeschreven met de oproep om voor 1 januari te komen verlengen vanwege de verwachte drukte in de zomerperiode 2024. Van de maanden januari tot en met april 2024 zullen 6811 reisdocumenten verlopen; hiervan zijn 1489 (21%) voor 1 januari 2024 verlengd.

We hebben 8 vacatures opengesteld voor 6 verschillende functies. We startten januari 2023 met 13,97 fte vacatureruimte en hebben 7,91 fte vacatureruimte vervuld. 10 medewerkers zijn aangenomen, 8 daarvan zijn in opleiding en van 2 hebben we afscheid genomen. Daarnaast zijn meer dan 20 inhuurkrachten gedurende het jaar ingezet voor de balies.

Werken aan digitalisering

De e-dienst 'aangifte geboorte ' is op 3 juni 2022 aangezet; in 2023 is 81% van de aangiften geboorte digitaal gedaan (lichte daling van 1% ten opzichte van 2022). Voor aangiftes van overlijden ligt dat op 91% (lichte stijging van 1% ten opzichte van 2022).

In 2022 zijn we aangesloten bij de pilot 'digitale aanvraag rijbewijs' (DAR). Van de 9014 aanvragen die in aanmerking komen voor het DAR proces, zijn 2645 daadwerkelijk digitaal aangevraagd. Dat is gemiddeld 28,7%, ruim 3% meer dan het jaar daarvoor(2022).

Zelfevaluatie 2023 ENSIA, zelfevaluatie Basisregistratie personen en zelfevaluatie reisdocumenten

Op basis van de wet basisregistratie personen en de Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland moet elke gemeente een zelfevaluatie uitvoeren op de basisregistratie personen (BRP) en op de kwaliteit en veiligheid van de aanvraag en het uitgifteproces Paspoorten en Nederlandse identiteitskaart (PNIK). Het doel van de zelfevaluatie is om de gemeente inzicht te geven of de werkprocessen conform wet- en regelgeving zijn ingericht en inzicht te krijgen in de datakwaliteit van de BRP-gegevens. Over 2023 wordt begin 2024 gerapporteerd over inhoud en te nemen maatregelen aan het Ministerie van BZK. Inhoudelijk geldt dat:

- De datakwaliteit van de BRP-gegevens opnieuw zeer hoog is, met 100 % op de geautomatiseerde controles en 98% op de steekproef (18% verbeterd ten opzicht van 2022).
- De domeinvragen van de BRP zijn qua de wettelijke normen goed te noemen met bijhouding op 88,9% en verstrekking op 88,1%. De aanbevelingen vanuit het rijk hebben wij een score van 70%. Wat betreft de BRP-vragen in het kader van informatiebeveiliging is de score bijna 100%.
- De scores voor de wettelijke normen aanvraag en uitgifte reisdocumenten zijn 92,5%, overig proces reisdocumenten 100% en aanbevelingen vanuit het rijk 84%.

De score op punten voor verbetering vatbaar maar afgezet tegen landelijke scores blijvend goed te noemen.

<u>Gebiedsgericht werken</u>

Plannen van aanpak en wijkperspectieven
Voor de verschillende gebieden in Amersfoort stellen gebiedsmanagers in samenwerking met partners plannen van aanpak op. Voor Liendert wordt het wijkperspectief uitgewerkt in een plan van aanpak in de vorm van een omgevingsprogramma. In het Soesterkwartier wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma.

Gezien de wens voor toekomstperspectieven, zoals beschreven in het coalitieakkoord zijn dit jaar geen plannen van aanpak “oude stijl” gemaakt voor de eerder benoemde gebieden (Vermeer-, Berg-Leusderkwartier, Vathorst/Hooglanderveen). Onze aandacht is uitgegaan naar de ontwikkeling van een nieuwe werkwijze.

In 2023 hebben we samen met de corporaties een aantal gebieden in Amersfoort geprioriteerd waar de leefbaarheid onder druk staat. In die gebieden zijn we met partners aan de slag met een samenhangende gebiedsgerichte aanpak om de leefbaarheid te verbeteren. De gebieden waar in dit kader extra in is geïnvesteerd zijn:

- De Plaatsen in Schothorst (buurtontmoetingsruimte);
- Juliana van Stolbergbuurt in Vermeer-, Berg- Leusderkwartier (versterken sociale opgaven en meenemen van onder andere klimaat-, leefbaarheid- en gezondheidsopgaven bij planvorming herinrichting);
- Liendert (concrete acties vooruitlopend op het omgevingsprogramma, bijvoorbeeld om de leefbaarheid op het Vogelplein te verbeteren);
- Het Hoefkwartier (bredere functie Celsiushuis);
- De Laak in Vathorst (inzet sportivate, pedagogische beweegcoach).

Buurtbudget

Het buurtbudget is in 2023 goed benut. Het budget is ingezet voor de verbetering van de leefbaarheid in het gebied (zoals picknicktafels, buurttuinen) en maakt mogelijk dat meer bewoners zich betrokken voelen bij de buurt (activiteiten, straatfeest). In 2023 zijn we gestart met de evaluatie van de buurtbudgetregeling. De resultaten komen medio 2024 beschikbaar.

Stadspeiling

Eind 2023 heeft de Stadspeiling met als thema Leefbaarheid en Veiligheid plaatsgevonden, de resultaten komen begin 2024 beschikbaar.

Aanwezig in wijken en in gesprek

Op verschillende manieren wordt gewerkt aan aanwezigheid en zichtbaarheid van de gemeente in wijken en dorpen:

- Het in 2023 geopende projectenhuis Soesterkwartier biedt bijvoorbeeld een laagdrempelig ontmoetingspunt in de wijk.
- Het wijkinformatiepunt in Randenbroek Schuilenburg is geopend. Het is een plek waar professionals met elkaar samen werken en bewoners terecht kunnen met vragen.
- Het Klokhuis is en blijft in ontwikkeling als een warme open huiskamer waar iedereen welkom is. De programmering sluit aan bij de opgaven in de wijk, zo is onder andere ruimte voor kinderen en ouders (Buitenkast), ouderen (Marheba) en jongeren (inloopavond). De samenwerking met het sociaal wijkteam en In deBuurt033 is versterkt en zij zijn zichtbaar aanwezig in het wijkcentrum.
- Daarnaast zijn gebiedsmanagers en adviseurs gebiedsgericht werken, wijkwethouders en burgemeester regelmatig aanwezig en in contact met inwoners in wijken en dorpen, bijvoorbeeld via een wijkspreekuur of door aan te sluiten bij ontmoetingen in de wijk.

Gebiedssamenwerking

Samenwerking in de wijken gebeurt rond gebieden, thema's en doelgroepen. Signalen op het gebied van leefbaarheid pakken we op deze manier vroegtijdig op. Voorbeelden zijn de kernteams waar professionals uit de gebieden elkaar ontmoeten en samenwerken en aansluiten of organiseren van afstemming met (actieve) bewonersgroepen.

Bijvoorbeeld de jeugdaanpak Amersfoort Noord, de werkgroep oud en nieuw, de werkgroep veilig uitgaan (start susteams), vreedzame wijk Liendert en Schuilenburg, samenwerking Kruiskamp (overlast Neptunusplein) en samenwerking met bewoners in de Koppel (bijvoorbeeld rond Berenspeeltuin).

Voortgang en raad informeren

Met de raad is op 14 februari 2023 gesproken over de samenwerking rond jongeren. Gebiedsmanagers, adviseurs gebiedsgericht werken, afdeling veiligheid van de gemeente, jongerenwerk en politie waren bij deze bijeenkomst aanwezig.

Vergunningverlening en toezicht

In 2023 zijn meer Omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen aangevraagd: 1301 in 2023 versus 1191 in 2022. In december, vlak voor de invoering van de Omgevingswet, zijn er 30 extra aanvragen binnengekomen van vrijwel uitsluitend (zeer) grote bouwprojecten. In 2023 is de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen voorbereid. Deze is per 1 januari 2024 in werking getreden. Dit heeft gezorgd voor veel extra inzet van medewerkers en inhuur van externen om het reguliere werk af te handelen.

In de vergunningverlening voor evenementen is de RUD Utrecht als adviseur voor groen en ecologie vaker betrokken.

Veel toezicht is gekoppeld aan de vergunningverlening. In 2023 is bijzondere aandacht geweest voor toezicht op brandveiligheid bij stallen.

Gegevensbescherming en privacy

Sinds de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is de organisatie hard aan de slag om te voldoen aan alle wet- en regelgeving op het gebied van privacy. De gemeente heeft inmiddels op veel thema's zorggedragen voor kaders die ondersteunend zijn voor de organisatie om naleving van de AVG te bewerkstelligen.

In de begroting van 2023 hebben we als thema opgenomen: Eenieder kan vertrouwen op een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens.
NB Vanwege de vervlechting van gegevensbescherming met de ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening, wordt tevens verwezen naar de desbetreffende paragraaf in hoofdstuk 6 Bedrijfsvoering.

Hieronder geven we per subthema aan wat de stand van zaken is:

- In 2023 zijn diverse gesprekken met verschillende groepen inwoners gevoerd en is informatie opgehaald. In het meerjarenplan Informatiebeveiliging en Privacy 2024-2026 is het opstellen en implementeren van een PDCA cyclus opgenomen. In de inrichting van die cyclus wordt bijvoorbeeld de voortgang of status van die afspraken regelmatig met de verbonden partij

besproken. Een ander onderdeel van die inrichting is bijvoorbeeld dat afspraken regulier, risicogebaseerd en steeksproefgewijs worden gecontroleerd.

- Bij de ontwikkeling van systemen, producten of diensten passen we, zoals ook benadrukt door de Rekenkamer, voorafgaand aan aankoop of implementatie privacy-verhogende maatregelen toe. Dit gebeurt onder andere op basis van het encryptiebeleid, hardeningsbeleid en het informatiebeheer beleid zoals het preserveringsbeleid.

- In 2023 liepen er 87 DPIA's (in 2022: 31 DPIA's) zowel in het Sociaal Domein als in de andere domeinen. Ons college heeft privacy officers toegevoegd aan de organisatie, waarmee de capaciteit om DPIA's uit te kunnen voeren is vergroot. Dat is mede noodzakelijk wegens de wettelijk voorgeschreven herijking van eerder uitgevoerde DPIA's. In juni 2023 is gestart met de herijking van het DPIA proces.

- We treffen doorlopend passende en technische maatregelen ter voorkoming of beperking van incidenten en kwetsbaarheden. De focus ligt hierbij op de inrichting van autorisaties, logging en monitoring conform het huidige beleid. En dit heeft ook als zodanig zijn weerslag gekregen in het meerjarenplan informatieveiligheid en privacy waar de inrichting van autorisaties (identity en access management) en logging en monitoring 2 belangrijke projecten zijn

- Het vergroten van de bewustwording en het bijbrengen van een concreet handelingsperspectief blijkt vooral vergroot te kunnen worden door interventies die real-life scenario's nabootsen afgewisseld met periodieke educatie en trainingen.

Wet politiegegevens (Wpg)

Eind december 2022 hebben we de verplichte audit op de WPG uitgevoerd. Omdat we niet aan alle eisen van de WPG voldoen, is door de organisatie een verbeterplan WPG opgesteld wat wordt uitgevoerd. In november 2023 is gestart met de heraudit. In Q1 2024 wordt de definitieve rapportage verwacht.

Datalekken

In 2023 zijn er gemeentebreed in totaal 60 (in 2022: 34) meldingen gedaan bij gegevensbescherming@amersfoort.nl. In 55 gevallen bleek het daadwerkelijk een beveiligingsincident te zijn waarbij persoonsgegevens werden gelekt. 13 van deze datalekken waren ernstig genoeg om bij de Autoriteit Persoonsgegevens te melden. In mei 2023 is gestart met de herijking van het datalekkenproces en dit wordt naar verwachting in Q1 van 2024 afgerond.

Klachten en bezwaren

Een klacht gaat over het algemeen over de bejegening door één van onze medewerkers en onderscheidt zich daarmee van een bezwaar dat gericht is tegen een besluit. In 2023 zijn 325 klachten en 578 bezwaarzaken ontvangen.
- Klachten

Onze klachtbehandeling heeft twee doelen: inwoners (op weg) helpen en leren van klachten. Het bereiken van een oplossing staat daarbij voorop. Klachten zorgen ervoor dat wij onze dienstverlening verder kunnen verbeteren. Ze houden ons scherp als het gaat om de dingen die wij doen en maken zichtbaar waarin wij ons kunnen ontwikkelen.

Aantal klachten
In 2023 zijn er 325 klachten binnengekomen bij de gemeente Amersfoort. Dit aantal is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Bijna alle klachten worden informeel afgehandeld: via het eerste (telefonisch) contact en het voeren van een goed gesprek worden de meeste klachten direct opgelost. Op deze wijze wordt zo veel mogelijk voorkomen dat klachten ontaarden in een (juridisch) conflict met de gemeente.

In een enkel geval leidt het indienen van een klacht tot een formele behandeling. Hierbij worden zowel de indiener(s) als de medewerkers gehoord.

Het horen bij de formele behandeling van de klachten in het sociaal domein geschiedt door de hoor- en adviescommissie Klachten en Bezwaren Sociaal Domein. Na de hoorzitting brengt de commissie een advies uit. De secretaris van commissie draagt zorg voor het opstellen en verzenden van het besluit op de klacht.
Het horen van klachten in het fysiek domein geschiedt door de directie, waarna de directie een oordeel over de klacht velt. De klachtenfunctionaris draagt zorg voor het opstellen en verzenden van de afdoening van de klacht.

Afdoening
Van de 325 klachten hebben 86 klachten betrekking op de bejegening in het Sociaal Domein. Hiervan zijn 2 klachten formeel in de commissie behandeld. 84 klachten zijn daarmee informeel opgelost. In het fysieke domein zijn 205 klachten afgehandeld. Het grootste gedeelte van de klachten ging over het niet terugbellen of niet reageren naar aanleiding van vragen of meldingen. In 2023 zijn er 3 hoorzittingen in het fysieke domein geweest naar aanleiding van een klacht. Deze klachten zijn behandeld door of namens de directie van de gemeente. De indieners van deze klacht wilden hun verhaal graag in een persoonlijk gesprek toelichten. Het toepassen van hoor en wederhoor zorgt voor meer onderling begrip en maakt de leerpunten voor de organisatie inzichtelijk. Er zijn nog 34 klachten in behandeling. Deze worden afgerond in 2024.

Nationale ombudsman
Wie ontevreden is over de afhandeling van een klacht door de gemeente kan de klacht voorleggen aan de Nationale Ombudsman. Bij de Nationale Ombudsman zijn in 2023 in totaal 53 klachten binnengekomen over de gemeente Amersfoort, waarvan er 49 zijn behandeld. Hiervan zijn er 5 opgelost door interventie en is 1 klacht tussentijds opgelost of beëindigd na start onderzoek. Verder was er in 42 gevallen sprake van informatievoorziening of terugverwijzing naar de gemeente en is er 1 geval tussentijds beëindigd voor start onderzoek.

In onderstaande tabel het aantal klachten van de afgelopen 5 jaar.

Jaartal	Aantal klachten
2023	325
2022	297
2021	337
2020	302
2019	278

De toezegging van 20 juni 2023, gedaan in de commissievergadering Bestuur over de nazending vergelijking aantallen klachten met andere gemeenten is op 25 september 2023 afgedaan.

- Bezwaren

In 2023 zijn 578 bezwaarzaken ontvangen en 70 (hoger) beroepsprocedures.

Afname bezwaarschriften
Het totaal aantal ingekomen bezwaarzaken is afgenomen ten opzichte van het jaar 2022. De oorzaak van deze daling heeft te maken met het aantal zaken in het sociaal domein. Voor het fysiek domein (alle overige bezwaarcategoriën) geldt dat het aantal zaken vergelijkbaar is met vorig jaar, met uitzondering van de urgentieverklaringen en leerlingenvervoer, daar zien wij een toename op.

Afgehandelde zaken
In 2023 zijn 543 bezwaren afgehandeld. Hiervan waren er 50 gegrond. Daarnaast zijn in 2023 48 beroepszaken, 18 hoger beroepszaken en 17 voorlopige voorzieningszaken behandeld. Dit aantal is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Voor een stad van deze omvang zijn dit relatief weinig beroepen.

Wettelijke termijn
In 2023 zijn 364 zaken binnen de wettelijke termijn afgedaan. Dat is minder dan in 2022. Hiervoor zijn verschillende oorzaken. Het komt regelmatig voor dat op verzoek van betrokkenen de beslistermijn wordt aangehouden, in het fysieke domein waarbij veelal meerdere belanghebbenden zijn, lukt het niet altijd om tot aanhouding van de beslistermijn te komen en wordt wel tijd geïnvesteerd in het vinden van een alternatieve oplossing buiten de formele behandeling van het bezwaar om. Dit kan dan uitmonden in een overschrijding van de wettelijke beslistermijn. Een andere oorzaak is dat in 2023 meer beroepszaken uit voorgaande jaren zijn behandeld vanwege achterstanden bij de rechtelijke instanties. Het voorbereiden van dergelijke dossiers kost relatief meer voorbereidingstijd. Het aantal ingebrekestellingen en het uitbetalingen van dwangsommen vanwege termijnoverschrijdingen is vergelijkbaar gebleven.

	2022	2023
Aantal ingekomen bezwaarschriften	761	578
Aantal Fysiek	*562*	*424*
Aantal Sociaal	*199*	*153*
Aantal afgehandelde bezwaarschriften	746	543
Aantal Fysiek	*550*	*353*
Aantal Sociaal	*276*	*177*
Binnen wettelijke termijn afgehandeld	73%	67%
Aantal in voorraad fysiek (op 31-12)	155	229
Aantal in voorraad sociaal (op 31-12)	89	43

Informele behandeling
Onze werkwijze om onnodige procedures te voorkomen en zoveel mogelijk met de betrokken inwoners te zoeken naar een passende oplossing leidt ertoe dat slechts een deel formeel hoeft te worden afgehandeld. 327 van de 543 afgehandelde bezwaarzaken zijn ingetrokken.

De ingezette aanpak van informele afhandeling van klachten en bezwaren wordt gecontinueerd en steeds verder geprofessionaliseerd. Het actualiseren van de regeling behandeling klachten en bezwaar sociaal domein is niet gerealiseerd. De heeft te maken met de opstartfase van het nieuwe

in september 2022 opgerichte klacht- en verbeterteam. De actualisering staat nu voor 2024 op de planning. In Q1 2023 is de klantreis bezwaar en beroep opgeleverd. Deze klantreis was gericht op ervaringen van inwoners die een bezwaarprocedure hebben doorlopen. Hieruit blijkt dat het proces in de basis op orde is en de informele aanpak, vooral het eerste belcontact, heel goed werkt. De verbeteracties richten zich met name op de communicatie in de vorm van duidelijke en begripvolle besluitvorming en het geven van meer duidelijkheid over de rolverdeling in de bezwaarprocedure bijvoorbeeld bij hoorzittingen waar de gemeente zelf ook vergunninghouder is. De verbeteracties worden inmiddels uitgevoerd.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking		
Onze gemeentelijke communicatie is toegankelijk voor iedereen.		In het afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in toegankelijke en gebruikersvriendelijke webpagina's. Diverse webpagina's zijn op basis van een onderzoek naar gebruikersvriendelijkheid aangepast. Daarnaast is gestart met een inventarisatie van subsites, of deze voldoen aan eisen op gebied van o.a. toegankelijkheid.
We willen het bereik van de gemeentelijke communicatie vergroten.		In het afgelopen jaar is een nieuwe content strategie ontwikkeld voor sociale media. Dit is gebeurd op basis van cijfers over het bereik van de berichten. Met content die meer aanspreekt en beter aansluit bij de Amersfoorters vergroten we ook het bereik van de gemeentelijke communicatie. De berichten op de sociale media worden beter bekeken.
We zetten in op bestuurlijke vernieuwing en doen ervaring op met andere vormen van betrokkenheid.		In het afgelopen jaar hebben de initiatiefnemers samen met de gemeente het voorstel voor een burgerraad verder uitgewerkt, zodat er in 2024 een start mee kan worden gemaakt. Daarnaast heeft een groepje inwoners met ondersteuning uit de organisatie verkend of er opnieuw een Dag van de Dialoog kon worden georganiseerd in Amersfoort. Uiteindelijk is het helaas niet gelukt om het voor de landelijke Dag van de Dialoog in oktober allemaal rond te krijgen.
Al in de verkenningsfase van nieuwe projecten, plannen en beleid gaan we in gesprek met belanghebbenden om te kijken hoe zij naar de opgave en het proces kijken.		Dit is een doorlopend aandachtspunt bij projecten en beleid. Een voorbeeld van hoe het in 2023 is toegepast is het woningbouwproject op De Schans. Daar heeft de projectmanager voordat er ook nog maar iets getekend was overlegd met de direct omwonenden, met als uitgangspunt dat er (voor een deel) sociale huurwoningen komen.
We bereiden ons voor op de nieuwe Wet versterking participatie op decentraal niveau.		De Wet is nog niet ingegaan, naar verwachting gebeurt dat in 2024. In 2023 is ook een rekenkameronderzoek gestart naar participatie.
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad		
Stadsbestuur zijn dat verbindt, vertrouwen heeft en geeft en dat op basis van democratische waarden invulling geeft aan zijn publieke taken.		Het bestuur is zich zeer bewust van de permanente uitdagingen hieromtrent, ook na het referendum in 2023.

Samenwerking met regiogemeenten, de gemeente Utrecht, provincie Utrecht, kennisinstellingen en bedrijfsleven om maatschappelijke opgaven inclusieve, duurzame en groeiende stad te realiseren.		Samenwerking met maatschappelijke partners en overheden was ook in 2023 essentieel, zie daarover de tekst hierboven.
4.1.3 Dienstverlening		
Iedere dag helpen we klanten snel, deskundig, vriendelijk en transparant tegen zo laag mogelijke kosten.		Dat gebeurt onder andere aan de balie, telefoon, digitaal via de website, de virtuele assistent GEM en via social media/Whatsapp.
We zorgen ervoor dat ons digitale kanaal (de website en digitale producten) goed op orde is. Digitaal zaken doen met de gemeente wordt steeds eenvoudiger en gaat sneller. Echter: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. We willen klanten verleiden om digitaal zaken met ons te doen maar realiseren ons goed dat Amersfoorters soms liever persoonlijk contact hebben.		Sinds juli kunnen bezoekers aan de website van de gemeente Amersfoort ook vragen stellen aan de 'virtuele assistent' GEM. GEM is een open source samenwerkingsplatform waarin een groeiend aantal gemeenten (nu 20) samenwerken, waaronder Utrecht, Rotterdam en Tilburg. Mocht GEM geen goed antwoord kunnen geven dan is er tijdens kantooruren altijd een medewerker beschikbaar die het gesprek over kan nemen (livechat).
We kennen onze klant. Daardoor zijn we in staat om gericht in te spelen op wat hij/zij wil, kan en nodig heeft.		Om klanten beter te leren kennen houden we continu klantonderzoek aan de balie, op de website en onze formulieren. Ook doen we aan data-analyse en maken we klantreizen. In 2023 hebben we de klant bovendien bevraagd op de kwaliteit van onze telefonische dienstverlening en is er een usability-onderzoek uitgevoerd naar de gemeentelijke website. Zo halen we het klantperspectief van buiten naar binnen.
Het verder verbeteren van het proces 'afhandeling meldingen openbare ruimte'.		Er is een opgaveteam MOR opgericht; dit team heeft de problemen in het huidige proces in kaart gebracht en werkt voorstellen uit ter verbetering. Ook is de overgang van Melddesk naar Binnenbeter voorbereid.
Het optimaliseren van de telefonische dienstverlening op het KCC.		Er is onderzoek uitgevoerd naar de bereikbaarheid van de gemeente en haar medewerkers. Ook is onderzocht hoe bellers de dienstverleningen door de medewerkers van het KCC ervaren. Naar aanleiding van deze onderzoeken is een 'versnellingsaanpak' opgesteld. De acties uit deze aanpak zijn opgepakt; deze lopen door in 2024.
We gaan onze visie op dienstverlening herijken en vertalen in een actieplan.		Er is een visie en actieplan opgesteld. Zie ook de raadsinformatiebrief 2023-48. In maart 2023 is het programmateam gestart met het uitvoeren van de acties.
Het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van persoonsgegevens in de Basis Registratie Persoonsgegevens.		Op basis van de wet basisregistratie personen en de Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland moet elke gemeente jaarlijks een zelfevaluatie uitvoeren op de basisregistratie personen (BRP) en op de kwaliteit en veiligheid van de aanvraag en het uitgifteproces Paspoorten en Nederlandse identiteitskaart (PNIK). Het doel van de zelfevaluatie is om de gemeente inzicht te geven

		of de werkprocessen conform wet- en regelgeving zijn ingericht en inzicht te krijgen in de datakwaliteit van de BRP-gegevens. Over 2023 wordt begin 2024 gerapporteerd over inhoud en te nemen maatregelen aan het Ministerie van BZK.
Het goed, tijdig en zorgvuldig afhandelen van klachten.		Een klacht gaat over het algemeen over de bejegening door één van onze medewerkers. Dat is wat anders dan een bezwaar dat gericht is tegen een besluit. Eind 2022 is een nieuw gemeentelijk klachten- en verbeterteam van start gegaan.
Voor de inwoners een laagdrempelige, toegankelijke en oplossingsgerichte lokale overheid bieden, die de inwoner en de bedoeling van de geldende regelingen centraal stelt.		We zetten de inwoner centraal waarbij naast de regels en standaardprocessen ook kundig maatwerk mag worden verwacht. Dat vraagt om een open en flexibele manier van werken met oog voor de menselijke maat, gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Met respect voor het individu, respect voor zijn leefomgeving en met empathie en ruimte voor passende oplossingen.
Vergunningaanvragen worden kwalitatief getoetst.		Vergunningaanvragen worden getoetst aan alle wettelijke en lokale toetsingskaders.
Vergunningen worden tijdig afgehandeld.		0,7% van de ingediende aanvragen wordt een van rechtswege verleende vergunning vanwege de beslistermijn die verstreken is.
We prioriteren de toezichtinzet op basis van informatie en risico's.		In 2023 hebben we uitvoering gegeven aan het VTH Uitvoeringsprogramma gebaseerd op het VTH beleid en de risicoanalyse daarin. In 2024 wordt er een nieuw VTH Uitvoeringsprogramma vastgesteld en het wordt het VTH beleid herzienn inclusief prioritering op toezichtinzet.
Een ieder kan vertrouwen op een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. NB Vanwege de vervlechting van gegevensbescherming met de ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening, wordt tevens verwezen naar de desbetreffende paragraaf in hoofdstuk 6 Bedrijfsvoering.		Sinds de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is de organisatie hard aan de slag om te voldoen aan alle wet- en regelgeving op het gebied van privacy. De gemeente heeft inmiddels op veel thema's zorg gedragen voor kaders die ondersteunend zijn voor de organisatie om naleving van de AVG te bewerkstelligen.
We passen de dienstverlening aan en verbeteren de informatie-voorziening , mede in het kader van de invoering van de Omgevingswet.		In voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn alle webpagina's over vergunningen en bestemmingsplannen waar nodig aangepast aan de nieuwe termen en werkwijzen van de Omgevingswet.
4.1.4 Gebiedsgericht werken		
We werken gebiedsgericht samen aan vragen en opgaven op het sociaal, fysiek en veilig gebied. We kennen de gebieden, de netwerken daar en de behoeften van onze inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers. Onze inspanningen sluiten daarbij aan, op het juiste schaalniveau. We leggen continu verbindingen tussen 'de stad'		Voor de verschillende gebieden in Amersfoort stellen gebiedsmanagers in samenwerking met partners plannen van aanpak op (https://www.amersfoort.nl/aanspreekpunten-de-wijk#gebiedsgericht-werken-6905). Voor Liendert wordt het wijkperspectief uitgewerkt in een plan van aanpak in de vorm van een omgevingsprogramma. In het Soesterkwartier wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma.

(straat, buurt, wijk) en de gemeentelijke organisatie, waarbij ook een rol is weggelegd voor de wijkwethouder.		Gezien de wens voor toekomstperspectieven, zoals beschreven in het coalitieakkoord zijn dit jaar geen plannen van aanpak “oude stijl” gemaakt voor de eerder benoemde gebieden (Vermeer-, Berg-Leusderkwartier, Vathorst/Hooglanderveen). Onze aandacht is uitgegaan naar de ontwikkeling van een nieuwe werkwijze. In 2023 hebben we samen met de corporaties een aantal gebieden in Amersfoort geprioriteerd waar de leefbaarheid onder druk staat. In die gebieden zijn we met partners aan de slag met een samenhangende gebiedsgerichte aanpak om de leefbaarheid te verbeteren.
We bouwen aan de relatie met bewoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers en onderhouden deze.		Samenwerking in de wijken gebeurt rond gebieden, thema’s en doelgroepen. Signalen op het gebied van leefbaarheid pakken we op deze manier vroegtijdig op. Voorbeelden zijn de kernteams waar professionals uit de gebieden elkaar ontmoeten en samenwerken en aansluiten of organiseren van afstemming met (actieve) bewonersgroepen. Bijvoorbeeld de jeugdaanpak Amersfoort Noord, de werkgroep oud en nieuw, de werkgroep veilig uitgaan (start susteams), vreedzame wijk Liendert en Schuilenburg, samenwerking Kruiskamp (overlast Neptunusplein) en samenwerking met bewoners in de Koppel (bijvoorbeeld rond Berenspeeltuin).
We ondersteunen bewoners met budget voor initiatieven en adviseren daarover. Dat doen we met het oog op een grotere betrokkenheid bij en in de buurt, zodat zij (kunnen) bijdragen aan een prettige leefomgeving.		We ondersteunen inwoners met het buurtbudget. Het buurtbudget is in 2023 goed benut. Het budget is ingezet voor de verbetering van de leefbaarheid in het gebied (zoals picknicktafels, buurttuinen) en maakt mogelijk dat meer bewoners zich betrokken voelen bij de buurt (activiteiten, straatfeest). In 2023 zijn we gestart met de evaluatie van de buurtbudgetregeling. De resultaten komen medio 2024 beschikbaar.
We werken aan het beter borgen van de omgevingsgerichte benadering in de gemeentelijke organisatie.		Begin 2023 zijn twee gebiedsplannen in oude stijl zijn vastgesteld. Met opgavengericht werken in het fysieke en sociale domein zetten we ook een belangrijke stap in gebiedsgericht werken. In de nieuwe gebiedsplannen brengen we gebiedsspecifieke kenmerken en de samenhangende opgaven bij elkaar.

Financieel overzicht

Tabel: PF.4.1.01 Financieel programma-overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-8.651	-9.378	-9.574	-196
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	-291	-470	-129	341
4.1.3 Dienstverlening	-11.294	-12.499	-14.844	-2.346
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-1.764	-1.856	-1.641	214
TOTAAL LASTEN	-22.000	-24.202	-26.189	-1.987
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	479	481	1.054	573
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	0	0	0	0
4.1.3 Dienstverlening	8.396	8.587	7.774	-813
4.1.4 Gebiedsgericht werken	0	0	13	13
TOTAAL BATEN	8.875	9.068	8.840	-227
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-8.172	-8.897	-8.520	377
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	-291	-470	-129	341
4.1.3 Dienstverlening	-2.898	-3.912	-7.070	-3.159
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-1.764	-1.856	-1.629	227
TOTAAL SALDO	-13.124	-15.135	-17.348	-2.214
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-13.124	-15.135	-17.348	-2.214

Tabel: PF.4.1.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-196	573
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	341	0
4.1.3 Dienstverlening	-2.346	-813
4.1.4 Gebiedsgericht werken	214	13
4.1 Bestuur en dienstverlening	-1.987	-227

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking			
Gedeeltelijke vrijval Pensioenvoorziening wethouders wegens hogere rekenrente Jaarlijks vindt op basis van rekenregels door het Rijk (o.a. rekenrente) een herijking plaats van de hoogte van de voorziening voor pensioenverplichtingen voor wethouders. Bij stijgende rente kan een deel van de pensioenvoorziening vrijvallen. De rekenrente is dit jaar niet zo snel gestegen als vorig jaar (van 2,472% naar 3,16%) maar een bedrag van € 144.568 kan vrijvallen.		145	I
Regionale samenwerking Het belang van regionale samenwerking voor verschillende gebieden zoals de energietransitie, woningbouw en mobiliteit is toegenomen. Amersfoort heeft een prioritaire status gekregen voor grootschalige woningbouwontwikkeling en de verstedelijkingsopgave. Hiervoor werkt de regio Amersfoort samen met andere Utrechtse gemeenten onder de vlag van de Metropoolregio Amersfoort. Dit vraagt extra inzet van Bureau Regio Amersfoort, hierdoor hebben we in 2023 € 785.658 hogere lasten voor de hele regio en € 442.821 hogere baten door hogere bijdragen van regiogemeenten. Per saldo komt € 342.837 voor rekening van de gemeente Amersfoort. In de Begroting 2024-2027 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2024 tot en met 2026.	-786	443	I
Robuust rechtssysteem Dit betreft Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) gelden, ontvangen ter verbetering van de publieke dienstverlening. Hiervoor zijn middelen ontvangen in 2023 én zijn onbenutte middelen uit 2022 overgeheveld. Met deze middelen zijn verschillende acties uit het programma dienstverlening gefinancierd zoals de ‘virtuele assistent’ GEM op de website en het Telan onderzoek naar onze telefonische bereikbaarheid, maar niet alle middelen zijn in 2023 besteed.	276		I

Griffie Van het beschikbare bedrag voor de griffie is een bedrag van € 227.323 niet besteed. Dit komt o.a. doordat er voor de doorontwikkeling van het takenpakket een bedrag is gevraagd en toegekend van € 314.980. De invulling van de vacatures vindt plaats in 2024.	227		I
Raad Mede door de terugstortingen van fractievergoedingen van diverse partijen over de periode 2018-2022 is van het budget voor de raad een bedrag van € 199.159 niet besteed.	199		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

4.1.3 Dienstverlening			
Omgevingsvergunningen (leges) In 2023 zijn door de toenemende bouwkosten en rentelasten alsmede de onzekerheden rondom het al dan in werking treden van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging per 1 januari 2024 weinig vergunningaanvragen voor grote bouwprojecten ingediend. Hierdoor zijn de gerealiseerde leges uitgekomen op € 4,6 miljoen. Dit is € 958.000 lager dan begroot. Het jaar 2023 stond verder in het teken van een goede implementatie van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging. De vaste medewerkers dienden opgeleid te worden en waren betrokken bij het inrichten van applicaties. Om dit op te vangen zijn externe medewerkers aangetrokken. De totale inhuur van externe medewerkers is hierdoor € 1,1 miljoen hoger uitgekomen dan begroot.	-1.138	-958	I
Omgevingsvergunningen (niet leges) Dit betreft de kosten die gemaakt zijn voor de implementatie van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging per 1 januari 2024. In totaal was hiervoor € 235.000 voor begroot. In het jaar 2023 is € 666.000 besteed, wat resulteert in een	-430	439	I

overschrijding van € 431.000. De kosten hebben betrekking op de inzet van vaste medewerkers en externe medewerkers alsmede de opleidingskosten. De kosten worden gedekt vanuit de ontvangen gelden uit de decembercirculaire 2022.			
Implementatie Wet Open Overheid Door het stopzetten/bijstellen van het landelijke platform PLOOI in 2022 is de uitvoering van het project veranderd en daardoor van Rijkswege vertraagd. Het platform PLOOI had de voorziening moeten worden voor bestuursorganen om Woo-documenten informatiecategorieën actief openbaar te maken via online publicatie. Als gevolg hiervan moeten gemeente nu deels zelf invulling geven aan het openbaar maken van de informatiecategorieën. In 2023 is er gestart met de actiepunten zoals deze zijn vastgesteld in de ambitie als beschreven in het raadsvoorstel (Raadsinformatiebrief (notubiz.nl)). Door de vertragingen van rijkswege zijn de lasten € 335.000 lager uitgevallen dan begroot.	335		I
Producten Burgerzaken Het nadeel op de baten van de producten van Burgerzaken werd veroorzaakt door een aantal producten waarvan de realisatie lager is dan wij in de begroting hadden aangenomen. Van de aanvragen "Verklaring Omtrent Gedrag" (VOG) is 26 % gerealiseerd. Reden van is dat de VOG veelvuldig digitaal (Justis.nl) aangevraagd worden. Andere 2 belangrijke redenen van het nadeel op de baten zijn het aantal voltrokken huwelijken, 62% ten opzichte van de begroting en het registeren van partnerschappen voor 49% van de begroting. Wij hadden in de begroting hogere aantallen opgenomen met als verwachting dat er na de coronaperiode een “inhaalslag” zal plaatsvinden.		-348	I
Provinciaal- en waterschapsverkiezingen In de Zomerrapportage 2023 hadden wij een tekort van € 200.000 gemeld. Door extra kostenverhogingen van o.a. de papierprijs zijn de lasten echter gestegen met € 70.000 waardoor het totale lasten van deze verkiezingen € 720.500 zijn waardoor het uiteindelijke nadeel € 270.000 is.	-270		I
Tweede Kamerverkiezingen 2023 In de Raadsinformatiebrief organisatie verkiezingen van november 2023 (notubiz.nl) hebben wij gemeld dat de lasten van het organiseren van de extra Tweede Kamerverkiezing ongeveer € 600.000 zijn. Uiteindelijk zijn de lasten nog iets	-637		I

hoger dan wij meldden namelijk € 637.200. Van het Rijk krijgen wij voorts nog geen vergoeding voor de verkiezing.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

4.1.4 Gebiedsgericht werken			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
4.1 Dienstverlening	
Gebiedsgericht werken en samenwerking met de stad	
Aanspreekpunten in de wijk (amersfoort.nl)	
Plan van aanpak Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier	
Plan van aanpak Binnenstad, Kruiskamp en De Koppel	
Plan van aanpak Randenbroek en Schuilenburg	
Plan van aanpak Vermeer-/Berg-/Leusderkwartier	
Plan van aanpak Hoogland en Kattenbroek	
Plan van aanpak Liendert en Rustenburg	
Plan van aanpak Vathorst en Hooglanderveen	
Plan van aanpak Nieuwland	
Uitvoeringsprogramma wijkperspectief Soesterkwartier	

Gerelateerde onderwerpen
De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

5. Financiën en belastingen

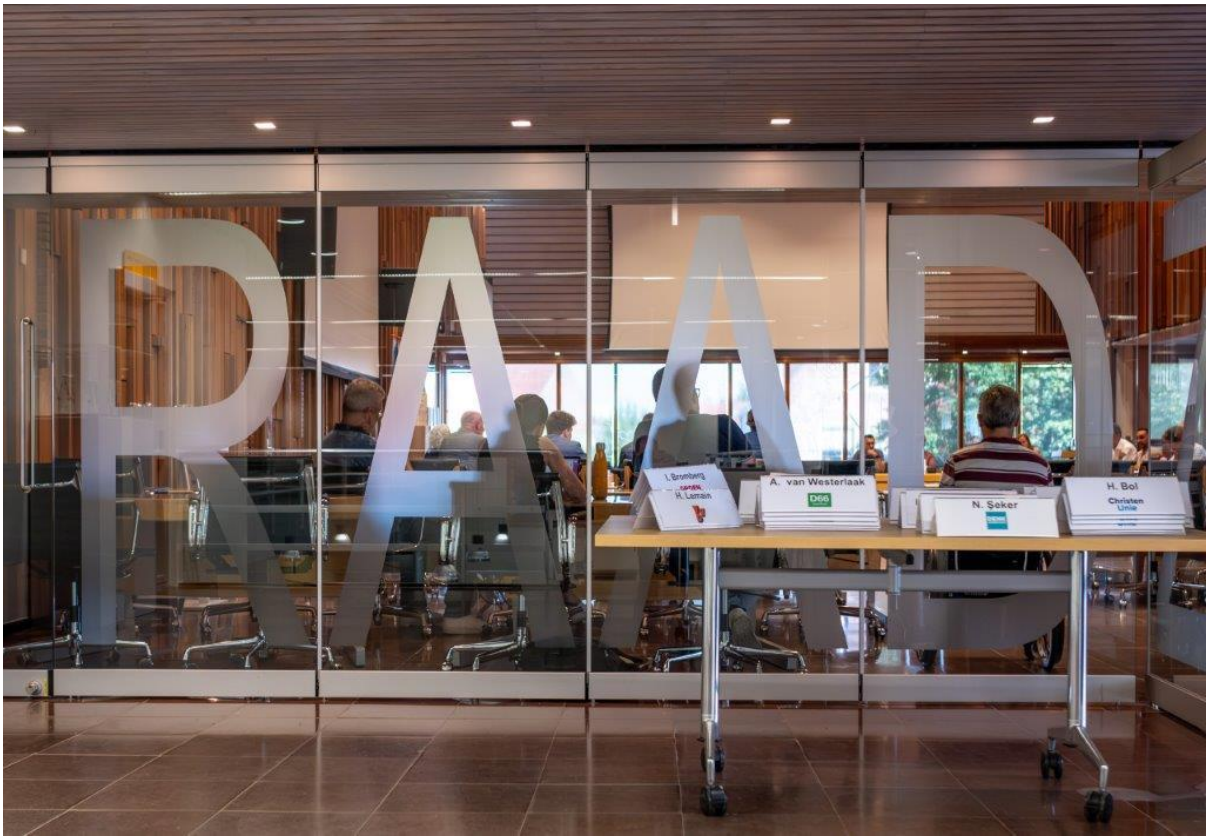

Inleiding

De aanwezigheid van financiële middelen is een randvoorwaarde om alle opgaven en ambities waar te kunnen maken en de noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. In het hoofdstuk Financiën en Belastingen staan de belangrijkste vrij te besteden inkomsten van de gemeente Amersfoort opgenomen. Deze zijn grofweg in te delen in: de algemene uitkering uit het gemeentefonds; belastingopbrengsten; rente- en dividendinkomsten en overige inkomsten.

5.1 Financiën en belastingen

Belangrijke gebeurtenissen

Inwerkingtreding nieuwe financiële verordening
Eind 2022 heeft uw Raad de nieuwe financiële verordening vastgesteld. Deze is in werking getreden per 1 januari 2023. In die nieuwe verordening is zoveel als mogelijk rekening gehouden met nieuwe wetgeving die impact heeft op wat wij als College moeten cq. niet mogen doen. Deze nieuwe financiële verordening geeft daarmee bijgestelde kaders ten aanzien van het financiële beleid, beheer en de inrichting van de financiële organisatie. Als gevolg van gewijzigde regelgeving ten aanzien van de Jaarstukken, hebben we later nog een wijzigingsverordening moeten laten vaststellen, die ook per 1 januari 2023 in werking is getreden.

Nieuwe nota Reserves en Voorzieningen
Eind 2023 heeft uw Raad de nieuwe nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld. Kern van deze nieuwe nota is een beknopte nota, met als bijlage een digitaal en actueel register met alle reserves en voorzieningen. Zodra er wijzigingen plaatsvinden in de reserves en/of voorzieningen lopende het jaar, is dat direct terug te vinden in het register. Het register bevat daarmee de meest recente informatie over de reserves en voorzieningen, zoals doel, nut, noodzaak, etc.

Rechtmatigheidsverantwoording
Per 1 januari 2023 geldt dat wij als College ons moeten verantwoorden richting uw Raad over de vraag of we rechtmatig gehandeld hebben. Voorheen velde uw accountant hier een oordeel over. Maar vanaf het verslagjaar 2023 zijn wij als College hiervoor aan zet. In 2023 hebben we daartoe voorbereidingen getroffen in de organisatie om er voor te zorgen dat ons College bij deze jaarstukken uw Raad hierover adequaat kan informeren.

Start nieuwe ombuigingen
De Begroting 2024-2027 vertoont in de laatste twee jaarschijven een tekort. Dat tekort komt omdat we minder geld van het Rijk krijgen dan eerder verwacht. Dit wordt aangeduid met de term 'het financiële ravijn'. Met het vaststellen van de Begroting 2024-2027 heeft uw Raad aan ons College een ombuigingstaakstelling meegegeven van grofweg € 24 miljoen, ofwel 4% over alle budgetten. Eind 2023 zijn wij gestart met het in beeld brengen van eventuele ombuigingsmogelijkheden. Een eerste proeve daarvan is begin 2024 aan u gepresenteerd in de vorm van de zogenoemde 'houtskoolschets'. Deze (en eventueel andere) voorstellen zal ons College in 2024 nader uitwerken om bij de Kadernota 2025-2028 en bij de Begroting 2025-2028 met maatregelen te komen die als doel hebben een structureel sluitende begroting te realiseren voor alle jaren van de komende meerjarenbegroting.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
5.1.1 Algemene uitkering		
We voeren een solide financieel beleid waarbij de meerjarenbegroting 2023-2026 weer binnen iedere jaarschijf reëel, materieel en structureel in evenwicht is.		Het is een jaarlijks terugkerend proces om de meerjarenbegroting materieel en structureel in evenwicht te krijgen.
We streven naar een gematigd lastenniveau, rekening houdend met de benodigde voorzieningen in de stad.		We lopen grotendeels in de pas met het lastenniveau van andere grote gemeenten.

Financieel overzicht

Tabel: PF.5.1.01 Financieel programma-overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
5.1.1 Algemene uitkering	0	0	0	0
5.1.2 Belastingen	-2.717	-2.745	-3.043	-298
5.1.3 Rente en dividend	-1.881	-1.882	-6.491	-4.608
5.1.4 Overige baten en lasten	-15.726	-2.292	-197	2.095
TOTAAL LASTEN	-20.324	-6.919	-9.730	-2.811
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
5.1.1 Algemene uitkering	350.309	360.807	370.138	9.332
5.1.2 Belastingen	56.225	56.340	57.081	742
5.1.3 Rente en dividend	3.236	3.236	7.403	4.167
5.1.4 Overige baten en lasten	736	736	750	14
TOTAAL BATEN	410.505	421.118	435.373	14.255
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
5.1.1 Algemene uitkering	350.309	360.807	370.138	9.332
5.1.2 Belastingen	53.508	53.595	54.039	443
5.1.3 Rente en dividend	1.355	1.353	913	-441
5.1.4 Overige baten en lasten	-14.990	-1.556	553	2.109
TOTAAL SALDO	390.181	414.199	425.642	11.444
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	-6.795	1.731	1.731	0
Onttrekking aan reserve	21.794	26.356	26.221	-136
TOTAAL MUTATIES RESERVES	14.999	28.088	27.952	-136
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	405.180	442.286	453.594	11.308

Tabel: PF.5.1.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
5.1.1 Algemene uitkering	0	9.332
5.1.2 Belastingen	-298	742
5.1.3 Rente en dividend	-4.608	4.167
5.1.4 Overige baten en lasten	2.095	14
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-136
5.1 Financiën en belastingen	-2.811	14.119

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
5.1.1 Algemene uitkering			
Algemeen Per saldo leiden de gemeentefondscirculaires tot een positief effect op de jaarrekening 2023 van € 9,3 miljoen. In de Zomerrapportage gingen we uit van een, per saldo, nadeel van € 1,7 miljoen. Het verschil wordt met name verklaard door de taakmutaties uit de decembercirculaire 2023, en de accresontwikkeling. Uitsluitend het accres uit de meicirculaire 2022 is meegenomen in de begroting voor 2023. De accressen uit de later uitgekomen septembercirculaire 2022, meicirculaire 2023 en septembercirculaire 2023 zijn dus niet in de begroting verwerkt voor 2023. In de decembercirculaire vindt geen bijstelling van de accressen plaats. Hieronder verklaren we de stijging van € 9,3 miljoen.			
Accres (september 2022 & mei 2023 & september 2023) Het accres van het gemeentefonds kent in de septembercirculaire 2022, de meicirculaire 2023 en de septembercirculaire 2023 een positieve ontwikkeling voor Amersfoort, ter grootte van ongeveer € 5,1 miljoen. De stijging komt door de compensatie voor de loon- en prijsontwikkelingen vanuit het Rijk.		5.137	S
Afrekening oude jaren 2020, 2021 en 2022 Het voordeel komt voort uit de nabetaling over 2020, 2021 en 2022. Het betreffen bedragen respectievelijk € 263.846, € 24.430 en € 94.977.		383	I/S
Taakmutaties decembercirculaire 2023 De baten van deze taakmutaties uit de decembercirculaire 2023 staan in programma 5.1; de eventuele bijbehorende lasten zijn in de betreffende (deel)programma's opgenomen. Onderstaand de taakmutaties uit de decembercirculaire 2023.		6.659	I/S

Benodigde taakmutaties *1.2 Ruimtelijke ontwikkeling* Invoeringskosten Omgevingswet € 0,7 miljoen *2.1 Sociaal domein* Energietoelage € 5,5 miljoen Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein € 0,1 miljoen Maatschappelijke begeleiding € 0,1 miljoen Sectorale ontwikkelpanden € 0,2 miljoen Diverse kleine mutaties € 0,1 miljoen			
Actualisatie maatstaven Bij het opstellen van de begroting 2023 in mei 2022 is uitgegaan van de, op dat moment, meest actuele prognosegegevens over de maatstaven: dit waren de gegevens over 2021. In de uiteindelijke berekeningen van het Rijk zijn alle maatstaven geactualiseerd. Wij stellen deze niet tussentijds bij. Dit leidt tot een tegenvaller van € 5.000.000 in de jaarrekening 2023. Het overgrote deel van dit bedrag wordt verklaard door de maatstaf 'huishoudens met laag inkomen'. Deze maatstaf is zeer volatiel. In november 2023 heeft het ministerie de aantallen van deze nieuwe maatstaf naar beneden bijgesteld. Dit aantal is lager dan waar wij bij het opstellen van de Begroting 2023-2026 vanuit zijn gegaan.		-4.962	S
Herrekening jeugdmiddelen In de meicirculaire 2022 heeft het Rijk aangegeven hoe we de middelen voor Jeugdzorg moeten verwerken. In verband hiermee is een negatief bedrag meegenomen in het verwachte bedrag dat we vanuit het Gemeentefonds krijgen. Dit is derhalve ook meegenomen in de Begroting 2023-2026. Deze korting is in de daadwerkelijke uitbetaling van het Rijk niet gerealiseerd. Voor dit onderwerp hebben wij dus meer ontvangen dan op voorhand begroot.		2.080	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

5.1.2 Belastingen			
Hogere uitvoeringskosten belastingen De uitvoeringskosten voor de belastingen zijn € 402.000 hoger dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de kosten verbonden aan het beantwoorden van de circa 5.500 bezwaarschriften tegen de aanslagen Onroerende Zaak belasting. Dit was een verdrievoudiging ten opzichte van 2022. Extra inhuur van externe medewerkers was hiervoor	-402		I

noodzakelijk. Dit is € 110.000 meer dan in de Zomerrapportage 2023 aan de orde is gesteld.			
Hogere baten belastingen In 2023 is voor alle belastingen een hogere opbrengst gerealiseerd dan verwacht. Dit zijn in verhouding tot de totale opbrengst per belasting geringe bedragen en leiden tot een totaal bedrag van € 740.000.		740	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

5.1.3 Rente en dividend			
Hogere rentebaten Voordeel in de rentebaten door onder andere het aantrekken van een vaste geldlening van € 100 miljoen in 2022 (met name voor de bouw van het Huis van de Stad). Deze rentebaten waren niet begroot, omdat bij het opstellen van de begroting 2023 de marktrente op 0% lag. Echter vanaf medio september 2022 zijn de rentetarieven opgelopen tot inmiddels circa 4%, met als resultaat in 2023 rentebaten.		4.141	I
Interne rekenrente Het BBV schrijft voor dat bij een grote afwijking het interne rentepercentage (omslagrente) herberekend moet worden. Aangezien onze financieringsbehoefte afwijkt ten opzichte van de begroting, leidt dit tot een daling van het interne rentepercentage van 1% naar 0,2%. Deze conform BBV verplichte herberekening van de intern toe te rekenen rente leidt tot een nadeel in dit programma. In de beleidsprogramma's is dit een voordeel.	-4.755		I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

5.1.4 Overige baten en lasten			
Stelpost loon/prijsbijstelling Bij het opstellen van de Begroting 2023-2026 is conform de Kadernota 2023-2026 rekening gehouden met een loon/prijsbijstelling van 3,5%. Aanvullend is daar nog 2,5% bijgekomen omdat in de loop van het jaar de lonen en prijzen stegen. Op basis van die 2,5% is een bedrag geraamd op de stelpost van € 8,7 miljoen dat beschikbaar is voor de extra	1.400	0	I

loon/prijsbijstellingen. Bij het verdelen van de stelpost over de programma's in 2023 bleek het te verdelen bedrag lager uit te vallen (€ 7,3 miljoen). Per saldo resteert hierdoor eind 2023 op de stelpost een bedrag van € 1,4 miljoen.			
Stelpost kapitaallasten In de Jaarrekening 2022 is aangegeven dat in 2022 diverse investeringen zijn vertraagd waardoor de hieraan verbonden kapitaallasten niet in 2023 starten maar later. Als gevolg hiervan vielen de kapitaallasten in 2023 per saldo € 0,7 miljoen lager uit dan begroot. Dit voordeel is conform bestendige lijn op een stelpost opgenomen. In 2023 is verder geen gebruik gemaakt van de middelen op deze stelpost waardoor een voordeel is ontstaan van € 0,7 miljoen.	717	0	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Reserve stedelijke voorzieningen In de begroting 2023 is rekening gehouden met een onttrekking aan de reserve Stedelijke voorzieningen van € 360.000 ter dekking van de kosten Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak 2021-2024. De werkelijke kosten 2023 bedroegen € 247.850, waardoor er € 112.150 minder is onttrokken aan de reserve.		-112	I

Beleidskaders

5.1 Financiën en belastingen

Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)

Gemeentewet

Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido)

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)

IJkpunten financiële positie

Verordening voor het financieel beleid en beheer 2023

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

6. Bedrijfsvoering

Inleiding

Met de verwachte groei van Amersfoort zien we ook welke complexe en hoeveelheid (deel) opgaven dit met zich meebrengt. We werken aan een organisatie die toekomstbestendig, gezond en goed uitgerust is om de gevraagde dienstverlening te kunnen leveren en de grote opgaven uit het coalitieakkoord te realiseren; zowel in kwantitatieve zin (voldoende capaciteit) als in kwalitatieve zin (de juiste vaardigheden). We vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich gekwalificeerd, gemotiveerd en gezond in kunnen zetten voor de gemeente Amersfoort. Met ons strategisch personeelsbeleid investeren we daarom in werkplezier, vitaliteit, talentontwikkeling, diversiteit en inclusiviteit én in de vaardigheden van onze medewerkers. Op die manier zijn en blijven we een aantrekkelijke werkgever voor bestaand personeel en is onze organisatie interessant voor nieuw talent.

In 2023 werd onderzoek gedaan naar institutioneel racisme in gemeentelijke organisaties. De conclusie is dat bij alle gemeenten die aan het onderzoek hebben meegedaan duidelijke signalen zijn van institutioneel racisme in de gemeentelijke organisatie. Wij accepteren geen discriminatie in onze organisatie en ook de processen in onze organisatie mogen dat niet in zich hebben. Diversiteit en inclusie in een organisatie is van groot belang voor het goed functioneren ervan. Onze deelname aan het onderzoek is bedoeld om als organisatie verder te leren en te verbeteren. Op basis van gesprekken en aanbevelingen uit het onderzoek wordt een uitvoeringsagenda opgesteld.

6.1 Bedrijfsvoering

Belangrijke gebeurtenissen

Vervoersbeleid

In 2023 hebben we een aanpassing gedaan in het vervoersbeleid voor medewerkers. Vakbonden FNV en CNV hebben in juni 2023 met Gemeente Amersfoort een principeakkoord bereikt over nieuw vervoersbeleid voor de medewerkers van Gemeente Amersfoort. Met dit akkoord zijn in gezamenlijkheid stappen gezet in duurzaamheid en aantrekkelijk werkgeverschap.
Er is overeenstemming over 100 procent vergoeding voor ov-kosten voor woon-werkverkeer en een aanpassing van de fietsregeling. De nieuwe regelingen zijn vastgesteld in ingevoerd per oktober 2023. Andere onderdelen van het vervoersbeleid voor een beperktere groep medewerkers rond functiegebonden gebruik van (lease)auto's en parkeren, worden in 2024 nader uitgewerkt.

Inwerkingtreding van de Data Governance Act in 2023

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG in 2018) en de Data Governance Act zijn beide wetgevingen die gericht zijn op gegevensbescherming, maar ze hebben verschillende focuspunten en doelstellingen. De AVG richt zich voornamelijk op de bescherming van persoonlijke gegevens en de privacyrechten van individuen binnen de Europese Unie. De DGA heeft een breder toepassingsgebied en regelt niet alleen de bescherming van persoonlijke gegevens, maar ook het beheer van gegevens in het algemeen, inclusief niet-persoonlijke gegevens. Bedoeld om innovatie te stimuleren en tegelijkertijd de rechten van individuen te borgen.

Zichtbare resultaten
De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
6.1.1 Bedrijfsvoering		
Opgavengericht werken: De opgaven zoals die in het coalitie akkoord zijn verwoord, staan centraal in onze aanpak.		Resultaatgericht werken en aansturing met gebruik van 'agile' tools. In 2023 is o.a. in fysiek domein het opgave-gericht werken verder doorontwikkeld. Onder andere door te gaan werken in dedicated teams, die in een vast ritme samenwerken aan een roadmap en resultaten opleveren. Daarnaast is het portfoliomanagement ingericht om beschikbare middelen en capaciteit slimmer in te zetten
Klantgericht werken en digitalisering: het optimaliseren van de klantervaring en het Lean organiseren van onze werkprocessen. NB. Zie ook: programma 1 voor meer doelen op het thema “Omgevingswet” en programma 4 op het thema “Dienstverlening”.		Tijdens de vervanging van een aantal van onze belangrijkste applicaties (waaronder Burgerzaken en Belastingen) wordt altijd gestart met een optimalisatie van processen - geredeneerd vanuit de klantervaring. De digitale belastingbalie (in te zien via belastingbalie.amersfoort.nl) is hiervan een goed voorbeeld wat in 2023 is gerealiseerd. De burgerzaken applicatie was al eerder vervangen, maar de optimalisatie van processen loopt nog steeds door en ontvangen een hoge klantwaardering.
Een toekomstbestendig stadhuis.		De aanbesteding van de bouw en het 20 jarig onderhoud van het stadhuis is in 2023 afgesloten met de gunning aan Dura Vermeer Bouw Hengelo binnen de door de Raad vastgestelde financiële kaders. De oplevering door de aannemer is gepland medio 2026, waarna het Huis voor de Stad in gebruik genomen kan worden. Om de organisatie voor te bereiden op de overgang naar het Huis van de Stad is het programmateam Toekomst Stadhuis uitgebreid. We sturen daarmee integraal op zowel ontwerp/bouw als op alle (organisatorische) zaken die voor een soepele overgang nodig zijn op het gebied van Vastgoedbeheer, IV, Interne Dienstverlening, Externe dienstverlening en O&T.
Aantrekkelijk en inclusief werkgever én een toekomstbestendig personeelsbestand.		In 2023 grotendeels invulling gegeven aan extra capaciteit die mogelijk werd door de eerder beschikbare middelen van 6 miljoen. Met versterking op recruitment en arbeidsmarktcommunicatie steeds beter in staat de goede mensen te werven. Met diverse activiteiten op het gebied van diversiteit invulling gegeven aan doelstelling lerende organisatie te zijn met oog voor ieders talent. Het rapport institutioneel racisme geeft ons verdere aanknopingspunten om

		onze bedrijfscultuur verder te verbeteren en te verrijken, hiertoe is een project opgestart.
Stabiel en veilig fundament.		In juni 2023 heeft het college de bestuurlijke visie op digitalisering vastgesteld. Hierin kiest zij voor drie thema's. Samengevat: 1) de menselijke maat staat centraal, 2) digitalisering inzetten voor de Amersfoortse opgaven en 3) bewuste, verantwoorde en transparante inzet. Ons ICT-fundament moet daarin 24/7/365 en onberispelijk kunnen functioneren. Er is een nieuwe calamiteitenregeling geïntroduceerd. In voorbereiding op een verhuizing naar het Huis van de Stad kijken we hoe de cloud daarin past. En we zijn een project gestart om digitale identiteit en toegang te automatiseren.
Datagericht werken.		De visie op digitalisering is eind 2023 vertaald naar een datastrategie die richting geeft aan de benodigde acties op het gebied van data. In de datastrategie zijn 5 thema's onderscheiden: 1. mens (databewustzijn en databedrevenheid) 2. organisatie (taken, rollen, verantwoordelijkheden en processen, 3. data (vindbaarheid, toegang en kwaliteit) 4. techniek (ICT tools) 5. kaders (ethisch en juridisch) Het opgaveteam heeft inspiratiesessies en trainingen georganiseerd. Ook heeft het een bijdrage geleverd aan de informatiemarkten voor nieuwe medewerkers. Daarnaast is er gestart met het eenduidiger en eenvoudiger maken en versterken van de data-organisatie en met de realisatie van een aantal generieke ICT voorzieningen (BI tool, GIS viewer en dataplatform).
De implementatie van de Woo is een traject van meerdere jaren. Voor actieve openbaarmaking staat vijf jaar en acht jaar voor de gehele informatiehuishouding. In de eerste periode van implementatie hebben we samen met de Raad een zestal actiepunten gemarkeerd.		Op alle 6 de actiepunten wordt momenteel ingezet. De gemeenteraad is op 14 maart en 19 juni en 13 februari 2024 geïnformeerd over de voortgang.

Financieel overzicht

Tabel: PF.6.1.01 Financieel programma overzicht

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
6.1.1 Bedrijfsvoering	-65.830	-70.789	-68.636	2.153
TOTAAL LASTEN	-65.830	-70.789	-68.636	2.153
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
6.1.1 Bedrijfsvoering	16.415	16.795	18.074	1.279
TOTAAL BATEN	16.415	16.795	18.074	1.279
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
6.1.1 Bedrijfsvoering	-49.415	-53.994	-50.563	3.432
TOTAAL SALDO	-49.415	-53.994	-50.563	3.432
MUTATIES RESERVES				
Storting aan reserve	-2.226	-4.127	-4.127	0
Onttrekking aan reserve	2.119	2.119	2.054	-65
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-107	-2.008	-2.073	-65
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-49.522	-56.002	-52.636	3.367

Tabel: PF.6.1.02 Verschillen tussen begroting na wijziging en realisatie

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
6.1.1 Bedrijfsvoering	2.153	1.279
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-65
6.1 Bedrijfsvoering	2.153	1.214

Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel. Een ‘I’ staat voor Incidenteel (eenmalig) en de ‘S’ voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
6.1.1 Bedrijfsvoering			
Energiekosten De energieprijzen waren in 2023 voor elektra 2x zo hoog als het tarief van 2022 en het tarief voor gas 3x zo hoog. Hierdoor is er op de energiekosten voor de gemeentelijke gebouwen een	-671		I

tekort ontstaan van € 670.531. Dit is lager dan het tekort dat we hebben genoemd in het collegebericht van 21 december 2022 van € 1,2 miljoen en zoals genoemd in de Zomerrapportage 2023. Door de zachte winter, het afsluiten van delen van het gebouw in de zomer en de temperatuur op 19 graden is het verbruik lager dan het verbruik in 2021 wat als het referentiejaar is gebruikt.			
Onderhoudskosten applicaties In het voorjaar van 2023 hebben we een nieuwe overeenkomst met Microsoft afgesloten. De prijsstijging ten opzichte van de oude overeenkomst is € 450.000 per jaar ten opzichte van het huidige contract. Voor 2024 en verder is budget opgenomen in de begroting. Ook is bij een aanzienlijk aantal contracten door de leverancier een hogere prijsindex gehanteerd dan onze eigen prijsindex. Verder zijn er extra softwarekosten geweest in verband met de verkiezingen en heeft er bij een aantal applicaties een uitbreiding van de overeenkomst plaatsgevonden als gevolg van een toename in het aantal gebruikers.	-716		I
Uitgestelde investeringen Zoals reeds in de Jaarrekening 2022 aangegeven zijn in 2022 diverse investeringen vertraagd. Voor een uitgebreide toelichting hierover verwijzen wij u naar het overzicht van de investeringen binnen dit programma. Hierdoor worden de kapitaallasten doorgeschoven en vallen ze in 2023 eenmalig lager uit. Het bedrag is hoger dan aangekondigd in de Zomerrapportage 2023. Als gevolg van de verlaging van de omslagrente van 1% naar 0,2% is er sprake van een voordeel. Dit is een nadeel in programma 5.1, maar is per saldo budgettair neutraal.	1.505		I
Wijkteams Als gemeente verzorgen we de informatievoorziening en IT voor de Stichting Wijkteams Amersfoort. Van een aantal ingeschatte werkzaamheden/hardware op basis van nacalculatie is extra gebruik gemaakt door de Stichting.	-380	365	I
Organisatie-ontwikkelbudget Zoals in het Raadsvoorstel 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding o.b.v. het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's' aangegeven was er incidenteel budget over van de stelpost van € 6 miljoen doordat niet alle fte's op 1 januari konden beginnen. Dit is	2.227		I

opnieuw verdeeld ten behoeve van incidentele formatie. Echter betreft dit capaciteit voor een aantal projecten waarvan het zwaartepunt in 2024 en 2025 ligt.			
Personeel De extra lasten op de salarisbudgetten zijn veroorzaakt doordat er extra personeel moest worden ingehuurd vanwege onder andere ziekteverzuim, organisatieontwikkelingen en meer uit te voeren projecten. De extra baten worden veroorzaakt doordat de extra inhuur van medewerkers aan de diverse projecten konden worden toegerekend, waarbij de productiviteit van zowel de inhuur als eigen medewerkers hoger was dan vooraf geraamd.	-249	615	I

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S

9. Mutatie reserves			
Reserve Toekomstige Vervangingsinvesteringen De werkelijke kapitaallasten van onder meer *ICT*-investeringen zijn in 2023 lager dan begroot. Hierdoor heeft er een lagere onttrekking aan de reserve toekomstige vervangingsinvesteringen plaatsgevonden.		-65	I

Beleidskaders

BELEIDSKADER	DATUM
6.1 Bedrijfsvoering	

Organisatieagenda " Doorbouwen en Vernieuwen, 2022-2026 "

Gerelateerde onderwerpen

De investeringen kunt u hier vinden: Investeringen

De risico's kunt u hier vinden: Risico's

De projecten kunt u hier vinden: Projecten

De beleidsindicatoren kunt u hier vinden: Beleidsindicatoren

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

De gemeente wil inzicht hebben en houden in de risico's, waardoor we adequate maatregelen kunnen treffen. We streven er naar dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid en de te bereiken doelen. Dit doet Amersfoort door maatregelen te treffen ter voorkoming of beperking van risico's, het risicobewustzijn van medewerkers te stimuleren en risico's bewust onderdeel uit te laten maken van bestuurlijke besluitvorming. Risico's kunnen ook een niet financiële impact hebben: immers alles wat impact heeft op een doelstelling is een risico. In deze paragraaf wordt daarom ook aandacht besteed aan meer algemene organisatierisico's. Van deze algemene organisatierisico's hebben we de vijf belangrijkste opgenomen.
Deze paragraaf bestaat uit de weergave van de belangrijkste risico's van de gemeente. De op geld waardeerbare risico's (benodigde weerstandscapaciteit) worden vervolgens in relatie gebracht met de beschikbare weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is ('voldoende vet op de botten heeft') om de financiële gevolgen van deze risico's op te vangen.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Ter voorbereiding op de jaarrekening is een actualisatie van de risico-inventarisatie uitgevoerd. Risico's met financiële effecten worden meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.
Bewustwording van risico's is een belangrijke stap in het beheersen van risico's. Regelmatig moeten we stilstaan bij onze doelstellingen van beleid, programma of project. Tevens moeten we nadenken welke risico's het bereiken van deze doelstellingen in de weg staan. Pas als we onze risico's kennen, kunnen we ook gepaste maatregelen treffen. Hierdoor zijn we als organisatie beter in staat onze doelstellingen te realiseren.

Benodigde weerstandscapaciteit
Ons financiële risicoprofiel bepaalt onze benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Aangezien niet alle financiële risico's tegelijkertijd en in maximale omvang optreden, maken we gebruik van een simulatie-methode om de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen te bepalen.
Deze benodigde weerstandscapaciteit bedraagt, bij een zekerheidspercentage van 90%, € 36,8 miljoen. Dit betekent dat we met 90% zekerheid kunnen zeggen dat het totale risicobedrag tussen de € 0 en € 36,8 miljoen uitkomt. Dit bedrag hebben we nodig als tijdelijke overbrugging om onze risico's financieel op te vangen. Wel dienen we, als de risico's zich voordoen, incidentele of structurele maatregelen te treffen om de gevolgen van de risico's op te vangen.

Onderstaande tabel laat zien hoe de benodigde weerstandscapaciteit vanuit de verschillende programma's is opgebouwd.

Tabel: PW.01 Benodigde weerstandscapaciteit
(x € miljoen)

PROGRAMMA	JAARREKENING 2023 (STAND 31-12-2023)	BEGROTING 2024 (STAND 30-06-2023)	STIJGING/ DALING T.O.V. BEGROTING 2024
1. De duurzame en groeiende stad			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	3,7	3,8	↓
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	21,7	16,7	↑
1.3 Wonen	0,1	0,0	↑
1.4 Mobiliteit	1,1	8,2	↓
2. De inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	5,3	4,2	↑
2.2 Veiligheid en handhaving	0,2	0,2	=
3. De lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	0,0	0,0	=
3.2 Onderwijs en jeugd	0,5	0,4	↑
3.3 Sport	0,1	0,6	↓
3.4 Cultuur	0,1	0,3	↓
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	1,5	1,3	↑
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	0,6	0,6	=
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	1,9	2,8	↓
TOTAAL	**36,8**	**39,1**	

Ten opzichte van de vorige inventarisatie (begroting 2024) is de benodigde weerstandscapaciteit afgenomen met ruim € 2 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

- Toename bij programma 1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling ad € 5 miljoen. Dit komt door de negatieve marktontwikkelingen in het Hoefkwartier, de grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA en de scopewijziging van de grondexploitatie Kavels over de Laak. Ook de scopewijzing en het toevoegen van de panden aan de Hardwareweg aan de gebiedsexploitatie Hoefkwartier zorgt voor een stijging van het risicoprofiel.

- Afname in programma 1.4 Mobiliteit van het risico omtrent het project Westelijke ontsluiting ad € 6,8 miljoen, door een storting in de voorziening juridische claims ten behoeve van compensatie van gemaakte kosten aan nuts- en telecombedrijven, wat voorheen onderdeel was van het risico zoals opgenomen bij Begroting 2024-2027.

- Toename van het risicoprofiel bij programma 2.1 Sociaal Domein ad € 1,2 miljoen. Deze toename wordt met name veroorzaakt door een twee nieuwe risico's geldend vanaf 2024 ad € 0,6 miljoen en € 0,3 miljoen. In 2024 is een nieuw aanbestedingstraject afgerond met een nieuwe zorgaanbieder (MetMaya). De kosten van deze ingekochte diensten kunnen mogelijk hoger worden omdat ingekochte diensten in het sociaal domein mogelijk BTW-plichtig zouden kunnen worden. Daarnaast is sprake van het mogelijk niet kunnen voorzien in voldoende opvangplekken voor dak- en thuislozen wat leidt tot extra maatschappelijke kosten.

- Afname bij programma 6.1 Bedrijfsvoering ad € 0,9 miljoen. Deze afname wordt veroorzaakt door een daling bij het risico van de stijgende energieprijzen bij de panden van de gemeente.

In tabel PW.03 staan de risico's met grootste wijziging ten opzichte van de begroting 2024 opgenomen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de belangrijkste tien financiële risico's van de gemeente Amersfoort. Het gaat hier om de belangrijkste risico's gerangschikt naar financiële impact op de benodigde weerstandscapaciteit. De kans dat het risico optreedt bepaalt samen met het financiële gevolg de impact van het risico op het risicoprofiel.

Tabel: PW.02 Top 25 belangrijkste risico's
(x € miljoen)

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
1.1 Stedelijk beheer en milieu		
Prioritering in het onderhoudsprogramma, als gevolg van budgettaire overwegingen, of agv beperkte personele capaciteit, afstemming met nutsbedrijven (sanering brosse gasleidingen) of andere stedelijke ontwikkelingen (energietransitie, woningbouw) leidt tot uitstel of vertraging van noodzakelijk groot onderhoud , waardoor kosten ontstaan om veiligheid te borgen.	Inzicht in veranderingen in kwaliteit en waar dit optreedt, goede afstemming met alle relevante partijen.	0,8
Herstelkosten als gevolg van extreme weersomstandigheden (droogteschade, storm- en vorstschade, en wateroverlast)	Met onze regelmatige veiligheidscontroles en beheermaatregelen beperken we het risico van stormschade zoveel mogelijk. Bij herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met de actuele inzichten op dit gebied om de risico's van overtollig water en droogte op lange termijn zo efficiënt mogelijk te beheersen. Droogteschade wordt beperkt door maatregelen om water vast te houden en rekening te houden met de beplantingskeuze.	0,5
Door allerlei mondiale ontwikkelingen (oorlog e.d.) is het aanbod van materialen als hout, staal, etc. schaars, waardoor de prijzen blijven stijgen.	Er wordt per situatie gekeken of het mogelijk is om van alternatieve materialen gebruik te maken.	0,3
1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling		
Gebiedsexploitatie Hoefkwartier	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	7,2

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
Grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	6,6
Grondexploitatie Vathorst Bedrijventerrein	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	2,2
Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	2,0
Grondexploitatie Wieken / Bloeidaal	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	0,9
Maatschappelijk Vastgoed: onvoldoende middelen voor meerjarig planmatig- en spoedeisend onderhoud waarvan het juridisch en economisch eigendom bij de gemeente ligt. Hierdoor gaat de kwaliteit van de gebouwen achteruit en kunnen ongewenste situaties ontstaan.	SRO actualiseert alle MJOP's iedere 3 jaar. Hierdoor blijven de MJOP's actueel bij de conditie van het vastgoed en kostenniveau benodigd voor aanbesteding van het onderhoud. De situatie is op dit moment wel heel lastig te voorspellen door de naweeen van corona, de oorlog in Oekraïne en de al aanwezige schaarste in personeel en materiaal. Het kostenniveau monitoren we jaarlijks. Tevens wordt vanaf 2024 jaarlijks een steekproefcontrole gedaan middels een conditiemeting door een externe partij om te checken of de onderhoudstoestand die door SRO wordt opgegeven ook daadwerkelijk wordt gehaald.	0,6
1.4 Mobiliteit		
Project Fietsparkeren Station Amersfoort: Aanbestedingsrisico, aanbestedingsmarkt en corona maatregelen zijn grillig en onvoorspelbaar, dit kan leiden tot meerkosten.	- Gedetailleerde raming laten maken. - Wordt er bij de aanbesteding hoger ingeschreven dan de beschikbare budgetten, wordt er niet gegund en moet er gekeken worden of aanvullend budget mogelijk is of versoberingen kunnen worden toegepast.	0,3
2.1 Sociaal Domein		
Hogere zorglasten dan begroot door het onvoldoende kunnen behalen van de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd.	Het voortdurend monitoren en waar nodig inhoudelijk en financieel bijstellen van beleid en maatregelen teneinde de gewenste resultaten alsnog te behalen.	1,7
De wet Omzetbelasting is in juli 2022 aangepast bij het onderdeel 'ter beschikking stellen van personeel'. De aangepaste regelgeving houdt een risico in dat (een deel) van (nieuw) ingekochte diensten in het sociaal domein (op termijn, namelijk bij ingang nieuwe contracten) BTW plichtig zouden kunnen worden waardoor de kosten van de ingekochte diensten aanzienlijk hoger uit zouden kunnen vallen.	Bij ingang van het nieuwe contract bij MetMaya (per 1 januari 2024 de nieuwe jeugdaanbieder), wordt zorgvuldig afgewogen op welke wijze de dienstverlening zodanig vorm gegeven kan worden dat dit risico, daar waar mogelijk, beperkt kan worden.	0,6
Stijgende lasten ondersteuning en zorg door (bovenmatige) autonome groei binnen de Wmo en Jeugdwet die niet tijdig wordt gesignaleerd.	Het bouwen van dashboards en monitoring samen met accountmanagement en datawarehouse om de trends en ontwikkelingen in de zorguitgaven te volgen. Verder is de verwachting dat in de loop van 2024 er meer taakgericht gewerkt	0,6

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
	gaat worden met een afbouw in het aantal aanbieders.	
Hogere zorglasten dan begroot door bovenmatige loon- en prijsstijgingen.	Veel van de stijgingen zijn een gevolg van contractuele afspraken dus de ruimte is hier beperkt, beheer betekent hier strak monitoren op gemaakte afspraken met name op behandelvorm en bij afwijking hiervan in overleg gaan met de aanbieders om tijdig bij te sturen.	0,6
Stijgende lasten ondersteuning en zorg door aanzuigende werking nabijheid verwijzers.	Vanuit gemeente goed contact onderhouden met de partners (wijkteams en SBI) om tijdig knelpunten te signaleren waardoor het mogelijk is op onderdelen bij te sturen.	0,4
Het niet kunnen voorzien in voldoende opvangplekken voor dak en thuislozen als de huidige aanbestedingsprocedure maatschappelijke opvang zonder resultaat wordt afgesloten in 2024. We zien dat de opgave voor huisvesting van kwetsbare groepen onverminderd groot is in Amersfoort. Het aantal dak- en thuislozen in Amersfoort neemt toe. Dit zorgt voor extra druk op de maatschappelijke opvang en daarnaast ook onrust op locatie en straat. Indien de aanbesteding niet leidt tot extra opvangplekken zijn de maatschappelijke kosten groot (meer daklozen op straat, toename complexe problematiek, meer inzet tijdelijke opvanglocaties en daardoor hogere opvangkosten).	Voor dit risico is geen beheersmaatregel in te regelen, behalve het zorgvuldig voeren van een aanbestedingstraject waarbij we de ambities en inhoudelijke transformatiedoelstellingen uit de regiovisie Samen in de Wijk waarborgen.	0,3
Door de wettelijke eisen en de daardoor toename van regeldruk op de gebieden van privacy, HRM en ICT komen de financiële resultaten en de uitvoeringskracht van de gemeenschappelijke regelingen steeds verder onder druk te staan. Het is de verwachting dat er meer investeringen in ICT en personeel nodig zullen zijn in de nabije toekomst om te voldoen aan deze eisen en om de bedrijfsvoering kwalitatief op niveau te houden.	Voor dit risico is geen beheersmaatregel in te regelen.	0,3
4.1 Bestuur en dienstverlening		
Inkomsten uit leges (omgevingsvergunning) blijven onzeker omdat zij mee-fluctueren met de economische ontwikkelingen. Ondanks nieuwe wetgeving (WKB/Omgevingswet) blijft bouwtoezicht nodig. Het risico bestaat dat de legesinkomsten de kosten niet voldoende dekken. Dit wordt aan de ene kant veroorzaakt door minder legesinkomsten (voor sommige categorieën vervalt de technische toets) en aan andere kant door meer handhaving.	Er is een Formatienormeringsysteem. We werken met een flexibele schil van 3 a 4 fte. Betaling van leges volgen we op de voet.	0,7
6.1 Bedrijfsvoering		
Stijgende Energieprijzen gebouwen.	Er zijn diverse maatregelen getroffen om bezuinigen op het gebruik van energie zoals het afstoten van de locatie Hellestraat en “Amersfoort zet ook de knop om”. Daarnaast zijn bouwdelen van het stadhuis op bepaalde momenten niet gebruikt. We rapporteren daarnaast periodiek over de CO2-reductie die deze campagne heeft opgeleverd. Dit is in lijn met de rapportages vanuit de CO2-prestatieladder. Als laatste wordt er zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen.	0,5

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
Uitwerkingen Cao Gemeenten: Invoeren RVU recht; dit is een soort vroegpensioen gedurende 5 jaar (t/m 2028).	Cao Gemeenten recht.	0,4
Organisatiebreed		
Het risico dat de gemeente onvoldoende goede mensen kan binden en werven vanwege de krappe arbeidsmarkt.	Binden Bewust creëren van een werkomgeving en werkcultuur waar medewerkers willen blijven werken: waar vertrouwen, korte sturings-en communcatielijnen en eigen verantwoordelijkheid belangrijke pijlers zijn. Werven Blijven inzetten op krachtig wervingsbeleid met onder andere: -Effectieve gemeentebrede arbeidsmarktcommunicatie. -Inzet recruiters en specialistische bureaus. -Werken met talentenpools en interne loopbaantrajecten.	N.v.t.
Risico dat onvoldoende wordt geanticipeerd op impactvolle externe ontwikkelingen, waaronder pandemieën en crises, en hierdoor minder gemeentelijke doelen worden gerealiseerd.	-Blijven werken aan bewustwording op externe omgeving om op tijd in te kunnen spelen op snel veranderende omstandigheden. -Investeren in het vergroten van de wendbaarheid en veerkrachtigheid van de organisatie.	N.v.t.
Automatisering Risico op discontinuïteit bedrijfsvoering door verstoring automatisering door cyberdreigingen. Risico achterblijven op digitale transformatie door te weinig kwalitatief en kwantitatieve Informatie Voorziening-resources. Hierdoor is dienstverlening niet op niveau.	-Blijven investeren in cultuur van bewustwording automatiserings-risico's. -Inzetten en blijven investeren op adequaat instrumentarium voor cybersecurity, calamiteiten-en herstelplannen. -Scherpe sturing op ambities- en projecten versus capaciteit (portfoliomanagement). -Bevorderen aantrekkelijkheid als werkgever voor IT-professionals.	N.v.t.
Door ontbreken van scherpe doelstellingen bestaat het risico dat niet kan worden vastgesteld of maatschappelijk effect bereikt is/wordt.	-Transparantie in de mogelijkheden die de gemeente heeft om maatschappelijke effecten- en doelen te bereiken. -Bewust koppelen van beleidsbepaling (doelen) aan de haalbaarheid van de uitvoering ervan.	N.v.t.
De bereidheid om risico's te nemen (accepteren) is niet volwassen en te impliciet. Dit leidt tot besluiteloosheid en suboptimale resultaten.	-Blijven bevorderen van een open cultuur waarbij vanuit vertrouwen en professionaliteit 'alles op tafel komt'. -Overwegingen en keuzes over (geaccepteerde) risico's zijn transparant.	N.v.t.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de grootste mutaties in het risicoprofiel en het aandeel in de benodigde weerstandscapaciteit ten opzichte van de laatste actualisatie bij Begroting 2024-2027.

Tabel: PW.03 Financieel risico's met de grootste mutaties in de benodigde weerstandscapaciteit
(x € miljoen)

RISICO	PROGRAMMA	JAARREKENING 2023	BEGROTING 2024	MUTATIE
Project Westelijke Ontsluiting: Bij de Westelijke Ontsluiting wordt alleen doorgegaan met diverse verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Dit betekent dat vanuit het oude plan nog een en ander afgewikkeld dient te worden waar mogelijk ongedekte kosten uit voort kunnen vloeien.	1.4 Mobiliteit	0,3	7,1	-6,8
Gebiedsexploitatie Hoefkwartier	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	7,2	3,8	3,4
Grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	6,6	5,5	1,1
Stijgende Energieprijzen gebouwen	6.1 Bedrijfsvoering	0,5	1,3	-0,8
De wet Omzetbelasting is in juli 2022 aangepast bij het onderdeel 'ter beschikking stellen van personeel'. De aangepaste regelgeving houdt een risico in dat (een deel) van (nieuw) ingekochte diensten in het sociaal domein (op termijn, namelijk bij ingang nieuwe contracten) BTW plichtig zouden kunnen worden waardoor de kosten van de ingekochte diensten aanzienlijk hoger uit zouden kunnen vallen.	2.1 Sociaal Domein	0,6	0	0,6
Inkomsten uit leges (omgevingsvergunning) blijven onzeker omdat zij mee-fluctueren met de economische ontwikkelingen. Ondanks nieuwe wetgeving (WKB/Omgevingswet) blijft bouwtoezicht nodig. Het risico bestaat dat de legesinkomsten de kosten niet voldoende dekken. Dit wordt aan de ene kant veroorzaakt door minder legesinkomsten (voor sommige categorieën vervalt de technische toets) en aan andere kant door meer handhaving.	4.1 Bestuur en dienstverlening	0,7	0,3	0,4
Het niet kunnen voorzien in voldoende opvangplekken voor dak en thuislozen als de huidige aanbestedingsprocedure maatschappelijke opvang zonder resultaat wordt afgesloten in 2024. We zien dat de opgave voor huisvesting van kwetsbare groepen onverminderd groot is in Amersfoort. Het aantal dak- en thuislozen in Amersfoort neemt toe. Dit zorgt voor extra druk op de maatschappelijke opvang en daarnaast ook onrust op locatie en straat. Indien de aanbesteding niet leidt tot extra opvangplekken zijn de maatschappelijke kosten groot (meer daklozen op straat, toename complexe problematiek, meer inzet tijdelijke opvanglocaties en daardoor hogere opvangkosten).	2.1 Sociaal Domein	0,3	0	0,3

Deze tabel kan als volgt worden toegelicht.

Het risicoprofiel van de gebiedsexploitatie Hoefkwartier (toename van ruim € 3,4 miljoen) is vergroot. Daarnaast is het risicoprofiel van de grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA eveneens toegenomen met ruim € 1 miljoen.

Het aanwezige risico voor het project Westelijke Ontsluiting is aanzienlijk afgenomen van € 7,1 miljoen naar € 250.000. Voor afronding van het oude project Westelijke Ontsluiting wordt bij de jaarrekening 2023 conform BBV artikel 44 lid 1a een bedrag van bijna € 5,4 miljoen in de

voorziening juridische claims gestort. Op basis van de Telecomwet en de Verlegregeling Kabels en Leidingen 2012 hebben de nuts- en telecombedrijven recht op compensatie van gemaakte kosten; dit lag aan de basis van het eerder opgenomen risico. Omdat er nu concrete nieuwe plannen voor de westzijde zijn, conform raadsvoorstel Fiets Veilig Westzijde, is een reële inschatting van de omvang van deze claims mogelijk. Met het bedrag in de voorziening komt het in de begroting opgenomen risico voor afronding van dit project grotendeels te vervallen. Er blijft nog een beperkt risico over voor kosten van werkzaamheden die nodig zijn om het oude project af te ronden.

Het risicoprofiel bij energieprijzen gebouwen is gedaald doordat deze deels al zijn vastgelegd en meegenomen in het budget. Hierdoor is de weerstandscapaciteit verlaagd met € 0,8 miljoen.

Het risico inkomsten uit leges (omgevingsvergunning) is gestegen met € 0,4 miljoen als gevolg van enerzijds een daling van de inkomsten uit leges en anderzijds een toename in de handhaving door de gemeente.

Daarnaast is sprake van de volgende twee nieuwe risico's:

- In 2024 is een nieuw aanbestedingstraject afgerond met een nieuwe zorgaanbieder (MetMaya). De kosten van deze ingekochte diensten kunnen mogelijk hoger worden omdat ingekochte diensten in het sociaal domein mogelijk BTW-plichtig zouden kunnen worden.
- Het mogelijk niet kunnen voorzien in voldoende opvangplekken voor dak- en thuislozen wat leidt tot extra maatschappelijke kosten.

Meerjarig verloop benodigde weerstandscapaciteit en de daarbij relevante ontwikkelingen

Opgenomen risico’s hebben meestal een meerjarig karakter. Bij de actualisatie van het risicoprofiel wordt ook een inschatting gemaakt van de verwachte toekomstige ontwikkeling. Verwacht wordt dat de benodigde weerstandscapaciteit in de komende jaren zal afnemen van € 36,8 miljoen in 2023 naar € 26,7 miljoen in 2027.

Het meerjarenperspectief bij de grondexploitaties laat een daling zien van € 19,5 miljoen ultimo 2023 naar € 5,9 miljoen in 2027.
Voor het merendeel van de grondexploitaties geldt dat in de loop van de jaren het risicoprofiel daalt, omdat deze steeds verder uitgewerkt worden en uiteindelijk weer afgesloten worden als alles klaar is.
In het geactualiseerde meerjaren risicoprofiel in deze jaarrekening zijn nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet meegenomen en buiten beschouwing gelaten voor het bepalen van de weerstandsratio. Dit omdat de ontwikkelstrategie nog niet vastligt en ook andere ruimtelijke en financiële kaders niet zijn vastgesteld (besluit raad). Toch kunnen deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld Kop van Isselt, Bovenduist en de herontwikkeling van het huidige Stadhuis(gebied) een substantieel risicoprofiel met zich meebrengen. Dit is mede afhankelijk van de gekozen ontwikkelstrategie. Een voorlopige inschatting is dat genoemde ontwikkelingen een impact op het gemeentelijk risicoprofiel kunnen hebben van tussen de € 10 miljoen en € 20 miljoen.

De programma gerelateerde risico's stijgen naar verwachting voor de toekomst. Op basis van wat we nu signaleren wordt dat ingeschat op een toename van circa € 24,5 miljoen (totale risico’s -/- risico’s grondexploitatie, zie tabel PW.01) naar circa € 27,9 miljoen in 2027. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende vier risico's:

1. Een nieuw kabinet dat mogelijk gaat bezuinigen op het gemeentefonds. De impact hiervan wordt geschat op € 0,5 miljoen.
2. Afbouw Rijksmiddelen uitvoering landelijk Klimaatakkoord vanwege minder steun voor klimaatbeleid bij formerende partijen. Als gevolg hiervan worden mogelijk de klimaatdoelen niet behaald die zijn opgenomen in het coalitieakkoord. De impact hiervan wordt geschat op € 0,9 miljoen.

3. Herverdeling van middelen op het gebied van sociaal domein (specialistische zorg) wat grote financiële consequenties kan hebben voor gemeente Amersfoort die niet direct door beleidswijzigingen op te vangen zijn. De impact hiervan wordt geschat op € 0,8 miljoen.
4. De wet Omzetbelasting is in juli 2022 aangepast bij het onderdeel 'ter beschikking stellen van personeel'. De aangepaste regelgeving houdt een risico in dat (een deel) van (nieuw) ingekochte diensten in het sociaal domein (op termijn, namelijk bij ingang nieuwe contracten) BTW plichtig zouden kunnen worden waardoor de kosten van de ingekochte diensten aanzienlijk hoger uit zouden kunnen vallen. De impact hiervan wordt geschat op € 0,5 miljoen.

Beschikbare weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de saldireserve. Deze reserve kunnen we inzetten om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. De omvang van de saldireserve eind 2023 is € 87,2 miljoen. Dat is redelijk in lijn met de stand bij de Jaarrekening 2022.

Tabel: Tabel: PW.04 Beschikbare weerstandscapaciteit Beschikbare weerstandscapaciteit
(x € miljoen)

	JAARREKENING 2022	JAARREKENING 2023
Stand saldireserve	87,8	87,2
TOTAAL BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT	**87,8**	**87,2**

Weerstandsvermogen
Als indicator gebruiken we de weerstandsratio. De weerstandsratio is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. Met andere woorden: het bedrag dat we aan reserves beschikbaar hebben om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen, gedeeld door het bedrag dat we op basis van ons risicoprofiel nodig hebben. Deze ratio moet eigenlijk conform de door uw Raad vastgestelde ijkpunten tussen de 1,2 en 1,5 liggen. De weerstandsratio komt bij de Jaarstukken 2023 op 2,4 uit. Dat is iets hoger dan bij de jaarrekening 2022. De reden hiervoor is dat de benodigde weerstandscapaciteit is gedaald.

Onderstaande tabel geeft de vergelijking van de weerstandsratio eind 2023 met de begroting 2024 en jaarrekening 2022.

Tabel: PW.05 Verloop van het weerstandsvermogen
(x € miljoen)

	JAARREKENING 2022	BEGROTING 2024	JAARREKENING 2023
Beschikbare weerstandscapaciteit	87,8	77,8	87,2
Benodigde weerstandscapaciteit	40,6	39,1	36,8
WEERSTANDSVERMOGEN (RATIO)	**2,2**	**2,0**	**2,4**

Verbonden Partijen

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op de externe partijen waarmee we als gemeente samenwerken. Zowel de verbonden partijen als overige partijen waar we mee samenwerken.

Voor de verbonden partijen gaan we in op de volgende onderwerpen:

- Definitie die wij hanteren voor verbonden partijen;
- Visie op en beleid ten aanzien van verbonden partijen;
- Sturing en control op verbonden partijen.

Daarna volgt een overzicht van alle verbonden partijen, de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij, het openbaar belang dat ermee gediend wordt en de financiële gegevens van de verbonden partij, zoals het eigen vermogen, vreemd vermogen en het verwachte rekeningresultaat.

Aansluitend volgt een overzicht van de partners waarmee wij samenwerken.

Beleidskader/ algemene uitgangspunten

Wij spreken van een verbonden partij daar waar het gaat om een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Met deze definitie sluiten wij aan bij de definitie die in het Besluit Begroting en Verantwoording is opgenomen.
Van een financieel belang is sprake als:

- een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat;
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, als bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vallen niet onder de definitie van een verbonden partij. Dat geldt ook voor leningen en garantstellingen.

Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit betekent concreet dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een portefeuillehouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Het beleid met betrekking tot verbonden partijen is opgenomen in de Nota Externe Partijen. Deze is in september 2018 aan de orde geweest in een Ronde.

De Nota Externe Partijen heeft een bredere scope dan alleen de verbonden partijen volgens de definitie van het BBV. Deze gaat ook over partijen waarbij niet formeel bestuurlijk sprake is van een verbonden partij, maar waarmee wel substantiële financiële relaties zijn aangegaan in de vorm van bijvoorbeeld subsidies of inkoopcontracten. De keuze voor de bredere scope komt voort uit het feit dat elementen in de aansturing van verbonden partijen terugkomen in de aansturing van andere externe partijen, zoals gesubsidieerde instellingen. De nota gaat over de sturing door en

informatievoorziening aan de Gemeenteraad.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een publieke taak uit te voeren.
Het uitgangspunt blijft gelijk ongeacht of het college ervoor kiest om taken binnen de interne ambtelijke organisatie of bij verbonden partijen te beleggen: de gemeentelijke begrotingsdoelstellingen moeten met minimale risico's zo efficiënt en effectief mogelijk worden gerealiseerd.
De gemeente Amersfoort past de regiewerkwijze toe. Uitgangspunt hierbij is: resultaatgerichte samenwerking in vertrouwen.

Daarbij hanteren we in principe de volgende uitgangspunten:

- De gemeente Amersfoort gaat uit van het benutten van de eigen kracht, energie en creativiteit van burgers, bedrijven en instellingen: extern tenzij... ;
- Wij ontwikkelen beleid op hoofdlijnen. De uitvoering van beleid (hoe-vraag) wordt zo veel mogelijk belegd bij externe samenwerkingspartners;
- Wij houden alleen een financieel of bestuurlijk belang in externe partijen als dit noodzakelijk dan wel een wettelijke verplichting is voor de realisering van onze (beleids)doelen.

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. De bedoeling van de wetswijziging is de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken door gemeenteraden meer mogelijkheden te bieden de kaderstellende en controlerende rol binnen de samenwerkingsverbanden waaraan zij deelnemen, te verstevigen. Met de wetswijziging wordt een aantal aanpassingen en aanvullingen geïntroduceerd op de al bestaande wettelijke bevoegdheden en instrumenten, zoals versterking recht op zienswijze, versterking actieve informatieplicht door gemeenschappelijke regeling aan raad, instellingsrecht op adviescommissie vanuit deelnemende gemeenteraden, afspraken hoe om te gaan met burgerparticipatie, verplichte afspraken in de regeling over evaluatie van de regeling, verplichting om in de regeling bepalingen opgenomen te hebben over de (financiële) gevolgen van uittreding van deelnemers, enquêterecht gemeenteraden over wijze van bestuur, invoering recht van onderzoek door gezamenlijke gemeenteraden en invoering onderzoeksmogelijkheid lokale rekenkamers.

Een aantal van deze wijzigingen is op 1 juli 2022 direct in werking getreden, een ander deel moet binnen twee jaar geïmplementeerd zijn in alle gemeenschappelijke regelingen. Alle Gemeenschappelijke Regelingen moeten uiterlijk 1 juli 2024 gewijzigd zijn. In 2022 heeft u reeds besloten tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling VRU.

Sturing en control verbonden partijen
Met de sturing op verbonden partijen willen we bereiken dat de verbonden partij de overeengekomen opdracht realiseert binnen de daarover afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Verbonden partijen voeren vaak taken uit met een maatschappelijk en politiek belang. Het deelnemen in verbonden partijen levert gemeenten naast voordelen echter ook financiële en bestuurlijke risico's op. Om de voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen is het belangrijk om als gemeente voldoende aandacht te hebben voor sturing op de verbonden partijen. Wij maken gebruik van een auditinstrument voor externe partijen. Dit zijn naast onze verbonden partijen, (grotere) gesubsidieerde instellingen en belangrijke samenwerkingsrelaties (bijv. contractpartijen). Op basis van een risicoscan hebben we in 2023 vijf organisaties geselecteerd voor de audit.

Bij de audit hebben we gekeken naar:

- Te realiseren gemeentelijke doelstellingen;
- Financiële positie;
- Kwaliteit van de bedrijfsvoering;
- Kwaliteit van de dienstverlening;
- Risicomanagement.

Over de resultaten van deze audit bent u geïnformeerd via RIB 2023-148 Audit externe partijen 2023.

Overzicht van de verbonden partijen
De lijst van verbonden partijen is onderverdeeld in:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;

Per verbonden partij geven we de volgende gegevens weer:

- naam en vestigingsplaats;
- programma;
- rechtsvorm;
- openbaar belang: het openbaar belang dat gediend wordt door de verbonden partij. In welke mate draagt de verbonden partij bij aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen;
- gemeentelijk belang: het verwachte gemeentelijk belang in de organisatie per 1/1/'23 en per 31/12/'23;
- omvang eigen vermogen 2023: de omvang van het eigen vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2023;
- omvang vreemd vermogen 2023: de omvang van het vreemd vermogen inclusief voorzieningen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2023;
- resultaat 2023: het financiële resultaat van de verbonden partij in 2023;
- Bijzonderheden/actualiteiten;
- Risico's.

Conform BBV wordt het gerealiseerde resultaat en de vermogenspositie voor het jaar 2023 opgenomen. Deze gegevens zijn (nog) niet voor alle verbonden partijen beschikbaar. Voor zover niet beschikbaar nemen we de meest actuele beschikbare realisatiecijfers op (resultaten en vermogensposities). Bij alle partijen is de bron van de gegevens vermeld.

Overzicht verbonden partijen

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Naam	**GGD Regio Utrecht**			
Vestigingsplaats	**Zeist**	**Webadres**	www.ggdru.nl	
Programma	**2. Inclusieve en veilige stad**			
Rechtsvorm	**GR (Gemeenschappelijke Regeling)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Beschermen en bevorderen van de volksgezondheid.			
Gemeentelijk belang	13,70%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 4.331	31-12-2023	€ 4.619
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 29.288	31-12-2023	€ 32.286
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 1.341			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden te vermelden			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit de GGDrU bezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.			
Bijdrage Amersfoort	€ 7.245			
Bijdrage aan deelprogramma:				
2.1 Sociaal Domein	Programma SociaalGGD regio Utrecht(GGDrU) werkt als gezondheidsdienst in een Gemeenschappelijke Regeling voor de 26 Utrechtse gemeenten. De huidige wethouder maakt onderdeel uit van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur. De GGDrU werkt (samen met andere partijen) aan een gezond en veilig leven. De GGDrU levert haar bijdrage aan vijf maatschappelijke doelstellingen. 1. Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. 2. Een gezonde en veilige start voor elk kind. 3. Iedereen kan zich ontwikkelen en ontplooien. 4. Iedereen kan meedoen. 5. Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) is in de regio integraal georganiseerd voor kinderen van 0-18 jaar. Deze wordt gezamenlijk bekostigd op basis van het aantal kinderen per gemeente. Hierdoor krijgt iedere gemeente hetzelfde pakket, dat voldoet aan wettelijke eisen. Naast het collectieve regionale aanbod zijn er per gemeente maatwerk afspraken. Het maatwerk heeft o.a. betrekking op OGGZ-taken, de uitvoering van B-Slim, Stevig Ouderschap, de Gezonde Wijkaanpak, de registratie van Voor en vroegschoolse Educatie en het meldpunt Niet-Acuut (Meld- en adviespunt Bezorgd).			

Naam	**Veiligheidsregio Utrecht (VRU)**			
Vestigingsplaats	**Utrecht**	**Webadres**	www.vru.nl	
Programma	**2. Veiligheid en Handhaving**			
Rechtsvorm	**GR (Gemeenschappelijke Regeling)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Belang van fysieke veiligheid door het voorbereiden op en bestrijden van incidenten, rampen en zware ongevallen. Onder meer door het uitvoeren van brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening (GHOR).			
Gemeentelijk belang	11,42%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 23.252	31-12-2023	€ 28.319
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 62.533	31-12-2023	€ 64.945
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 4.510			
Bijzonderheden/ actualiteiten	N.v.t.			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit de VRU bezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.			
Bijdrage Amersfoort	€ 10.937			
Bijdrage aan deelprogramma:				
2.2 Veiligheid en handhaving	Wij werken in het samenwerkingsverband van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Daarin nemen gemeenten deel en vormen zij samen met andere veiligheidspartners zoals politie, waterschappen, defensie en inwoners een sterk netwerk op het gebied van veiligheidszorg. Brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing worden hier georganiseerd en uitgevoerd. Het vergroten van de fysieke veiligheid is voor de VRU een continu proces. Deze intensieve samenwerking heeft gezorgd voor een kwalitatief goede, efficiënte en betaalbare brandweer- en crisisbeheersingsorganisatie, die niet beperkt is door gemeentegrenzen. Deze werkwijze betekent ook dat wij als gemeente niet meer alleen richting kunnen geven aan het fysieke veiligheidsbeleid. Om brand te voorkomen en veiligheid te bevorderen wordt ook samenwerking gezocht met zorgaanbieders, woningcorporaties, scholen, etc.			

Naam	**Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA)**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**	www.amfors.nl	
Programma	**2. Inclusieve en veilige stad**			
Rechtsvorm	**GR (Gemeenschappelijke Regeling)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Uitvoering van de Participatiewet, onderdeel SW zittend bestand. Het RWA is niet los te zien van de Amfors.			
Gemeentelijk belang	70,47%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 1.040	31-12-2023	€ 1.197
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 10.715	31-12-2023	€ 10.591
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 0			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden te melden			
Risico's	De risico's zijn dezelfde als voor de Amfors bv, een te grote daling van het aantal SW medewerkers of een daling in het WSW macro-budget kunnen een zeer negatief effect hebben of de bedrijfsvoering.			
Bijdrage Amersfoort	€ 1.067			
Bijdrage aan deelprogramma:				
2.1 Sociaal Domein	Programma SociaalRegionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA) /Amfors Holding B.V. Het RWA voert voor de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Formeel is RWA de werkgever van inwoners van deze gemeenten met een arbeidsbeperking die voor 1 januari 2015 een sw-indicatie hebben gekregen.			

Naam	**Regionale uitvoeringsdienst Utrecht**			
Vestigingsplaats	**Utrecht**	**Webadres**	www.rudutrecht.nl	
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad en 2.2 Veiligheid en Handhaving**			
Rechtsvorm	**GR (Gemeenschappelijke Regeling)**			
Openbaar belang (doelstelling)	De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.			
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 1.271	31-12-2023	€ 1.517
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 6.770	31-12-2023	€ 7.363
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 302			
Bijzonderheden/ actualiteiten	De Omgevingswet is vooralsnog zonder problemen ingevoerd per 1 januari 2024. In 2024 worden voorbereidingen getroffen voor het samengaan van de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht met de Omgevingsdienst Regio Utrecht.			
Risico's	Er is een kans op frictiekosten vanwege het samen gaan van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU).			
Bijdrage Amersfoort	€ 2.091			

Bijdrage aan deelprogramma:

1.1 Stedelijk beheer en milieu

2.2 Veiligheid en handhaving

Door de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) worden de basistaken uitgevoerd. Dit zijn taken die middels een wettelijke verplichting door de RUD moeten worden uitgevoerd en die voor alle gemeenten gelden. De basistaken zijn de complexe VTH-milieutaken en de taken met een aanzienlijke milieu-impact. Afhankelijk van de hoogte van de milieu impact, dient een bedrijf voor het opstarten, uitbreiden en veranderen van activiteiten een omgevingsvergunning of een melding activiteitenbesluit in te dienen. Daarnaast zijn er de plustaken, waarbij een gemeente de keus heeft om deze door de RUD te laten uitvoeren of zelf te doen. Het gaat in Amersfoort om het in behandeling nemen van meldingen bij en het toezicht en handhaving op ongeveer 1500 bedrijven met activiteiten met een minder groot milieurisico. Dit zijn bedrijven waar vaker klachten over komen omdat deze zich vaker in de directe omgeving van de woonomgeving bevinden, zoals horeca of supermarkten. De te bezoeken bedrijven worden geselecteerd op basis van risico’s waarbij gebruik wordt gemaakt van meerdere databronnen. In 2023 heeft de RUD de vooraf gestelde doelen grotendeels behaald met betrekking tot toezicht en handhaving. Vrijwel de volledige productie zoals die aan het begin van het jaar met de RUD is afgesproken is gerealiseerd. Alle bedrijven met een hoog risico zijn volgens planning gecontroleerd. Het afgelopen jaar is samenwerking bij gebiedsontwikkelingen en de energietransitie met de RUD verder verstevigd door te gaan werken met ROM-adviseurs van de RUD. Dit zijn generalistische adviseurs die de RO/Milieu-verbinding vormen tussen de gemeente en de specialisten bij de RUD. Daarnaast is er veel inzet gepleegd op het toezicht op de energiebesparende maatregelen die bedrijven verplicht moeten nemen.Door de focus op de invoering van de Omgevingswet zijn in 2023 geen nieuwe producten afgenomen.

Naam	**Afval Verwijdering Utrecht (AVU)**			
Vestigingsplaats	**Nieuwegein**	**Webadres**	www.avu.nl	
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad**			
Rechtsvorm	**GR (Gemeenschappelijke Regeling)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Het verzorgen van de overslag het transport en het verwerken van huishoudelijk afval.			
Gemeentelijk belang	10,98%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 301	31-12-2023	€ 0
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 27.653	31-12-2023	€ 20.804
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 0			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden voor de AVU.			
Risico's	Er zijn momenteel geen financiële risico's in beeld die de AVU raken. Uiteindelijke mee- of tegenvallers landen in de gemeentelijke jaarrekening.			
Bijdrage Amersfoort	€ 5.227			
Bijdrage aan deelprogramma:				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	Amersfoort neemt voor de afvalverwerking deel aan de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht (GR-AVU). De GR-AVU regelt een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde afvalverwerking; van overslag en transport tot verwerking; voor huishoudelijke en andere soorten afval. Dit doet de AVU niet zelf. Voor deze werkzaamheden zijn contracten afgesloten. Aan de GR-AVU nemen 25 Utrechtse gemeenten deel.			

VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES

Naam	**NV SRO**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**	www.sro.nl	
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad, 3. Lerende, werkende en dynamische stad en 5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**NV (Naamloze Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Bijdragen aan optimaal gebruik van maatschappelijke accommodaties om te kunnen bewegen, leren, samenwerken of recreëren.			
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2022	€ 12.069	31-12-2022	€ 12.835
Omvang vreemd vermogen	01-01-2022	€ 18.965	31-12-2022	€ 24.645
Bron	Jaarrekening 2022			
Feitelijk resultaat 2022	€ 594			
Bijzonderheden/ actualiteiten	De belangrijkste ontwikkeling voor de NV is de start van de Joint venture SRO Velsen BV, waar de NV voor 50% aandeelhouder is en de gemeente Velsen voor de andere 50%.			
Risico's	Risico's zijn beperkt, de organisatie heeft met name last van schaarste op de arbeidsmarkt, forse CAO stijgingen en hogere energielasten, maar is gezond genoeg om dit op te kunnen vangen.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	De gemeente werkt voor het beheer van haar vastgoed samen met SRO. Voor de gehele gemeentelijke vastgoedportefeuille is SRO verantwoordelijk voor het technisch beheer en onderhoud (op een aantal uitzonderingen na). Ook is zij voor de binnen- en buitensportaccommodaties en diverse welzijns- en culturele accommodaties verantwoordelijk voor de verhuur en exploitatie. De gemeente en SRO hebben hun afspraken vastgelegd in de Raamovereenkomst Onroerende zaken 2020-2022. De afspraken betreffen bijvoorbeeld afspraken om noodzakelijke prestatie- en kwaliteitsverbetering in de dienstverlening van SRO te bereiken. Kernbegrippen in de dienstverlening die wij van SRO vragen zijn veiligheid, duurzaamheid en gebruikerstevredenheid. De looptijden van de Raamovereenkomst Onroerende zaken en de Dienstverleningsovereenkomst sport zijn eind 2022 met één jaar verlengd. De gemeente en SRO werken gezamenlijk aan nieuwe overeenkomsten die per 2024 in kunnen gaan.			
3.3 Sport	De inzet van SRO is gericht op het realiseren van de gemeentelijke doelstelling van het Amersfoortse sportbeleid. De doelstelling is een leven lang sporten en bewegen voor iedere Amersfoorter.			
5.1 Financiën en belastingen	Gemeente Amersfoort is aandeelhouder in de NV SRO. De dividenduitkeringen van NV SRO leveren een bijdrage aan 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen			

Naam	**Theater-en congrescentrum Flint NV**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**	www.flint.nl	
Programma	**3. Lerende, werkende en dynamische stad en 5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**NV (Naamloze Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van een culturele voorziening.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	31-08-2021	€ 866	31-08-2022	€ 813
Omvang vreemd vermogen	31-08-2021	€ 1.503	31-08-2022	€ 2.306
Bron	Jaarrekening 2021/2022			
Feitelijk resultaat 2021-2022	-€ 103			
Bijzonderheden/ actualiteiten	In 2023 is Flint overgegaan van gebroken boekjaar naar kalenderjaar. De begroting voor 2024 is nagenoeg sluitend, met een minimaal tekort dat Flint zelf kan dekken.			
Risico's	Het eigen vermogen van Flint is op peil waarmee Flint weerbaar is voor financiële tegenvallers.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
3.4 Cultuur	Theater- en Congrescentrum Flint N.V. biedt een ambitieus, breed, kleurrijk en levendig programma in vrijwel alle podiumdisciplines met als doel een zo groot en divers mogelijk publiek te bereiken. Daarnaast zoekt Flint proactief naar artistieke verbindingen in de stad en regio. Ze geven organisaties ruimte om zich in Flint te profileren of gezamenlijk met Flint te coproduceren. Hiermee creëert Flint een maatschappelijk draagvlak in de stad, zodat iedere inwoner van Amersfoort zich verbonden kan voelen met Flint. Voor dit doel verstrekt de gemeente Amersfoort subsidie aan Flint, voert bestuurlijke overleggen en is tevens aandeelhouder en eigenaar van het pand.			
5.1 Financiën en belastingen	Gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van theater Flint NV.			

Naam	**NV ROVA Holding**			
Vestigingsplaats	**Zwolle**	**Webadres**	www.rova.nl	
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad en 5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**NV (Naamloze Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Het duurzaam verwerken van afval en het onderhouden van de openbare ruimte.			
Gemeentelijk belang	13,97%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2022	€ 40.320	31-12-2022	€ 40.866
Omvang vreemd vermogen	01-01-2022	€ 58.840	31-12-2022	€ 63.473
Bron	Jaarrekening 2022			
Feitelijk resultaat 2022	€ 4.369			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden voor ROVA.			
Risico's	In de begroting 2024 is rekening gehouden met toenemende uitvoeringskosten voor personeel en grondstoffen en kosten voor verduurzaming van de bedrijfsvoering maar ROVA verwacht voor 2024 en 2025 nog een stabiel dividendbeleid. Omdat ook investeringslasten stijgen is in de meerjarenprognose na 2025 een dalende lijn in begroot resultaat zichtbaar. Als deze trend zich doorzet gaat ROVA in 2024 in gesprek met aandeelhouders over de eventuele noodzaak om financiële kaders aan te passen.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	De gemeente Amersfoort heeft een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met ROVA en is tevens aandeelhouder. ROVA verzorgt exclusief onze afvalinzameling voor particulieren en voert een aantal beheertaken uit, zoals het machinaal reinigen van kolken, de exploitatie van rioolgemalen en sneeuw- en gladheidsbestrijding.			
5.1 Financiën en belastingen	De gemeente Amersfoort is aandeelhouder. De dividenduitkering van ROVA Holding is opgenomen in 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen.			

Naam	**NV REMU- Houdstermaatschappij**			
Vestigingsplaats	**Utrecht**	**Webadres**		
Programma	**5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**NV (Naamloze Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Het houden van aandelen in de Remu NV. Dit aandelenbezit is verkocht aan Eneco. De rol van NV Remu Houdstermaatschappij is thans die van belangenbehartiger van een eventueel van Eneco te ontvangen privatiseringsvergoeding indien Eneco voor meer dan 50% wordt verkocht.			
Gemeentelijk belang	5,00%			
Omvang eigen vermogen	31-10-2022	€ 748	31-12-2023	€ 0
Omvang vreemd vermogen	31-10-2022	€ 3	10-10-2023	€ 0
Bron	Jaarrekening 2022 / Slotbalans 10-10-2023			
Feitelijk resultaat 2022/2023	-€ 12			
Bijzonderheden/ actualiteiten	NV REMU Houdstermaatschappij (REMU) is ontbonden. Het college heeft de raad hier op 4 april 2023 middels RIB 2023-068 over geïnformeerd. In 2023 is het slotdividend en het aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal uitgekeerd. Dit is financieel verwerkt in programma 5.1			
Risico's	Geen			
Bijdrage aan deelprogramma:				
5.1 Financiën en belastingen	Gemeente Amersfoort was aandeelhouder van de NV REMU Houdstermaatschappij. Deze NV is in 2023 geliquideerd. De dividenduitkeringen van de NV REMU Houdstermaatschappij zijn opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen.			

Naam	**Vitens NV**			
Vestigingsplaats	**Utrecht**	**Webadres**	www.vitens.nl	
Programma	**5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**NV (Naamloze Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Het maken, verkopen en leveren van drinkwater.			
Gemeentelijk belang	2,28%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2022	€ 600.300	31-12-2022	€ 649.500
Omvang vreemd vermogen	01-01-2022	€ 1.387.800	31-12-2022	€ 1.446.600
Bron	Jaarrekening 2022			
Feitelijk resultaat 2022	€ 8.200			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Vanwege wet- en regelgeving, de zogenaamde WACC (weighted average cost of capital), kan Vitens maar een beperkt bedrijfsresultaat behalen (bij hogere resultaten moet Vitens een tariefsverlaging aan klanten geven). Daarnaast wil Vitens de solvabiliteit de aankomende jaren laten stijgen naar een minimumniveau van 35% (eind 2022 bedroeg de solvabiliteit 30%) en voldoen aan de financiële ratio's zoals gesteld door de kredietverstrekkers. Hiervoor zal de komende jaren het nettoresultaat worden toegevoegd aan het eigen vermogen en is de verwachting dat er over de jaren t/m 2027 geen of weinig dividenduitkering zal plaatsvinden. Conform het meerjarenplan 2023-2027 'Elke druppel duurzaam' gaat Vitens uit gaat uit van een omvangrijk investeringsprogramma om uitdagingen als klimaatverandering en een stijgende watervraag het hoofd te bieden. Voor deze groei is kapitaal nodig. Vitens heeft in 2023 een actieve lobby gevoerd voor een wetswijziging (aanpassing in de WACC-regulering) zodat Vitens met een financieel gezonde bedrijfsvoering het investeringsportfolio kan realiseren. Mocht deze systematiek ongewijzigd blijven, dan kan het scenario in beeld komen dat Vitens een beroep doet op de aandeelhouders om het eigen vermogen te versterken.			
Risico's	Leveringszekerheid van drinkwater, geen of lagere dividendopbrengsten.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
5.1 Financiën en belastingen	De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij Vitens NV. De dividenduitkeringen van Vitens NV zijn opgenomen in 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen.			

Naam	**Alliander N.V.**			
Vestigingsplaats	**Amsterdam**	**Webadres**	www.alliander.com	
Programma	**5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**NV (Naamloze Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland. Het is de maatschappelijke taak van Alliander om te zorgen dat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.			
Gemeentelijk belang	0,01%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 4.570.000	31-12-2023	€ 4.749.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 6.106.000	31-12-2023	€ 6.877.000
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 267.000			
Bijzonderheden/ actualiteiten	2023 stond in het teken van de energietransitie en de daarmee samenhangende congestie op het elektriciteitsnet. Door de energietransitie zal Alliander de komende 10 jaar te maken krijgen met een zeer sterke stijging van investeringen (o.a. vervanging en uitbreiding van de netwerken). Ten behoeve van de financiering van deze energietransitie en het behouden van de huidige gezonde financiële positie (A-rating) zijn maatregelen nodig om de eigen vermogenspositie van Alliander te versterken.			
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico’s voor ons als gemeente.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
5.1 Financiën en belastingen	Gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij Alliander N.V.. De dividenduitkeringen van Alliander N.V. zijn opgenomen in Programma 5.1 Financiën en Belastingen.			

Naam	**BNG Bank**			
Vestigingsplaats	**Den Haag**	**Webadres**	www.bngbank.nl	
Programma	**5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**NV (Naamloze Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.			
Gemeentelijk belang	0,49%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 4.615.000	31-12-2023	€ 4.721.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 107.459.000	31-12-2023	€ 110.819.000
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 254.000			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn op dit moment geen bijzonderheden te melden.			
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
5.1 Financiën en belastingen	5.1 Financiën en Belastingen			

Naam	**Parkeren Amersfoort BV**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**		
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad en 5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**BV (Besloten Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van parkeergelegenheden.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2022	€ 7.597	31-12-2022	€ 8.088
Omvang vreemd vermogen	01-01-2022	€ 629	31-12-2022	€ 356
Bron	Jaarrekening 2022			
Feitelijk resultaat 2022	€ 491			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden voor de BV.			
Risico's	De BV is financieel gezond te noemen en kan eventuele tegenvallers goed opvangen.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
1.4 Mobiliteit	Parkeren Amersfoort BV beheert en exploiteert parkeergarages. Het gaat om de garages Stadhuisplein, Koestraat, Flintplein en Amerena.			
5.1 Financiën en belastingen	Gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van Parkeren Amersfoort BV. De dividenduitkering van de BV is opgenomen in 5. programma Algemene dekkingsmiddelen.			

Naam	**ParkeerService Coöperatie UA**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**	https://www.parkeerservice.nl/	
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad en 5. Financiën en belastingen**			
Rechtsvorm	**Coöperatie**			
Openbaar belang (doelstelling)	Het adviseren en leveren van diensten ter zake van garage- en straatparkeerbeheer.			
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2022	€ 2.216	31-12-2022	€ 2.025
Omvang vreemd vermogen	01-01-2022	€ 3.637	31-12-2022	€ 5.505
Bron	Jaarrekening 2022			
Feitelijk resultaat 2022	-€ 191			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden voor ParkeerService.			
Risico's	De afgelopen jaren zijn er nog geen nieuwe leden tot de coöperatie toegetreden ondanks dat dit wel de doelstelling is. Omdat bestaande leden meer producten afnemen en toenemende aantallen gereguleerde parkeerplekken hebben is er vanaf 2024 sprake van een sluitende begroting zonder stelpost voor nieuwe leden.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
1.4 Mobiliteit	Coöperatie ParkeerService voert voor de gemeente parkeerbeleid uit. Denk daarbij aan het verstrekken van parkeervergunningen, maar ook aan het onderhouden van parkeerautomaten, fietsenstallingen en het geven van informatie over parkeergerelateerde onderwerpen. Daarnaast wordt kennis gedeeld tussen de aangesloten gemeenten en voeren we innovaties door in het makkelijker maken van parkeren voor bewoners en bezoekers van de stad.			
5.1 Financiën en belastingen	Gemeente Amersfoort is lid van de coöperatie.			

Naam	**Amfors Holding B.V.**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**	www.amfors.nl	
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad en 2. Inclusieve en veilige stad**			
Rechtsvorm	**BV (Besloten Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Arbeidsinschakeling van werkzoekenden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.			
Gemeentelijk belang	53,51%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 2.500	31-12-2023	€ 2.500
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 5.087	31-12-2023	€ 4.344
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 0			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden te melden			
Risico's	Het risico voor Amfors/RWA is dat het aantal SW-medewerkers onder een kritieke grens zakt waarbij de organisatie zelf niet meer verder kan krimpen in begeleiding en overhead. wanneer dit gebeurd dan wordt de organisatie zeer inefficiënt. Daarnaast bestaat het risico dat het marcobudget voor de WSW naar beneden bijgesteld wordt waardoor de bijdrage per SW medewerker zal dalen met alle gevolgen van dien voor het resultaat.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	De Amfors Holding B.V. voorziet als opdrachtnemer van RWA in passend werk voor de sw-ers ofwel in eigen bedrijven ofwel via (groeps)detachering bij andere bedrijven.			
2.1 Sociaal Domein	De Amfors Holding B.V. voorziet als opdrachtnemer van RWA in passend werk voor de sw-ers ofwel in eigen bedrijven ofwel via (groeps)detachering bij andere bedrijven.			

Naam	**Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**		
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad**			
Rechtsvorm	**BV (Besloten Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	Het voor eigen en/of gezamenlijke rekening en risico exploiteren van gronden in de gemeente Amersfoort.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2020	€ 243	31-12-2020	€ 226
Omvang vreemd vermogen	01-01-2020	€ 148	31-12-2020	€ 92
Bron	Jaarrekening 2020			
Feitelijk resultaat 2020	-€ 17			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Op basis van de meeste recente grondexploitatie is het risico van de participatie van het Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V in OBV CV als gevolg van goede marktontwikkelingen klein. De voorziening die is getroffen vanwege een mogelijk aanvullende kapitaalstorting is vrijgevallen in 2023. Met de ontbinding van VOF Podium is het risico zoals dat in de Jaarrekening 2022 stond vermeld vervallen. Naar verwachting zal nog € 0,7 miljoen van de lening van Gemeente Amersfoort aan de Grex BV worden afgelost. Het restant van de lening is afgeboekt ten laste van de daarvoor getroffen voorziening.			
Risico's	Geen			
Bijdrage aan deelprogramma:				
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	Het Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. neemt deel in het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst OBV CV.			

Naam	**Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**	www.vathorst.nl	
Programma	**1. Duurzame en groeiende stad**			
Rechtsvorm	**BV (Besloten Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	OBV Beheer B.V. is de beherend vennoot van OBV C.V. Beide ondernemingen zijn opgericht om stadsdeel Vathorst te realiseren.			
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 614	31-12-2023	€ 672
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 4	31-12-2023	€ 0
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 58			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Ondanks de hoge vraag naar woningen heeft de hogere hypotheekrente geleid tot een daling in de verkoop van nieuwbouwwoningen. Daarentegen blijft de vraag en het aantal inschrijvingen op vrije kavels hoog. De gewijzigde marktsituaties leidt tot aanpassing van woningtypologieën en herontwikkeling naar lagere bouwkosten, zodanig dat er een betere aansluiting is met de huidige markt. Door de verslechterde woningmarkt ontstaat er meer druk op de uitgifte van bouwrijpe gronden. In de herziene Grondexploitatie 2024 is de exploitatieperiode daarom met één jaar verlengd. Door de voorzichtige prijsstrategie van de opeenvolgende grondexploitaties liggen de kavelnormprijzen in de GREX onder het huidige marktniveau. Een daling van de VON-prijzen verkleint de marge, maar heeft nog geen directe invloed op de verwachte grondopbrengsten. Bovendien heeft OBV voor Podium vaste contractafspraken gemaakt, die de marktrisico’s voor OBV beperken. De marktontwikkelingen worden desondanks nauwgezet gevolgd, om mogelijke risico’s vroegtijdig te signaleren en zo mogelijk bij te sturen.			
Risico's	In de actuele grondexploitatie OBV zijn de financiële risico's geactualiseerd. De risico's zijn met name de ontwikkeling van de grondwaarde voor de woningen, mogelijke vertraging (fasering) en inflatie. In 2023 hebben zich geen bijzondere risico’s of omstandigheden voorgedaan die van negatieve invloed zijn geweest op het resultaat van de onderneming. Het risicoprofiel is in 2023 verminderd door het rendement op de verkoop van bouwrijpe grond.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	De gemeente werkt voor de realisatie van ruimtelijke doelen in een aantal verschillende verbanden samen met het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV. Het OBV zorgt, naast de woningbouw in Vathorst, voor de levering van bouwrijpe kavels bij Vathorst Bedrijven en Podium en maakt deze gebieden ook woonrijp.			
1.3 Wonen	De gemeente werkt voor de realisatie van ruimtelijke doelen in een aantal verschillende verbanden samen met het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV. Het OBV zorgt onder meer voor de woningbouw in Vathorst.			

Naam	**Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.)**			
Vestigingsplaats	**Amersfoort**	**Webadres**		
Programma	**3. Lerende, werkende en dynamische stad**			
Rechtsvorm	**Coöperatie**			
Openbaar belang (doelstelling)	Afstemmen van het facilitair beheer van het Eemhuis.			
Gemeentelijk belang	25,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2022	€ 8	31-12-2022	-€ 53
Omvang vreemd vermogen	01-01-2022	€ 370	31-12-2022	€ 283
Bron	Jaarrekening 2022			
Feitelijk resultaat 2022	-€ 61			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden te vermelden voor Eemhuis.			
Risico's	Eemhuis heeft in 2022 en 2023 te maken gehad met hoge energielasten en hiervoor een extra bijdrage vanuit programma Cultuur ontvangen. Voor 2024 is nog niet duidelijk hoe deze lasten zich ontwikkelen en of het Eemhuis voldoende in staat is dit te dekken.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
3.4 Cultuur	Archief Eemland is gevestigd in het Eemhuis en verantwoordelijk voor het uitvoeren van de wettelijke taak met betrekking tot duurzaam beheer van archieven van: Amersfoort, Leusden, Woudenberg, Renswoude, Soest, Baarn, Eemnes en toezicht op het archief Bunschoten/Spakenburg. In de wet is vastgelegd dat overheidsarchieven na 20 jaar worden overgedragen naar een archiefbewaarplaats onder toezicht van een gemeentearchivaris. Daarnaast beheren wij particuliere archieven o.a. voor Stichting De Armen de Poth, Pieters Blokland en Kamp Amersfoort. Met bewoners en organisaties in de stad organiseren wij tentoonstellingen "van, voor en door de stad" over aansprekende onderwerpen. We werken nauw samen met erfgoedorganisaties in de stad. Archief Eemland is met de Bibliotheek, Scholen in de Kunst en Kunsthal Kade deelnemer in de Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.).			

Naam	**Participatiefonds ROM Regio Utrecht BV**			
Vestigingsplaats	**UTRECHT**	**Webadres**	www.romregioutrecht.nl	
Programma	**3. Lerende, werkende en dynamische stad**			
Rechtsvorm	**BV (Besloten Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	De ROM Regio Utrecht heeft tot doel de economische structuur van de Regio Utrecht te versterken.			
Gemeentelijk belang	5,83%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2022	€ 51.630	31-12-2022	€ 50.627
Omvang vreemd vermogen	01-01-2022	€ 6.019	31-12-2022	€ 9.499
Bron	Jaarrekening 2022			
Feitelijk resultaat 2022	€ 1.003			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden voor ROM.			
Risico's	ROM heeft de afgelopen jaren behoorlijke stijging van kosten voor o.a. personeel gehad, o.a. als gevolg van CAO stijgingen. Voor 2024 is de begroting sluitend. Met de regionale aandeelhouders is ROM in gesprek voor oplossingsrichtingen om tot een structureel dekkende begroting te komen.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
3.1 Economie	Sinds 2020 is het Participatiefonds ROM Regio Utrecht BV actief als hoofdfonds van de ROM Regio Utrecht. De partners Provincie Utrecht, gemeenten Amersfoort, Utrecht en Hilversum, Universiteit Utrecht, UMCU en Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn hierin aandeelhouder en werken in de ROM Regio Utrecht samen aan het versterken van het regionale economische ecosysteem. Hiermee wordt ingezet op innoveren, investeren en internationaliseren van het innovatieve bedrijfsleven met een bijdrage aan regionale doel Utrecht, heart of health.			

Naam	**Regionale samenwerkingsmaatschappij BV (ROM)**			
Vestigingsplaats	**UTRECHT**	**Webadres**	www.romregioutrecht.nl	
Programma	**3. Lerende, werkende en dynamische stad**			
Rechtsvorm	**BV (Besloten Vennootschap)**			
Openbaar belang (doelstelling)	De ROM levert een relevante bijdrage aan de economische structuurversterking door het ondersteunen van het innovatief MKB dat door haar groei en ontwikkeling bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven zoals verwoord binnen de thema's van de Regionaal Economische Agenda (REA). De kerntaken van de ROM liggen op het gebied van innoveren, investeren en internationaliseren ter versterking en ondersteuning van het regionale economische ecosysteem. De Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht BV is opgericht om in fondsen te kunnen deelnemen anders dan het ROM Participatiefonds.			
Gemeentelijk belang	11,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2022	€ 17	31-12-2022	€ 263
Omvang vreemd vermogen	01-01-2022	€ 2.675	31-12-2022	€ 2.895
Bron	Jaarrekening 2022			
Feitelijk resultaat 2022	€ 279			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden.			
Risico's	Er is geen sprake van actuele risico's.			
Bijdrage aan deelprogramma:				
3.1 Economie	Sinds 2020 is de Regionale Samenwerkingsmaatschappij BV actief. Deze is opgericht om als partners binnen regio Utrecht (zonder het Ministerie van EZK) fondsen te kunnen opzetten.			

Overzicht samenwerkingspartners

Inleiding
Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners. Per programma hebben we de belangrijkste samenwerkingspartners weergegeven. Dit zijn marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netwerkorganisaties etc.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken.

Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Samenwerkingspartners programma 1.1 Stedelijk beheer en milieu
Voor het beheer van de stad werken we o.a. samen met Waterschap Vallei & Veluwe, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties (o.a. Utrechts Landschap en Natuurmonumenten), diverse aannemende partijen en vele vrijwilligers, die zich bijvoorbeeld inzetten voor onderhoud en beheer in bosgebieden, Park Schothorst, Elisabeth Groen, Waterwingebied en Valleikanaal.

Samenwerking met diverse partners is onmisbaar om CO2neutraal en afvalloos te worden. Woningcorporaties, netbeheerders, energieleveranciers en technische partners, bedrijven, duurzaamheidsinitiatieven, regionale overheden (Regio Amersfoort gemeenten, Provincie Utrecht), Economic Board Utrecht, Regionale EnergieAlliantie en Alliantie Cirkelregio.

We verstrekken subsidie aan bedrijven en onderwijsinstellingen vanuit het Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling. Steenbreek netwerk Platform water Vallei en Eem.
Alle vrijwilligers die zich inzetten voor een biodiverse en klimaatbestendige stad.
Citydeal Openbare Ruimte
Netwerk KANS.

Onderwijs en kennisinstellingen.
Samenwerking met partners en mede ondertekenaars van het Schone Lucht Akkoord, zoals diverse ministeries, Provincie Utrecht, GGDrU, Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) en diverse gemeenten.
Diverse samenwerkingspartners op het gebied van dierenwelzijn.
Dierenbeschermingscentrum Amersfoort is een belangrijke contractpartner voor wat betreft opvang en huisvesting van dieren

Samenwerkingspartners programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling
Het Rijk
Provincies Utrecht en Gelderland
Regio's Amersfoort en Food Valley
Waterschap
RUD
GGD
Natuurorganisaties
Woningbouwcorporaties
NV SRO

De gemeente werkt voor het beheer van haar vastgoed samen met SRO. Voor de gehele gemeentelijke vastgoedportefeuille is SRO verantwoordelijk voor het technisch beheer en onderhoud. Ook is zij voor de binnen- en buitensportaccommodaties en diverse welzijns- en culturele accommodaties verantwoordelijk voor de verhuur en exploitatie. De gemeente en SRO hebben hun afspraken vastgelegd in een Raamovereenkomst Onroerende zaken 2020-2022 die per 1-1-2024 vervangen zal worden door een nieuwe Raamovereenkomsten met onderliggende deelovereenkomsten voor de verschillende diensten die SRO levert. Kernbegrippen die wij in de dienstverlening van SRO vragen zijn veiligheid, duurzaamheid en gebruikerstevredenheid
Marktpartijen/ondernemers
Belangenorganisaties Inwoners

Samenwerkingspartners programma 1.3 Wonen

Voor de aanpak van de woonopgave werken we samen met vele partijen binnen en buiten de stad, zoals corporaties, marktpartijen, huurdersorganisaties, maatschappelijke instellingen en overheden.

Dat kan rondom een specifiek onderwerp zijn (bijvoorbeeld wonen en zorg waar ook zorgpartijen betrokken zijn) of een concrete locatie of gebiedsontwikkeling. We werken samen met andere overheden, zoals buurgemeenten binnen Regio Amersfoort, Provincie Utrecht en het Rijk.

Samenwerkingspartners programma 1.4 Mobiliteit

Het Rijk
Provincie Utrecht en Provincie Gelderland (provincie Noord Holland)
Regiopartners (MRU, gemeente Utrecht, U10, Regio Amersfoort en de aangesloten gemeenten, Food Valley, Gooi en Vechtstreek, Regio Clean Tech en MRA)
Fietsersbond, ROCOV, Rover, Veilig Verkeer Nederland en andere belangenorganisaties
Marktpartijen
Vervoerders
(Binnenstad)bewoners
(Binnenstad)ondernemers
Logistieke partijen
Bezoekers
Ontwikkelaars
GoedopWeg
UNED
Rijkswaterstaat
ProRail
NS
SRO

Samenwerkingspartners programma 2.1 Sociaal Domein

De samenwerkings- en subsidiepartners binnen dit programma zijn onder meer:

Anonieme Alcoholisten, Stichting Het Burgerweeshuis Amersfoort, Stadsboerderij de Vosheuvel, Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats, Stichting Scouting Platform Amersfoort, SRO: Natuurboerderij De Brinkhorst, Speeltuinvereniging Vriendenkring, Prago Avondschool, GGZ Centraal, Speeltuinvereniging Rivierenwijk, Speel-O-theek Eemland, Leger des Heils, Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier, SRO, RWA (re-integratie), Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier, Slachtofferhulp Nederland, Jeugdcultuur- /jeugdsportfonds Utrecht, GSVA, Stichting Timon, Stadsring, LFB, Amfors groep, Stichting Arkin, Cliëntenraad Wsw, Stichting Cliënten Contact Eemland, Stichting Kwintes, Cliëntenraad Werk en inkomen, Artikel 1 Midden Nederland, RWA (WSW) (Rijkssubsidie), Stichting Wijkteams, Adviesraad Sociaal Domein, Signaleringsteam Amersfoort, Pact Sam Sam, Jeugdfonds Sport, Jeugdfonds Cultuur, Stichting Leergeld Amersfoort,

Voedselfocus Amersfoort, Steunstichting gezamenlijke sociale banken Amersfoort, Indebuurt033, Gecontracteerde organisaties WMO- en Jeugdzorg, Samen Veilig Midden Nederland, Werkbedrijf: FNV, CNV, VNO/NCW, UWV, regiogemeenten, Ouderenbonden PCOB en KBO, diverse onderwijsinstellingen, COC Midden Nederland, Stichting Keiroze, Roze 50+, Integratiewerk, Ongehinderd Amersfoort, ervaringsdeskundigen, Sociaal Fonds Amersfoort, Caritas en diaconieën.

Samenwerkingspartners programma 2.2 Veiligheid en handhaving

We willen dat Amersfoort een veilige en leefbare stad is. Samenwerking is hierbij onmisbaar.

Inwoners, politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidsregio Utrecht, Belastingdienst, Wijkteam Amersfoort, GGZ-instellingen, Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC), Woningcorporaties, Zorg- en hulpverleningsorganisaties, jongerenwerk, Bureau Regionale Veiligheidsstrategie, Reclasseringsorganisaties, ondernemers, branche-organisaties, Zorg en Veiligheidshuis Utrecht, Artikel 1 Midden Nederland dragen hieraan bij.

Op het terrein van handhaving werken we nauw samen met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht, de VeiligheidsRegio Utrecht, de politie en de Omgevingsdienst Noordzeekanaal (OGNKG). De samenwerking zorgt voor integrale en effectieve uitvoering. Uit onze rol als erkend leerbedrijf voor de opleiding ‘handhaver toezicht en veiligheid’ volgt een nauwe samenwerking met het MBO-Amersfoort. Met de politie zorgen we voor een goede aansluiting tussen handhaving op leefbaarheid en veiligheid. Een illustratief voorbeeld hiervan is de samenwerking in de handhaving tijdens de horeacadiensten van de BOA’s in de vrijdag- en zaterdagnacht.

Samenwerkingspartners programma 3.1 Economie

Bedrijven, bedrijvenkringen, bedrijfsmakelaars, binnenstadpartijen, winkeliersverenigingen en vertegenwoordigers van diverse sectoren in stad en regio, zoals horeca, toerisme en de maak-industrie. Ministerie van EZK, Regionale overheden (Regio Amersfoort gemeenten, Provincie Utrecht, gemeenten Utrecht & Hilversum), Utrecht Talent Alliantie, onderwijsinstellingen (o.a. MBO-scholen, HU Amersfoort, VO-scholen en SOMT Universiteit), Economic Board Utrecht, Metropool Regio Utrecht, Alliantie Cirkelregio Utrecht, Cirkelstad, Future City Foundation, FIWARE Lab, Universiteit Utrecht, Universiteit Twente, Hogeschool Saxion (Enschede), G40-Stedennetwerk, bewoners collectieven, RIVM en werkgeversorganisaties.

We verstrekken subsidie aan Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort en dragen financieel bij aan campagnes die Stichting Citymarketing Regio Amersfoort voor ons uitvoert.

Samenwerkingspartners programma 3.2 Onderwijs en Jeugd

Diverse kinderopvangorganisaties
Diverse onderwijsinstellingen
Samenwerkingsverbanden: SWV de Eem, Berseba, SWV Eemland en Reformatorisch samenwerkingsverband* voortgezet onderwijs.
Stichting Sociale Wijkteams Amersfoort
Indebuurt033 en andere organisaties in de SBI
SRO Amersfoort
Stichting ABC
Bibliotheken Eemland
Scholen in de Kunst
GGDrU
Organisaties voor jeugdhulp
Werkgevers
Samenfoort PO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.**
Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.**

*Samenwerkingsverband de Eem, Samenwerkingsverband Eemland, Berseba en het reformatorisch Samenwerkingsverband VO zijn de belangrijkste partners bij de ontwikkeling en uitvoering van de samenwerkingsagenda passend onderwijs.

**Samenfoort PO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A. en Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A. zijn de twee partners voor de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2019-2059 in het kader van de Raamovereenkomst Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting.

Het landelijk uitvoeringsprogramma voor het bestrijden van Voortijdig School Verlaten (VSV) is een samenwerking tussen scholen van het VO en MBO plus de scholen van het Praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs. Daarbij is ook het Samenwerkingsverband Eemland betrokken, de GGD en op projectniveau andere partijen die zich bezig houden met jongeren met complexe problematiek en risico op uitval.

Samenwerkingspartners programma 3.3 Sport
De samenwerkingspartners binnen dit programma zijn:

Sportverenigingen en sportaanbieders, SRO Amersfoort, Amersfoortse Sport Federatie (ASF).

Daarnaast talloze partners die met hun (sport- en beweeg)activiteiten bijdragen aan de realisatie van het sportbeleid, zoals: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Partners in het ruimtelijk domein, onderwijsinstellingen, IndeBuurt033, Stichting Wijkteams Amersfoort, gezondheidspartners als GGD regio Utrecht, Huisartsenvereniging Eemland, Meander Medisch centrum en andere maatschappelijke organisaties.

Samenwerkingspartners programma 3.4 Cultuur

Cultuur

Voor de uitvoering van de Cultuurvisie Amersfoort 2023 en de onderliggende Uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur 2022-2026, is verbinding en samenwerking binnen en buiten het culturele veld essentieel. Vanuit de ambities op het gebied van de stedelijke regio wordt intensief samengewerkt met zowel de provincie als de gemeente Utrecht. Binnen de gemeente werken wij samen met onder andere:

Theater De Lieve Vrouw, Flint, Amersfoort in C, KOSMIK, PerExpressie, Poppodium FLUOR, Laswerk, Holland Opera, Scholen in de Kunst, Bibliotheek Eemland, Stadsgalerij, Kunstbende Utrecht, Kultlab, Spoffin/stichting Zomerterras, Arteganza, de zendgemachtigde, Indebuurt033, Kunst in Amersfoort, Amersfoort Jazz, Dias Latinos, Golfbreker, Citymarketing, Kamp Amersfoort, Stichting De Bühne, ICOON theater, et cetera.

Monumentenzorg & Archeologie

Monumenteneigenaren, ontwikkelaars, erfgoedpartners (Siesta, Oudheidkundige Vereniging Flehite, Stichting Open Monumentendag, Stichting Archeologie Amersfoort, Gilde, Waterlijn etc.), rijk (RCE) en provincie, Steunpunt Monumentenzorg & Archeologie Utrecht (STAMU), ROMA (Regionaal Overleg Monumenten Ambtenaren), Federatie Grote Monumentengemeenten (FGM) en overige erfgoedinstellingen (Nationaal Restauratiefonds NRF, Nationale Monumenten Organisatie NMO, Monumentenwacht), Stichting ERM.

Archief Eemland

Archief Eemland is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de wettelijke taak met betrekking tot duurzaam beheer en beschikbaar stellen van archieven van: Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest en Woudenberg. En het toezicht op nog niet overgebrachte archieven bij de acht gemeenten zelf. In de wet is vastgelegd dat overheidsarchieven na twintig jaar worden overgedragen naar een archiefbewaarplaats onder toezicht van de gemeentearchivaris. Wij werken dus nauw samen met alle regiogemeenten en de historische verenigingen zoals in Amersfoort de Oudheidkundige Verenging Flehite. Daarnaast beheert Archief Eemland particuliere archieven o.a. voor Stichting De Armen de Poth, Pieters Blokland en Kamp Amersfoort. Met bewoners en organisaties in de stad worden tentoonstellingen georganiseerd "van, voor en door de stad" over aansprekende onderwerpen. Ook werkt archief Eemland nauw samen met erfgoedorganisaties en archiefdiensten in de stad en de regio en zijn er twintig vrijwilligers actief bij Archief Eemland die helpen met het ontsluiten van de archieven.

Samenwerkingspartners programma 4.1 Bestuur en Dienstverlening

Amersfoorters, zoals (netwerken van) buurtbewoners, ondernemers en verenigingen
SRO, IndeBuurt033, politie, corporaties, wijkteams en andere (maatschappelijke) partners
Regiogemeenten en Bureau Regio Amersfoort
Utrechtse gemeenten en Provincie Utrecht
Economic Board Utrecht
VNG en G40

Samenwerkingspartners programma 5.1 Financiën en Belastingen

Wij werken nauw samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, ministeries en de G40.

Samenwerkingspartners programma 6.1 Bedrijfsvoering

De stichting sociaal wijkteam Amersfoort neemt ICT diensten af van de gemeente, met name de reguliere kantoorautomatisering maar ook software ter ondersteuning van haar primaire proces.
Het samenwerkingsverband van G40 steden, specifiek de themagroep slimme, duurzame verstedelijking
De data- en kennishub gezond en stedelijk leven
Het DMI-ecosysteem welke door het ministerie van I&W is geinitieerd
Het Earth Valley ecosysteem, een initiatief van Amersfoort, Utrecht en de provincie Utrecht
De klankbordgroep digitalisering & ethiek

Onderhoud kapitaalgoederen

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

Wij zorgen voor een veilige, groene en leefbare openbare ruimte. Deze openbare ruimte bestaat uit wegen, riolering, kunstwerken, water en groen. Daarnaast zetten wij onze gebouwen in voor het bereiken van bestuurlijke doelen, zoals het huisvesten van culturele instellingen, scholen, sportverenigingen en wijkcentra. Openbare ruimte en gebouwen zijn (voor een groot deel) kapitaalgoederen. U leest hieronder welke beleidskaders er zijn voor onze kapitaalgoederen. Ook benoemen wij de financiële consequenties van het beleid ten aanzien van onze kapitaalgoederen.

Beleidskader – Openbare Ruimte
Inleiding

We werken voortdurend aan het in stand houden van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen, riolering, groen en verlichting. Het daarvoor gewenste niveau is de Amersfoortse basis, vastgelegd in het Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031 en het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2031 (beiden vastgesteld juni 2021). Dit laat zich samenvatten in de volgende beleidsdoelen:

- We voldoen aan onze zorgplicht voor een veilige en functionele openbare ruimte, zowel boven- als ondergronds.
- Onze inwoners zijn tevreden over (het beheer van) de openbare ruimte in de stad.
- Bij het uitvoeren van beheer en onderhoud geven we invulling aan ambities en opgaven, om de openbare ruimte te verbeteren, toekomstbestendig te maken, voor te bereiden op veranderingen in het klimaat en te laten passen bij de maatschappelijke behoeften.
  We doen dit op een duurzame wijze. We nemen de realisatie van overige ambities en opgaven in de openbare ruimte mee, mits hiervoor cofinanciering beschikbaar gesteld is.
- Wij stimuleren en faciliteren zelfbeheer en initiatieven van inwoners in de openbare ruimte.

Financiën

Het uitvoeren van beheer en onderhoud van de openbare ruimte en riolering is ook in 2023 bekostigd vanuit de exploitatie, verschillende voorzieningen en investeringen.

<u>Exploitatie</u> (dagelijks en groot onderhoud, zoals de integrale wijkonderhoudsbestekken). De jaarlijkse exploitatie dekt vooral het dagelijks onderhoud zoals integrale wijkonderhoudsbestekken en wordt hier niet verder toegelicht.

<u>Voorziening 'groot onderhoud openbare ruimte'</u> (groot onderhoud wegen/openbare ruimte, baggeren en vervanging groen en bomen). De voorziening openbare ruimte is bedoeld voor het uitvoeren van groot onderhoudsprojecten, zoals asfalteringswerkzaamheden, vervangingen van groen en bomen en baggeren. Er is in 2023 € 4,2 miljoen in de voorziening gestort. Er is bijna € 2,5 miljoen uitgegeven ten laste van deze voorziening. Omdat deze lasten lager zijn dan de storting is de stand van de voorziening gestegen. Deze bevat op 31-12-2023 nog € 7,7 miljoen

<u>Voorziening onderhoud riolering</u> (ex artikel 44 lid 1c BBV). Met de vaststelling van het GRP 2021-2031 is er niet meer één voorziening riolering, maar zijn er 3 voorzieningen voor de riolering met

elk hun specifieke functie. De voorziening onderhoud riolering is bedoeld voor groot onderhoud aan rioleringsprojecten die hun oorsprong vinden in het GRP 2012-2021. Deze voorziening wordt opgeheven wanneer deze projecten zijn afgerond.
In 2023 is € 3,9 miljoen uitgegeven uit deze voorziening. De stand aan eind van 2023 is ruim € 11,6 miljoen. In het meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026 is in bijlage 3 een overzicht gegeven van deze projecten. Al deze projecten worden dus later uitgevoerd dan oorspronkelijk gepland.

Voorziening middelen derden (ex artikel 44 lid 2 BBV). De voorziening wordt gebruikt als egalisatievoorziening voor het productsaldo riolering (hiervoor is een saldo benodigd tussen de € 0,5 en € 1 miljoen). Het meerdere in de voorziening wordt aangewend ter dekking van de kapitaallasten van investeringen uit de periode 2018-2020. Vanaf het jaar 2022 wordt er niet meer standaard jaarlijks gedoteerd aan de voorziening middelen derden, maar wordt er gewerkt met een spaarcomponent voor toekomstige vervangingsinvesteringen in de rioolheffing.

Voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen riolering (ex artikel 44 lid 1d BBV). De voorziening is bedoeld voor de vanaf 2022 in de rioolheffing opgenomen spaarcomponent. Deze wordt gebruikt om de investeringen in riool- en waterprojecten uit het GRP 2021-2031 versneld te kunnen afschrijven na activatie. In 2023 is iets meer dan € 2,0 miljoen uitgegeven aan deze projecten. Omdat er bijna € 6 miljoen in de voorziening is gestort is de stand op 31-12-2023 van deze voorziening gestegen naar ruim € 8,1 miljoen.

Vervangingsinvesteringen (ten behoeve van vervanging van onder andere wegen, openbare verlichting, bruggen, kademuren en grote speelplekken). De onderdelen van de openbare ruimte die worden vernieuwd worden geactiveerd conform de BBV. De afschrijvingstermijnen verschillen, waarbij we voor het integraal herinrichten van de openbare ruimte 35 jaar rekenen. Voor 2023 was de investeringsruimte € 14 miljoen. Er is in totaal bijna € 6,8 miljoen besteed aan projecten. Dit is een toename ten opzichte van voorgaande jaren, maar nog steeds is niet al het beschikbare investeringsbudget gebruikt.

Tabel: POK.01 Uitgaven voor groot onderhoud en vervanging openbare ruimte

	2020	2021	2022	2023
Vz onderhoud riolering	0	6.379	5.007	3.902
Vz middelen derden riolering	7.611	713	708	550
Vz toekomstige vvi riolering	0	0	1.536	2.036
Vz openbare ruimte	4.935	2.479	1.075	2.497
Vervangingsinvestering openbare ruimte	863	3.534	5.650	6.768
Totaal	**13.409**	**13.105**	**13.976**	**15.753**

Grafiek: POK.01 Uitgaven voor groot onderhoud en vervanging openbare ruimte

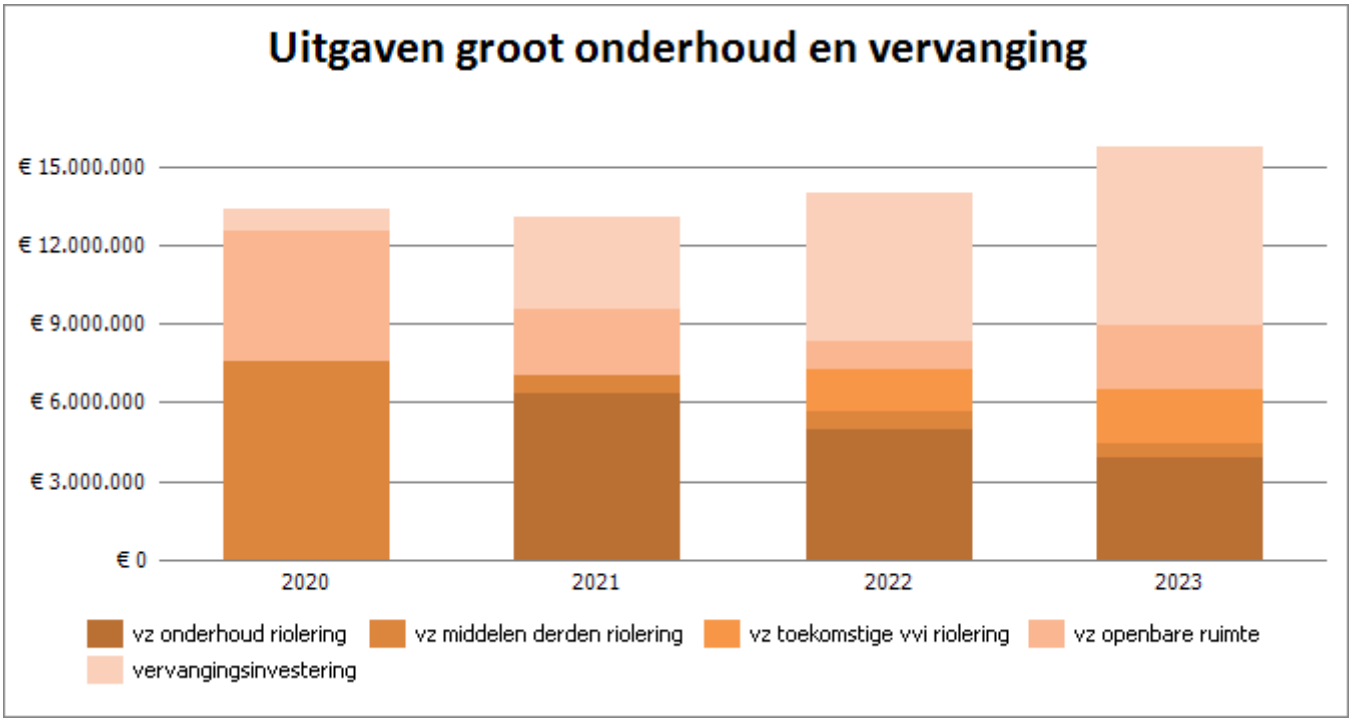

Stand voorzieningen

Op 1 januari 2023 resteerde er nog ruim € 36,7 miljoen in de vier voorzieningen. Doordat er in 2023 opnieuw meer in de voorzieningen is gestort dan is besteed aan projecten, is het bedrag toegenomen naar € 38,4 miljoen.

Tabel: POK.02 Stand voorzieningen 2023

	Stand 1-1-2023	Storting	Onttrekking	Stand 31-12-2023
Vz onderhoud riolering	15.563	0	3.902	11.661
Vz middelen derden riolering	11.019	365	550	10.834
Vz toekomstige vvi riolering	4.214	5.980	2.036	8.158
Vz openbare ruimte	5.889	4.323	2.497	7.715
Totaal voorziening	**36.685**	**10.668**	**8.985**	**38.368**

Grafiek: POK.02 Stand voorzieningen 2023

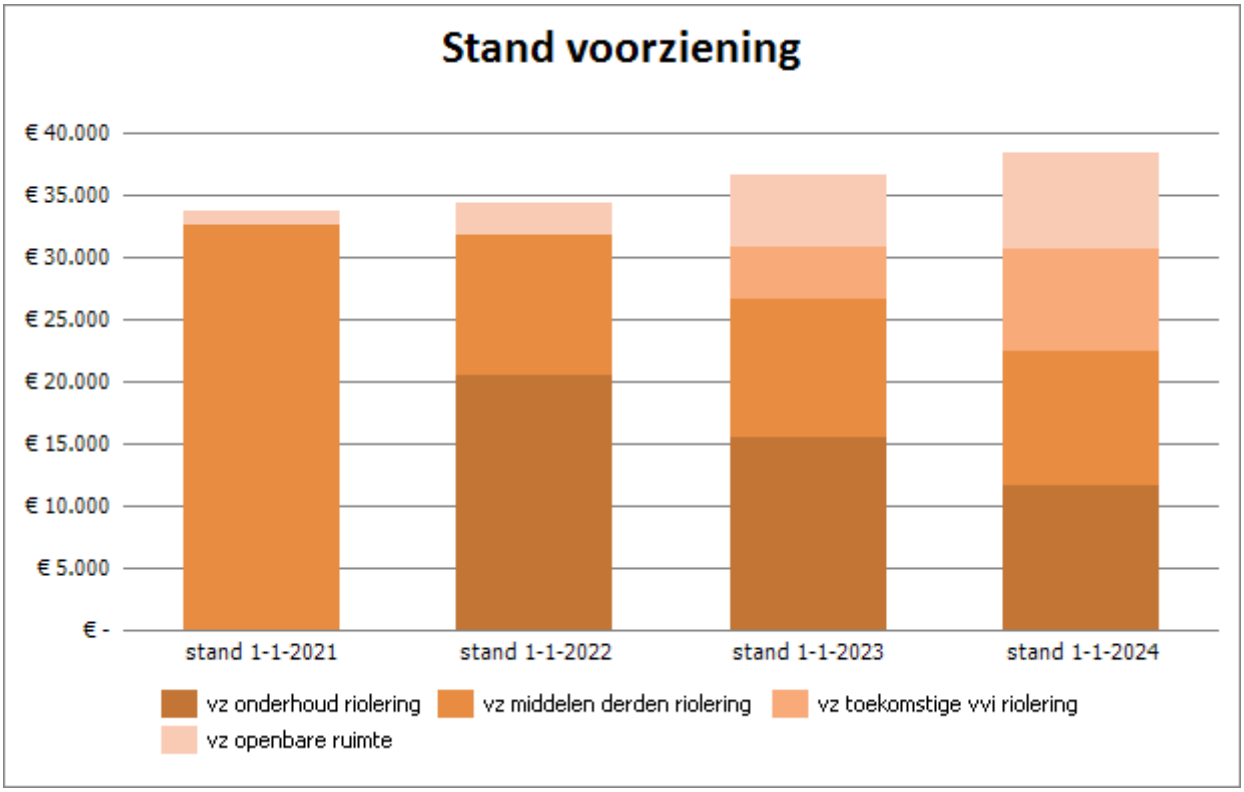

Terugblik 2023

De uit te voeren projecten plannen we jaarlijks via het Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte. Voor 2023 betrof dit het Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte 2023-2026. Waar mogelijk voegen we benodigde maatregelen samen tot integrale herinrichtingsprojecten, waarbij de financiering halen uit de 'voorziening openbare ruimte' voor het groen, de 'voorziening riolering' voor riolering en water en de 'vervangingsinvesteringen' voor de overige onderdelen van de openbare ruimte.

De snelheid van uitvoering van projecten is te laag. Het heeft effect op de kwaliteit en toestand van de buitenruimte en er resteren bedragen in de voorzieningen en investeringsruimte. Tegelijkertijd legt het extra druk op het dagelijks onderhoudsbudget vanwege meldingen en het veilig houden van verhardingen. De huidige achterstand in projecten bedraagt eind 2023 € 23,8 miljoen in de voorzieningen plus de nog niet bestede investeringsruimte.

De uitgaven zijn in 2023 gestegen ten opzichte van 2021 en 2022. Door de gestegen prijzen is de toename in de hoeveelheid uitgevoerd werk echter minder groot. Het lukt ons niet de omvang van het werk substantieel te verhogen en daarmee de opgelopen achterstand in werk in te halen. De redenen hiervoor zijn gevarieerd: te weinig capaciteit in de organisatie, het inzetten van beschikbare capaciteit op andere projecten, uitstel van uitvoering vanwege (onvoorziene) externe factoren als woningbouw, technische knelpunten of meer benodigde tijd voor communicatie en participatie. Ook spelen de complexere opgaven een rol, waarbij afwegingen moeten worden gemaakt tussen een groot aantal gemeentelijke ambities en doelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het nog niet uitgewerkte parkeerbeleid, waardoor het moeilijk was om in projecten tot keuzes te komen voor het aantal parkeerplekken.

Er zijn verschillende acties uitgevoerd om de snelheid te verhogen met als doel om de achterstand in circa 8 jaar volledig weg te werken. Dit betreft bijvoorbeeld het sneller opstarten van projecten die relatief weinig afstemming vereisen. Er is een samenwerking gestart met o.a. de netbeheerders

om de planningen te delen van werkzaamheden in de openbare ruimte, zodat vroegtijdig afstemming gezocht kan worden.

Tabel: POK.03 Overzicht achterstand in projecten

	Begroot t/m 2023	Realisatie t/m 2023	Achterstand t/m 2023
Projecten onderhoud riolering	24.596	15.288	9.308
Projecten investeringen riolering	8.821	3.572	5.249
Totaal Riolering	***33.417***	***18.860***	***14.557***
Overige projecten openbare ruimte*	18.488	9.265	9.223
Totaal Projecten	**51.905**	**28.125**	**23.780**

* Voor de overige projecten in de openbare ruimte geldt dat het de begrote en gerealiseerde bedragen van alleen 2023 betreft. Dit omdat het Meerjarenuitvoeringsprogramma jaarlijks wordt geactualiseerd.

Groot onderhoud en projecten

De nadruk in het programma ligt in het vernieuwen van de openbare ruimte in de woonwijken. Het gaat daarbij in 2023 vooral om de zuidelijke delen van Amersfoort, Hoogland en Hooglanderveen. Hier zien we projecten in uitvoering zoals Engweg (Hoogland) en de omgeving van de Bachweg. In voorbereiding zijn projecten als Wolvenstraat-Vossenstraat, Dollardstraat-Spaarnestraat, Hooglanderveen-dorp en Schuilenburg (Ariaplein, parkeerplaats Ariaweg) en Liendert- De Horsten. In de binnenstad is gewerkt aan een nieuwe inrichting van de Varkensmarkt.

In Liendert sluiten we met een aanpak van de openbare ruimte aan op het wijkperspectief en het omgevingsprogramma. In zowel Liendert als Schuilenburg gaan we de komende jaren meerdere projecten uitvoeren.

Naast de integrale projecten zijn ook onderdelen van de openbare ruimte vervangen. Denk dan bijvoorbeeld aan fiets- en voetgangersbruggen, kademuren, verlichting of bebording en bewegwijzering. Voorbeelden zijn het vervangen van de voetgangersbrug aan het IJsvogelpad in Liendert, het vernieuwen van de Wolframkade langs de Eem, en de voorbereiding voor nieuwe verlichting in de Langestraat. Voor spelen is gewerkt aan het vernieuwen van De Draak en het opnieuw inrichten van Skatepark in Vathorst.

Amersfoortse basis

De beoogde kwaliteit is in het Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031 samengevat als ‘Amersfoortse basis’. De kern hiervan is dat we continue zorgen voor een veilige en functionele openbare ruimte en daarmee voldoen aan onze zorgplicht. Deze kwaliteiten zijn vastgelegd in beheerplannen, integrale wijkonderhoudsbestekken en andere onderhoudsbestekken. In de maatregelen en onderhoudsbestekken betekent dit minimaal een B-kwaliteit voor de technische staat van de openbare ruimte. 'B-kwaliteit' is een landelijke prestatienormen van kennisinstituut CROW voor het onderhoud van allerlei onderdelen van de openbare ruimte. Deze normen zijn gebaseerd op het beeld en niet op frequentie (dus hoe vol een prullenbak mag zijn en niet hoe vaak deze prullenbak moet worden geleegd).

Het vertragen van groot onderhoud en vooral herinrichtingsprojecten zorgt voor meer dagelijks onderhoud, met name op verhardingen. Het blijkt steeds lastiger om op een aantal plekken de kwaliteit binnen de norm te houden. Dit leidt tot meerkosten op stelposten (civieltechnisch werk) van de integrale onderhoudsbestekken. Het vraagt ook meer opletten om de veiligheidsnorm niet te overschrijden, bijvoorbeeld door gaten in de weg omdat zand wegspoelt in de oude riolering. De

weg wordt minder comfortabel in het gebruik. Gebieden waar deze problematiek veel voorkomt worden nauwkeurig gemonitord. Achterstanden in de planning betekent dat het langer duurt voor we daadwerkelijk tot uitvoering komen. We waarborgen overal de veiligheid en functionaliteit, maar moeten soms concessies doen aan de beeldkwaliteit en 'toonbaarheid'.
Ook worteldruk van bomen is een belangrijke oorzaak voor het verminderen van de kwaliteit van de verhardingen. In 2023 is gestart met een onderzoek naar maatregelen en een strategie om deze schades structureel aan te pakken. Deze wordt in 2024 vertaald naar concrete acties.

Tabel: POK.04 Onderhoudstabel

Onderhoudstabel	Technische staat		Inspectie- monitoringsmethode
	Begroting	Jaarrekening	
Groen	**B**	**B**	Beeldkwaliteit CROW kwaliteitscatalogus
Bomen	**B**	**B**	Kwaliteitseisen Beheerrichtlijnen Bomen/ BVC-inspectie
Spelen	**B**	**B**	Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen
Oevers en beschoeiingen	**B-C**	**B-C**	Inspectie op veiligheid
Wegen	**B**	**B**	Inspectie CROW schadebeelden/beeldkwaliteit
Civiele kunstwerken	**B**	**B**	Inspectie op veiligheid/ functionaliteit
Openbare verlichting	**B**	**B**	Inspectie op functionaliteit/ NSVV-normen/ beeldkwaliteit
Riolering	**B**	**B**	Functioneel niveau/ RIONED-normen

Beleidskader / algemene uitgangspunten - Gebouwen voor maatschappelijk en ruimtelijk beleid

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat in hoofdlijn uit twee delen: het maatschappelijk vastgoed en het strategische vastgoed. In totaal zijn het circa 500 vastgoedobjecten, bestaande uit gebouwen en gronden. Het maatschappelijk vastgoed huisvest organisaties die van belang zijn voor een prettige woonomgeving, sociale cohesie en maatschappelijk welzijn. Het zijn musea, wijkcentra, monumenten, sportgebouwen en -velden, atelierruimtes, terreinen voor volks- en speeltuinen en scoutingverenigingen en enkele tijdelijke (onderwijs)gebouwen. Ook hebben we zeven multifunctionele accommodaties (MFA's), waarin meerdere functies met elkaar in één gebouw gehuisvest zijn. Dit betreffen relatief grote en moderne gebouwen in onze portefeuille. Ter illustratie: deze zeven gebouwen beslaan bijna 30% van het aantal vierkante meters in onze portefeuille. Voorbeelden zijn het Eemhuis, het Icoon en de Bron. Daar waar wij voornemens zijn maatschappelijk vastgoed te vervangen, staat dit opgenomen onder de geplande investeringen.

Onderdeel van ons vastgoed zijn ook ongeveer 25 monumentale objecten, onder andere de Koppelpoort, de Onze Lieve Vrouwe-toren en de Monnikendam. Het zijn met name objecten die een cultuurhistorische en/of maatschappelijke functie binnen de gemeente hebben. De exploitatie van deze groep panden kan door hun kenmerkende karakter niet kostendekkend gebeuren. Deze objecten zijn niet of slechts gedeeltelijk te verhuren en hebben hoge onderhoudskosten, omdat het onderhoud zeer specialistisch van aard is.

De strategische portefeuille bestaat uit (tijdelijk) vastgoed, dat verworven is voor de uitbreiding en kwalitatieve verbetering van de stad, zoals voor woningbouw en voor bedrijfsmatige en

infrastructurele projecten. Ook het te verkopen vastgoed maakt onderdeel uit van de strategische portefeuille.

Het beheer en de exploitatie van ons vastgoed hebben wij voor een groot deel uitbesteed aan SRO Amersfoort BV. Hiertoe hebben wij met SRO een Raamovereenkomst onroerende zaken gesloten, waarin ook zaken als staat van onderhoud en exploitatierisico zijn opgenomen. Eind 2019 is er voor een periode van drie jaar een overeenkomst gesloten, die met twee jaar verlengd is. In 2023 is gewerkt aan een nieuwe Raamovereenkomst en deelovereenkomsten op gebied van onder andere Vastgoed, Sport en Verkiezingen met de intentie die per 1 januari 2024 af te sluiten.

Voor de sportgebouwen en de meeste van de welzijns- en culturele gebouwen bouwt SRO de onderhoudsvoorziening op en voert zij vanuit deze voorziening het meerjarig, planmatig onderhoud uit. Voor de MFA's en de Flint geldt dat de gemeente de onderhoudsvoorziening opbouwt. De basis voor deze voorziening zijn meerjarige onderhoudsplannen die elke drie jaar geactualiseerd worden. Een actualisatie van onderhoudsplannen kan invloed hebben op de hoogte van de noodzakelijke voorziening en daarmee de jaarlijkse dotatie aan deze voorziening.

In de Raamovereenkomst hebben wij met KPI’s vastgelegd welke informatie over ons vastgoed SRO rapporteert op de thema's veiligheid, duurzaamheid en klanttevredenheid. Vanuit deze informatie werken wij met SRO aan de verbetering van de samenwerking en de prestaties van ons vastgoed. Daarnaast werken wij aan deze verbetering op basis van de kaders in de Nota Vastgoedbeheer, bijvoorbeeld door beleid te ontwikkelen op het verduurzamen en het beter toegankelijk maken van ons vastgoed. Er is een Routekaart opgesteld voor de verduurzaming van onze vastgoedportefeuille. Dit heeft geleid tot het beschikbaar stellen van budget in de begroting 2021-2024 en vervolgens ook in de begroting 2022-2025 voor de verduurzaming van onze portefeuille. Elk jaar wordt bij de begroting de volgende jaarschijf aangevraagd.

In 2023 zijn de benodigde vervangingsinvesteringen in het maatschappelijk vastgoed inzichtelijk gemaakt. Voor vervanging van verouderde objecten werd steeds incidenteel budget aangevraagd en niet structureel gereserveerd. Uit de inventarisatie kwam naar voren dat ca. € 180 miljoen nodig is om verouderde objecten te vervangen / vernieuwen. In de begroting 2024-2027 is hiervoor vanaf 2025 structureel budget opgenomen.

Beleidskader / algemene uitgangspunten- Gebouwen voor gemeentelijke organisatie

28 november 2023 is de aanbesteding van de realisatie en het 20 jarig onderhoud van de nieuwbouw van het stadhuis afgerond. De gunning en de prognoses voor de vervolguitgaven passen binnen de beschikbare kaders. De bouwvoorbereidingen zijn gestart gericht op oplevering medio 2026.

In afwachting van de oplevering van het nieuwe Huis voor de Stad wordt in de huidige gebouwen alleen het instandhoudingsonderhoud uitgevoerd. Om aan wettelijke eisen met betrekking tot brandveiligheid en ARBO zullen komende jaren nog werkzaamheden noodzakelijk zijn.

De (incidentele) lasten van het beheer van het huidige stadhuis (o.a. instandhoudingsonderhoud) worden gedekt uit de reserve "voorziening Onderhoud stadhuis’.Deze reserve is gevormd uit de voormalige voorziening ‘Onderhoud stadhuis’. Uit deze reserve worden ook de lasten van de verhuizing naar de nieuwbouw gedekt en de kosten voor nazorg, zoals besloten in Vervolgproces Toekomst Stadhuis. De reserve wordt gevoed met de jaarlijkse dotatie voor onderhoud gebouwen stadhuisplein. De onttrekking vindt op basis van de werkelijke uitgaven plaats. De consequenties van (en mogelijkheden voor) tijdelijk beheer van het huidige stadhuis, nadat het nieuwe Huis voor de Stad in gebruik is genomen en tot het moment dat de locatie daadwerkelijk verkocht of herontwikkeld wordt, worden in 2024 in beeld gebracht. Hierbij worden ook de mogelijke financiële consequenties in beeld gebracht. Voor de eventuele kosten van tijdelijk beheer wordt gebruik

gemaakt van de middelen uit de Reserve Voorziening Onderhoud Stadhuis. Dit past bij het eerder vastgesteld uitgangspunt voor de nieuwbouw van het Huis van de Stad dat 'de kosten worden betaald binnen het kader van de beschikbare structurele en incidentele middelen voor huisvesting'. Daarnaast is deze reserve benoemd om de risico's van de herontwikkeling te beperken (zie Financiële Analyse Variantenstudie), nadat de locatie in 2026 verlaten wordt.

Voor de te behouden locaties (Stadhuisplein 5 en 7), geldt dat het beheer en onderhoud van deze panden in lijn is gebracht conform de beleidskaders in de Nota Vastgoedbeheer. Voor deze locaties zijn nieuwe duurzame meerjarenonderhoudsplannen opgesteld.

Beleidskader / algemene uitgangspunten - Onderwijsgebouwen

Na een wijziging van de onderwijswetgeving op 1 januari 2015 zijn alle schoolbesturen verantwoordelijk voor het totale onderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen. Wij zijn verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en vervangende nieuwbouw. Wij hebben een Integraal Huisvestingsplan gemaakt om onderwijshuisvesting te vervangen en te verduurzamen. Sinds 2019 is de uitvoering van de gemeentelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting doorgedecentraliseerd naar 2 coöperaties van schoolbesturen: Samenfoort PO en Samenfoort VO. Het (economisch) eigendom van de bestaande onderwijsgebouwen voor primair, speciaal en voortgezet onderwijs blijft bij de gemeente. De nieuw gebouwde schoolgebouwen komen op de balans bij de coöperaties. In de periode van 2019 tot 2059 worden in totaal 100 schoolgebouwen vervangen of vernieuwd. In 2022 is de eerste voortgangsrapportage, herijking en het tweede investeringsplan gepresenteerd. Deze is in 2023 van start gegaan. In 2023 zijn twee nieuwe schoolgebouwen opgeleverd, het Element een het Trivium en zijn de voorbereidingen begonnen voor de (vernieuw)bouw van een 3-tal andere scholen.

Daarnaast wordt op dit moment gewerkt aan een aanpassing van de raamovereenkomst waardoor er meer dan enkel voor onderwijs gebouwd mag worden (multifunctionaliteit) zodat bijvoorbeeld ook rekening gehouden kan worden met opvang of zorg in een nieuw schoolgebouw.

Financiering

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

We streven naar een optimale financiering van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn) in kasstromen. Dit noemen we de treasuryfunctie. Om deze treasuryfunctie goed uit te voeren, kijken we naar de meerjarige liquiditeitsontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland.

Beleidskader/ algemene uitgangspunten

De treasuryfunctie voeren wij uit binnen de kaders van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording),
de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet HOF (Wet Houdbare Overheidsfinanciën) en binnen de vastgestelde gemeentelijke kaders: het Treasurystatuut (2016) en de Verordening voor het
Financieel Beleid en Beheer (2023).

Onze behoefte aan liquide middelen (financieringsbehoefte) bepalen we grotendeels op basis van totaalfinanciering. Een belangrijk onderdeel daarvan is de financiering van investeringen welke op korte en lange termijn plaatsvinden. Deze investeringen financieren we conform de wettelijke kaders. We beperken ons tot de publieke taak en hanteren daarbij de volgende doelstellingen:

- er is voldoende financiering op de korte en lange termijn; zodoende kunnen we te allen tijde aan onze betaalverplichtingen voldoen;
- de risico's die aan de financiële transacties verbonden zijn, beheersen we; het betreft het renterisico, het koersrisico en het debiteuren-/crediteurenrisico op geldleningen.
- de rentelasten van de leningen beperken we zoveel mogelijk;
- de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities beperken we zoveel mogelijk.

Financiering / dekking

We maken onderscheid tussen financiering en dekking. In deze paragraaf hebben we het over de financiering. Bij financiering gaat het om de vraag hoe we aan onze financiële en liquide middelen (de betaalmiddelen) komen (bijv. door verkoop van gronden of door aangaan van geldleningen). Bij dekking gaat het om de vraag hoe we de baten kunnen aanwenden om de begroting sluitend te maken en te houden (bijv. opbrengst uitkering gemeentefonds en belastingopbrengsten ter dekking van afschrijvingslasten).
De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet FIDO en de Wet HOF. Om vooral de financieringsrisico's te beperken staan in de Wet FIDO twee instrumenten: de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. In de Wet HOF zijn de bepalingen opgenomen die betrekking hebben op het uitzetten van overtollige financieringsmiddelen bij de Schatkist (Rijk), het zogenaamde schatkistbankieren. Deze vormen tezamen met het Treasurystatuut en de Verordening voor het Financieel Beleid en Beheer, de kaders voor ons treasury beleid.

Naleving Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO)

De Wet FIDO bepaalt dat het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties alleen mag voor de publieke taak. Enige uitzondering hierop is het uitzetten van overtollige middelen. Deze uitzettingen dienen dan een prudent karakter te hebben en niet gericht te zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Zo is het bijvoorbeeld verboden om aandelen of crypto currencies te kopen/te verkopen, dan wel te bankieren. Daarnaast bepaalt de Wet FIDO dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt (bepaald in de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden) en dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente de renterisiconorm (bepaald in dezelfde uitvoeringsregeling), niet overschrijdt. Wij hebben de bepalingen in de Wet FIDO nageleefd en hiermee rechtmatig gehandeld, zowel financieel als niet financieel.

Terugblik op de doelstellingen

Terugkijkend op het jaar 2023 zijn de doelstellingen om aan de korte en lange termijn financieringsverplichtingen te voldoen behaald.
De ECB heeft om de inflatie te beperken haar beleid van renteverhogingen in 2023 voortgezet. In het najaar van 2023 was er conform dit beleid een laatste renteverhoging naar 4%; dit heeft geleid tot een hogere rente op de kapitaal- en geldmarkt.

De hogere rente heeft in 2023 een voordelig effect gehad. De in 2022 aangetrokken vaste geldlening van € 100 miljoen tegen een rente van 0,7%, mede ten behoeve van de bouw van het Huis van de Stad, is in 2023 verplicht uitgezet bij 's Rijks Schatkist. In die Schatkist zijn rentebaten ontstaan doordat de rentevergoeding circa 4% bedraagt.

Tabel: FP.01 Effectindicatoren financiering

	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Ruimte Renterisiconorm *1 (<)	80.910	82.242	86.055	91.740
Ruimte Kasgeldlimiet *1 (<)	31.670	37.211	43.620	53.273
Schatkistbankieren drempel *2 (<)	3.863	10.126	10.165	10.226

*1 bron: Wet FIDO
*2 bron: Wet HOF

Om een optimaal renteresultaat te behalen hebben wij niet de ruimte in de kasgeldlimiet benut. Benutten van de kasgeldlimiet betekend kortlopend lenen wat tot rentelasten zou leiden. In 2023 zijn er rentebaten behaald als gevolg van het schatkistbankieren.

De renterisiconorm kent een mutatieverloop vanwege het stijgende begrotingstotaal.

Renterisiconorm
De wettelijke renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximum gesteld aan het renterisico op de langlopende leningenportefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast.

Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De renterisiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. Op een begrotingstotaal in 2023 van € 612,9 miljoen bedraagt de rente risiconorm voor onze gemeente € 122,6 miljoen (20%). In 2023 vindt voor ruim € 30,8 miljoen aan aflossingen van bestaande leningen plaats. Er is derhalve nog ruimte voor herfinanciering op reeds bestaande aangetrokken langlopende leningen voor € 91,7 miljoen.

Tabel: FP.02 Renterisico- vaste schuld (renterisiconorm)

	Jaarrekening 2023
Begrotingstotaal	612.937
Renterisiconorm (20%)	122.587
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (aflossingen) - Realisatie	30.847
In % begroting	5,03%
Ruimte onder renterisiconorm - Realisatie	91.740

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is in de Wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenten hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (exclusief de stortingen in de reserves). Voor Amersfoort bedraagt de limiet in 2023 € 52 miljoen. Over het algemeen benutten we de kasgeldlimiet optimaal, vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) momenteel vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen.

Tabel: FP.03 Renterisico- vlottende schuld (kasgeldlimiet)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kasgeldlimiet	52.100	52.100	52.100	52.100
Gemiddelde overschot vlottende middelen	410	600	928	1.173
Gemiddelde opgenomen vlottende schuld	0	0	0	0
Ruimte Kasgeldlimiet	52.510	52.700	53.028	53.273

We streven altijd naar een optimale invulling van de ruimte onder de kasgeldlimiet, zonder deze te overschrijden. Vanwege een overschot aan liquide middelen was het in 2023 niet nodig om de ruimte te benutten.

Koersrisico
Het koersrisico hangt sterk samen met het renterisico en heeft betrekking op (tussentijdse) koersdalingen van verhandelbare schuldtitels. Wij zijn niet in het bezit van deze schuldtitels en dus is het koersrisico niet aanwezig.

Debiteuren-/crediteurenrisico op Geldleningen
Onder debiteurenrisico wordt verstaan het risico dat uitgezette geldleningen niet worden terugontvangen van marktpartijen. Wij beleggen onze overtollige geldmiddelen alleen bij de Schatkist. Daarom speelt dit risico hier niet.

Onder crediteurenrisico verstaan we het risico dat voor opgenomen geldleningen bij niet tijdige aflossing een boete verschuldigd is. Wij betalen altijd onze rente en aflossing, dit risico is dus minimaal.

Schatkistbankieren
De Wet HOF verplicht de lagere overheden alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te brengen en te houden. De wet biedt, onder bepaalde voorwaarden, (lagere) overheden de mogelijkheid elkaar leningen te verstrekken. Dit kan voor beide partijen leiden tot gunstige rentecondities. Deze mogelijkheid wegen we af bij het aantrekken van langlopende geldleningen. Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet HOF een drempelbedrag opgenomen. Hiermee mag een bepaald bedrag buiten de Schatkist worden gehouden.
De drempel van het Schatkistbankieren (SKB) is als volgt:

a. Een begrotingstotaal tot € 500 miljoen: de drempel is verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.

b. Een begrotingstotaal > 500 miljoen: de drempel bedraagt € 10 miljoen plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal > € 500 miljoen.

Voor Amersfoort geldt voor Begroting 2023 een drempelbedrag voor schatkistbankieren van € 10,3 miljoen.

De gemeente Amersfoort heeft automatische saldoregulatie met de Schatkist ingeregeld met een drempelbedrag van € 300.000.
Dit omdat de uitgezette geldmiddelen bij de Schatkist meer rentebaten genereren dan op de rekening-courant, zodoende is het niet voordelig om het hogere drempelbedrag van € 10,3 miljoen te gebruiken.

Tabel: FP.04 Verloop schatkistbankieren

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	309	245	246	245
Drempelbedrag	10.226	10.226	10.226	10.226
Ruimte onder drempelbedrag	9.917	9.981	9.980	9.981
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Toelichting

De verplichte uitzetting in de Schatkist is in 2023 d.m.v. automatische saldoregulatie optimaal benut.

Renteanalyse
In 2023 is er in totaal een voordelig renteopbrengst ontstaan van circa € 3,8 miljoen ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen betreffen:

- Rentebaten van € 4,1 miljoen veroorzaakt door het aantrekken van een vaste geldlening van € 100 miljoen in 2022 (met name voor de bouw van het Huis van de Stad). Conform wetgeving zijn deze middelen verplicht uitgezet bij ‘s Rijks Schatkist en daarover ontvangt de gemeente rente. Deze rentebaten waren niet begroot, omdat bij het opstellen van de begroting 2023 de marktrente op 0% lag. Echter vanaf medio september 2022 zijn de rentetarieven opgelopen tot inmiddels circa 4%.

- De rente op investeringen en grondexploitaties heeft een nadeel van € 480.000 ten opzichte van de begroting. Dit komt door het doorschuiven van investeringen naar volgende begrotingsjaren.

- Het resultaat op de rentebaten op hypotheken van ambtenaren en overige renteposten is € 160.000.

Deze hogere renteopbrengst heeft conform BBV voorschriften een verplichte correctie van de omslagrente tot gevolg; die daalt van 1% naar 0,20%. Dit resulteert in een voordeel in de beleidsprogramma's.

Voor nadere toelichting verwijzen we naar de analyse van programma 5.1.3.

Terugblik op de rentevisie

Generiek
In 2023 is de inflatie nog hoger dan de doelstelling van de ECB (Europese Centrale Bank) van 2%. Om deze inflatie te verlagen heeft de ECB in 2023 het beleid vanuit 2022 voortgezet van geleidelijke verhoging van de rentetarieven. In het najaar van 2023 is nog een verhoging doorgevoerd tot een percentage van 4%.

Methodiek rente-toerekening
Ter vergroting van de transparantie van het begroting- en verantwoordingsproces wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in de berekening van de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop de rente aan onder andere de investeringen en grondexploitaties wordt toegerekend en de totstandkoming van de financieringsbehoefte.

Berekening rentepercentage grondexploitaties
Door de commissie BBV is bepaald dat de rente toerekening aan de grondexploitaties moet worden beperkt tot de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen. Het over het vreemd vermogen te hanteren rentepercentage moet worden bepaald door het gewogen gemiddeld rentepercentage van de bestaande lening portefeuille, naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen. De verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen is bepaald vanuit de vastgestelde balans van het gemeentelijk jaarverslag 2021.

Het rekenpercentage van de rente voor de grondexploitaties is voor de (meerjaren)raming 2023 tot en met 2026 bepaald op 1,5%. Na-calculatorische rente over 2023 is berekend op 1,56%. Conform BBV dient het rentepercentage te worden aangepast bij een afwijking van 25% of groter, dit is nu niet het geval.

Tabel: FP.05 Berekening rentepercentage Grondexploitaties

	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Leningportefeuille (inclusief kasgeldlening)	295.593	295.575
Boekrente	6.470	6.457
Gewogen gemiddeld rentepercentage	2,19%	2,18%
Vreemd vermogen	421.138	513.807
Totaal vermogen	609.730	718.549
Berekend percentage	1,51%	1,56%

Toerekening rente en renteresultaat
In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de berekening van de rentelasten, de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan de taakvelden en het renteresultaat. In onderstaand overzicht wordt dit zichtbaar gemaakt.

Het rente - omslagpercentage is voor de (meerjaren)raming 2023 tot en met 2026 bepaald op 1,0 %. De werkelijke rente wijkt in de jaarrekening 2023 af met meer dan 25%. Vanuit de BBV notitie rente is de gemeente verplichte een correctie door te voeren op de voorgecalculeerde rente welke toegerekend is aan de taakvelden.
Met onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Tabel: FP.06 Renteschema

	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Externe rentelasten korte en lange financiering	7.368	7.207
Externe rentebaten	-499	-4.681
Door te rekenen rente	**6.869**	**2.527**
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-932	-956
Rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden toegerekend	-897	-750
Saldo door te rekenen rente	**5.040**	**821**
Rente eigen vermogen (bestemmingsreserve)	0	0
Rente voorzieningen (contante waarde)	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	**5.040**	**821**
Werkelijk toegerekende rente (rente-omslag)	5.549	821
Renteresultaat	**509**	**0**
Rentepercentage aan taakvelden toegerekende rente	**1,00%**	**0,20%**

Ontwikkelingen leningenportefeuille

Opgenomen geldleningen over de laatste 5 jaar

Onderstaande tabel laat een verloop zien van de opgenomen geldleningen over de laatste vijf jaar.

Tabel: FP.07 Eindstand van de Opgenomen geldleningen over de laatste 5 jaar

	31-12-2019 Omvang	31-12-2020 Omvang	31-12-2021 Omvang	31-12-2022 Omvang	31-12-2023 Omvang
Totaal	286.798	256.396	225.978	295.576	264.729

Uitgezette geldleningen over de laatste 5 jaar

Onderstaande tabel laat een verloop zien van de uitgezette geldleningen over de laatste vijf jaar.

Tabel: FP.08 Eindstand van de Uitgezette geldleningen over de laatste 5 jaar

	31-12-2019 Omvang	31-12-2020 Omvang	31-12-2021 Omvang	31-12-2022 Omvang	31-12-2023 Omvang
Totaal	15.792	14.541	15.119	16.325	13.371

Uitgezette geldleningen (hypotheken) over de laatste 5 jaar

Onderstaande tabel laat een verloop zien van de uitgezette hypothecaire geldleningen aan ambtenaren over de laatste vijf jaar. De afname van de ambtenaren hypotheken portefeuille wordt met name verklaard door extra vervroegde aflossingen.

Tabel: FP.09 Eindstand van de Uitgezette geldleningen (hypotheken) over de laatste 5 jaar

	31-12-2019 Omvang	31-12-2020 Omvang	31-12-2021 Omvang	31-12-2022 Omvang	31-12-2023 Omvang
Totaal	58.610	41.150	29.270	25.684	23.751

EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie)
De Europese afspraken die in de wet HOF zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de mede-overheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor decentrale overheden is bepaald op een macro EMU-norm van 0,4 % van het BBP (Bruto Binnenlands Product) voor de periode van 2019 tot en met 2022. Om de afzonderlijke provincies en gemeenten tijdig een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het Ministerie BZK in lijn met de Wet HOF individuele EMU-referentiewaarden. De individuele referentiewaarde voor de Gemeente Amersfoort is op basis van het begrotingstotaal 2023 bepaald op € 22,6 miljoen (bron: Ministerie BZK Gemeentefonds Septembercirculaire 2021). Een individuele EMU- referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Voor het jaar 2023 komt de gemeente Amersfoort onder de norm uit.

Tabel: FP.10 EMU saldo

		2023 volgens realisatie
+01	Exploitatiesaldo vóór storting c.q. onttrekking reserves	4.209
-02	Mutatie (im)materiële vaste activa	-13.538
+03	Mutatie voorzieningen	2.045
-04	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	10.744
+05	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0
Totaal		**9.048**

Lokale heffingen

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

De lokale heffingen zijn de belangrijkste bron van inkomsten van de gemeente, naast de doeluitkeringen van het Rijk en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De gemeentelijke heffingen kunnen in drie groepen worden onderscheiden.

Allereerst de groep van zuivere of algemene belastingen. De opbrengsten van deze belastingen komen ten goede aan de algemene middelen en zijn daarmee door de gemeente vrij besteedbaar. De onroerende-zaakbelastingen, de precariobelasting, de hondenbelasting en de toeristenbelasting zijn hier voorbeelden van.

De tweede groep wordt gevormd door de bestemmingsheffingen. De opbrengst daarvan mag alleen maar worden besteed aan specifieke taken of voorzieningen, met een duidelijk algemeen belang, waarvoor de heffing in het leven geroepen is. Voor de bestemmingsheffingen geldt dat de gemeente op begrotingsbasis niet meer mag heffen dan de kosten die voor de taak of de voorzieningen worden gemaakt. Bekende voorbeelden zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

De derde groep wordt gevormd door de ‘rechten’ die ook wel retributies worden genoemd. Rechten worden geheven wegens het verlenen van een specifieke en individuele tegenprestatie aan degene die daarom verzoekt. Voor rechten geldt dat de opbrengsten niet meer mogen bedragen dan de gemaakte kosten. Voorbeelden zijn de (bouw)leges, de begraaf- en crematierechten en de haven- en kadegelden.

Beleidskader / Algemene uitgangspunten

In het kader van de heffing van gemeentelijk belastingen heeft gemeente Amersfoort de volgende uitgangspunten:

- lasten die reëel zijn bij het voorzieningenniveau van een stad als Amersfoort;
- het kostendekkend opleggen van rioolheffing, afvalstoffenheffing en rechten (retributies).

Amersfoort voert de belastingen en heffingen zelf uit. De Waarderingskamer is toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ. In dit verband heeft Amersfoort het maximaal haalbare oordeel 'goed, meerdere jaren' behouden. Onderdeel van het toezicht is het doorlopend controleren van de bestanden. In december 2023 heeft de Waarderingskamer toestemming verleend tot het verzenden van de WOZ-beschikken en de OZB-aanslagen voor 2024.

Onze inzet

In het kader van de taakstelling heffing en inning van gemeentelijke belastingen zijn weer alle belastingaanslagen opgelegd en zo veel mogelijk geïnd. Reeds in januari was 95% van de aanslagen verzonden.

Lokale lastendruk

We geven via dit onderdeel inzicht in de lokale lastendruk. De woonlasten omvatten het totaal van de gemiddelde aanslag onroerendezaakbelasting eigenaar woningen (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor één- en meerpersoonshuishoudens.

Het is mogelijk dat gegevens in dit overzicht niet overeenkomen met gegevens zoals opgenomen in de begroting en belastingvoorstellen voor datzelfde jaar in een vorige editie van het overzicht. Dat komt doordat voor een aantal onderliggende gegevens (met name de gemiddelde woningwaarde) pas met enige vertraging beschikbaar zijn. Voor elke versie van dit overzicht worden steeds de meest actuele cijfers gebruikt die beschikbaar zijn.

De ontwikkelingen in de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing worden in het volgende overzicht weergegeven. Voor de berekening van de rioolheffing en OZB 2023 is uitgegaan van een gemiddelde woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 424.000 (prijspeil 1 januari 2022). In de begroting 2022 gingen we nog uit van een gemiddelde WOZ-waarde van € 362.000 (prijspeil 1 januari 2021).

De lokale lastendruk voor de inwoners neemt toe als gevolg van de gevolg van de trendmatige tariefsverhoging bij de OZB. De afvalstoffenheffing en de rioolheffing maken eveneens deel uit van de berekening van de lokale lastendruk. Aangezien dit bestemmingsheffingen zijn geldt dat op begrotingsbasis de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten. De trendmatige verhoging vindt bij deze heffingen geen toepassing, maar de tarieven worden zodanig vastgesteld dat deze 100% kostendekkend zijn.
Tabel: PL.01 Lastenontwikkeling burgers
(bedragen x € 1,--)

Eenpersoonshuishoudens	2022	2023	Ontwikkeling
OZB-gebruikersdeel	0,00	0,00	0,00%
Rioolheffing-gebruikersdeel	59,01	63,18	7,07%
Afvalstoffenheffing	246,60	273,12	10,75%
Lasten huurders	**305,61**	**336,30**	**10,04%**
OZB-eigenarendeel	400,01	405,77	1,44%
Rioolheffing-eigenarendeel	73,12	78,44	7,28%
Lasten eigenaren / bewoners	**778,74**	**820,51**	**5,36%**
Meerpersoonshuishoudens	**2022**	**2023**	**Ontwikkeling**
OZB-gebruikersdeel	0,00	0,00	0,00%
Rioolheffing-gebruikersdeel	59,01	63,18	7,07%
Afvalstoffenheffing	343,32	377,04	9,82%
Lasten huurders	**402,33**	**440,22**	**9,42%**
OZB-eigenarendeel	400,01	405,77	1,44%
Rioolheffing-eigenarendeel	73,12	78,44	7,28%
Lasten eigenaren / bewoners	**875,46**	**924,43**	**5,59%**

Vergelijking woonlasten
Als bron voor vergelijkende cijfers wordt onder andere gebruik gemaakt van de gegevens van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO).

Sinds 2002 stelt COELO jaarlijks een overzicht op van de kerngegevens betreffende de belastingen in de grote gemeenten. Onder grote gemeenten worden provinciehoofdsteden en gemeenten met ten minste 90.000 inwoners gerekend.

Tussen de tabellen van COELO (PL.02) en de gemeente (PL.01) zit een uitgangspuntenverschil. Gemeente Amersfoort rekent met één gemiddelde WOZ-waarde (€ 424.000, prijspeil 1-1-2022) van alle woningen binnen de gemeente. COELO maakt onderscheid tussen de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen enerzijds en huurwoningen anderzijds.

Voor eigenaren van woningen is de lastendruk hoger dan het gemiddelde van de vergelijkbare gemeenten. Voor huurders is de lastendruk hoger dan het gemiddelde van de vergelijkbare gemeenten.
In de volgende tabel worden de woonlasten voor één- en meerpersoonshuishoudens weergegeven. Het betreft het totaal van de gemiddelde aanslag onroerendezaakbelasting eigenaar woningen (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

Tabel: PL.02 Lastendruk huishoudens
(bedragen x € 1,--)

Woonlasten 2023 Eigenaar - bewoner	Eenpers	Meerpers
Utrecht	1.009	1.061
Zaanstad	985	985
Amersfoort	945	1.049
Arnhem	902	976
Haarlem	857	1.004
Apeldoorn	838	853
Zwolle	778	815
's-Hertogenbosch	716	770

Woonlasten 2023 Huurders	Eenpers	Meerpers
Zaanstad	639	639
Amersfoort	318	422
Utrecht	315	366
's-Hertogenbosch	296	350
Arnhem	279	353
Haarlem	279	429
Apeldoorn	278	293
Zwolle	254	292

Overzicht belastingopbrengsten
In tabel PL.03 wordt een overzicht weergegeven van de in 2023 gerealiseerde baten uit de gemeentelijke heffingen. In het vervolg van deze paragraaf worden de Amersfoortse heffingen nader toegelicht.

Tabel: PL.03 Overzicht belastingopbrengsten

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil
Afvalstoffenheffing	23.718	23.706	-12
Hondenbelasting	753	783	30
OZB	53.795	54.022	227
Precariobelasting	167	223	56
Rioolheffing	15.492	15.549	57
Toeristenbelasting	600	660	60
Totaal	**94.525**	**94.943**	**418**

Afvalstoffenheffing
De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing waardoor de opbrengst op begrotingsbasis niet meer dan kostendekkend mag zijn. Ook de kwijtschelding, de oninbaar verklaarde belastingschulden en een deel van de kosten van straatvegen worden doorberekend in de tarieven. Het beleid van volledig kostendekkendheid van de bestemmingsheffingen is in 2023 voortgezet. De afvalstoffenheffing kent voor huishoudens twee tarieven, een (lager) tarief voor eenpersoonshuishoudens en een (hoger) tarief voor meerpersoonshuishoudens. Deze tariefsdifferentiatie is ook in 2023 gehanteerd.

De baten voor de afvalstoffenheffing zijn € 12.000 lager dan begroot. Dit komt doordat we uiteindelijk aan minder huishoudens een aanslag afvalstoffenheffing hebben opgelegd dan begroot.

Ontwikkeling van baten en lasten
In 2023 vallen de totale lasten voor afvalinzameling lager uit dan geraamd. Op de afvalinzameling en verwerking hebben we een batig saldo van € 2.195.000. Dit komt voornamelijk door de voordelige eindafrekening 2022 van de ROVA van € 1,18 miljoen. Daarnaast hebben we een hogere vergoeding voor PMD ontvangen dan geraamd. Deze en andere afwijkingen staan toegelicht in programma 1.1.4 Milieu. Voordelen hierop vallen dus vrij in de het jaarrekeningresultaat.

Tabel: PL.04 Kostenbasis afvalstoffenheffing

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
AVU	6.585	7.015	-430
ROVA	11.084	9.214	1.870
Zwerfafval	1.225	1.225	0
Compensabele BTW	3.666	3.270	396
Oninbaar	75	120	-45
Kwijtschelding	1.218	1.260	-42
Overige kosten	1.843	1.665	178
Opbrengst oud papier en PMD	-1.978	-2.246	268
Totale kosten	**23.718**	**21.523**	**2.195**
Opbrengst afvalstoffenheffing	23.718	23.706	12
Verschil	**0**	**-2.183**	**-2.183**

Hondenbelasting
De hondenbelasting wordt geheven voor het houden van een hond. De opbrengst valt toe aan de algemene middelen van de gemeente. In het voorjaar en in het najaar voeren we een hondencontrole uit. Hondenbezitters betalen in 2023 per hond € 95,40 per jaar. De gerealiseerde belastingopbrengst bedraagt € 783.000, begroot was € 753.000.

Onroerende-zaakbelasting (OZB)
De eigenaren van woningen en de eigenaren en gebruikers van niet-woningen hebben met dagtekening 31 januari 2023 de aanslag gemeentelijke belastingen en WOZ-beschikking over 2023 ontvangen. Dit is ruim binnen de in de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) voorgeschreven termijn van acht weken na aanvang van het kalenderjaar. Het betreft een WOZ-waarde naar peildatum 1 januari 2022. We hebben in 2023 meer aanslagen opgelegd dan begroot.

De baten voor de onroerendezaakbelasting (OZB) zijn € 227.000 hoger dan begroot. In het resultaat is een vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren verwerkt van € 51.000. Daarnaast heeft de waardeontwikkeling van de onroerende zaken ook geleid tot een positief resultaat.

Omdat de OZB geheven wordt op basis van de vastgestelde waarde is ook de waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen van belang. Ten opzichte van de vorige peildatum 1 januari 2021 laten woningen een waardestijging zien van gemiddeld 17%. Bij niet-woningen was er sprake van een stijging van gemiddeld 3%. In totaal zijn er voor ruim 81.000 objecten waardebeschikkingen verzonden.

Inwoners en bedrijven maken sinds enkele jaren meer bezwaar tegen de WOZ-beschikking. Daarom hebben we ook in 2023 weer extra ingezet op het verminderen van het aantal bezwaren en informeel contact met de belastingplichtige. Van de woningen heeft ruim 7% van de eigenaren bezwaar gemaakt tegen de waarde-beschikking en bij de niet-woningen was dat ruim 10%. Bij de woningen heeft dat in 29% van de gevallen geleid tot een waardeverlaging en bij de niet-woningen in 12% van de gevallen.

Van de ingediende bezwaren per object kwam 47% van een NoCureNoPay bureau, 6% van een andere gemachtigde (Accountants, Fiscalisten, administratiekantoren etc.) en 47% door belastingplichtige zelf. Nagenoeg alle bezwaarschriften waren vóór de wettelijke termijn van 31 december 2023 afgehandeld. Slechts enkele complexe bezwaren zijn overeenkomstig de wettelijke voorschriften verdaagd.

Over het belastingjaar 2023 is aan de NoCureNoPay bureaus naar aanleiding van de bezwaren een bedrag van ruim € 173.000 aan proceskosten vergoed.

We gebruiken de WOZ-waarde in Amersfoort als heffingsmaatstaf voor de OZB, rioolheffing en reclamebelasting. Naast de gemeentelijk heffingen wordt de WOZ-waarde ook gebruikt voor de watersysteemheffing (waterschap), eigenwoningforfait inkomstenbelasting, verhuurdersheffing, erfbelasting, hypotheekaanvragen en voor de bepaling van de maximale huur in het woningwaarderingsstelsel.

Precariobelasting
Precariobelasting wordt geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorbeelden van voorwerpen die belasting worden zijn kabels en leidingen (behoudens van nutsbedrijven), terrassen, bouwmaterialen, containers, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen. De gerealiseerde opbrengst precariobelasting bedraagt € 223.000, begroot was € 167.000.

Rioolheffing
De rioolheffing wordt geheven voor bekostiging van beheer en onderhoud van het gemeentelijk rioleringsstelsel. Evenals de afvalstoffenheffing is de rioolheffing een bestemmingsheffing waardoor de opbrengst op begrotingsbasis niet meer dan kostendekkend mag zijn. De kwijtschelding, de oninbaar verklaarde belastingschulden, het grondwaterbeheer en een deel van de kosten van straatreiniging/zwerfafval worden doorberekend in de tarieven. Het beleid van volledig kostendekkendheid van de bestemmingsheffingen is ook in 2023 voortgezet. Voor de rioolheffing geldt dat de aanslag is gebaseerd op de WOZ-waarde van de onroerende- zaak. De hoogte van de tarieven is daarom afhankelijk van de uitkomst van de herwaardering.

Ontwikkeling van baten en lasten

De opbrengst rioolheffing viel € 57.000 hoger uit ten opzichte van de raming.

Aan de kostenkant wordt de begrote storting aan de voorziening riolering gebruikt voor renovatie, vervanging en verbetering van de riolering. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is opgenomen welke maatregelen en investeringen hiervoor nodig zijn en wanneer deze uitgevoerd zouden moeten worden. Zie hiervoor ook paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en de toelichting op de voorzieningen.

De werkelijke storting aan de voorziening riolering is hoger dan begroot. Dit komt doordat de werkelijke kosten die onderdeel uitmaken van de rioolheffing lager waren dan begroot, voornamelijk doordat het gereserveerde budget voor klimaatadaptatie niet is aangesproken. Dit omdat er ook vanuit het waterschap subsidies zijn ontvangen voor deze maatregelen. Conform de nieuwe BBV-notitie lokale heffingen 2021 mogen deze voordelen worden gestort aan de voorziening middelen derden riolering.

Tabel: PL.05 Kostenbasis rioolheffing

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
Storting voorziening riolering	5.980	6.345	-365
Kwijtschelding	162	171	-9
Oninbaarverkaringen	28	24	4
Straatreiniging	766	766	0
Beheer wegen en watergangen	893	893	0
Compensabele BTW	2.257	2.235	22
Overige kosten	5.406	5.058	348
Totale kosten	**15.492**	**15.492**	**0**
Opbrengst rioolheffing	15.492	15.549	-57
Verschil	**0**	**-57**	**-57**

Toeristenbelasting
Toeristenbelasting wordt geheven ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisregistratie personen zijn ingeschreven. Heffingsgrondslag is het aantal overnachtingen, welke na afsluiting van het boekjaar pas bekend worden. Daarom is in het verslagjaar 2023 het begrotingsbedrag van 2023 reeds als realisatie opgevoerd. Geraamd is een opbrengst van € 600.000. Onder realisatie is € 660.000 verantwoord. De meeropbrengst van € 60.000 betreft nagekomen baten over voorgaande jaren.

Kwijtscheldingen
Evenals in voorgaande jaren zijn de maximale mogelijkheden tot het verlenen van kwijtschelding benut. Kwijtschelding is mogelijk voor de OZB, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (max.1 hond). Of kwijtschelding wordt verleend hangt af van de betalingscapaciteit van belastingplichtigen. Bij de bepaling daarvan houden wij rekening met 100% van de kosten van levensonderhoud zoals die normatief zijn opgenomen in de landelijke richtlijnen voor het kwijtscheldingsbeleid. Van de mogelijkheid om lagere normen (90% of 95%) te hanteren is bewust geen gebruik gemaakt teneinde ruimhartige kwijtschelding te kunnen verlenen. Ook ondernemers kunnen voor kwijtschelding van de privé-aanslag in aanmerking komen. Aan bijstandsgerechtigden, inwoners die uitsluitend een AOW-uitkering hebben en ondernemers met een BBZ-uitkering is in de regel geautomatiseerd kwijtschelding verleend. Deze groep van ruim 2.800 belastingschuldigen, hoefde dus geen verzoek om kwijtschelding in te dienen. Begroot was € 1.442.000 aan kwijtschelding. Over 2023 is voor € 1.461.000 kwijtgescholden.

Grondbeleid

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

Wij faciliteren en realiseren projecten en gebiedsontwikkelingen die passen binnen het gemeentelijk beleid. In dat verband verwerven wij, indien gewenst vanuit strategisch oogpunt vastgoed (gronden en objecten), we beheren het vastgoed (al of niet tijdelijk) en we verkopen het, binnen de geldende financiële en juridische kaders.

Beleidskader/ algemene uitgangspunten

Wij willen de stad Amersfoort verder ontwikkelen en verduurzamen in samenwerking en/of samenspraak met de inwoners en ondernemers en andere partijen in de stad. Grondbeleid wordt ingezet om te faciliteren, te regisseren, te verbinden, te verleiden en zo nodig te verwerven. Gebiedsontwikkelingen zijn zeer uiteenlopend van aard en veranderen in de loop van de tijd. Per ontwikkeling passen we maatwerk toe. Wij benoemen bij de start van een ontwikkeling onze gewenste rol en het instrumentarium dat we willen of kunnen inzetten. Als gemeentelijke doelstellingen niet gerealiseerd (kunnen) worden door anderen of als we een ontwikkeling op gang willen brengen, zetten we actief grondbeleid in. Een actieve rol wordt altijd vooraf gegaan door een risico- en financiële analyse.
Wij zetten tijdelijk gebruik van vastgoed in om initiatieven met een (maatschappelijke) meerwaarde te faciliteren. Tijdelijk gebruik kan daarmee een bijdrage leveren aan de leefbaarheid, economische ontwikkeling, als vliegwiel fungeren of een startruimte voor initiatieven bieden. Als we gemeentelijk vastgoed verkopen, onderzoeken wij eerst of (sociale) woningbouw mogelijk is.
Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling met zich meebrengt en sturen daarom strak op de financiën. Dit doen we met behulp van scenario-analyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming.

Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving
De invoering van de omgevingswet is verschillende keren uitgesteld. In 2023 is besloten dat deze per 1 januari 2024 in werking treedt. Voor het verslagjaar 2023 heeft dit geen gevolgen. Ook de notitie grondbeleid van het BBV is vernieuwd, aansluitend bij het inwerking treden van de omgevingswet, zie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023). De meeste regels treden in werking per 2024.

Ontwikkelingen woningmarkt
De behoefte aan woningen in Amersfoort is net als in de rest van Nederland nog steeds groot. De gemeente en de corporaties hebben de ambitie om binnen het woningbouwprogramma de komende jaren extra (sociale) huurwoningen voor de doelgroepen beschikbaar te krijgen. Bij nieuwe ontwikkelingen bestaat de verplichting minimaal 35% sociale woningbouw toe te voegen aan het programma. Ook wordt ingezet op meer woningen in de categorie middenhuur (20%) als uitgewerkt in het vastgestelde Deltaplan Wonen . Periodiek wordt gerapporteerd over de voortgang van de woonopgave, zie hiervoor RIB 105- Voortgangsrapportage woningbouwopgave 2023-2.

De huizenprijzen daalden nog in het eerste kwartaal van 2023, waarna ze min of meer stabiliseerden. Waar in 2022 de huizenprijzen daalden door de gestegen rente, hoge energieprijzen en afzwakkende economie, werd in de loop van 2023 de rente weer lager, daalden de energieprijzen en de inflatie en stegen de lonen.

Ook in de nieuwbouwmarkt staan de prijzen onder druk. In tegenstelling tot bestaande woningen zijn de mogelijkheden om de prijzen te laten zakken echter beperkt. De (bouw)kosten moeten

immers zoveel als mogelijk worden terugverdiend.
Projectontwikkelaars accepteren eerder een lagere verkoopsnelheid dan dat zij verkoopprijzen verlagen. Het prijsverschil met bestaande woningen, vooral met woningen met een slechter energielabel, neemt toe en de bouwproductie neemt af.

Door regelgeving van de landelijke overheid is het investeringsklimaat voor huurwoningen verslechterd. Dit raakt echter vooral kleine, particuliere beleggers en in mindere mate institutionele beleggers. Met name deze laatste groep is actief op de grondmarkt voor nieuwe huurwoningen.

Voor de korte termijn zijn de parameters voor grondopbrengsten dan ook bijgesteld van -1% naar 1% per jaar.

Ontwikkelingen commercieel vastgoed
Momenteel is een aanzienlijk tekort aan beschikbare bedrijfsruimte. Dit tekort zit vooral in het kleinere segment met metrages van minder dan 2.000 vierkante meter, maar het tekort wordt in de hele bedrijfsruimtemarkt gevoeld. Naast het kwantitatieve tekort is er ook een kwalitatief tekort op het gebied van locatie, de hoogte van gebouwen en voorzieningen. Zorgen over de toekomst van de bedrijfsruimtemarkt zijn ontstaan vanwege de beperkte beschikbaarheid van nieuwbouwgrond en de toenemende congestie op het elektriciteitsnet (Dynamis, 2023).

Door de grote vraag en het krappe aanbod laat de bedrijfsruimtemarkt in Nederland een positief beeld zien. Ook in Amersfoort is de behoefte groot en het aanbod beperkt. Dit vertaalt zich naar stijgende huren en koopprijzen. Daarom wordt uitgegaan van stabiel stijgende grondprijzen voor bedrijfsruimte.

In bedrijvenpark Vathorst zijn in 2023 vier kavels geleverd met een totale omvang van 14.973 m2 (2022: 7.951 m2) en er is een interne levering geweest van het perceel bestemd voor onderwijs voor het Axia college.

Op 19 december 2023 is het gewijzigde bestemmingsplan "Hogeweg 170-176" op het bedrijventerrein De Wieken vastgesteld. Hiermee is de juridische basis gelegd om de 3 resterende kavels in De Wieken in 2024 te kunnen verkopen.

Vastgestelde Grondexploitaties
Bij de vaststelling van een bestemmingsplan worden de financiële kaders van een ontwikkeling vastgelegd in een grondexploitatie. Ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening zijn de lopende grondexploitaties per 1-11-2023 geactualiseerd. De exploitaties zijn getoetst aan de huidige marktsituatie: zowel het prijsniveau als de planningen zijn, waar nodig, bijgesteld. Een toelichting van deze getallen is opgenomen in het MPG 2024. Het MPG 2024 zal voor de vaststelling van de jaarrekening 2023 door de raad ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden.

Op grond van het BBV moet er bij de grondexploitaties, als dat kan, winst genomen worden. Dat geldt ook voor de grondexploitaties van de gemeente Amersfoort. Hierbij wordt bij positieve grondexploitaties dat ook gedaan en wel op de volgende wijze.

$$\frac{Gerealiseerde\ baten}{Totale\ verwachte\ baten} \times \frac{Gerealiseerde\ lasten}{Totale\ verwachte\ lasten} \times Verwachte\ winst\ nu = Te\ nemen\ winst\ nu$$

Als er winst genomen kan worden, wordt hier, ook in lijn met de regels uit het BBV, eerst nog een afslag op gedaan als er sprake is van project specifieke risico's. Dit wordt verder uitgewerkt in het vastgesteld beleid, zie Vaststelling parameters MPG 2019 - Bijlage 2 'Risico's grondexploitaties: zo werkt het in Amersfoort!'.

Tabel: PG.01 Grondexploitaties

		Boekwaarde	Te verwachten (na 1-11-2023)			
		(gerealiseerde baten -/- lasten per 31-12-2023)	Baten	Lasten	Eindwaarde	NCW Saldi (jaarrek. 2023) prijspeil 1-1-2024
Negatieve grond-exploitaties	Bestaand Stedelijk Gebied	-18.313	5.264	8.124	-20.728	-18.959
	Wieken/Bloeidaal	-20.534	18.056	5.238	-6.808	-6.251
	Vathorst bedrijven	-12.594	21.850	19.300	-10.981	-8.831
	Engweg	-206	0	17	-215	-211
	Zwembad Liendert (west)	-1.274	4.349	5.108	-1.977	-1.827
	Leusderweg 249	-477	381	519	-587	-555
	Kop van Isselt (Rova)	1.640	27.309	39.171	-10.176	-8.348
	Kavels over de Laak	-2.806	4.616	8.341	-6.106	-5.870
	Negatieve grondexploitaties	**-54.564**	**81.825**	**85.818**	**-57.578**	**-50.852**
Positieve grond-exploitaties	Lichtenberg	-7.502	10.798	903	2.465	2.189
	Amersfoort Vernieuwt	303	5	244	67	66
	De Schans	-659	1.549	439	456	411
	Sportfondsenbad	18	1	21	35	34
	Positieve grondexploitaties	**-7.840**	**12.353**	**1.607**	**3.023**	**2.700**
	Hoefkwartier					
	Hoefkwartier	-7.161	38.491	50.210	-14.682	-14.041
	Hoefkwartier - Hardwareweg	0	6.174	6.963	-789	-622
	Totaal gebiedsexploitatie Hoefkwartier	**-7.161**	**44.665**	**57.173**	**-15.471**	**-14.663**
Totaal grond- en gebiedsexploitaties		**-69.565**	**138.843**	**144.598**	**-70.026**	**-62.815**

De kosten zijn geraamd vanaf 1 november, omdat de herzieningen dan starten. Het vertrekpunt bij de jaarrekening is dat de uitgaven in november en december in de opgestelde raming passen.

Grondexploitatie Vathorst (PPS)

In het verleden is er een voorziening getroffen voor verliezen die toen voorzien werden bij het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) bij de ontwikkeling van Vathorst.

De markt heeft zich tot 31/12/2023 in Vathorst toch goed ontwikkeld. De voorziening die per 31 december 2022 € 2,0 miljoen bedroeg, kan in het geheel vrijvallen op basis van de meest recente grondexploitatie. Toch zijn er ook nog grote globale ontwikkelingen die uiteindelijk ook de resultaten van deze Publiek Private Samenwerking (PPS) kunnen beïnvloeden. Risico’s die onder andere aanwezig zijn, zijn:

- Grondstofprijzen (kunnen) fors stijgen en de kosten van het bouw- en woonrijp maken worden (fors) hoger dan verwacht;

- Ook leiden de toegenomen bouwkosten en/of hogere lonen tot hogere stichtingskosten van woningen. Vanuit een residueel perspectief bezien dalen dan de grondprijzen die gerealiseerd kunnen worden;

- De hypotheekrente was snel opgelopen. Het risico is dat de verwachte verkoopprijzen van woningen minder snel stijgen c.q. dalen. Deze ontwikkeling zorgt er ook voor dat de grondprijzen uiteindelijk onder druk kunnen komen.

De kosten die nog gemaakt moeten worden en de grondopbrengsten die nog gerealiseerd moeten worden zijn substantieel. Als risico's zich voordoen, kunnen deze daarom wel substantiële effecten hebben.

Grondexploitatie Podium (PPS)

Het kantorenpark Podium bestond uit een grootschalige kantoorontwikkeling (ca. 135.000 m² BVO) gelegen tussen de A28, de spoorlijn Amersfoort- Zwolle en de woonwijk Vathorst. Deze ontwikkeling liep via een PPS tussen de gemeente Amersfoort (via de Grondexploitatie Amersfoort BV) Heijmans en ING Real Estate Development, waarvoor een VOF is opgericht. Inmiddels is de VOF ontbonden.

Nu de aanpassing van Rotonde 9 afgerond is, is dit project in 2023 afgesloten.

Gronden Vathorst Bovenduist
Het in 2021 laten vrijvallen van de voorziening Vathorst Bovenduist, en daarmee het 'herstellen' van de oorspronkelijke boekwaarde, was een louter administratief gevolg van het vastgestelde raadsbesluit in 2021 en zegt dus niet dat de toekomstige ontwikkeling van Bovenduist budgettair neutraal zal zijn. Dit is wel het vastgestelde streven maar ook bij deze ontwikkeling zien wij een aantal risico's:

- In het raadsvoorstel is besloten dat een aantal 'in het verleden gemaakte afspraken' vereffend worden. Wat de mogelijke financiële gevolgen zijn van deze afspraken kan nu niet met zekerheid vastgesteld worden;

- Het ontwikkelkader van Vathorst Bovenduist is nog niet vastgelegd. Dat maakt dat er geen duidelijkheid is over de omvang van het programma. Daarmee zijn toekomstige opbrengsten en kosten ook onzeker;

- De ontwikkelingsstrategie voor Bovenduist is nog niet bepaald. Als er bijvoorbeeld gekozen wordt voor een faciliterende rol van de gemeente, is de gemeente gehouden aan het wettelijk (gemaximeerde) kostenverhaal. Onzeker is of dan alle kosten ook daadwerkelijk verhaald kunnen worden;

- De exacte financiële gevolgen van het stapelen van ambities kunnen nu niet bepaald worden. Dat maakt de financiële haalbaarheid onzeker;

- Ook deze ontwikkeling wordt beïnvloed door globale ontwikkelingen. Deze zorgen voor hogere materiaalprijzen en onzekerheden die onder andere zorgen voor stijgende rentepercentages en meer onzekerheid over toekomstige grondopbrengsten;

- (Voor de volledige risico-paragraaf zie: De ontwikkeling van Vathorst-Bovenduist en Kaderstelling Vathorst Bovenduist)

Als een of meerdere van deze risico's zich voordoen kan bij de vaststelling van het ontwikkelkader van Vathorst Bovenduist alsnog sprake zijn van tekort waar op dat moment alsnog dekking voor gevonden moet worden, als vastgehouden wordt de vastgestelde inhoudelijke ambities.

Risico's en weerstandsvermogen
Ruimtelijke ontwikkelingen zijn vaak complexe, langjarige trajecten waar veel geld mee gemoeid is. Dergelijke projecten kennen verschillende risico's. Bij de herzieningen van de grondexploitaties worden de risico's gekwantificeerd. Sinds de wijziging van het BBV in 2016 is binnen grondexploitaties maar een beperkte post onvoorzien opgenomen, waardoor het risicoprofiel is gestegen. Slechts een beperkt deel van de risico's kan worden opgevangen. De overige risico's worden meegenomen bij het bepalen van het gemeentebrede benodigde weerstandsvermogen. De methodiek hiervan is vastgesteld door het college (zie Risico's grondexploitaties: zo werkt het in Amersfoort (bijlage 2)).

Voor het risicomanagement maken wij gebruik van de Risman methodiek. Voor alle grote projecten zijn de risico's nader geïdentificeerd en voorzien van beheersmaatregelen. Hierdoor kan beter gestuurd worden op de projecten. Voor het bepalen van de hoogte van de risico's is gebruik gemaakt van een Monte Carlo-analyse. Het totaalbedrag aan risico's wordt betrokken bij de analyse van het totaal benodigde weerstandsvermogen.

Mede voor het bepalen van de risico's worden de grondexploitaties jaarlijks herzien. Bij deze herziening worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet meegenomen. Toch kunnen deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld Bovenduist of de herontwikkeling van de huidige stadhuislocatie of de ontwikkeling van Kop van Isselt een substantieel risico-profiel met zich meebrengen, afhankelijk van de gekozen ontwikkelstrategie. Omdat deze strategie nog niet vastligt en ook andere ruimtelijke en financiële kaders niet zijn vastgesteld, zijn deze toekomstige risico's buiten beschouwing gelaten. De bandbreedte van de risico's van deze projecten wordt voorlopig ingeschat op 10 - 20 miljoen. De risico's van de nieuwe gebiedsexploitatie Hoefkwartier zijn opgenomen, om meer inzicht te geven over de risico's die horen bij het faciliterende en actieve grondbeleid.

De stijgende prijzen, de beperkte capaciteit op de arbeidsmarkt en de economische onzekerheid zijn meegenomen in het huidige MPG en bij het bepalen van de parameters die gehanteerd zijn in de grondexploitaties. In aanloop naar de komende herzieningen zijn deze verwachtingen opnieuw getoetst aan de realiteit van de grondexploitaties, zie hiervoor 'Vaststelling uitgangspunten Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG) 2023'.
Tabel: PG.02 Risico's en weerstandsvermogen

Grondexploitatie	Totaal risico-weerstandsvermogen
Bestaand Stedelijk Gebied	2.050
Wieken / Bloeidaal	868
Vathorst Bedrijventerrein	2.199
Kop van Isselt - ROVA	6.601
Overige grondexploitaities	545
Totaal grondexploitaties	**12.263**

Gebiedsexploitatie	Totaal risico-weerstandsvermogen
Hoefkwartier	7.201
Totaal gebiedsexploitaties	**7.201**
Totaal grond- en gebiedsexploitaties	**19.464**

Relaties binnen de jaarstukken
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing: In deze paragraaf wordt het totale overzicht van risico's voor de gemeente inclusief de risico's van de grondexploitatie weergegeven.

Bedrijfsvoering

Portefeuillehouders

Micheline Paffen-Zeenni

Johnas van Lammeren

Inleiding

Wij weten wat er leeft in Amersfoort. Voor het bestuur leveren we diensten en ondersteunen wij de inwoners en partners om kansen te grijpen en problemen op te lossen (Werken voor Bestuur en Stad).

Beleidskaders / algemene uitgangspunten

In deze paragraaf bedrijfsvoering nemen wij u mee op een aantal specifieke thema's uit onze bedrijfsvoering, te weten: strategische personeelsplanning, inclusiviteit, integriteit, verzuim, interne dienstverlening en informatievoorziening.

Strategische Personeelsplanning

Amersfoort groeit en blijft ook de komende jaren doorgroeien. Dat zien we ook terug in de opgaven en projecten waaraan we werken; de taken en opgaven nemen niet alleen toe maar worden ook steeds complexer. We maken een schaalsprong als stad en dat vraagt ook om een schaalsprong als organisatie. Om onze opgaven – samen met de stad -beter te kunnen realiseren en de dienstverlening aan onze inwoners op peil houden hebben we in 2023 grotendeels invulling gegeven aan extra capaciteit die mogelijk werd door de eerder beschikbare middelen van 6 miljoen. In 2023 is het opgavegericht werken verder doorontwikkeld. Onder andere door te gaan werken in dedicated teams, die in een vast ritme samenwerken aan een roadmap en resultaten opleveren. Dit zorgt voor een scherpere focus. Daarnaast is het portfoliomanagement ingericht om beschikbare middelen en capaciteit slimmer in te zetten op de belangrijkste en meest haalbare opgaven.

Na Corona hebben we de weg naar het stadhuis weer gevonden. Tegelijkertijd zien we dat het werken op afstand blijvend is. De organisatie werkt langs de lijn van het Activiteit Gerelateerd Werken. Dit houdt in dat het type werk (de activiteit) en met wie je samenwerkt bepaalt welke (werk)plek het meest geschikt is. Het stadhuis is een plek van ontmoeten, samenwerken en verbinden. Met deze AGW- werkwijze wordt steeds meer ervaring opgedaan zodat de opgedane (leer)ervaringen ook meegenomen kunnen worden in de inrichting van het Huis van de Stad.

De huidige krapte op de arbeidsmarkt vraagt om als aantrekkelijke werkgever te blijven investeren in de vaardigheden en (talent) ontwikkeling van onze medewerkers en het werven van nieuwe talenten. Kennisbehoud en kennisontwikkeling, inzetten op innovatie en datagericht werken, investeren in talentontwikkeling, brede inzetbaarheid en meer diversiteit in het personeelsbestand zorgen ervoor dat we beter in staat zijn om de complexe vraagstukken van de stad op integrale wijze aan te pakken. In 2023 waren we met de komst van 1,5 fte recruiter en arbeidsmarktcommunicatie adviseur beter in staat nieuwe medewerkers te vinden. In ons opleidingsbeleid focussen we onder andere op het versterken van digitale vaardigheden en samenwerkvaardigheden (de zogenaamde 21ste eeuwse vaardigheden) en het verstevigen van vaardigheden om meer integraal te kunnen werken in opgaven.

Inclusieve organisatie - We zijn een lerende organisatie met oog en aandacht voor ieders bijdrage en talenten
Deze lerende, open en reflectieve houding vraagt continue, structurele aandacht en inzet.
In 2023 is er bij de afdelingen PCA en O&T capaciteit bijgekomen voor het thema diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie. We hebben deelgenomen aan de landelijke Diversity Day; met dit jaar als thema: 'verschil verrijkt'. Mounir Samuel hield een lezing aan de hand van zijn boek: "je mag ook niets meer zeggen", waarin hij een voorstel doet voor een nieuwe taal voor een nieuwe tijd: woorden doen ertoe. Het is onmogelijk om de vele noodzakelijke gesprekken over moeilijke thema's zoals racisme, klimaat, sociale ongelijkheid, vlucht en migratie, kolonialisme, slavernijverleden, LHBTIQ+ rechten, genderrollen, beperking en toegankelijkheid te voeren zonder ons bewust te zijn van de taal die we gebruiken en de spanning (en emoties) die deze oproept. Leidinggevenden voeren naar aanleiding van dit boek gesprekken met hun afdeling over inclusie. Verder was er op Diversity Day een sessie waarin collega's vertellen hoe het is om bij Amersfoort te werken met een beperking, en een diversiteitsborrel met diversiteitsbingo. Andere activiteiten waren onder meer een racisme simulatiesessie, gastles over het slavernijverleden, uitnodiging aan collega's voor herdenking en Keti Koti, meevaren op de Canal Pride en interviews in de Coffee Connect n.a.v. het boek "Je mag ook niets meer zeggen".

In 2023 is er ook een onderzoek uitgevoerd naar institutioneel racisme bij gemeenten in de rol van werkgever. We hebben als gemeente Amersfoort meegedaan aan dit onderzoek om te leren en te kunnen groeien. Het rapport geeft ons aanknopingspunten om onze bedrijfscultuur verder te verbeteren en te verrijken, hiertoe is een project opgestart.

- Vacatureteksten worden herschreven met inclusief taalgebruik.
- Minder eisen in vacatureteksten uitvragen.
- Pilots uitgevoerd met objectievere selectiemethoden (gestructureerd interview).
- Een bijdrage geleverd aan het blad "Jong en Ambtenaar', een speciale uitgave van Binnenlands bestuur.
- Ons ingezet om mensen uit de doelgroep van de Wet Banenafspraak duurzaam een plek te bieden bij de gemeente Amersfoort en te behouden. In 2023 heeft dit geleid tot 4 nieuwe plaatsingen. In totaal werken op dit moment 18 medewerkers uit het doelgroepregister bij de gemeente Amersfoort.
- Toegankelijkheid en inclusie is een belangrijk thema bij het Huis van de Stad.

Integriteit – we zijn een betrouwbare gemeentelijke organisatie
Wij vinden het belangrijk dat wij een sociaal veilige gemeentelijke organisatie zijn. Wij zetten in op blijvend meer bewustwording en aandacht voor integriteit en veiligheid op de werkvloer. In 2022 waren enkele landelijke incidenten rondom ongewenst gedrag de aanleiding voor verdere bewustwordingsacties in de organisatie. De gedragsnormen en waarden van gemeente Amersfoort uit het handboek personeel zijn bij iedereen onder de aandacht gebracht tijdens Coffee Connect momenten, in lunchbijeenkomsten en workshops. Ook is er voor het management een workshop Ongewenste Omgangsvormen en Machtsverhoudingen, georganiseerd. Nieuwe medewerkers krijgen op de introductiedag informatie over de lijn die in Amersfoort rondom integriteit wordt gevolgd.
In mei 2022 is het tweejaarlijkse Werkbelevingsonderzoek gehouden. In dit onderzoek waren vragen opgenomen over de ervaren sociale veiligheid van medewerkers (denk aan vragen als 'Op mijn werk durf ik mezelf te zijn; ik durf voor mezelf op te komen en kan goed feedback geven op collega's en leidinggevende). Gemeentebreed realiseren we hier een 7,7. Waar uit de rapporten blijkt dat het aandacht nodig heeft, wordt hier het gesprek over georganiseerd.

Vertrouwenspersoon
De organisatie beschikte in 2023 over twee interne vertrouwenspersonen, 1 externe vertrouwenspersoon en een coördinator. In het najaar is een wervingsactie gestart om het team van vertrouwenspersonen uit te breiden. Dit heeft geresulteerd in drie nieuwe vertrouwenspersonen die een aanvullende achtergrond op het huidige team (denk aan leeftijd, culturele en religieuze achtergrond, LHBTIQA+) hebben en bijzonder gemotiveerd zijn. Zij beschikken over de vaardigheden die wij belangrijk vinden voor deze rol. In 2024 zullen zij van start gaan.

Meldingen
De landelijke ontwikkelingen rondom ongewenste omgangsvormen in relatie tot machtsverhouding heeft ertoe geleid dat dit onderwerp meer bespreekbaar is geworden binnen de organisatie. Er zijn hiervoor workshops (On)Gewenste Omgangsvormen in verschillende afdelingen uitgevoerd. De vertrouwenspersonen zijn in 2023 door 49 personen benaderd voor een individueel gesprek. Door snelle inzet van de vertrouwenspersonen is in veel gevallen verdere escalatie voorkomen, is het werkplezier, de productiviteit en werksfeer verbeterd. Meer dan 90% van alle meldingen en signalen zijn informeel opgelost door het verbeteren van de situatie, verstrekken van informatie en tips, het bespreekbaar maken van de meldingen en/of emotionele verwerking door het voeren van gesprekken.

De meldingen bestonden uit 6 kwesties rondom ongewenste omgangsvormen, 7 (vermeende) integriteitskwesties en 19 meldingen over verhouding leidinggevende – medewerkers / teams. Daarnaast zijn er 15 signalen over dit laatste onderwerp bij de vertrouwenspersonen terecht gekomen.
Alle meldingen en signalen zijn onderzocht en het grootste deel kon worden afgedaan met goede gesprekken, interventies waar nodig en monitoring van de voortgang. Enkele zaken lopen nog door in 2024. Er zijn geen klachten ingediend bij de landelijke klachtencommissie.

Arbeidsomstandigheden

Thuiswerken en vitaliteit
Het activiteit gericht werken/hybride werken heeft een stevige plek gekregen in de organisatie. Alle medewerkers (exclusief ZZP-ers) hebben de mogelijkheid een goede ARBO-stoel, een hoog-laag bureau en een beeldscherm in bruikleen te krijgen. In het najaar van 2021 is een contract afgesloten met het circulair bedrijf Opnieuw! die via een webportaal aan alle medewerkers ergonomisch verantwoorde thuiswerkplek faciliteiten in bruikleen aanbiedt. De ARBO-stoel wordt door een ergonomisch specialist direct bij levering thuis, ingesteld.
Vanuit preventieoogpunt is het pauzeprogramma Pausit gecontinueerd, een persoonlijke digitale coach met oefeningen en bewustwordingsacties op vitaal gebied. Nek- en schouderklachten, maar ook rugklachten kunnen hiermee voorkomen worden.

Verzuim
Wij hanteren het eigen regiemodel voor de verzuimbegeleiding. In april is de adviseur inzetbaarheid gestart binnen de organisatie. Deze ondersteunt de leidinggevenden (casemanagers) bij de uitvoering van het verzuimtraject volgens de Wet Verbetering Poortwachter, samen met de bedrijfsartsen.
De verzuimcijfers zijn in 2023 gelijk gebleven aan het jaar daarvoor, 7,1%. De ernst en complexiteit van het soort aandoeningen waardoor herstel en re-integratie langer duurt, speelde ook dit jaar bij de complexe psychische klachten en long covid klachten. Daarnaast is er ten aanzien van de interventies in de reguliere sector een langere wachttijd, ook hierdoor neemt de duur van het (lang) verzuim toe.

De inzet van bedrijfsmaatschappelijk werk is ook in 2023 van belang gebleken. Werk-privé balans, stress en (dreigende) burn-out en verwerkingsproblemen waren onderwerp van de hulpvragen. De overige lagen op het gebied van copingstijl, werkdruk, relatie met collega/leidinggevende, andere persoonlijke problemen, (dreigend) conflict en assertiviteit.

Interne dienstverlening

In 2023 hebben we gewerkt aan het opstellen van een intern dienstverleningsconcept. Komend jaar wordt dit concept afgerond. Het vormt samen met het externe dienstverleningsconcept de visie over hoe we de dienstverlening in het Huis van de Stad voor ons zien.

Facilitaire zaken
Zoals afgelopen jaar ook al is aangegeven, vraagt de instandhouding van de huisvesting van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie doorlopend aandacht. In het licht van de planvorming voor het toekomstig Stadhuis is het onderhoud beperkt tot het hoogst noodzakelijke. Een acceptabel en ARBO-verantwoord werkklimaat is de basis, waarbij er de komende jaren nog wel diverse aanpassingen en maatregelen nodig zijn. De aanpassingen passen binnen de beschikbaar gestelde budgetten. Wel zien we dat de technische installaties aan het einde van hun levensduur zijn en het steeds meer inspanning kost om het gebouw acceptabel te laten functioneren.

Ook in 2023 hebben we “de knop om” laten staan en hebben we minder gekoeld en verwarmd dan voorgaande jaren. Omdat er op basis hiervan veel klachten zijn geweest over het klimaat en daarmee het welbevinden van ons personeel, hebben we enige concessie aan het concept gedaan. We hebben in de zomer de temperatuur naar beneden bijgesteld en in de winter naar boven bijgesteld om zodoende een behaaglijker binnenklimaat te realiseren.

Informatievoorziening

Het college heeft in juni 2023 de bestuurlijke visie op digitalisering vastgesteld. Dit was een uniek moment omdat dit nog niet eerder was gedaan. De adviesorganisatie klankbordgroep digitalisering en ethiek heeft zich positief uitgesproken over de visie. Zij sprak de wens uit om betrokken te worden op projecten waar (digitale) interactie met inwoners plaatsvindt of waar data van inwoners verwerkt worden. Als voorbeelden zijn het virtueel inkomensloket en de leefbarometer genoemd.

Menselijke maat in digitale dienstverlening centraal stellen.
We willen mensgericht digitaliseren. Dat betekent dat we processen waar dit kan digitaliseren, zodat inwoners makkelijk toegang hebben zoals bijvoorbeeld in de nieuwe digitale belastingbalie. Hierdoor kunnen wij ook efficiënter werken om daarmee uiteindelijk de uitvoeringskosten te kunnen laten dalen. Voor een deel van de burgers en vragen werken digitale processen echter niet goed; het leidt tot stress, geen goed antwoord of een ervaren ‘afstand’. Daarom zetten we in 2023 in op maatwerk in onze processen en kunnen inwoners onverminderd telefonisch of aan de balie bij ons terecht.

Digitalisering inzetten om opgaven verder te brengen.
Om digitalisering te kunnen benutten, ontwikkelen we ons tot een digitaal volwassen organisatie. In 2023 hebben we voor alle leidinggevenden en directe collega’s een training georganiseerd (120 deelnemers). We blijven daarmee investeren in een moderne, veilige en digitaal duurzame informatievoorziening. Onze (toekomstige) dienstverlening houden we daarmee op een hoogwaardig niveau. Het stelt ons in staat om mee te kunnen gaan met nieuwe, opkomende technologieën. In 2023 hebben we werk gemaakt van het koploperschap in het DMI-ecosysteem en onze verantwoordelijkheid in Earth-Valley verder geconcretiseerd, waarbij project LIVE inmiddels is afgerond. We zijn partner geworden van de DigiC innovatieprojecten om circulaire bouw te ondersteunen met slimme digitale toepassingen.

Bewuste, verantwoorde en transparante inzet.
We maken expliciete keuzes of en hoe data en informatie wordt gebruikt, gedeeld en beschermd, volgens geldende wet- en regelgeving en ethische richtlijnen. Als iets kan betekent het niet dat we dit als gemeente ook zouden moeten willen. Toezichthouders hebben in 2023 een actieve rol gehad binnen de portfolio van projecten en dat blijven we doen. We hebben daarnaast een actief risicomanagement. Omdat een deel van onze data en informatie wordt gegenereerd en verwerkt door leveranciers, zijn onze juristen, contractbeheerders en specialisten met hen in gesprek over de risico's die zij lopen.

Toelichting op rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

In de Rechmatigheidsverantwoording, zoals opgenomen in de jaarrekening, licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties financieel rechtmatig zijn. Alle geconstateerde onrechtmatigheden die groter zijn dan de rapportagegrens van € 300.000, zijn in deze paragraaf toegelicht.

Het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording inclusief de toelichting in deze paragraaf bedrijfsvoering is door het ministerie BZK verplicht gesteld voor de jaarrekening 2023 en verder. Dit jaar is dus de eerste keer dat ons College zich hierover moet verantwoorden richting uw Raad. Wij kunnen ons voorstellen dat dit voor beide kanten even wennen is. Voorheen kreeg u deze informatie via de accountant in hun accountantsrapport; vanaf dit jaar ontvangt u die informatie van ons college. Het ministerie van BZK heeft aangegeven dat gemeenten in hun jaarstukken een aparte rechtmatigheidsverklaring moeten opnemen, maar ook dat we in deze paragraaf bedrijfsvoering de begrotingsonrechtmatigheden moeten toelichten. Wij kunnen ons voorstellen dat dit (zeker voor de eerste keer) enigszins als een zoekplaatje over komt; maar helaas hebben wij hier geen keuze in.

Geconstateerde afwijkingen

Begrotingsonrechtmatigheden

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING	TOE TE LICHTEN AFWIJKINGEN
LASTEN INCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES					
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-46.263	-57.682	-68.950	-11.269	0
1.4 Mobiliteit	-9.262	-11.702	-18.219	-6.517	-5.937
2.1 Sociaal Domein	-271.563	-296.344	-308.263	-11.919	0
3.4 Cultuur	-26.664	-26.993	-27.127	-134	0
4.1 Bestuur en dienstverlening	-22.000	-24.202	-26.189	-1.987	0
5.1 Financiën en belastingen	-27.119	-5.188	-7.999	-2.811	0
TOTAAL LASTEN	**-402.871**	**-422.111**	**-456.747**	**-34.637**	**-5.937**

De acceptabele begrotingsonrechtmatigheden zijn niet toegelicht in deze paragraaf bedrijfsvoering. Voor meer informatie over de afwijkingen van de baten en lasten ten opzichte van de begroting, verwijzen wij naar de financiële analyse bij de programma's.

Toe te lichten begrotingsonrechtmatigheden

Westelijke ontsluiting

Binnen programma 1.4 Mobiliteit is er sprake van twee afwijkingen die niet acceptabel zijn conform de financiële verordening. Het gaat om afwikkelingskosten voor het project Westelijke Ontsluiting van € 0,5 miljoen en een storting in de voorziening juridische claims voor € 5,4 miljoen. Dit laatste heeft ook betrekking op het oude project Westelijke Ontsluiting. In de begroting 2023 zijn deze twee onderwerpen benoemd bij de financiële risico's maar was er nog onzekerheid rondom de afwikkeling van het oude project. Eind 2023 is er sprake van nieuwe ontwikkelingen zoals inzicht in de nieuwe plannen voor de westzijde van de stad en gesprekken met netbeheerders en telecombedrijven ten behoeve van de definitieve afrekening.

Voorwaardencriterium

Onrechtmatigheden Europese aanbestedingsgrenzen Oekraïne opvang

In 2023 zijn de contracten t.b.v. de Zonnehof en Plotterweg verlengd ten behoeve van de opvang van Oekraïense ontheemden in 2023. Deze contracten hadden Europees aanbesteed moeten worden, omdat de omvang van de contracten hoger is dan de Europese aanbestedingsgrens. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar het collegebericht Onrechtmatigheid contracten Oekraïne opvang Zonnehof.

Onrechtmatig verstrekte subsidies

Uit intern onderzoek in 2023 is gebleken dat de wijze waarop incidentele subsidies in 2023 en voorgaande jaren zijn verstrekt niet in overeenstemming zijn met de Algemene subsidieverordening van de gemeente Amersfoort en de Algemene wet bestuursrecht.

De verleende subsidies zijn correct opgenomen in de begroting en zijn conform beleid van de gemeente. De onrechtmatigheid voor deze subsidies vloeit voort uit de keuze om deze te verstrekken als incidentele subsidies. Dit hadden subsidies met een andere grondslag moeten zijn, bijvoorbeeld begrotingssubsidie of subsidieregelingen en in sommige gevallen zijn er subsidies verstrekt terwijl er feitelijk sprake was van een inkooprelatie. Deze onrechtmatigheid heeft geen gevolgen voor de ontvangers in 2023.

Op dit moment is de gemeente Amersfoort bezig met het traject om deze subsidies om te zetten in de juiste vorm. De verwachting is dat dit voor de meeste subsidies zal gebeuren in 2024, maar het is niet uitgesloten dat voor enkele incidentele subsidies dit traject langer zal duren.

Daarnaast is er in 2023 een aantal begrotingssubsidies verstrekt waarvan de toekenning hoger is, dan het opgenomen bedrag, zoals dat opgenomen was in de subsidieparagraaf van de begroting 2023. Dit komt met name omdat nog niet alle indexaties voor de begrotingssubsidies bekend waren ten tijde van het opstellen van de begroting 2023. In 2024 gaan wij deze onrechtmatigheid adresseren door gedurende het jaar op enkele vaste momenten tussentijdse wijzigingen voor te leggen aan de raad.

Naleving Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO)

De Wet FIDO bepaalt dat het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties alleen mag voor de publieke taak. Enige uitzondering hierop is het uitzetten van overtollige middelen. Deze uitzettingen dienen dan een prudent karakter te hebben en niet gericht te zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Daarnaast bepaalt de Wet FIDO dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt

(bepaald in de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden) en dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente de renterisiconorm (bepaald in dezelfde uitvoeringsregeling), niet overschrijdt. Wij hebben de bepalingen in de Wet FIDO nageleefd en hiermee rechtmatig gehandeld, zowel financieel als niet financieel.

Fraudepreventiebeleid

Bij fraude door een persoon of organisatie wordt bewust misbruik gemaakt van vertrouwen om een voordeel te behalen. Fraude is een verzamelnaam voor meerdere gerelateerde begrippen zoals niet-integer gedrag (integriteit), misbruik- en oneigenlijk gebruik, corruptie en criminaliteit.

Het voorkomen van fraude en misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik is daarom binnen de organisatie een belangrijk aandachtspunt. Op dit moment heeft de gemeente nog geen centraal fraude en M&O beleid vastgesteld. Echter in de werkprocessen van de organisatie zijn tal van maatregelen genomen om het risico op fraude en onrechtmatig handelen zoveel mogelijk te reduceren. Te denken valt hierbij aan functiescheiding, toepassen van ‘meer ogen – principe’ en ICT- maatregelen op het gebied van identificatie en authenticatie. Daarnaast is in de organisatie ook aandacht voor de meer culturele en gedragskant van fraude en onrechtmatigheden. Voorbeelden hiervan zijn aan trainingen op het gebied van morele dilemma’s en beleid om een veilig werkklimaat te waarborgen. Naast preventieve maatregelen voert de gemeente ook diverse verbijzonderde controles uit. Voor transactiestromen waarbij dergelijke risico's aanwezig zijn, wordt daarom beoordeeld of er indicaties zijn dat er sprake is van fraude.

In 2023 zijn geen gevallen van interne fraude binnen de organisatie geconstateerd.

Wet open overheid

Portefeuillehouder

Johnas van Lammeren

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet Open overheid (Woo) in werking getreden In artikel 3.5 (de Openbaarheidsparagraaf) van de Woo is voorgeschreven dat gemeenten in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo.

Deze verplichting geldt reeds voor de jaarrekening 2022. Daarnaast dient de openbaarheidsparagraaf Woo in de begroting en jaarrekening te worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf. Met deze paragraaf voldoen we aan de wettelijke voorschriften.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Wet open overheid (Woo)

Voorgenomen ambitie
De *Woo* heeft als doel overheden meer open en transparant te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De implementatie van de Wet open overheid is een traject van meerdere jaren. Bij de start van de Wet, mei 2022, zijn een aantal verplichtingen doorgevoerd, zoals het aanstellen van *Woo* contactpersonen in de organisatie. Later dat jaar, op 4 oktober is de ambitie van de *Woo* vastgesteld door de raad en is gestart met een zestal actiepunten:

1. We creëren bewustwording bij bestuur en organisatie over openbaarheid en transparantie;
2. We richten actief een kwaliteitscyclus in;
3. We hebben afspraken over informatieopslag en actieve openbaarmaking;
4. We analyseren ons proces rondom informatieverzoeken en *Woo*-verzoeken;
5. We besteden aan en starten met implementeren een digitaal archief;
6. We sluiten zo spoedig als mogelijk aan op het landelijke platform *PLOOI*.

Hieronder geven we per actiepunt een toelichting van wat in 2023 is gerealiseerd. De gemeenteraad is op 14 maart en 19 juni en 13 februari 2024 geïnformeerd over de voortgang.

Creëren van bewustwording en bewaken van kwaliteit (1, 2 en 3)
In 2023 zijn binnen iedere afdeling van de gemeente uitgebreide interviews gehouden over hoe informatie binnen die afdelingen wordt opgeslagen en beheerd. Ook is het belang van het transparant werken en het (actief) openbaar maken van informatie bij de afdelingen benadrukt. We zien dat de managementteams van de afdelingen zich bewust zijn van de noodzaak van transparantie en het goed beheren van informatie. Het eenmalig voeren van interviews is echter

niet genoeg. Via halfjaarlijkse vervolgafspraken, in het kader van een gestructureerde kwaliteitscyclus, wordt daarom naleving van afspraken gecontroleerd en waar nodig bijgestuurd.

Verbeteren van het proces rondom Woo-verzoeken (4)
Het proces rondom de Woo-verzoeken is in 2023 uitgebreid onder de loep genomen. We zien sinds de inwerkingtreding van de Woo het aantal verzoeken toenemen, maar ook de complexiteit van de ingediende verzoeken groter worden.

Wob / Woo verzoeken	**2021**	**2022 (invoering Woo)**	**2023**
Ingekomen	62	115	84

Aan het begin van 2023 constateerden we dat er hierdoor een achterstand was in het (tijdig) beantwoorden van Woo-verzoeken. Eind 2023 waren de achterstanden echter zo goed als volledig ingelopen. Dit is mede mogelijk gemaakt door een grondige analyse van het proces van beantwoording van de verzoeken, waarbij zowel in het proces als in de ondersteunende systemen een aantal innovaties is doorgevoerd. In de eerste helft van 2024 wordt deze analyse voortgezet, omdat op dat moment meer/nieuwe ondersteuningsmiddelen beschikbaar zijn.

Digitaal archief / e-depot (5)
We hebben eind 2023 het nieuwe digitale archief ingekocht en geïmplementeerd. Met het digitale archief kunnen wij onze digitale informatie eenvoudig en toegankelijk beschikbaar stellen aan onze inwoners. De eerste stap die we hiervoor gaan zetten is dat we in de eerste helft van 2024 de eerste digitale bouwdossiers openbaar gaan. We beginnen met het openbaar maken van de bouwdossiers van, in een nog te bepalen volgorde, de gemeente Amersfoort en de regiogemeenten Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest en Woudenberg. We verwachten hier tenminste 2024 voor nodig te hebben.

Aansluiting bij landelijke publicatievoorziening (6)
Eind 2023 bleek dat het landelijke platform PLOOI niet verder ontwikkeld zou worden. Wel is daarvoor in de plaats de landelijke Woo-index gekomen (https://organisaties.overheid.nl/woo/35134/Gemeente_Amersfoort). Via deze index kunnen we als gemeente doorgeven waar wij welke Woo-informatie online publiceren. Omdat deze index niet zelf informatie publiceert, maar vooral een doorgeefluik is, moesten we als gemeente zelf voor een publicatieplatform voor Woo-informatie zorgen. Eind 2023 is dit platform aangeschaft en geïmplementeerd. In het eerste kwartaal zullen we de eerste Woo-informatie die we nu nog niet openbaar maken via dit platform publiceren.

Jaarrekening

Financieel resultaat 2023

In 2023 hadden we (in tegenstelling tot de jaren hiervoor) geen last meer van inkomstenderving en hogere lasten als gevolg van de coronamaatregelen. Waar we wel mee te maken hadden, waren de naweeën van een hoge inflatie en een blijvende instroom van (Oekraïnse) vluchtelingen. De lasten die daarmee samenhangen, krijgen we volledig gecompenseerd door het Rijk. Dit betekende derhalve geen financieel nadeel voor onze begroting.

Economisch gezien was 2023 een gemiddeld jaar. De huizen- en grondverkopen bleven de eerste paar maanden van het jaar nog achter bij de verwachting, maar dat werd tweede helft van 2023 weer ruimschoots goed gemaakt. De hoge inflatie in de eerste helft van het jaar (en eind 2022) heeft de uitgangspunten ten aanzien van de grondexploitaties negatief beïnvloed. Dat is ook zo opgenomen in onze Zomerrapportage. Na de zomer verbeterden de economische verwachtingen en daarmee ook de grondexploitaties, waardoor het bij de Zomerrapportage verwachtte nadeel, zich uiteindelijk niet heeft voorgedaan. Verder merken we dat 2023 zich vooral kenmerkt als het jaar waarin het lastig was om geschikt personeel te vinden. Dat geldt voor onszelf, maar ook voor de partijen met wie we samenwerken dat de personeelsschaarste een groot probleem is.

Grosso modo hebben we in Amersfoort het jaar 2023 in financieel opzicht positief afgesloten met een incidenteel bruto bedrag van € 31 miljoen. Dit bedrag is het saldo van een groot aantal financiële meevallers en tegenvallers over het jaar 2023. De financiële meevallers zijn deels veroorzaakt doordat een aantal projecten vanwege (intern én extern) capaciteitsgebrek niet (volledig) uitgevoerd hebben kunnen worden. Een deel van dit bedrag is in 2024 nodig voor projecten of lasten die eigenlijk voor 2023 geraamd waren, maar die wegens diverse omstandigheden geen doorgang konden vinden en in of na 2024 wel door moeten gaan. Hiervoor treft u separaat een voorstel aan met de zogenoemde ‘bestemmings- en overhevelingsvoorstellen’ ter bestemming van het rekeningresultaat.

De Zomerrapportage 2023 liet een negatief resultaat zien van € 6,4 miljoen. Dat was inclusief de negatieve verwachtingen ten aanzien van de grondexploitaties. Dat is nu bij de Jaarrekening 2023 positief bijgesteld. Het grootste deel van de financiële mee- en tegenvallers bij de Zomerrapportage heeft zich ultimo 2023 inderdaad voor gedaan. Daarnaast is er sprake van een aantal andere mee- en tegenvallers.

Onderstaand worden de belangrijkste financiële mee- en tegenvallers van het afgelopen jaar weergegeven. Hierbij worden alleen de posten getoond die binnen het programma een voor- of nadeel van minimaal € 1 miljoen aan de lasten- of de batenkant veroorzaken.

Voor een meer gedetailleerde analyse van de verschillen per programma verwijzen we u naar de analyses die bij het financieel overzicht van het betreffende programma zijn opgenomen.

Tabel AR.01 Overzicht belangrijkste mee- en tegenvallers
(x € miljoen)

Nr.	Programma	Hogere baten / lagere lasten		Hogere lasten / lagere baten		Saldo
1	1.1 Stedelijk beheer en milieu	*Energietransitie*	1,2			1,2
2	1.1 Stedelijk beheer en milieu	*Afval - concept eindafrekening ROVA 2022*	1,2			1,2
3	1.1 Stedelijk beheer en milieu			*Compensabele BTW Vetgasterrein*	2,2	2,2
4	1.1 Stedelijk beheer en milieu	*Openbare verlichting*	-1,2			-1,2
5	1.1 Stedelijk beheer en milieu	*Werkzaamheden derden*	-1,7	*Werkzaamheden derden*	1,8	0,1
6	1.1 Stedelijk beheer en milieu	*Bomen en vergroenen*	2,2			2,2
7	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	*Verliesvoorzieningen grondexploitaties*	-2,8			-2,8
8	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	*Verliesvoorziening Kavels over de Laak*	-1,3			-1,3
9	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling			*Vrijval voorziening Vathorst (OBV)*	2,0	2,0
10	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	*Facilitaire projecten*	-1,4	*Facilitaire projecten*	1,4	0,0
11	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	*Plangebied Vathorst*	-2,4	*Plangebied Vathorst*	2,4	0,0
12	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	*Afwijkingen grondexploitaties*	-7,6	*Afwijkingen grondexploitaties*	7,6	0,0
13	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	*Kapitaallasten lager dan begroot*	1,8			1,8
14	1.4 Mobiliteit			*Misgelopen baten straatparkeren*	-1,9	-1,9
15	1.4 Mobiliteit	*Storting in voorziening m.b.t. juridische claims*	-5,4			-5,4
16	2.1 Sociaal domein	*Specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord (IZA) / Buurtwerk/Sociale Basisinfrastructuur*	-0,9	*Specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord (IZA) / Buurtwerk/Sociale Basisinfrastructuur*	2,4	1,5
17	2.1 Sociaal domein	*Ambulante Zorg en Wijkteams*	1,0			1,0
18	2.1 Sociaal domein	*Opstartkosten aanbieder specialistische jeugdzorg*	-1,2			-1,2

Nr.	Programma	Hogere baten / lagere lasten		Hogere lasten / lagere baten		Saldo
19	2.1 Sociaal domein	*Huishoudelijke hulp*	-1,3			-1,3
20	2.1 Sociaal domein	*Ambulante (dag) behandeling jeugd*	-1,0			-1,0
21	2.1 Sociaal domein	*Gezond verblijf (Jeugd)*	-1,2	*Gezond verblijf (Jeugd)*	0,1	-1,1
22	2.1 Sociaal domein	*Maatwerkvoorzieningen (Jeugd, via BSA)*	-2,2			-2,2
23	2.1 Sociaal domein	*Landelijk transitie arrangement (Jeugd en Volwassenen)*	-1,2	*Landelijk transitie arrangement (Jeugd en Volwassenen)*	0,1	-1,1
24	2.1 Sociaal domein	*Opstartkosten aanbieder specialistische jeugdzorg*	-1,2			-1,2
25	2.1 Sociaal domein	*Beschermd wonen (inclusief PGB's en LVB)*	12,4	*Beschermd wonen (inclusief PGB's en LVB)*	0,1	12,4
26	2.1 Sociaal domein	*Jeugd ambulante begeleiding*	-1,0			-1,0
27	2.1 Sociaal domein	*Jeugdbescherming (Samen Veilig Midden Nederland)*	1,1			1,1
28	2.1 Sociaal domein	*Plan van aanpak Dak- en Thuisloosheid, Maatschappelijke opvang en Verslavingsbeleid*	1,3	*Plan van aanpak Dak- en Thuisloosheid, Maatschappelijke opvang en Verslavingsbeleid*	0,1	1,4
29	2.1 Sociaal domein	*Opvang Oekraïense ontheemden*	-10,7	*Opvang Oekraïense ontheemden*	15,7	5,0
30	2.1 Sociaal domein	*Specifieke uitkering Wet Inburgering (besteding regeling)*	-1,8	*Specifieke uitkering Wet Inburgering (besteding regeling)*	1,8	0,0
31	2.1 Sociaal domein	*De uitkeringslasten van de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) en uitvoeringskosten*	-4,5	*De uitkeringslasten van de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) en uitvoeringskosten*	0,7	-3,8
32	2.1 Sociaal domein			*ESF gelden*	1,8	1,8
33	2.1 Sociaal domein	*Energietoeslag 2023*	-5,5	*Energietoeslag 2023*		-5,5

Nr.	Programma	Hogere baten / lagere lasten		Hogere lasten / lagere baten		Saldo
34	3.2 Onderwijs en jeugd	*Voortijdig schoolverlaten*	1,0	*Voortijdig schoolverlaten*	-1,1	-0,2
35	3.3 Sport en bewegen	*Sportstimulering/Specifieke uitkering (SPUK) Gezond Actief Leven Akkoord (GALA)*	-0,4	*Sportstimulering/Specifieke uitkering (SPUK) Gezond Actief Leven Akkoord (GALA)*	1,1	0,7
36	4.1 Bestuur en dienstverlening	*Omgevingsvergunningen (leges)*	-1,1	*Omgevingsvergunningen (leges)*	-1,0	-2,1
37	5.1 Financiën en belastingen			*Algemene uitkering*	9,3	9,3
38	5.1 Financiën en belastingen			*Hogere rentebaten*	4,1	4,1
39	5.1 Financiën en belastingen	*Interne rekenrente*	-4,8			-4,8
40	5.1 Financiën en belastingen	*Stelpost loon/prijsbijstelling*	1,4			1,4
41	6.1 Bedrijfsvoering	*Uitgestelde investeringen*	1,5			1,5
42	6.1 Bedrijfsvoering	*Organisatie-ontwikkelbudget*	2,2			2,2
43	Diverse			*Overige meevallers < € 1 miljoen*	16,0	16,0
	Totaal					**31,0**

De begroting 2023 die structureel een overschot van € 0,2 liet zien, sloot overall met een tekort van € 12,4 miljoen. De Zomerrapportage liet ook een tekort zien, van € 6,4 miljoen. De jaarrekening 2023 sluit met een overschot van € 31 miljoen. Dit heeft een aantal belangrijke oorzaken. De belangrijkste daarvan is dat we via het gemeentefonds meer geld van het Rijk hebben gekregen. Deels vanwege een extra loon/prijscompensatie; deels omdat we extra geld voor diverse taken hebben ontvangen. Hier staat tegenover dat er bij mobiliteit een nadeel is ontstaan vanwege de vorming van een voorziening juridische claims in verband met de oude Westelijke Ontsluiting. Ook zien we dat, mede als gevolg van personeelstekorten, een aantal projecten niet (volledig) tot uitvoering is gekomen. Dat leidt verspreid door de jaarrekening tot financiële voordelen ten opzichte van de begroting. Bij met name de investeringen zien we dat een aantal investeringen achter blijft, mede ook doordat vanwege de personeelsschaarste de uitvoeringskracht van de organisatie grenzen kent.

Hieronder geven we een toelichting op de belangrijkste financiële mee- en tegenvallers uit bovenstaande tabel.

Toelichting van de belangrijkste financiële mee- en tegenvallers:

1. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt was de personele bezetting begin 2023 nog niet optimaal om alle plannen uit te kunnen voeren. Later in 2023 is de personeelsbezetting wel op sterkte gekomen. Dit heeft echter over het jaar 2023 geleid tot incidenteel lagere uitgaven van € 1,2 miljoen.

2. De eindafrekening van de ROVA heeft gunstiger uitgepakt dan begroot. Dit komt met name doordat de prijs van oud papier gestegen is. Daarnaast is er ook minder restafval aangeboden dan geraamd. Per saldo leidt dit tot een incidenteel voordeel van € 1,2 miljoen.

3. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft in 2023 een tegemoetkoming voor niet compensabele BTW inzake de verdere sanering van de grond van de oude Vetgasfabriek verstrekt. Dit hadden we niet begroot en leidt tot een incidentele meevaller van € 2,2 miljoen.

4. Vanwege hogere stroomprijzen en gestegen netbeheerkosten is de energierekening voor de openbare verlichting € 1,2 miljoen hoger uitgevallen dan verwacht.

5. Er zijn werkzaamheden uitgevoerd waar bijdragen van derden tegenover staan. Zoals bijvoorbeeld het plaatsen van speeltoestellen op schoolpleinen of het straatwerk voor het (laten) aanleggen van kabels en leidingen. Per saldo is dit een budgettair neutrale ontwikkeling.

6. De aanbesteding voor het planten van bomen is pas aan het begin van het derde kwartaal van 2023 gegund. Daarnaast waren de laatste maanden van 2023 erg nat, waardoor het niet mogelijk was om alle bomen te planten die in de planning stonden. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel van € 2,2 miljoen.

7. In het verleden zijn verliesvoorzieningen gevormd voor een aantal grondexploitaties. Die verliesvoorziening moet nu met € 2,8 miljoen verhoogd worden. Dat levert een incidenteel nadeel op in de jaarrekening.

8. In het verleden hebben we een verliesvoorziening gevormd ten behoeve van de 'Kavels over de Laak'. Die verliesvoorziening moet nu met € 1,3 miljoen verhoogd worden. Dat levert een incidenteel nadeel op in de jaarrekening.

9. In het verleden hebben we een verliesvoorziening gevormd ten behoeve van de ontwikkeling van Vathorst. De marktontwikkeling is momenteel echter dusdanig dat deze verliesvoorziening vrij kan vallen. Dat leidt tot een incidenteel voordeel van € 2,0 miljoen.

10. De gemeente faciliteert een aantal projecten van particuliere initiatiefnemers, waarvan de kosten worden verhaald op derden. Dit levert in 2023 een hogere last op van € 1,4 miljoen.

Daar staan hogere baten tegenover, omdat deze lasten verhaalbaar zijn. Per saldo is dit budgettair neutraal.

11. In het kader van de ontwikkeling van plangebied Vathorst worden de gronden, welke in het bezit zijn van de gemeente, op aanvraag van het Ontwikkel Bedrijf Vathorst (OBV) aan hen geleverd. Dit gebeurt zodra het OBV deze gronden daadwerkelijk aan een derde partij gaat leveren. De afwijking ten opzichte van de begroting 2023 is budgettair neutraal.

12. Ten aanzien van de grondexploitaties is er sprake van een saldo van per saldo afgerond nagenoeg € 0.

13. Als gevolg van een verplichte bijstelling van de omslagrente van 1% naar 0,25% vallen de kapitaallasten lager uit dan begroot. Dit betreft een voordeel van € 1,8 miljoen in het programma Ruimtelijke Ontwikkeling, en een even groot nadeel in het programma Financiën en Belastingen en is per saldo budgettair neutraal.

14. Zowel de implementatie van de scanauto als ook de uitbreiding fiscalisering hebben nog niet plaatsgevonden. Hierdoor is er een tekort van € 1.9 miljoen ontstaan bij het parkeren.

15. Ten behoeve van de afronding van het oude project Westelijke Ontsluiting is een bedrag van € 5,4 miljoen gestort in de voorziening juridische claims. Voorheen was dit als risico opgenomen in de risicoparagraaf.

16. In het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) hebben we een specifieke uitkering van € 2,4 miljoen ontvangen; dat geld hebben we besteed conform het doel van de specifieke uitkering. Deels hadden we deze werkzaamheden reeds begroot. Daardoor houden we reguliere middelen over voor een bedrag van € 1,5 miljoen.

17. Stichting Wijkteams Amersfoort laat een voordeel zien van € 1,0 miljoen. Dit komt onder andere door de krapte op de arbeidsmarkt.

18. In 2023 hebben we opstartkosten gemaakt voor het aanbieden van specialistische jeugdhulp via MetMaya. Hierdoor hebben we incidenteel € 1,2 miljoen meer uitgegeven dan begroot.

19. Door een hoger aantal cliënten hebben we een overschrijding op het budget huishoudelijke hulp van € 1,3 miljoen.

20. De lasten voor ambulante begeleiding Jeugd zijn afgerond € 1,0 miljoen hoger dan geraamd. Dit is een open-einde regeling, waarbij de rekening bij de gemeente ligt als er meer vraag naar ambulante begeleiding is.

21. We hebben € 1,2 miljoen meer uitgegeven aan gezond verblijf jeugd dan begroot. Dit komt door een daling van het beschikbare budget naar aanleiding van de hervormingsagenda Jeugd en door hogere lasten die samenhangen met een nieuwe instroom van jeugdigen met dure zorgindicaties.

22. De lasten met betrekking tot de maatwerkvoorzieningen jeugd zijn € 2,2 miljoen hoger dan geraamd. Dit komt door een langere behandelduur en complexere cliënten.

23. De lasten voor het Landelijk Transitiearrangement (LTA) zijn € 1,2 miljoen hoger dan begroot. De oorzaak hiervan is een toename van het aantal voorzieningen bij cliënten met complexe casuïstiek

24. Vanaf 1 januari 2024 verzorgt MetMaya de Specialistische Jeugdhulp in de Regio Amersfoort. In 2023 zijn incidentele opstartkosten gemaakt om de organisatie op te bouwen. Deze lasten zijn € 1,2 miljoen hoger dan begroot.

25. Op beschermd wonen is zowel op Zorg in Natura (€ 10,8 miljoen) als op de persoonsgebonden budgetten (€ 1,6 miljoen) in totaal € 12,4 miljoen niet uitgegeven. Dit komt voornamelijk doordat we voordeel hebben bij het verdeelmodel beschermd wonen. Dit voordeel neemt naar verwachting de komende jaren af.

26. De lasten voor ambulante begeleiding Jeugd zijn € 1,0 miljoen hoger dan geraamd. Er zijn gemiddeld per cliënt meer uren ingezet.

27. Het aandeel van de gemeente Amersfoort in de kosten van Samen Veilig Midden Nederland (SVMN, jeugdbescherming) is € 1,1 lager dan geraamd. De voornaamste reden hiervoor is dat we minder justitiële maatregelen hebben afgenomen.

28. Ten behoeve van de aanpak Dak- en Thuisloosheid en Maatschappelijke opvang zijn vanuit het Rijk regionale middelen beschikbaar gesteld. Samen met partners zijn hiervoor plannen opgesteld. Dit kost tijd en ook de aanbesteding van de Maatschappelijke opvang zorgt dat verschillende projecten vertraging hebben opgelopen, waardoor er minder middelen zijn ingezet in totaal € 1,3 miljoen.

29. Sinds eind februari 2022 vangen we ontheemden uit de Oekraïne op. Het Rijk heeft toegezegd de kosten daarvoor te vergoeden, middels een normbedrag per ontheemde, en de kosten te vergoeden voor verbouwingen om de opvang mogelijk te maken. In totaal is de vergoeding in 2023 (€ 15,7 miljoen) groter geweest dan de lasten (€ 10,7 miljoen).

30. Wij hebben met stichting Integratiewerk een samenwerking in de uitvoering van de nieuwe wet Inburgering die per 1 januari 2022 is ingegaan. De specifieke uitkering die we hiervoor ontvingen, hebben we op basis van een samenwerkingsovereenkomst over gemaakt aan de Stichting Integratiewerk. Het gaat hier om een bedrag van € 1,8 miljoen incidenteel. Per saldo is dit budgettair neutraal.

31. De uitkeringslasten aan de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) zijn hoger dan verwacht; in plaats van een geraamde daling was er sprake van een stijging van het aantal bijstandscliënten. Dit levert per saldo een incidenteel nadeel op van € 3,8 miljoen.

32. Wij hebben in 2023 een subsidie ontvangen van € 1,8 miljoen voor het project ESF arbeidsmarktregio Amersfoort 2020-2022. Dit geld is bedoeld voor extra inzet op het gebied van re-integratie van de gemeentelijke doelgroepen van alle gemeenten in de arbeidsmarktregio. Met de regio gaan we hiervoor plannen maken.

33. Ook in 2023 hebben we incidentele middelen van het Rijk ontvangen (€ 5,5 miljoen) voor de energiecompensatie van arme gezinnen. De lasten hiervan staan in programma 2.1 Sociaal Domein; de baten in programma 5.1 Financiën en Belastingen.

34. In het kader van voortijdig schoolverlaten ontvangen we specifieke uitkeringen. In 2023 hebben we minder ontvangen dan begroot; hier staat tegenover dat de lasten ook lager zijn. Per saldo leidt dit tot een nadeel van € 0,2 miljoen.

35. In 2023 hebben we de specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord ontvangen. Dat leverde € 1,1 miljoen extra op. Met dat geld hebben we deels nieuwe taken uitgevoerd, maar deels ook bestaande taken uit gedekt. Qua lasten hebben we € 0,4 miljoen extra uitgegeven, waardoor we per saldo incidenteel € 0,7 miljoen overhouden.

36. Vanwege de onzekerheden met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn er in 2023 minder bouwaanvragen ingediend. Dit heeft geleid tot lagere leges. Daarnaast hebben we ons wel moeten voorbereiden op de invoering van de Omgevingswet met het Digitaal Stelsel Omgevingswet waardoor er extra kosten zijn gemaakt. Per saldo leidt dit tot een nadeel van € 2,1 miljoen.

37. Per saldo hebben we € 9,3 miljoen meer uit het gemeentefonds ontvangen dan we begroot hadden. De belangrijkste verklaring hiervoor zijn de middelen die we met de decembercirculaire hebben ontvangen (€ 6,7 miljoen) en de extra compensatie voor loon- en prijsstijgingen (€ 5,1 miljoen). De actualisatie van de verdeelmaatstaven leidde tot een nadeel van € 5,0 miljoen en de herrekening van de jeugdmiddelen tot een voordeel van € 2,0 miljoen ten opzichte van de begroting.

38. In 2022 hebben we een langlopende geldlening van € 100 miljoen aangetrokken die we niet direct nodig hadden. Dat geld staat nu bij 's Rijks Schatkist waar we een rente van ongeveer 4% ontvangen. Dat leidt tot een voordeel van € 4,1 miljoen.

39. De omslagrente is gedaald van 1% naar 0,25%. Dit leidt in de begrotingsprogramma's tot een voordeel en in programma 5.1 Financiën en Belastingen tot een nadeel van € 4,8 miljoen. Per saldo is dit budgettair neutraal.

40. Bij het opstellen van de Begroting 2023-2026 is conform de Kadernota 2023-2026 rekening gehouden met een loon/prijsbijstelling van 3,5%. Aanvullend is daar nog 2,5% bijgekomen omdat in de loop van het jaar de lonen en prijzen stegen. Op basis van die 2,5% is een bedrag geraamd op de stelpost van € 8,7 miljoen dat beschikbaar is voor de extra loon/prijsbijstellingen. Bij het verdelen van de stelpost over de programma's in 2023 bleek het te verdelen bedrag lager uit te vallen (€ 7,3 miljoen). Per saldo resteert hierdoor eind 2023 op de stelpost een bedrag van € 1,4 miljoen.

41. Diverse bedrijfsvoeringsinvesteringen zijn vertraagd en schuiven door. In combinatie met een lagere omslagrente leidt dit tot een incidenteel voordeel van € 1,5 miljoen.

42. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt kon niet het gehele organisatie-ontwikkelbudget van € 6,0 miljoen worden uitgegeven. Er resteert eind 2023 nog € 2,2 miljoen.

43. Tot slot zijn er diverse andere, veelal kleinere mee- en tegenvallers in de jaarrekening.

Verloop reserves

Onderstaande tabel geeft het verloop weer van de saldireserve en de bestemmingsreserves over het jaar 2023.

Tabel AR.02 Overzicht verloop reserves

Naam reserve	Saldo begin 2023	Onttrekking	Toevoeging	Totaal
Algemene Reserve	87.839	-25.120	24.468	87.187
Bestemmingsreserves	90.210	-15.754	16.356	90.812
Gerealiseerd resultaat	26.694	0	4.258	30.952
Totaal	**204.742**	**-40.874**	**45.082**	**208.951**

Voor een uitgebreider overzicht van de reserves verwijzen we u naar de paragraaf Eigen vermogen, dit is onderdeel van de Toelichting op de balans.

We zien dat de saldireserve (onze algemene reserve) mede dankzij het jaarrekeningresultaat uit 2022 redelijk op peil gebleven is met € 87 miljoen. Dat geldt in feite ook voor de bestemmingsreserves die per saldo ook niet echt toe- of afgenomen zijn. De onttrekkingen en stortingen in de bestemmingsreserves hielden in 2023 gelijke tred. Vanwege de constante omvang van de saldireserve, is ook onze buffer voor het opvangen van financiële risico's (de beschikbare weerstandscapaciteit) en daarmee ook de weerstandsratio tussen 1 januari 2023 en 31 december 2023 gelijk gebleven.

Overzicht baten en lasten per programma

PROGRAMMA LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-79.672	-81.726	-77.580	4.146
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-46.263	-57.682	-68.950	-11.269
1.3 Wonen	-4.714	-5.339	-4.664	674
1.4 Mobiliteit	-9.260	-9.946	-16.465	-6.519
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	**-139.910**	**-154.691**	**-167.659**	**-12.968**
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	-271.563	-289.387	-301.306	-11.919
2.2 Veiligheid en handhaving	-15.968	-16.738	-16.234	504
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**-287.531**	**-306.125**	**-317.540**	**-11.415**
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-5.558	-6.068	-5.675	393
3.2 Onderwijs en jeugd	-31.384	-31.592	-29.627	1.965
3.3 Sport	-13.737	-14.158	-13.793	365
3.4 Cultuur	-26.664	-26.993	-27.127	-134
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-77.343**	**-78.812**	**-76.223**	**2.589**
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	-22.000	-24.202	-26.189	-1.987
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	**-22.000**	**-24.202**	**-26.189**	**-1.987**
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	-20.324	-6.919	-9.730	-2.811
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**-20.324**	**-6.919**	**-9.730**	**-2.811**
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-65.830	-70.789	-68.636	2.153
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-65.830**	**-70.789**	**-68.636**	**2.153**
TOTAAL LASTEN	-612.937	-641.538	-665.977	-24.438

BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	49.074	49.193	54.426	5.234
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	37.462	42.996	54.280	11.284
1.3 Wonen	188	1.058	263	-795
1.4 Mobiliteit	4.525	4.815	3.134	-1.681
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	**91.249**	**98.061**	**112.103**	**14.042**
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	55.985	56.033	83.189	27.155
2.2 Veiligheid en handhaving	82	84	336	252
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**56.068**	**56.117**	**83.524**	**27.407**
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	560	573	629	55
3.2 Onderwijs en jeugd	8.968	8.979	9.380	401
3.3 Sport	42	43	1.639	1.596
3.4 Cultuur	344	347	623	276
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**9.915**	**9.943**	**12.271**	**2.328**
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	8.875	9.068	8.840	-227
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	**8.875**	**9.068**	**8.840**	**-227**
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	410.505	421.118	435.373	14.255
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**410.505**	**421.118**	**435.373**	**14.255**
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	16.415	16.795	18.074	1.279
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**16.415**	**16.795**	**18.074**	**1.279**
TOTAAL BATEN	**593.026**	**611.102**	**670.185**	**59.084**

SALDO EXCLUSIEF MUTATIES AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-30.598	-32.533	-23.153	9.379
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-8.801	-14.685	-14.670	15
1.3 Wonen	-4.526	-4.281	-4.401	-120
1.4 Mobiliteit	-4.736	-5.131	-13.331	-8.201
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	**-48.661**	**-56.630**	**-55.556**	**1.074**
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	-215.577	-233.353	-218.117	15.236
2.2 Veiligheid en handhaving	-15.886	-16.654	-15.898	756
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**-231.463**	**-250.008**	**-234.015**	**15.992**
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-4.998	-5.495	-5.046	448
3.2 Onderwijs en jeugd	-22.416	-22.613	-20.248	2.366
3.3 Sport	-13.694	-14.115	-12.153	1.961
3.4 Cultuur	-26.320	-26.646	-26.504	142
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-67.428**	**-68.869**	**-63.951**	**4.918**
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	-13.124	-15.135	-17.348	-2.214
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	**-13.124**	**-15.135**	**-17.348**	**-2.214**
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	390.181	414.199	425.642	11.444
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**390.181**	**414.199**	**425.642**	**11.444**
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-49.415	-53.994	-50.563	3.432
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-49.415**	**-53.994**	**-50.563**	**3.432**
TOTAAL SALDO	-19.911	-30.437	4.209	34.645

PROGRAMMA STORTINGEN AAN RESERVES	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-2.680	-2.865	-2.865	0
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0
1.3 Wonen	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit	-2	-1.756	-1.754	2
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	**-2.682**	**-4.620**	**-4.619**	**1**
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	0	-6.957	-6.957	0
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**0**	**-6.957**	**-6.957**	**0**
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-50	-50	-50	0
3.2 Onderwijs en jeugd	-139	-139	-108	32
3.3 Sport	0	0	0	0
3.4 Cultuur	0	0	0	0
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-189**	**-189**	**-158**	**32**
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	-6.795	1.731	1.731	0
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**-6.795**	**1.731**	**1.731**	**0**
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-2.226	-4.127	-4.127	0
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-2.226**	**-4.127**	**-4.127**	**0**
TOTAAL STORTINGEN AAN RESERVES	-11.893	-14.163	-14.129	33

ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	3.319	3.562	2.613	-949
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.276	5.503	5.501	-2
1.3 Wonen	553	570	0	-570
1.4 Mobiliteit	169	2.031	1.905	-125
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	**5.317**	**11.666**	**10.021**	**-1.646**
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	2.464	4.055	2.175	-1.879
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**2.464**	**4.055**	**2.175**	**-1.879**
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	50	50	50	0
3.2 Onderwijs en jeugd	0	193	193	0
3.3 Sport	50	150	150	0
3.4 Cultuur	10	10	10	0
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**110**	**403**	**403**	**0**
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	21.794	26.356	26.221	-136
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**21.794**	**26.356**	**26.221**	**-136**
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	2.119	2.119	2.054	-65
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**2.119**	**2.119**	**2.054**	**-65**
TOTAAL ONTTREKKINGEN AAN RESERVES	**31.804**	**44.599**	**40.874**	**-3.726**

SALDO MUTATIES AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	638	698	-251	-949
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.276	5.503	5.501	-2
1.3 Wonen	553	570	0	-570
1.4 Mobiliteit	167	275	152	-123
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	**2.634**	**7.046**	**5.402**	**-1.644**
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	2.464	-2.902	-4.781	-1.879
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**2.464**	**-2.902**	**-4.781**	**-1.879**
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	0	0	0	0
3.2 Onderwijs en jeugd	-139	53	85	32
3.3 Sport	50	150	150	0
3.4 Cultuur	10	10	10	0
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-79**	**213**	**245**	**32**
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	14.999	28.088	27.952	-136
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**14.999**	**28.088**	**27.952**	**-136**
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-107	-2.008	-2.073	-65
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-107**	**-2.008**	**-2.073**	**-65**
TOTAAL SALDO MUTATIES AAN RESERVES	19.911	30.437	26.744	-3.692

GEREALISEERD RESULTAAT				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-29.959	-31.835	-23.405	8.431
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-7.525	-9.182	-9.169	13
1.3 Wonen	-3.974	-3.711	-4.401	-690
1.4 Mobiliteit	-4.569	-4.856	-13.180	-8.324
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	**-46.027**	**-49.584**	**-50.154**	**-570**
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	-213.114	-236.255	-222.898	13.357
2.2 Veiligheid en handhaving	-15.886	-16.654	-15.898	756
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**-229.000**	**-252.910**	**-238.797**	**14.113**
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-4.998	-5.495	-5.046	448
3.2 Onderwijs en jeugd	-22.556	-22.560	-20.163	2.398
3.3 Sport	-13.644	-13.965	-12.003	1.961
3.4 Cultuur	-26.310	-26.636	-26.494	142
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-67.508**	**-68.656**	**-63.707**	**4.949**
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	-13.124	-15.135	-17.348	-2.214
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	**-13.124**	**-15.135**	**-17.348**	**-2.214**
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	405.180	442.286	453.594	11.308
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**405.180**	**442.286**	**453.594**	**11.308**
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-49.522	-56.002	-52.636	3.367
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-49.522**	**-56.002**	**-52.636**	**3.367**
GEREALISEERD RESULTAAT	**0**	**0**	**30.953**	**30.953**

Voor de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken verwijzen wij u naar de toelichting op de belangrijkste afwijkingen, zoals vastgelegd bij de diverse deelprogramma's.

Programma 5 Financiën en Belastingen omvat het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen (inclusief onvoorzien).

Programma 6 Bedrijfsvoering: bevat uitsluitend de kosten van de overhead.

Binnen programma 5 Financiën en Belastingen is de resultaatbestemming 2022 verwerkt in de kolom Begroting na Wijziging. Conform de BBV is deze wijziging niet in de realisatie opgenomen. Dit zorgt voor de zichtbare afwijking.

Overzicht incidentele baten en lasten

Tabel: JI.01 Incidentele baten en lasten

Presentatie van het structureel saldo	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Totaal Baten	593.026	611.102	670.185	59.084
Totaal Lasten	-612.937	-641.538	-665.977	-24.438
Saldo baten en lasten	**-19.912**	**-30.437**	**4.209**	**34.645**
Stortingen en onttrekkingen aan reserves	7.512	30.437	26.744	-3.692
Resultaat	**-12.399**	**0**	**30.953**	**30.953**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-12.570	-292	5.724	6.016
Structureel saldo	**172**	**292**	**25.229**	**24.937**

Structurele baten en lasten na verlaging van incidentele posten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Baten	582.524	593.554	652.864	59.310
Lasten	-582.352	-593.262	-627.635	-34.373
Structureel saldo	**172**	**292**	**25.229**	**24.937**

Tabel: JI.01.01 Incidentele budgetten

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-7.056	-7.161	-2.006	5.155
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-1.528	-6.926	-7.056	-130
1.3 Wonen	-2.014	-1.911	-1.450	461
1.4 Mobiliteit	-416	-416	-425	-9
Reservemutaties 1. Duurzame en groeiende stad	2.446	6.750	5.230	-1.519
2.1 Sociaal Domein	-13.547	-23.641	-21.662	1.979
2.2 Veiligheid en Handhaving	-456	-627	-266	361
Reservemutaties 2. Inclusieve en groeiende stad	2.464	-2.902	-5.791	-2.889
3.1 Economie	-447	-536	-512	24
3.2 Onderwijs en jeugd	-615	-629	51	680
3.3 Sport	-50	-150	-150	0
3.4 Cultuur	-493	-493	-493	0
Reservemutaties 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-79	213	245	32
4.1 Bestuur en Dienstverlening	-730	-1.968	-1.086	882

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Reservemutaties 4. Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
5.1 Financiën en Belastingen	10.581	17.270	17.270	0
Reservemutaties 5. Financiën en belastingen	2.601	28.056	27.932	-124
6.1 Bedrijfsvoering	-2.146	-2.236	-1.124	1.112
Reservemutaties 6. Bedrijfsvoering	-1.084	-2.985	-2.985	0
Totaal Incidentele budgetten	**-12.570**	**-292**	**5.724**	**6.016**

Tabel: JI.02 Structurele reserve mutaties

Structurele reservemutaties	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Onttrekkingen:				
Reserve toekomstige vervangingsinvesteringen	1.166	1.466	1.276	-190
Totaal structurele reservemutaties	**1.166**	**1.466**	**1.276**	**-190**

Tabel: JI.01.01 Overzicht incidentele baten en lasten totaal

Vanuit het BBV (art. 28) is een overzicht van incidentele baten en lasten een verplicht onderdeel van de toelichting op de programmarekening. Met de notitie "Structurele baten en lasten" van de commissie BBVis hier vervolgens nog een verdere invulling aan gegeven. Het doel van die notitie is het verduidelijken wat de begrippen ‘structureel’ en ‘incidenteel’ precies inhouden, zodat deze begrippen meer eenduidig toegepast worden.

Hieronder zijn de incidentele baten en lasten uiteen gezet. Mutaties op doorlopende baten en lasten, zoals bijvoorbeeld de Algemene Uitkering en afschrijvingen zijn hierin niet meegenomen.

Bij het opstellen van de tabel Incidentele baten en lasten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- structurele baten en lasten zijn de regel. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering;
- Baten en lasten komen in aanmerking om als incidenteel aangemerkt te worden als deze voor bepaalde tijd geraamd worden (er is een onvoorwaardelijke einddatum bekend);
- toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan dekkingsreserves van kapitaallasten;
- Posten van minder dan € 300.000 zijn gesommeerd onder de noemer 'overig'.

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
1.1 Stedelijk beheer en milieu				
Coalitieakkoord: Isolatie Offensief Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) waarmee mensen met slecht geïsoleerde huizen en een minimum inkomen hun eigen woning kunnen isoleren en hun energierekening kunnen verlagen.	-500	-500	0	500
Coalitieakkoord: Vergroening/vervangen bomen en stobben Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor het planten van bomen, vervangen van stobben en nazorg van geplante bomen.	-2.500	-2.500	-267	2.233
Duurzame Stad In mei 2021 heeft de directie besloten om voor de periode 2022-2024 9,4 fte aan incidentele formatieruimte beschikbaar te stellen als vervolg op de huidige incidentele beschikbare formatieruimte 2019-2021.	-995	-1.004	-1.004	0
Energietransitie We werken aan de ambitie om in 2030 CO2-neutraal te zijn. We werken eraan om de gebouwde omgeving te verwarmen zonder aardgas.	-711	-711	-711	0
Japanse duizendknoop Er is tot en met 2023 incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop. Dit om te voorkomen dat de plant zich opnieuw over de stad gaat verspreiden en om onze kapitaalgoederen te beschermen.	-578	-592	-311	281
Sanering Vetgas Kosten voor het saneren van de bodem Vetgasfabriek. De kosten worden gedekt uit de reserve Wet bodemsanering.	-500	-500	-413	87
Uitvoeringskosten Klimaatakkoord De gemeente heeft meerdere Amersfoortse projecten lopen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord, zoals oplossingen voor de elektriciteitsinfrastructuur en de ambities voor warmtenetten. De kosten hiervoor worden gedekt met een onttrekking uit de reserve Duurzame Stad.	-892	-914	0	914
Eindafrekening afval De eindafrekening 2022 van de ROVA (inclusief kosten AVU) is ontvangen. Dit heeft geresulteerd in een positief saldo.	0	0	1.180	1.180
Bestemming rekeningresultaat 2022 Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2022 Doorgeschoven budget t.b.v. de bestrijding van de Eikenprocessierups.	0	-61	-38	23
Mutaties reserves Jaarlijkse onttrekking uit reserve Uitvoering Bodembescherming en Stedelijke Vernieuwing voor de kosten van de bodemsanering Vetgasfabriek.	500	500	413	-87

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Jaarlijkse storting (tot en met 2023) in de reserve Duurzame Stad om de ambitie "Amersfoort CO2 neutraal" te kunnen bewerkstelligen.	-2.500	-2.500	-2.500	0
Jaarlijkse storting in de reserve Voorziening groot onderhoud CBA.	-180	-180	-180	0
Onttrekking aan de reserve Duurzame Stad ter dekking van de kosten voor het uitvoeren van Klimaatakkoord.	862	862	0	-862
Onttrekking uit de reserve Duurzame Stad ter dekking van de incidentele formatie-uitbreiding voor Duurzame Stad.	1.257	1.257	1.257	0
Onttrekking uit de reserve Duurzame Stad ter dekking van de kosten voor de energietransitie.	700	700	700	0
Bestemming rekeningresultaat 2022 Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2022				
Onttrekking aan de reserve Bodembescherming voor de sanering van de vetgasfabriek.	0	128	128	0
Onttrekking aan de reserve Onderhoud openbare ruimte voor het beheer en onderhoud van park Elisabeth Groen.	0	116	116	0
Storting in de reserve Onderhoud Openbare Ruimte van terugontvangen gelden uit de procedure tegen de sloper. Deze gelden worden ingezet voor het beheer en onderhoud van park Elisabeth Groen.	0	-149	-149	0
Storting in de reserve Riolering van gelden die geïnd zijn boven het begrote bedrag.	0	-36	-36	0
Overig	-380	-380	-442	-62
Subtotaal 1.1 Stedelijk beheer en milieu	**-6.417**	**-6.463**	**-2.257**	**4.206**
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling				
Bestedingsplan Langs Eem en Spoor De raad heeft het college op 16 juli 2019 opdracht gegeven verscheidene projecten langs de Eem te ontwikkelen en de Nieuwe Poort daarbij te betrekken om de bereikbaarheid van het hele gebied op peil te houden. Dit wordt gedekt middels een onttrekking uit de reserve Binnenstedelijke Ontwikkeling.	-200	-200	-465	-265
Grondexploitatie de Laak Door de uitbreiding van grondexploitatie Kavels over de laak wordt voor het ontstane verlies de verliesvoorziening met € 4.527.000 opgehoogd. Hiervan komt € 4.227.000 ten laste van de hiervoor ingerichte Reserve Over de Laak en € 300.000 t.lv. de algemene middelen.	0	-4.527	-4.527	0
Onderhoud Monumenten In de Kaderbrief 2023 - 2026 is besloten tot het instellen van een onderhoudsvoorziening voor monumenten. Aan de reserve Onderhoud Monumentale Panden wordt eenmalig een bedrag onttrokken om te doteren aan deze voorziening.	-1.000	-1.000	-1.000	0

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Programmakosten Langs Eem en Spoor				
In de Kadernota 2022-2025 heeft de Raad aanvullend budget beschikbaar gesteld voor verscheidene projecten langs de Eem te ontwikkelen en de Nieuwe Poort daarbij te betrekken om de bereikbaarheid van het hele gebied op peil te houden.	-350	-358	-358	0
Mutaties reserves				
Door de uitbreiding van grondexploitatie Kavels over de laak wordt voor het ontstane verlies de verliesvoorziening met € 4.527.000 opgehoogd. Hiervan komt € 4.227.000 ten laste van de hiervoor ingerichte Reserve Over de Laak en € 300.000 t.lv. de algemen	0	4.227	4.227	0
Onttrekking aan de reserve Binnenstedelijke Ontwikkelingen ter dekking van het bestedingsplan Langs Eem en Spoor.	200	200	200	0
Onttrekking aan de reserve Onderhoud Monumentale Panden ter dekking van de storting in de voorziening Onderhoud Monumenten.	1.000	1.000	1.000	0
Bestemming rekeningresultaat 2022				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2022				
Doorgeschoven budget t.b.v. de Omgevingswet.	0	-655	-655	0
Doorgeschoven budget t.b.v. het onderhoud van bomen op vastgoedlocaties.	0	-87	-26	61
Overig	21	-98	-24	74
Subtotaal 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	**-328**	**-1.499**	**-1.629**	**-130**
1.3 Wonen				
Deltaplan wonen				
De uitvoering van het Deltaplan wonen vergt een forse extra inzet vanuit de gemeentelijke organisatie. Met het incidentele geld wordt een eerste stap gezet die nodig is om de vraag naar woonruimte te kunnen opvangen.	-1.364	-1.381	-1.381	0
Tijdelijke Woningen Nijkerkerstraat				
In 2023 heeft de Raad besloten tijdelijke woningen te ontwikkelen aan de Nijkerkerstraat. In verband hiermee is een herplaatsingsgarantie verstrekt aan Omnia Wonen, conform de Rijksgarantieregeling Flexwoningen. Hiernaast staan de lasten. Deze betreffen de eenmalige exploitatiesubsidie en de community-impuls.	0	-745	-26	719
Tijdelijke Woningen Nijkerkerstraat				
In 2023 heeft de Raad besloten tijdelijke woningen te ontwikkelen aan de Nijkerkerstraat. Zie ook hierboven. Het hier genoemde bedrag ziet toe op de dekking, zijnde een subsidie vanuit het Rijk.	0	865	26	-839
Realisatie sociale woningbouw				
Budget ten behoeve voor de realisatie van sociale woningbouw. Dit wordt gedekt door middel van een onttrekking uit de reserve Woningbouw.	-500	-500	0	500

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Mutaties reserves				
Additionele onttrekking aan de reserve Woningbouw ter dekking van de in 2021 nieuw uitgegeven tranche startersleningen.	53	70	0	-70
Jaarlijkse onttrekking aan de reserve Woningbouw (t/m 2024), gebruikt ter dekking voor de realisatie Sociale Woningbouw.	500	500	0	-500
Overig	-150	-150	-69	81
Subtotaal 1.3 Wonen	**-1.461**	**-1.341**	**-1.450**	**-109**
1.4 Mobiliteit				
Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak 2021-2024 Incidenteel budget voor 4 jaar voor het verbeteren van de regionale en stedelijke bereikbaarheid, de benutting van de bestaande infrastructuur voor auto, openbaar vervoer en fiets en het stimuleren van schone, slimme en veilige mobiliteit. Hierbij wordt samengewerkt met het Rijk, Rijkswaterschap, provincie Utrecht en de gemeente Utrecht onder de vlag Goed op Weg en Korte Termijn Aanpak.	-360	-360	-360	0
Mutaties reserves Onttrekking uit de reserve Stedelijke Voorzieningen (compartiment bereikbaarheid) ter dekking het Nachtnet.	55	55	55	0
overheveling investering VERDER 2022 en 2023 naar reserve toekomstige vervangingsinvesteringen	0	1.754	1.754	0
overheveling investering VERDER 2022 en 2023 van reserve VERDER		-1.754	-1.754	0
Overig	-56	-56	-65	-9
Subtotaal 1.4 Mobiliteit	**-361**	**-361**	**-370**	**-9**
TOTAAL 1. Duurzame en Groeiende Stad	**-8.568**	**-9.664**	**-5.706**	**3.958**
2.1 Sociaal Domein				
Aanvullende middelen Jeugdzorg Het kabinet stelt voor 2023 incidenteel geld beschikbaar aan de gemeente voor de jeugdzorg. Hierbij gaat het kabinet er vanuit dat er wordt ingezet op besparingsmaatregelen op de jeugdzorguitgaven in 2023.	-4.201	-4.201	-4.201	0
Amendement 129A Incidentele bezuiniging a.g.v. het aangenomen amendement 129A bij de vaststelling van de begroting 2021-2024.	569	583	583	0
Exploitatieresultaat Regionaal-Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA) De gemeentelijke bijdrage aan RWA over 2022 en 2023 valt 735.000,- positiever uit dan begroot.	0	0	735	735
Coalitieakkoord: Arbeidsmarktvraagstuk Incidenteel budget in 2023 en 2024 voor de kosten m.b.t. het regionale arbeidsmarktvraagstuk.	-400	-400	0	400
Coalitieakkoord: Nieuwe locatie maatschappelijke opvang Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om ouderen die willen verhuizen extra te ondersteunen.	-1.000	-1.000	0	1.000

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Dienstverlening Gemeenten Aanpak Armoede en Schulden Het kabinet heeft voor 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor betere dienstverlening op het gebied van armoede en schulden.	0	-334	-334	0
Energietoeslag Gemeenten hebben van het Rijk middelen ontvangen om nogmaals de energietoeslag van € 1.300 aan de doelgroep uit te keren. Uitkeren mag tot 1 juli 2023.	0	-4.908	-10.438	-5.530
Extra middelen jeugdzorg De door het rijk aangekondigde middelen Jeugd worden incidenteel verwerkt in de begroting voor de jaren 2022 tot en met 2025. Daarbij zullen we in 2022 uitgaan van 100% van de verwachte baten. Voor de jaren 2023 t/m 2025 wordt een stelpost opgenomen van 75% van het te verwachte bedrag. De extra middelen worden incidenteel ingezet voor jeugdhulp (2022/2025), waarbij een verrekening van de vanuit de algemene middelen voorgefinancierde tekorten ter dekking van de kosten Jeugd plaatsvindt.	-4.826	-4.993	-4.993	0
Flankerend Beleid Energiearmoede Het kabinet heeft voor 2022 incidenteel geld beschikbaar gesteld om Amersfoorters te ondersteunen die tussen wal en schip belanden door de hoge inflatie.	0	-417	0	417
Sociaal Fonds Aan het Sociaal Fonds is in 2023 een subsidie uitgekeerd van € 301.000	0	0	-301	-301
Jongeren- en Leerwerkloket In het regionaal portefeuillehoudersoverleg Werk en Inkomen is besloten het Jongeren- en Leerwerkloket, waar jongeren met vragen over onderwijs, werk en inkomen terecht kunnen, voort te zetten met de huidige formatie. Ter dekking wordt daarvoor de reserve regionale participatiegelden ingezet.	-550	-550	-138	412
ESF subsidie Wij hebben in 2023 een subsidie ontvangen van € 1,794 miljoen voor het project ESF arbeidsmarktregio Amersfoort 2020-2022.	0	0	1.794	1.794
Minimabeleid De kosten voor het minimabeleid nemen toe a.g.v. de kosten van bewindvoering, het maatwerkvangnet en de bijzondere bijstandskosten.	-536	-549	-549	0
Nationaal Actieplan Dakloosheid Het Rijk heeft in 2023 incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor het voorkomen van dakloosheid, om- en afbouw van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken voor daklozen.	0	-621	-443	178

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Perspectief op Werk				
In 2020 is het regionale actieplan 'Arbeidsmarktregio Amersfoort Werk(t) voor iedereen' met alle regionale partners uitgewerkt tot een meerjarig uitvoeringsplan. Ter dekking van het regionaal Actieplan wordt de reserve regionale participatiegelden ingezet.	-500	-500	-172	328
Regionaal Mobiliteitsteam (RMT):				
In 2023 heeft het Werkcentrum Regio Amersfoort zijn deuren geopend. De gemaakte kosten van € 417.000 kunnen gedekt worden met de ontvangen subsidie van het Rijk van € 689.000	0	0	272	272
Raadsbesluit 1778584				
Hogere lasten n.a.v. Raadsbesluit 1778584. Deze hogere lasten worden gedekt door onttrekking aan de reserve Vluchtelingen.	0	-1.511	-611	900
Bestemming rekeningresultaat 2021				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2021'				
Doorgeschoven budget t.b.v. extra uitvoeringscapaciteit in 2022 t/m 2026 om de coördinatie tussen de verschillende soorten van hulpverlening in het sociaal domein te verbeteren zodat de meest kwetsbare inwoners goed worden ondersteund.	-91	-93	-93	0
Doorgeschoven budget t.b.v. het plan Dak- en Thuisloosheid.	-231	-236	-236	0
Doorgeschoven budget t.b.v. Maatschappelijke opvang; continuïteit van zorg.	-414	-424	-424	0
Doorgeschoven budget t.b.v. vrouwenopvang.	-419	-429	-248	181
Mutatie reserves				
	64	64	64	0
Onttrekking aan de reserve Maatschappelijke Opvang ter dekking van de gemengd wonen concepten op de Smeeing locatie.	1.000	1.000	0	-1.000
Onttrekking aan de reserve Maatschappelijke opvang ter dekking van de lasten m.b.t. de nieuwe locatie maatschappelijke opvang uit het coalitieakkoord 2022-2026.	550	550	138	-412
Onttrekking aan de reserve Regionale Participatiegelden ter dekking van het jongeren- en leerwerkloket.	500	500	172	-328
Onttrekking aan de reserve Regionale Participatiegelden ter dekking van het Perspectief op Werk.	100	100	100	0
Onttrekking aan de reserve Regionale Participatiegelden ter dekking van het Regionaal Werkbedrijf.	250	250	0	-250
Onttrekking aan de reserve Regionale Participatiegelden ter dekking van het Werkcentrum Regio Amersfoort.	0	1.511	611	-900
Onttrekking aan de reserve Vluchtelingen ter dekking van Raadsbesluit 1778584.				
Reservemutaties - Bestemming rekeningresultaat 2021				
Onttrekking aan de reserve Sociaal Fonds en innovatie voor de subsidie aan Stichting Sociaal Fonds.	0	80	80	0

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
	0	-717	-717	0
Storting in de reserve Regionale participatiegelden van de extra middelen voor dichterbij dan je denk. Deze gelden worden ingezet voor een extra impuls aan het matchen van werkzoekenden en werkgevers.	0	-580	-580	0
Storting in de reserve Regionale participatiegelden van de incidentele Rijksgelden. Deze gelden worden ingezet voor extra ondersteuning van jongeren die het onderwijs verlaten naar werk.	0	-190	-190	0
Storting in de reserve Regionale participatiegelden van het restantbudget arbeidsmarktregio. De inzet van deze gelden zal worden afgestemd met alle partners.	0	-271	-271	0
Storting in de reserve Verhoogde asielinstroom van de extra middelen voor bedrijfsvoeringskosten voor Oekraïners. Deze gelden worden ingezet voor extra fte's.	0	-146	-146	0
Storting in de reserve Verhoogde asielinstroom van de extra middelen voor de meerkosten Sociaal Domein. Deze gelden worden ingezet voor het bekosten van ontheemden die gebruik maken van gemeentelijke zorg.	0	-122	-122	0
Storting in de reserve Verhoogde asielinstroom van de extra middelen voor ontheemde Oekraïners. Deze gelden worden ingezet voor o.a. opvang en herhuisvesting.	0	-4.509	-4.509	0
Storting in de reserve Verhoogde asielinstroom van de incidentele middelen uit hoofde van de Bekostigingsregeling Ontheemden Oekraïne.	0	-421	-421	0
Storting in de reserve Verhoogde asielinstroom van het restantbudget van Inburgering. Deze gelden worden ingezet voor een gedegen uitvoering van de nieuwe wet Inburgering.				
Bestemming rekeningresultaat 2022				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2022				
Doorgeschoven budget t.b.v. de impuls integraal werken.	0	-193	-72	120
Doorgeschoven budget t.b.v. de jeugdzorg.	0	-29	-29	0
Doorgeschoven budget t.b.v. de maatschappelijke opvang.	0	-378	-378	0
Doorgeschoven budget t.b.v. de meerkosten Sociaal Domein.	0	-75	-75	0
Doorgeschoven budget t.b.v. de nieuwbouw van scouting St. Jozef.	0	-120	0	120
Doorgeschoven budget t.b.v. de sociale basis infrastructuur, voor het versterken van de sociale basis voor ouderen.	0	-77	-77	0
Doorgeschoven budget t.b.v. de uitvoering van het LHBTIQ-emancipatiebeleid in de vijf regiogemeenten.	0	-51	-51	0
Doorgeschoven budget t.b.v. de vrouwenopvang.	0	-422	-422	0
Doorgeschoven budget t.b.v. het breed offensief, om arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten.	0	-79	0	79
Doorgeschoven budget t.b.v. het plan Dak- en Thuisloosheid.	0	-432	-432	0
Doorgeschoven budget t.b.v. preventie, om interventies zoals Centering pregnancy en Nu niet zwanger te bekostigen.	0	-74	-74	0

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Overig	-949	-1.128	-254	874
Subtotaal 2.1 Sociaal Domein	**-11.083**	**-26.543**	**-27.452**	**-909**
2.2 Veiligheid en Handhaving				
Boa's Incidentele middelen voor toezicht op sociale veiligheid (jeugd, drank & horeca, inzet jeugdboa's, aanpak ondermijnen).	-359	-361	0	361
Bestemming rekeningresultaat 2022 Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2022				
Doorgeschoven budget t.b.v. schaarse vergunningen.	0	-56	-56	0
Overig	-98	-210	-210	0
Subtotaal 2.2 Veiligheid en Handhaving	**-456**	**-627**	**-266**	**361**
TOTAAL 2. Inclusieve en Veilige Stad	**-11.539**	**-27.171**	**-27.719**	**-548**
3.1 Economie				
Amendement Amersfoortse bakkers blijven bakken Op basis van het bij de begroting 2023-2026 aangenomen amendement Amersfoortse bakkers blijven bakken (2022-170A), ontvangt het MKB in 2023 een financiële tegemoetkoming energiekosten. Deze bijdrage wordt gedekt uit de reserve Corona.	-500	-500	-500	0
Mutatie reserves Onttrekking aan de reserve Evenementen ter dekking van de lasten m.b.t. de pilot centraal aftelmoment.	50	50	50	0
Jaarlijkse storting in de reserve Evenementen.	-50	-50	-50	0
Overig	53	-36	-12	24
Subtotaal 3.1 Economie	**-447**	**-536**	**-512**	**24**
3.2 Onderwijs en jeugd				
Bestemming rekeningresultaat 2021 Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2021'				
Doorgeschoven budget t.b.v. projecten die met middelen uit het Investeringsfonds onderwijs worden uitgevoerd.	-695	-712	-31	680
Mutatie reserves Onttrekking aan de reserve Toekomstige Vervangingsinvesteringen voor de afwaardering van een aantal onderwijspanden.	0	193	193	0
Storting in de reserve Toekomstige vervanginsinvesteringen van de vrijvallende kapitaallasten a.g.v. desinvesteringen onderwijshuisvesting.	-139	-139	-108	32
Overig	80	82	82	0
Subtotaal 3.2 Onderwijs en jeugd	**-754**	**-576**	**136**	**712**

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
3.3 Sport				
Mutatie reserves				
Onttrekking aan de reserve Sport en Bewegen ter dekking van de kosten voor het verlengen van de aanstelling van de sportparkmanager.	0	100	100	0
Onttrekking aan reserve Evenementen i.v.m. bijdragen aan het internationaal ATP Tennistoernooi Dutch Open en het Swim to Fight Cancer evenement.	50	50	50	0
Overig	-50	-150	-150	0
Subtotaal 3.3 Sport	**0**	**0**	**0**	**0**
3.4 Cultuur				
Podiumkunsten				
Bij amendement 149A is besloten om voor 2022 € 170.000 en voor 2023 € 350.000 incidenteel beschikbaar te stellen voor het versterken van de podiumkunsten, zodat er een schaalsprong kan plaatsvinden en de fundering van de podiumkunsten kan worden verstevigd.	-350	-350	-350	0
Mutatie reserves				
Onttrekking uit reserve Armandomuseum ter dekking van het beheer en behoud van de kerncollectie Armando.	10	10	10	0
Overig	-143	-143	-143	0
Subtotaal 3.4 Cultuur	**-483**	**-483**	**-483**	**0**
TOTAAL 3. Lerende, Werkende en Dynamische Stad	***-1.684***	***-1.595***	***-859***	***736***
4.1 Bestuur en Dienstverlening				
Bestemming rekeningresultaat 2020				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2020' d.d. 6 juli 2021 volgen onderstaande mutaties:				
Overheveling budget ten behoeve van het programma kinderburgemeester.	-67	-67	-43	24
Bestemming rekeningresultaat 2022				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2022'				
Doorgeschoven budget t.b.v. de rekenkamer, voor het onderzoek naar ondermijning.	0	-10	-10	0
Doorgeschoven budget t.b.v. de wet Kwaliteitsborging.	0	-156	-156	0
Doorgeschoven budget t.b.v. de wet Open Overheid.	0	-100	-100	0
Doorgeschoven budget t.b.v. een begeleidingscommissie juridische bijstand voor de gemeenteraad.	0	-13	-13	0
Doorgeschoven budget t.b.v. een robuust rechtssysteem.	0	-200	-200	0
Doorgeschoven budget t.b.v. Mondriaan 150.	0	-100	0	100
Overig	-663	-1.321	-563	758
Subtotaal 4.1 Bestuur en Dienstverlening	**-730**	**-1.968**	**-1.086**	**882**
TOTAAL 4. Bestuur en Dienstverlening	**-730**	**-1.968**	**-1.086**	**882**

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
5.1 Financiën en Belastingen				
Grondexploitatie de Laak Door de uitbreiding van grondexploitatie Kavels over de laak wordt voor het ontstane verlies de verliesvoorziening met € 4.527.000 opgehoogd. Hiervan komt € 4.227.000 ten laste van de hiervoor ingerichte Reserve Over de Laak en € 300.000 t.lv. de algemene reserve.	0	300	300	0
Extra middelen jeugdzorg De door het rijk aangekondigde middelen Jeugd worden incidenteel verwerkt in de begroting voor de jaren 2022 tot en met 2025. Daarbij zullen we in 2022 uitgaan van 100% van de verwachte baten. Voor de jaren 2023 t/m 2025 wordt een stelpost opgenomen van 75% van het te verwachte bedrag. De hiernaast genoemde bedragen betreffen de ontvangsten van het Rijk.	6.079	6.079	6.079	0
Incidentele Rijksgelden Dit betreffen de Rijksgelden die wij ontvangen voor de incidentele taakmutaties in de circulaires.	4.502	10.791	10.791	0
Mutatie reserves				
Stortingen in de saldireserve conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's.	-6.300	-6.300	-6.300	0
Storting in de saldireserve van het onbenutte geld van de taakmutaties uit de Meicirculaire 2023	0	-56	-56	0
Jaarlijkse storting in de reserve Knooppunt Hoevelaken.	-995	-995	-995	0
Aanpassing fasering storting in de reserve Knooppunt Hoevelaken n.a.v. Amendement 129A.	500	500	500	0
Onttrekkingen uit saldireserve conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's.	8.536	8.536	8.536	0
Onttrekking aan de Saldireserve van het saldo Begroting 2023-2026.	0	12.367	12.367	0
Onttrekking aan de Saldireserve voor het doorontwikkelen takenpakket griffie.	0	315	315	0
Onttrekking aan de saldireserve ter dekking van de donatie aan Giro 555 voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië.	0	160	160	0
Onttrekking aan de saldireserve ter dekking van de rentelasten van 1% van de investeringskredieten VERDER.	0	27	27	0
Onttrekking aan de saldireserve ter dekking van het tekort voor de verliesvoorziening voor grondexploitatie Kavels over de Laak.	0	300	300	0
Onttrekking aan de saldireserve ter dekking van het organiseren van het referendum voor het parkeerbeleid.	0	70	70	0
Onttrekking aan de reserve Corona ter dekking van het continueren van de inzet van fietsstewards en sus-teams.	0	110	110	0

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Onttrekking aan de reserve Corona ter dekking van het vervolg van de corona-agenda.	0	257	245	-12
Onttrekking uit de reserve Corona t.b.v. een tegemoetkoming energiekosten voor het MKB in 2023 o.b.v. het bij de begroting 2023-2026 aangenomen amendement Amersfoortse bakkers blijven bakken (2022-170A).	500	500	500	0
Onttrekking uit reserve Stedelijke Voorzieningen ter dekking van het programma Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak.	360	360	248	-112
Onttrekking uit de reserve Corona ter dekking van het verlengen van de opdracht matchmaker / vastgoedregisseur binnenstad.	0	10	10	0
Bestemming rekeningresultaat 2022				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2022'				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Saldireserve.	0	3.370	3.370	0
Storting rekeningresultaat 2022 na bestemming in de Saldireserve.	0	-11.286	-11.286	0
Storting saldo budgetoverhevelingen in de Saldireserve.	0	-6.882	-6.882	0
Vrijval nog te bestemmen rekeningresultaat 2022.	0	26.694	26.694	0
Overig	0	100	100	0
Subtotaal 5.1 Financiën en Belastingen	**13.181**	**45.326**	**45.202**	**-124**
TOTAAL 5. Financiën en Belastingen	**13.181**	**45.326**	**45.202**	**-124**
6.1 Bedrijfsvoering				
Budget voor onderhoud Stadhuisplein				
De dekking vindt plaats door een onttrekking uit de Reserve onderhoud Stadhuis.	-1.000	-1.000	-1.000	0
Overhead				
Incidenteel budget m.b.t. overhead van incidentele formatie die is toegekend in het Coalitieakkoord 2018-2024 (energietransitie), de Kadernota 2020-2023 (deltaplan wonen, boa's, PGA woonoverlast en radicalisering) en de Kadernota 2022-2025 (schaarse vergunningen).	-1.107	-1.123	-123	1.000
Bestemming rekeningresultaat 2021				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2022'.				
Storting in de Bedrijfsvoeringsreserve van het saldo bedrijfsvoering 2022.	0	-1.901	-1.901	0
Mutaties reserves				
Jaarlijkse onttrekking aan de reserve Toekomstige vervangingsinvesteringen (compartiment algemeen).	142	142	142	0
Jaarlijkse storting in de reserve Toekomstige vervangingsinvesteringen (compartiment algemeen).	-1.084	-1.084	-1.084	0
Jaarlijkse storting in de reserve Voorziening onderhoud Stadhuis.	-1.142	-1.142	-1.142	0
Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud stadhuis ter dekking van de onderhoudskosten voor gemeentelijke huisvesting.	1.000	1.000	1.000	0

Incidentele budgetten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking begroting -/- rekening
Overig	-39	-113	-1	112
Subtotaal 6.1 Bedrijfsvoering	**-3.230**	**-5.221**	**-4.109**	**1.112**
TOTAAL 6. Bedrijfsvoering	**-3.230**	**-5.221**	**-4.109**	**1.112**
TOTAAL INCIDENTELE BUDGETTEN	**-12.570**	**-292**	**5.724**	**6.016**

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 28 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief stortingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 6.801.000. De grondslag voor deze verantwoording is de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevindingen

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium *Alle overschrijdingen van de lasten zijn onrechtmatig, wel heeft uw Raad in artikel 24 van de Verordening voor het financieel beleid en beheer 2023 bepaald welke overschrijdingen acceptabel zijn. Informatie over de overschrijdingen op het budget staan vermeld in de financiële analyses van de programma's. Overschrijdingen die niet voldoen aan de richtlijnen zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.*	**Omvang (in miljoenen Euro's)**
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau).	€ 34,6
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	€ 0,1
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	*€ 34,7*
2. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 28,8
3. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden. De afwijking ziet toe op hogere gemaakte kosten inzake de westelijke ontsluiting.	€ 5,9
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed: • Niet aanbesteden contracten crisisopvang Oekraïense ontheemden;	**€ 3,4** € 2,8

• Overige contracten individueel onder de € 0,3.	€ 0,6
Onrechtmatig verstrekte Wmo beschikking.	€ 0,1
Incidentele subsidies verstrekt niet in overeenstemming met de Algemene subsidieverordening van de gemeente Amersfoort en de Algemene wet bestuursrecht.	€ 10,7
Begrotingssubsidies waarvoor de toekenning hoger is, dan het vastgestelde bedrag in subsidieparagraaf, zoals opgenomen in de begroting.	€ 4,1
Totaal onrechtmatigheid voorwaardencriterium	*€ 18,3*
Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium	
Overige rechtmatigheidsfouten kleiner dan € 0,1 miljoen	€ 0,0
Totale onrechtmatigheid	**€ 53,0**

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Balans

Tabel: BA.01 ACTIVA

ACTIVA	Boekwaarde 31-12-2022		Boekwaarde 31-12-2023	
Vaste Activa				
Immateriële Vaste Activa		**356**		**245**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0		0	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	356		245	
Materiële Vaste Activa		**419.198**		**405.771**
Investeringen met een economisch nut	320.086		302.299	
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	21.539		20.774	
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	73.816		79.009	
In Erfpacht	3.757		3.689	
Financiële Vaste Activa		**51.176**		**46.284**
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- Deelnemingen	9.168		9.163	
Leningen aan:				
- Deelnemingen	4.987		331	
Overige langlopende geldleningen	30.096		36.540	
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	6.925		250	
Totaal Vaste Activa		**470.731**		**452.300**
Vlottende Activa				
Voorraden		**46.610**		**57.354**
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	39.414		36.843	
Gereed product en handelsgoederen	7.196		20.511	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**161.318**		**179.736**
Vorderingen op openbare lichamen	36.883		36.589	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd <1 jaar	107.931		130.491	
Rekening-courant financiële instellingen	1.047		943	
Rekening-courant niet- financiële instellingen	383		411	
Overige vorderingen	15.074		11.302	
Liquide Middelen		**451**		**394**
Kassaldi	2		4	
Banksaldi	449		391	
Overlopende Activa		**39.439**		**29.610**
De van de Europese en Ned. overheidslichamen nog te ontv. voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanc. op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontv. Bijdr. van:				

- Europese overheidslichamen	28		3	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	12.942		13.783	
- Het Rijk	6.832		624	
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	19.637		15.200	
Totaal Vlottende Activa		**247.819**		**267.096**
Totaal ACTIVA		**718.550**		**719.395**

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 is € 0.

Tabel: BP.01 PASSIVA

PASSIVA	Boekwaarde 31-12-2022		Boekwaarde 31-12-2023	
Vaste Passiva				
Eigen Vermogen		**204.742**		**208.951**
Algemene Reserve	87.839		87.187	
Bestemmingsreserves	90.210		90.812	
Gerealiseerd resultaat	26.694		30.952	
Voorzieningen		**86.450**		**88.495**
A. Onderhoudsegalisatie	26.871		26.421	
B. Middelen derden	14.010		14.128	
C. Verplichtingen, verliezen en risico's	41.355		39.787	
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	4.215		8.159	
Vaste Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		**319.157**		**279.074**
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	295.576		264.729	
- Binnenlandse bedrijven	12.900		13.442	
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	9.627		0	
Waarborgsommen	439		315	
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	616		588	
Totaal Vaste Passiva		**610.350**		**576.519**
Vlottende Passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**22.303**		**25.820**
Banksaldi	0		0	
Overige schulden	22.303		25.820	
Overlopende Passiva		**85.897**		**117.056**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Van:				
- Europese overheidslichamen	27		0	
- Het Rijk	33.739		67.778	
- overige Overheid	7.922		5.879	
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	7.404		8.639	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	36.806		34.760	
Totaal Vlottende Passiva		**108.200**		**142.876**
Totaal PASSIVA		**718.550**		**719.395**

Het totaal aan gewaarborgde geldleningen inzake achtervang is € 710.925 en het totaal aan garantstellingen is eind 2023 € 61.405.

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Verordening voor het Financieel Beleid en Beheer 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend is genomen.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de Commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Accreswijzigingen vanuit de decembercirculaire worden niet opgenomen.

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ (Wet langdurige zorg) en de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning), (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten dient wel een verplichting opgenomen te worden.

BALANS

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen.

Immateriële vaste activa

Algemeen

Alle immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en de waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Afschrijving vindt bij kosten van geldleningen plaats binnen de looptijd van de lening. Eventuele bijdragen van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV).

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven. De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot en met 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de bijlage bij de Verordening voor het Financieel Beleid en Beheer 2023. De afschrijvingen worden lineair berekend startend op 1 januari van het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. De tabel met afschrijvingstermijnen is hieronder weergegeven.

Tabel: WG.01 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Categorie	Afschrijvingsduur
Immateriële vaste activa	
Saldo van agio en disagio	**5 jaar**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	**5 jaar**
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	**10-15 jaar**
Kosten van geldleningen (deze worden direct t.l.v. de exploitatie gebracht)	
Materiële vaste activa	
Automatisering:	
Netwerkbekabeling glas	**10 jaar**
Thin-cliënts	**6 jaar**
Server software en licenties	**3 -5 jaar**
Computer(accessoires)	**2 -5 jaar**
Data center voorzieningen	**3 - 6 jaar**
Applicatiesoftware	**7 - 10 jaar**
Inventaris:	
Meubilair	**10 jaar**
Overige voorzieningen	**5 - 15 jaar**
Vervoermiddelen:	
Dienstauto's	**5 jaar**
Gebouwen:	
Diverse gebouwen (o.a. stadhuis, zwembad, sporthallen, etc.)	**20 - 50 jaar**
Renovatie gebouwen	**5 - 30 jaar**
Diverse noodlokalen	**15 jaar**
Terreinen:	
Sportterreinen	**40 jaar**
Speelterreinen	**30 jaar**
Kunstgrasvelden	**10 jaar**
Infrastructuur:	
Reconstructies en groot onderhoud wegen	**25 - 40 jaar**
Integrale projecten in de openbare ruimte	**35 jaar**
Kademuren/ bruggen	**50 jaar**
Beschoeiingen	**40 jaar**
Houten bruggen	**25 jaar**
Verkeersregelinstallaties	**15 jaar**
Openbare verlichting masten	**48 jaar**
Openbare verlichting armaturen	**24 jaar**
Openbare verlichting kabels	**60 jaar**
Openbare verlichting schakelkasten	**30 jaar**
Activa economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	
Rioleringsinvesteringen t/m 2021	**40 jaar**

Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt. Er wordt geen rekening gehouden met restwaarden.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Bij de waardering van de vaste activa met economisch nut wordt rekening gehouden met waardevermindering indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Indien sprake is van een naar verwachting duurzaam lagere marktwaarde ten opzichte van de boekwaarde, wordt een duurzame waardevermindering verantwoord, door de afwaardering ten laste van de exploitatie te verwerken of indien mogelijk de waardevermindering te voorzien in een voorziening.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde (directe opbrengstwaarde).

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen en leningen aan deelnemingen zijn tenzij anders is vermeld opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de jaarlijkse aflossingen, en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen). Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of een BV.

Vlottende activa

Vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Voorraden

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel lagere marktwaarde. Een voorziening wordt gevormd indien de contante waarde (van de gemaakte kosten en opbrengsten en de geraamde kosten en opbrengsten) van het project negatief is.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs wordt daarnaast de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari.

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief de grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

Tussentijdse winsten worden genomen volgens het realisatiebeginsel. De techniek die hiervoor toegepast wordt is de 'percentage of completion (POC)' methode (= percentage gerealiseerde kosten x percentage gerealiseerde opbrengsten x geraamde winst). Van de geraamde winst worden eerst de projectspecifieke risico's in mindering gebracht. Voor verwachte negatieve resultaten op projecten (negatieve plannen) wordt een voorziening getroffen, die als waardecorrectie op de voorraden wordt gepresenteerd.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De vorderingen aangaande uitkeringsdebiteuren worden dynamisch bepaald; de overige debiteuren worden deels dynamische en deels statisch bepaald.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Algemeen

De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen, de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen, risico's en of door derden verkregen middelen, waarvan de omvang op balansdatum onzeker is. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatie voorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

In geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, wordt op basis van artikel 44 lid 1a *BBV* een voorziening gevormd. Voor de Gemeente Amersfoort is dit niet van toepassing.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Leaseverplichting

De waardering van de verplichting uit hoofde van financial leasing van het stadhuiscomplex vindt plaats tegen de nominale waarde van de contractuele verschuldigde leasetermijnen. In 2023 is de bestaande leaseverplichting beëindigd en is daarmee het gedeelte van het stadhuis in economische en juridische eigendom.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg - en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De Rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:

    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 28 november 2023 door de raad is vastgesteld;

    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.

    - Voor het M&O criterium heeft er toetsing plaatsgevonden op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingen) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

    - Een verantwoordingsgrens van 1% is gehanteerd over de totale lasten plus dotaties aan de reserves, waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;

    - Een rapporteringstolerantie van € 300.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Tabel: TBA.VA Vaste Activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investering / opname	Desinvestering	Aflossingen/ Afwaarderingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	356	0	0	0	0	111	245
MATERIËLE VASTE ACTIVA	419.198	22.435	12.830	0	4.181	18.851	405.771
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	51.176	2.388	0	7.280	0	0	46.284
TOTAAL	**470.731**	**24.823**	**12.830**	**7.280**	**4.181**	**18.963**	**452.300**

Toelichting:
Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting per onderdeel hieronder weergegeven.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Tabel: TBA.VA.1 Immateriële Vaste Activa

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Investering / opname	Des-investering	Afwaarderingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Bijdrage aan activa in eigendom derden	356	0	0	0	0	111	245
TOTAAL	**356**	**0**	**0**	**0**	**0**	**111**	**245**

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Tabel: TBA.VA.2 Materiële Vaste Activa

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Investering / opname	Des-investering	Afwaarderingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Investeringen met een economisch nut	320.086	13.147	12.830	0	3.348	14.756	302.299
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	21.539	0	0	0	0	765	20.774
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	73.816	9.289	0	0	766	3.330	79.009
In erfpacht	3.757	0	0	0	68	0	3.689
TOTAAL	**419.198**	**22.435**	**12.830**	**0**	**4.181**	**18.851**	**405.771**

Toelichting:
Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting per onderdeel hieronder weergegeven. Bij de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling is de afschrijvingssystematiek toegelicht. Eveneens is hier bijgevoegd een tabel met afschrijvingstermijnen.

Tabel: TBA.VA.2.1 Investeringen met economisch nut

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Investering / opname	Des-investering	Afwaarderingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	37.598	1.339	2.600	0	0	13	36.325
Bedrijfsgebouwen	255.876	9.180	10.230	0	3.340	10.101	241.385
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	10.232	840	0	0	7	1.222	9.843
Machines, apparaten en installaties	1.099	269	0	0	0	126	1.242
Overige materiële vaste activa	15.281	1.519	0	0	0	3.295	13.504
TOTAAL	**320.086**	**13.147**	**12.830**	**0**	**3.348**	**14.756**	**302.299**

Toelichting
Activa inzake onderwijshuisvesting die op de gemeentelijke balans staan, zijn juridisch in eigendom van schoolbesturen. Het economisch eigendom ligt bij de gemeente. De economische eigendom bestaat onder andere uit claimrechten zoals opgenomen in de onderwijswetten *WPO*, *WEC* en *WVO*. De uitvoering van de economische claimrechten is via een privaatrechtelijke overeenkomst tot door-decentralisatie onderwijshuisvesting per 1-1-2019 overgedragen aan coöperatie Samenfoort *PO* en coöperatie Samenfoort *VO*. Alle nieuwbouw inzake onderwijshuisvesting welke start na 1-1-2019 wordt economisch eigendom van de coöperaties. Deze wordt niet opgenomen op de gemeentelijke balans. Uitzondering hierop vormen de multifunctionele accommodaties. Deze zijn geen onderdeel van de afspraken over door-decentralisatie. Bestaande en eventuele nieuwe multifunctionele accommodaties zijn economisch eigendom van de gemeente.

Tabelnaam TBA.VA.2.1.1 Belangrijkste investeringen in materiële vaste activa met economisch nut

Omschrijving	Investering
Gronden en terreinen	
Grond nieuwe Axia college	1.339
Subtotaal	**1.339**
Bedrijfsgebouwen	
Nieuwbouw stadhuis trapezium	333
Klimaatinstallatie Theater de Lieve Vrouw	1.090
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	1.181
Stadhuis nieuwbouw gebouw	2.529
Huisvesting Oekraine Hellestraat	1.609
Huisvesting Oekraine Hardwareweg	1.732
Subtotaal	**8.474**
Grond, -en weg- en waterbouwkundige werken	
Renovatie bosbad	633
Subtotaal	**633**
Machines, apparaten en installaties	
Liftinstallatie parkeergarage stadhuisplein	219
Subtotaal	**219**
Overige materiële vaste activa	

Omschrijving	Investering
Key2 geintegreerd heffen	240
Herinrichting Stationsgebied	254
ICT werkplekken en systemen	670
Subtotaal	**1.164**
TOTAAL	**11.829**

Tabel: TBA.VA.2.2 Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Investering / opname	Des-investering	Afwaarderingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Overige materiële vaste activa	2.521	0	0	0	0	252	2.269
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	19.018	0	0	0	0	512	18.506
TOTAAL	**21.539**	**0**	**0**	**0**	**0**	**765**	**20.774**

Tabel: TBA.VA.2.3 Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Investering / opname	Des-investering	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut vóór 2017						
Gronden en terreinen	12.000	0	0	0	0	12.000
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	40.971	-107	0	0	2.624	38.240
Overige materiële vaste activa	38	0	0	0	11	26
Subtotaal	**53.008**	**-107**	**0**	**0**	**2.635**	**50.266**
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut na 2017						
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	20.808	9.396	0	766	696	28.742
Subtotaal	**20.808**	**9.396**	**0**	**766**	**696**	**28.742**
TOTAAL	**73.816**	**9.289**	**0**	**766**	**3.330**	**79.009**

Toelichting

De belangrijkste investeringen in materiële vaste activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen vervangingsinvesteringen openbare ruimte, verkeersregeling installaties, verharding - en bereikbaarheidsprojecten en project Verder.

Tabel: TBA.VA.2.4 In erfpacht

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	3.757	0	0	0	68	0	3.689
TOTAAL	**3.757**	**0**	**0**	**0**	**68**	**0**	**3.689**

Toelichting
In 2023 zijn er geen nieuwe gronden in erfpacht uitgegeven.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Tabel: TBA.VA.3 Financiële Vaste Activa

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	Boek-waarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekking aan:					
Deelnemingen	9.168	-5	0	0	9.163
Leningen aan:					
Deelnemingen	4.987	0	0	4.656	331
Overige langlopende geldleningen	30.096	9.068	0	2.624	36.540
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd één jaar of langer	6.925	-6.675	0	0	250
TOTAAL	**51.176**	**2.388**	**0**	**7.280**	**46.284**

Tabel: TBA.VA.3.1 Kapitaalverstrekking aan Deelnemingen

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Aandelen Rova Holding N.V.	174	174
Aandelen REMU houdstermaatschappij N.V.	5	0
Aandelen BNG Bank N.V.	681	681
Aandelen Vitens N.V.	132	132
Aandelen Theater- en Congrescentrum Flint N.V.	45	45
Aandelen NV SRO	45	45
Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.	45	45
Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer B.V.	9	9
Parkeren Amersfoort B.V.	4.995	4.995
Amfors Holding B.V.	37	37
Aandelen ROM	3.000	3.000
TOTAAL	**9.168**	**9.163**

Tabel: TBA.VA.3.3 Leningen aan Deelnemingen

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Veiligheidsregio Utrecht	387	331
Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.	4.600	0
TOTAAL	**4.987**	**331**

Toelichting
De aflossing over het boekjaar 2023 op de verstrekte lening aan Veiligheidsregio Utrecht bedraagt circa € 56.000.

In 2023 heeft er een afwaardering van de lening Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V plaats gevonden.

In 2015 is aan Grondexploitatiebedrijf Amersfoort BV een lening verstrekt van € 4,6 miljoen voor een kapitaalverstrekking aan VOF-podium. In verband met het verwachte verlies binnen VOF Podium is in het verleden een voorziening getroffen. Met het definitief worden van het bestemmingsplan is VOF Podium ontbonden. Dat betekent dat de lening niet meer wordt afgelost. Daarom heeft 2023 in een afwaardering van de lening Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V plaatsgevonden. Naar verwachting resteert nog € 0,7 miljoen in de Grex BV na afwikkeling van de financiële afspraken over de ontbinding VOF-Podium (opgenomen onder Overlopende activa, Nog te ontvangen bedragen niet overheid). De hoogte van de voorziening was € 4,1 miljoen. Per saldo voldoende om te lening af te kunnen waarderen.

Tabel: TBA.VA.3.4 Overige langlopende geldleningen

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Hypothecaire geldleningen	25.684	23.751
Stimuleringsfonds volkshuisvesting	4.314	12.670
Sport - BSC Quick	99	119
TOTAAL	**30.096**	**36.540**

Toelichting
De aflossingen aan de hypothecaire geldleningen bedraagt € 1,9 miljoen. De boekwaarde per 31-12-2023 bedraagt € 23,7 miljoen. Het totaal aantal hypothecaire geldleningen in 2023 is 306 stuks t.o.v. 334 stuks in 2022. Stimuleringsfonds Volkshuisvesting betreft een deelname aan een fonds waaruit starters-/duurzaamheid leningen in het kader van de volkshuisvesting worden verstrekt.
In 1997 is de gemeente aangesproken om op basis van een verstrekte garantie de lening BSC Quick over te nemen. In 2001 is met BSC Quick overeengekomen deze lening af te lossen. In 2023 is er een aanvullende lening verstrekt en zijn hier aanvullende afspraken over gemaakt.

Tabel: TBA.VA.3.5 Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Startersleningen SVn	6.675	0
Kredietbank Nederland	250	250
TOTAAL	**6.925**	**250**

Toelichting
In 2023 heeft er een her rubricering plaats gevonden van de positie van de startersleningen SVn. De stand van de startersleningen 31-12-2023 valt onder de overige langlopende geldleningen stimuleringsfonds volkshuisvesting.

Aan de Stichting Kredietbank Nederland is in 2014 een lening verstrekt van € 250.000 ten behoeve van sociale kredietverlening aan Amersfoorters. Hiervoor is geen looptijd. Deze lening wordt gebruikt voor bijstand aan Amersfoortse ingezetenen die dit nodig hebben en loopt totdat het geld op is.

VLOTTENDE ACTIVA

Tabel: TBA.VL Vlottende Activa

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Voorraden	46.610	57.354
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	161.318	179.736
Liquide Middelen	451	394
Overlopende Activa	39.439	29.610
TOTAAL	**247.819**	**267.096**

VOORRADEN

Tabel: TBA.VL.1 Voorraden

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	39.414	36.843
Overig onderhanden werk	0	0
Gereed product en handelsgoederen	7.196	20.511
TOTAAL	**46.610**	**57.354**

Toelichting
In de paragraaf gemeentelijk grondbeleid is een verdere toelichting opgenomen met betrekking tot de boekwaarden grondexploitaties.

Tabel: TBA.VL.1.1 Boekwaarden grondexploitaties

Boekwaarden grondexploitaties	Boekwaarde 31-12-2022	Lasten	Baten	Tussentijdse winst 2023	Uitname voorziening naar passiva*	Boekwaarde 31-12-2023	Te verwachten kosten	Te verwachten opbrengsten
Negatieve grondexploitaties	52.421	8.653	-5.759	327	0	55.642	85.818	-81.825
Positieve grondexploitaties	8.854	466	-1.525	46	0	7.841	1.607	-12.353
Gebiedsexploitatie hoefkwartier	690	9.748	-4.734	0	0	5.704	57.173	-44.665
Voorziening voorraad onderhanden werk	-34.755	0	-9.745	0	-770	-45.270	0	0
Grond Vathorst (OBV)	12.900	3.352	-2.810	0	0	13.442	0	0
Vathorst algemeen grondbank	-695	2.716	-2.537	0	0	-516	0	0
TOTAAL	**39.415**	**24.935**	**-27.110**	**373**	**-770**	**36.843**	**144.598**	**-138.843**

* Wanneer de verliesvoorziening van een grondexploitatie groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond in exploitatie, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd.

Toelichting
Met lasten en baten bedoelen we investeringen en opbrengsten.

In de paragraaf grondbeleid is een verder toelichting opgenomen over de geactualiseerde prognose van de grondexploitaties per 1 november 2023. Hierin is ook een tabel opgenomen waarin de uitkomsten van de herziene grondexploitaties weergegeven staan. Onderdeel van deze tabel zijn de te verwachten inkomsten en uitgaven na 1 november 2023. Het verwachte eindsaldo per 1 januari 2024 tegen netto contante waarde (NCW) voor de negatieve grondexploitaties is een tekort van € 58,2 miljoen. Hiervoor zijn verliesvoorzieningen getroffen.

Tabel: TBA.VL.1.2 Gereed product en handelsgoederen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2023
Voorraad vastgoed	7.196	13.692	-296	-81	20.511
TOTAAL	**7.196**	**13.692**	**-296**	**-81**	**20.511**

Toelichting
In 2023 zijn de Hellestraat (€2.090.000) en gedeeltes van het huidige stadhuis (raadsvoorstel 13420448) (€ 11.602.000) aangekocht. De Domstraat 82 (€296.000) is naar de grondexploitatie overgeboekt en daarnaast heeft er nog een afwaardering aan een pand van €81.000 plaatsgevonden.

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

Tabel: TBA.VL.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	36.883	36.589
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd <1 jaar	107.931	130.491
Rekening-courant financiële instellingen	1.047	943
Rekening-courant niet- financiële instellingen	383	411
Overige vorderingen	15.074	11.302
TOTAAL	**161.318**	**179.736**

Toelichting
De stijging van uitzettingen in 's Rijks schatkist wordt veroorzaakt door het aantrekken van een vaste geldlening begin 2022 van € 100 miljoen, met name ten behoeve van de bouw van het Huis van de Stad. De bouw is in 2023 nog niet gestart waardoor nog geen aanwending van de middelen nodig was.
Zie Paragraaf Financiering voor meer uitleg over de werking Schatkistbankieren.

Tabel: TBA.VL.2.1 Vorderingen op Openbare Lichamen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	36.883	36.589
TOTAAL	**36.883**	**36.589**

Tabel: TBA.VL.2.2 Overige Vorderingen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Debiteuren	10.058	6.856
Voorziening dubieuze debiteuren	-388	-456
Debiteuren - Belastingen	1.683	1.954
Voorziening dubieuze debiteuren - Belastingen	-949	-898
Debiteuren - Sociale Zekerheid	7.627	6.612
Voorziening dubieuze debiteuren - Sociale Zekerheid	-2.956	-2.766
Overige uitzettingen	0	0
TOTAAL	**15.074**	**11.302**

Tabel: FP.04 Verloop schatkistbankieren

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	309	245	246	245
Drempelbedrag	10.226	10.226	10.226	10.226
Ruimte onder drempelbedrag	9.917	9.981	9.980	9.981
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Toelichting
In 2023 is er geen sprake geweest van een overschrijding van het drempelbedrag inzake de regeling schatkistbankieren. De liquide middelen zijn gestort in de schatkist.

LIQUIDE MIDDELEN

Tabel: TBA.VL.3 Kas- banksaldi

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Kassaldi	2	4
Banksaldi	449	391
TOTAAL	**451**	**394**

OVERLOPENDE ACTIVA

Tabel: TBA.VL.4 Overlopende activa

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
De van de Europese en Ned. overheidslichamen nog te ontv. voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanc. op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontv. Bijdr. van:		
- Europese overheidslichamen	28	3
- Overige Nederlandse overheidslichamen	12.942	13.783
- Het Rijk	6.832	624
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	19.637	15.200
Totaal	**39.439**	**29.610**

Tabel: TBA.VL.4.1 De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen

Omschrijving	31-12-2022	Ontvangen bedragen	Dekking uitgaven	31-12-2023
Europees:				
Dzs acces subsidie	28	28	0	0
Score Water	0	0	3	3
Subtotaal Europees	**28**	**28**	**3**	**3**
Overig:				
Project Verder Maatregel 199	370	0	0	370
Project Verder Maatregel 184	640	0	96	736
Project Verder Maatregel 40	4.968	0	210	5.178
Project Verder Maatregel V11	1.530	0	0	1.530
Project Verder Maatregel V21	19	0	0	19
Project Verder Maatregel 112	0	0	229	229
BBV MNL-BBV-301	46	46	0	0
AF.0706 Optimalisatie fietsverbinding A.P. Hilhorstweg	91	0	0	91
Samenwerkingsagenda	5.183	0	8	5.191
Fietsparkeren	93	0	158	251
Toegankelijke OV	2	2	0	0
Ambitiedocument Amersfoort Centraal	0	0	42	42
fietsles Integratiewerk	0	0	23	23
fietslessen SRO	0	0	17	17
U Ned	0	0	76	76
Masker - Laan der Hoven	0	0	29	29
Subtotaal overig	**12.942**	**48**	**889**	**13.783**
Rijk:				
KOG middelen	357	0	42	399
Decentralisatie uitkering Continuïteit zorg jeugd	168	168	0	0
Middelen Inburgering	0	0	183	183
E 3 Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	12	0	0	12
Schone lucht akkoord	0	0	30	30
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine	6.294	6.294	0	0
Subtotaal Rijk	**6.832**	**6.462**	**255**	**624**
TOTAAL	**19.802**	**6.538**	**1.147**	**14.410**

Toelichting:
De Samenwerkingsagenda betreft een aanpak voor stedelijke vernieuwingen, welke gesubsidieerd wordt met de Provincie Utrecht. De accountantscontrole heeft plaatsgevonden in 2023. We verwachten de afrekening in 2024. Vanuit deze samenwerkingsagenda is € 5 miljoen beschikbaar.

Veel posten zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar, dit wordt veroorzaakt doordat de betalingen van de Provincie nog niet hebben plaatsgevonden.

Tabel: TBA.VL.4.2 Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
Nog te ontvangen bedragen:		
Rente leningen	387	1.424
Het Rijk	6.182	153
Overige Nederlandse overheidslichamen	1.145	1.397
Nog te ontvangen bedragen niet overheid	4.890	4.151
Nog te ontvangen bedragen zorgaanbieders Sociaal Domein	1.990	2.563
Nog te ontvangen bedragen Regio Gemeenten Sociaal Domein	35	116
Nog te ontvangen verhaalbare kosten Facilitair grondbeleid	1.780	3.457
Nog te ontvangen te verrekenen kosten Facilitair grondbeleid	1.447	1.653
Vooruitbetaalde bedragen:		
Vooruitbetaalde bedragen overige overheid	0	0
Overig	1.781	286
TOTAAL	**19.637**	**15.200**

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Tabel: TBP.VA Vaste Passiva

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Eigen Vermogen	204.742	208.951
Voorzieningen	86.450	88.495
Vaste Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	319.157	279.074
TOTAAL	**610.350**	**576.519**

Toelichting
Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting per onderdeel hieronder weergegeven.

EIGEN VERMOGEN

Tabel: TBP.VA.1 Eigen Vermogen

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Overige stortingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen t.g.v. exploitatie	Resultaat-bestemming 2022	Vermindering ter dekking van afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Algemene Reserve	87.839	6.300	25.120	18.168	0	87.187
Bestemmingsreserves	90.209	7.313	14.154	8.526	1.083	90.812
Gerealiseerd resultaat	26.694	30.953	0	-26.694	0	30.952
TOTAAL	**204.742**	**44.566**	**39.274**	**0**	**1.083**	**208.951**

Tabel: TBP.VA.1.1 Specificatie Reserves

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Overige stortingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen t.g.v. exploitatie	Resultaat-bestemming 2022	Vermindering ter dekking van afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Algemene Reserve						
Saldireserve	87.839	6.300	25.120	18.168	0	87.187
Totaal Algemene Reserve	**87.839**	**6.300**	**25.120**	**18.168**	**0**	**87.187**
Bestemmingsreserves						
Bedrijfsvoeringsreserve	4.465	0	0	1.901	0	6.366
Binnenstedelijke Ontwikkelingen	625	0	200	0	0	425
Reserve Armandomuseum	118	0	10	0	0	108
Reserve Corona	2.036	0	853	0	0	1.183
Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein	2.500	0	0	0	0	2.500
Reserve Duurzame Stad	7.897	2.500	1.957	0	0	8.440
Reserve Evenementen	240	50	100	0	0	190
Reserve Knooppunt Hoevelaken	8.174	495	0	0	0	8.669
Reserve Maatschappelijke Opvang	2.723	0	1.064	0	0	1.659
Reserve ontwikkeling langs Eem en Spoor	40	0	0	0	0	40
Reserve Regionale Participatiegelden	2.786	0	410	1.488	0	3.864
Reserve Riolering	442	0	0	36	0	478
Reserve Sociaal Fonds en Innovatie	761	0	0	-80	0	681
Reserve Sport en Bewegen	264	0	100	0	0	164
Reserve Stedelijke Voorzieningen	5.167	0	303	0	0	4.864
Reserve VERDER	5.129	0	1.754	0	0	3.375
Reserve Verkiezingen	26	0	0	0	0	26
Reserve Vervangingsinvesteringen	17.939	2.946	142	-193	1.083	19.466
Reserve Vluchtelingen	0	0	622	5.469	0	4.847
Reserve Voorziening Onderhoud:						

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Overige stortingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen t.g.v. exploitatie	Resultaat-bestemming 2022	Vermindering ter dekking van afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Groot Onderhoud CBA	181	180	0	0	0	361
Onderhoud Openbare Ruimte	1.735	0	0	33	0	1.768
Reserve Onderhoud Monumentale Panden	1.462	0	1.000	0	0	462
Reserve Onderhoud Stadhuis	8.970	1.142	1.000	0	0	9.113
Subtotaal Reserve Voorziening Onderhoud:	*12.348*	*1.322*	*2.000*	*33*	*0*	*11.703*
Reserve Woningbouw	6.753	0	0	0	0	6.753
Uitvoering Bodembescherming en sv	5.549	0	413	-128	0	5.008
Vathorst over de Laak	4.227	0	4.227	0	0	0
Totaal Bestemmingsreserves	**90.210**	**7.313**	**14.154**	**8.526**	**1.083**	**90.812**
TOTAAL	**178.048**	**13.613**	**39.274**	**26.694**	**1.083**	**177.998**

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Overige stortingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen t.g.v. exploitatie	Resultaat-bestemming 2022	Vermindering ter dekking van afschrijving	Boek-waarde 31-12-2023
Rekeningsaldo	26.694	30.953	0	-26.694	0	30.952
TOTAAL inclusief bestemming rekeningsaldo	**204.742**	**44.566**	**39.274**	**0**	**1.083**	**208.951**

ALGEMENE RESERVES

Saldi reserve

Het doel is het fungeren als buffer voor mogelijke tekorten bij de begrotingsuitvoering en als overloop voor overschotten van de begroting in enig jaar om incidentele lasten in een ander jaar te kunnen dekken. Daarnaast wordt de saldireserve gebruikt als buffer voor de financiële risico's die we lopen.

Ten aanzien van die financiële risico's bestaat er een kans dat de saldireserve hiervoor wordt aangesproken. We hebben uiteraard ook een voorziening juridische claims. Deze ziet op meerdere onderwerpen. Er bestaat een kans dat de omvang van deze voorziening ontoereikend is en dat het eigen vermogen aangesproken zou kunnen worden voor diverse zaken. Het bedrag waarvoor het eigen vermogen daadwerkelijk aangesproken zou kunnen worden, is op dit moment niet in te schatten.

Tabel: TBP.VA.1.2.1 Saldireserve

Omschrijving	
Beginstand	**87.839**
Stortingen +/+	
Storting in de Saldireserve o.g.v. voorgaande vastgestelde begrotingen.	6.299
Storting van het rekeningresultaat 2022 na bestemming.	11.285
Storting van het saldo bugdetoverhevelingen conform het raadsvoorstel bestemming rekeningresultaat 2022.	6.882
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking voor de ambities uit de Kadernota 2020-2023.	-6.199

Onttrekking van het saldo Begroting 2021-2024.	-6.963
Extra onttrekking aan de Saldireserve van het saldo Begroting 2023-2026 a.g.v. de bij de Begroting 2023-2026 aangenomen motie Veteranendag (€ 1.500) en amendement Bonzend Hart (€ 30.000) t.l.v. het structurele begrotingssaldo.	-31
Onttrekking Rvs 1673936 ter dekking doorontw.takenpakket griffie	-341
Onttrekking aan de Saldireserve van het saldo Begroting 2023-2026.	-12.367
Onttrekking van het saldo van de Begroting 2022-2025 (v.a. jaarschijf 2023).	-5.024
Onttrekking van het saldo van de doorgeschoven activiteiten uit de Jaarstukken 2020.	-67
Onttrekking van het saldo van de doorgeschoven activiteiten uit de Jaarstukken 2021.	-1.786
Onttrekking van het saldo van de doorgeschoven activiteiten uit de Jaarstukken 2022.	-3.369
Onttrekking voor het doorontwikkelen takenpakket griffie.	-315
Onttrekking ter dekking van de donatie aan Giro 555 voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië.	-160
Onttrekking van € 132.500 in 2022 t/m 2025 aan de Saldireserve voor het versterken van de lokale omroep (invulling amendement 136A).	-132
Onttrekking van € 170.000 in 2022 en € 350.000 in 2023 aan de Saldireserve voor het versterken van de podiumkunsten (invulling amendement 149A).	-350
Overboeking onttrekking aan de Saldireserve van het saldo van de Begroting 2021-2024 naar 61013 i.v.m. opstellen Begroting 2022-2025.	6.963
Overboeking onttrekking aan de Saldireserve van het saldo van de Begroting 2022-2025 naar 61013 i.v.m. opstellen Begroting 2023-2026.	5.023
Overboeking verlaging onttrekking aan de Saldireserve van het saldo Begroting 2021-2024 i.v.m. Amendement 129A naar 61013 i.v.m. opstellen Begroting 2022-2025.	-1.612
Verlaging onttrekking aan de Saldireserve van het saldo Begroting 2021-2024 i.v.m. Amendement 129A.	1.612
Eindstand	**87.187**

BESTEMMINGSRESERVES

Bedrijfsvoeringsreserve

Het doel van deze reserve is het opvangen van extra bedrijfsvoeringslasten van de gemeentelijke organisatie, zoals voor ziektevervanging, eigen risicodragerschap werkloosheid en ziekte, tijdelijke vacaturevervulling, opvang van piekbelastingen etc.

Tabel: TBP.VA.1.2.2 Bedrijfsvoeringsreserve

Omschrijving	
Beginstand	**4.465**
Stortingen +/+	
Storting van het saldo bedrijfsvoering 2022	1.901
Onttrekkingen -/-	
Eindstand	**6.366**

Rekeningsaldo

Op deze reserve wordt jaarlijks het rekeningresultaat geboekt. Na vaststelling van de bestemming van het rekeningresultaat door de Raad wordt dit saldo verdeeld conform raadsbesluit.

Tabel: TBP.VA.1.2.3 Rekeningsaldo

Omschrijving	
Beginstand	**26.694**
Stortingen +/+	
Storting rekeningresultaat 2023	30.953
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking rekeningresultaat 2022 conform raadsbesluit bestemming rekeningresultaat 2022	-26.694
Eindstand	**30.953**

Maatschappelijke opvang

De reserve wordt ingezet voor de realisatie van fysieke voorzieningen voor de maatschappelijke opvang en voor het verstrekken van incidentele subsidies voor de maatschappelijke opvang. Uitvoering van de maatschappelijke opvangtaak vindt mede t.b.v. de regiogemeenten plaats [centrumgemeentemiddelen]

Tabel: TBP.VA.1.2.5 Maatschappelijke opvang

Omschrijving	
Beginstand	**2.723**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking ter dekking van de gemengd wonen concepten op de Smeeing locatie.	-64
Onttrekking aan de reserve Maatschappelijke opvang ter dekking van de lasten m.b.t. de nieuwe locatie maatschappelijke opvang uit het coalitieakkoord 2022-2026.	-1.000
Eindstand	**1.659**

Reserve sociale woningbouw

Het doel van deze reserve is om bij te dragen aan het realiseren van de opgave voor woningbouw van de gemeente Amersfoort.

Tabel: TBP.VA.1.2.7 Reserve sociale woningbouw

Omschrijving	
Beginstand	**6.753**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Geen onttrekking in 2023 noodzakelijke geweest	
Eindstand	6.753

Reserve sociaal fonds en innovatie

Deze reserve dient voor; betalingen aan Stichting sociaal fonds; voor transformatie en innovatie.

Tabel: TBP.VA.1.2.8 Reserve sociaal fonds en innovatie

Omschrijving	
Beginstand	**761**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking voor de subsidie aan Stichting Sociaal Fonds.	-80
Eindstand	**681**

Reserve Duurzame stad

Gemeenten spelen een sleutelrol in de uitvoering van het Klimaatakkoord. Op dit moment is er nog grote onduidelijkheid over de uitvoering en impact van het Klimaatakkoord en de (on)mogelijkheden die er op de gemeente afkomen. In deze omstandigheden moet telkens worden afgewogen op welk moment middelen moeten worden ingezet, waarbij het voor een groot deel gaat over incidentele lasten voor bijvoorbeeld warmtenetten, duurzame mobiliteit, circulaire economie, energiebesparing en duurzame opwek van energie. Om in te kunnen spelen op deze onzekerheden is het niet mogelijk om vanuit een beheersmatige situatie een financiële planning te maken waarbij er jaarlijks stabiele uitgaven zijn. Daarom via bestemmingsvoorstel voorgesteld de middelen voor duurzame stad die niet worden ingezet toe te voegen aan de reserve ‘Reserve Duurzame Stad’, zodat deze middelen beschikbaar blijven voor het Programma Duurzame Stad. Daarnaast wordt de reserve ingezet als egalisatie van de subsidieregeling toekomstfonds (vanuit het doel van de oude reserve toekomstfonds duurzame ontwikkeling).

Tabel: TBP.VA.1.2.9 Reserve Duurzame Stad

Omschrijving	
Beginstand	**7.897**
Stortingen +/+	
Jaarlijkse storting (tot en met 2023) om de ambitie "Amersfoort CO2 neutraal" te kunnen bewerkstelligen.	2.500
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking ter dekking van de kosten voor het uitvoeren van Klimaatakkoord van 862 is nog niet gedaan, omdat de realisatie nog niet is gedaan.	
Onttrekking ter dekking van de incidentele formatie-uitbreiding voor Duurzame Stad.	-1.257
Onttrekking ter dekking van de kosten voor de energietransitie.	-700
Eindstand	**8.440**

Reserve Vathorst over de Laak

Voor de ontwikkeling van Vathorst Over de Laak zijn meerdere incidentele budgetten beschikbaar gesteld. De daadwerkelijke realisatie is echter niet altijd gelijk aan de betreffende jaarschijf. Daarom is ‘Reserve Vathorst over de Laak’ gevormd om resterende middelen uit losse jaarschijven beschikbaar te kunnen houden voor de ontwikkeling van het gebied Vathorst over de Laak. Conform het raadbesluit van 30 mei 2023 over het bestemmingsplan Over de Laak, 't Hammetje en de bijhorende grondexploitatie is het volledige bedrag aan deze reserve onttrokken en is deze reserve opgeven.

Tabel: TBP.VA.1.2.10 Reserve Vathorst over de Laak

Omschrijving	
Beginstand	**4.227**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Door de uitbreiding van grondexploitatie Kavels over de laak wordt voor het ontstane verlies de verliesvoorziening met € 4.527.000 opgehoogd. Hiervan komt € 4.227.000 ten laste van de hiervoor ingerichte Reserve Over de Laak en € 300.000 t.lv. de algemene middelen.	-4.227
Eindstand	**0**

Stedelijke Voorzieningen (RSV-1 en RSV-2)

De reserve dient ter dekking van grootstedelijke investeringen, voortvloeiende uit het stadperspectief. Deze reserve is in het leven geroepen ter dekking van grootschalige investeringen. De RSV bestaat uit de compartimenten groen, bereikbaarheid en overig.

Tabel: TBP.VA.1.2.11 Stedelijke Voorzieningen (RSV-1 en RSV-2)

Omschrijving	
Beginstand	**5.167**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking uit de reserve Stedelijke Voorzieningen (compartiment bereikbaarheid) ter dekking het Nachtnet.	-55
Onttrekking uit reserve Stedelijke Voorzieningen 2 ter dekking van het programma Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak. Bedrag betreft werkelijke kosten.	-248
Eindstand	**4.864**

Knooppunt Hoevelaken

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de Amersfoortse wensen in de Planstudie Hoevelaken. Op 23 april 2013 heeft de raad de dekking van de Planstudie Hoevelaken (BOK2) voor een bedrag van € 10 miljoen vastgesteld.

Tabel: TBP.VA.1.2.12 Knooppunt Hoevelaken

Omschrijving	
Beginstand	**8.174**
Stortingen +/+	
Jaarlijkse storting in de reserve Knooppunt Hoevelaken.	995
Aanpassing fasering storting n.a.v. Amendement 129A.	-500
Onttrekkingen -/-	
Eindstand	**8.669**

Armandomuseum

Het doel van deze reserve is het ook in de toekomst toegankelijk houden van de kerncollectie van de gemeente Amersfoort voor het publiek.

Tabel: TBP.VA.1.2.13 Armandomuseum

Omschrijving	
Beginstand	**118**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking ter dekking van het beheer en behoud van de kerncollectie Armando.	-10
Eindstand	**108**

Binnenstedelijke ontwikkelingen

Deze reserve is een gemeentelijk fonds, waarmee snel en flexibel kan worden ingespeeld op de gewenste ontwikkelingen op het gebied van stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Utrecht. In 2020 heeft de Raad besloten om de resterende middelen in deze reserve beschikbaar te stellen voor projecten in 'Langs Eem en Spoor'.

Tabel: TBP.VA.1.2.14 Binnenstedelijke ontwikkelingen

Omschrijving	
Beginstand	**625**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking ter dekking van het bestedingsplan Langs Eem en Spoor.	-200
Eindstand	**425**

Evenementen

Het doel is eenmalige landelijke culturele- en/of sportevenementen naar de gemeente Amersfoort te halen.

Tabel: TBP.VA.1.2.15 Evenementen

Omschrijving	
Beginstand	**240**
Stortingen +/+	
Jaarlijkse storting in de reserve Evenementen	50
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking ter dekking van de lasten m.b.t. de pilot centraal aftelmoment.	-50
Onttrekking i.v.m. bijdragen aan het internationaal ATP Tennistoernooi Dutch Open en het Swim to Fight Cancer evenement.	-50
Eindstand	**190**

Reserve ontwikkeling langs Eem en Spoor

Het doel van de reserve is om incidenteel beschikbaar gestelde middelen te reserveren voor toekomstige grote uitgaven in het kader van de ontwikkeling van het gebied Langs Eem en Spoor.

Tabel: TBP.VA.1.2.16 Reserve ontwikkeling langs Eem en Spoor

Omschrijving	
Beginstand	**40**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Eindstand	**40**

Reserve corona

Deze reserve is bedoeld om in te spelen op de gevolgen van corona op de onderstaande thema's. Het is bedoeld voor maatregelen die niet uit de reguliere programmamiddelen gedekt kunnen worden. Thema 1: leefbaarheid en levendigheid van de (binnen)stad, thema 2: sociale verbondenheid en veerkracht, thema 3: veerkrachtige arbeidsmarkt, thema 4: kwetsbare groepen en het voorkomen van tweedeling. De vorming van de reserve is onderdeel van het raadsvoorstel begroting 2022-2025.

Tabel: TBA.VA.1.2.17 Reserve corona

Omschrijving	
Beginstand	**2.036**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Onntrekking ter dekking van de inzet van de matchmaker/vastgoedregisseur binnenstad.	-10
Onttrekking i.v.m. activiteiten die zijn opgenomen in de Corona agenda.	-233
Onttrekking ter dekking van het continueren van de inzet van fietsstewards en sus-teams.	-110
Onttrekking uit de reserve Corona t.b.v. een tegemoetkoming energiekosten voor het MKB in 2023 o.b.v. het bij de begroting 2023-2026 aangenomen amendement Amersfoortse bakkers blijven bakken (2022-170A).	-500
Eindstand	**1.183**

Reserve vluchtelingen

Met deze gelden, is de gemeente Amersfoort in staat om de extra en bijzondere uitgaven die met de asiel instroom samenhangen te kunnen opvangen.

Tabel: TBP.VA.1.2.18 Reserve Vluchtelingen

Omschrijving	
Beginstand	**0**
Stortingen +/+	
Storting van de extra middelen voor bedrijfsvoeringskosten voor Oekraïners. Deze gelden worden ingezet voor extra fte's.	271
Storting van de extra middelen voor de meerkosten Sociaal Domein. Deze gelden worden ingezet voor het bekosten van ontheemden die gebruik maken van gemeentelijke zorg.	146
Storting van de extra middelen voor ontheemde Oekraïners. Deze gelden worden ingezet voor o.a. opvang en herhuisvesting.	122
Storting van de incidentele middelen uit hoofde van de Bekostigingsregeling Ontheemden Oekraïne.	4.509
Storting van het restantbudget van Inburgering. Deze gelden worden ingezet voor een gedegen uitvoering van de nieuwe wet Inburgering.	421
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking aan de reserve Vluchtelingen ter dekking van Raadsbesluit 1778584, werkelijk benodigde kosten.	-622
Eindstand	4.847

Sport en bewegen (voorheen 1/3e regeling sport)

De reserve bestaat uit 2 delen, een deel om de verplichtingen van de oude 1/3 regeling te kunnen uitkeren nadat de verantwoording is ontvangen en verwerkt. Deze regeling liep tot 1-1-2017. En een deel om de toezeggingen vanuit de regeling sport en bewegen vanaf 1-1-2017 na verantwoording uit te keren.

Tabel: TBP.VA.1.2.19 Sport en bewegen (voorheen 1/3e regeling sport)

Omschrijving	
Beginstand	**264**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking aan de reserve Sport en Bewegen ter dekking van de kosten voor het verlengen van de aanstelling van de sportparkmanager.	-100
Eindstand	**164**

Reserve Riolering

Overschotten op het product riolering veroorzaakt door efficiencyvoordelen en areaaluitbreidingen zullen worden toegevoegd aan deze bestemmingsreserve om de middelen beschikbaar te houden voor riolering.

Tabel: TBP.VA.1.2.20 Riolering

Omschrijving	
Beginstand	**442**
Stortingen +/+	
Storting in de reserve Riolering van gelden die geïnd zijn boven het begrote bedrag.	36
Onttrekkingen -/-	
Eindstand	**478**

Uitvoering bodembescherming en SV

Doel van deze reserve is het gereserveerd houden van de middelen die wij de komende jaren ontvangen voor de uitvoering van de Wet Bodembescherming en voor stedelijke vernieuwing.

Tabel: TBP.VA.1.2.21 Uitvoering bodembescherming en SV

Omschrijving	
Beginstand	**5.549**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Jaarlijkse onttrekking voor de kosten van de bodemsanering Vetgasfabriek.	-500
Onttrekking voor de sanering van de vetgasfabriek nav werkelijke lasten.	-41
Eindstand	**5.008**

Reserve VERDER

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de bijdrage aan Programma VERDER. In 2006 is Amersfoort (inclusief bijdrage vanuit Eemland) een verplichting aangegaan van € 22,2 miljoen als bijdrage aan Programma VERDER. Dit programma is opgezet voor regionale bereikbaarheidsprojecten voor in totaal € 500 miljoen, waarvan ruim € 116 miljoen voor projecten in de gemeente Amersfoort beschikbaar is.

Tabel: TBP.VA.1.2.22 Reserve VERDER

Omschrijving	
Beginstand	**5.129**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Overheveling investering VERDER 2022 en 2023 naar reserve toekomstige vervangingsinvesteringen	-1.754
Eindstand	**3.375**

Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein

Zorgen voor dekking van een deel van de kapitaallasten voor de Inrichting van het stadhuis.

Tabel: TBP.VA.1.2.23 Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein

Omschrijving	
Beginstand	**2.500**
Stortingen +/+	
Onttrekkingen -/-	
Eindstand	**2.500**

Reserve vervangingsinvesteringen

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten voor een aantal specifiek aangewezen vervangingsinvesteringen.

Tabel: TBP.VA.1.2.24 Reserve vervangingsinvesteringen

Omschrijving	
Beginstand	**17.939**
Stortingen +/+	
Jaarlijkse storting (compartiment algemeen).	1.084
overheveling investering VERDER 2022 en 2023 van reserve VERDER	1.754
Storting in de reserve Toekomstige vervanginsinvesteringen van de vrijvallende kapitaallasten a.g.v. desinvesteringen onderwijshuisvesting.	139
De kapitaallasten van de parkschool zijn nog niet vrijgevallen in 2023 waardoor de initiële storting verlaagd moest worden	-32
Onttrekkingen -/-	
Jaarlijkse onttrekking (compartiment algemeen).	-142
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Autonome groei 2020.	-52
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Enterprise storage.	-213
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Externe toegangsfaciliteit 2020.	-40
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Fietsplan 2017.	-40
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum KA servers 2020.	-52
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Kleedkamers RC Eemland.	-12
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Kunstgras APWC.	-37
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Leusderweg.	-17
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Netwerk backbone.	-263
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Uitwijk.	-9
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Veld 1 VV AFC Quick.	-40
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Veld 6 VV Hoogland.	-17
Onttrekking i.v.m. dekking afschrijvingslasten activum Vervanging nieuwbouw complex De Vosheuvel.	-285
Onttrekking i.v.m. dekking kapitaallasten activum Verbouwing De Volmolen.	-6
Onttrekking ter dekking van desinvesteringen onderwijshuisvesting.	-193
Eindstand	**19.466**

Reserve voorziening onderhoud

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. Het is daarvoor wel toegestaan om de bedragen uit die voorzieningen over te hevelen naar nieuwe reserves 'voorziening onderhoud'.

Deze reserve bestaat uit de volgende onderdelen:

- Groot onderhoud CBA;

Deze reserve is gevormd om het incidentele budget voor extra onderhoud voor het CBA beschikbaar te houden.

- Onderhoud stadhuis;

Deze reserve is gevormd voor het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen aan het Stadhuisplein.

- Deel onderhoud openbare ruimte;

Deze reserve is gevormd om het incidentele budget voor extra onderhoud in de Parken Randenbroek en Elisabeth Groen, geluidsarm asfalt Kersenbaan en bomencompensatie Kersenbaan beschikbaar te houden.

- Onderhoud monumentale panden

"Deze reserve is gevormd ter dekking van onvoorziene hogere onderhoudskosten of investeringen die buiten het meerjaren onderhoud vallen die bij het eigendom van monumenten voor kunnen komen.

Tabel: TBP.VA.1.2.25 Reserve voorziening onderhoud

Omschrijving	
Beginstand	**12.348**
Stortingen +/+	
Jaarlijkse storting conform begroting groot onderhoud CBA	180
Storting in de reserve Onderhoud Openbare Ruimte van terugontvangen gelden uit de procedure tegen de sloper. Deze gelden worden ingezet voor het beheer en onderhoud van park Elisabeth Groen.	149
Jaarlijkse storting in de reserve Voorziening onderhoud Stadhuis.	1.142
Onttrekkingen -/-	
Onttrekking aan de reserve Onderhoud openbare ruimte voor het beheer en onderhoud van park Elisabeth Groen.	-116
Onttrekking aan de reserve Onderhoud Monumentale Panden ter dekking van de storting in de voorziening Onderhoud Monumenten.	-1.000
Onttrekking aan de Reserve Voorziening onderhoud stadhuis ter dekking van de onderhoudskosten voor gemeentelijke huisvesting.	-1.000
Eindstand	**11.703**

Reserve verkiezingen

Het doel van de reserve is het egaliseren van de gemeentelijke uitgaven voor verkiezingen.

Tabel: TBP.VA.1.2.26 Verkiezingen

Omschrijving	
Beginstand	**26**
Stortingen +/+	
Er zijn geen mutaties	
Onttrekkingen -/-	
Er zijn geen mutaties	
Eindstand	**26**

Reserve regionale participatiegelden

Met het instellen van deze reserve wordt één reserve gevormd voor meerjarige projecten in de (arbeidsmarkt)regio op het gebied van re-integratie en participatie. Het doel van deze reserve is om de voor dit doel ontvangen regionale middelen meerjarig te kunnen inzetten voor mensen binnen de doelgroep. De prioriteiten worden met de regio samen vastgesteld.

Tabel: TBP.VA.1.2.27 Reserve regionale participatiegelden

Omschrijving	
Beginstand	**2.786**
Stortingen +/+	
Storting van de extra middelen voor dichterbij dan je denk. Deze gelden worden ingezet voor een extra impuls aan het matchen van werkzoekenden en werkgevers.	718
Storting van de incidentele Rijksgelden. Deze gelden worden ingezet voor extra ondersteuning van jongeren die het onderwijs verlaten naar werk.	580
Storting van het restantbudget arbeidsmarktregio. De inzet van deze gelden zal worden afgestemd met alle partners.	190
Onttrekkingen -/-	
Onttrekkingwerkelijke kosten ter dekking van de aanpak jeugdwerkoosheid.	-138
Onttrekking ter dekking van het Regionaal Werkbedrijf.	-100
Onttrekking werkelijke kosten ter dekking van het Perspectief op Werk.	-172
Eindstand	**3.864**

VOORZIENINGEN

Tabel: TBP.VA.2 Voorzieningen

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
A. Onderhoudsegalisatie	26.871	26.421
B. Middelen derden	14.010	14.128
C. Verplichtingen, verliezen en risico's	41.355	39.787
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	4.215	8.159
TOTAAL	**86.450**	**88.495**

Het onderscheid tussen reserves en voorzieningen is vooral van belang omdat voorzieningen te beschouwen zijn als vreemd vermogen en reserves als eigen vermogen. Aan voorzieningen kleven verplichtingen. De gemeente heeft daarom weinig keus als het gaat om de vraag welke voorzieningen aanwezig moeten zijn en welke omvang deze moeten hebben. De voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording zijn hiervoor bepalend. De feitelijke situatie ten aanzien van de voorzieningen is dat wij, waar deze noodzakelijk zijn, voorzieningen hebben die de benodigde omvang hebben. Dit betekent dat alle voorzienbare en kwantificeerbare risico's en verplichtingen zijn afgedekt.

Tabel: TBP.VA.2.1 Specificatie voorzieningen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Overige stortingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2023
A. Onderhoudsegalisatie					
Integraal beheerplan OR 2019-2028	5.889	4.323	2.497	0	7.715
Onderhoud MFA's	3.660	923	429	126	4.028
Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen	1.759	1.724	466	0	3.017
Voorz. onderh. riolering art.44 lid 1c	15.563	0	3.902	0	11.661
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	**26.871**	**6.970**	**7.295**	**126**	**26.421**
B. Middelen derden					
Afkoopsommen onderhoud graven	2.990	557	0	253	3.293
Voorziening middelen derden riolering art.44 lid 2	11.020	365	550	0	10.835
Totaal B. Middelen derden	**14.010**	**922**	**550**	**253**	**14.128**
C. Verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenen wethouders	8.705	100	803	145	7.858
Wachtgelden wethouders	919	85	382	0	622
Grondexploitatie Vathorst (PPS)	2.000	0	0	2.000	0
Grondexploitatie Podium (PPS)	4.100	0	3.882	218	0
Voorziening eindafr. SD	3.771	2.518	1.884	700	3.705
Voorziening m.b.t. juridische claims	0	5.389	0	0	5.389
Voorziening verlofsparen	287	278	0	0	565
Facilitair grondbeleid	7.912	846	0	0	8.758

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Overige stortingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2023
Voorziening grondexploitaties	13.661	0	0	770	12.891
Totaal C. Verplichtingen, verliezen en risico's	**41.355**	**9.215**	**6.951**	**3.832**	**39.787**
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven					
Voorz. toekom. vvi riol. art 44 lid 1d	4.215	5.980	2.036	0	8.159
Totaal D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	**4.215**	**5.980**	**2.036**	**0**	**8.159**
TOTAAL	**86.450**	**23.088**	**16.833**	**4.211**	**88.495**

A. ONDERHOUDSEGALISATIE

Integraal beheerplan Openbare ruimte 2019-2028

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van voorzieningen in de openbare ruimte.

Tabel:TBA.VA.2.2.1 Integraal beheerplan Openbare ruimte 2019-2028

Omschrijving	
Beginstand	**5.889**
Stortingen +/+	
Reguliere storting voorziening or	4.308
Storting t.b.v. beplanting lichtenberg	15
Onttrekkingen -/-	
Dekking meerjarig uitvoeringsprogramma openbare ruimte	-2.497
Eindstand	**7.715**

Onderhoud MFA's

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van de multifunctionele accommodaties (MFA’s), bijvoorbeeld De Bron, De Laak en het Eemhuis.

Tabel: TBA.VA.2.2.2 Onderhoud MFA's

Omschrijving	
Beginstand	**3.660**
Stortingen +/+	
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan mfa Zonneparel.	88
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan De Dissel.	30
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan mfa de Bron.	145
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan mfa de Laak.	105
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan mfa Eemhuis.	322
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan mfa Icoon.	234
Onttrekkingen -/-	
Vrijval voorziening MFA voorziening CNME	-126
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan mfa Zonneparel.	-76
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan De Dissel.	-17
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan mfa de Bron.	-12
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan mfa de Laak.	-103
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan mfa Eemhuis.	-41
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan mfa Icoon.	-181
Eindstand	**4.028**

Onderhoud Gemeentelijke eigendommen

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van diverse gemeentelijke eigendommen.

Tabel: TBA.VA.2.2.3 Onderhoud Gemeentelijke eigendommen

Omschrijving	
Beginstand	**1.759**
Stortingen +/+	
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan brandweer	92
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan de Flint	226
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan functioneel vastgoed	20
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan CNME	47
Jaarlijkse storting o.b.v. het onderliggende meerjarenonderhoudsplan monumenten	1.214
Vrijval voorziening MFA voorziening onderhoud CNME	126
Onttrekkingen -/-	
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan brandweer	-49
Creditering i.v.m. niet uitgevoerde onderhoud brandweer	138
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan de Flint	-230
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan functioneel vastgoed	-19
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan CNME	-11
Geplande aanwending voor kosten van groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan monumenten	-296
Eindstand	**3.017**

Voorziening onderhoud riolering art.44 lid 1c

Deze voorziening zal worden ingezet voor projecten uit het Gemeentelijk Riool Plan (GRP) die hun oorsprong nog vinden in het GRP 2012-2021. Hiertoe wordt een bedrag uit de bestaande voorziening middelen derden naar deze voorziening overgeheveld.

Tabel: TBP.VA.2.2.4 Voorziening onderhoud riolering art.44 lid 1c

Omschrijving	
Beginstand	**15.563**
Stortingen+/+	
Geen mutaties	
Onttrekkingen -/-	
Werkelijke aanwendig voorziening onderhoud riolering voor onderhoudskosten conform het Gemeentelijk Riolerings Plan	-3.902
Eindstand	**11.661**

B. MIDDELEN DERDEN

Afkoopsommen onderhoud graven

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van onderhoud aan graven door CBA.

Tabel: TBP.VA.2.2.5 Afkoopsommen onderhoud graven

Omschrijving	
Beginstand	**2.990**
Stortingen +/+	
Storting ontvangen afkoopsommen onderhoud graven	556
Onttrekkingen -/-	
Vrijval afkoopsommen onderhoud graven	-253
Eindstand	**3.293**

Voorziening middelen derden riolering art.44 lid 2

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten voor riolering. Tevens wordt deze voorziening gebruikt ter dekking van de kapitaalslasten van de rioolinvesteringen uit de jaren 2018-2020.

Het onderdeel riolering is opgenomen bij de categorie voorzieningen middelen derden, om daarmee de opbrengsten rioolheffing beschikbaar te houden voor het gemeentelijke rioleringsplan.

Tabel: TBP.VA.2.2.6 Riolering

Omschrijving	
Beginstand	**11.020**
Stortingen +/+	
Storting productsaldo riolering 2023	365
Onttrekkingen -/-	
Rente rioolinvestering 2018-2020	-38
Afschrijving rioolinvestering 2018-2020	-512
Eindstand	**10.835**

C. VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

Pensioenen wethouders

Dit betreft een voorziening voor pensioenverplichtingen voor wethouders.

Tabel: TBP.VA.2.2.7 Pensioenen wethouders

Omschrijving	
Beginstand	**8.705**
Stortingen +/+	
Jaarlijkste storting voorziening wethouders	100
Onttrekkingen -/-	
Extra vrijval pensioenen wethouders	-145
Betaalde pensioenen	-375
Waardeoverdracht oud wethouder	-427
Eindstand	**7.858**

Wachtgelden wethouders

Betreft een voorziening voor wachtgeldverplichtingen.

Tabel: TBP.VA.2.2.8 Wachtgelden wethouders

Omschrijving	
Beginstand	**919**
Stortingen +/+	
Extra storting wachtgeld wethouders	85
Onttrekkingen -/-	
Betaalde wachtgeld	-382
Eindstand	**622**

Grondexploitatie Vathorst (PPS)

Op basis van de meeste recente grondexploitatie kan de voorziening welke is getroffen voor Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. geheel vrijvallen. Dit komt mede doordat de markt zich in Vathorst goed heeft ontwikkeld.

Tabel: TBA.VA.2.2.9 Grondexploitatie Vathorst (PPS)

Omschrijving	
Beginstand	**2.000**
Stortingen +/+	
Geen mutaties	
Onttrekkingen -/-	
Vrijval voorziening OBV	-2.000
Eindstand	**0**

Grondexploitatie Podium (PPS)

VOF Podium is in 2023 ontbonden en de lening aan Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. is afgewaardeerd.

Tabel: TBA.VA.2.2.10 Grondexploitatie Podium (PPS)

Omschrijving	
Beginstand	**4.100**
Stortingen +/+	
Geen mutaties	
Onttrekkingen -/-	
Vrijval voorziening OBV	-218
Onttrekking afwaardering lening	-3.882
Eindstand	**0**

Voorziening eindafrekening Sociaal Domein

De voorziening eindafrekening Sociaal Domein wordt ingezet voor mogelijke afrekening met aanbieders over eerdere jaren. De voorziening blijft gehandhaafd gedurende de periode dat aanbieders conform het wettelijke betalingstermijn van max. 5 jaar, na levering van zorg, de kosten in rekening mogen brengen.

Tabel: TBA.VA.2.2.11 Voorziening eindafrekening Sociaal Domein

Omschrijving	
Beginstand	**3.771**
Stortingen +/+	
Stortingen jaarrekening 2023	2.518
Onttrekkingen -/-	
Onttrekkingen jaarrekening 2023	-1.884
Vrijval jaarrekening 2023	-700
Eindstand	**3.705**

Voorziening m.b.t. Juridische claims

Het doel van deze voorziening is om mogelijke juridische claims op te kunnen vangen. De voorziening ‘juridische claims’ is opnieuw beoordeeld naar aanleiding van de bindend advies uitspraak inzake de zaak Vahstal. Dit betekent dat de in 2023 te betalen schadevergoeding van € 5,7 miljoen (incl. wettelijke rente) gedekt is uit deze voorziening; het restant van deze voorziening is vrijgevallen.

Tabel: TBP.VA.2.2.13 Voorziening m.b.t. Juridische claims

Omschrijving	
Beginstand	**0**
Stortingen +/+	
Storting voorziening juridsche claims	5.389
Onttrekkingen -/-	
Geen mutaties	
Eindstand	**5.389**

Voorziening verlofsparen

In 2022 is CAO gemeenten 2021-2022 vastgesteld. Medewerkers kunnen op basis van deze CAO vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens-en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid. De uren die zijn gespaard onder het verlofuren verjaren niet.

Conform BBV moeten gemeenten een voorziening vormen voor dit verlofsparen.

Tabel: TBP.VA.2.2.14 Voorziening verlofsparen

Omschrijving	
Beginstand	**287**
Stortingen +/+	
Gestorte verlofsaldi 2023	278
Onttrekkingen -/-	
Geen mutaties	
Eindstand	**565**

Facilitair grondbeleid

Deze voorziening is getroffen ten behoeve van verwachte verliezen binnen het facilitair grondbeleid. Het saldo per 31 december 2023 heeft betrekking op de verliesvoorziening die voor het facilitaire deel van gebiedsexploitatie Hoefkwartier is getroffen.

Tabel: TBP.VA.2.2.15 Facilitair grondbeleid

Omschrijving	
Beginstand	**7.912**
Stortingen +/+	
Storting voorziening facilitair grondbeleid De Hoef	846
Onttrekkingen -/-	
Geen mutaties	
Eindstand	**8.758**

Voorziening grondexploitatie

Wanneer de verliesvoorziening van een grondexploitatie groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond in exploitatie, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd.

Tabel: TBP.VA.2.2.16 Voorziening grondexploitatie

Omschrijving	
Beginstand	**13.661**
Stortingen +/+	
Geen mutaties	
Onttrekkingen -/-	
Vrijval voorziening	-770
Eindstand	**12.891**

D. VOORZIENING VOOR BIJDRAGE AAN TOEKOMSTIGE VERVANGINGSINVESTERINGEN, WAARVOOR EEN HEFFING WORDT GEHEVEN

Voorziening toekomstige vervangingsinvestering riolering art 44 lid 1d

Het doel van deze voorziening is om fluctuaties in de lasten door rioolinvesteringen op te vangen en stijging van kapitaallasten te vermijden.

Tabel: TBP.VA.2.2.17 Voorziening toekomstige vervangingsinvestering riolering art. lid 1d

Omschrijving	
Beginstand	**4.215**
Stortingen +/+	
Storting riolering 2023	5.980
Onttrekkingen -/-	
Versneld afschrijven rioolinvestering 2023	-2.036
Eindstand	**8.159**

VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD VAN ÉÉN JAAR OF LANGER

Tabel TBP.VA.3 Vaste Schulden

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	295.576	264.729
- Binnenlandse bedrijven	12.900	13.442
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	9.627	0
Waarborgsommen	439	315
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	616	588
TOTAAL	**319.157**	**279.074**

Toelichting
De rentelast over de vaste geldleningen in 2023 bedraagt € 6,5 miljoen.

Binnenlandse banken en overige financiële instellingen:
Betreft geldleningen met een boekwaarde op 31-12-2023 van *BNG* Bank N.V. ad € 201,1 miljoen en van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. ad € 63,6 miljoen. De reguliere aflossingen bedroegen in 2023 € 30,8 miljoen.

Binnenlandse bedrijven:
Betreft een financiering voor Ontwikkelingsbedrijf Vathorst *C.V.*, waarbij zowel het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst *C.V.* als de gemeente Amersfoort hoofdelijk aansprakelijk zijn jegens de *BNG* Bank N.V.. Het krediet wordt door de Bank aan de Gemeente Amersfoort en Ontwikkelingsbedrijf Vathorst *C.V.* in rekening-courant verstrekt.

Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen:
Deze leaseverplichting van het stadhuiscomplex is afgekocht bij de aankoop daarvan in 2023.

Waarborgsommen:
Betreft gelden in consignatie in verband met ingehouden koopsommen en waarborgsommen.
Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer:
De vooruitontvangen bedragen zijn van bedrijven voor de afkoop van erfpacht (voortdurend).

VLOTTENDE PASSIVA

Tabel: TBP.VL Vlottende Passiva

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	22.303	25.820
Overlopende Passiva	85.897	117.056
TOTAAL	**108.200**	**142.876**

NETTO-VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

Tabel: TBP.VL.1 Netto-Vlottende Schulden

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
Banksaldi	0	0
Overige schulden	22.303	25.820
TOTAAL	**22.303**	**25.820**

Toelichting
In 2023 is Schatkistbankieren van toepassing, waardoor het banksaldi ultimo 31-12-2023 op € 0 uitkomt. Zie Paragraaf Financiering voor meer uitleg over de werking Schatkistbankieren.

De overige schulden bestaan uit crediteuren.

OVERLOPENDE PASSIVA

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2022	Boek-waarde 31-12-2023
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Van:		
- Europese overheidslichamen	27	0
- Het Rijk	33.739	67.778
- overige Overheid	7.922	5.879
Subtotaal	41.688	73.657
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	7.404	8.639
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	36.806	34.760
TOTAAL	**85.897**	**117.056**

Tabel: TBP.VL.2.1 De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Dekking uitgaven	Vrijval	Saldo 31-12-2023
De Europese overheidslichamen					
ESF-subs onderwijs VSO-PRO	3	25	29	0	0
Europese subsidie scorewater	24	0	24	0	0
Subtotaal	27	25	52	0	0
Het Rijk					
SPUK Voorsch. Educatie Onth. Peuters	0	72	0	0	72
SPUK NEAS 2023	0	138	138	0	0
SPUK MEOZ 2023	0	971	364	0	607
SPUK OV-ambassadeurprojecten 2023	0	25	10	0	15
Tijdelijke onderwijshuisv ontheemden	17	50	0	0	67
SPUK Ventilatie in scholen	800	0	800	0	0
SPUK opvang ontheemden Oekraïne	0	24.467	18.890	0	5.577
SPUK Onderwijsroute	135	8	0	0	143
Naleving controle CTB	540	-540	0	0	0
Reg.stim.verkeersveiligheidsmaatr.22-23	288	0	0	0	288
SPUK Impuls Jongerencultuur	2	295	202	0	95
RHA Regeling Huisvesting aandachtsgr	2.172	0	197	0	1.975
Intelligente verkeersregelinstall.(spuk)	464	0	0	0	464
Reg. Huisvesting aandachtg. C209	1.275	561	823	0	1.013
Volwassen educatie participatiewet	176	1.255	1.211	0	219
RMC middelen	3.094	1.513	1.091	0	3.516
Deltaprogramma Zoetwater Oost-NL	0	60	8	0	51

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Dekking uitgaven	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Zero emissiezone (SPUK/BDU)	0	387	237	0	149
Woningbouwimpuls Kop van Isselt	9.644	0	0	0	9.644
WET INBURGERING	48	1.607	1.655	0	0
Woningbouwimpuls Hoefkwartier	7.490	0	0	0	7.490
Uitvoering klimaatakkoord 2023 (CDOKE)	0	2.583	0	0	2.583
Regeling hulp Toeslagenproblematiek	0	325	325	0	0
SPUK Startbouwimpuls	0	9.163	0	0	9.163
Sportakkoord	93	0	70	0	23
Schone lucht akkoord	62	0	62	0	0
RRE subisdie	437	-437	0	0	0
Reg. Huisvesting vergunninghouders	965	0	107	0	858
Huisvesting aandachtsgroepen	385	0	37	0	348
RREW Subsidie	81	0	0	0	81
SPUK Radicalisering	0	38	38	0	0
Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten	316	459	-23	0	797
SPUK tijd. onderst. Toez. en Handhaving	336	-336	0	0	0
Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	1.668	4.556	4.417	0	1.807
Nationaal Programma Onderwijs	446	1.140	1.214	0	371
SPUK Nationaal issolatieprogramma	0	1.349	0	0	1.349
Lokaal prev. akk. Gezondheidszorg	3	90	90	0	3
SPUK Gebiedsbudget Kop van Isselt	0	15.125	0	0	15.125
Tijdel. impulsregel klimaatadaptie Afrt	442	1.210	702	0	950
SPUK IZA	0	2.399	2.387	0	12
SPUK IDO middelen	0	151	103	0	48
Huisvesting grote gezinnen vergunningh	0	15	0	0	15
Geluidssanering Stadsring	134	0	28	0	106
SPUK GALA	0	2.233	2.038	0	195
Energiearmoede	2.203	966	633	0	2.536
Aanpak radicalis. extremisme terrorisme	24	0	0	0	24
Subtotaal	33.739	71.893	37.854	0	67.778
TOTAAL	**33.766**	**71.919**	**37.907**	**0**	**67.778**

Tabel: TBP.VL.2.1A Voorschot bedragen van overige Overheid

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Dekking uitgaven	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Provincie:					
Project Vathorst over de Laak	3	0	3	0	0
Maatregel 116	1	0	0	0	1
Sociaal Fonds Bouwen en Wonen (GROK Hogewegzone)	710	0	0	0	710
Aanpak fietslocaties	318	0	318	0	0
Vitale wijkaanpak	3.571	0	343	0	3.228
Bedrijfsverplaatsing Kop van Isselt	900	0	500	0	400
Hoefkwartier	49	49	0	0	98
Flexpool Amersfoort	734	0	132	0	602
Aanpassing 8 rotondes Vathorst	237	0	71	0	166
Isolatiemaatregelen	180	180	300	0	59
Verplaatsing ZSF station Schothorst	225	0	225	0	0
Planvorming De Kamp	53	0	53	0	0
Masker - Laan der Hoven	269	0	269	0	0
Uitbreiding stalling Schothorst	28	0	28	0	0
Toegankelijkheid haltes Vathorst	84	0	84	0	0
Fietsroute Amsterdamseweg	265	284	549	0	0
MUVM - Talking Trafic	281	32	313	0	0
Cultuur Kunstopdracht	15	0	15	0	0
Herinrichting Noordewierweg	0	360	0	0	360
Verplaatsing Asca Kop van Isselt	0	180	0	0	180
Utrechtseweg 1 en 2-4	0	75	0	0	75
TOTAAL	**7.922**	**1.160**	**3.203**	**0**	**5.879**

Toelichting
Dit omvat de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen, maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter afdekking van lasten van de volgende begrotingsjaren.

De overige voorschotbedragen zijn de bedragen ontvangen van overige Overheid.

Tabel: TBP.VL.2.2 Overige vooruitontvangen bedragen ten baten van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
Vooruitontvangen bedragen Facilitair Grondbeleid	920	647
Vooruitontvangen bedragen overig	6.405	7.949
Vooruitontvangen bedragen Regio gemeenten Sociaal Domein	79	43
TOTAAL	**7.404**	**8.639**

Tabel: TBP.VL.2.3 Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
Nog te betalen kosten Sociaal Domein	5.546	7.185
Transitorische rente leningen o/g	2.215	1.928
Belastingen en premies inzake salarissen	7.060	8.017
Terugbetaalverplichting debiteuren uitkeringen	337	273
Nog af te dragen BTW	884	226
Nog te betalen kosten overige Overheid	4.332	4.821
Nog te betalen kosten Rijk	44	2.259
TOZO corona kredieten en rente	2.437	1.933
Vennootschapsbelasting	377	12
Diverse nog te betalen kosten	13.574	8.106
TOTAAL	**36.806**	**34.760**

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Inleiding

Gemeente Amersfoort is voor toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende financiële rechten en verplichtingen.

Verlofuren en pensioenen

De ultimo 2023 nog openstaande verlofuren zijn niet als verplichting op de balans opgenomen. Sinds 1 januari 2022 is er een mogelijkheid voor verlofsparen. Hier is een voorziening voor opgenomen. Van de pensioenen die voor 2009 tot uitbetaling zijn gekomen, zijn de jaarlasten in de rekening verwerkt. Toekomstige lasten zijn niet voorzien. Voor de pensioenen die sinds 2009 tot uitbetaling zijn gekomen of in de toekomst nog tot uitkering zullen komen, is sinds 2011 een voorziening getroffen. Deze voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd.

Leaseauto's

Er worden 13 bedrijfsauto's geleased. De totale resterende verplichting bedraagt per 31-12-2023 € 0,1 miljoen.

Specificatie gewaarborgde geldleningen (garanties)

De gemeente heeft zich tegenover derden garant gesteld. Het gaat hier om garanties op geldleningen van
sportverenigingen en sociaal-/ culturele instellingen. Er is tot nu toe vrijwel geen beroep gedaan op de garantstelling door de gemeente. De specificatie van de rechtspersonen met een gegarandeerde geldleningen is terug te vinden in de bijlage.

Tabel: NIB.01 Gewaarborgde geldleningen

Omschrijving garantstelling	Opgenomen saldo garanties per 31-12-2022	Opgenomen saldo garanties per 31-12-2023
Sport en sociaal-/culturele instellingen	7.321	6.329
Sociale woningbouw (directe garantstelling)	4.319	3.942
Ontwikkelbedrijf Vathorst CV	7.742	0
Samenfoort PO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.	0	13.350
Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.	34.800	37.784
TOTAAL	**54.182**	**61.405**

Sportverenigingen, algemeen belang instellingen en directe garantstellingen sociale woningbouw
De gemeente Amersfoort had afgelopen jaar 30 gewaarborgde geldleningen voor sportverenigingen en sociaal-/ culturele instellingen. De financiële posities zijn stabiel maar wel risicovol. Samen met de verenigingen, banken en de Stichting Waarborgfonds Sport blijven wij de financiële positie monitoren.

Er zijn inzake sociale woningbouw een viertal directe garantstellingen aan Stichting Portaal.

Ontwikkelingsbedrijf Vathorst
De gemeente heeft zich in 1998 hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de BNG Bank financiering van Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV). Het kredietplafond van de aansprakelijkheid is in 2023 € 100

miljoen. Het operationele krediet is € 20 miljoen: het OBV dient haar aandeelhouders om goedkeuring te vragen indien de kredietbehoefte deze € 20 miljoen overstijgt. De opname van het krediet in geldleningen bedraagt conform de hierboven genoemde tabel per 31 december 2023 € 0.

Door-decentralisatie onderwijshuisvesting
Per 1 januari 2019 is de uitvoering van de zorgplicht voor onderwijshuisvesting door-gedecentraliseerd naar twee coöperaties van schoolbesturen; Samenfoort Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A. PO en VO.

Hieruit vloeien twee specifieke niet in de balans opgenomen verplichtingen voort, te weten:
1. Onderdeel van de privaatrechtelijke afspraken van de gemeente met de coöperaties is dat - indien een onroerende zaak blijvend niet zal worden gebruikt voor onderwijs - de betreffende coöperatie de onroerende zaak terug levert aan de gemeente. De Gemeente is gehouden alsdan economische eigendom van de onroerende zaak terug te kopen van de betreffende coöperatie, tegen vergoeding van de boekwaarde als blijkend uit de balans van de betreffende coöperatie.
2. Indien de coöperaties (een) onderwijsgebouw(en) slopen ten behoeve van nieuwbouw is de gemeente verplicht eventuele boekwaarde(n) op de balans van de gemeente versneld c.q. ineens af te boeken.

Ook staat de gemeente garant voor een tweetal kredietfaciliteiten:
De garandeerde kredietfaciliteit bedraagt voor Samenfoort PO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.:
€ 31.000.000.
De gegarandeerde kredietfaciliteit bedraagt voor Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.:
€ 38.000.000.
De opname vanuit deze kredietfaciliteiten bedraagt per 31-12-2023 € 51.134.000. Zie bovengenoemd in tabel.

Achtervangpositie: Borgstellingen waarborgfondsen gemeente Amersfoort

Achtervang is een specifieke methode van borgstellingen. Ingeval een beroep op achtervang wordt gedaan is de bijdrage achtereenvolgens; vermogen betreffende waarborgfonds, bijdrage Rijk, bijdrage alle participerende gemeenten en als laatste specifieke bijdrage gemeente Amersfoort in de vorm van renteloze leningen. De risico's inzake achtervang zijn voor de gemeente Amersfoort vanwege de methodiek van bijdragen zeer klein.
Gemeente Amersfoort is participant in een tweetal achtervang regelingen; sociale woningbouw en particuliere hypotheken.

Tabel: NIB.02 Achtervangpositie

Omschrijving achtervang	Achtervangpositie per 31-12-2022	Achtervangpositie per 31-12-2023
Sociale woningbouw	721.358	710.233
Particulieren hypotheken	1.400	692
TOTAAL	**722.758**	**710.925**

Sociale Woningbouw
In Amersfoort zijn verschillende woningscorporaties actief ten behoeve van sociale woningbouw. De gemeente is participant in de achtervang regeling; deze wordt uitgevoerd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Met het zeer beperkte risico dat er door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw aanspraak gemaakt wordt op onze achtervang positie, met als gevolg rentederving op te verstrekken renteloze leningen, is opgenomen in de berekening van de gewenste weerstandscapaciteit. Zie paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen.

Particulieren Hypotheken
Tot en met 1995 zijn er particuliere hypotheken verstrekt door de gemeente Amersfoort. Veel andere gemeenten hadden ook dit beleid. Hiervoor is een achtervang regeling waarin de gemeente participant is; deze wordt uitgevoerd door Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW).
Particuliere hypotheken welke zijn verstrekt na 1 januari 2011 vallen niet meer onder de gemeentelijke achtervang; voor deze leningen is het Rijk 100% achtervang. Dit beperkte het al kleine risico nog verder.

Met het zeer beperkte risico dat er door het WEW aanspraak gemaakt wordt op onze achtervang positie, met als gevolg rentederving op te verstrekken renteloze leningen, is opgenomen in de berekening van de gewenste weerstandscapaciteit. Zie paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen.

Huurcontracten

De lopende huurcontracten (werk en opvanglocaties) met een (restant) looptijd van meer dan 1 jaar gerekend vanaf balansdatum (31-12).

Tabel: NIB.03 Huurcontracten

Pand	Startdatum	Looptijd	Einddatum	Huurbedrag per jaar
Smalle Pad 3-5	1-4-2009	30 jaar	1-4-2039	369
Stadsring 75 1e + 4e etage	1-7-2015	5 jaar	30-6-2023	355
Utrechtseweg 1	18-1-2023	2 jaar 2 maanden	31-3-2025	70

Overige verplichtingen

Op jaarbasis bedragen onze inkoopverplichtingen ongeveer € 105 miljoen. De grootste inkooppakketten zijn WMO en jeugdzorg € 70 miljoen, realisatie en onderhoud openbare ruimte, afvalverwerking.

Voor het opnemen van individuele niet uit de balans blijkende verplichtingen in de jaarrekening hanteren wij de volgende voorwaarden:

- Het zijn geen verplichtingen die betrekking hebben op bedrijfsvoering posten.
- De verplichtingen zijn niet op een andere plaats in het jaarverslag dan wel de jaarrekening opgenomen.
- De verplichtingen zijn bestuurlijk relevant.

Niet uit de balans blijkende rechten

Voor het inzicht in de jaarrekening vinden we het wenselijk om ook niet uit de balans blijkende financiële rechten te vermelden. De uiteenzetting van de rechten kent een grensbedrag van € 100.000.

De gemeente kent geen rechten boven de € 100.000, er zijn wel een aantal kleinere rechten inzake verhuurovereenkomsten.

De garantie Renewi Smink B.V. van € 3,1 miljoen is per 31-12-2022 conform overeenkomst vervallen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend.

WNT-verantwoording gemeente Amersfoort

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd. Als topfunctionarissen zijn in elk geval aangewezen de griffier en de gemeentesecretaris. Van overige functionarissen dienen de gegevens gepubliceerd te worden als deze het bezoldigingsmaximum van de WNT te boven gaan. Daarbij dienen de overschrijdingen gemotiveerd te worden. In Amersfoort overschrijden andere (niet-top) functionarissen het bezoldigingsmaximum van de WNT niet en hoeven derhalve niet gepubliceerd te worden.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 is € 223.000 (inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. De topfunctionarissen van de gemeente Amersfoort zitten hier ruim onder.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

bedragen x € 1	N.W. Kamphorst	E. Lans
Functiegegevens	**Directeur/ gemeentesecretaris**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	164.894	108.809
Beloningen betaalbaar op termijn	22.651	20.293
Subtotaal	*187.545*	*129.103*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	**187.545**	**129.103**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022

bedragen x € 1	N.W. Kamphorst	E. Lans
Functiegegevens	**Directeur/ gemeentesecretaris**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	160.870	106.161
Beloningen betaalbaar op termijn	23.376	21.937
Subtotaal	184.245	128.098
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	**184.245**	**128.098**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A14	**Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2022** Gemeenten		Naam hoofdcategorie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A14/01*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: A14/02*	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A14/03*	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie Vanaf SiSa 2021 Incl. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A14/04*	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A14/05*	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A14/06*
			1	Persoonsgerichte aanpak van geradicaliseerde personen;	Ja	€ 0	€ 21.500	Nee	
			2	Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij het signaleren van mogelijke radicalisering	Ja	€ 0	€ 9.000	Nee	
			3	Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die direct betrokken zijn bij de lokale integrale aanpak;	Ja	€ 0	€ 45.305	Nee	
			4	Preventie-activiteiten die de weerbaarheid versterken van specifieke groepen en individuen die mogelijk vatbaar zijn voor radicalisering;	Ja	€ 0	€ 9.500	Nee	
			5						
			6						
			7						
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A14/07*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A14/08*				
				Ja	Ja				
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten		Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
				€ 13.202.395	€ 0	€ 0	€ 4.719.595	€ 230.051	€ 462.857
				Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
				€ 0	€ 275.940	€ 18.890.838	€ 32.967.774		
JenV	A18B	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden		Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18B/03*			
			1	50588 Veiligheidsregio Utrecht	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0			
			2	50588 Veiligheidsregio Utrecht	Hotels/centra	€ 0			
			3	50588 Veiligheidsregio Utrecht	Overige specifieke meerkosten	€ 0			
			4	50588 Veiligheidsregio Utrecht	Overige Meerkosten	€ 0			
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/05*				
				Nee					

JenV	A20	**Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026** Gemeenten	Beschikkingskenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A20/01*	Naam taak/project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A20/02*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per taak/project (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: A20/03*	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per taak/project Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A20/04*	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per taak/project incl. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A20/05*		
			1 4338100	Signalering	Ja	€ 4.573	€ 4.573		
			2 4338100	Duiding & expertise	Ja	€ 9.147	€ 9.147		
			3 4338100	Generieke preventie-projecten	Ja	€ 4.573	€ 4.573		
			4 4338100	Generieke preventie-projecten	Ja	€ 2.744	€ 2.744		
			5 4338100	Coördinatie	Ja	€ 16.464	€ 16.464		
			18						
			Kopie Beschikkingskenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A20/06*	Kopie Naam taak/project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A20/07*	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per taak/project - bij Ja is indicator 09 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A20/08*	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens activiteitenplan per taak/project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A20/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A20/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A20/11*	
			1 4338100	Signalering	Nee	0	Ja	Nee	
			2 4338100	Duiding & expertise	Nee	0	Ja	Nee	
			3 4338100	Generieke preventie-projecten	Nee	0	Ja	Nee	
			4 4338100	Generieke preventie-projecten	Nee	0	Ja	Nee	
			5 4338100	Coördinatie	Nee	0	Ja	Nee	
			18						
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	
			68	415	44	256	Ja	Ja	
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*			
			N.V.T.	Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	
			€ 182.822	€ 486.787			€ 0	€ 0	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	
			€ 20.520	€ 148.580	€ 152.592	€ 887.808	€ 78.980	€ 0	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 355.934		

BZK	**C9**	**Specifieke uitkering woningbouwimpuls** **Tranche 1 t/m 5** Gemeenten		Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/01*	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/02*	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: C9/03*	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/04*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/05*	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/06*
			1	Hoefkwartier	Nee	Ja	145	49	49
			2	Kop van Isselt	Nee	Ja	0	0	0
			20						
				Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/07*	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/08*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/10*	Opbrengsten (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/11*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/12*
			1	Hoefkwartier	Nee	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Kop van Isselt	Nee	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			20						
				Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/13*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/14*	Toelichting afwijking(en) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/15*	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/16*		
			1	Hoefkwartier	Ja	Marktomstandigheden hebben geleid tot vertraging / niet starten met bouw van de geprognosticeerde woningen in 2023 zoals opgenomen in de aanvraag. Vertraging op uitvoering infra maatregelen waarvoor subsidie is ontvangen.	Nee		
			2	Kop van Isselt	Ja	Vertraging in uitvoering maatregelen waarvoor subsidie is ontvangen	Nee		
			20						
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten		Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
			1	SUVIS21-2-03057206	€ 800.000	€ 800.000	Ja		Nee
			2						
			100						
				Kopie Beschikkingsnummer/Naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/07*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*			
			1	SUVIS21-2-03057206	Nee	Aantal werkzaamheden is uitgevoerd (LED verlichting en CO2 systemen), andere werkzaamheden zijn in voorbereiding of in uitvoering. Mede vanwege randvoorwaarden komt er een aangepaste planning.			
			2						
			100						
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**		Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
				1.513	€ 146.006	€ 146.006	144	€ 12.226	€ 12.226
				Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
				1.657	€ 474.736	€ 474.736			
				Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
				4.241	3.739	346	108	12.993	131

BZK	**C56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C56/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C56/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: C56/04*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/05*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/06*
			1 *RHA 2021-02275599*	*Centrum Wonen (Nieuweweg)*	€ 6.500	€ 6.500	0	0
			2 *RHA2021-2277552*	*Anders Wonen (Skaeve Huse)*	€ 2.000	€ 2.000	0	0
			3 *RHA2021-2278473*	*Landelijk Wonen (Nijkerkerstraat)*	€ 7.500	€ 7.500	20	0
			4 *RHA2021-02279476*	*Eigen Plek (Smalle Pad)*	€ 0	€ 20.715	24	24
			5					
			6					
			7					
			8					
			9					
			10					
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/07*	Opbrengsten jaar T *Aard controle R* *Indicator: C56/08*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C56/09*	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle R* *Indicator: C56/10*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/11*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/12*
			1 *Centrum Wonen (Nieuweweg)*	€ 0	€ 130.000	Ja	Ja	Ja
			2 *Anders Wonen (Skaeve Huse)*	€ 0	€ 40.000	Ja	Nee	Ja
			3 *Landelijk Wonen (Nijkerkerstraat)*	€ 0	€ 150.000	Ja	Ja	Ja
			4 *Eigen Plek (Smalle Pad)*	€ 0	€ 65.000	Ja	Ja	Ja
			5					
			6					
			7					
			8					
			9					
			10					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/13*	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/14*				
			Nee	nvt				
BZK	**C57**	**Ondersteuning Versnellingstafel en Uitvoeringsprogramma Woondeal Addendum regio Amersfoort**	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: C57/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t* *Indicator: C57/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C57/03*			
			€ 108.446	€ 350.000	Ja			
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 6.649	Nee				
BZK	**C68**	**Specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders**	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C68/01*	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C68/02*	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t* *Indicator: C68/03*	Besteding (jaar T) van het project – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: C68/04*	Cumulatieve besteding (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden *Aard controle R* *Indicator: C68/05*	Totale opbrengsten (jaar T) per project– zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: C68/06*
			1 Nijkerkerstraat	0	0	€ 107.399	€ 107.399	€ 965.320
			2					
			3					
			4					
			Kopie projectnaam *Aard controle R* *Indicator: C68/07*	Cumulatieve totale opbrengsten (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derde *Aard controle R* *Indicator: C68/08*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator:C68/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C68/10*		
			1 Nijkerkerstraat	€ 965.320	Ja	Nee		
			2					
			3					
			4					

BZK	**C85**	**Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen**	Projectnaam	Cumulatief aantal flex- of transformatiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontheemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	
		Gemeenten	*Aard controle n.v.t Indicator: C85/01*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C85/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C85/03*	*Aard controle R Indicator: C85/04*	*Aard controle R Indicator: C85/05*	
		1	Vathorst Bovenduist	0	0	€ 196.804	€ 2.171.812	
		2						
		20						
			Kopie projectnaam	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t Indicator: C85/06	*Aard controle n.v.t. Indicator:C85/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C85/08*			
		1	*Vathorst Bovenduist*	Ja	Nee			
		2						
		20						
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	*Aard controle R Indicator: C92/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05*	
			€ 103.000	€ 37.685	4	195	7	
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	*Aard controle R Indicator: C94/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03*	*Aard controle R Indicator: C94/04*	*Aard controle R Indicator: C94/05*	*Aard controle R Indicator: C94/06*
		1	*LAI23-03592007*	€ 0	0	0	0	€ 0
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	*Aard controle R Indicator: C94/08*	*Aard controle R Indicator: C94/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10*		
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		2						
		100						
BZK	**C95**	**Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie**	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Activiteiten verricht conform aanvraag (Ja/Nee)	Eventuele toelichting - verplicht als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: C95/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: C95/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C95/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C95/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C95/05*	
			€ 0	€ 0	Ja	n.v.t.	Nee	
BZK	**C97**	**Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023**	Beschikkingsnummer	Besteding per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding per project (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Project is volgens aanvraag, artikel 2, lid 1 uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 05 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Eventuele toelichting op niet volgens aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 04 'Nee' is ingevuld	Plaatsingeenheidsnummer van het grote gezin dat in het object is gehuisvest
			Aard controle n.v.t. Indicator: C97/01	*Aard controle R Indicator: C97/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C97/03*	*Aard controle D1 Indicator: C97/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C97/05*	*Aard controle D2 Indicator: C97/06*
		1	HGGV23-03621174	€ 0	€ 0	Nee	uitvoering vindt in 2024 plaats	200475660
		2						
		10						
			Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C97/07	*Aard controle n.v.t. Indicator: C97/08*				
		1	*HGGV23-03621174*	Nee				
		2						
		10						

BZK	C105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls		Projectnummer Aard controle n.v.t. Indicator: C105/01	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht Aard controle D1 Indicator: C105/03	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht Aard controle D1 Indicator: C105/05	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C105/06
			1	project 1 Hoefse Hout	0	Nee	0	Nee	€ 0
			2	proejct 2 Meridiaan	0	Nee	0	Nee	€ 0
			3	project 3 Hofvorde	0	Nee	0	Nee	€ 0
			4	project 4 Blok 5 Eemplein	0	Nee	0	Nee	€ 0
			5	project 5 Hart van Soesterkwartier	0	Nee	0	Nee	€ 0
			6	project 6 Vathorst 1F	0	Nee	0	Nee	€ 0
			7	project 7 Leusderwerg 249 Bilalschool	0	Nee	0	Nee	€ 0
			8	Project 8 Kop van Liendert	0	Nee	0	Nee	€ 0
			20						

	Kopie projectnummer Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen Aard controle n.v.t. Indicator: C105/10	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) Aard controle D1 Indicator: C105/12
1	project 1 Hoefse Hout	€ 0	Nee	startdatum realisatie is in 2024	0	Nee
2	proejct 2 Meridiaan	€ 0	Nee	startdatum realisatie is in 2024	0	Nee
3	project 3 Hofvorde	€ 0	Nee	startdatum realisatie is in 2024	0	Nee
4	project 4 Blok 5 Eemplein	€ 0	Nee	startdatum realisatie is in 2024	0	Nee
5	project 5 Hart van Soesterkwartier	€ 0	Nee	startdatum realisatie is in 2024	0	Nee
6	project 6 Vathorst 1F	€ 0	Nee	startdatum realisatie is in 2024	0	Nee
7	project 7 Leusderwerg 249 Bilalschool	€ 0	Nee	startdatum realisatie is in 2024	0	Nee
8	Project 8 Kop van Liendert	€ 0	Nee	startdatum realisatie is in 2024	0	Nee
20						

	Kopie projectnummer Aard controle n.v.t. Indicator: C105/13	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C105/14
1	project 1 Hoefse Hout	Nee
2	proejct 2 Meridiaan	Nee
3	project 3 Hofvorde	Nee
4	project 4 Blok 5 Eemplein	Nee
5	project 5 Hart van Soesterkwartier	Nee
6	project 6 Vathorst 1F	Nee
7	project 7 Leusderwerg 249 Bilalschool	Nee
8	Project 8 Kop van Liendert	Nee
20		

BZK	C106	Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget		Beschikkingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: C106/01	Totale besteding (jaar T) *Automatisch berekend* Aard controle n.v.t. Indicator: C106/02	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Automatisch berekend* Aard controle n.v.t. Indicator: C106/03			
				2023-0000100032	€ 0	€ 0			

	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T) Aard controle D1 Indicator: C106/04	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T) Aard controle D1 Indicator: C106/05	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) Aard controle D1 Indicator: C106/06	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T) Aard controle D1 Indicator: C106/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C106/08
	0	0	0	0	Nee

	Naam gebiedsmaatregel Aard controle n.v.t. Indicator: C106/09	Besteding (jaar T) per gebiedsmaatregel Aard controle R Indicator: C106/10	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per gebiedsmaatregel Aard controle n.v.t. Indicator: C106/11	Gebiedsmaatregel afgerond (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C106/12
1	verwerven gronden	€ 0	€ 0	Nee
2	sanering oud fabrieksterreinen	€ 0	€ 0	Nee
20				

BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen		Beschikkingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Projectnaam Aard controle n.v.t Indicator: C209/02	Besteding (jaar T) per project Aard controle R Indicator: C209/03	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06
			1	RHA2022-03349354	Rekenaar (Computerweg 12)	€ 272	€ 272	€ 350.000	0
			2	RHA2022-03336204	Elektornica 10 (Hardwareweg 10)	€ 278.000	€ 278.000	€ 278.000	45
			3	RHA2022-03310633	Applicatie (Softwareweg)	€ 4.420	€ 4.420	€ 252.000	0
			4	RHA2022-03310621	Hoogland (Maatweg)	€ 4.000	€ 4.000	€ 80.000	0
			5	RHA2022-03307910	Apparatuur (Hardwareweg 4-6)	€ 315.000	€ 315.000	€ 315.000	90
			6	RHA2023-0350642	Stadsring	€ 0	€ 0	€ 340.000	0
			7	RHA2023-03513127	Plotterweg 30	€ 221.000	€ 221.000	€ 221.000	26
			8						
			9						
			10						

	Kopie Projectnaam Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) Aard controle R. Indicator: C209/10
1	Rekenaar (Computerweg 12)	0	Nee	Ja
2	Elektornica 10 (Hardwareweg 10)	0	Ja	Ja
3	Applicatie (Softwareweg)	0	Ja	Ja
4	Hoogland (Maatweg)	0	Ja	Ja
5	Apparatuur (Hardwareweg 4-6)	0	Ja	Ja
6	Stadsring	0	Nee	Ja
7	Plotterweg 30	26	Ja	Nee
8				
9				
10				

	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11
	Nee

OCW	D1	**Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2024 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D1/01*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D1/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D1/03*			
			€ 0	€ 2.235.905	Nee			
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 3.332.651	€ 971.081	€ 113.111	€ 0	€ 1.668.169	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*		
		1						
		2						
		100						
OCW	D10	**Volwasseneneducatie** Contactgemeenten	Verstrekte uitkering (jaar T) (inclusief eventuele prijsbijstelling) *Aard controle R* *Indicator: D10/01*	Reservering educatie voorgaand jaar (jaar T-1) [beschikking OCW] *Aard controle R* *Indicator: D10/02*	Totaal beschikbare middelen educatie (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D10/03*	Besteding (jaar T) van educatie *Aard controle R* *Indicator: D10/04*	Reservering besteding van educatie in (jaar T) voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) Bij lagere besteding dan beschikbare middelen *Aard controle R* *Indicator: D10/05*	Onttrekking besteding van educatie in (jaar T) van volgend kalenderjaar (jaar T+1) Bij hogere besteding dan beschikbare middelen *Aard controle R* *Indicator: D10/06*
			€ 1.254.619	€ 176.156	€ 1.430.775	€ 1.211.433	€ 219.342	€ 0
OCW	D11	**Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contact gemeente *Aard controle R* *Indicator: D11/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D11/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D11/03*			
			€ 0	€ 0	Nee			
OCW	D12	**Regionale meld- en coördinatiefunctie** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2024 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente *Aard controle R* *Indicator: D12/01*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12/03*			
			€ 1.090.947	€ 596.255	Nee			
OCW	D12A	**Regionaal programma voortijdig schoolverlaten** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2024 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente *Aard controle R* *Indicator: D12A/01*	Besteding aan contactschool (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D12A/02*	Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12A/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12A/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12A/05*	
			-€ 22.539	€ 0	-€ 22.539	€ 31.591	Nee	
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 1.232.011	€ 0	€ 0	-€ 18.045	€ 445.778	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						
OCW	D19	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D19/01*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/03*			
			€ 0	€ 33.358	Ja			

OCW	**D21**	**Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur**	Naam instelling of samenwerkingsverband *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/01*	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband *Aard controle R* *Indicator: D21/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/04*	Eventuele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/05*	
		1	Stichting Kruisbestuiving	€ 187.245	€ 237.245	Nee		
		2	Stichting FC Amersfoort	€ 0	€ 35.740	Nee		
		3	Stichting De Skate Centrale	€ 0	€ 40.000	Nee		
		4	Kosmik	€ 0	€ 50.420	Nee		
		5	Ring Media	€ 0	€ 50.000	Nee		
		6	Stichting-FCG	€ 0	€ 10.000	Nee		
		7	Fluor	€ 0	€ 50.000	Nee		
		8	Stichting Batuque Capoeira	€ 0	€ 19.150	Nee		
		9	Flore Nederpelt	€ 1.280	€ 2.960	Nee		
		10	Elisabeth van den Hoogen, D&J	€ 0	€ 750	Nee		
		11	De IJsmakerij Amersfoort	€ 0	€ 289	Nee		
		12	Scholen In De Kunst	€ 5.760	€ 5.760	Nee		
		13	Door en Door ontwerp	€ 7.701	€ 7.701	Nee		
		55						
OCW	**D22**	**Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D22/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D22/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D22/03*			
		1	€ 0	€ 0	Ja			
		2						
		100						
IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
		1	BSV/22/00164	€ 27.653	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	IenW/BSK-2018/115228	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		100						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
		1	*BSV/22/00164*	€ 27.653	€ 0	€ 0		Nee
		2	*IenW/BSK-2018/115228*	€ 828	€ 0	€ 0		Nee
		100						
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*		
			€ 10.319	€ 34.074	€ 34.074	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
		1	119 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland), alleen bij een kruispunt | aantal in st	Nee	0			
		2						
		50						

IenW	E21	**Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra** Gemeenten en GR'en	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E21/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/03*	Cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E21/04*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/05*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/06*
		1	IENW/BSK-2021/353112	€ 0	€ 41.322	€ 0	€ 0	Nee
		2						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/07*	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/08*	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling wordt(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/09*			
		1	IENW/BSK-2021/353112	Ja	N.v.t.			
		2						
IenW	E27B	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
		1	AF.0706	€ 0	€ 44.433	€ 0	€ 0	
		2	8152403B	€ 158.162	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	81524040 expl garant	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	81524040 expl PU	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		100						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
		1	AF.0706	€ 91.000	€ 46.276	0	Nee	
		2	8152403B	€ 2.483.900	€ 0	0	Nee	
		3	81524040 expl garant	€ 0	€ 0	0	Nee	
		4	81524040 expl PU	€ 0	€ 0	0	Nee	
		100						
IenW	E44	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E44/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/03*	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering *Aard controle R* *Indicator: E44/04*	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/06*
		1	IENW/BSK-2021/200143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2	IENW/BSK-2021/200143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		3	IENW/BSK-2021/200143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		4	IENW/BSK-2021/200143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		5	IENW/BSK-2023/31695	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		6	IENW/BSK-2023/31695	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		7	IENW/BSK-2023/31695	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		20						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/09*			
		1	IENW/BSK-2021/200143	060307 1	Nee			
		2	IENW/BSK-2021/200143	060307 2	Nee			
		3	IENW/BSK-2021/200143	060307 3	Nee			
		4	IENW/BSK-2021/200143	maatregelen regio gemeenten	Nee			
		5	IENW/BSK-2023/31695	060307 4	Nee			
		6	IENW/BSK-2023/31695	060307 5	Nee			
		7	IENW/BSK-2023/31695	maatregelen regio gemeenten	Nee			
		20						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/10*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/11*	Correctie besteding (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/12*	Correctie cofinanciering (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: E44/13*		
		1	IENW/BSK-2021/200143	Ja				
		2	IENW/BSK-2021/200143	Ja				
		3	IENW/BSK-2021/200143	Ja				
		4	IENW/BSK-2021/200143	Nee	€ 261.422	€ 1.163.394		
		5	IENW/BSK-2023/31695	Ja				
		6	IENW/BSK-2023/31695	Ja				
		7	IENW/BSK-2023/31695	Nee	€ 0	€ 0		
		20						
IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	060307 Gemeente Amersfoort	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		20						
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
		1	060307 Gemeente Amersfoort	0	Ja			
		20						
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
		1	060307 Gemeente Amersfoort	0	0	Ja		
		20						

IenW	E53	**Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord**	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E53/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/03*	Daadwerkelijke startdatum van het project (dd/mm/jj) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/04*	Daadwerkelijke einddatum van het project (dd/mm/jj) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/05*	Ervaringen binnen 3 maanden na afronding project gedeeld (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/06*
			1 SPUKSLA-21-01245407	€ 92.400	€ 150.000	44197	45291	Ja
			2					
			20					
			Kopie beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/07*	Jaar waarin het project is opgenomen in een decentraal uitvoeringsplan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/08*				
			1 SPUKSLA-21-01245407	2021				
			2					
			20					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/09*					
			Ja					
IenW	E81	**Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E81/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E81/02*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E81/03*			
			€ 10.292	€ 10.292	Nee			
IenW	E84	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
			1 310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden|aantal in Meters	Nee	0			
			2 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	0			
			3 333 As-verspringing|aantal in Stuks	Nee	0			
			4 334 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten GOW naar 30 km/uur-zone|aantal in Stuks	Nee	0			
			5 335 Aanleg van een veilige voetgangersoversteekplaats|aantal in Stuks	Nee	0			
			6 336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen|aantal in Stuks	Nee	0			
			50					
IenW	E85	**Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelinstallaties**	Aantal geïnstalleerde intelligente verkeersinstallaties in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E85/01*	Cumulatief aantal geïnstalleerde intelligente verkeersinstallaties (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E85/02*	Totale besteding aan het project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E85/03*	Cumulatieve besteding aan het project (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E85/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E85/05*	
			0	0	€ 0	€ 0	Nee	
IenW	E87B	**Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/01*	Beschikkingsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E87B/03*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/04*	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E87B/05*	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/06*
			1 060307 Gemeente Amersfoort	S2023-0000956	8400	8400	33600	33600
			10					
			Kopie beschikkingsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/08*				
			1 S2023-0000956	Nee				
			2					
			10					

IenW	E104	**Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/01*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) *Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E104/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E104/03*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/04*	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/05*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/06*
			1 *IENW/BSK-2023/390390*	€ 0	€ 0	€ 0	*0*	*0*
			2					
			3					
			4					
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/07*	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/08*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/10*		
			1 IENW/BSK-2023/390390	*0*	*0*	Nee		
			2					
			3					
			4					
			Naam infrastructurele voorziening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/11*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening *Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E104/12*	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening *Aard controle R* *Indicator: E104/13*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/14*	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/15*	
			1 *aanpak rotonde 'De Nieuwe Poort'*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			2 *fietsvoorziening station Amersfoort Centraal Noordzijde*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			40					
EZK	F28	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/06*
			€ 182.308	€ 49.435	€ 5.610	€ 237.353	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*					
			Nee					
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 51.633.742	€ 696.834	€ 2.419.838	€ 9.637	€ 164.459	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 295.599	€ 89.669	€ 0	€ 1.906.784	€ 26.792	€ 13.993
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				

SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 2.700	€ 12.256	€ 49.549	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 51.814	€ 279.998	€ 19.087
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 16.239	€ 131.979	€ 8.997
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 37.771	€ 65.190	€ 4.444
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 7.873	€ 10.841	€ 739
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 4.703	€ 1.425	€ 97
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 118.400	€ 489.433	€ 33.364
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
		6	Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 7.936	€ 0	€ 0		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		6	Totaal	7.936	0	0		
SZW	G10	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 1.838.495	€ 0	Ja			
SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 3.263	€ 0	Ja			
SZW	G13	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
			1 1032207	€ 340.569	€ 0	€ 0	€ 0	€ 318.544
			2 1042213	€ 150.866	€ 0	€ 70.000	€ 0	€ 150.000
			3					
			4					
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
			1 1032207	Ja				
			2 1042213	Ja				
			3					
			4					
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/04*		
			€ 89.788	€ 89.788	Ja	Ja		
VWS	**H14B**	**SPUK expertisecentra jeugdhulp** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H14B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/04*	Optionele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/05*	
			1 060344 Gemeente Utrecht	€ 696.000	€ 696.000	Ja	Deze regeling is afgerond omdat beschikking loopt tot 31-12-2023. Voor nieuwe SPUK H14B vanaf 2024 gaan we opnieuw kosten verantwoorden.	
			2					
			15					
VWS	**H22**	**Regeling specifieke uitkering regionaal projectleider aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2022** Gemeenten	Besteding (jaar T) **Zelfstandige uitvoering** *Aard controle R* *Indicator: H22/01*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle R* *Indicator: H22/02*	Gerealiseerde activiteit aanstellen regionaal projectleider voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van het programma 'Geweld hoort nergens thuis' in het jaar 2022? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H22/03*	Toelichting (Toelichting verplicht indien bij H22/03 "Nee" is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H22/04*	Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H22/05*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H22/06*
			€ 0	€ 75.000	Ja		Nee	Ja
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 96.949	€ 95.000	€ 0	€ 95.000	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 667.454	€ 669.403	€ 0	€ 669.403	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 149.152	€ 168.632	€ 0	€ 168.632	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 111.864	€ 112.959	€ 0	€ 112.959	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 52.203	€ 60.033	€ 0	€ 60.033	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 130.508	€ 150.084	€ 0	€ 150.084	Ja
			7 Valpreventie	€ 384.066	€ 263.234	€ 76.813	€ 263.234	Ja
			8 Leefomgeving	€ 74.576	€ 85.762	€ 0	€ 85.762	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 18.644	€ 19.284	€ 0	€ 19.284	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 272.202	€ 195.465	€ 54.440	€ 195.465	Ja
			11 Mantelzorg	€ 74.576	€ 85.762	€ 0	€ 85.762	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 74.576	€ 0	€ 14.915	€ 0	Nee
			13 Welzijn op recept	€ 41.017	€ 47.170	€ 0	€ 47.170	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 18.644	€ 18.644	€ 0	€ 18.644	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 66.373	€ 66.373	€ 0	€ 66.373	Ja
			Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
			2 Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.				
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
			4 Kansrijke Start	N.v.t.				
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.				
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.				
			7 Valpreventie	N.v.t.				
			8 Leefomgeving	N.v.t.				
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.				
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.				
			11 Mantelzorg	N.v.t.				
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.				
			13 Welzijn op recept	N.v.t.				
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.				
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.				
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*					
			Nee					

VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/04*		
			€ 89.788	€ 89.788	Ja	Ja		
VWS	H14B	SPUK expertisecentra jeugdhulp SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H14B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/04*	Optionele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/05*	
		1	060344 Gemeente Utrecht	€ 696.000	€ 696.000		Deze regeling is afgerond omdat beschikking loopt tot 31-12-2023. Voor nieuwe SPUK H14B vanaf 2024 gaan we opnieuw kosten verantwoorden.	
		2				Ja		
		15						
VWS	H22	Regeling specifieke uitkering regionaal projectleider aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2022 Gemeenten	Besteding (jaar T) **Zelfstandige uitvoering** *Aard controle R* *Indicator: H22/01*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle R* *Indicator: H22/02*	Gerealiseerde activiteit aanstellen regionaal projectleider voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van het programma 'Geweld hoort nergens thuis' in het jaar 2022? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H22/03*	Toelichting (Toelichting verplicht indien bij H22/03 "Nee" is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H22/04*	Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H22/05*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H22/06*
			€ 0	€ 75.000	Ja		Nee	Ja
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
		1	Lokaal Sportakkoord	€ 96.949	€ 95.000		€ 95.000	Ja
		2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 667.454	€ 669.403		€ 669.403	Ja
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 149.152	€ 168.632		€ 168.632	Ja
		4	Kansrijke Start	€ 111.864	€ 112.959		€ 112.959	Ja
		5	Mentale Gezondheid	€ 52.203	€ 60.033		€ 60.033	Ja
		6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 130.508	€ 150.084		€ 150.084	Ja
		7	Valpreventie	€ 384.066	€ 263.234	€ 76.813	€ 263.234	Ja
		8	Leefomgeving	€ 74.576	€ 85.762		€ 85.762	Ja
		9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 18.644	€ 19.284		€ 19.284	Ja
		10	Versterken sociale basis	€ 272.202	€ 195.465	€ 54.440	€ 195.465	Ja
		11	Mantelzorg	€ 74.576	€ 85.762		€ 85.762	Ja
		12	Eén tegen eenzaamheid	€ 74.576	€ 0	€ 14.915	€ 0	Nee
		13	Welzijn op recept	€ 41.017	€ 47.170		€ 47.170	Ja
		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 18.644	€ 18.644		€ 18.644	Ja
		15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 66.373	€ 66.373		€ 66.373	Ja
			Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
		1	Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
		2	Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.				
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
		4	Kansrijke Start	N.v.t.				
		5	Mentale Gezondheid	N.v.t.				
		6	Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.				
		7	Valpreventie	N.v.t.				
		8	Leefomgeving	N.v.t.				
		9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.				
		10	Versterken sociale basis	N.v.t.				
		11	Mantelzorg	N.v.t.				
		12	Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.				
		13	Welzijn op recept	N.v.t.				
		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.				
		15	Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.				
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*					
			Nee					

VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H31/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/05*	
			SPUKNEAS230070	€ 138.436	€ 138.436	Ja		
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/03*			
			MEOZ23106	€ 971.123	€ 363.658			
			Naam zwembad *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/04*	Totale verlening per zwembad (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/05*	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H32/06*	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: H32/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/08*	
		1	*Bosbad Amersfoort*	€ 58.423	€ 19.773	Ja		
		2	*Zwembad Hoogland*	€ 217.801	€ 90.176	Ja		
		3	*Sportcomplex Amerena*	€ 694.899	€ 253.709	Ja		
		20						
VWS	H35	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/01*	Zijn activiteiten verricht zoals vermeld in artikel 3 van de regeling (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/02*	Is meegewerkt aan monitoring zoals gesteld in artikel 7 lid 2 in de regeling (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/03*	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H35/04*	Correcties besteding (T-1) inclusief uitvoering door medeoverheden *vanaf SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: H35/05*	Eindverantwoording (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/06*
		1	*IZA2023nr031*	Ja	Nee	€ 2.387.013	€ 0	Nee
		2						

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Conform het *BBV* zijn gemeenten verplicht om een 'Taakvelden' overzicht bij de jaarrekening te voegen. In dit overzicht is te zien hoe de baten en lasten verdeeld zijn over de door het Rijk voorgeschreven taakvelden. Deze taakvelden lopen door onze eigen programma's heen. Een één op één aansluiting is derhalve niet aanwezig. Uiteraard komen de herkenbare posten uit de taakvelden overeen met de posten zoals die in onze programmabegroting staan. Onderstaand het overzicht van de baten en lasten verdeeld over de voorgeschreven taakvelden.

Tabel: TV.01 Taakvelden

TAAKVELDEN LASTEN		PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
0.1	Bestuur	-8.658	-9.634	-9.802	-169
0.10	Mutaties reserves	-11.893	-14.163	-14.129	33
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	-30.953	-30.953
0.2	Burgerzaken	-5.931	-6.724	-7.911	-1.187
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-5.219	-5.401	-5.015	385
0.4	Overhead	-65.830	-70.789	-68.636	2.153
0.5	Treasury	-1.881	-1.882	-6.491	-4.608
0.61	OZB woningen	-1.620	-1.638	-1.753	-115
0.62	OZB niet-woningen	-809	-815	-964	-149
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	-188	-189	-227	-37
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	-15.674	-2.240	-119	2.121
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	-93	-93
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-11.864	-11.994	-11.488	506
1.2	Openbare orde en veiligheid	-4.350	-5.203	-4.811	392
2.1	Verkeer en vervoer	-23.217	-23.909	-30.766	-6.857
2.2	Parkeren	-3.734	-4.013	-4.674	-661
2.4	Economische havens en waterwegen	-339	-326	-279	46
2.5	Openbaar vervoer	-772	-781	-955	-174
3.1	Economische ontwikkeling	-2.270	-2.792	-2.255	536
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-9.100	-6.779	-10.684	-3.905
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1.288	-1.310	-1.454	-144
3.4	Economische promotie	-264	-268	-271	-3
4.1	Openbaar basisonderwijs	-1.436	-1.468	-1.014	454
4.2	Onderwijshuisvesting	-18.415	-18.462	-18.434	27
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-16.263	-16.427	-14.539	1.888

TAAKVELDEN		PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
5.1	Sportbeleid en activering	-6.749	-6.802	-6.097	705
5.2	Sportaccommodaties	-10.343	-10.801	-10.773	28
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-19.980	-20.233	-19.958	275
5.4	Musea	-5.788	-5.999	-5.937	63
5.5	Cultureel erfgoed	-738	-613	-483	130
5.6	Media	-4.953	-5.068	-5.092	-25
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-20.018	-20.537	-18.139	2.399
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-18.183	-21.409	-33.957	-12.548
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-19.671	-20.133	-19.131	1.002
6.3	Inkomensregelingen	-75.174	-82.296	-92.436	-10.140
6.4	WSW en beschut werk	-17.218	-18.142	-17.400	742
6.5	Arbeidsparticipatie	-9.981	-10.382	-9.112	1.270
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-20.001	-9.720	-8.314	1.405
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-10.059	-10.301	-11.493	-1.192
6.71b	Begeleiding (WMO)	-10.087	-8.857	-7.799	1.058
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-3.773	-3.398	-2.582	816
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-263	-1.675	-2.302	-627
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	-75	-73	2
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-3.909	-5.170	-6.731	-1.561
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-13.402	-21.699	-25.023	-3.325
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-1.491	-1.468	-1.804	-336
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-1.153	-2.922	-2.774	147
6.73a	Pleegzorg	-2.624	-2.583	-2.877	-294
6.73b	Gezinsgericht	-220	-218	-231	-13
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-4.597	-5.169	-6.437	-1.268
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-109	-110	-103	7
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-3.547	-3.895	-5.230	-1.336
6.74c	Gesloten plaatsing	-2.926	-2.880	-3.170	-290
6.81	Ge-escaleerde zorg 18+	0	0	57	57
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-27.147	-31.037	-18.586	12.452
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-13.635	-13.239	-12.052	1.186
6.82	Ge-escaleerde zorg 18-	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	-5.858	-5.900	-4.754	1.145
6.82b	Jeugdreclassering	-115	-116	-110	6
7.1	Volksgezondheid	-7.137	-7.381	-7.634	-253

TAAKVELDEN		PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
7.2	Riolering	-10.897	-10.901	-10.974	-73
7.3	Afval	-18.122	-18.541	-16.510	2.031
7.4	Milieubeheer	-11.261	-11.777	-10.839	938
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-4.953	-5.014	-5.059	-45
8.1	Ruimte en leefomgeving	-5.817	-5.516	-7.521	-2.005
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-13.270	-26.987	-33.708	-6.721
8.3	Wonen en bouwen	-8.643	-9.534	-10.194	-661
TOTAAL LASTEN		-624.830	-655.701	-711.059	-55.358

TAAKVELDEN BATEN		PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
0.1	Bestuur	479	481	1.054	573
0.10	Mutaties reserves	31.804	44.599	40.874	-3.726
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	2.604	2.667	2.402	-265
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.583	1.632	2.589	957
0.4	Overhead	16.415	16.795	18.074	1.279
0.5	Treasury	3.236	3.236	7.403	4.167
0.61	OZB woningen	29.707	29.715	29.956	241
0.62	OZB niet-woningen	24.405	24.405	24.483	78
0.63	Parkeerbelasting	4.474	4.762	2.835	-1.927
0.64	Belastingen overig	1.467	1.574	1.950	376
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	350.309	360.807	370.138	9.332
0.8	Overige baten en lasten	736	736	750	14
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	9	9	21	12
1.2	Openbare orde en veiligheid	409	420	560	140
2.1	Verkeer en vervoer	2.578	2.623	3.808	1.186
2.2	Parkeren	972	996	1.037	41
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	64	66	314	248
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9.100	6.779	10.847	4.068
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	542	554	557	3
3.4	Economische promotie	600	600	660	60
4.1	Openbaar basisonderwijs	12	12	13	1

TAAKVELDEN		PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
4.2	Onderwijshuisvesting	2.798	2.866	3.737	871
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.561	8.562	8.110	-453
5.1	Sportbeleid en activering	35	35	1.129	1.093
5.2	Sportaccommodaties	3.693	3.782	4.118	336
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.058	4.156	4.440	284
5.4	Musea	344	347	413	66
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	8	8
5.6	Media	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	30	586	556
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	432	438	20.993	20.555
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	25	26	33	7
6.3	Inkomensregelingen	53.816	53.838	55.032	1.193
6.4	WSW en beschut werk	11	11	12	1
6.5	Arbeidsparticipatie	38	39	3.218	3.179
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	1.422	1.434	1.268	-166
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	15	17	42	25
6.71b	Begeleiding (WMO)	8	8	113	105
6.71c	Dagbesteding (WMO)	26	26	148	122
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	8	8	705	697
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	10	11	90	79
6.72b	Jeugdhulp behandeling	10	10	175	164
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	10	10	12	1
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	7	7	16	9
6.73a	Pleegzorg	7	7	8	1
6.73b	Gezinsgericht	7	7	8	1
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	7	7	22	15
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	10	10	11	1
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	25	25	156	131
6.74c	Gesloten plaatsing	7	7	8	1
6.81	Ge-escaleerde zorg 18+	0	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	32	34	105	71
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	44	44	138	94
6.82	Ge-escaleerde zorg 18-	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	10	12	12	0

TAAKVELDEN		PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
6.82b	Jeugdreclassering	10	10	12	1
7.1	Volksgezondheid	4	5	897	892
7.2	Riolering	15.492	15.492	15.559	67
7.3	Afval	24.754	24.759	25.015	256
7.4	Milieubeheer	42	43	3.506	3.463
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	6.209	6.276	6.202	-75
8.1	Ruimte en leefomgeving	2.937	1.299	3.137	1.838
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	12.744	21.921	26.203	4.282
8.3	Wonen en bouwen	5.628	6.616	5.342	-1.274
TOTAAL BATEN		**624.830**	**655.701**	**711.059**	**55.358**

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlagen

Subsidies

In 2023 heeft de gemeente Amersfoort 1.160 subsidies verstrekt. Van deze subsidies waren 1.111 incidentele/projectsubsidies en 49 begrotingssubsidies. Het totaal aantal subsidies in onderstaand overzicht wijkt af van het hiervoor genoemde aantal. Dit komt omdat een aantal subsidies over meerdere beleidsvelden zijn toegekend en daardoor ook meerdere keren worden meegenomen in de totaaltelling. Een overzicht van de subsidies per beleidsveld:

Tabel: PS.01 Overzicht verstrekte subsidies

	Incidentele / projectsubsidies		Begrotingssubsidies	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Programma 1.1 Stedelijk beheer en milieu				
Duurzaamheid	5	274	-	-
Luchtkwaliteit	423	167	-	-
Stedelijk beheer klimaat en groen	175	100	-	-
Subtotaal 1.1 Stedelijk beheer en milieu	*603*	*541*	*0*	*0*
Programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling				
Ro en omgevingswet	12	386	-	-
Subtotaal 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	*12*	*386*	*0*	*0*
Programma 1.3 Wonen				
Wonen	52	433	-	-
Subtotaal 1.3 Wonen	*52*	*433*	*0*	*0*
Programma 2.1 Sociaal Domein				
Basisinfrastructuur	22	1.257	10	413
Ambulante zorg	6	1.120	2	17.048

Specialistische zorg	8	1.662	2	21
Beschermd wonen	24	2.951	6	10.684
Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	8	153	0	0
Werk en inkomen	15	2.118	9	3.976
Subtotaal 2.1 Sociaal Domein	*83*	*9.261*	*29*	*32.142*
Programma 2.2 Veiligheid en handhaving				
Sociale veiligheid	-	-	1	54
Handhaving	1	5	-	-
Subtotaal 2.2 Veiligheid en handhaving	*1*	*5*	*1*	*54*
Programma 3.1 Economie				
Economie	88	862	1	340
Subtotaal 3.1 Economie	*88*	*862*	*1*	*340*
Programma 3.2 Onderwijs en jeugd				
Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	65	7.619	6	1.708
Subtotaal 3.2 Onderwijs en jeugd	*65*	*7.619*	*6*	*1.708*
Programma 3.3 Sport				
Sport en Bewegen	52	462	-	-
Subtotaal 3.3 Sport	*52*	*462*	*0*	*0*
Programma 3.4 Cultuur				
Cultuur, kunst en erfgoed	141	3.280	11	18.904
Evenementen en recreatie	6	379	-	-

Subtotaal 3.4 Cultuur	*147*	*3.659*	*11*	*18.904*

Programma 4.1 Bestuur en dienstverlening				
Bestuur en regionale samenwerking	1	1	6	63
Gebiedsgericht werken	10	446	-	-
Subtotaal 4.1 Bestuur en dienstverlening	*11*	*447*	*6*	*63*
TOTAAL	**1.114**	**23.675**	**54**	**53.211**

In de begroting staan alleen de begrotingssubsidies. In bovenstaande tabel staan zowel de begrotingssubsidies als de incidentele/projectsubsidies.

Een gedetailleerd overzicht van de verstrekte subsidies is te vinden in het online subsidieregister via http://www.amersfoort.nl/subsidies.

De subsidies in bovenstaand overzicht zijn verstrekt in het subsidiejaar 2023. Alle per boekjaar uitbetaalde subsidies zijn vastgelegd in de financiële administratie en sluiten aan bij de jaarrekening over dat boekjaar.

Amersfoort in cijfers

Voor informatie over de gemeente Amersfoort kunt u www.amersfoortincijfers.nl raadplegen. Hier staat informatie over onder andere de bevolking, woningen en onderwijs.

Investeringen totaal overzicht

Hieronder presenteren we een gemeentebreed overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen.

Tabel: MI.01 Investeringen

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
1. Duurzame en groeiende stad							
1.1 Stedelijk beheer en milieu							
B. Gepland en doorgeschoven							
Investeringen met een maatschappelijk nut							
Bruggen kattenbroek	2023	834	0	116	0	718	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Er is gestart met de voorbereidingen. De daadwerkelijke renovatie/vervanging van de bruggen staat gepland voor 2024 en 2025.
Geluidsreducerend asfalt 2019^	2023	511	0	0	0	511	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Uitvoering en afronding is voorzien voor 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Verharding vermeerkwartier	2023	611	0	164	0	447	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Er is gestart met de voorbereidingen. De daadwerkelijke uitvoering staat gepland voor 2024.
Vervanging masten 2019	2023	145	0	0	0	145	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Nieuwe Europese regels met betrekking tot PL-verlichting en de motie versneld verduurzamen openbare verlichting (2022-137M) maakte een nieuwe planning en prioritering op dit terrein noodzakelijk. De voorbereiding van het vervangingsprogramma van armaturen en lichtmasten in de stad is gestart en kent een doorlooptijd tot ongeveer 2030.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Vervanging masten 2020	2023	218	0	0	0	218	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Nieuwe Europese regels met betrekking tot PL-verlichting en de motie versneld verduurzamen openbare verlichting (2022-137M) maakte een nieuwe planning en prioritering op dit terrein noodzakelijk. De voorbereiding van het vervangingsprogramma van armaturen en lichtmasten in de stad is gestart en kent een doorlooptijd tot ongeveer 2030.
Vervanging armaturen 2019	2023	643	0	0	0	643	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Nieuwe Europese regels met betrekking tot PL-verlichting en de motie versneld verduurzamen openbare verlichting (2022-137M) maakte een nieuwe planning en prioritering op dit terrein noodzakelijk. De voorbereiding van het vervangingsprogramma van armaturen en lichtmasten in de stad is gestart en kent een doorlooptijd tot ongeveer 2030.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Vervanging armaturen 2020	2020	1.921	0	71	0	1.850	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Nieuwe Europese regels met betrekking tot PL-verlichting en de motie versneld verduurzamen openbare verlichting (2022-137M) maakte een nieuwe planning en prioritering op dit terrein noodzakelijk. De voorbereiding van het vervangingsprogramma van armaturen en lichtmasten in de stad is gestart en kent een doorlooptijd tot ongeveer 2030.
Vervangingsinvesteringen or 2022	2022	10.508	0	6.916	0	3.593	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Uitvoering en afronding van deze projecten is voorzien voor 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Vervangingsinvesteringen or 2023	2023	10.974	0	0	0	10.974	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Binnen het MJOP is er de afgelopen jaren vertraging opgelopen. De redenen hiervoor zijn gevarieerd: te weinig capaciteit in de organisatie, het inzetten van beschikbare capaciteit op andere projecten, uitstel van uitvoering vanwege (onvoorziene) externe factoren als woningbouw, technische knelpunten of meer benodigde tijd voor communicatie en participatie. Het doel is om de achterstand in 8 jaar volledig weg te werken. Er zal naar verwachting in 2024 worden gestart met projecten binnen deze investering.
Investeringen met een economisch nut							
CBA transportmiddelen	2021	129	0	2	0	127	De aanbesteding is mislukt, waardoor deze over moet. Dit staat voor 2024 gepland.
CBA transportmiddelen	2019	125	0	86	0	39	De laatste aanschaf staat gepland voor 2024.
CBA bewegwijzering	2020	210	0	23	0	187	De bewegwijzering op Rusthof zelf moet nog plaatsvinden. Dit staat voor 2024 gepland.
CBA oven en filter	2022	126	0	0	0	126	Investering nog niet gestart, deze start in 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Investering riolering 2022	2022	6.950	0	0	0	6.950	Met de invoering van de spaarcomponent in de rioolheffing en het instellen van de voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen, mogen rioolinvesteringen na activatie versneld worden afgeschreven t.l.v. deze voorziening. In 2023 is er € 2,036 miljoen geïnvesteerd en versneld afgeschreven, waarmee de totale investering t/m 2023 op € 3,572 miljoen uitkomt. Het restant van het krediet is nodig om het restant van de rioolinvesteringen alsnog in 2024 te kunnen uitvoeren.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Investering riolering 2023	2023	7.012	0	0	0	7.012	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026. Binnen het MJOP is er de afgelopen jaren vertraging opgelopen. De redenen hiervoor zijn gevarieerd: te weinig capaciteit in de organisatie, het inzetten van beschikbare capaciteit op andere projecten, uitstel van uitvoering vanwege (onvoorziene) externe factoren als woningbouw, technische knelpunten of meer benodigde tijd voor communicatie en participatie. Het doel is om de achterstand in 8 jaar volledig weg te werken. Er zal naar verwachting in 2024 worden gestart met projecten binnen deze investering.
C. Doorgeschoven en gerealiseerd							
Investeringen met een maatschappelijk nut							
Verharding Soesterkwartier	2020	498	0	498	0	0	Afgerond.
Verharding Leusderkwartier 2020	2020	359	0	359	0	0	Afgerond.
Investeringen met een economisch nut							
CBA uitbreiding wachtruimte	2021	451	0	180	0	272	Afgerond.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Entreegebied Rusthof	2018	1.900	0	1.828	0	72	Met bouw van het Servicecentrum bij het entreegebied is deze investering afgerond.
D. Gepland en niet-gerealiseerd							
Investeringen met een economisch nut							
CBA installaties	2019	150	0	0	0	150	Dit krediet blijkt achteraf niet nodig, omdat het binnen reguliere middelen opgevangen kon worden.
CBA klokkentoren	2019	150	0	0	0	150	Met de nodige geplande werkzaamheden is voorlopig besloten af te zien van de klokkentoren. Indien nodig wordt hier later opnieuw een krediet voor aangevraagd.
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling							
A. Gepland en gerealiseerd							
Investeringen met een economisch nut							
Grond nieuwbouw axia college	2023	1.339	0	1.339	0	0	Afgerond.
B. Gepland en doorgeschoven							
Investeringen met een maatschappelijk nut							
Herinrichting Varkensmarkt^	2023	223	0	0	0	223	De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2024.
Aanpassingen De Hof^	2023	450	0	78	0	372	De voorbereidingen zijn gestart in 2023, verdere uitvoering in 2024.
Herinrichting Neptunusplein^	2023	830	0	252	0	578	De werkzaamheden zijn gestart in 2023 en lopen door in 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Restbudget Aanpak Hof en Varkensmarkt^	2023	247	0	0	0	247	Planning investering is doorgeschoven naar 2024.
Aanpassing Groenmarkt^	2023	250	0	8	0	242	De voorbereidingen zijn gestart in 2023, uitvoering in 2024.
Ontsluiting tijdelijke woningen N'straat	2023	200	200	0	0	200	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Investeringen met een economisch nut							
Herinrichting stationsgebied	2019	2.600	0	1.689	0	911	De werkzaamheden zijn gestart en lopen door in 2024.
Herinrichting HC eemvallei^	2019	3.292	0	18	0	3.274	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Herst. brandscheidingen icoon	2023	300	0	0	0	300	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Kleedkamers kvva	2023	120	0	0	0	120	In verband met nieuwe ontwikkelingen is de planning doorgeschoven naar 2024.
Kleedkamers bsc quick	2020	110	0	0	0	110	Werkzaamheden in 2023 uitgevoerd, financiële afronding in 2024.
Kleedkamers vv hoogland	2020	304	0	0	0	304	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Kunstgrasveld amsvorde - veld 3	2022	329	0	0	0	329	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Kunstgrasveld cjvv - veld 2^	2023	318	0	0	0	318	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Kunstgrasveld cjvv - veld 3^	2023	318	0	0	0	318	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Ondergrond schoolgebouw laakse tuinen	2023	589	0	0	0	589	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Renovatie bosbad^	2023	1.553	0	966	0	587	De werkzaamheden zijn gestart in 2023 en lopen door in 2024.
Sportzaal laakse tuinen	2023	1.904	0	50	0	1.853	De voorbereidingen zijn gestart in 2023, verdere uitvoering in 2024.
St. aegtenkapel onderhoudsplan 2016	2016	73	0	43	0	31	De investering doorgeschuiven naar 2024, ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen.
Toplaag kunstgras mia veld 1 en 2	2021	300	0	173	0	127	De investering doorgeschuiven naar 2024, ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen.
Trekkenwand flint^	2023	909	0	0	0	909	In 2022 is veld 2 uitgevoerd, veld 1 (nog) niet. Het is momenteen nog onduidelijk of het veld wel/ niet vervangen wordt in verband met de wens tot het plaatsen van een blaashal. In afwachting van de ontwikkelingen restant investering doorschuiven naar 2024.
Tribune midland^	2017	101	0	0	0	101	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2021	15.571	0	1.890	0	13.680	De uitvoering van de verduurzamingsmaatregelen loopt door in 2024.
Verv. nieuwbouw sportzaal schothorst^	2022	2.607	0	164	0	2.443	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Zwembad Hogekwartier	2013	33.200	0	33.076	0	124	We werken eraan om de resterende opleverpunten zo spoedig mogelijk weg te werken. Restant investering doorschuiven naar 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Voorbereidingskrediet zwembad Hoogland	2023	300	0	100	0	200	Voorbereidingen lopen door tot in 2024, tot aan besluitvorming.
C. Doorgeschoven en gerealiseerd							
Bouw-woonrijpmaken curacaolaan 49^	2022	137	0	146	0	-9	De werkzaamheden zijn afgerond.
Investeringen met een economisch nut							
Aanpassing wijkaccommodaties 2017	2017	101	0	102	0	-1	Werkzaamheden zijn afgerond.
Eemcentrum	2005	54.060	0	54.056	0	4	Werkzaamheden zijn afgerond.
Klimaatinstallatie Theater Lieve Vrouw	2023	1.050	0	1.091	0	-41	Werkzaamheden zijn afgerond.
Luchtbehandelingsinstal. Lieve Vrouw	2016	380	0	377	0	3	Werkzaamheden zijn afgerond.
Toplaag kunstgras hoogland	2020	294	0	259	0	35	Werkzaamheden zijn afgerond.
D. Gepland en niet-gerealiseerd							
Brug vathorst over de laak	2021	300	0	0	0	300	Krediet is vervallen.
1.3 Wonen							
B. Gepland en doorgeschoven							
Aanpassen rotonde 9 podium	2022	950	950	800	800	150	Werkzaamheden zijn afgerond, eindafrekening volgt in 2024.
Verbouwen de volmolen	2020	370	0	263	0	107	Werkzaamheden in 2023 uitgevoerd, financiële afronding in 2024.
1.4 Mobiliteit							
B. Gepland en doorgeschoven							
Investeringen met een economisch nut							
Doorfietsroute Amersfoort-Utrecht	2023	200	0	0	0	200	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Fietsplan 2021	2023	1.097	0	135	0	963	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Fietsplan 2022^	2023	1.646	0	0	0	1.646	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Fijnmazig fietsplan 2022^	2023	1.250	0	0	0	1.250	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Herinrichting Snouckaertlaan^	2023	2.600	0	67	0	2.533	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Herinrichting Noorderwierweg^	2023	1.780	0	0	0	1.780	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Restbudget ruimte voetganger en fietser^	2023	4.720	0	0	0	4.720	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Verbet. verkeersveiligheid rotondeDNP	2023	1.000	0	180	0	820	De voorbereidingen zijn gestart in 2023, verdere uitvoering in 2024.
Verbet. autoluwe binnenstad (KT)	2023	150	0	12	0	138	De voorbereidingen zijn gestart in 2023, verdere uitvoering in 2024.
Aanpassing wijkaccommodaties 2019	2023	104	0	0	0	104	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
Aanschaf abri's 2020	2020	1.620	0	1.285	0	335	In 2024 wordt nog onderzoek verwacht naar de beoogde zonnepanelen bij stationsplein. Restant investering doorschuiven naar 2024.
Liftinstallatie park.garage stadhuispln	2021	500	0	300	0	200	Oplevering vertraagd naar 2024. Restant investering doorschuiven naar 2024.
Uitbreiding parkeerautomaten	2023	1.300	0	0	0	1.300	De bestaande parkeerautomaten zijn vervangen. De uitbreiding van het aantal parkeerautomaten heeft nog niet plaats gevonden in afwachting van nieuw beleid met grootschalige uitbreiding. A.g.v. referendum vertraging.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Vervangen parkeerautomaten	2020	990	0	379	0	611	De bestaande parkeerautomaten zijn vervangen. De uitbreiding van het aantal parkeerautomaten heeft nog niet plaats gevonden in afwachting van nieuw beleid met grootschalige uitbreiding. A.g.v. referendum vertraging.
Investeringen met een maatschappelijk nut							
*Aanpak Leusderweg	2017	805	0	435	0	370	In overleg met de beleidsafdeling deze investering doorschuiven naar 2024. De verbouwing en de vergroting van de Albert Heijn zal effect hebben op de druk op de Leusderweg en vraagt potentieel om aanpassingen van onder andere het kruispunt. De Leusderweg tussen Van Campenstraat – Julianaplein vraagt om een oplossing voor de veiligheid en de doorstroming van OV.
Aanpassen 8 rotondes in vathorst	2022	309	309	112	112	197	Werkzaamheden zijn afgerond in 2023. De investering moet wel doorschuiven naar 2024 in verband met financiële afwikkeling van de subsidie begin 2024.
*Bereikbaarheidsprojecten 2016	2016	4.831	0	2.641	0	2.190	Budget nog niet volledig benut, resterende investeringen worden uitgevoerd in 2024.
*Bereikbaarheidsprojecten 2017	2017	369	0	0	0	369	Budget nog niet volledig benut, resterende investeringen worden uitgevoerd in 2024.
Verv verkeersregelinstall 2021	2021	565	0	25	0	540	Budget nog niet volledig benut, resterende investeringen worden uitgevoerd in 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
*Verv verkeersregelinstall 2020	2020	554	0	248	0	306	Budget nog niet volledig benut, resterende investeringen worden uitgevoerd in 2024.
*Verv verkeersregelinstall 2019	2019	546	0	300	0	246	Werkzaamheden worden afgerond in 2024.
*Verder projecten 2022	2022	2.700	0	1.026	0	1.674	Budget nog niet volledig benut, resterende investeringen worden uitgevoerd in 2024.
*Verder projecten 2023	2023	1.754	0	0	0	1.754	Planning uitvoering is doorgeschoven naar 2024.
C. Doorgeschoven en gerealiseerd							
Fietsplan 2020	2020	1.015	0	1.015	0	0	Werkzaamheden zijn afgerond.
OR schoolwoningen zeldertsedreef	2021	275	0	290	0	-15	Werkzaamheden zijn afgerond.
*Verv verkeersregelinstall 2018	2018	537	0	537	0	0	Werkzaamheden zijn afgerond.
Totaal investeringen 1. Duurzame en groeiende stad		**203.621**	**1.459**	**116.169**	**912**	**87.452**	
2. Inclusieve en Veilige stad							
2.1 Sociaal Domein							
A. Gepland (oorspronkelijk)							
Investeringen met een economisch nut							
Huisvesting Oekr. HS	2023	2.360	2.360	1.609	1.609	751	De transformatie van het pand aan de Hellestraat is afgerond. De kosten van de transformatie zijn volledig gedekt door het Rijk.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
B. Gepland en doorgeschoven							
Huisvesting Oekr. trans	2023	5.362	5.362	1.732	1.732	3.630	De transformatie van de panden aan de Hardwareweg zijn in volle gang. De verwachting is dat dit in 2024 afgerond kan worden.
Totaal investeringen 2. Inclusieve en Veilige stad		**7.722**	**7.722**	**3.340**	**3.340**	**4.382**	
3. Lerende, werkende, en dynamische stad							
3.2 Onderwijs en jeugd							
A. Gepland (oorspronkelijk)							
Geen investeringen							
Totaal investeringen 3. Lerende, werkende, en dynamische stad		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
4. Bestuur en dienstverlening							
4.1 Bestuur en dienstverlening							
A. Gepland (oorspronkelijk)							
Investeringen met een economisch nut							
Audiovisuele hulpmiddelen raadszaal 2022	2.022	200	0	255	0	-55	Deze investering heeft het doel de audiovisuele mogelijkheden van de raadszaal te verbeteren. De investering loopt door in 2024, conform planning.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Totaal investeringen 4. Bestuur en dienstverlening		200	0	255	0	-55	
5. Financiën en belastingen							
5.1 Financiën en belastingen							
B. Gepland en doorgeschoven							
Investeringen met een economisch nut							
Key2geïntegreerd heffen	2.019	765	0	563	0	202	In 2021 is gestart met het project. De aanbesteding heeft in 2022 plaatsgevonden. De afronding vindt plaats in 2024.
C. Nieuw							
Geen nieuwe investeringen							
Totaal investeringen 5. Financiën en Belastingen		765	0	563	0	202	
6. Bedrijfsvoering							
6.1 Bedrijfsvoering							
A. Gepland en doorgeschoven							
Investeringen met een economisch nut							
Identity en accesmanagement 2023	2023	115	0	18	0	97	Project is opgestart in 2023, maar loopt door in 2024.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
E-depot voorziening	2021	300	0	160	0	140	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SAAS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.
ICT-werkplekken 2023	2023	579	0	273	0	306	Dit jaarlijkse krediet is voor de vervanging van werkplekapparatuur zoals de laptops. Het deel van het krediet dat niet in 2024 is uitgegeven valt vrij.
Stadhuis nieuwbouw gebouw	2022	44.657	0	5.509	0	39.148	In de begroting is een bepaalde fasering opgenomen voor de verwachte uitgaven van het stadhuis. Het blijkt dat een deel van de kosten pas komt in 2024 e.v.. Dit heeft geen invloed op de totale planning en de verwachte opleverdatum.
Voorbereidingskrediet nieuwbouw stadhuis	2020	2.800	0	2.215	0	585	Betreft kosten voorbereiding nieuwbouw. Project loopt.
C. Doorgeschoven en gerealiseerd							
Kantoormeubilair 2012	2024-2025	438	0	370	0	67	Afgerond.
Inventaris algemene ruimten 2023	2023	165	0	140	0	24	Afgerond.
Overig centrik suites	2024	711	0	518	0	194	Het (deel) project is afgerond. Het niet bestede deel valt vrij.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
D. Gepland en niet-gerealiseerd							
Autonome groei 2022	2023	160	0	0	0	160	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.
Autonome groei 2023	2023	167	0	29	0	138	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Basisregistratie 2023	2023	439	0	0	0	439	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.
Br grootschalig topografie 2020	2020	260	0	0	0	260	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Facilitair informatiesysteem 2023	2023	247	0	0	0	247	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.
Ka servers 2023	2023	167	0	0	0	167	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Ka servers 2022	2022	160	0	0	0	160	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.
Scanapparatuur 2023	2023	167	0	0	0	167	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Servicemanagementpakket 2023	2023	141	0	0	0	141	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.
Overige centric suites 2021	2021	748	0	0	0	748	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Overige software systemen 2023	2023	329	0	194	0	136	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.
Vervanging financieel systeem 2019	2016	873	0	0	0	873	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)	BIJDRAGE DERDEN BEGROOT	Realisatie**	BIJDRAGE DERDEN REALISATIE	Verschil	Toelichting
Zaaksysteem 2023^	2023	549	0	103	0	446	Deze vervangingsinvestering valt vrij als gevolg van het aanschaffen van een Software as a Service (SaaS) applicatie. Bij een SaaS oplossing mag er, conform de notitie materiele vaste activa van de Commissie BBV, geen activatie en afschrijving van de implementatiekosten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zijn deze kosten in een keer geboekt in het jaar waarin ze plaatsvinden.

** Realisatie is exclusief de som van bijdragen van derden.

^ Reeds besloten tot aanpassen van de planning met de begroting 2024.

* Deze investeringen worden toegelicht in de analyse van deelprogramma 1.4 Mobiliteit, opgenomen in de VERDER en Beter Benutten tabellen.

Risico's

In deze bijlage worden de top 3 financiële risico's, met een benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000 of meer, per programma gepresenteerd.

Naast de financiële risico’s kunnen er ook andere niet financiële risico’s zijn. Deze zijn hier niet in meegenomen. Deze kunt u teruglezen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, in de tabel PW.02 Top 25 belangrijkste risico's.

Programma 1.1 Stedelijk beheer en Milieu

Tabel: RB.1.1 Risico's programma 1.1 Stedelijk beheer en milieu

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit	Portefeuillehouder
1	Prioritering in het onderhoudsprogramma, als gevolg van budgettaire overwegingen, of agv beperkte personele capaciteit, afstemming met nutsbedrijven (sanering brosse gasleidingen) of andere stedelijke ontwikkelingen (energietransitie, woningbouw) leidt tot uitstel of vertraging van noodzakelijk groot onderhoud , waardoor kosten ontstaan om veiligheid te borgen.	Inzicht in veranderingen in kwaliteit en waar dit optreedt, goede afstemming met alle relevante partijen.	800	Van Lammeren
2	Herstelkosten als gevolg van extreme weersomstandigheden (droogteschade, storm- en vorstschade en wateroverlast)	Met onze regelmatige veiligheidscontroles en beheermaatregelen beperken we het risico van stormschade zoveel mogelijk. Bij herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met de actuele inzichten op dit gebied om de risico's van overtollig water en droogte op lange termijn zo efficiënt mogelijk te beheersen. Droogteschade wordt beperkt door maatregelen om water vast te houden en rekening te houden met de beplantingskeuze.	516	Van Lammeren
3	Door allerlei mondiale ontwikkelingen (oorlog e.d.) is het aanbod van materialen als hout, staal, etc. schaars, waardoor de prijzen blijven stijgen.	Er wordt per situatie gekeken of het mogelijk is om van alternatieve materialen gebruik te maken.	324	Van Lammeren/ Janssen

Programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Tabel: RB.1.2 Risico's programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit	Portefeuillehouder
1	Gebiedsexploitatie Hoefkwartier	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	7.201	Stegeman
2	Grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	6.601	Stegeman
3	Grondexploitatie Vathorst Bedrijventerrein	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	2.199	Stegeman

Programma 1.3 Wonen

Voor dit programma zijn geen financiële risico's aanwezig met een benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000 of meer.

Programma 1.4 Mobiliteit

Tabel: RB.1.4 Risico's programma 1.4 Mobiliteit

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit	Portefeuillehouder
1	Project Fietsparkeren Station Amersfoort. Aanbestedingsrisico: aanbestedingsmarkt en corona maatregelen zijn grillig en onvoorspelbaar, dit kan leiden tot meerkosten.	- Gedetailleerde raming laten maken. - Wordt er bij de aanbesteding hoger ingeschreven dan de beschikbare budgetten, wordt er niet gegund en moet er gekeken worden of aanvullend budget mogelijk is of versoberingen kunnen worden toegepast.	327	Bijlholt

Programma 2.1 Sociaal domein

Tabel: RB.2.1 Risico's programma 2.1 Sociaal domein

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit	Portefeuillehouder
1	Hogere zorglasten dan begroot door het onvoldoende kunnen behalen van de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd	Het voortdurend monitoren en waar nodig inhoudelijk en financieel bijstellen van beleid en maatregelen teneinde de gewenste resultaten alsnog te behalen.	1.720	Paffen-Zeenni Aboyaakoub-Akkouh
2	De wet Omzetbelasting is in juli 2022 aangepast bij het onderdeel 'ter beschikking stellen van personeel'. De aangepaste regelgeving houdt een risico in dat (een deel) van (nieuw) ingekochte diensten in het sociaal domein (op termijn, namelijk bij ingang nieuwe contracten) BTW plichtig zouden kunnen worden waardoor de kosten van de ingekochte diensten aanzienlijk hoger uit zouden kunnen vallen.	Bij ingang van het nieuwe contract bij MetMaya (per 1 januari 2024 de nieuwe jeugdaanbieder), wordt zorgvuldig afgewogen op welke wijze de dienstverlening zodanig vorm gegeven kan worden dat dit risico, daar waar mogelijk, beperkt kan worden.	618	Paffen-Zeenni Aboyaakoub-Akkouh
3	Stijgende lasten ondersteuning en zorg door (bovenmatige) autonome groei binnen de Wmo en Jeugdwet die niet tijdig wordt gesignaleerd.	Het bouwen van dashboards en monitoring samen met accountmanagement en datawarehouse om de trends en ontwikkelingen in de zorguitgaven te volgen. Verder is de verwachting dat in de loop van 2024 er meer taakgericht gewerkt gaat worden met een afbouw in het aantal aanbieders.	615	Paffen-Zeenni Aboyaakoub-Akkouh

Programma 2.2 Veiligheid en handhaving

Voor dit programma zijn geen financiële risico's aanwezig met een benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000 of meer.

Programma 3.1 Economie

Voor dit programma zijn geen financiële risico's aanwezig met een benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000 of meer.

Programma 3.2 Onderwijs en Jeugd

Voor dit programma zijn geen financiële risico's aanwezig met een benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000 of meer.

Programma 3.3 Sport

Voor dit programma zijn geen financiële risico's aanwezig met een benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000 of meer.

Programma 3.4 Cultuur

Voor dit programma zijn geen financiële risico's aanwezig met een benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000 of meer.

Programma 4.1 Bestuur en dienstverlening

Tabel: RB.4.1 Risico's programma 4.1 Bestuur en dienstverlening

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit	Portefeuillehouder
1	Inkomsten uit leges (omgevingsvergunning) blijven onzeker omdat zij mee-fluctueren met de economische ontwikkelingen. Ondanks nieuwe wetgeving (WKB/Omgevingswet) blijft bouwtoezicht nodig. Het risico bestaat dat de legesinkomsten de kosten niet voldoende dekken. Dit wordt aan de ene kant veroorzaakt door minder legesinkomsten (voor sommige categorieën vervalt de technische toets) en aan andere kant door meer handhaving.	Er is een Formatienormeringsysteem. We werken met een flexibele schil van 3 a 4 fte. Betaling van leges volgen we op de voet.	733	Van Lammeren

Programma 5.1 Financiën en belastingen

Voor dit programma zijn geen financiële risico's aanwezig met een benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000 of meer.

Programma 6.1 Bedrijfsvoering

Tabel: RB.6.1 Risico's programma 6.1 Bedrijfsvoering

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit	Portefeuillehouder
1	Stijgende Energieprijzen gebouwen.	Er zijn diverse maatregelen getroffen om bezuinigen op het gebruik van energie zoals het afstoten van de locatie Hellestraat en “Amersfoort zet ook de knop om”. Daarnaast zijn bouwdelen van het stadhuis op bepaalde momenten niet gebruikt. We rapporteren daarnaast periodiek over de CO2-reductie die deze campagne heeft opgeleverd. Dit is in lijn met de rapportages vanuit de CO2-prestatieladder. Als laatste wordt er zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen.	478	Paffen-Zeenni
2.	Uitwerkingen Cao Gemeenten: Invoeren RVU recht; dit is een soort vroegpensioen gedurende 5 jaar (t/m 2028).	Cao Gemeenten recht	369	Van Lammeren

Projecten

De gemeente Amersfoort heeft momenteel een aantal lopende projecten. Onderstaand kunt u de voortgang van deze projecten bekijken. Hierin staan tevens de top 3 van de kwantitatieve risico's vermeld.

Eerst vindt u een legenda waar u de diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

De informatie van deze projecten kent een peildatum per 31 december 2023.

Inhoud		Planning		Financiën		Risico's	
Ja	De inhoud en de scope van het project zijn in lijn met de laatste besluitvorming.	Ja	De voortgang van het project is in lijn met de planning van de laatste besluitvorming.	Ja	De huidige financiële positie is in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.		Het betreft een klein en beheersbaar risico.
Risico	Er is een risico dat de inhoud en de scope van de laatste besluitvorming niet haalbaar zijn.	Risico	Er is een risico dat de planning van het project conform de laatste besluitvorming niet wordt gehaald.	Risico	Er is een risico dat het budget, vastgesteld bij de laatste besluitvorming, zal worden overschreden.		Het betreft een middelgroot risico.
Nee	De inhoud en de scope van het project wijken af van de laatste besluitvorming.	Nee	De voortgang van het project is niet in lijn met de planning uit de laatste besluitvorming.	Nee	De huidige financiële positie is niet in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.		Het betreft een groot risico.

Programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling: Project Over de Laak

Tabel: PP.01 Over de Laak

Project	Over de Laak		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	9.030	2.150	6.880
Realisatie			
Lasten/ Baten	2.759	1.401	1.358

	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			

Kwantitatieve risico's			
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
Toekomstige risico's over 2024 worden meegenomen in de scope van de grondexploitaties.			

Programma 1.4 Mobiliteit: Project Westelijke Ontsluiting

Tabel: PP.02 Westelijke ontsluiting

Project	Westelijke ontsluiting		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	68.342	68.342	-
Realisatie			
Lasten/ Baten	27.876	27.876	-

	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			

	Kwantitatieve risico's		
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. Project Westelijke Ontsluiting: Bij de Westelijke Ontsluiting wordt alleen doorgegaan met diverse verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Dit betekent dat vanuit het oude plan nog e.e.a. afgewikkeld dient te worden waar mogelijk ongedekte kosten uit voort kunnen vloeien	*- In gesprek gaan met betrokken partijen zoals Provincie en nutsbedrijven met betrekking tot de gevolgen van de gewijzigde voornemens.*		

Programma 1.4 Mobiliteit: Project Fietsparkeren

Tabel: PP.03 Fietsparkeren

Project	Fietsparkeren		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	12.398	12.398	-
Realisatie			
Lasten/ Baten	2.491	2.398	93

	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			

	Kwantitatieve risico's		
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. BTW risico over realisatiekosten fietskelder. Hier is (landelijk) nog geen structurele oplossing voor.	*1. Goed gemotiveerde brief opstellen samen met Prorail, te verzenden aan de inspecteur. Deze actie uitvoeren na reactie van inspecteur op brief van NS (in samenwerking met gemeente Amersfoort) over btw aspect exploitatiekosten fietskelder.*		
2. Aanbestedingsrisico, aanbestedingsmarkt, corona maatregelen zijn grillig en onvoorspelbaar, dit kan leiden tot meerkosten.	*2. Voor de aanbesteding wordt er een aanbestedingsraming opgesteld, deze moet passen binnen de budgetten. Anders start de aanbesteding niet.*		
3. Vormgeving toegang (zijde Stationsplein) ligt nog niet vast. Hier wordt nog over geparticipeerd. Dit kan tot meerkosten leiden.	*3. Tijdens participatietraject en daarop volgende besluitvorming sturen op budget*		
4. Voor het verkrijgen van een recht op doorgang (zijde Smallepad) naar de fietskelder vraagt de nieuwe eigenaar nu een vergoeding. Daarnaast is er discussie over te nemen maatregelen.	*3. Tijdens opstellen overeenkomst en daarop volgende besluitvorming sturen op budget*		

Programma 6.1 Bedrijfsvoering: Project Nieuwbouw Stadhuis

Tabel: PP.04 Nieuwbouw stadhuis

Project	Bouw Huis van de Stad		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	117.589	-	117.589
Realisatie			
Lasten/ Baten	13.864	-	13.864

	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	*ja*	*ja*	*ja*

Kwantitatieve risico's			
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. Prijsstijgingen (o.a. bouwmaterialen)	*1.Investeringsonvoorzien* *2.Monitoring m.b.v. ATO en zo nodig voorstel bijsturen*		
2. Hogere aanbesteding	*1.Investeringsonvoorzien* *2.Monitoring Kosten m.b.v. ATO en zo nodig voorstel bijsturen*		
3. Vertraging door bijv. aanbesteding, onvoorziene omstandigheden.	*2.Investeringsonvoorzien*		
4. Zwaardere / Veranderende wet-regelgeving dan waarmee rekening is gehouden.	*1.Investeringsonvoorzien*		

Toelichting: Vanaf Q4-2021 wordt middels kwartaalrapportages aan de Raad gerapporteerd over de stand van zaken. Zoals in de rapportage over Q2/Q3/Q4-2023 gemeld zijn de risico's na de aanbesteding eind 2023 zodanig verlaagd dat de effecten volgens de montecarlo analyse passen binnen het beschikbare incidentele en structurele onvoorzien. Om die reden is geen beslag op het weerstandsvermogen meer voorzien.

Indicatoren

1.1 Stedelijk beheer en milieu

% scheiding huishoudelijk afval

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
57	61	61	62		

Bron: Grondstoffenmonitor

Toelichting: Het afvalscheidingspercentage is de hoeveelheid afval die inwoners apart scheiden. Hoe hoger dit getal, hoe beter er gescheiden wordt. Het gaat met name om de volgende stromen: grofvuil, gft, grof tuinafval, papier, glas, textiel, kunststof (pmd), klein chemisch afval. Wat er over blijft is restafval. Het streefcijfer (70% in 2025) is gebaseerd op het omgekeerd inzamelen en bewustwordingscampagnes.

Energiegebruik wonen. werken en verkeer

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
7333		6826	6335		6970

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: De eenheid van deze indicator is terajoules (TJ). Het doel voor 2050 is een energiegebruik van maximaal 4.409 TJ. De afgelopen jaren is het energiegebruik flink gedaald en ligt het gebruik zelfs onder het streefcijfer van 2026. De afname in 2022 is deels toe te schrijven aan een lager gasverbruik door een combinatie van factoren, waaronder de hoge gasprijzen. Deze indicator is niet opgenomen in de begroting van 2024.

Gasverbruik wonen en werken

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
3534		3514	3055		3122

Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

Toelichting: De eenheid van deze indicator is terajoules (TJ). Doel voor 2050 is helemaal geen gasgebruik voor wonen en werken. We zien in het jaar 2022 een flinke afname van het gasverbruik ten opzichte van eerdere jaren. Dit is lijn met het landelijke beeld; er was sprake van een relatief zachte winter en daarnaast hebben hoge gasprijzen bijgedragen aan zuinig stookgedrag. Daarnaast neemt het gasverbruik geleidelijk af door toegenomen isolatie en doordat overgestapt wordt op alternatieven (elektriciteit en warmte). Het realisatiecijfer komt daarmee in 2022 al onder het streefcijfer voor 2023 te liggen. In de titel en toelichting van deze indicator stond in de begroting voor 2023 een fout: er stond ‘verkeer’ bij, maar het gaat alleen om gasverbruik wonen en werken. Dit is nu gecorrigeerd. Deze indicator is niet opgenomen in de begroting 2024.

Hernieuwbare elektriciteit (%)

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
8	10,7	13,5			

Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

Toelichting: Het aandeel van hernieuwbare bronnen (wind, zon, waterkracht en biomassa) in de elektriciteitsproductie (in %). De stijging in de afgelopen jaren is toe te schrijven aan de sterke toename van het aantal geïnstalleerde zonnepanelen. Deze toename is in lijn met het landelijke beeld. In 2021 komt het aandeel uit op 13,5%. Het streven van de gemeente is om in 2030 34% van de geschatte elektriciteitsvraag uit hernieuwbare bronnen op te wekken. Het streefcijfer voor 2025 is op de helft hiervan ingezet: 17%. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording) en is te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Opgewekte zonne-energie

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
105	159	201	361		240

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: De eenheid van deze indicator is terajoules (TJ). Zonne-energie komt van zonnepanelen op daken en zonnevelden. De flinke stijging tussen 2021 en 2022 komt vooral door de realisatie van twee zonnevelden in het najaar van 2021 en in 2022. Dit komt nog bovenop de toch al sterke toename van het aantal zonnepanelen op daken in 2021 en 2022. Doel voor 2050 is 971 TJ opwek. Deze indicator is niet opgenomen in de begroting 2024.

1.3 Wonen

Jaren wachttijd als woningzoekende

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
8,2	8	7,2			8

Bron: Woningnet; bewerking O&S

Toelichting: De wachttijd is het aantal jaren dat een woningzoekende gemiddeld stond ingeschreven bij Woningnet bij acceptatie van een woning. Het grootste deel van de sociale huurwoningen (80%) wordt toegewezen op basis van wachttijd, de overige 20% wordt toegewezen via loting. De aangeboden woning gaat naar de woningzoekende die het langst staat ingeschreven. De gemiddelde wachttijd die nodig is om voor een woning in aanmerking te komen, zegt daarmee iets over de krapte op de sociale huurwoningmarkt.

We verwachten dat door een beperkt vrijkomend sociaal huurwoningaanbod en door een grote vraag naar woningen de wachttijd ondanks toevoegingen nieuwbouw nog wat zal toenemen. We streven echter naar stabilisatie om te komen tot een daling. De stabilisatie op 8 jaar is daarom als streefcijfer opgenomen.

In 2020 was de administratieve wachttijd 9,3 jaar. Dit is de wachttijd die gebruikt wordt om de rangorde van de kandidaten te bepalen. Lokale woningzoekenden krijgen om hun kansen te vergroten een wachttijdbonus ten opzichte van woningzoekenden uit andere gemeenten. De wachttijd van 8,0 jaar in 2020 is de zuivere inschrijftijd (zonder wachttijdbonus), dus het daadwerkelijke verschil tussen het moment van inschrijven en de datum van het huurcontract.

Kernvoorraad

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
18214	18228	18510	18840		19080

Bron: BAG/WOZ/Corporaties; bewerking O&S

Toelichting: De omvang van de kernvoorraad betreft de stand van zaken op 1 januari van elk jaar. De kernvoorraad bestaat uit de goedkopere huurwoningen die eigendom zijn van een sociale verhuurder. De maximale huur voor de kernvoorraad is gelijk aan de huurtoeslaggrens: € 763,47 (2022). Op 1 januari 2022 was de omvang van de kernvoorraad 18.840 en de groei ten opzichte van 2021 330 woningen. Voor de jaren 2023 en 2024 gaan we uit van 35% van de geprognosticeerde groei van 800 woningen. (zie indicator uitbreiding woningvoorraad).

In het Deltaplan Wonen en de Prestatieafspraken wordt waar het de voorraadontwikkeling bij corporaties betreft, uitgegaan van woningen waar er sprake is van een sociaal huurcontract. Woningen die verhuurd worden met een sociaal huurcontract hebben bij elke nieuwe huurder een aanvangshuurprijs onder de huurtoeslaggrens.

We verwachten jaarlijks 35% van de toename van de woningvoorraad aan de kernvoorraad toe te voegen.

uitbreiding woningvoorraad

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
537	1087	1153	760		800

Bron: BAG

Toelichting: Zoals ook opgenomen in de voortgangsrapportage Woningbouw zijn er in 2021 meer dan 1.300 woningen toegevoegd. Concreet gaat het om 1042 nieuwbouwwoningen en 273 woningen die getransformeerd zijn. De bovenstaande indicator brengt de netto ontwikkeling van de voorraad. De toevoeging van woningen worden daarbij dus nog gecorrigeerd wat betreft sloop, overige onttrekkingen en administratieve correcties in de BAG in totaal - 162 woningen.

Met de woningrealisatiecijfers tot september 2022 en de plannen die lopen denken we in 2022 niet ’de 1000 woningen toe te voegen. Omdat er gemiddeld 100 woningen per jaar gesloopt worden is de uitbreiding van de woningvoorraad in 2022 800 woningen.

Ook voor 2023 ramen we wat voorzichtiger, namelijk 900 nieuwbouw minus 100 sloop is een toename van 800 woningen.

We zijn bezig met de uitvoering van het Deltaplan. Veel grotere gebiedsontwikkelingen (met grote aantallen woningbouw) zijn in voorbereiding. De ambitie om gemiddeld 1.000 woningen per jaar toe te voegen blijft onverminderd staan.

1.4 Mobiliteit

CO2 uitstoot van wegverkeer en mobiele werktuigen (exclusief snelwegen)

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
128	101	102			

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: Het cijfer is in kiloton CO2 per jaar. Mobiele werktuigen zijn o.a. vorkheftrucs, bulldozers, shovels en graafmachines. De cijfers over 2022 komen pas in het voorjaar van 2024 beschikbaar.
Opgesplitst in wegverkeer en mobiele werktuigen, was de uitstoot van het wegverkeer in 2021 84 kiloton; voor mobiele werktuigen was dit 18 kiloton. De grote daling sinds 2020 komt waarschijnlijk door de coronacrisis en het vele thuiswerken dat daarmee gepaard gaat. De uitstoot van wegverkeer is dan ook veel sterker afgenomen dan van mobiele werktuigen. Emissieregistratie wijzigt regelmatig de gegevens met terugwerkende kracht op basis van voortschrijdend inzicht. Daarom zijn de cijfers van de hele tijdreeks voor deze indicator iets gewijzigd. De tijdreeks wijk dus iets af van de tijdreeks in eerdere begrotingen en jaarverslagen. Omdat alle cijfers met terugwerkende kracht gewijzigd zijn, is er wel nog steeds een trend zichtbaar. In de benchmark met een selectie van een vijftal vergelijkbare steden uit de G40, zit Amersfoort qua CO2-uitstoot in de middenmoot. Er zijn geen streefcijfers voor deze indicator, omdat in de energiemix de doellijnen gericht zijn op energiegebruik en niet op CO2-uitstoot. Deze indicator is niet opgenomen in de begroting voor 2024. Voor meer informatie, zie het Dashboard Duurzaamheid op www.amersfoortincifers.nl.

Rapportcijfer verkeersveiligheid in de eigen straat

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
6,4		6,4		6,4	

Bron: Stadspeiling, O&S

Toelichting: Rapportcijfer verkeersveiligheid in de eigen straat. Het betreft een steekproef. Het cijfer is sinds 2017 zo goed als gelijk gebleven. Met onze inzet op onder meer het verlagen van de maximum snelheid op veel wegen en het oplossen van verkeersveiligheidsknelpunten streven voor de komende jaren naar verbetering ten opzichte van eerdere jaren. Zie ook www.amersfoortincijfers.nl.

2.1 Sociaal Domein

% huishoudens dat gebruik maakt van wijkteams

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023

Bron:

Toelichting: Individuele inwoners van Amersfoort die in het verslagjaar ondersteuning / begeleiding van het wijkteam hebben ontvangen en/of waarvoor het wijkteam de regie heeft gevoerd en/of waarvoor een vraag verhelderd is.
Voor deze nieuwe indicator is gekozen, omdat het goed aansluit bij de werkwijze van de wijkteams, waardoor de indicator een betrouwbaar beeld geeft. Helaas is de indicator, tegen verwachting in, niet te leveren. Vanaf 2024 zal deze indicator dan ook niet meer opgenomen worden.
We kiezen er voor om geen streefcijfers meer op te nemen, omdat we niet streven naar meer mensen met ondersteuning. We streven naar meer ondersteuning in de nabijheid t.o.v. gespecialiseerde zorg buiten de wijk.

% inwoners dat mantelzorg geeft

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
16		16		15	17

Bron: Stadspeiling

Toelichting: We stimuleren de doorontwikkeling van de sociale basisinfrastructuur in wijken. Inwoners met beperkingen zullen meer en langer thuis worden ondersteund.
Iemand wordt als mantelzorger gedefinieerd als hij of zij voor minstens 3 maanden of minimaal 8 uur per week mantelzorg verleent. Dit is gemeten onder alle inwoners van 18 jaar en ouder. De gemeente Amersfoort doet vanaf 2015 hier eigen onderzoek naar via de Stadspeiling.

De laatste jaren heeft Indebuurt033 zich met projecten rondom jonge mantelzorgers en mantelzorgers in de GGZ meer verdiept in de mantelzorger en zijn of haar context. Dit leert ons meer over hoe we ze moeten ondersteunen, maar ook dat we anders moeten kijken naar ons streefbeeld. Het gaat niet zozeer om meer mantelzorgers, maar vooral om betere ondersteuning. We gaan meer inzetten op betere steun- en informatienetwerken en meer vrijwillige hulp voor mantelzorgers, opdat ze geholpen worden en overeind kunnen blijven. Dit in de wetenschap dat met de vergrijzing het aandeel mantelzorgers per zorgontvanger in de komende 20 jaar zal dalen, zoals benoemd in het Gezondheidsakkoord.

% inwoners met een WMO maatwerkarrangement

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
5,8	6	5,9	5,8	5,6	6

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator betreft het aantal WMO cliënten met maatwerkarrangementen in het eerste halfjaar van het betreffende jaar per 100 inwoners. Deze indicator komt uit het Besluit Begroting en verantwoording (BBV). De BBV indicatoren staan gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl. Hier staat het per 10000 inwoners. Onder gemeenten met 100.000 - 300.000 inwoners was het 6,6%. We zagen in 2019 in Amersfoort een lichte daling van het aantal inwoners dat WMO voorzieningen gebruikt en in 2020 een lichte stijging. Dit laatste komt waarschijnlijk door de invoering van het abonnementstarief. Sinds 2021 zien we een lichte daling. Deze afname komt onder andere doordat dagactiviteiten voor ouderen een algemene voorziening is geworden waarvoor geen beschikking meer nodig is; door openstelling van de Wlz voor de GGZ-doelgroep begin 2021, waardoor meer cliënten naar de Wlz zijn gegaan; en doordat de effecten van de invoering van het Wmo-abonnementstarief zijn gestabiliseerd.

Het betreft halfjaar cijfers. Het meest recente cijfer is een voorlopig cijfer. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijk monitor www.waarstaatjegemeente.nl (onder Gemeentelijke monitor sociaal domein). Cijfers van voorgaande jaren waren ook voorlopig en zijn door na-ijlende verantwoording achteraf gaan dalen. Administratief zijn dossiers gecorrigeerd op basis van het werkelijke zorggebruik. Hierdoor kunnen definitieve cijfers van voorgaande jaren verschillen van eerder gerapporteerde (voorlopige) cijfers.

% jongeren met jeugdhulp

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
9,4	8,9	9,9	10,9	11	9,4

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator is gebaseerd op de Amersfoortse jongeren tot en met 17 jaar die jeugdhulp ontvingen in het eerste halfjaar van het betreffende jaar.
De cijfers vanaf 2021 zijn niet goed vergelijkbaar met voorgaande jaren door een trendbreuk in de cijfers van het CBS. Vanaf 2021 heeft CBS meer jeugdzorgaanbieders, en dus meer jongeren met jeugdzorg, meegenomen in de cijfers. Vanaf 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel van kracht. Op basis van het woonplaatsbeginsel wordt bepaald aan welke gemeente de geleverde jeugdzorg wordt toebedeeld. Deze administratieve wijzigingen leidt tot een minder zuivere trendlijn over het gebruik van jeugdzorg.

We streven naar minder zorg dan bij andere gemeenten met 100.000-300.000 inwoners.

De realisatiecijfers over het gebruik van zorg ijlen sterk na. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijke monitor www.waarstaatjegemeente.nl.
De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording).

% zelfstandig wonende 70+'ers

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
94,2	94,2	94,4	93,9	93,8	94,5

Bron: CBS

Toelichting: Het cijfer toont het percentage personen van 70 jaar en ouder dat in het eerste kwartaal van het betreffende jaar zelfstandig woont . Een persoon woont zelfstandig als hij of zij niet in een instelling (zoals een verpleeg- of verzorgingshuis) woont. In het programma Langer Thuis heeft het Rijk de ambitie opgenomen om ouderen te helpen in hun vertrouwde omgeving zelfstandig oud te worden met een goede kwaliteit van leven. Het aandeel zelfstandig wonenden is in Amersfoort iets lager dan in andere gemeenten met 100.000 tot 300.000 inwoners (in 2023 was het aandeel daar 94,8%).

CBS heeft de indicator zelfstandig wonende 75+'ers vervangen door zelfstandig wonende 70+'ers. Omdat de indicator zelfstandig wonende 75+'ers niet meer wordt gemeten, hebben we de indicator vervangen door zelfstandig wonende 70+'ers.

Gerealiseerde garantiebanen in het kader van het Sociaal Akkoord

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
70	22	47	60		

Bron: Werk en Inkomen

Toelichting: De banenafspraak in het kader van het Sociaal akkoord is een afspraak tussen werkgevers-, werknemersorganisaties en het Rijk om extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking te realiseren. De landelijke afspraak is naar regionaal niveau vertaald. Binnen de regionale afspraak hanteren we voor Amersfoort een aandeel van 50% van de regio voor het vaststellen van de doelstelling.

Onder andere de coronacrisis heeft in 2020 gezorgd voor een daling van het aantal garantiebanen en dit zette begin 2021 door. In 2021 zien we vanaf Q2 wel weer een toename van het aantal garantiebanen. Naast corona hebben de resultaten ook te maken met de beweging van mensen die vallen onder de doelgroep Banenafspraak. Regio Amersfoort beweegt hierin mee in de lijn van het gemiddelde landelijke beeld.

Er zijn overigens meer banen ontstaan dan in de indicator vermeld staan; het totaal aantal banen is namelijk het resultaat van aantal gecreëerde banen minus het aantal verdwenen banen. Dat betekent dat er meer banen gecreëerd zijn dan het jaarlijkse realisatiecijfer weergeeft, omdat ook de verdwenen banen gecompenseerd moeten worden. De regionale inspanning onder werkgevers is daarmee dus groter dan het realisatiecijfer laat zien.

Het streefcijfer voor 2023 is niet bekend. We hebben ons altijd laten leiden door de streefcijfers die landelijk worden gepubliceerd. Vermoedelijk worden de streefcijfers landelijk aangepast omdat het landelijk beeld is dat de streefcijfers niet haalbaar zijn o.a. als gevolg van de coronapandemie. Overigens ontwikkelen de realisatiecijfers van Amersfoort zich in de lijn van het landelijke beeld.

Personen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
37	57	43	36	35	37

Bron: CBS - Participatiewet

Toelichting: Het betreft het aantal personen per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder. De bijstandsdichtheid is in Amersfoort in vergelijking met grote gemeenten van 100.000-300.000 laag. Bij de andere grote gemeenten is deze namelijk 40 personen per 1.000 inwoners in 2023.
Het betreft een indicator die vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording) verplicht dient te worden opgenomen in de Begroting. Het cijfer is daar anders gedefinieerd. Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl.

Realisatiecijfers 2020 en 2021: De CBS-cijfers zijn inclusief TOZO en dat verklaart de stijging. We kiezen ervoor om wel deze indicator te blijven gebruiken omdat het een BBV-indicator is en we met deze indicator kunnen vergelijken met 100.000+ en Nederland.

Streefcijfer 2022:
In verband met de onduidelijkheden door de Corona-crisis hebben we voor 2022 geen streefcijfer opgenomen.

Aan de hand van de laatst bekende cijfers en kijkend naar huidige werkloosheidspercentage (vergelijkbaar met 2019) en komen we op een streefcijfer van 37 voor 2023.

Schaalscore sociale cohesie

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
6,3		6,3		6,3	

Bron: Stadspeiling

Toelichting: Het kengetal sociale cohesie (ook wel sociale samenhang) is berekend op basis van de mening van inwoners over vier stellingen: de mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks, de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om, ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is, en ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen. De score varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang). Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef. De sociale cohesie is de laatste jaren gelijk gebleven.

werkloosheid (%)

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
4	4,4	4,4	3,3		

Bron: CBS, Enquete Beroepsbevolking

Toelichting: Het percentage mensen zonder betaald werk dat op zoek is naar werk en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt per 1000 inwoners van 15 tot AOW-leeftijd.

Doordat CBS vanaf 2022 gebruik maakt van een nieuwe meetmethode, is het percentage werkloosheid hoger dan volgens de oude methode. Om de ontwikkeling van de werkloosheid te kunnen weergeven, zijn de realisatiecijfers van voorgaande jaren aangepast.

2.2 Veiligheid en handhaving

rapportcijfer voor de buurt

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
7,4		7,4		7,4	

Bron: monitor Leefbaarheid en Veiligheid (Stadspeiling)

Toelichting: Het rapportcijfer voor de buurt geeft een indicatie van het ervaren leefklimaat (sociaal en fysieke leefomgeving). De monitor Leefbaarheid en veiligheid vindt elke twee jaar in de oneven jaren plaats. Het cijfer komt in het voorjaar van 2026 beschikbaar.

Totaal van misdrijven per 1.000 inwoners

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
48	46,6	40	44,7	47,3	45

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Het betreft hier de door de politie geregistreerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties). Het aantal misdrijven laat een daling zien in de afgelopen jaren. In 2020 is het aantal misdrijven verder afgenomen, mede door corona. In 2023 is het aantal misdrijven iets gestegen. Dit komt mede door een stijging van het aantal diefstallen van (brom-, snor-,) fietsen. De misdaadcijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De aantallen zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari. Zie ook www.amersfoortincijfers.nl.

Totaal woninginbraken per 1.000 inwoners

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
4,1	2,6	1,3	1,4	1,2	

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Het betreft hier de door de politie geregistreerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties van woninginbraken, inclusief poging en diefstal zonder braak). Het aantal inbraken is sinds 2020 gedaald. Dit kwam in 2020 en 2021 onder andere doordat in de coronapandemie men meer thuis was. Daarnaast kan een mogelijke verklaring zijn dat particulieren steeds vaker goede beveiligingssystemen hebben en zijn goederen steeds vaker met een GPS tracker terug te vinden. Ook vond er de laatste jaren een verschuiving plaats naar andere vormen van criminaliteit, zoals cybercrime.

De cijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De aantallen zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording). Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl.

3.1 Economie

Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar (woonwerkbalans)

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
863	874	891	912	918	850

Bron: Lisa, bewerking O&S

Toelichting: Amersfoort streeft naar een balans tussen wonen en werken. We meten het vanaf 2016 via de landelijk verplicht gestelde indicator "aantal banen (vanaf 1 uur per week) per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar". Deze indicator laat ons zien of de economische ontwikkeling de bevolkingsontwikkeling voldoende bijhoudt. We streven naar een woon-werkbalans van minimaal 850 banen van 1 uur of meer per week per 1.000 inwoners van 15-64 . Zie ook Dashboard economie en arbeidsmarkt op www.amersfoortincijfers.nl.

Groei van de werkgelegenheid in % ten opzichte van voorgaande jaar

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
3,4	1,9	2,1	3	2,3	

Bron: Lisa

Toelichting: Voor de toename van de werkgelegenheid wordt gekeken naar de toename van het aantal arbeidsplaatsen van 1 uur of meer per week. We streven naar een groei die hoger is dan het landelijke gemiddelde. In 2022 was de groei van de werkgelegenheid in Amersfoort hoger dan het landelijk gemiddelde van 2,9 procent. Voor 2023 zijn er nog geen landelijke cijfers bekend. We geven geen streefcijfers omdat de trend te afhankelijk is van de conjunctuur. Zie ook: www.amersfoortincijfers.nl/dashboard.

Positie op de sociaal-economische index

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
3	4	1	1	1	

Bron: Atlas voor gemeenten

Toelichting: We willen sociaal-economisch een blijvende toppositie in Nederland behouden. De rangorde laat ons zien hoe Amersfoort het op aspecten als werkgelegenheid, werkloosheid en bijstand doet in vergelijking met de 50 grootste gemeenten. We streven ernaar om de positie in de top-5 te behouden. Amersfoort heeft in 2023 haar eerste positie op de sociaaleconomische index behouden. De stad dankt de hoge positie vooral aan de lage werkloosheid en het hoge aandeel vrouwen en hoger opgeleiden in de werkende beroepsbevolking. Daarnaast telt Amersfoort relatief weinig huishoudens met een laag inkomen of bijstand en een gering aandeel lager opgeleiden.

Toelichting: De Atlas voor Gemeenten bevat een benchmark van de sociaal-economische positie van de 50 grootste gemeenten in Nederland. Zie ook www.amersfoortincijfers.nl.

3.2 Onderwijs en jeugd

% voortijdig schoolverlaters

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
1,8	1,8	1,6	2,4		1,6

Bron: DUO

Toelichting: Voortijdig schoolverlaten proberen we te voorkomen. Amersfoort heeft positief resultaat in vergelijking met andere grote gemeenten waar het gemiddelde 2.7% is. Landelijk is het beeld dat jongeren in het tweede coronajaar meer uitgevallen zijn door motivatie-, studiekeuze- en andere problemen als gevolg van de coronaperiode. Hier wijken wij als Amersfoort positief af van het landelijke beeld. Echter is voor het jaar 2021-2022 het VSV cijfer, net als landelijk, scherp gestegen. Actuele cijfers worden gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.
De indicator staat op www.waarstaatjegemeente.nl bij de indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording die het Rijk verplicht stelt in de Begroting.

Relatief verzuim

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
21	18	17	25		20

Bron: DUO

Toelichting: Deze indicator betreft het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners 5-18 jaar. Er is sprake van relatief verzuim als een leerplichtige jongere wel op een school staat ingeschreven,

maar zonder geldige reden les- of praktijktijd verzuimt. Scholen zijn wettelijk verplicht ongeoorloofd verzuim en schooluitval te melden aan DUO.
We streven naar minimaal verzuim om schooluitval te voorkomen. De daling van de DUO cijfers is mogelijk te verklaren door corona en de daardoor bemoeilijkte signalering en registratie van verzuim.
De indicator staat op www.waarstaatjegemeente.nl bij de indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording die het Rijk verplicht stelt in de Begroting. Omdat de cijfers op deze website bijgesteld zijn, zijn de cijfers hier ook aangepast. Hierdoor kunnen oude cijfers gerapporteerd afwijken van de huidige cijfers.

3.3 Sport

% niet-wekelijkse sporters

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
			38		

Bron: GGD

Toelichting: Percentage van de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Elke vier jaar wordt deze indicator gemeten in de gezondheidsmonitor van de GGD regio Utrecht. Door een fout in het systeem bij de dataverzameling konden er geen betrouwbare cijfers over 2020 gepresenteerd worden. Het streefcijfer voor 2020 was 41. Het betreft hier een verplichte indicator vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het % niet-wekelijkse sporters wijkt af van het % niet-wekelijkse sporters in de Amersfoortse Vrijetijdsmonitor 2022, omdat de vraag op een andere manier gesteld is.

% volwassenen en senioren dat voldoet aan de (nieuwe) beweegrichtlijn

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
			52		

Bron: GGD

Toelichting: Het gaat hier om de in 2017 ontwikkelde nieuwe beweegrichtlijn. Deze geldt ter vervanging van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). De beweegrichtlijn is strenger dan de NNGB: niet alleen voldoende beweging, maar ook bot- en spierversterkende activiteiten zijn vereist om aan de richtlijn te voldoen. Elke vier jaar wordt deze indicator gemeten in de gezondheidsmonitor van de GGD regio Utrecht. Door een fout in het systeem bij de dataverzameling konden er geen betrouwbare cijfers over 2020 gepresenteerd worden. Het streefcijfer voor 2020 was 57%. Het cijfer voor Amersfoort is hoger dan het gemiddelde voor de regio Utrecht van 51 procent.

3.4 Cultuur

% inwoners dat tevreden is met het kunst- en cultuuraanbod (inclusief evenementen)

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
			62		72

Bron: Stadspeiling (Vrijetijdsmonitor), O&S

Toelichting: De indicator wordt in 2022 opnieuw gemeten. Percentage inwoners (16-84) dat tevreden is met het kunst- en cultuuraanbod, inclusief evenementen, in Amersfoort. Dit is het percentage 'tevreden' op het totaal van de antwoorden 'tevreden', 'niet (zo) tevreden' en 'ik ben daar onvoldoende van op de hoogte'. Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef. Het cijfer van 2022 wijkt niet significant af van 2014. De tevredenheid is dus gelijk gebleven vergeleken met 2014. Zie voor meer informatie: www.amersfoortincijfers.nl.

4.1 Bestuur en dienstverlening

% afnemers van digitale diensten dat positief is over het formulier

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
84	86	83	83	86	90

Bron: Klant in Focus

Toelichting: De waardering van onze digitale diensten is in 2023 iets hoger dan de jaren ervoor, maar al jaren redelijk constant. Onze ambitie ligt hoger (90%), maar met de huidige formulieren lijkt dat niet haalbaar.

% bellers met het KCC dat positief is over dienstverlening

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
95					93

Bron: Klant in Focus

Toelichting: De klanttevredenheid aan de telefoon is sinds 2020 niet gemeten.

% bezoekers van de balie Burgerzaken en receptie dat positief is over dienstverlening

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
93		92	92	93	90

Bron: Klant in Focus

Toelichting: In de hal van het stadhuis is een zuil geplaatst waarop de dienstverlening kan worden beoordeeld. De waardering van de dienstverlening aan de balie burgerzaken en de receptie is al jaren redelijk constant.

% bezoekers van www.amersfoort.nl dat positief is

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
52	54	56	45	48	60

Bron: Klant in Focus

Toelichting: Uit de resultaten blijkt dat de website qua klanttevredenheid minder hoog scoort dan op de andere kanalen. Klanten zijn geneigd persoonlijk contact hoger te waarderen dan contact via de website. Bovendien zien we dat veel mensen op de website vooral reageren als ze iets niet kunnen vinden: vandaar de lagere score. Eind 2022 is de website vernieuwd.

% telefonische bereikbaarheid 14033 Klant Contact Centrum (KCC)

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
83	78	80	66	82	85

Bron: KCC/KCS

Toelichting: In 2022 was het KCC door verschillende omstandigheden tijdelijk minder bereikbaar dan eerdere jaren. In 2023 is het bereikbaarheidscijfer weer terug op het niveau van voor 2022.

6.1 Bedrijfsvoering

Apparaatskosten per inwoner

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
523	588	609	647	718	752

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Apparaatskosten per 31-12. Het betreft organisatiekosten, d.w.z. de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-,materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. Deze indicator betreft een verplichte indicator op grond van de BBV.

Bezetting in fte per 1000 inwoners

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
5,8	6,3	6,2	6,4	6,8	6,2

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, inclusief boventallige medewerkers per 31-12 van het betreffende jaar. De indicator is verplicht op grond van de BBV. Bij de begroting 2023 heeft de gemeenteraad €6 miljoen structureel beschikbaar gesteld voor de versterking en doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie. Ook via het bestuursakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld. De bezetting op deze extra formatie is toegenomen met 69 fte.

formatie in fte per 1000 inwoners

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
6,3	6,55	6,5	6,6	7,2	6,5

Bron:

Toelichting: De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat per 31 december. Het betreft een verplichte indicator op grond van de BBV. Bij de begroting 2023 heeft de gemeenteraad €6 miljoen structureel beschikbaar gesteld voor de versterking en doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie. Ook via het bestuursakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld. De toegestane formatie is toegenomen met 97,1 fte.

Kosten inhuur externen als % van de totale loonsom

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
28,5	22	21	20,7	20,4	18,3

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Kosten op 31 december van het betreffende jaar. Hieronder vallen onder andere de inzet van uitzendkrachten, zzp'ers, of detacheringsovereenkomsten. De indicator is verplichte op grond van de BBV.

Overhead in % van de totale lasten

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
7,7	6,8	7,5	7,3	7,6	8,4

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces als percentage van de totale lasten. Cijfer geldt per 31-12 van het betreffende jaar. Deze indicator betreft een verplichte indicator op grond van de BBV.

Ziekteverzuim (%)

Realisatie cijfers					Streefcijfers
2019	2020	2021	2022	2023	2023
5,3	5,3	5,3	7,1	7,1	5

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Cijfer geldt over het kalenderjaar. Betreft een verplichte indicator o.b.v. BBV. Het verzuimpercentage is gelijk gebleven, maar er is sprake van verschuivingen in de duurklassen. Het korte, middenlange en lange verzuimpercentage zijn gedaald. Het extra lange verzuim is verdubbeld.

BBV Indicatoren
Hieronder treft u de verplichte BBV-indicatoren aan. Dit zijn niet per se indicatoren waar wij als gemeente op sturen, of die wij bijhouden. De indicatoren voor de *BBV* zijn automatisch gegenereerd uit de tabellen van www.waarstaatjegemeente.nl. Deze website wordt niet continu bijgewerkt, waardoor niet alle informatie actueel is.

Verplichte indicatoren

Woonlasten eenpersoons huishoudens				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
690	723	780	897	946

Bron: Gemeente

Toelichting: Het gemiddelde bedrag in euro's per jaar dat een éénpersoons huishouden van een koopwoning betaalt aan ozb, afvalstoffen- en rioolheffing.

Woonlasten meerpersoons huishoudens				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
743	773	872	994	1049

Bron: Gemeente

Toelichting: Het gemiddelde bedrag in euro's per jaar dat een meerpersoons huishouden van een koopwoning betaalt aan ozb, afvalstoffen- en rioolheffing.

Gemiddelde WOZ-waarde (x €1000,-)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
283	306	330	367	432

Bron: Gemeente

Toelichting: De gemiddeld getaxeerde WOZ-waarde van een woning (huur en koop).
Het bedrag voor 2023 betreft de gemiddelde WOZ-waarde per 1-1-2022 voor het belastingjaar 2023.

Geweldsmisdrijven (per 1000 inwoners)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
3,8	3,5	3,3	3,6	

Bron: CBS

Toelichting:
Het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven. Voorbeelden zijn seksuele misdrijven, moord en doodslag, bedreiging en mishandeling.

Vernielingen en beschadigingen (per 1000 inwoners)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
7,1	6,4	6,8	6,7	

Bron: CBS

Toelichting: Hieronder vallen bijvoorbeeld ook brandstichting en misdrijven tegen het openbaar gezag.

Winkeldiefstallen (per 1000 inwoners)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
2,7	2,5	2,1	3	

Bron: CBS

Toelichting: Het cijfer geeft vooral aan de meldingsbereidheid van winkeliers en winkelpersoneel. Het feitelijk aantal winkeldiefstallen vormt een veelvoud van de bij de politie aangegeven winkeldiefstallen.

Verwijzingen Halt (per 10.000 jongeren van 12 t/m 17 jaar)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
112	100	50	70	

Bron: Bureau Halt

Toelichting: De cijfers zijn afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl, maar wijken af van de aantallen die door de politie zelf worden geregistreerd in het Veiligheidsbeeld RVS.

Nieuwbouw (per 1.000 woningen)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
6,5	12,9	15,1	9,6	

Bron: BAG; bewerking O&S

Toelichting: Het aantal gereed gemelde nieuwbouw woningen in een bepaald jaar per 1.000 woningen (gemiddelde van begin en einde van het jaar).

Fijn huishoudelijk restafval (kg per inwoner)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
190	190	174	160	

Bron: CBS

Toelichting: De hoeveelheid niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per inwoner per jaar (kg).

Jongeren met delict voor de rechter				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
1	1	1	1	

Bron: Verwey Joncker Instituut

Toelichting: Het aantal jongeren van 12 t/m 21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Aandeel Jongeren met Jeugdbescherming				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
1,1	1	1	1	0,9

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator geeft het aandeel jongeren tot en met 17 jaar weer die gebruik hebben gemaakt van Jeugdbescherming (zoals voogdij en ondertoezichtstelling).

Aandeel jongeren met Jeugdreclassering				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
0,4	0,4	0,3	0,3	0,2

Bron: CBS

Toelichting: Jongeren (12-22) met jeugdreclassering in % van alle jongeren van 12 tot en met 22 jaar. Het betreft gegevens vanaf 2019 en verder.

% werkloze jongeren

Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
2	3	2	2	

Bron: Verwey Jonker Instituut

Toelichting: % werkloze jongeren in e leeftijd van 16-22 jaar, gebaseerd op WW-registraties bij het UWV. Bij dit cijfer moet de kanttekening geplaatst worden dat de meeste werkloze jongeren geen recht hebben op een WW-uitkering en daardoor niet geregistreerd staan. Het cijfer wordt niet meer geactualiseerd.

Aandeel kinderen in uitkeringsgezinnen

Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
5	5	5	5	

Bron: Verwey Jonker Instituut

Toelichting: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Absoluut verzuim

Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
1	2,6	3,7	12,6	

Bron: DUO

Toelichting: Het betreft het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5-18 jaar.

Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15-64 jaar)

Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
263,9	247,4	240,4	230,4	238,1

Bron:

Toelichting: Het aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar.

Totaal woninginbraken (per 1.000 inwoners)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
4,1	2,6	1,3	1,4	

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Aantal woninginbraken per 1000 inwoners.

Aantal vestigingen (per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
163,9	172,4	180,4	191,1	

Bron: Lisa

Toelichting: Betreft aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar.

% Functiemenging				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
57,1	57,4	57,6	58	

Bron: Lisa

Toelichting: De functiemengingsindex geeft de verhouding weer tussen banen en woningen en varieert van 0 (alleen wonen) tot 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als bedrijven. De indicator geeft ook iets weer van een balans tussen wonen en werken.

Netto arbeidsparticipatie				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
73,1	72,6	73,3	75,9	

Bron:

Toelichting: Het % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

Demografische druk in %				
Realisatie cijfers				
2019	2020	2021	2022	2023
66	65,9	65,6	65,3	65,1

Bron: CBS

Toelichting: Het totaal aantal personen onder de 20 en vanaf 65 jaar in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Dit is de som van de 'groene' en 'grijze' druk. Het cijfer geeft een indicatie van de druk op de arbeidsmarkt.

Overzicht begroting na wijziging

In deze bijlage staan overzichten met daarin de begroting 2023 zoals u in november 2022 heeft vastgesteld (dus inclusief aangenomen amendementen) en de vastgestelde begrotingswijzigingen. De actuele begroting is in alle vergelijkende overzichten opgenomen en onder de overzichten vindt u per begrotingswijziging een korte toelichting.

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2023 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2023
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES			
1. Duurzame leefomgeving			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-79.672	-2.053	-81.726
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-46.263	-11.418	-57.682
1.3 Wonen	-4.714	-624	-5.339
1.4 Mobiliteit	-9.260	-685	-9.946
Subtotaal 1. Duurzame leefomgeving	**-139.910**	**-14.781**	**-154.691**
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	-271.563	-17.824	-289.387
2.2 Veiligheid en handhaving	-15.968	-770	-16.738
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**-287.531**	**-18.594**	**-306.125**
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	-5.558	-511	-6.068
3.2 Onderwijs en jeugd	-31.384	-208	-31.592
3.3 Sport	-13.737	-421	-14.158
3.4 Cultuur	-26.664	-329	-26.993
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-77.343**	**-1.469**	**-78.812**
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	-22.000	-2.203	-24.202
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	**-22.000**	**-2.203**	**-24.202**
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	-20.324	13.405	-6.919
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**-20.324**	**13.405**	**-6.919**
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	-65.830	-4.959	-70.789
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-65.830**	**-4.959**	**-70.789**
TOTAAL LASTEN	**-612.937**	**-28.601**	**-641.538**

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2023 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2023
BATEN EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES			
1. Duurzame leefomgeving			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	49.074	118	49.193
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	37.462	5.534	42.996
1.3 Wonen	188	870	1.058
1.4 Mobiliteit	4.525	290	4.815
Subtotaal 1. Duurzame leefomgeving	**91.249**	**6.812**	**98.061**
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	55.985	48	56.033
2.2 Veiligheid en handhaving	82	2	84
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**56.068**	**50**	**56.117**
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	560	14	573
3.2 Onderwijs en jeugd	8.968	11	8.979
3.3 Sport	42	1	43
3.4 Cultuur	344	3	347
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**9.915**	**28**	**9.943**
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	8.875	192	9.068
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	**8.875**	**192**	**9.068**
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	410.505	10.613	421.118
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**410.505**	**10.613**	**421.118**
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	16.415	380	16.795
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**16.415**	**380**	**16.795**
TOTAAL BATEN	**593.026**	**18.075**	**611.102**

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2023 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2023
SALDO EXCLUSIEF STORTINGEN AAN RESERVES			

1. Duurzame leefomgeving			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-30.598	-1.935	-32.533
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-8.801	-5.884	-14.685
1.3 Wonen	-4.526	246	-4.281
1.4 Mobiliteit	-4.736	-395	-5.131
Subtotaal 1. Duurzame leefomgeving	**-48.661**	**-7.969**	**-56.630**
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	-215.577	-17.776	-233.353
2.2 Veiligheid en handhaving	-15.886	-768	-16.654
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**-231.463**	**-18.544**	**-250.008**
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	-4.998	-497	-5.495
3.2 Onderwijs en jeugd	-22.416	-197	-22.613
3.3 Sport	-13.694	-420	-14.115
3.4 Cultuur	-26.320	-326	-26.646
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-67.428**	**-1.441**	**-68.869**
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	-13.124	-2.010	-15.135
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	**-13.124**	**-2.010**	**-15.135**
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	390.181	24.018	414.199
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**390.181**	**24.018**	**414.199**
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	-49.415	-4.580	-53.994
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-49.415**	**-4.580**	**-53.994**
TOTAAL SALDO EXCLUSIEF RESERVES	**-19.911**	**-10.526**	**-30.437**

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2023 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2023
STORTINGEN AAN RESERVE			
1. Duurzame leefomgeving			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-2.680	-185	-2.865
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0
1.4 Mobiliteit	-2	-1.754	-1.756
Subtotaal 1. Duurzame leefomgeving	**-2.682**	**-1.938**	**-4.620**
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	0	-6.957	-6.957
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**0**	**-6.957**	**-6.957**
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	-50	0	-50
3.2 Onderwijs en jeugd	-139	0	-139
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-189**	**0**	**-189**
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	-6.795	8.526	1.731
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**-6.795**	**8.526**	**1.731**
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	-2.226	-1.901	-4.127
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-2.226**	**-1.901**	**-4.127**
TOTAAL STORTINGEN AAN RESERVE	**-11.893**	**-2.270**	**-14.163**

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2023 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2023
ONTTREKKINGEN AAN RESERVE			
1. Duurzame leefomgeving			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	3.319	244	3.562
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.276	4.227	5.503
1.3 Wonen	553	18	570
1.4 Mobiliteit	169	1.862	2.031
Subtotaal 1. Duurzame leefomgeving	**5.317**	**6.350**	**11.666**
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	2.464	1.591	4.055
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**2.464**	**1.591**	**4.055**
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	50	0	50
3.2 Onderwijs en jeugd	0	193	193
3.3 Sport	50	100	150
3.4 Cultuur	10	0	10
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**110**	**293**	**403**
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	21.794	4.562	26.356
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**21.794**	**4.562**	**26.356**
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	2.119	0	2.119
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**2.119**	**0**	**2.119**
TOTAAL ONTTREKKINGEN AAN RESERVE	**31.804**	**12.796**	**44.599**

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2023 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2023
SALDO MUTATIES RESERVES			
1. Duurzame leefomgeving			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	638	59	698
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.276	4.227	5.503
1.3 Wonen	553	18	570
1.4 Mobiliteit	167	108	275
Subtotaal 1. Duurzame leefomgeving	**2.634**	**4.412**	**7.046**
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	2.464	-5.366	-2.902
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	**2.464**	**-5.366**	**-2.902**
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	0	0	0
3.2 Onderwijs en jeugd	-139	193	53
3.3 Sport	50	100	150
3.4 Cultuur	10	0	10
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	**-79**	**293**	**213**
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	14.999	13.089	28.088
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	**14.999**	**13.089**	**28.088**
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	-107	-1.901	-2.008
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	**-107**	**-1.901**	**-2.008**
SALDO MUTATIES RESERVES	19.911	10.526	30.437
SALDO INCLUSIEF MUTATIES RESERVES			

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 1.1 Stedelijke beheer en milieu

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
1.1.1 Energietransitie	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-40	0	-40
1.1.1 Energietransitie	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-201	0	-201
1.1.1 Energietransitie	Taakmutaties meicirculaire 2023	-277	0	-277
1.1.2 Duurzaamheid	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-6	0	-6
1.1.2 Duurzaamheid	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-2	0	-2
1.1.4 Milieu	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-443	6	-437
1.1.4 Milieu	Invulling formatie Coalitieakkoord	39	0	39
1.1.4 Milieu	Taakmutaties meicirculaire 2023	-295	0	-295
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-848	112	-735
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Invulling formatie Coalitieakkoord	80	0	80
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Bestemming rekeningresultaat 2022	-61	0	-61
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2022	-185	244	59
	Totaal begroting na wijziging	**-2.238**	**362**	**-1.876**

Toelichting op programma 1.1 Stedelijke beheer en milieu	Lasten	Baten	Saldo
1.1.1 Energietransitie			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.1.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 39.600. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-40	0	-40
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 201.090 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-201	0	-201
Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023' hebben we voor de realisatie van de Regionale Energiestrategieën een bedrag ontvangen van € 276.667.	-277	0	-277

1.1.2 Duurzaamheid			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.1.2 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 5.584. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-6	0	-6
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 2.375 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-2	0	-2
1.1.4 Milieu			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.1.4 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 443.248, en een verhoging van de baten van € 6.044. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-443	6	-437
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 38.690 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	39	0	39
Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023' hebben we voor de implementatie van de Wet Bodembescherming een bedrag ontvangen van € 294.662.	-295	0	-295
1.1.5 Stedelijk beheer, klimaat en groen			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.1.5 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 847.756, en een verhoging van de baten van € 112.289. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-848	112	-735
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 79.896 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het	80	0	80

coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.			
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 61.000 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op de bestrijding van de eikenprocessierups.	-61	0	-61
Mutaties reserves			
Bestemming rekeningresultaat 2022 De lasten betreffen bestaan uit diverse reserve-stortingen: - € 35.551 in de reserve Riolering; - € 149.000 in de reserve Openbare ruimte. De baten betreffen een tweetal onttrekkingen: - € 116.000 aan de reserve Openbare ruimte; - € 127.666 aan de reserve Uitvoering bodembescherming en Stedelijke Vernieuwing. Zie ook het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022'.	-185	244	59

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
1.2.1 RO en Omgevingswet	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-30	7	-23
1.2.1 RO en Omgevingswet	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-646	0	-646
1.2.1 RO en Omgevingswet	Bestemming rekeningresultaat 2022	-655	0	-655
1.2.2 Grondexploitaties	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-14	0	-14
1.2.2 Grondexploitaties	Grondexploitatie Kavels over de Laak	-4.527	0	-4.527
1.2.2 Grondexploitaties	Meerjarenprogramma Grondexploitaties 2022	-5.211	5.211	0
1.2.3 Vastgoed	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-128	306	177
1.2.3 Vastgoed	Tijdelijke woningen Nijkerkerstraat	-120	11	-109
1.2.3 Vastgoed	Bestemming rekeningresultaat 2022	-87	0	-87
Mutaties reserves	Grondexploitatie Kavels over de Laak	0	4.227	4.227
	Totaal begroting na wijziging	**-11.418**	**9.761**	**-1.657**

Toelichting op programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	Lasten	Baten	Saldo
1.2.1 RO en Omgevingswet			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.2.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 30.175, en een verhoging van de baten van € 7.045. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-30	7	-23
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 645.577 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-646	0	-646
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 655.000 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op de implementatie van de Omgevingswet.	-655	0	-655
1.2.2 Grondexploitaties			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.2.2 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 14.066, en een verhoging van de baten van € 7.045. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-14	0	-14
Grondexploitatie Kavels over de Laak De lasten van € 4.527.000 betreffen een storting aan de incidentele verliesvoorziening. Dit wordt voor € 4.227.000 gedekt vanuit de reserve Over de Laak, en voor € 300.000 door het krediet en de kapitaallasten van het krediet 'de Brug Over de Laak' te laten vervallen. Dit is besloten in het raadsbesluit 'Gewijzigde vaststelling grondexploitatie Kavels Over de Laak'.	-4.527	0	-4.527
Meerjarenprogramma Grondexploitaties 2022 De baten en lasten van € 5,2 miljoen komen voort uit de vaststelling van het 'Meerjaren Programma Grondexploitaties 2022'.	-5.211	5.211	0
1.2.3 Vastgoed			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.2.3 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 128.490, en een verhoging van de baten van € 305.578. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-128	306	177

Tijdelijke woningen Nijkerkerstraat Het bedrag van € 109.320 bestaat uit € 120.320 aan lasten voor plankosten en € 11.000 aan baten voor de huurinkomsten van de grond. Dit is tevens opgenomen in het raadsbesluit Conform begrotingswijziging 'Tijdelijke Woningen Nijkerkerstaat'.	-120	11	-109
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 87.000 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op het onderhoud van bomen op vastgoedlocaties.	-87	0	-87
Mutaties reserves			
Grondexploitatie Kavels over de Laak Betreft de onttrekking die hierboven in de toelichting is vermeld. Dit is conform het hierboven opgenomen raadsbesluit.	0	4.227	4.227

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 1.3 Wonen

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
1.3.1 Wonen	Taakmutaties Decembercirculaire 2022	-76	0	-76
1.3.1 Wonen	Taakmutaties Meicirculaire 2023	-95	0	-95
1.3.1 Wonen	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-44	5	-40
1.3.1 Wonen	Nieuwe tranche startersleningen	-18	0	-18
1.3.1 Wonen	Tijdelijke woningen Nijkerkerstraat	-756	865	109
1.3.1 Wonen	Invulling formatie Coalitieakkoord	506	0	506
1.3.1 Wonen	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-142	0	-142
Mutaties reserves	Nieuwe tranche startersleningen	0	18	18
	Totaal begroting na wijziging	**-624**	**887**	**263**

Toelichting op programma 1.3	Lasten	Baten	Saldo
1.3.1 Wonen			
Taakmutaties Decembercirculaire 2022 Het bedrag € 75.686 is beschikbaar gesteld voor het aanpakken van malafide verhuurderschap en discriminatie op de arbeidsmarkt conform de 'Taakmutaties Decembercirculaire 2022'.	-76	0	-76
Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023' hebben we voor de implementatie van de Wet Goed Verhuurderschap een bedrag ontvangen van € 95.348.	-95	0	-95

Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.3.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 44.218, en een verhoging van de baten van € 4.545. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-44	5	-40
Nieuwe tranche startersleningen De lasten van € 17.500 betreffen de beheersvergoeding van 0,5% van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting conform het raadsbesluit 'Nieuwe tranche startersleningen'.	-18	0	-18
Tijdelijke woningen Nijkerkerstraat Het saldo ad € 109.320 bestaat uit € 756.000 aan lasten door de exploitatiesubsidie omtrent de community-impuls en de baten van € 865.320 komen vanuit de subsidies van het Ministerie BZK en RVO. Dit is conform het raadsbesluit 'Tijdelijke Woningen Nijkerkerstaat'.	-756	865	109
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 506.121 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	506	0	506
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 141.566 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-142	0	-142
Mutaties reserves			
Nieuwe tranche startersleningen Betreft een storting van € 17.500 aan de reserve 'Woningbouw' conform het hierboven genoemde raadsbesluit.	0	18	18

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 1.4 Mobiliteit

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
1.4.1 Mobiliteit	Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling	-101	90	-11
1.4.1 Mobiliteit	Invulling formatie Coalitieakkoord	-200	200	0
1.4.1 Mobiliteit	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-249	0	-249
1.4.1 Mobiliteit	Investeringskredieten VERDER	-135	0	-135
Mutaties reserves	Investeringskredieten VERDER	-1.754	1.862	108
	Totaal begroting na wijziging	**-2.439**	**2.152**	**-287**

Toelichting op programma 1.4 Mobiliteit	Lasten	Baten	Saldo
1.4.1 Mobiliteit			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 1.4.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 101.381, en een verhoging van de baten van € 89.967. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-101	90	-11
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 400.000 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-200	200	0
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 248.869 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-249	0	-249
Investeringskredieten VERDER De lasten van € 135.000 zijn de kapitaallasten voor 2023 conform het raadsbesluit 'Beschikbaar stellen investeringskredieten lopende projecten VERDER'.	-135	0	-135
Mutaties reserves			
Investeringskredieten VERDER De lasten van € 1,8 miljoen betreffen een storting aan de reserve Toekomstige Vervangingsinvesteringen. De baten van € 1.9 miljoen betreffen een onttrekking aan de reserve Toekomstige Vervangingsinvesteringen voor het dekken van de afschrijvingslasten. Dit is conform het hierboven opgenomen raadsbesluit.	-1.754	1.862	108

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 2.1 Sociaal Domein

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
2.1.1 Basisinfrastructuur	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-353	7	-346
2.1.1 Basisinfrastructuur	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-208	0	-208
2.1.1 Basisinfrastructuur	Bestemming rekeningresultaat 2022	-197	0	-197
2.1.2 Ambulante zorg	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-609	1	-608
2.1.2 Ambulante zorg	Bestemming rekeningresultaat 2022	-74	0	-74
2.1.3 Specialistische zorg	Taakmutaties Decembercirculaire 2022	209	0	209
2.1.3 Specialistische zorg	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-2.519	14	-2.505
2.1.3 Specialistische zorg	Bestemming rekeningresultaat 2022	-297	0	-297
2.1.3 Specialistische zorg	Taakmutaties Meicirculaire 2023	-1.823	0	-1.823
2.1.4 Opvang	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-457	2	-455
2.1.4 Opvang	Invulling formatie Coalitieakkoord	51	0	51
2.1.4 Opvang	Bestemming rekeningresultaat 2022	-1.232	0	-1.232
2.1.4 Opvang	Taakmutaties Meicirculaire 2023	-522	0	-522
2.1.4 Opvang	Taakmutaties Septembercirculaire 2023	-27	0	-27
2.1.4 Opvang	Taakmutaties Septembercirculaire 2022	11	0	11
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-14	0	-14
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	Raadsbesluit 1778584	-1.511	0	-1.511
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	Bestemming rekeningresultaat 2022	-51	0	-51
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	Taakmutaties Meicirculaire 2023	-425	0	-425
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	Taakmutaties Septembercirculaire 2022	-381	0	-381
2.1.6 Werk en inkomen	Taakmutaties Decembercirculaire 2022	-4.911	0	-4.911
2.1.6 Werk en inkomen	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-425	23	-401
2.1.6 Werk en inkomen	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-35	0	-35
2.1.6 Werk en inkomen	Bestemming rekeningresultaat 2022	-79	0	-79
2.1.6 Werk en inkomen	Taakmutaties Meicirculaire 2023	-1.623	0	-1.623
2.1.6 Werk en inkomen	Vervolg Corona-agenda	-100	0	-100
2.1.6 Werk en inkomen	Taakmutaties Septembercirculaire 2022	89	0	89
2.1.6 Werk en inkomen	Taakmutaties Septembercirculaire 2023	-312	0	-312
Mutaties reserves	Raadsbesluit 1778584	0	1.511	1.511
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2022	-6.957	80	-6.877
	Totaal begroting na wijziging	**-24.783**	**1.639**	**-23.144**

Toelichting op programma 2.1 Sociaal Domein	Lasten	Baten	Saldo
2.1.1 Basisinfrastructuur			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.1.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 352.796, en een verhoging van de baten van € 7.198. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-353	7	-346
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 208.307 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-208	0	-208
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 197.489 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op de nieuwbouw voor Scouting St. Jozef (€ 120.000) en de Sociale basis infrastructuur (€ 77.489).	-197	0	-197
2.1.2 Ambulante zorg			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.1.2 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 609.234, en een verhoging van de baten van € 882. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-609	1	-608
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 74.219 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op de initiatieven voor Centering Pregnancy en Nu niet zwanger.	-74	0	-74
2.1.3 Specialistische zorg			
Taakmutaties Decembercirculaire 2022 Het bedrag van € 210.561 is beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van de Sociale verzekeringsbank, vanwege de persoonsgebonden budgetten. Dit is conform het raadsbesluit 'Taakmutaties Decembercirculaire 2022'.	211	0	211
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.1.3 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 2,5 miljoen en een verhoging van de baten van € 14.375. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-2.519	14	-2.505
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 296.565 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het	-297	0	-297

raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en betreffen € 29.026 voor Jeugdzorg, € 75.000 voor meerkosten Sociaal Domein n.a.v. Corona en € 192.539 voor Impuls integraal werken.			
Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023' hebben we, binnen deelprogramma 2.1.3, € 1,8 miljoen ontvangen voor diverse loon- en prijsbijstellingen: - € 205.192 voor Voogdij 18+; en - € 1.618.046 voor Beschermd Wonen.	-1.823	0	-1.823
2.1.4 Opvang			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.1.4 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 457.363, en een verhoging van de baten van € 2.257. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-457	2	-455
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 50.973 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	51	0	51
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 1.232.000 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op € 432.000 voor het Plan Dak- en Thuisloosheid, € 378.000 voor Maatschappelijke opvang en € 422.000,- voor Vrouwenopvang.	-1.232	0	-1.232
Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023' hebben we, binnen deelprogramma 2.1.4, € 522.168 ontvangen: - € 98.410 voor Werkdrukverlaging jeugdbescherming; en - € 620.587 voor het Nationaal Actieplan Dakloosheid.	-522	0	-522
Taakmutaties Septembercirculaire 2023 De raad heeft op 24 oktober 2023 besloten in te stemmen met de taakmutaties uit de 'Septembercirculaire 2023'. De lasten van € 27.327 betreffen maatschappelijke opvang en huisvesting van kwetsbare groepen.	-27	0	-27
Taakmutaties Septembercirculaire 2022 De lasten van € 11.045 zijn diverse kleine mutaties. Voor meer hieromtrent, zie het besluit omtrent de taakmutaties van de 'septembercirculaire 2022'.	11	0	11
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.1.5 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 14.426. Dit is conform het	-14	0	-14

raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.			
Raadsbesluit 1778584 Het bedrag van € 1,5 miljoen is ten behoeve van de huisvesting van Oekraïners.	-1.511	0	-1.511
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 51.400 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op de uitvoering van het LHBTIQ-emancipatiebeleid in de vijf regiogemeenten.	-51	0	-51
Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023' hebben we, binnen deelprogramma 2.1.5, € 424.522 ontvangen voor diverse taakmutaties: - € 143.817 voor leerlingenvervoer Oekraïne; - € 108.932 voor taal voor ontheemden uit Oekraïne; - € 161.160 voor maatschappelijke begeleiding; en - € 10.613 voor einde lening inburgeringsplichtig.	-425	0	-425
Taakmutaties Septembercirculaire 2022 De lasten van € 380.883 zijn een taakmutatie voor Asiel (inburgering). Voor meer hieromtrent, zie het besluit omtrent de taakmutaties van de 'septembercirculaire 2022'.	-381	0	-381
2.1.6 Werk in inkomen			
Taakmutaties Decembercirculaire 2022 Het bedrag van € 4,9 miljoen is beschikbaar gesteld voor de energietoeslag, en diverse kleine mutaties. Dit is conform het raadsbesluit 'Taakmutaties Decembercirculaire 2022'.	-4.911	0	-4.911
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.1.6 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 424.600, en een verhoging van de baten van € 23.293. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-425	23	-401
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 35.391 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-35	0	-35
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 78.993 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe het breed offensief, teneinde arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten.	-79	0	-79

Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023' hebben we, binnen deelprogramma 2.1.6, € 1,6 miljoen ontvangen voor diverse taakmutaties: - € 712.160 voor de loon- en prijsbijstelling van participatie; - € 333.744 voor de dienstverlening van gemeenten voor het aanpakken van het armoede- en schuldenbeleid; - € 160.210 voor het begeleiden van jongeren naar werk; en - € 417.183 voor de energiearmoede.	-1.623	0	-1.623
Vervolg Corona Agenda De lasten van € 100.000 betreffen middelen voor de aanpak van problematische schulden bij jongeren, conform het raadsbesluit 'Vervolg Corona-agenda'.	-100	0	-100
Taakmutaties Septembercirculaire 2022 De lasten van € 89.306 zijn een taakmutatie met betrekking tot de regeling Individuele plaatsing en steun. Voor meer hieromtrent, zie het besluit omtrent de taakmutaties van de 'septembercirculaire 2022'.	89	0	89
Taakmutaties Septembercirculaire 2023 De raad heeft op 24 oktober 2023 besloten in te stemmen met de taakmutaties uit de 'Septembercirculaire 2023'. De lasten ad € 312.392 zien toe op € 68.329 voor de aanstelling van regionale verbinders voor statushouders, en € 244.063 voor participatie.	-312	0	-312
Mutaties reserves			
Raadsbesluit 1778584 Dit betreft een onttrekking van € 1,5 miljoen van de reserve Vluchtelingen ten behoeve van de huisvesting van Oekraïners.	0	1.511	1.511
Bestemming rekeningresultaat 2022 De lasten van € 7 miljoen bestaan uit diverse stortingen in reserves, zijnde: - € 420.739 voor middelen inburgering; - € 146.132 voor meerkosten Oekraïne; - € 122.000 voor uitvoeringskosten ontheemden Oekraïners; - € 270.996 voor bedrijfsvoeringsmiddelen ontheemden Oekraïners; - € 580.491 voor het Nationaal Programma Onderwijs; - € 190.000 voor versterkingsgelden arbeidsmarktregio; - € 717.485 voor Regionale middelen dichterbij dan je denkt; - en € 4.509.000 voor opvang ontheemden Oekraïne. De baten van € 80.000 zijn een onttrekking vanuit de reserve Sociaal fonds en innovatie, en was een subsidie aan Stichting Sociaal Fonds. Zie ook het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022'.	-6.957	80	-6.877

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 2.2 Veiligheid en handhaving

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
2.2.1 Sociale veiligheid	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-41	0	-40
2.2.1 Sociale veiligheid	Invulling formatie Coalitieakkoord	-192	0	-192
2.2.1 Sociale veiligheid	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-315	0	-315
2.2.2 Fysieke veiligheid	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-284	2	-283
2.2.2 Fysieke veiligheid	Invulling formatie Coalitieakkoord	41	0	41
2.2.2 Fysieke veiligheid	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-137	0	-137
2.2.2 Fysieke veiligheid	Bestemming rekeningresultaat 2022	-56	0	-56
2.2.3 Handhaving	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	17	0	17
2.2.3 Handhaving	Fietsstewards en sus-teams	-110	0	-110
2.2.3 Handhaving	Invulling formatie Coalitieakkoord	308	0	308
	Totaal begroting na wijziging	**-770**	**2**	**-768**

Toelichting op programma 2.2 Stedelijke beheer en milieu	Lasten	Baten	Saldo
2.2.1 Sociale veiligheid			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.2.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 40.901. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-41	0	-40
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 191.700 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-192	0	-192
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 314.807 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-315	0	-315
2.2.2 Fysieke veiligheid			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.2.2 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 284.304, en een verhoging van de baten van € 1.513. Dit is conform het raadsbesluit	-284	2	-283

'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.			
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 40.729 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	41	0	41
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 137.142 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-137	0	-137
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 56.400 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op de overheveling van Schaarse vergunningen.	-56	0	-56
2.2.3 Handhaving			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 2.2.2 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 16.675. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	17	0	17
Fietsstewards en sus-teams De lasten van € 110.000 bestaan uit een incidentele dekking voor de kosten van fietsstewards en het susteam voor het tweede deel van 2023. Zie hiervoor het raadsbesluit 'Financiering van de fietsstewards en het susteam tweede deel 2023'.	-110	0	-110
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 307.770 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	308	0	308
Mutaties reserves			
Geen mutaties met reserves.			

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 3.1 Economie

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
3.1.1 Economie	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-77	14	-64
3.1.1 Economie	Invulling formatie Coalitieakkoord	19	0	19
3.1.1 Economie	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-361	0	-361
3.1.1 Economie	Matchmaker / Vastgoedregisseur binnenstad	-10	0	-10
3.1.1 Economie	Vervolg Corona Agenda	-82	0	-82
	Totaal begroting na wijziging	**-511**	**14**	**-497**

Toelichting op programma 3.1 Economie	Lasten	Baten	Saldo
3.1.1 Economie			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 3.1.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 77.200, en een verhoging van de baten van € 13.524. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-77	14	-64
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 19.346 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	19	0	19
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 361.169 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-361	0	-361
Matchmaker / Vastgoedregisseur binnenstad De Raad heeft op 10 oktober 2023 besloten om in te stemmen met het ' verlengen van de opdracht matchmaker/vastgoedregisseur binnenstad'. Deze hogere lasten ad € 9.636,- worden gedekt vanuit de Corona reserve.	-10	0	-10
Vervolg Corona Agenda Het bedrag van € 82.000 bestaat uit € 50.000 aan lasten voor de voortzetting van de Utrecht Talent Alliantie en € 32.000 aan lasten voor het uitvoeringsbudget impact ondernemen. Dit is conform het raadsbesluit 'Vervolg Corona-agenda'.	-82	0	-82
Mutaties reserves			
Geen mutaties met reserves.			

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 3.2 Onderwijs en jeugd

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Taakmutaties Decembercirculaire 2022	6	0	6
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-196	11	-185
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Taakmutaties Meicirculaire 2023	-18	0	-18
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2022	0	193	193
	Totaal begroting na wijziging	**-208**	**204**	**-5**

Toelichting op programma 3.2 Onderwijs en jeugd	Lasten	Baten	Saldo
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt			
Taakmutaties Decembercirculaire 2022 Het bedrag van € 5.601 betreft een aantal kleine mutaties. Dit is conform het raadsbesluit 'Taakmutaties Decembercirculaire 2022'.	6	0	6
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 3.2.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 196.269, en een verhoging van de baten van € 11.095. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-196	11	-185
Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023' hebben we, binnen deelprogramma 3.2.1, € 17.718 ontvangen voor Voorschoolse educatie.	-18	0	-18
Mutaties reserves			
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 192.514 is een onttrekking aan de reserve Vervangingsinvesteringen als onderdeel van het raadsbesluit 'Bestemming rekeningresultaat 2022'. Het betreft middelen voor het buitengebruik stellen van onderwijspanden.	0	193	193

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 3.3 Sport

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
3.3.1 Sport en bewegen	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-321	1	-320
3.3.1 Sport en bewegen	Blaashal ALTA en pilot sportparkmanagement	-100	0	-100
Mutaties reserves	Blaashal ALTA en pilot sportparkmanagement	0	100	100
	Totaal begroting na wijziging	**-421**	**101**	**-320**

Toelichting op programma 3.3	Lasten	Baten	Saldo
3.3.1 Sport en bewegen			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 3.3.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 321.202, en een verhoging van de baten van € 1.058. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-321	1	-320
Blaashal ALTA en pilot sportparkmanagement De lasten van € 100.000 zijn ter dekking van de pilot sportparkmanagement in 2023, conform bijbehorend raadsbesluit.	-100	0	-100
Mutaties Reserve			
Blaashal ALTA en pilot sportparkmanagement Dit betreft een onttrekking van de reserve 'sport en bewegen' in verband met de pilot sportparkmanagement in 2023. Zie hierboven voor het raadsbesluit.	0	100	100

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 3.4 Cultuur

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-483	3	-480
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Invulling formatie Coalitieakkoord	164	0	164
3.4.2 Evenementen en recreatie	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-10	0	-10
	Totaal begroting na wijziging	**-329**	**3**	**-326**

Toelichting op programma 3.4 Cultuur	Lasten	Baten	Saldo
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 3.4.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 482.826, en een verhoging van de baten van € 2.654. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-483	3	-480
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 164.282 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	164	0	164
3.4.2 Evenementen en recreatie			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 3.4.2 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 10.351. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-10	0	-10
Mutaties reserves			
Geen mutaties met reserves.			

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 4.1 Bestuur en dienstverlening

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-153	2	-151
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Donatie Giro 555	-160	0	-160
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Invulling formatie Coalitieakkoord	60	0	60
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Bestemming rekeningresultaat 2022	-224	0	-224
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Taakmutaties Septembercirculaire 2023	-7	0	-7
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Doorontwikkelen takenpakket griffie	-242	0	-242
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-5	0	-5
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	Bestemming rekeningresultaat 2022	-100	0	-100
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	Vervolg Corona Agenda	-75	0	-75
4.1.3 Dienstverlening	Taakmutaties Decembercirculaire 2022	-8	0	-8
4.1.3 Dienstverlening	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-147	191	44
4.1.3 Dienstverlening	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-526	0	-526
4.1.3 Dienstverlening	Bestemming rekeningresultaat 2022	-256	0	-256
4.1.3 Dienstverlening	Taakmutaties Meicirculaire 2023	-27	0	-27
4.1.3 Dienstverlening	Taakmutaties Septembercirculaire 2023	-8	0	-8
4.1.3 Dienstverlening	Referendum Parkeerbeleid	-170	0	-170
4.1.3 Dienstverlening	Taakmutaties Septembercirculaire 2022	-64	0	-64
4.1.4 Gebiedsgericht werken	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-22	0	-22
4.1.4 Gebiedsgericht werken	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-70	0	-70
	Totaal begroting na wijziging	**-2.202**	**192**	**-2.009**

Toelichting op programma 4.1 Bestuur en dienstverlening	Lasten	Baten	Saldo
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 4.1.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 153.015, en een verhoging van de baten van € 1.561. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-153	2	-151
Donatie Giro 555 De lasten van € 160.000 betreffen de donatie voor de hulpverlening in Turkije en Syrië na de aardbeving (giro 555). Dit is conform het	-160	0	-160

raadsbesluit 'Donatie hulpverlening aardbeving Turkije en Syrië (giro 555)'.			
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 59.996 is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	60	0	60
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 223.550 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op € 200.000 voor Systeemleren en het Robuust Rechtssysteem, € 10.370 voor onderzoek naar ondermijning in Amersfoort en € 13.180 voor de interne begeleidingscommissie juridische bijstand.	-224	0	-224
Taakmutaties Septembercirculaire 2023 De lasten van € 7.062 zijn een taakmutatie met betrekking tot Veilig Wonen. Voor meer hieromtrent, zie het besluit omtrent de taakmutaties van de 'septembercirculaire 2022'.	-7	0	-7
Doorontwikkelen takenpakket griffie De lasten van € 242.350 betreft een gedeelte van de dekking voor de doorontwikkeling van de takenpakket van de griffie. Dit conform het raadsbesluit 'Doorontwikkelen takenpakket griffie'.	-242	0	-242
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 4.1.2 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 4.606. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-5	0	-5
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 100.000 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', en ziet toe op de sociale verbondenheid in het kader van het maatschappelijk programma 'Mondriaan 150'.	-100	0	-100
Vervolg Corona Agenda De lasten van € 75.000 betreffen de kosten van het Stadsgesprek conform het raadsbesluit 'Vervolg Corona-agenda'.	-75	0	-75
4.1.3 Dienstverlening			
Taakmutaties Decembercirculaire 2022 Het bedrag van € 7.822 betreft een aantal kleine mutaties. Dit is conform het raadsbesluit 'Taakmutaties Decembercirculaire 2022'.	-8	0	-8
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%,	-147	191	44

die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 4.1.3 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 146.539, en een verhoging van de baten van € 190.844. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.			
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 525.525 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-526	0	-526
Bestemming rekeningresultaat 2022 De € 256.000 is een onderdeel van de overhevelingsvoorstellen uit het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022', waarvan € 156.000 voor de Wet Kwaliteitsborging en € 100.000 voor de Wet Open Overheid.	-256	0	-256
Taakmutaties Meicirculaire 2023 Vanuit de Meicirculaire 2023 hebben we voor de implementatie van de nieuwe wet verkiezingsuitslagen een bedrag ontvangen van € 26.849. Zie ook het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023'.	-27	0	-27
Taakmutaties Septembercirculaire 2023 De lasten van € 7.991 zijn een taakmutatie met betrekking tot het onderwerp Europese richtlijn energieprestatie gebouwen. Voor meer hieromtrent, zie het besluit omtrent de taakmutaties van de 'septembercirculaire 2022'.	-8	0	-8
Referendum Parkeerbeleid De raad heeft op 12 september 2023 besloten in te stemmen met het 'verzoek tot een referendum Parkeren'. De lasten van € 170.000 zijn beschikbaar gesteld voor de organisatie van het referendum, waarvan € 100.000 wordt gedekt uit de post onvoorzien uit programma 5.1 en € 70.000 vanuit het saldi reserve.	-170	0	-170
Taakmutaties Septembercirculaire 2022 De lasten van € 64.081 betreffen een bijdrage voor de WKB.Voor meer hieromtrent, zie het besluit omtrent de taakmutaties van de 'septembercirculaire 2022'.	-64	0	-64
4.1.4 Gebiedsgericht werken			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 4.1.4 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 21.729. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-22	0	-22
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 69.685 voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit	-70	0	-70

'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.			
Mutaties reserves			
Geen mutaties met reserves.			

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 5.1 Financiën en belastingen

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
5.1.1 Algemene uitkering	Taakmutaties Decembercirculaire 2022	0	4.778	4.778
5.1.1 Algemene uitkering	Taakmutaties Septembercirculaire 2022	0	275	275
5.1.1 Algemene uitkering	Taakmutaties Meicirculaire 2023	0	5.090	5.090
5.1.1 Algemene uitkering	Taakmutaties Septembercirculaire 2023	0	356	356
5.1.2 Belastingen	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-28	115	87
5.1.4 Overige baten en lasten	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	7.334	0	7.334
5.1.4 Overige baten en lasten	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	6.000	0	6.000
5.1.4 Overige baten en lasten	Referendum Parkeerbeleid	100	0	100
Mutaties reserves	Donatie Giro 555	0	160	160
Mutaties reserves	Fietsstewards en sus-teams	0	110	110
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2022	8.526	3.370	11.896
Mutaties reserves	Matchmaker / Vastgoedregisseur binnenstad	0	10	10
Mutaties reserves	GREX Kavels over de laak	0	300	300
Mutaties reserves	Referendum Parkeerbeleid	0	70	70
Mutaties reserves	Vervolg Corona Agenda	0	257	257
Mutaties reserves	Doorontwikkelen takenpakket griffie	0	315	315
	Totaal begroting na wijziging	**21.933**	**15.204**	**37.137**

Toelichting op programma 5.1 Financiën en belastingen	Lasten	Baten	Saldo
5.1.1 Algemene uitkering			
Taakmutaties Decembercirculaire 2022 De baten van € 4,8 miljoen zijn de totale ontvangsten vanuit de decembercirculaire 2022, conform het raadsbesluit 'Taakmutaties Decembercirculaire 2022'.	0	4.778	4.778
Taakmutaties Septembercirculaire 2022 De baten van € 275.533 zijn de ontvangsten van de Septembercirculaire 2022, conform het raadsbesluit 'Taakmutaties Septembercirculaire 2022'.	0	275	275

Taakmutaties Meicirculaire 2023 De baten van € 5.089.662 zijn de ontvangsten van de Meicirculaire 2023, conform het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023".	0	5.090	5.090
Taakmutaties Septembercirculaire 2023 De raad heeft op 27 oktober 2024 besloten in te stemmen met de taakmutaties uit de 'Septembercirculaire 2023'. De baten van € 355.647,- betreffen de ontvangsten vanuit het rijk.	0	356	356
5.1.2 Belastingen			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 5.1.2 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 27.536, en een verhoging van de baten van € 114.653. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-28	115	87
5.1.4 Overige baten en lasten			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 5.1.4 gaat dit om het wegvallen van de stelpost ad € 7,3 miljoen aan de lastenzijde. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	7.334	0	7.334
Invulling formatie organisatie ontwikkelbudget Betreft de verdeling van de stelpost 'organisatie-ontwikkelen' van € 6 miljoen voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	6.000	0	6.000
Referendum Parkeerbeleid De raad heeft op 12 september 2023 besloten in te stemmen met het 'verzoek tot een referendum Parkeren'. De lasten van € 170.000 zijn beschikbaar gesteld voor de organisatie van het referendum, waarvan € 100.000 wordt gedekt uit de post onvoorzien uit programma 5.1.4.	100	0	100
Mutaties reserves			
Donatie Giro 555 Dit betreft een onttrekking aan de saldi reserve van € 160.000 ten behoeve van de de donatie aan giro 555. Dit is conform het raadsbesluit 'Donatie hulpverlening aardbeving Turkije en Syrië (giro 555)'.	0	160	160
Grondexploitaties Kavels over de Laak Een bedrag van € 300.000 wordt onttrokken uit de Saldireserve in verband met de grondexploitatie Kavels over de Laak. Dit is besloten in het raadsbesluit 'Gewijzigde vaststelling grondexploitatie Kavels Over de Laak'.	0	300	300

Fietsstewards en sus-teams De baten ad € 110.000 betreffen een storting aan de reserve Corona ter dekking van de kosten van de fietsstewards en susteam voor het tweede deel van 2023. Dit is conform het raadsbesluit 'Financiering van de fietsstewards en het susteam tweede deel 2023'.	0	110	110
Bestemming rekeningresultaat 2022 De lasten van € 8,5 miljoen betreffen een storting aan de Saldireserve van het (netto) rekeningresultaat. De baten van € 3,4 miljoen betreffen een onttrekking aan de Saldireserve t.b.v. het dekken van de overgehevelde budgetten naar 2023. Zie ook het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022'.	8.526	3.370	11.896
Matchmaker / Vastgoedregisseur binnenstad De Raad heeft op 10 oktober 2023 besloten om in te stemmen met het ' verlengen van de opdracht matchmaker/vastgoedregisseur binnenstad'. De baten € 9.636,- zijn de onttrekking uit de reserve corona.	0	10	10
Referendum Parkeerbeleid De baten ad € 70.000 betreffen de onttrekking aan de saldireserve ter dekking van het organiseren van het Referendum Parkeerbeleid. Zie hierboven voor het genomen raadsbesluit.	0	70	70
Vervolg Corona Agenda De baten van € 257.000 betreffen een onttrekking aan de reserve Corona voor de dekking van de lasten in het raadsbesluit 'Vervolg Corona-agenda'.	0	257	257
Doorontwikkelen takenpakket griffie De baten van € 314.980 zijn een onttrekking uit de Saldireserve voor het doorontwikkelen van het takenpakket van de griffie. Zie hiervoor ook het raadsbesluit "Doorontwikkelen takenpakket griffie'.	0	315	315

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2023 6.1 Bedrijfsvoering

Deelprogramma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
6.1.1 Bedrijfsvoering	Verdeling stelpost Loon-/prijsbestelling	-841	380	-462
6.1.1 Bedrijfsvoering	Invulling formatie Coalitieakkoord	-1.076	0	-1.076
6.1.1 Bedrijfsvoering	Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget	-3.108	0	-3.108
6.1.1 Bedrijfsvoering	Taakmutaties Meicirculaire 2023	71	0	71
6.1.1 Bedrijfsvoering	Doorontwikkelen takenpakket griffie	-73	0	-73
6.1.1 Bedrijfsvoering	Taakmutaties Septembercirculaire 2022	69	0	69
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2022	-1.901	0	-1.901
	Totaal begroting na wijziging	**-6.860**	**380**	**-6.480**

Toelichting op programma 6.1 Bedrijfsvoering	Lasten	Baten	Saldo
6.1.1 Bedrijfsvoering			
Verdeling stelpost Loon-/prijsbijstelling Dit betreft de verdeling van de stelpost loon-/prijsbijstelling van 1%, die in de Begroting 2023-2026 was opgenomen. Voor deelprogramma 6.1.1 gaat dit om een verhoging van de lasten van € 841.218, en een verhoging van de baten van € 379.705. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelpost voor loon/prijsbijstelling over de programma's'.	-841	380	-462
Invulling formatie Coalitieakkoord De € 1,1 miljoen is een onderdeel van het formatief invullen van het coalitieakkoord. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-1.076	0	-1.076
Invulling formatie organisatie-ontwikkelbudget Betreft een verhoging van de lasten met € 3,1 miljoen voor het versterken van de ambtelijke organisatie. Dit is conform het raadsbesluit 'Verdeling van de stelposten voor formatie-uitbreiding onder behoud van het coalitieakkoord en het organisatie-ontwikkelbudget over de programma's'.	-3.108	0	-3.108
Taakmutaties Meicirculaire 2023 In de Meicirculaire 2023 is opgenomen dat het Rijk minder geld beschikbaar stelt voor GDI-voorzieningen, voor een bedrag van € 70.714 voor Amersfoort. Zie ook het 'raadsvoorstel van de Meicirculaire 2023'.	71	0	71
Doorontwikkelen takenpakket griffie De lasten van € 72.630 betreffen een gedeelte van de dekking voor de doorontwikkeling van de takenpakket van de griffie. Dit conform het raadsbesluit 'Doorontwikkelen takenpakket griffie'.	-73	0	-73
Taakmutaties Septembercirculaire 2022 De lasten van € 68.792 betreffen de bijdrage aan de Generieke Digitale Infrastructuur voor gemeenten, conform het raadsbesluit 'Taakmutaties Septembercirculaire 2022'.	69	0	69
Mutaties reserves			
Bestemming rekeningresultaat 2022 De lasten van € 1,9 miljoen betreffen een storting aan de bedrijfsvoeringsreserve, zodat de totale reserve uitkomt op 7,5% van de loonsom. Zie ook het raadsvoorstel 'Bestemming rekeningresultaat 2022'.	-1.901	0	-1.901

Specificatie van de gegarandeerde geldleningen rechtspersonen

Onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen (achtervang, waarborgen en garanties) zijn de afgegeven waarborgen gepresenteerd op categorie-niveau. Conform BBV vereisten dienen rechtspersonen met naam en toenaam opgenomen te worden.

Woningbouwcorporaties	Schuldrestant
Stichting Portaal	171.896
Woonzorg Nederland	6.776
Stichting de Alliantie	499.890
Omnia Wonen	34.758
SSH Utrecht	275
Stichting Habion	562
Stichting Omthuis	18
Subtotaal	**714.175**

Sport en sociaal culturele instellingen	Schuldrestant
Stichting St. Pieters en Bloklands Gasthuis- Cultureel Erfgoed	1.737
Korfbalvereniging Soesterkwartier	30
Amersfoortse Onderwatersportvereniging Aqua-Holic	0
Stichting Hockeybeheer Amersfoort	217
Stichting Museum Flehite	422
Stichting Scouting Mondriaan	137
Stichting Beweging 3.0	0
Voetbalvereniging ASC Nieuwland	10
Stichting Tennispark Vathorst	550
Watersport Vereniging De Eemkruisers	19
Voetbalvereniging CJVV	155
Stichting Tennispark Nieuwland	255
Voetbalvereniging VOP	163
Stichting Vathorst Hockey	93
Stichting Huis van de Watersport	235
Stichting Poppodium Fluor	329
Turn Inn (GymXL)	288
ASC Nieuwland	16
Stichting Schietbaan Nieuwland	722
VV Hoogland	75
Amersfoortse Mixed Hockey Club (AMHC)	416
VV Hooglanderveen	460
Subtotaal	**6.329**

Overige	Schuldrestant
Particuliere hypotheken	692
Ontwikkelbedrijf Vathorst C.V.	0
Samenfoort PO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.	13.350
Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.	37.784
Subtotaal	**51.826**
Totaal	**772.330**

Verklarende woordenlijst

• ABT	Amersfoort Business Team
• Agile	Dit staat letterlijk voor wendbaar, lenig en flexibel. Het is een manier van denken, werken en organiseren. Het stelt organisaties in staat om snel en effectief in te spelen op veranderingen
• AGW	Activiteit Gerelateerd Werken
• AMV	Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen
• AOJ	Aansluiting Onderwijs Jeugdhulp
• AOW	Algemene Ouderdomswet
• ASF	Amersfoortse Sport Federatie
• ASM	Athletic Skills Model
• ATO	AT Osborne. Dit is een externe partij die second opinions op de financiën uitvoert.
• ATP	Association of Tennis Professionals
• AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
• AVU	Afvalverwijdering Utrecht
• AZC	Asielzoekerscentrum
• BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
• B&W	Burgemeester en Wethouders
• BBP	Bruto Binnenlands Product
• BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
• BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
• BDU	Brede Doelstellingen verkeer en vervoer
• BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
• BO	Bestuurlijk Overleg
• BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
• BOL	Bestuurlijk Overleg Leefomgeving
• BOSD	Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein
• BRP	Basisregistratie Personen
• BSA	Breed Spectrum Aanbieders

• BSG	Bestaand Stedelijk Gebied
• BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
• BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
• BVC	Boomveiligheidscontrole
• BVH	Basisvoorziening Handhaving
• BVO	Bruto-vloeroppervlakte
• BW	Beschermd Wonen
• BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
• CAK	Centraal Administratie Kantoor
• CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
• CAR	Centrum voor Archeologie
• CBA	Crematorium en Begraafplaatsen Amersfoort
• CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
• CDOKE	Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid
• CNME	Centrum voor Natuur- en Milieueducatie
• CO2	Koolstofdioxide (broeikasgas)
• COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
• COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
• CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
• CTB	Coronatoegangsbewijs
• DAR	Digitale Aanvraag Rijbewijs
• DGA	Data Governance Act
• DMI	Dutch Metropolitan Innovations
• DNB	De Nederlandse Bank
• DOP	Duurzaam Onkruid Beheer
• DPIA	Data Protection Impact Assessment
• DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
• DVM	Dynamisch Verkeersmanagement

• EBU	Economic Board Utrecht
• ECB	Europese Centrale Bank
• EMU	Economische en Monetaire Unie
• ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
• ESF	Europees Sociaal Fonds
• EZK	Economische Zaken en Klimaat
• Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
• FIWARE Lab	In dit lab kunnen developers gratis gebruikmaken van datacenter-faciliteiten en de standaard bouwstenen
• G40	Netwerk van 40 (middel)grote steden (excl. de vier grootste steden)
• GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
• GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
• GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
• GGDrU	Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht
• GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
• GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
• GLI	Gecombineerde Levensstijlinterventie
• GR	Gemeenschappelijke Regeling
• GREX	Grondexploitatie
• GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
• HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
• HOV	(Hoogwaardig) Openbaar Vervoer
• I&W	Infrastructuur & Waterstaat
• ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
• IDAHOT	Internationale Dag Tegen Holebifobie en Transfobie
• IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
• IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers

• IOAZ	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
• IPH	Institute for Positive Health
• IPS	Individuele Plaatsing en Steun
• IT	Information Technology
• IZA	Integrale Zorgakkoord
• JGZ	Jeugdgezondheidszorg
• KANS	Klimaatadaptatie Nederlandse Steden
• KCC	Klant Contact Centrum
• KCS	Klant Contact Services
• KPI	Kritieke prestatie-indicatoren
• KOG	KinderOpvangGedupeerden
• LEA	Lokale Educatieve Agenda
• LHBTQIA+	Lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, intersekse, queer en aseksueel. Er zijn meer vormen van seksuele oriëntatie en genderidentiteit die niet heteroseksueel of cisgender zijn: daar staat de + voor
• LTA	Landelijk Transitiearrangement
• LVB	Licht Verstandelijke Beperking
• M&O	Misbruik & Oneigenlijk
• MaaS	Mobility as a Service
• MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
• MEOZ	Meerkosten Energie Openbare Zwembaden
• MFA	Multifunctionele Accommodaties
• MIP	Meerjaren Investeringsplan
• MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport
• MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
• MJP	Meerjarenplan
• MKB	Midden- en Kleinbedrijf
• MOR	Meldingen Openbare Ruimte

• MPG	Meerjaren Programma Grondexploitaties
• MRU	Metropoolregio Utrecht
• MUVM	Multimodaal Verkeersmanagement
• MVOI	Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen
• NCW	Netto Contante Waarde
• NEAS	Noodfonds Energie Amateur Sportverenigingen
• NNGB	Nederlandse Norm Gezond Bewegen
• NOVEX	Nationale Omgevingsvisie Extra
• NPO	Nationaal Programma Onderwijs
• NSVV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
• NT1	Aanduiding voor mensen met Nederlands als eerste taal (NT2 als tweede taal)
• OBV	Ontwikkelingsbedrijf Vathorst
• OC(&)W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
• OER	Opwek van Energie op Rijksvastgoed
• o/g	Opgenomen Geld
• OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
• OJKZ	Overal Jezelf Kunnen Zijn
• OKO	Opgroeien in een Kansrijke Omgeving
• OM	Openbaar Ministerie
• OPK	Oud Papier en Karton
• OR	Openbare Ruimte
• O&S	Onderzoek en Statistiek
• OSJ	Onderwijs met Specialistische Jeugdhulp
• OV	Openbaar vervoer
• OZB	Onroerendezaakbelasting
• P&R	Park & Ride
• PDCA	Plan Do Check Act

• PGA	Persoonsgerichte Aanpak
• PGB	Persoonsgebonden Budget
• PLOOI	Platform Openbare Overheidsinformatie
• PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons
• PNIK	Paspoorten en Nederlandse Identiteitskaarten
• PO	Primair onderwijs
• POH	Praktijkondersteuner Huisarts
• POS	Platform voor de Ondernemende Sportaanbieders
• PPS	Publiek-Private Samenwerking
• PRO	Praktijkonderwijs
• PV	Photo Voltaic (cellen in zonnepanelen die zonlicht omzetten in energie)
• PVT	Participatieverklaringstraject
• RB	Raadsbesluit
• RDT	Regionaal Datateam
• REA	Regionale Economische Agenda
• RES	Regionale Energiestrategie
• RHA	Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen
• RIB	Raadsinformatiebrief
• RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
• RIONED	Een stichting die stimuleert dat ervoor voor de riolering en water wordt gezorgd in elke stad in Nederland
• RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
• RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
• RMT	Regionaal Mobiliteitsteam
• RO	Ruimtelijke Ontwikkeling
• ROC	Regionaal Opleidingscentrum
• ROCOV	Reizigers Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer
• ROM	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
• ROVA	Regionaal Orgaan Verwijdering Afvalstoffen

• RRE	Regeling Reductie Energieverbruik
• RREW	Regeling Reductie Energieverbruik Woningen
• RSV	Reserve Stedelijke Voorzieningen
• RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
• RVS	Regionale Veiligheidsstrategie
• RVO	Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland
• RVU	Regeling voor Vervroegde Uittreding
• RWA	Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving
• SaaS	Software as a Service
• SAVE	Samen Veilig
• SBI	Sociale Basis Infrastructuur
• SD	Sociaal Domein
• SET	Stimuleringsregeling E-Health Thuis
• SISA	Single Information, Single Audit
• SKB	Schatkistbankieren
• SLA	Service Level Agreement
• SPUK	Specifieke uitkeringen gemeenten en provincies
• SUVIS	Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen
• SVMN	Samen Veilig Midden Nederland
• SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten
• SW	Sociale Werkvoorziening
• SWA	Sociale Wijkteams Amersfoort
• SWV	Samenwerkingsverband
• SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
• TBO	Terreinbeherende Organisaties
• TJ	TeraJoule
• TOM	Team Ontwikkel Mogelijkheden
• TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers

• U10	Netwerk van gemeenten in de provincie Utrecht: Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist
• UNESCO	United Nations Educational Scientific and Cultural Organization
• UPJO	Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs
• USP	Utrecht Science Park
• UTA	Utrecht Talent Alliantie
• UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
• VAB	Vereniging Amersfoortse Bedrijven
• VANG	Van Afval Naar Grondstof
• VERDER	Samenwerking van gemeenten, provincie en het rijk om de bereikbaarheid van de regio Midden-Nederland te verbeteren
• VN	Verenigde naties
• VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
• VMBO	Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
• VNO/NCW	Verbond van Nederlandse Ondernemingen en het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
• VO	Voortgezet Onderwijs
• VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
• VON	Vrij Op Naam
• VPB	Vennootschapsbelasting
• VRI	Verkeersregelinstallatie
• VRU	Veiligheidsregio Utrecht
• VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
• VSV	Voortijdig schoolverlaten
• VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
• VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
• VVI	Vervangingsinvesteringen
• VVV	Vereniging Voor Vreemdelingenverkeer

• VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
• VZ	Voorziening
• WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
• WACC	Weight Average Cost of Capital
• WEC	Wet op Expertise Centra
• WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
• WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
• Wkb	Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen
• WKO	Warmte Koude Opslag
• WLZ	Wet Langdurige Zorg
• Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
• WNT	Wet Normering van Topinkomens
• Wob	Wet openbaarheid van bestuur
• Woo	Wet Open Overheid
• WOZ	Waardering Onroerende Zaken
• WPG	Wet Politiegegevens
• WPO	Wet op Primair Onderwijs
• WSP	WerkgeversServicepunt
• WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
• WUR	Wageningen University & Research
• WVO	Wet op het Voortgezet Onderwijs
• ZIN	Zorg in Natura
• ZonMW	ZorgOnderzoek Nederland Medische Wetenschappen
• ZSF	Zelf Service Fietsenstalling
• ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

Disclaimer

De gemeente Amersfoort besteedt veel zorg aan het controleren van de informatie op deze website.
Toch kan het zijn dat de informatie verouderd of incorrect is. Aan de informatie op *amersfoort.jaarverslag-2023.nl/* kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. De gemeente Amersfoort is niet verantwoordelijk voor informatie op internetpagina's van derden waarnaar op deze site wordt verwezen. Ook neemt de gemeente Amersfoort geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de aangeboden informatie op deze website.

Privacy
De gemeente Amersfoort stelt geen persoonlijke gegevens, zoals (e-mail)adressen, aan derden ter beschikking zonder dat daarvoor eerst uw toestemming is gevraagd. Informatie over bezoeken aan deze site gebruikt de gemeente Amersfoort slechts voor technische en statistische doeleinden, bijvoorbeeld om de toegankelijkheid en werking van de site te verbeteren. Bij een aantal toepassingen wordt op deze website gebruik gemaakt van cookies.